

ΠΕΡΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ,

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ,

Ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως.

ὑπὸ

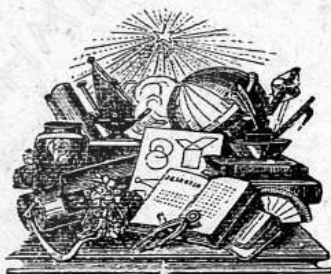
Κ. ΑΣΩΠΙΟΥ

*Καθηγητοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων ἐν τῷ Ἐθνικῷ
Πανεπιστημίῳ τῆς Ἑλλάδος.*

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ.

Ἐκδοσις νεωτάτη.

Δαπάναις Γ. ΣΕΪΤΑΝΙΔΟΥ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,
ΤΥΠΟΙΣ ΤΗΣ «ΠΡΟΟΔΟΥ»

—
1873.

790

« Τὸ γὰρ ἐξ ἐκάστης λέξεως παροφιστάμενον νοητὸν τρόπον τινὰ στοιχεῖόν ἐστι τοῦ λόγου, καὶ ὡς τὰ στοιχεῖα τὰς συλλαβὰς ἀποτελεῖ κατὰ τὰς ἐπιπλοκάς, οὕτω καὶ ἡ σύνταξις τῶν νοητῶν τρόπον τινὰ συλλαβὰς ἀποτελέσει διὰ τῆς ἐπιπλοκῆς τῶν λέξεων· καὶ ἔτι ὄν τρόπον ἐκ τῶν συλλαβῶν ἢ λέξεις, οὕτως ἐκ τῆς καταλληλότητος τῶν νοητῶν ὁ αὐτοτελής λόγος.»

(Ἀπολλώνιος Ἀλεξανδρεὺς περὶ Συντάξεως ἐν ἀρχῇ).

ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ
ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

ΔΙΑ μικρῶν τινῶν μεταβολῶν καὶ διορθώσεων ἐπροσπάθησα νὰ καταστήσω τὴν ἐβδόμην ταύτην ἔκδοσιν τοῦ μικροῦ μου συντακτικοῦ εὐχρηστοτέραν εἰς τοὺς μεταχειριζομένους αὐτὴν νέους, ὁδηγῶν πάντοτε τοῦ διδάσκοντος καὶ τῆ συνδρομῆ τῶν βιβλίων εἰς ἃ παραπέμπονται. Ἐν τούτοις καὶ αὐτοὶ οὗτοι γινώσκουσι ὅτι διὰ τῶν διδακτικῶν βιβλίων μόνον νύξιν δίδεται πρὸς περαιτέρω μετέπειτα σπουδὴν, ἥτις γίνεται διὰ τῆς μελέτης τῶν ἐνδόξων συγγραφέων καὶ ποιητῶν. Ἡ τελειότερα αὐτῆ μάθησις ἀπαιτεῖ βεβαίως καὶ χρόνον καὶ κόπον καὶ δαπάνην οὐ μικράν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι νέον πρᾶγμα, ἀπ' ἐναντίας ὑπάρχει ἀρχαία καὶ ὀρθοτάτη παρατήρησις ὅτι σὺν μυριοῖς τὰ καλὰ γίνεσθαι πόνοις καὶ ὅτι οἱ πόνοι τίκτουσι τὴν εὐδοξίαν (Εὐριπίδης).

Οἱ μετὰ προσοχῆς ἀναγνόντες τὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος πονήματος προταχθεῖσαν ῥῆσιν τοῦ Ἀπολλωνίου, θεωροῦσαν τὴν πλοκὴν τῶν διὰ λέξεων ἐκφερομένων ἐνοιῶν πρὸς κατασκευὴν αὐτοτελοῦς ὀρθοῦ λόγου ὡς τὴν πλοκὴν τῶν γραμμάτων πρὸς σύνθεσιν συλλαβῆς καὶ τὴν τῶν συλλαβῶν πρὸς σύνθεσιν λέξεως, γνωρίζουσι σχεδὸν τί ἐστὶ σύνταξις ἐν γένει. Μελετῶντες δὲ κατὰ βάθος τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἀναπτύσσοντες καὶ κατὰ τὸ δυνατόν ἐφαρμόζοντες αὐτὴν, θέλουσι συνειθίσει, ἀπανταχοῦ ἐπιζητοῦντες τὸ κατάλληλον, νὰ ἀποφεύγωσι τὸ ἀνοίκειον καὶ ἡμαρτημένον.

Περὶ πάντων τούτων πραγματεύεται ἡ γραμματικὴ τὸ μὲν τεχνολογικὸν λεγόμενον μέρος περὶ συλλαβισμού, σχηματισμοῦ παραγωγῆς, ὀρθῆς γραφῆς τῶν λέξεων καὶ τῶν ὁμοίων. Τὸ μέρος τοῦτο διδάσκει π. χ. εἰ δυνατόν ἑλληνιστὶ συλλαβίσαι *μλα, μπρα, γσα, (κίνοσαι), κτλ'* εἰ συλλαβιστέον ὄγ-δοος, ἢ

ὄ-γδοος, πρᾶγ-μα ἢ πρᾶ-γμα, ἀριθ-μός ἢ ἀρι-θμός, αἰχ-μῆ
 ἢ αἰ-χμή, λιχ-μάζω, ἢ λι-χμάζω, ἀναγ-καῖον ἢ ἀν-αγκαῖον
 ἐχ-θρός ἢ ἐ-χθρός, ἐσ-θλός ἢ ἐ-σθλός, πα-ρέχω καὶ κατ-
 ἔχω, ὡς ἐξ-έχω καὶ συν-έχω ἢ πα-ρέχω καὶ κα-τέχω, κτλ.
 Εἰ δὲ μέλλον τοῦ ῥήματος φέρω εἶναι φέρσω, ὡς δὲ τοῦ πέρω
 (perdo λατινικῶς) εἶναι πέρω, εἰ δὲ τοῦ ἴσχω εἶναι ἴξω ὡς
 δὲ τοῦ ἴσκω (ἐκ τοῦ εἴσκω) εἶναι ἴξω ἢ εἴξω· εἰ δὲ τοῦ πάσχω
 εἶναι πάξω καὶ δὲ τοῦ χάσκω χάξω, κατ' ἀνατολίαν, ἢ οὐχί·
 εἰ δὲ παρακείμενος τοῦ ῥίπτω εἶναι ῥέριφα, ὡς τοῦ τύπτω
 τέτυφα, κτλ. Εἰ δυνατόν εἰπεῖν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ, ὡς ἐν τῇ νεω-
 τέρᾳ γλώσσῃ, ἀποκτῶ, ἐργάζω, σπληνίζω, ἀλαζονεύω,
 (=ἀμφοτέρα ἐν Ἡπείρῳ=λυπῶ).

Ὡσαύτως διδάσκει εἰ γραπτέον ἐντιμότερος ἢ ἐντιμώτερος
 ἰσχυρότερος ἢ ἰσχυρώτερος, προθυμότερος ἢ προθυμώτερος,
 τρανότερος ἢ τρανώτερος, καὶ ἰκανώτερος ἢ ἰκανότερος, ἰτα-
 μώτερος ἢ ἰταμότερος, ὀχυρώτερος ἢ ὀχυρότερος, Ἰάσωνος
 ἢ Ἰάσωνος, πελέκεος ἢ πελέκεως, ἡμίσεος ἢ ἡμίσεως, ἄστειος
 ἢ ἄστειως, λῦπαι καὶ γῆραι ἢ λύπαι καὶ γήραι, πρῶρα ἢ πρῶ-
 ρα, τὴν αἰδῶ ἢ τὴν αἰδώ, κατὰ τὸ Λητώ, ἢ παράγραφος ἢ
 ὁ παράγραφος, μύρον ἢ μῦρον, κύβος ἢ κῦβος, αὔρα ἢ αὔρα
 καὶ τοῦτο θέλει χρησιμεύσει εἰς ὀρθὴν γραφὴν ἐν τῇ ὀνομα-
 στικῇ τῆς Ἀγίας Μαύρας, δόσω ἢ δώσω, ἀφίρω ἢ ἀφήνω.

Λακωνικὴ ἢ Λακωνία, τὸ καθιστώς ἢ τὸ καθιστός, καλλι-
 λειργία ἢ καλλιέργεια, ἐννέα ἢ ἐνέα, κτλ. ὁ Ἀκροκόρινθος
 ἢ ἡ Ἀκροκόρινθος ἢ ἀμφοτέρα. Ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν παρα-
 γωγὴν τῶν λέξεων, εἰ τὸ στυγερός ἐκ τῆς γενικῆς στυγός, εἰ
 Κερασοῦς ἐκ τῶν κεράσων, ἢ, τούναντιον, οἱ κέρασοι ἐκ τοῦ
 Κερασοῦντος.

Ταῦτα δ' ἐκμαθὼν ὁ νέος, εὐκόλως θέλει στρέψει μετέπειτα
 τὴν προσοχὴν του εἰς τὰ τῆς σημερινῆς ἡμῶν γλώσσης, ἐξε-
 τάζων, εἰ γραπτέον εἶναι ἢ ἔνε, θέλω γράψαι καὶ γραφθῆ ἢ
 θέλω γράψῃ καὶ γραφθῆ, θέλω ἔχει ἢ ἔχη, ἢ θὰ γράψω καὶ
 θὰ γραφθῶ· ἀγκυλόνω καὶ στεφανόνω ἢ ἀγκυλώνω καὶ στε-
 φανώνω, κατὰ τιν' ἀρχαιοτέραν παράδοσιν, ὅτι τὰ εἰς ὦνω
 διὰ τοῦ ὤμεγάλου γράφονται· καταχραστῆς ὡς καὶ κατὰ-

χρησις, ἢ καταχραστῆς, ἢ ἀσβέστη καὶ ὁ πάρος, ὡς ἐν Ἡπειρώ, ἢ ὁ ἀσβέστης καὶ τὸ πάρο, ὡς ἀλλαχοῦ εἰ τὸ μάτρορας παράγεται ἐκ τοῦ magister, ἢ ἐκ τοῦ ὁμηρικοῦ μήστωρ· τὸ ἰταλικὸν maestro παράγεται βεβαίως ἐκ τοῦ magister· τοῦτο δὲ θέλει δώσει ἀφορμὴν εἰς ἐξέτασιν εἰ καὶ τὸ maestro ἐπὶ ἀνέμου ἀνάγεται ἐνταῦθα καὶ διὰ τί· εἰ ταυλαράς ἐν Σμύρῃ καὶ ταγλαράς ἐν Ἡπειρώ, παράγεται ἐκ τοῦ ὁμηρικοῦ ταυλάρινος, καὶ διὰ τούτων εὐρύτατον στάδιον ἀνοίγεται ἀπὸ πρὸς ἔρευναν τῆς καθομιλουμένης γλώσσης.

Ὁ Στράβων ἀναφέρει πον τοῦ συγγράμματός του (Κορ. Τόμ. Β'. σ. 492) «Κατὰ δὲ τὸν πορθμὸν τὸν μεταξὺ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Δέσσου νησίαι ἐστὶ περὶ εἴκοσιν, ὡς δὲ Τιμοσθένης φησὶ, τετταράκοντα· καλοῦνται δ' Ἐκατόννησοι συνθέτως, ὡς Πελοπόννησος, κατὰ ἔθος τι τοῦ ν γράμματος πλεονάζοντος ἐν τοῖς τοιοῦτοις, ὡς Μυόννησος καὶ Προκόννησος λέγεται, καὶ Ἀλόννησος, ὥστε Ἐκατόννησοί εἰσιν οἷον Ἀπολλώνησοι.» Ἐκατος γὰρ ὁ Ἀπόλλων». Ταύτην τὴν ῥῆσιν ἀναγνοῦς ὁ φιλομαθῆς καὶ περίεργος νέος θέλει ζητήσῃ καθ' ἑαυτὸν ἢ μετὰ τῶν συμμαθητῶν του εἰ καὶ τὸ ἔνομα Ἐπτάνησος ἀνάγεται εἰς τὰ ἀνωτέρω, τὰ διὰ διπλοῦ ν γραφόμενα· Βιέννην ἢ Βιένναν. κατὰ τὸ Ἄρρα Ἄρραρ, καλωσύνην ἢ καλοσύνην (καλὸς παρ' Ὀμήρῳ καλὸς παρ' Ἀττικοῖς)· εἰ ὀρθῶς τὸ ἀκρωτηριασμένον μὲ (μὲ τὸν δεῖνα) ἢ μετ' (μετ' ἐκεῖνον) δυνατὸν νὰ ἀναπληρώσωμεν πάντοτε καὶ ἀπανταχοῦ διὰ τοῦ πλήρους μετὰ λέγοντες. π. χ. βαδίζω μετὰ τῶν ποδῶν μου, καὶ βλέπω μετὰ τῶν ὀφθαλμῶν μου εἰ ἐν τῷ νὰ πάρῃ τὰ μάτια του καὶ νὰ φύγῃ, ἐννοεῖται τὸ ὄμματα ἢ τὸ ἰμάτιά του, ὡς παρ' ἄλλων παρετηρήθη. Βί συγχωρητὸν εἰπεῖν διγάμματος ὡς καὶ σίγματος ἐξ οὗ ὁ σιγματισμὸς, εἰ ἢ πλοκὴ τῶν δύο γραμμάτων στ, τὸ στῖ ἢ σταῦ οὕτως εἰπεῖν (ς) ὡς ἢ πλοκὴ τοῦ σπ λέγεται σαμπῖ (π), ὀρθῶς ταυτίζεται μετὰ τοῦ ς, ταχυγραφικοῦ συμβόλου, δι' οὗ τὸ δίγαμμα ὡς ἀριθμητικὸν ἐπίσημον τίθεται εἰς δῆλωσιν τοῦ ἀριθμοῦ 6, ὡς τὸ σαμπῖ εἰς δῆλωσιν τοῦ ἀριθμοῦ 900.

Παρατηρήσας ὅτι λέγομεν σφακτὰ τὰ πρὸς τροφήν σφαζό-

μενα ζῶα, τὰ πρόβατα μάλιστα, (κουράδια παρὰ Κρησίν, οἷον κουρευόμενα), και σφακτὸν ἐν ἕκαστον αὐτῶν και κοπάδια μὲν τὰ ποιμνία τῶν προβάτων, ἀλλ' οὐχι και κοπάδιον ἐν ἕκαστον αὐτῶν, θέλει ἀμφιβάλλει εἰ ἢ λεξι παρήχθη ἐκ τοῦ κοπή, οἷον εἰπεῖν τὰ εἰς κοπήν ἤτοι σφαγὴν προσδιωρισμένα, ἢ ἀλλαχόθεν. Εἰ ὡς γράφομεν ὁ Ἑλληρ, οἱ Ἑλληνες κτλ. πρέπει και τὰ ἐκ τούτου ἐπίθετα, ῥήματα και ἐπιρρήματα νὰ γράφονται διὰ κεφαλαίου γράμματος Ἑλληνικός, Ἑλληνίζω, Ἑλληνιστὶ, και Ξενοφώντειος, Ἀριστοτέλειος, κλ. Εἰ συγχωρητὸν τὸ γράφειν ἔκοπτα και ἔκοπταν, ἀντὶ ἔκοπτον ἐγὼ και ἔκοπτον, κόψε και τὸ κόπτε, ἀντὶ κόψον.

Εἰ δικαιολογεῖται τὸ εἰμπορῶ και εἰξεύρω, πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν εἰσαχθέν· εἰ συγχωρητὸν γράφειν καλλύτερος και ἐλαφρύτερος ἐκ τοῦ πολλὺς και ἐλαφρὺς, ὅθεν καλλύνω και ἐλαφρύνω, εἰ γραπτέον ἐδῶ ἐκ τοῦ ᾧδε ἢ ἐδδῶ ἐκ τοῦ ἐνδοῦ.

Εἰ ἐξαιλεπτέα τὰ διὰ τῆς προθέσεως ξε συντεθιμένα, λέγω και ξελέγω, κλ. εἰ ἐξοριστέα τὰ τωρινικὰ ὑποκοριστικὰ χεράκι ματάκι, κλ. μετ' αὐτῶν δὲ και πολλὰ ἀσμάτια·

τίνος ματάκια τὸν θωροῦν,
και τὰ δικά μου κλαίουρ·

και εἰ ἐν γένει ἐκσυρικτέα τὰ χυδαῖστί φιλοσοφεῖν ἐπαγγελ-
λόμενα βιβλιδάρια, ὡς ἐφρόνει πάλαι ποτὲ ὁ μέγας Εὐγένιος. Εἰ ἐν ὄλω, πρέπει νὰ ἀλλάξωμεν τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν και προφορὰν, ἵνα γένωμεν καταληπτοὶ και ἀρεστοὶ εἰς τοὺς ἀλλοδαποὺς ἑλληνιστὰς και φιλέλληνας, ἢ, ἀπ' ἐναντίας, πρέπει αὐτοὶ, καταδεχθέντες, νὰ συγκαταβῶσι μέχρι τῶν ἡμετέρων, τὰ ὁποῖα τοσοῦτον ταπεινὰ και ἀνάξια προσοχῆς κρίνουσι, και νὰ μὴ ζητῶσι παρ' ἡμῶν τὰ ἀδύνατα, νὰ ἀνακαλέσωμεν εἰς τὴν κοινήν χρῆσιν τὴν γλῶσσαν τοῦ Πλάτωνος και τοῦ Δημοσθένους, ἐν ᾧ οὐδ' αὐτοὶ παρ' ἑαυτοῖς δύνανται τὰ τοιαῦτα· διότι οὔτε οἱ Ἴταλοὶ λαλοῦσι τὴν γλῶσσαν τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων, οὔτε οἱ Γερμανοὶ τὴν ἀρχαίαν γερμανικὴν, οὔτε οἱ Ἄγγλοι τὴν πρωτότυπον ἀγγλοσαξονικὴν, ἀλλ' οὐδεμίαν γλῶσσαν τοῦ κόσμου ἀφήσαντες ἀφορολόγητον, και τὰ πάντα ἐγκαταμίξαντες και συμφύραντες συνέπηξαν τὴν ἑαυτῶν.

Ἐκ τούτου δὲ καὶ τῶν τοιούτων ὀρμώμενος, θέλει ἐπιτείνειν τὴν περιεργίαν του εἰς ἐξέτασιν τῶν καλῶν τῆς καθομιλουμένης γλώσσης, τῆς ὁποίας θέλει ἀνακαλύψει πλοῦτον κεκρυμμένον οὐ μικρόν. Μεταξὺ πολλῶν ἄλλων τελειοτήτων θέλει εὑρεῖ ὅτι ἐν τῷ συγγενειαλογικῷ συστήματι, ἀπὸ ἀντιπροπάππου μέχρι δισεγγόνου καὶ ἐπέκεινα, ἔχει ὀνόματα ἰδιαιτέρα, καταλλήλως ἐξηγοῦντα τὴν σχέσιν τῆς συγγενείας, ἀνεψιός, ἐξάδελφος, κτλ. Ὁσαύτως καὶ ἐν τῇ κατ' ἐπιγαμίαν συγγενείᾳ, ἀνδράδελφος, γυναικάδελφος, σύγγαμβρος, σύννυμφος κτλ. τὰ ὁποῖα καὶ σαφέστερα καὶ ἀκριβέστερα τῶν cognato, beau-frère κτλ. καὶ θέλει ἀπορήσει μετέπειτα πῶς εὐρίσκονται ἄνθρωποι βαρβάρως κατηγοροῦντες ὡς βάρβαρον τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν. Ἴνα εἴπωμεν δὲ κατὰ Ξενοφῶντα, ὡς οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχοληθέντες θέλουσι μεθέξει κόπων καὶ ἀγῶνων, οὕτω θέλουσι μεθέξει καὶ τῆς τιμῆς ὡς συντελέσαντες εἰς διόρθωσιν καὶ σερέωσιν πολλῶν ἀμφιβόλων τὰ νῦν τῆς καθομιλουμένης γλώσσης.

Λίαν δὲ προσεχῆς ἢ ἐκ τούτων εἰς τὰ τῶν ἀλλοδαπῶν, τῶν ὁποίων τὰς λέξεις πολλάκις ἀναγκαζόμεθα νὰ μεταχειρίζομεθα, μετάθασις. Σάξονες, π. χ. ἢ Σάξωνες, Ὁξόριον ἢ Ὁξώριον, Σκαλίγερους, ἢ Σκαλιγῆρος, Βικτορος κατὰ τὸ Νέστορος, καὶ τὰ ἄλλα ἑλληνικὰ εἰς ὦρ, ἢ Βικτώρος, μακροῦ ὄντος τοῦ ο παρὰ Ῥωμαίοις ἐνταῦθα, καὶ τοῦτο κατὰ τὸ ὀμηρικὸν μῆστωρος, ἰχώρος καὶ τέκμωρος. Βί, ὡς ἐκ τοῦ πρεσβύτερος τὸ presbyter, οὕτως ἐκ τούτου τὸ prêtre, prete, priester, prist, καὶ prift ἀλθανιστί· εἰ ἐκ τοῦ grate τὸ brate, ὡς οἱ ἀρχαῖοι Βιθυνοὶ ἔλεγον Βίλιπποκ τὸν Φίλιπποκ.

Οὐχὶ δὲ μικρᾶς περιεργείας ἀξία ἔσται αὐτῷ ἢ ἐξέτασις τοῦ πάσης ξένης γλώσσης λέξιν ἔχουσαν τὴν φωνὴν ε ἀπολύτως καὶ ἀνεξαίρετως μετατρέπειν εἰς ἡ Βοημία, Νορβηγία, Σουηδία, Σιλησία, κτλ. κατ' ἀναλογίαν τῶν ὁποίων πρέπει νὰ εἴπωμεν Ἡρμανν ἢ Ἡρμαννον τὸν Hermann καὶ Ἡηρεν τὸν Heeren.

Ὡς δὲ βαίνομεν τανῦν δὲν εἶναι ἀδύνατον εἰς ἀδάοις τινος ἐκ τοῦ γαλλικοῦ μετάφρασιν νὰ ἀναγνώσωμέν ποτε Ἡλλη

τὴν Ἑλλην ἐξ ἧς ὁ Ἑλλησπορτος, τὸν ὀλίγον γνωστὸν Χέρον τραπέντα εἰς Χήρον καὶ τὴν γνωστοτάτην ἀγία Θεκλήν τετραμμένην εἰς Θήκλην.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ τεχνολογικοῦ, τὸ δὲ περὶ Συντάξεως μέρος τῆς γραμματικῆς ἦτοι τὸ Συντακτικὸν διδάσκει περὶ καταλλήλου πλοκῆς τῶν λέξεων πρὸς κατασκευὴν αὐτοτελοῦς ὀρθοῦ λόγου.

Διδάσκει, π.χ. εἰ συντακτέον καταχρήσασθαι τοῦ ὀνόματος ἢ καταχρήσασθαι τῷ ὀνόματι, πότε λεκτέον ἀγαπῶ τινα καὶ πότε ἀγαπῶ τινι, πότε θαυμάζω τιὰ καὶ πότε θαυμάζω τινος, πότε φαίνεται κλαίειν καὶ πότε φαίνεται κλαίω, πότε ἄρχω τοῦ λόγου καὶ πότε ἄρχομαι τοῦ λόγου, πότε ποιῶ πόλεμον ἢ εἰρήνην, καὶ πότε ποιοῦμαι πόλεμον ἢ εἰρήνην, πότε ἄρχομαι κτίζειν, πότε ἄρχομαι κτίζων καὶ πότε ἄρχομαι τινος ἀπὸ τοῦ δεινός ὡς τὰ βρέφη τοῦ ζῆν ἀπὸ λύπης ἄρχεται.

Ἐπειδὴ ἔργον τοῦ Συντακτικοῦ εἶναι ἡ κανονικὴ πλοκὴ τῶν διὰ λέξεων ἐκφερομένων ἐννοιῶν, διὰ τοῦτο καὶ ἡ στίξις, δι' ἧς ἐνοῦνται μὲν οἱ συγγενεῖς, χωρίζονται δ' αἱ ἀλλότριαι, ὡς διὰ τοῦ συλλαβισμοῦ τὰ τῶν λέξεων, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὴ εἰς τὸ περὶ συντάξεως ἀνήκει. Ἄλλὰ περὶ αὐτῆς ὑπάρχει τοσαύτη διαφωνία, ἄλλως ἄλλου τὰ αὐτὰ κτίζοντος, ὥστε δύσκολον εἰπεῖν περὶ πάντων ἐν γένει ὀριστικόν τι.

Ὡς γενικὸς κανὼν δυνατὸν βεβαίως νὰ τεθῆ οὕτω πως. Ἐπειδὴ ἡ στίξις ἐπενοήθη πρὸς ἐνδειξιν τῆς τῶν ἐννοιῶν συναφείας καὶ ἀλληλουχίας, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς συγχύσεως καὶ διανάπαυσιν τοῦ ἐκφωνοῦντος ἢ ἀναγινώσκοντος, ἔπεται ὅτι ὅπως δι' ὅλου ἄστικτος λόγος δὲν εἶναι καλὸν, διότι ὁμοιάζει ἐκτεταμένον πεδίον εἰς πολλὰς τριόδους καὶ τετραόδους σχιζόμενον, ἄνω καὶ κάτω, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ φερούσας, αἵτινες δυσκολεύουσι τὴν διάβασιν ἐκάστου, ἀγνοοῦντος τίς αὐτῶν ἢ πρὸς τὸν σκοπὸν ἄγουσα. Ἄλλὰ καὶ λόγος πολυστικτος, στιγμαῖς, μεσοστιγμαῖς καὶ ὑποστιγμαῖς βεβαρημένος, ὅπου ἀνάγκη καὶ ὅπου μὴ, οὐδὲ τοῦτο εἶναι πάλιν καλόν, ἐμποδίζον τὴν κατάληψιν καὶ ἀνάγνωσιν. Τοῦτο ὁμοιάζει ἔδαφος, πασσάλοις περικυκλωμένον καὶ καταπεπυκνωμένον ἵνα κωλύσῃ

τὸ πρὸς δρόμον ἢ ἔφοδον προσδιωρισμένον ἱππικόν. Εὐχαρίστως ἀσχοληθεὶς περὶ τὰ τοιαῦτα ὁ φιλομαθὴς νέος καὶ, κατὰ τὸ δυνατόν, λύσας τὰ ζητημάτια ταῦτα, οἷον προοιμιακὰ καὶ ἄλλων παρασκευαστικά διὰ τὸ μετέπειτα, καὶ ἡδονὴν θέλει αἰσθάνεσθαι ὡς νικήσας τόσους ἀντιπάλους, τὰς δυσκολίας, καὶ τὴν προσοχὴν του θέλει συνειθίσει εἰς τὴν ἐπίμονον σπουδὴν, καὶ τρόπον θέλει ἀποκτήσει, ἐν τέλει, τοῦ κρίνειν καὶ γράφειν ἐν ἐπιγνώσει τὰς περὶ τούτων διαφορὰς.

Τὰ ἀνωτέρω μικρὰ καὶ εὐτελῆ θέλουσι φέρει μετέπειτα εἰς ἕτερα μείζονα καὶ σπουδαιότερα, καὶ ταῦτα πάλιν εἰς ἄλλα ἔτι μεγαλύτερα καὶ μείζονος λόγου ἄξια. Ταῦτα μετὰ ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς μελετήσας ὁ φιλομαθὴς νέος, προβαινούσης τῆς ἡλικίας, ἐπὶ μᾶλλον τῆς περιεργίας ἀναπτυσσομένης, καὶ αὐξομένων τῶν γνώσεων βαθμηδὸν καὶ ἀνεπαισθήτως θέλει εὐρεθῆναι εἰς τὰ πρόθυρα τῆς πολυθρυλλήτου Συγκριτικῆς Φιλολογίας. Εἶναι φανερὸν ὅτι, ἵνα ἰσχύωσι πάντα ταῦτα, τὰ πρῶτα καὶ τὰ δεύτερα, τὰ τε ὑπὸ τοῦ τεχνολογικοῦ καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ συντακτικοῦ ὀριζόμενα, πρέπει νὰ στηρίζωνται εἰς παραδείγματα γνήσια καὶ ἀναντίρρητα ἐκ δοκίμων συγγραφέων καὶ ποιητῶν, κριτικῶς ἐξητασμένα, ἄλλως εἶναι ὄροι κοινοί.

Εἶναι ἀληθές ὅτι οἱ περὶ τούτων κανόνες λαμβάνονται ἐκ τῆς συνηθεστέρας χρήσεως τῶν ἐνδόξων συγγραφέων καὶ ποιητῶν· ἐκ τούτων γάρ καὶ περὶ τούτων ἡ γραμματικὴ θεωρία καὶ μέθοδος, ὡς ἔλεγέ ποτε Θεόδωρος ὁ Γαζής· ἀλλ' ἐπίσης ἀληθές ὅτι, ἐκτὸς τῆς φυσικωτέρας καὶ κανονικωτέρας πλοκῆς τῶν λέξεων καὶ παρ' αὐτοῖς τούτοις τοῖς ἐνδόξοις ἢ προκρίτοις καὶ ἐκ τοῦ κανόνος λεγομένοις, οὓς κλασικοὺς οἱ νεώτεροι καλοῦσι, καὶ παρὰ τοῖς μὴ τοιοῦτοις ὑπάρχουσι καὶ πλοκαὶ λόγου ἀνώμαλοι σπανιώτεροι μὲν καὶ δυσκολώτεροι βέβαια, συνήθεις ὁμως κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, περὶ ὧν πραγματεύεται τὸ τρίτον τμήμα τοῦ παρόντος πονήματος, τὸ περὶ Σχημάτων καὶ Ἰδιωμάτων, τὸ ὁποῖον ἀρμόζει μᾶλλον εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις, ἐν ᾧ τὸ πρῶτον εἰς τὰς κατωτέρας, τὸ δὲ δεύτερον κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ διδάσκοντος περὶ τῆς προόδου τῶν ἀκροατῶν. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι

συντάξεις, ἔτι ἀνωμαλώτεροι, αἵτινες ἀφίνονται εἰς τὴν ἰδιαιτέραν μελέτην. Ἐκ τούτων δὲ, βαθμηδὸν πληθυνομένων, ἐπλήθην εἰς τὴν γλῶσσαν τοσαύτη δυσμορφία, ὥστε παρ' ὀλίγον ἐξηφάνισται ἡ ἀρχαία ὀρθοπέπεια, ἀκριβοῦρημοσύνη καὶ καλλονή.

Καὶ ταῦτα πάντα πρέπει νὰ μάθη ὁ εἰς τὴν ἐφικτὴν ἐντέλειαν ἀποβλέπων, διότι ἐκ πάντων μὲν τὸ ἐντελές, καὶ ἐξ ἑνὸς μόνου, λείποντος, κρίνεται τὸ ἀτελές. Χάριν τῆς ἐφικτῆς ἐντελείας τοσαῦτα καὶ τοσαῦτα μοχθοῦσι αἱ γενναῖαι φύσεις. Οἱ ταύτην παντοίοις τρόποις ζητοῦντες ἀπολαύουσι τὴν ἐνδόμυχον τέρψιν καὶ ἔχουσι τὸ εὐγενὲς αἴσθημα, ὅτι τείνουσι πρὸς τι σημεῖον ἀνώτερον, ἐνθυμούμενοι μάλιστα ὅτι τότε μόνον καὶ μαθήσεις καὶ τέχναι προοδεύουσιν, ὅταν ἕκαστος εἰς τὸ εἶδός του ἀποβλέπη εἰς τι ὑψηλότερον καὶ κατὰ τὸ δυνατόν ἐντελές, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτοὶ οἱ ἄλλως ἐναντίοι ἀναγκάζονται νὰ τιμῶσι. Τῶν τοιούτων ὁ λόγος ἔχει κύρος, καὶ μόνον αὐτοὶ δύνανται εἰπεῖν τί ὑπάρχει καὶ τί δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ἑαυτοῦ πνευματικῇ σφαίρᾳ ἕκαστος. Ἐν τῇ γραμματικῇ, π. χ. μόνον οἱ τοιαύτην ἐφικτὴν ἐντέλειαν ἀποκτήσαντες μετὰ πεποιθήσεως δύνανται εἰπεῖν, ὅτι τοῦτο ἢ ἐκεῖνο σπανιώτερον μὲν ἀπαντᾶται ὅμως· ἄλλως παράτολμον καὶ θρασὺ τὸ χωρὶς αὐτῆς ἰσχυρίζεσθαι ὅτι τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα οὐδαμῶς οὐδαμοῦ ἀπαντᾶται.

Καὶ ταῦτα μὲν τοῖς βουλομένοις μελήσει, ἐγὼ δὲ ἐκ τῶν ἰδίων μου ἐλλείψεων γνωρίζω ὅτι παντὸς ἄλλου μᾶλλον ἀπέχω τοῦ τοῖς ἄλλοις συνισταμένου· ἐν καθαρῷ δ' ὅμως συνειδῶσι τολμῶ μετὰ θάρρους ὁμολογῆσαι ὅτι καὶ ἐν τῇ συντάξει τοῦ πονήματος τούτου ἀναδιφήσας καὶ πάλιν τὰς τῶν ἀρχαιοτέρων περὶ φύσεως, περὶ ὀνομασίας καὶ χρήσεως τῶν μερῶν τοῦ λόγου καὶ τῆς συνδέσεως αὐτῶν θεωρίας, ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς ὀριστικῆς διαιρέσεως καὶ κατατάξεως αὐτῶν εὗρισκον ὅτι οὐχὶ μόνον δὲν ἠδυνάμην νὰ μεταβάλω τι ὡς πρὸς ταῦτα, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας, ἔπρεπε νὰ σεβασθῶ καὶ νῦν ὡς πάντοτε, τοὺς παναρχαίους καὶ παρὰ πᾶσιν ἰσχύοντας γραμματικούς ἀφορισμοὺς, τοὺς ὁποίους καὶ σύμπασα ἡ

γεωτέρα Εὐρώπη ἐσεβάσθη μέχρι τοῦδε μετὰ μικρῶν ἐξαιρέσεων, οὐδὲ αὐτῶν τοῖς ἀρχαίοις ἀγνώστων.

Τούτων τοῖς ἔχουσιν ἐπόμενος, καὶ εὐτύχημα νομίζων εἴτι ὀρθῶς ἐνόησα τὰ παρ' ἐκείνων ὀριζόμενα, ἀπ' ἑμαυτοῦ τε καὶ ὑπὸ τῶν ἀσπασαμένων καὶ ὑπομνηματισάντων αὐτὰ βοηθούμενος, ἐπροσπάθησα, ὁδὸς δ' εἰπεῖν καὶ ἐφιλοτιμήθην, πρὸ πολλοῦ νὰ ἐκπονήσω, ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον ἀτελές, τὸ παρὸν συνταγματίον, τὸ ὁποῖον, ἐπὶ πολλὰ ἔτη διαζήσαν μετὰ καλλίστης βεβαίως ὑποδοχῆς, καὶ οὐχί, ἐλπίζω, ἄνευ καρποῦ, πολλαχοῦ καὶ πολλάκις τυπωθὲν καὶ παρατυπωθὲν, καὶ νῦν πάλιν, ἐπὶ τῷ αὐτῷ πάντοτε σκοπῷ, καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ βεβαίως τύχῃ ἀναφαινόμενον, ἔτοιμον εἶναι νὰ δώσῃ χώραν τοῖς κρείττοσιν.

Ἐγγραφον ἐν Ἀθήναις, τῇ α' Φεβρουαρίου 1870.

Κ. ΑΣΩΠΙΟΣ.

ΠΡΟΛΟΙΟΚΗΣΙΣ.

—=—
ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ,

ΚΑΙ ΠΕΡΙ

ΔΙΑΙΡΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΟΝΗΜΑΤΟΣ.

—●●●—

§. 1. ΣΥΝΤΑΞΙΣ ἐν τῇ γραμματικῇ λέγεται ἢ κατὰ κἀμόνας καὶ ὀρθῇ πλοκῇ τῶν λέξεων εἰς κατὰσκευὴν λόγου, *Συντακτικὸν* δὲ τὸ περὶ αὐτῆς πραγματευόμενον μέρος τῆς γραμματικῆς, καὶ διδάσκον τοὺς κανόνας καθ' οὓς ἡ πλοκὴ αὐτῇ γίνεται ὀρθή. Καὶ κανὼν μὲν ἐνταῦθά ἐστι γραμματι-

κὸν παράγγελμα, χρησιμεῖον εἰς ἀποφυγὴν συντακτικῶν ἀμαρτήματος, ὡς ὁ κανὼν ἦτοι γραμμαγωγὸς τῶν καλλιγράφων πρὸς εὐθυγραμμίαν, καὶ ὡς ὁ φραγμὸς εἰς ὑπερβασιῶν κώλυσιν ὀρθὸν δὲ ἐνταῦθά τε καὶ ἀπανταχοῦ τὸ πρὸς κανόνας ὁμολογουμένους καὶ παρὰ πᾶσι δεκτοὺς σύμφωνον.

§. 2. Τὸ ἔργον τοῦ *Συντακτικῶ* εἶναι τριπλοῦν· πρῶτον, τὸ διδάξαι τί χρησιμεῖει ἕκαστον εἶδος τῶν λέξεων εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου καὶ κατὰ ποίους κανόνας τίθεται· δεύτερον, τὸ δεῖξαι τοὺς τρόπους, καθ' οὓς λόγος πρὸς λόγον συνδέεται, καὶ τρίτον τὸ σημειῶσαι παραλλαγὰς τινὰς αἰτινας, καὶ περ οἷον παραβιάσεις τοῦ κανονικοῦ καὶ συνήθους φαινόμεναι, εἶναι ὅμως συγχωρηταί, ὑπὸ τῆς χρήσεως διὰ τινὰ λόγον ἐπικυρούμεναι· ἐνίοτε μάλιστα ἀποβαίνουσιν ἢ μόνη κανονικῆ χρῆσις, ὀνομάζονται δὲ αὗται, ὠρισμέναι οὔσαι καὶ εἰς σύστημα ἀναγόμεναι, *Σχήματα* καὶ *Ἰδιώματα*, διάφορα τῶν ἀσυγχωρητῶν παραβάσεων αἰτινας καλοῦνται *Σολοικισμοί*. Οὕτως ἀποκτᾶται ἡ πλήρης ἐκμάθησις τῆς ὀρθῆς πλοκῆς τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, ὅπερ σκοπεῖ ἡ σύνταξις.

§. 3. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ τὸ παρὸν πόνημα εἰς τρία τμήματα διαιρεῖται. Τὸ πρῶτον, πραγματεύμενον περὶ τοῦ πρώτου τῶν προσημειωθέντων τριῶν ἔργων, ἐπιγράφεται *Περὶ τῆς Κυρίως λεγομένης Συντάξεως*. Τὸ δεύτερον πραγματεύόμενον περὶ τοῦ δευτέρου ἔργου, ἐπιγράφεται *Περὶ Συνδέσεως τῶν Λόγων καὶ τῶν Μερῶν αὐτῶν*. Τὸ τρίτον, τελευταῖον, πραγματεύμενον περὶ τῶν συγχωρητῶν παραβάσεων, ἐπιγράφεται, *Περὶ Συντακτικῶν Σχημάτων καὶ Ἰδιωμάτων*. Περὶ ἑνὸς ἑκάστου τούτων ἰδιαιτέρως θέλομεν πραγματευθῆ ἔν τῷ παρόντι πονήματι, ὅσον ὁ σκοπὸς καὶ τὸ σχέδιον αὐτοῦ ἐπιτρέπουσι, παραπέμποντες περὶ τῶν λοιπῶν εἰς τὰ πληρέστατα περὶ τούτου συγγράμματα

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ λόγου.

§. 1. **ΚΟΠΟΣ** τοῦ λόγου, ἐκφωνουμένου ἢ γραπτοῦ, περὶ ὀρθῆς κατασκευῆς τοῦ ὁποίου πραγματεύεται τὸ περὶ συντάξεως τῆς ἑλληνικῆς γραμματικῆς μέρος, εἶναι τὸ ἐξηγήσαι τὰ αἰσθήματα ἢ διανοήματα τοῦ λαλοῦντος ἢ γράφοντος. Τὰ πρὸς τοῦτο χρησιμεύοντα εἶναι τὰ διάφορα εἶδη τῶν λέξεων λαμβανόμενα κατὰ τὴν χρείαν, ποτὲ μὲν περισσότερα, ποτὲ δὲ ὀλιγώτερα καὶ διαφόρως συμπλεκόμενα, ὡς τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν συλλαβῶν, αἱ δὲ συλλαβαὶ εἰς τὴν τῶν λέξεων.

§. 2. Αὕτη ἐστὶν ἡ ἔννοια τῆς ἀνωτέρω ῥήσεως τοῦ Ἀπολωνίου, ἣτις γίνεται σαφεστέρα διὰ τῶν ἐξῆς· Ὡς δηλ. ἐπὶ τῶν συλλαβῶν καὶ λέξεων *ᾶ, ᾷ ᾶ, ῥά, ᾷρα, κάρα, κάραβος, —ίς, ρίς, καρίς, σκαρίς, ἀσκαρίς, οὕτως ἐπὶ τῶν λόγων ἦν αὐτῶ, ἐξῆν αὐτῶ, ἦσαν, παρῆσαν, ἐπιπαρῆσαν, λέγω, θέλω λέγειν, θέλω λέγειν Ἀτρείδας, ἔστι τοῦτο, τοῦτό ἐστι τὸ δὴ λεγόμενον. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν, ὡσαύτως δὲ καὶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς πλοκῆς· Ὡς θυμὸς καὶ μῦθος, μόνη καὶ ρομή, λύμη καὶ μύλη, μένος καὶ νέμος, οὕτω περὶ θεοῦ καὶ πρὸς θεόν, μετὰ σοῦ καὶ μετὰ σέ, παρ' ἐμοῦ λαμβάνει, παρ' ἐμοὶ μένει, καὶ παρ' ἐμὲ ἦκει, φαίνεται δακρῦειν καὶ φαίνεται δακρῦων.*

§. 3. Ὁ λόγος δυνατὸν νὰ ᾖναι μικρὸς ἢ μέγας κατὰ τὴν περίστασιν καὶ τὴν χρείαν, προσέτι δὲ μέγιστος καὶ πολυμέρεστατος. Ὁ μικρότατος δὲ πάντων καὶ τὸ στοιχείον, τρόπον

τινά, εἰς ὃ οἱ λοιποὶ δυνατὸν νὰ ἀναλυθῶσιν, εἶναι ὁ ἐξηγῶν ὅτι πρόσωπον, ζῶον, ἢ πρᾶγμα τι ἔχει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα, ὡς ὁ λαγῶς ἐστὶν ὠκύπους, ἢ χιῶν ἐστὶ λευκή, τὸ τεῖχος ἐστὶν ὑψηλόν, ἢ ἀπλῶς ὑπαρξιν, ὡς ὑπάρχει θεός (Ἴδε κατωτέρω). Μικρότερος λόγος τοῦτου δὲν γίνεται.

Ἐπιπέδη Πρότασις.

§. 4 Ὁ μικρότατος οὗτος λόγος, εἰς ὃν οἱ λοιποὶ ἀναλύονται, καλεῖται ἐπιπέδη πρότασις, σημαίνουσα κρίσιν τοῦ νοῦς διὰ λέξεων ἐκφερομένην. Ἔστι δὲ κρίσις δύο ἰδεῶν σύζευξις ἢ διάζευξις· ὁ ἀνήρ ἐστὶ πλούσιος—ὁ ἀνήρ οὐκ ἐστὶ πλούσιος.

§. 4. Ἡ ἐπιπέδη πρότασις συνίσταται, ὡς καὶ τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα δεικνύουσιν, ἐκ τριῶν μερῶν, τοῦ ὑποκειμένου, τοῦ κατηγορουμένου καὶ τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ τὸ μὲν ὑποκείμενον σημαίνει τὸ πρόσωπον, ζῶον ἢ πρᾶγμα, περὶ οὗ ὁ λόγος, τὸ δὲ κατηγορούμενον σημαίνει τὴν εἰς αὐτὸ ἀπογενομένην ιδιότητα ἢ ὑπαρξιν, τὸ δὲ συνδετικὸν τὴν σύνθεσιν καὶ σύζευξιν αὐτῶν, οἷον ὁ θεός ἐστὶ δίκαιος. Ἀναιρεῖται δὲ ἢ σύζευξις αὐτῆ τῶν δύο ἰδεῶν καὶ γίνεται διάζευξις, προσθεμένου τοῦ ἀποφατικοῦ ἢ τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου οὐ, ὡς ὁ μῦθος οὐκ ἐστὶ κοινός—ἢ συμφορὰ οὐκ ἐστὶ βαρεῖα—τοῦτο οὐκ ἐστὶ ἀληθές. κτλ.

§. 6. Τὸ ὑποκείμενον, τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου, συνιστῶσι λόγον, δυνάμενον μὲν νὰ λάβῃ καὶ προσθήκας, οὐδεμίαν ὅμως ἐλάττωσιν, ἀποτελοῦσι λόγον πλήρη ὅστις περιέχει τέλειον νόημα.

Σύμπτυξις τοῦ Συνδετικοῦ μετὰ τοῦ Κατηγορουμένου.

§. 7. Τὸ συνδετικὸν τίθεται κατὰ δύο τρόπους· α'. κεχωρισμένον τοῦ κατηγορουμένου, οἷον Πλάτων ἐστὶ σῶφρων, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασιν· β'. ἠνωμένον μετ' αὐτοῦ, οἷον Πλάτων σωφρονεῖ—ὁ βίος εὐδαιμονεῖ τε καὶ οὐκ εὐδαιμονεῖ (Εὐριπ. Ἀπόσπ.). Ταῦτα δὲ ἴσα δύνανται τοῖς Πλά-

γ ἐστὶ σώφρων, ὁ βίος ἐστὶν εὐδαιμών καὶ οὐκ εὐδαιμών.
Ἡ τοιαύτη σύμπτυξις δυνατὸν νὰ γένη, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ
ἥττον, εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἀπειρος
πληθὺς προκύπτει ἐκ τῆς συνθέσεως τῆς τοῦ κατηγορουμένου
καὶ συνδετικοῦ ἐννοίας. Ἴδε §. 10.

§. 8. Ἡ δὲ ἰδέα τῆς ὑπάρξεως ἐκφέρεται συνήθως διὰ τοῦ
αὐτοῦ εἶναι ἐπὶ ὑπαρκτικῆς ἐννοίας, διὰ τοῦ ὑπάρχειν καὶ
ὀλίγων ἄλλων οἷον ἰσοδυναμῶν, ὡς ἐστὶ θεός=θεός· ἐστὶν
ὦν=ὑπάρχων.—ἐστὶ Δίχης ὀφθαλμός (Μέν).—ὑπάρχει δύ-
ναμις, μέγεθος πλοῦτου (Ἀριστοτ.) Ὡσαύτως διὰ τοῦ κυρῶ
καὶ τυγχάνω, ὡς τίς ἐν πύλαισι δωματίων κυρεῖ; (Εὐρ. Φ.
4067).—ἐνδον γὰρ ἀρήρ ἄρτι τυγχάνει (Σ. Αἴ. 9.) Οὕτω
δὲ καὶ διὰ τοῦ ποιητικοῦ πέλει καὶ πέλεται ὡς κλαγγὴ γε-
ράνων πέλει—ἐπλετ' (ἐπέλστο) ἔργον ἅπασιν (Ἰλ. Γ. 3. Μ,
254). Τὰ αὐτὰ δὲ ἐκλαμβάνονται καὶ κατὰ συνδετικὴν ἐν-
νοίαν. Ἴδε κατωτέρω Κεφ. Ἐβδομον.

§. 9. Ἐκ τούτου λοιπὸν γεννῶνται διτταὶ προτάσεις, προ-
τάσεις ἔχουσαι τὸ κατηγορούμενον κεχωρισμένον τοῦ συνδε-
τικοῦ, ὡς Σωκράτης ἐστὶ σώφρων, ἀγρός, ἡσυχος, κτλ. καὶ
προτάσεις ἔχουσαι ἠνωμένον τὸ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ συν-
δετικοῦ, ὡς Σωκράτης σωφροεῖ, ἀγρευεῖ, ἡσυχάζει, κτλ.
Τὰς πρώτας καλοῦμεν συντομίας χάριν, ἀνεπτυγμένας, τὰς
δευτέρας συνεπτυγμένας προτάσεις.

§. 10. Εἰ καὶ κατὰ τὴν θεωρίαν ἡ συνεπτυγμένη πρότασις
ἰσοδυναμεῖ ἐν γένει πρὸς τὴν ἀνεπτυγμένην, δὲν εἶναι ὁμῶς
οὕτω καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν· διότι ἡ γλῶσσα δὲν ἔχει πάν-
τοτε ὄρους ἐπιτηδεῖους ὥστε νὰ μετατρέπη τὰ ἀνεπτυγμένα
εἰς συνεπτυγμένα καὶ ἀντιστρόφως. Οὕτε τὸ ἐγὼ εἰμι στρα-
τιώτης γίνεται ἐγὼ στρατιωτεύω, οὔτε τὸ ἐγὼ εἰμι σοφός συμ-
πύσσεται εἰς τὸ σοφεύω, οὔτε τὸ ἐγὼ πατρώζω γίνεται ἐγὼ
εἰμι πατήρ, οὔτε τὸ ἔρχομαι γίνεται εἰμι ἐρκτης, οὔτε τὸ
ἐλεύθω γίνεται εἰμι ἐλεύστης.

§. 11. Ἀλλὰ καὶ ἔνθα ἡ γλῶσσα δὲν ἐμποδίζει, ὑπάρχουσι
περιστάσεις ἐν αἷς ὁ εἰς τρόπος εἶναι προτιμότερος τοῦ ἄλλου.
Οὕτω π. χ. πᾶν ῥήμα δυνατὸν νὰ ἀναλυθῆ εἰς τὴν οἰκείαν

μετοχὴν καὶ εἰς τὸ συνδεδεικὸν εἶναι, ὡς γράφει—γράφων ἐ-
 στί, κτλ, οὐδὲν ἦττον ὅμως πολλάκις ἕτερον ἐκάτερον. Οὕτω
 βούλεται καὶ ἐστὶ βουλόμενος, γράφει καὶ ἐστὶ γράφων,
 sta scrivendo παρ' Ἰταλοῖς (Ἴδε Εἰσαγωγήν εἰς τὴν Ἑλ-
 ληνικὴν Σύνταξιν, σ. 23).

Παράλειψις τοῦ Συνδεδεικτοῦ.

§. 12. Ὅσακις τὸ συνδεδεικὸν ἐννοεῖται ἀφ' ἑαυτοῦ εὐκό-
 λως, παραλείπεται, ὡς Ἑλλην ἐγώ.—σὺ γὰρ ὁ αἴτιος.—τὸ
 μέλλον ἀόρατον. Σηνήθως δὲ παραλείπεται τὸ τρίτον ἐνικὸν
 πρόσωπον, ὡς δυσχέρεια πολλή.—πολὺ πέλαγος (Σοφ.) μά-
 λιστα δὲ ἐπιγνωμικῶν σοφὸν τὸ σαφές, οὐ τὸ μὴ σαφές (Ἐὐρ.)
 ἐπὶ παροιμιῶν ἄλλος βίος, ἄλλη δίαίτια. Οὕτω καὶ παρ' ἡ-
 μῖν ἄσκοπος ὁ γόυς, διπλοῦς ὁ κόπος ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν
 ἀνάγκη, χρεῶν, θέμις ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων φροῦδος, ἄξιος, δυ-
 νατός, αἴτιος, βράδιος, χαλεπὸν ἐπὶ τῶν εἰς τέλος ῥηματικῶν,
 καὶ μάλιστα τῶν οὐδετέρων ἐπὶ τῶν οἰόν τε, θαυμαστὸν ὄ-
 σον, ἀμήχανον ὄσον, καὶ τῶν ὁμοίων.

§. 13. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν ἀρχῇ λόγου, ἐν ἀκολουθίᾳ δὲ
 λόγου παραλείπεται τὸ συνδεδεικὸν, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ
 τοῦ προηγουμένου κώλου, ὡς αἱ λῦπαι αἱ μὲν χρησταὶ εἰσιν,
 αἱ δὲ κακαὶ (Πλ, Γοργ. 487), ἢ καὶ ἀντιστρόφως ἐκ τοῦ ἐπο-
 μένου εἰς τὸ ἠγούμενον παλινδρομικῶς οἷον μέτρον δὲ αὐτῶ
 οὐχ' ἡ ψυχῆ, ἀλλ' ὁ γόμος ἐστίν (Ξεν. Κ. Π. Α'. γ', 15).

§. 14. Παραλαμβάνεται δὲ κατ' ἀναλογίαν, ὃ ἐστὶ καθ' ὃ
 πρόσωπον καὶ καθ' ὃν ἀριθμὸν ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως,
 εἰς ἣν ἀναφέρεται, ὡς ἐκεῖνος μὲν ἐστὶ φίλος, σὺ δὲ (εἶ) ἐχθρός.
 —σοφὸς μὲν ἐκεῖνος, ὑμεῖς δὲ ἄφρονες ἐνθα παραλαμβάνε-
 ται κατ' ἀναλογίαν τὸ ἐστὲ ἐκ τοῦ ἐν τῷ πρώτῳ ὑπονοουμέ-
 νου ἐστὶ—ταῦτα γὰρ πάντα μηδικὰ ἐστὶ, καὶ οἱ πορφυροὶ
 χιτῶνες, καὶ οἱ κάρδνες, καὶ οἱ στρεπτοὶ οἱ περὶ τῆ δέξη,
 καὶ τὰ ψέλλια τὰ περὶ ταῖς χερσίν (Ξεν.). Ὡσαύτως καὶ κατὰ
 χρόνον, ὡς ὁ μὲν πατὴρ δίκαιος ἦν, σὺ δὲ ἄδικος (εἶ).

Παράλειψις τοῦ ὑποκειμένου.

§. 15. Καὶ τὸ ὑποκείμενον παραλείπεται, ἐν συνεπέᾳ τε

καὶ ἐν ἀρχῇ λόγου. Ἐν συνεπείᾳ λόγου παραλείπεται, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τοῦ ἡγουμένου, καὶ τοῦτο πάλιν κατ' ἀναλογίαν. ἢ ὅταν, μὴ ῥητῶς λεγόμενον, ἐξάγῃται ἐκ τῶν λέξεων ἐν αἷς περιέχεται. Σωκράτει δ' ἐξαιρῶ λόγου ἱκανὸς γὰρ (Σωκράτης) καὶ ἀμφοτέρα (Πλ. Σομ. 176). — τὸν ἰσθμὸν ἐτείχεον. καὶ σφι ἦν πρὸς τέλει ('Ηροδ. Θ'. 8). τὸ τεῖχος δηλ. ἢ τὸ τειχίζειν — πορεύσομαι εὐθὺς πρὸς τὰ βασίλεια, καὶ ἦν μὲν ἀνθιστῆται (Ξεν. Κ. Π. Β', δ'. 24), ὁ βασιλεὺς δηλ.

§ 16. Ἐν ἀρχῇ λόγου παραλείπεται τὸ ὑποκείμενον ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου, ὅταν δὲν ἀπαιτῆται ἀντιδιαστολή, ὡς σέβομαι τοὺς πρεσβυτέρους. — ἄγωμεν. — Ἐλ-ληνέες ἐσμεν (Σ. Φ. 23). — τίμα τοὺς γορεῖς. — ἦν σωφρονῆς (Εὐρ.), οὐχὶ δὲ ἐπὶ ἀντιδιαστολῆς ἦτις ὑποθέτει ἀντίθεσιν, ὡς σὺ μὲν μένων νῦν κείρον ἐνθάδ' ἐκδέχου, ἐγὼ δ' ἄπειμ' (Σοφ.). Πολλάκις δὲ τίθενται καὶ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς οἶδ' ἐγὼ ταῦτα (Σοφ. Φ. 190). Πρὸς μείζονα δ' ἔμφασιν προσλαμβάνουσιν ἐνίοτε καὶ τὸ μόριον γέ, ὡς οἰκτείρω νῦν ἐγωγεῖ (Σοφ.) καὶ σὺ γ' ὦ ξέρε, (Σοφ.). Ἴδε περὶ Ἀρτωνυμιῶν.

§ 17. Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου προσώπου, καὶ ἐπὶ ἄλλων μὲν περιστάσεων, μάλιστα δὲ παραλείπεται ἐπὶ τῶν ἐξῆς' α. ἐπὶ πράξεων ὑπ' ἀνδρὸς γινομένων ἰδιαίτερον ἔργον ταύτας ἔχοντος, οἷον, ἐσάλπιγγεν (ὁ σαλπιγκτής), ἐκήρυξεν (ὁ κήρυξ), οἰνοχοεῦει (ὁ οἰνοχός). τὸν νόμον ὑμῖν ἀναγνώσεται (ὁ γραμματεὺς) β'. ἐπὶ τῶν φασί, λέγουσι, καὶ τῶν τοιούτων, ὅταν ἐν γένει ἐννοῆται τὸ οἱ ἄνθρωποι τὰς Ἀθήνας φασί θεοσεβεστάτας εἶναι (Σοφ.) γ'. ἐνθα ἐννοεῖται τὸ ἀόριστον τίς, ὡς ἠδὲν τὸ εἶσθαι τεύξεσθαι ὧν ἐφίεται δ', ἐπὶ τῶν ὕει, ρίγει, χειμάζει, σείει, ὁ θεὸς δηλ. ἢ ὁ Ζεὺς· «καθὸ ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τῷ Διὶ ἀναπέμπεται» (Ἀπολλώνιος).

Παράλειψις τοῦ Κατηγορομένου.

§ 18 Τὸ δὲ κατηγορούμενον μόνον ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου δυνατὸν νὰ παραλειφθῇ, ἐκ τοῦ προηγουμένου παραλαμβάνομενον, οὐδέποτε δὲ ἐν ἀρχῇ, ὡς ἐγὼ μὲν ἰατρός εἰμι, σὺ δὲ οὐκ εἶ (ἰατρός) ὡσαύτως καὶ ὅταν, μετὰ τοῦ συνδετικοῦ θν (ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α').

ἠνωμένον, ἀποτελῆ μετ' αὐτοῦ τὸ ῥῆμα, ὡς ὁμολογεῖς ταῦτα ἔγωγε (ὁμολογῶ). Ἐν ἀρχῇ λόγου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραλειφθῇ· διότι εἰς τὸ *Σόλων ἐστὶ*, π. χ. δυνατόν νὰ ἐννοηθῶσι μυρία κατηγορούμενα.

§ 19. Καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐν ταυτῷ δυνατόν νὰ παραλειφθῶσιν ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου, ὡς ἔστι *Σωκράτης σοφός*; ἔστι (*Σωκράτης σοφός*) ἢ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδεδεικμένον. ὡς *κάτοπτρον εἶδος χαλκός ἐστι οἶνος δὲ τοῦ* (κάτοπτρον ἐστὶ)

Παράλειψις ὀλοκλήρου Προτάσεως

§. 20. Καὶ ὀλοκλήρος πρότασις παραλείπεται ἐπὶ εὐχῶν καὶ καταρῶν, ἐπὶ ἀπαγορεύσεων, παραινέσεων καὶ τῶν τοιούτων ὡς ὃ πρὸς θεῶν (*ἱκετεύα* = ἔγω εἰμι ἱκετεύων).—πρὸς νῦν θεῶν (*Σοφ. Κ. 49*)—εἰς κόρακας (*ἄπιθι* = ἔσω ἀπιών).—μὴ δράσης (= ὄρα μὴ δράσης = ἔσο ὄρων μὴ δράσης).

Προσδιορισμοὶ τῆς Προτάσεως.

§. 21. Ἡ ἀπλῆ καὶ γυμνὴ πρότασις δὲν ἐξαρκεῖ πάντοτε εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ λόγου ὅθεν ἀνάγκη νὰ προσεθῶσι πολλὰ καὶ διάφορα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου οὕτω π. χ. ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν *Κῦρος ὁ νεώτερος*.—*Σωκράτης ἦν υἱὸς Σωφρονίσκου*.—*Περικλῆς ἦν ὁμοῖος Πεισιστράτῳ*.—*Πλάτων ἐστὶ δεινὸς τὴν διαλεκτικῇ*.—*εὖ οἶδα* (*Σοφ.*)—*κείνός γε πράσσει νῦν κακῶς* (*Σοφ. Φ. 422*.) Τὰ τοιαῦτα ἐνομαζόνται προσδιορισμοὶ τῆς προτάσεως, ἢ ὅποια ἐπαυξάνεται καὶ πλατύνεται δι' αὐτῶν.

§. 22. Οἱ προσδιορισμοὶ εἶναι ὀνοματικοί, ὡς *ῥήτωρ δεινός*, ἢ ἐπιρρηματικοί, ὡς *ὄρθῶς λέγεις*. Εἰς τοὺς πρώτους περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀντωνυμικοί, οἱ ἀρθρικοί, οἱ μεταχικοί καὶ οἱ δι' ἐπιρρημάτων ἐπιθετικῶς ἐκλαμβανομένων ἐκφερόμενοι, ἐπομένως οἱ ὡς ὀνοματικοί, οἷον οὗτος ἀρῆρ.—ἢ γυνή.—οἱ πεπαιδευμένοι ἄνδρες, κτ.λ. Ὡσαύτως *Περικλῆς ὁπάρν*.—ἢ *λυδίστε ἀρμορία*.—ἢ *ἄγκυρ σιγῇ* (*Σοφ. Ἀντ. 125*)—ἢ *λίαν δυσπραξία*.

§. 23. Εἰς τοὺς δευτέρους, τοὺς ἐπιρρήματικούς, περιλαμβάνονται καὶ οἱ διὰ πλαγίων πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων, ἐκφερόμενοι, καὶ ἐπιρρηματικὴν ἔννοιαν ἐξηγοῦντες, λοιπὸν οἱ ὡς ἐπιρρηματικοί, οἷον ταύτη τῇ ἡμέρᾳ—σήμερον.—ἐν Ἀθήναις—Ἀθηναίσις,—τὴν παρελθοῦσαν ἡμέραν—χθές.—τρίτην ταύτην ἡμέραν—προχθές.—τούτων τὸν τρόπον ἢ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον—οὕτω, τοιοῦτοτρόπως, κτλ. τίνα τρόπον; (Σοφ.)—πῶς;—εἴτι καμ' οἰκτείρετε (Σοφ. Φ. 1042)—κάτι τι—δλίγον, ἐπιρρηματικῶς.

§. 24. Εἰς τὸ ὑποκείμενον ἐπίσης ἀνεπτυγμένων καὶ συνεπτυγμένων προτάσεων ἀρμόζουσι οἱ ὀνοματικοὶ ἢ ὡς ὀνοματικοὶ προσδιορισμοί, οἷον ὁ δίκαιος Ἀριστείδης ἢ ὁ Ἀθηναῖος, —ὁ Μακεδῶν Ἀλέξανδρος τετιμῆται.—οἱ τάλαι ἄνθρωποι ἦσαν ἀγροῖκοι, κτλ. ὁ νῦν ἔπαινος.—ἡ νῦν ἡμέρα (Σοφ. Ἡλ. 918)—τῷ πότμῳ τῷ νῦν (Σ. Τ. 271).—οὐδὲν δίκαιόν ἐστιν ἐν τῷ νῦν γένει (Εὐρ. Ἀποσπ.).

§. 25. Εἰς τὸ κατηγορούμενον, χωριστὸν μὲν ὃν τοῦ συνδετικοῦ, ὡς ἐπὶ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων, ἀρμόζουσι ὡσαύτως οἱ ὀνοματικοὶ προσδιορισμοί, οἷον οὗτός ἐστιν ἀγαθὸς γεωργός, ἰλπεύς, λατρός, ἀλληθής, τέκτων, χαλκεύς, κτλ. Ἠνωμένον δὲ μετὰ τοῦ συνδετικοῦ ὃν, ὡς ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων προτάσεων, δέχεται κυρίως τοὺς ἐπιρρηματικούς ἢ ὡς ἐπιρρηματικούς προσδιορισμούς, οἷον καλῶς καὶ εὖ παιδεύει.—ὀρθῶς ἔλεξας.—τούτῳ τῷ τρόπῳ ἀπέθανε Σωκράτης.—ἐς τ' ἄν οὗτος ἡλίος ταύτη μὲν αἴρη, τῆδε δ' αὖ δύνῃ πάλιν (Σοφ. Φ. 1330)—πρὸς τοῦτο τὸ μέρος.—τοῦτο μὲν, εἴτα δὲ (Σοφ.)—τόσον, ὅσον.

§. 26. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων προτάσεων κλάσεις τινὲς ῥημάτων δέχονται τὸ κατηγορούμενον, ὡς εἰ ἦσαν ἀνεπτυγμένα, οἷον χθαμαλὴ κείται ἡ νῆσος.—ἔῃ ἐλεύθερος.—ἔρχεται ταχύς, κτλ.

§. 27. Οἱ ὀνοματικοὶ προσδιορισμοὶ προσδιορίζουσι πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως, πατρίδα, ἡλικίαν, ιδιότητα, συμβεβηκός, κλ. ὡς ὁ Ἀθηναῖος, ὁ νεώτερος, ὁ λεπτός, ὁ χωλός, κτλ. Οἱ ἐπιρρηματικοὶ προσδιορίζουσι τὸν τόπον, τὸν χρόνον,

τὸ ποιόν, τὸ ποσόν καὶ τὸν τρόπον, ὡς διατρίβει Ἀθήνησιν.
— ἐνθάδε κεῖται. — σήμερον δώσει δίκην. — βαρέως φέρω. —
ἄγαν λυπεῖσθαι. — νομαδικῶς ζῆν, κτλ.

§. 28. Οἱ ἐπιρρηματικοὶ οὗτοι προσδιορισμοί, ὀνόματος χα-
ρακτῆρα διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνοντες, μεταβαίνουσιν εἰς τοὺς
ὀνοματικούς ἢ ὡς ὀνοματικούς, οἷον οἱ ἐκεῖ—οἱ πάλαι—
Περικλῆς ὁ πάνυ.—ἡ ἄγαν ἐπιμέλεια, κτλ. Ἐκ τῆς φύσεως
τοῦ ῥήματος καὶ τῆς ἐκ τούτου γινομένης προτάσεως γνω-
ρίζεται τίνες προσδιορισμοὶ ἐπὶ τῶν διαφόρων περιστάσεων ἀ-
παιτοῦνται, ὡς Ἀρχιμήδης ἦν μέγας γεωμέτρης.—Φίλιπ-
πος διέτριβε τότε ἐν Ἐλατεῖα.—Ἐπαμεινώνδας ἐτελεύτησεν
ἐνδόξως κτλ. (Ἴδε κατωτέρω περὶ Ῥημάτων.)

Ἀντικείμενα τῆς Προτάσεως.

§. 29. Ὁ διὰ τῆς ἀπλῆς προτάσεως ἐκφερόμενος λόγος δυ-
νατὸν νὰ ἐξηγῆ, ὅχι ὅτι τὸ ὑποκείμενον μόνον ὑπάρχει, ἢ ὅτι
ἔχει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα, ἢ εὑρίσκεται εἰς ταύτην
ἢ ἐκείνην τὴν κατάστασιν, ἀλλ' ὅτι ὑπάρχον, πράττει ταύτην
ἢ ἐκείνην τὴν πράξιν, καὶ πράττει αὐτὴν εἰς τούτον ἢ ἐκεῖνον
κτλ. Τότε λοιπὸν, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω προσδιορισμῶν, πρέπει
νὰ ἐξηγηθῶσι καὶ ταῦτα, ὡς κτίζω οἶκον, ραῦν, κτλ. ἀμη-
χάνων ἐρᾶς (Σοφ.)—τὸν βίον μὴ μου ἀφέλης (Σοφ.)—οἱ
ιδιωτὰι ἄγρουσι δῶρα τοῖς βασιλεῦσιν. διδάσκω τινὰ τὴν
ῥητορικὴν, κτλ. Ταῦτα ὀνομάζονται ἀντικείμενα.

§. 30. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει περὶ συντάξεως καὶ τῶν εἰς
αὐτὴν ἀναφερομένων, ἀλλ' ἵνα λάβωμεν πληρεστέραν ιδέαν τοῦ
πράγματος, πρέπει νὰ προσδιορίσωμεν ἀκριβέστερον τί χρησι-
μεύει εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου ἰδιαιτέρως ἕκαστον εἶδος τῶν
λέξεων, κατὰ τοίους κανόνας τιθέμενον ἐκπληροῦ τοῦτο, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ὀνομάτων.

§. 1. Τὰ ὀνόματα χρησιμεύουσιν εἰς τὸν λόγον ἵνα ἐξηγήσωσι

τὰ ὑποκείμενα, τὰ κατηγορούμενα, τοὺς προσδιορισμοὺς καὶ τὰ ἀγτικείμενα. Ὑπάρχουσι δὲ πρὸς τοῦτο ἰδιαίτεροι κανόνες.

Τὰ Ὀνόματα ὡς Ὑποκείμενα καὶ Κατηγορούμενα.

§. 2. Ἐπειδὴ τὰ οὐσιαστικά σημαίνουσιν αὐθύπαρκτόν τι καὶ δυνάμενον ἐπομένως νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις, διὰ τοῦτο αὐτὰ κυρίως ἰδιάζουσιν εἰς δῆλωσιν τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ὁ θεὸς ἐστὶ δίκαιος. — ὁ Φίλιππος οὐκ ἐστὶ δίκαιος. — Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ αἱ προσωπικαὶ μάλιστα ἀντωνυμίαι ἐγώ, σύ, οὐκ οἷδ' ἐγὼ ταῦτα (Σοφ.) — σοφὸς σύ μάρτις (Σοφ.).

§. 3. Δυνατὸν ὅμως καὶ τὰ ἐπίθετα, καὶ αἱ μετοχαί, καὶ αἱ ἐπιθετικαὶ ἀντωνυμίαι νὰ τεθῶσιν ὑποκείμενον τοῦ λόγου, ὡς οἱ θνητοὶ εἰσιν ἐφήμεροι. — οἱ φιλοσοφοῦντές εἰσι τίμιοι. — οὗτός ἐστιν ὁ προσόχτης, κτλ. Ἐτι δὲ καὶ πᾶν εἶδος λέξεως, ἥτοι μέρος λόγου, οἷον ἢ περὶ ἐστὶ δισύλλαβος. — ὁ ἐπεὶ ἐστὶ προτακτικός, κτλ.

§. 4. Ὡσαύτως καὶ ἀπαρέμφατον, καὶ ἀπαρεμφάτου ἀνά-
λυσις καὶ ὀλόκληρος λόγος διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνων ἐνότητα,
ὡς τὸ *μανθάνειν ἐστὶν ἡδύ*. — τὸ *εὖ λέγειν χαλεπόν*. — ὡς
ἡδὺ πράττειν, ὠνδρεῖ, ἐστ' εὐδαιμόνως (Αἰφ. Πλ. 802.) — *ὅτι*
στήσεται δῆλόν ἐστι (Δημ.). — *δεινὸν ἄρ' εἶη εἰ οὕτως ἔχοι* =
τὸ εἰ οὕτως ἔχοι = τὸ οὕτως ἔχειν δεινὸν ἂν εἶη. — *ὅταν συνειδῆ*
κακὰ . . . δουλοῖ (Εὐρ.) = τὸ συνειδέναί κακὰ . . . δουλοῖ.

§. 5. Ἐπειδὴ δὲ ἀφ' ἑτέρου τὰ ἐπίθετα σημαίνουσιν τὰς ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ιδιότητας, διὰ τοῦτο ταῦτα μάλιστα ἰδιάζουσιν εἰς δῆλωσιν τοῦ κατηγορουμένου, τὸ ὁποῖον, χαρακτηρίζον τὸ ὑποκείμενον, ἀποτελεῖ μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ συνδετικοῦ πρότασιν καὶ λόγον πλήρη ὁ θεὸς ἐστὶν ἀγαθός. — οἱ λόγοι ἔσσονται βραχεῖς, κτλ.

§. 6. Ἰσχύουσιν ὅμως καὶ περὶ τοῦ κατηγορουμένου τὰ περὶ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθέντα, ὅτι δηλ. καὶ οὐσιαστικὸν καὶ πᾶν μέρος λόγου, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἔλαττον, δυνατὸν νὰ τεθῆ κατηγορούμενον, ὡς ὁ Σόλων ἦν νομοθέτης. — ἐγὼ εἰμι ἐκείνος. — ἄλλος τὸ κείνης αἵμα. — σίγα πᾶς ἔστω λέως, κτλ.

᾿Ψαύτως καὶ ἀπαρέμφατον καὶ δλόκληρος λόγος, ὡς τὸ αἰσθάνεσθαι ἐπίστασθαι ἐστὶ—τὸ γινῶθι σαυτὸν ἐστὶν ἄν τὰ πράγματα ἴδῃς τὰ σαυτοῦ καὶ τί σοι ποιητέον (Δείν.).

§. 7. Ὡς δὲ τὰ ὑποκειμένου τόπον ἐπέχοντα λαμβάνουσιν οὐσιαστικοῦ χαρακτήρα, διότι ἄλλως δὲν γίνονται ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον ὑποθέτει αὐθύπαρκτόν τι καὶ δυνάμενον νὰ γένη βάσις, οὕτως ἀφ' ἑτέρου τὰ ὡς κατηγορούμενον τιθέμενον λαμβάνουσιν ἐπιθετικὴν ἰδέαν, προσδιοριστικὴν τοῦ ὑποκειμένου, καθ' ἕνα ἢ ἄλλον τρόπον· *μάτην ἐστὶ τὸ μεμνησθαι περὶ αὐτῶν* (1σ. Περὶ γυρ. Α')=μάταιον.—ὁ ἀνθρωπός ἐστι ζῶον =ἔχει τοὺς ζωϊκοὺς χαρακτήρας.—ὁ χρυσός ἐστι μετ' ἄλλων =μεταλλικὴ οὐσία, κτλ. τὸ μὲν δηλ. προσδιορίζει τὸ ποῖόν ἐστι τὸ ὑποκείμενον, καλὸν ἢ κακόν, τὸ δὲ προσδιορίζει τὸ εἶδος, εἰς ὃ ἀνάγεται, ὃ ἐστὶ τί πρᾶγμα εἶναι, ἢ καὶ συμβεβηκός τι αὐτοῦ, ὡς ἦν δὲ τῆς χιόρος τὸ βάθος ὀργυιὰ (Ξ. Ἄν. Δ'. ε, 4). Κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲ καὶ ὁ πῖθηκός ἐστι πῖθηκος, ὁ Φαίδων ἐστὶ Φαίδων. Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ περίφημον τοῦ Γαλάτου ὁ ὄνος ἐστὶν ὄνος, καὶ οὐχὶ ἵππος δηλ.

Συμφωνία τοῦ Κατηγορούμενου πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.

§. 8. Τὸ κατηγορούμενον, ὅταν ἦναι κλιτόν, πρέπει νὰ συμφωνῇ ἐν γένει πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν, ὡς ὁ Κῦρος ἦν καλός.—τὼ ἄνδρες ἦσθιν βιαιοτάτω.—ἀθάνατοι μόνοι εἰσὶν οἱ θεοί.—ἡ δικαιοσύνη ἐστὶν ἀρετή.—ἡ Τόμυρις ἦν βασιλεία.

§. 9. Ἐπίθετον δὲ τὸ κατηγορούμενον δυνατὸν νὰ διαφέρῃ τοῦ ὑποκειμένου, κατὰ γένος· ἡ σοφία ἐστὶν ἀθάνατον, οἷον ἀθάνατόν τι, ἐν γένει.—ἄδικον ὁ πλοῦτος· κατ' ἀριθμόν· οἱ παῖδες εἰσὶν ἀνιαρόν.—αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν (Εὐρ.) καὶ κατὰ πτώσιν, οἷον ὁ Σωκράτης ἐστὶ τῶν σοφῶν (εἰς δηλ.)—ὄν εἰς γέγονεν Ἀριστείδης ὁ Ἀνσιμάχου (Πλ. Θεαιτ. 15).—ἐκ τῶν ἀλιτηρίων δὲ φημι γεγονέναι τῶν τῆς θεᾶς (Ἀρφ. Πλ. 445). ᾿Ψαύτως καὶ οὐσιαστικὸν ὄν, οἷον ὁ Ὀλυμπός ἐστὶν ὄρος.—τὰ πρόβατά ἐστι πλοῦτος.—Πρωταγόρας ἐστὶ

τῶν σοφιστῶν. Οὕτω καὶ τῶν λαμβανόντων ἄρ' εἰσὶν οἱ μαρθάνοντες ἀλλ' οὐ τῶν ἐχόντων (Πλ. Εὐθυδ. 277).

Συμφωνία τοῦ Σήματος πρὸς τὸ ὑποκείμενον.

§. 10. Τὰ περὶ γένους καὶ πτώσεως ἀνωτέρω ρηθέντα ἰσχύουσι περὶ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων, ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον εἶναι κεχωρισμένων τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ ἐπὶ τούτων δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων, ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ἠνωμένα ὄντα, ἀποτελοῦσι τὸ ῥῆμα, ἐπικρατεῖ δ' γενικῶς κανὼν, ὅτι τὸ συνδετικόν ἢ τὸ ῥῆμα πρέπει νὰ συμφωνῇ κατ' ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον πρὸς τὸ ὑποκείμενον, τὴν βᾶσιν τοῦ λόγου, ὡς ἐγὼ εἰμι ἄθλια.—ὥσπερ σὺ λέγεις.—ὕμεῖς ἐστε φίλοι.—οἱ Ἕλληες φιλοσοφοῦσιν.

§. 11. Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν ὁμοῦς συγχωροῦνται καὶ τινες ἀνωμαλῖαι, φαινόμεναι τοῦλάχιστον ἀνωμαλῖαι καὶ ἐξαιρέσεις. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἄ. συντάσσει ἐνικὸν ὑποκείμενον μετὰ πληθυντικοῦ ῥήματος, ὡς Ἀθηναίων τὸ πλῆθος οἴονται καὶ οὐκ ἴσασιν (Θουκ.). β'. συντάσσει οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον μετὰ ἐνικῶ ῥήματος, ἄθλια τίθεται.—τα ζῶα γρέχει.—ξύλα δ' ἦν πολλά (Ξ. Ἀρ. Δ'. ε', 5.)—χρήματα ἀνευ τοῦ βλαβερὰ γίγνεται (Πλ.), κτλ. Τοῦτο σύνθηες παρ' Ἀττικοῖς μετὰ ὀλίγων ἐξαιρέσεων οἷον φανερά ἦσαν καὶ ἱππῶν καὶ ἀνθρώπων ἔχρη πολλά (Ξ. Κ. Ἀρ. Α', θ', 17) κτλ.

§, 12. Τὸ πρῶτον τούτων συμβαίνει ἐπὶ τῶν περιληπτικῶν λεγομένων ὀνομάτων, ἅτινα ὑπὸ ἐνικῶ ἀριθμῶ σημαίνουσι πολλά· διὰ τοῦτο ἡ ἀνωμαλία εἶναι κατὰ τὸ φαινόμενον τὸ πλῆθος οἴονται=οἱ πολλοὶ οἴονται.—τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρουν=οἱ στρατιῶται ἀνεχώρουν.—τὸ ναυτικὸν ὄρμουρ (Σοφ. Ἀρτ. 1001)=οἱ ναῦται. Τὸ δεύτερον ἀποτελεῖ τὴν λεγομένην ἀττικὴν σύνταξιν, περὶ ἧς ἐν τῷ περὶ Σχημάτων, ὡς καὶ περὶ τοῦ ὕμνοι τέλλεται

* §. 13. Διάφορος δὲ τούτων ἡ περίστασις καθ' ἣν τὸ κατηγορούμενον, οὐσιαστικὸν ὃν ἢ ἐπίθετον οὐδέτερον, καὶ προσεχέστερον μάλιστα εἰς τὸ ῥῆμα εὐρισκόμενον, ἐφέλκει αὐτὸ κατὰ τὸν ἑαυτοῦ ἀριθμὸν, ὡς οἱ σοφισταὶ φανερά ἐστι λῶ-

βη τε καὶ διαφθορὰ τῶν συγγινομένων (Πλ. Μέν. 91).—τὸ χωρίον τοῦτο πρότερον ἐννέα ὁδοὶ ἐκαλοῦντο (Θουκ. Δ΄. 102).—τὸ πάλαι αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλεῖτο.—ἔστι δὲ φύσει ἀνθρώπειον μάλιστα ἡδοναί (Θ.). Ὁ τρόπος οὗτος εἶναι ὁ σπανιώτερος.*

§. 14. Φαινομένη εἶναι καὶ ἡ ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον ἀνωμαλία, ὅταν δηλ. ὄνομα, τὸ ὅποσον εἶναι πάντοτε τρίτου προσώπου, συντάσσεται μετὰ ῥήματος πρώτου ἢ δευτέρου προσώπου, ὡς ὁ Μαιάς τῆς Ἀτλαντος διακονοῦμαι αὐτοῖς = ἐγὼ ὁ υἱὸς κτλ.—ὁ Φαληρεὺς οὗτος Ἀπολλόδωρος οὐ περιμενεῖς; (Πλ. Συμπ. 172 = σὺ ὁ Φαληρεὺς κτλ.—ἀπαντίς ἐσμεν εἰς τὸ νοθετεῖν σοφοί = ἀπαντες ἡμεῖς, κτλ. Ὡσαύτως αὐτοὶ ἔφητε = ὑμεῖς αὐτοί.

Περὶ τῆς Συνθέτου ἢ Συνδέτου Προτάσεως.

§. 15. Δυνατὸν δὲ νὰ ἦναι εἰς τὸν λόγον καὶ πλείονα ὑποκείμενα ἢ κατηγορούμενα ἢ ἐν ταῦτῳ ὑποκείμενα καὶ κατηγορούμενα. Τότε ἡ πρότασις καλεῖται σύνθετος ἢ σύνδετος.

§. 16. Σύνθετοι λοιπὸν ἢ σύνδετοι προτάσεις ἤθελον εἶναι αἱ ἐπόμεναι: Ξενοφῶν καὶ Χειρίσοφος διεπράξατο (Ξεν.) — Σιμμίας καὶ Κέβης καὶ Φαιδῶνδας καὶ Εὐκλείδης καὶ Τερψίων παρήσαν (Πλ.).—ὅς τε μέγιστος ὄρκος δεινότατός τε πέλει (Πλ. Ὁ. 37).—ὁ θεράπων ἐστὶν ὄψοφαγίστατος, βλακίστατος, φιλαργυρώτατος καὶ ἀργότατος (Ξεν. Ἀπομν. Γ΄, ιγ΄, 14).—τὸ νῆον ἀπαν ὑψηλὸν καὶ θρασύ (Μέν.).—αἱ ῥαδιουργίαι καὶ ἐκ τοῦ παραχρηῖμα ἡδοναὶ οὔτε σώματι εὐεξίαν ἰκαναὶ εἰσιν ἐνεργάζεσθαι, οὔτε ψυχῇ ἐπιστήμην ἀξιόλογον οὐδεμίαν ἐμποιοῦσιν (Ξεν. Ἀπομν. Β΄, α΄, 20). Ὡσαύτως ἀναπηδήσας Ἀνδροτίων καὶ Γλαυκίτης καὶ Μελάνωπος ἐβδῶν, ἠγανάκτουν, ἐλοιδοροῦντο, ἀπέλυον τοὺς τριηράρχους, ἔχουν ὠμολόγουν, παρ' ἑαυτοῖς ζητεῖν ἠξίου τὰ χρήματα (Δημ. Τιμαχρ. 704).

§. 17. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ σύνδεσις τῆς προτάσεως δυνατὸν νὰ ὑπάρχη εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφοτέρω, ὃ ἐστὶν ὅτι δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι πολλὰ ὑπο-

κείμενα ἔν κοινὸν κατηγορούμενον ἔχοντα, πολλὰ κατηγορούμενα εἰς ἓν ὑποκείμενον ἀρμύζοντα, ἢ πολλὰ ὑποκείμενα πολλὰ κοινὰ κατηγορούμενα ἔχοντα. Ὡσαύτως δὲ δυνατόν νὰ ἦναι ἡ σύνδεσις καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον, ὡς τὸ μὲν γὰρ θάρσος ἀμέλειάν τε καὶ ῥαθυμίαν καὶ ἀπειθειαν ἐμβάλλει, ὁ δὲ φόβος προσεκτικωτέρους τε καὶ εὐπειθεστέρους καὶ εὐτακτοτέρους ποιεῖ (Ξ. Ἀπομν. Γ'. ε', 5) καὶ κατὰ τοὺς προσδιορισμούς, ἀδίκως οἰκτρῶς τε θάρε (Σοφ.).—*χθές καὶ πρῶην.* Δῆλον δὲ προσέτι ὅτι αἱ σύνθετοι προτάσεις δυνατόν νὰ ἀναλυθῶσιν εἰς ἀπλᾶς (Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ. σ. 42).

§. 18. Ἐν τῇ συνδέτῳ προτάσει ἐπὶ ὁμοιογενῶν ἐμψύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται, κατὰ τὸ γένος τῶν ὑποκειμένων πληθυντικῶς: *Σωκράτης Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης ἦσαν σοφοί.—ἡ μήτηρ, ἡ θυγάτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ ἦσαν καλαί.* Ἐπὶ δὲ ἑτερογενῶν τίθεται κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον. Ἔστι δὲ ἐπικρατέστερον τὸ μὲν ἀρσενικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ τοῦ οὐδετέρου, τὸ δὲ θηλυκὸν τοῦ οὐδετέρου ἢ γυνῆ καὶ ὁ ἀνὴρ ἀγαθοὶ εἰσιν (Πλ.). Τὸ αὐτὸ ἐννοεῖται καὶ περὶ τοῦ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ *ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐστηκότις.—γυναῖκες καὶ παῖδιά καθήμεναι.—συνεληλυθότες ἐκεῖσε ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ κτήνη* (Ξ.).

§. 19. Ἐπὶ ὁμοιογενῶν ἀψύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται ἄ. πληθυντικῶς κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον τῶν δυνατῶν καὶ οἱ σθόνοι καὶ οἱ ἔρωτες δεινοί (Πλ.).—*οὐκ ἄχρηστοι αἱ πέρυσι πρεσβεῖαι ἐκεῖται καὶ κατηγορίαι* (Δημ.). β'. κατὰ τὸ προσεχέστερον καὶ νόμος καὶ φόβος ἰκανὸς ἔρωτα κωλύειν (Ξ). γ'. κατ' οὐδέτερον γένος ἐνικῶς *μέθη γε φύλαξιν ἀπρεπέστατον καὶ μαλακία καὶ ἀργία δ'. κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς ταραχαὶ καὶ στάσεις ὀλέθρια ταῖς πόλεσιν.—εὐγένειαί τε καὶ δυνάμεις καὶ τιμαὶ δῆλά ἐστιν ἀγαθὰ ὄντα* (Πλ. Εὐθυδ. 279). Ὁ τελευταῖος τρόπος τῆς συντάξεως ἐν τοῖς τοιοῦτοις εἶναι ὁ συνήθεστος.

* §. 20. Καὶ ὁμοιογενῆ δηλ. καὶ ἑτερογενῆ ἄψυχα ὑποκείμενα, εἴτε μεσολαβοῦντος οὐδετέρου εἴτε μὴ, ὡς πράγματα θεωρούμενα δέχονται συνήθως τὸ κοινὸν κατηγορούμενον

κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς· λίθοι τε καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος, ἀτάκτως ἐρρίμμενα, οὐδὲν χρήσιμά ἐστιν (Ξεν.)—δόξα καὶ ἐπιμέλεια καὶ νόος καὶ τέχνη καὶ νόμος σκληρῶν καὶ μαλακῶν πρότερα ἂν εἴη (Πλ.)—κάλλος καὶ ἰσχὺς, δειλῶ καὶ κακῶ ξυνοικοῦντα, ἀπρεπῆ φαίνεται (Πλ. Μενέξ. 246).—φθόρος καὶ ἔρως ἐναντία ἐστίν. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐμψύχου ὄντος ἡ καλλίστη πολιτεία τε καὶ ὁ κάλλιστος ἀγῆρ λοιπά ἐστίν ἡμῖν διελεῖν (Πλ. Πολιτ. Η'. 562). Δυνατὸν δὲ εἰπεῖν καὶ ἄνθρωπος καὶ κύνων ἀγριώτατα.*

§. 21. Τὸ δὲ ῥῆμα ἐπὶ πολλῶν ὑποκειμένων· α'. προτάσσεται πληθυντικῶς· ἔρχονται ἀπὸ τῶν οἴκοι τελῶν Ἄρακος τε καὶ Νανάτης καὶ Ἀκτισθένης· (Ξ.)· β'. ἐπιτάσσεται πληθυντικῶς· λήθη καὶ δυσκολία καὶ μαγία ἐπιπίπτουσι (Ξ)· γ'. προτάσσεται ἐνικῶς· ἦλθε Κρυσάντας τε ὁ Πέρσης καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ὁμοζίμων (Ξ)· δ'. ἐπιτάσσεται ἐνικῶς· ἄθλοί τε καὶ μισθοὶ καὶ δῶρα γίγνεται·—οἱ παῖδες καὶ τὸ γένος ἅπαν περιπίπτει (Λυκούργος).

§. 22. Μεγάλως ἡ θέσις ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ ῥήματος, πολλάκις τιθεμένου κατὰ τὸ προτεχέστερον, καὶ ἐνικῶς ὄν, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων καὶ ἄλλα πολλὰ δεικνύουσιν· Ἀθήνησι καὶ οἱ πέρητες καὶ ὁ δῆμος πλέον ἔχει τῶν γενναίων καὶ πλουσίων (Ξ. Ἀθην. Πολιτ. Α'. 2), Ἐν τῷ σάρκες καὶ νεῦρα ἐξ αἵματος γίγνεται (Πλ.) ὑπερισχύει τὸ δεύτερον. Ἐν τῷ βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ στρατόπεδον (Ξεν)· ὑπερισχύει τὸ ἐπικρατέστερον. Τὸ δὲ Δημοσθένης μετὰ τῶν ξυστρατῆγων Ἀκαρνάνων σπένδοται Μαρτινεῦσιν (Θουκ. Γ', 409) ἰσοδυναμεῖ τῷ Δημοσθένης καὶ οἱ ξυστρατῆγοι. Ἀλλὰ σπάνια τὰ τοιαῦτα.*

§. 23. Δύο δὲ ὄντων τῶν ὑποκειμένων, τὸ κατηγορούμενον τίθεται δυϊκόν, ὅταν, ἰδιαίτερος ἐκάτερου θεωρουμένου, ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τοῦ δυϊκοῦ ἢ τε πολιτικῆ καὶ ἡ φιλοσοφία ἀξίω λόγου ἐστὸν (Πλ.). Τίθεται δὲ πληθυντικόν, ὅταν ἀμφοτέρων συνάμα ἐννοουμένων, οὐδεμία ἰδιαίτερα προσοχὴ δίδηται εἰς ἐκάτερον καὶ εἰς τὸν δυϊκὸν ἀριθμὸν. Ἀγά-

θωρ και Σωκράτης λοιποί (Πλ.)—δύο ἔτι λοιπὰ ἢ τε σωφροσύνη και δικαιοσύνη Πλ.). Ὡσαύτως και ἐπὶ ῥήματος σοφία και ροῦς ἀνευ ψυχῆς οὐκ ἄν ποτε γενοίσθην (Πλ.)—Ὁ Πρωταγόρα πρὸς σέ τοι ἤλθομεν, ἐγὼ τε και Ἰπποκράτης οὗτος (Πλ.)—δικαιική τε και ἰατρική σεμνύονται (Πλ.).

§. 24. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει και ὅταν ἐν μὲν ἦναι τὸ ὑποκειμενον, ἀλλὰ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ τῷ ἀνδρὲ ἐγενέσθην φύλακε (Ξ).—τῷ ξέρῳ τῷδε σοφῷ και φίλῳ ἐστὸν ἐμῷ (Πλ.)—τῷ ἀδελφῷ ἀπαιδε ἐτελευτησάτην (Ἰσαῖος). Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν δύο θεωροῦνται ὡς πολλά, τὰ δὲ πολλά οὐχὶ ὡς δύο, διὰ τοῦτο ἐπὶ δυϊκοῦ ὑποκειμένου τίθεται και πληθυντικὸν ῥῆμα, ὡς ἀδελφῷ δύο ἦσαν καλοὶ (Εὔρ).—γὼ θεασώμεθα (§ 23) ἐπὶ δὲ πληθυντικοῦ ὑποκειμένου τότε μόνον τίθεται δυϊκὸν ῥῆμα, ὅταν τὰ πολλά θεωρῶνται ἀνὰ ζεύγη, ὡς τὸ παρ' Αἰσχύλῳ (Εὐμεν. 252) λεύσσετεον πάντα ἀναφέρεται εἰς τὰ δύο ἡμιχόρια.

§. 25. Διαφόρων δὲ προσώπων ὄντων τῶν ὑποκειμένων τῆς προτάσεως, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ τοῦ ἐξῆς τρόπους. α. ἐνικῶς, κατὰ τὸ προσεχέστερον οἶδα σαφῶς και ἐγὼ και σύ (Πλ.)—ἐγὼ λέγω και Σεύθης τὰ αὐτὰ (Ξ).—δοκεῖς σύ τε και Σιμμίας (Πλ.).—σύ τε Ἑλληὴν εἶ και ἡμεῖς (Ξεν)—οὔτε σύ οὔτ' ἄν ἄλλος δύναίτο ἀντιπεῖν (Ξ). β. πληθυντικῶς κατὰ πρῶτον πρόσωπον, ὅταν ὑπάρχη πρωτοπρόσωπον ὑποκειμενον· ξυμφωνοῦμεν ἐγὼ τε και ἡμεῖς (Πλ.).—ἐγὼ τε και ἡ μήτηρ ἐλάχομεν· γ. πληθυντικῶς κατὰ δεύτερον πρόσωπον, ὅταν ὑπάρχη πρῶτον οὐ σύ μόνος οὐδὲ οἱ σοὶ φίλοι πρῶτοι και πρῶτον ταύτην δόξαν περὶ θεῶν ἔσχετε (Πλ.). δ. πληθυντικῶς κατὰ τρίτον πρόσωπον, ὅταν προτάσῃται ἐνίκων οἱ ξέροι και ἡμεῖς μετ' ἐκείρων (Α). Ἀλλὰ και ἡμεῖς δὲ και Στρατιός και Στρατοκλῆς παρεσκευάζοντο ἀπαρτες. (Ἰσαῖος).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Τὰ ὀνόματα ὡς Προσδιορισμοί.

§. 1. Διὰ τῶν ὀνομάτων γίνονται οἱ ὀνομαστικοὶ ἀνωτέρω

ἐπικληθέντες προσδιορισμοί, ὡς διὰ τῶν ἐνάρθρων μορίων γίνονται οἱ ὡς ὀνομαστικοί, οἷον ὁ *χρηστικός ἀνήρ*.—*ἡ σώφρων γυνή*.—*τὸ δυσμεταχειριστὸν ζῶον*, κτλ. οἱ τότε ἀνθρώποι, οἱ ἐκεῖ πολῖται, ὁ μεταξὺ τόπος, οἱ κάτωθεν θεοί (Σοφ.), *οἱ ἐνθάδε*, κτλ.

§. 2 Διαφέρουσι δὲ οἱ προσδιορισμοὶ τῶν κατηγορουμένων, καθ' ὅσον διὰ μὲν τῶν κατηγορουμένων συζεύγεται μετὰ τοῦ ὑποκειμένου νέα τις ἰδέα, νέον φέρουσα προσόν, διὰ δὲ τῶν προσδιορισμῶν ἐξηγεῖται προϋποτιθέμενον προσόν τοῦ ὑποκειμένου, οἷον μέρος αὐτοῦ ἀποτελοῦν· καὶ διὰ μὲν τοῦ κατηγορουμένου γίνεται λόγος τέλειος, οὐχὶ δὲ διὰ μόνου τοῦ προσδιορισμοῦ, ἕως οὗ μὴ προστεθῆ τὸ κατηγορούμενον. Οὕτω, π. χ. ἡ *Κέρκυρά ἐστι νῆσος* καὶ ἡ *νῆσος Κέρκυρά ἐστι* . . ., ἐνθα, ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι, ἵνα συμπληρωθῆ λόγος, πρέπει νὰ προστεθῆ, *μεγάλη, μικρά, δρεπαροειδῆς εὐφορος*, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. Τότε δὲ, καὶ ἀφαιρεθέντος τοῦ προσδιορισμοῦ *νῆσος*, ὁ λόγος μένει πάντοτε πλήρης, ἡ *Κέρκυρά ἐστι δρεπαροειδῆς*· ἐν δὲ τῷ πρώτῳ παραδείγματι, ἀφαιρουμένου τοῦ κατηγορουμένου *νῆσος*, ὁ λόγος γίνεται ἀτελής. Διὰ τῆς συνθέσεως ἐννοεῖται εὐκολώτερον ἢ ἐνότης τοῦ ὑποκειμένου καὶ προσδιορισμοῦ, ὅταν ἡ γλῶσσα τὸ συγχωρῆ, ὡς ὁ *ἄριστος τεχνίτης* καὶ ὁ *ἀριστοτέχνης*.—*τὸ αἰεὶ θάλλον δένδρον* καὶ τὸ *αἰεθαλὲς δένδρον*.—*ἡ πολλοὺς βότρυνας ἔχουσα ἄμπελος* καὶ ἡ *πολύβοτρυς ἄμπελος*.

§. 3 Οἱ προσδιορισμοὶ οὕτω τίθενται εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφότερα, ὡς ὁ σοφὸς *Ἀριστοτέλης* ἢ *ἡ Σταγειρίτης*.—οὗτός ἐστι *Πρωταγόρας ὁ κλειρός*.—*Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδῶν* ἢ *ὁ μέγας στρατηγός*.—*γέλως ἄκαιρος ἐν βροτοῖς δεινὸν κακόν*· ἢ καὶ εἰς ὅλην τὴν πρότασιν· *ἀλλ' ἢ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἐορτῆς ἤκομεν καὶ ὕστεροῦμεν*; (Πλ.)=τοῦτό ἐστι τὸ λεγόμενον.

§. 4. Δυνατὸν δὲ νὰ τεθῆ καὶ προσδιορισμὸς προσδιορισμοῦ, καὶ τούτου πάλιν ἄλλος, καὶ οὕτω γίνεται σειρά προσδιορισμῶν, ὡς ἐν τῇ ἀριθμητικῇ κλάσμα κλάσματος, ἤτοι σειρά κλασμάτων· *Ἀλέξανδρος Φιλίππου* ἢ *ὁ υἱός, υἱοῦ Ἀμύντου βασιλέως τῶν Μακεδόνων*.

§. 5. Οἱ ὀνοματικοὶ καὶ ὡς ὀνοματικοὶ προσδιορισμοὶ τίθενται κατὰ τρεῖς τρόπους, κατ' ἐπεξήγησιν, διὰ τῶν παρενθετικῶν προτάσεων, καὶ διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὡς Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδῶν.—πᾶς ὅστις κλέπτει ἄδικός ἐστιν.—ἡ μάχη τῶν Ἑλλήνων, κτλ.

Περὶ τῶν κατ' Ἐπεξήγησιν Προσδιορισμῶν.

§. 6. Κατ' ἐπεξήγησιν, γενικώτερον ἐκλαμβάνομένην, λέγονται οἱ προσδιορισμοί, ὅτε, ἄνευ μεσολαβήσεως νέου συνδετικού ἢ ῥήματος, προστίθεται εἰς τὸ ὑποκειμένον νέα ἰδέα, ἥτις, ὡς μέρος αὐτοῦ θεωρουμένη, ἀποτελεῖ μίαν μετ' αὐτοῦ ἔννοιαν. Ταῦτα δὲ τὰ δύο συνάμα συζεύγονται μετὰ τοῦ κατηγορουμένου, οἷον Κῦρος ὁ νεώτερος ἦν γενναῖος. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου, ὡς οὗτός ἐστι Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ—οὗτός ἐστι Πρωταγόρας ὁ κλειρός, κτλ.

§. 7. Ἐφαρμόζονται δὲ ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν τούτων τὰ περὶ κατηγορουμένου ῥηθέντα. Δυνατὸν δηλ. νὰ τεθῆ ὡς προσδιορισμὸς ἐπίθετον, οὐσιαστικόν, καὶ παντοιοῦν δυνάμενον νὰ λάβῃ ἐπιθετικὴν ἔννοιαν, ὡς χρηστός ἀνὴρ—ἀγαθὴ γυνή, κτλ. Ὡσαύτως ἀνὴρ τύραννος, ἀνὴρ ὀπλίτης, ὄμιλος στρατιώτης. Παρ' ἡμῖν οἰκοκύρης ἄνθρωπος, παπᾶς ἄνθρωπος, κλ.

§. 8. Ὡσαύτως ἐφαρμόζονται εἰς τούτους τοὺς προσδιορισμοὺς τὰ ἀνωτέρω περὶ κατηγορουμένου καὶ ὑποκειμένου ῥηθέντα. Τίθεται δὲ τὸ προσδιορίζον κατὰ τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς πρὸς τὸ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν. Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς.—Κλεοπάτρα ἡ βασίλισσα. κτλ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, βιβλίον Προδίκου τοῦ σοφοῦ.—ἔργον Φειδίου τοῦ Ἀθηναίου.

* §. 8. Αἱ ἀνωτέρω παρατηρηθεῖσαι ποικιλίαι γίνονται καὶ ἐνταῦθα, οἷον τοὺς σωτηρία καλουμένην, ἀντὶ καλούμενος.—ποτήριον τεχνήματα τοῦ τεχνίτου.—Διονύσιος τῶν τυράννων γενόμενος.—θυγατέρα δεινόντι κάλλος καὶ μέγεθος.*

§. 10. Παρατηρεῖται δὲ καὶ ἕτεροῖς τις ἀνωμαλία, φαινομένη τοῦλάχιστον, τοσοῦτον κοινὴ ὥστε ἀνάγκη, οἷον κανονικῆς τῆς χρήσεως ταύτης ἐκλαμβάνομένης, μόνον τὸ ἐναν-

τίον νὰ νομίζεται ἐξαιρέσις. Τοῦτο συμβαίνει ἐπὶ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ, ὅστις ἐπὶ θηλυκοῦ γένους εἰς τὴν ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν δέχεται ἄρθρον ἀρσενικοῦ σχηματισμοῦ. Ἐν ᾧ λοιπὸν λέγεται ἡ τέχνη, ἡ ἡμέρα, ἡ χεῖρ, κτλ. καὶ αἱ τέχναι, αἱ ἡμέραι, αἱ χεῖρες, λέγεται ὅχι τὰ τέχνα, τὰ ἡμέρα, τὰ χεῖρε, ἀλλὰ τῷ τέχνα, τῷ ἡμέρα, τῷ χεῖρε· οὕτω διάκειςθον ὡσπερ εἰ τῷ χεῖρε... (Ξεν. Ἀπομν. Β. γ'. 18). — τῷ γυναῖκε (Ξεν. Κ. Π. Ε', ε', 1). — τῷ πόλει καὶ τούτῳ τῷ πόλη, κλ. *

* §. 11. Αὕτη ἐστὶν ἡ σταθερὰ χρῆσις παρὰ τοῖς πεζογράφοις τῶν Ἀττικῶν. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς σπανιωτάτη ἐν τούτοις ἡ χρῆσις τοῦ τὰ, ἀντὶ τῷ, οἷον τὰ κόρα (Σοφ. Ἀντ. 769), τὰ κοχῶνα, (Ἀρφ. Ἰππ. 484). Συνηθὴς δὲ καὶ ἡ χρῆσις τοῦ τοῖν, ἀντὶ ταῖν. Μόνον τῷ θεῷ καὶ τοῖν θεοῖν, περὶ Δῆμητρος καὶ Περσεφόνης. Ὡσαύτως ἐπὶ θηλυκοῦ δυϊκοῦ τίθεται τῷδε, ἀντὶ τὰδε· τῷδε περιγραφά (Αἰσχ. Χοηφ. 205), τῷ παιδε τῷδε (Σοφ. Ἀντ. 504) περὶ Ἀντιγόνης καὶ Ἰσμήνης, καὶ τούτῳ τῷ τέχνα (Πλ. Πολιτ. Δ', 452), τούτῳ τῷ ἡμέρα (Ξ. Κ. Π. Α', ε', 41) σ. 58. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐπιθετικοῦ καὶ μετοχικοῦ προσδιορισμοῦ, ὡς Ῥοδίον περτεγοντόρον (Θουκ. ε', 43). — γυναῖκε ἐρίζοντε κλ. Τοῦτο δὲ δηλοῖ ὅτι ὁ σχηματισμὸς ἐν τούτοις εἶναι κοινοῦ γένους. *

§. 12. Ἀπαντᾶται δ' ἐνίοτε ἐπὶ θηλυκοῦ οὐχὶ μόνον αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ αὐτά, αὐταῖν καὶ αὐτοῖν, καὶ ἄλλα τινὰ σπάνια ἢ καὶ μοναδικά. Περὶ τούτων οἱ ἀκριβεστέραν γνῶσιν ἐπιζητούντες παραπέμπονται εἰς τὴν Εἰσαγωγὴν Ἑλλην. Συγτάξεως.

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Παρενθετικῶν Προτάσεων.

§. 13. Διὰ τῶν παρενθετικῶν προτάσεων τίθενται οἱ προσδιορισμοί, ὅταν διὰ τινος παρεμπιπτούσης, καθ' ἓνα ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, προσδιορίζεται μέρος ἢ ὅλη ἢ κυρία τοῦ λόγου πρότασις. Οὕτω, π. χ. ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει (Γνωμ.), ἐνθα τὸ ὑποκείμενον πᾶς γενικώτατον ὂν, προσδιορίζεται διὰ τοῦ ὅστις εἰς δόξαν βλέπει. — μηδ' ὄλιθος (γένετό μοι) ὅστις τὴν ἐμὴν κρίζει φρένα (Εὐριπ.) = ὁ τὴν

ἐμὴν κνίζων φρένα· ναύαρχος μὲν γὰρ ἐπὴν οὗτος ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυκλειδεῶ (Ἡρ. Η', 42).—καὶ ἄλλοι δὲ, οἳ ἐκείνῳ συνῆσαν (ἦσαν Σωκράτους ὀμιληταί) (Ξ. Ἀπομν. Α', Β', 48).—τὰ δίκαια καὶ πάντῃ, ὅσα ἀρετῇ πράττεται καλὰ ἐστὶ καὶ ἀγαθὰ (Ξεν. Ἀπομν. Γ', θ', 5).—μάταιος θεῖ ἄλλο τι γελοῖον ἠγεῖται ἢ τὸ κακόν (Πλ.) Τοιαῦτα ἤθελον εἶναι καὶ τὰ οὗτος ἐστὶν ὁ ἀνήρ ὃν ἐζητοῦμεν.—τοῦτό ἐστι τὸ ὕδωρ ὃ πίνομεν.

§. 14. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς κυρίας προτάσεως προσδιορίζεται διὰ παρενθετικῆς· ἄρα λέγεις τὴν θεῶν κρίσιν ἢ περὶ Κίχροπα ἐκρίναν (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ε', 18); Ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς κυρίας προτάσεως· εἶγε τοὺς παλαιωτάτους, ὧν ἀκούομεν, προγόνους αὐτῶν ἀναμνησσομεν, κτλ. (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ε', 9).—Ἀθηναῖοι οἱ πρότερον, ὅτε Βοιωτοὶ μόνοι ἐγένοντο, πορθοῦντες τὴν Βοιωτίαν, φοβοῦνται, κτλ. (Ξ. Ἀπομν. Γ', ε', 4)

§. 15. Ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρος ἡ κυρία πρότασις δυνατὸν διὰ παρενθετικῆς προτάσεως νὰ προσδιορισθῇ· ἅπας λόγος, ἂν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δημ. Ὀλυνθ. Α. §. ε') ὁ λόγος φαίνεται μάταιος, ἂν ἀπῆ τὰ πράγματα, οὐχὶ δὲ καὶ ἂν παρῆ. Ὡσαύτως διὰ μετοχῆς· τούτου ἐπιμελούμενοι (Ἀθηναῖοι), πάντων ἂν εἶεν κράτιστοι (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ε', 8) = εἰ τούτου ἐπιμελοῖντο·

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Πλαγίων Πτώσεων.

§. 16. Διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων γίνονται οἱ προσδιορισμοί, ὅτε τίθεται πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου γενικῆ, δοτικῆ, ἢ αἰτιατικῆ. Τὰ ὀνόματα τὰ ὅποια προσδιορίζονται διὰ τῆς γενικῆς, δοτικῆς, ἢ αἰτιατικῆς, λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς, ἢ αἰτιατικῆς.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 17. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα, εἴτε ὑπο-

κειμένου, είτε κατηγορουμένου, είτε προσδιορισμοῦ τόπον ἐπέχοντα, εἶναι διττά, οὐσιαστικά καὶ ἐπίθετα.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα οὐσιαστικά.

§. 18. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα οὐσιαστικά εἶναι I. τὰ σημαίνοντά τι ἀνήκον εἰς τινα ἢ εἰς τι καθ' ὅποιανδήποτε σχέσιν. II. τὰ ἀντίθετα τῶν προηγουμένων, τὰ σημαίνοντα τὸν εἰς ὃν ἢ τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτα.

1. Τὰ σημαίνοντά τι ἀνήκον εἰς τινα κτλ.

§. 19. Αἱ σχέσεις καθ' ἃς ἀνήκει τι εἰς τινα ἢ εἰς τι εἶναι πολλαὶ καὶ διάφοροι. Ἐπὶ τοῦ παρόντος σημειοῦνται αἱ κυριωδέστεραι, ἐξ ὧν κατ' εὐθείαν ἢ πλαγίως παράγεται σχεδὸν πᾶσα ἄλλη. Ἀνήκει λοιπὸν ἐν τι εἰς τινα ἢ εἰς τι, ἐπομένως συντάσσεται μετὰ γενικῆς, πᾶν ὃ, τι δυνατὸν νὰ θεωρηθῆ.

α. Ὡς κτῆμά τινος, οἷον ἀγρός Περικλέους β', ὡς ἀρχομένον τινος, οἷον Μακεδόνων ὑπαρχοῦ. γ'. Ὡς ἔργον τι-νος, οἷον τέκνα πατρός.—υἱός, ἔργον Περικλέους. δ'. Ὡς ἔργον καὶ ποίημά τινος, εἴτε πρὸς τὸν τεχνίτην, εἴτε πρὸς τὴν ὕλην ἐξ ἧς, οἷον εἰκὼν τοῦ ζωγράφου.—Ὀμήρου ποιήματα.—γάδος μαρμάρου.—ἀνδρίας χαλκοῦ.—ξίφος σιδήρου. Ὡσαύτως καὶ ἀφηρημένως ἢ ἐνέργεια τῶν προηγουμένων, οἷον ἐργασίαι Φειδίου.—πρᾶξις ἀνθρώπου.

§. 20. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἀνάγεται ἐνταῦθα ε. πᾶν τι θεωρούμενον ὡς μέρος τινός, οἷον μέρος σώματος.—ἢ κεφαλὴ τοῦ ἀνθρώπου, ς'. Ὡς περιεχόμενον τινος, οἷον οἱ ἔνοικοι τῶν Ἀθηνῶν.—νήες τοῦ λιμένος.—οἱ λχθῆες τῆς θαλάσσης. ζ'. Ὡς δῶμα ἢ δῶρον τινος, οἷον αἱ χορηγίαι τοῦ Ἀλκιβιάδου.—τὰ δῶρα τῶν ἐχθρῶν.—ἢ. Ὡς ιδιότης, διάθεσις ἢ συμβεβηκός τινος, οἷον λευκότης χιόνος.—ἢ εὐμέθεια τοῦ ἀνδρός.—χλωότης τοῦ Ἀγησιλάου.—Φωκίως περ-νία.—Ἀριστείδου δικαιοσύνη. Ὡσαύτως δόξα ἀνδρός.—ἀδοξία γυναικός.—πλέθρον γῆς, κτλ.

§. 21. Ἐν γένει λοιπὸν δυνατὸν εἶπεν ὅτι ὅπου εἰτέρχεται τὸ ἐρώτημα τίνος, ἔνθα περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἐκ τίνος, ἀπὸ

τινος ἢ, κοινότερον, ἀπὸ τί, ἔχει χώραν ἢ γενικὴ, ὡς τινος υἱός; τινος ἔργον; ἀπὸ τί μεταλλῶν; κτλ. Ἡ δὲ γενικὴ τίθεται ἀπρόθετος ἢ ἐμπρόθετος.

§. 22. Ἐπειδὴ δὲ τὸ διὰ τῆς γενικῆς, προσδιοριζόμενον δυνατὸν νὰ ἦναι ἐνεργητικὸν ὡς πρὸς τι καὶ παθητικὸν πρὸς τι ἄλλο, διὰ τοῦτο δυνατὸν νὰ τεθῶσι καὶ δύο συνάμα γενικαὶ εἰς τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, ἡ μὲν ἐνεργητικὴ, ἡ δὲ παθητικὴ, ὡς ἡ Πέλοπος Πελοποννήσου κατάληψις (Ἰσοκρ.)—ἡ Χερσιόφου ἀρχὴ τοῦ πατρός κατελύθη (Ξεν.), οἷον ἡ παρταρχία. Διάφορον δὲ τὸ πρᾶγμα, ὅταν ἡ μία γενικὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν τοῦ βασιλέως ἰππέων στρατηγός. Ἐνταῦθα εἶναι ὁ ἐν τοῖς προηγουμένοις σημειωθείς προσδιορισμὸς τοῦ προσδιορισμοῦ.

II. Τὰ ἀντίθετα τῶν προηγουμένων, τὰ σημαίνοντα τὸν εἰς ὃν ἢ τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτα.

§. 23. Ἐνταῦθα ἀνάγονται ἄ. Γὰ σημαίνοντα τὸν κτήτορα ἢ δεσπότην τινός, οἷον κτήτωρ χωρίων—δεσπότης τοῦ δακτυλίου. β'. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἀρχοτά τινός, οἷον βασιλεὺς Περσῶν.—ἀρχὸς οἰωτῶν. γ'. Τὰ σημαίνοντα τὸν γεννητόρα ἢ συγγενῆ τινός, οἷον πατὴρ τέκνων.—θεῖος ἀνεψιοῦ.—Κρέοντος κηδεστής. δ'. Τὸν ἐργάτην καὶ ποιητὴν τινός, οἷον ἐργάτης τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ἔργων.—εἰκότωρ γραφεύς.—νητῶν τέκτορες. Ὁσαύτως καὶ ὡς ἐκ τῆς ὕλης, οἷον χαλκὸς ἀνδριάντος.—σίδηρος ξίφους.

§. 24. Ὁσαύτως τὰ σημαίνοντα ἑ. τὸ ὄλον τινός, οἷον σῶμα τῆς κεφαλῆς.—ἀγέλη βοῶν.—σωρὸς σιτῶν, ξύλων, λίθων. ς'. Τὰ σημαίνοντα τὸ περιέχον τινός, οἷον ἄστν ἀνθρώπων.—ἀρκτῶν φωλέας. ζ'. Τὰ σημαίνοντα τὸν δοτῆρᾶ τινός, οἷον δαπαρημάτων δοτῆρες.—βραβευτῆς τοῦ δικαίου. ἠ. Τὰ σημαίνοντα τὴν ὑπόστασιν ἰδιότητος, διαθέσεως, συμβεβηκότος τινός, οἷον πτέρυξ χιόνος λευκῆς ἤτοι χιονόλευκος.—ἀγὴρ μελιχίου τρόπου.—τραύματα αἵματος, ἤτοι αιματόεστα.—ἀγὴρ δόξης.—ποταμὸς πλέθρου.—δένδρον πολλῶν ἐτῶν—πολυετές.

§. 25. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς I ἡ μὲν ὀνομαστικὴ σημαίνει τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον, τὸ ἔργον, τὸ μέρος κτλ. ἡ δὲ γενικὴ τὸν κτήτορα τὸν ἄρχοντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ ὄλον κτλ. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς II, ἀντιστροφῶς, ἡ ὀνομαστικὴ σημαίνει τὸν κτήτορα, τὸν ἄρχοντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ ὄλον κτλ. ἡ δὲ γενικὴ τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον τὸ ἔργον, τὸ μέρος κτλ. οἶκος δεσπότης καὶ δεσπότης οἴκου. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, δόξα ἀνδρὸς καὶ ἀνὴρ δόξης.—μειλιχίος τρόπος ἀνδρὸς καὶ ἀνὴρ μειλιχίου τρόπου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, δοῦλον δεσπότης καὶ δεσπότην δούλου.—ἡσυχίαν βίου καὶ βίον ἡσυχίας (Εὐρ.).

* §. 26. Πολλαὶ ἄλλαι σχέσεις, ἢ κατ' εὐθείαν ἢ πλαγίως ἐκ τῶν προηγουμένων προκύπτουσαι, ἐκφέρονται, φυσικῶ τῷ λόγῳ, κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον. Τὰ ἀφηρημένα, π. χ. τῶν προηγουμένων, ὅπου ὑπάρχουσι, δέχονται τὴν αὐτὴν σύνταξιν ὅθεν, ὡς λέγεται δεσπότης τῶν ὄλων, οὕτω καὶ δεσποτεία τῶν ὄλων, ὡς ἀκροατὴς μαθήματος, οὕτω καὶ ἀκροάσις μαθήματος.*

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ἐπίθετα.

§. 27. Μετὰ γενικῆς συντάσσονται αἱ ἀκόλουθοι μάλιστα κλάσεις τῶν ἐπιθέτων·

α. Τὰ οἰκειότητος καὶ ἀλλοτριότητος σημαντικά, οἷον οἰκεῖος τῆς χώρας.—οἱ δὲ κίρδυνοι τῶν ἐφειστηκότων ἴδιοι (Δημ.).—οὐδὲν ἀλλότριον ποιῶν οὔτε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος οὔτε τοῦ τρόπου (Δ.). Τὰ πληρώσεως, μετοχῆς, κατοχῆς, καὶ κράτους σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, οἷον ὑποψίας καὶ δέματος μεστός.—μέτοχος ἀρετῆς.—ἐγκρατῆς ἡδονῶν.—ἀρετῆς ἔρημος (Ξ.).—ἐνδεὴς χρημάτων.—παρέστηκεν ἀγῶν μέγας, πλήρης στεναγμῶν, οὐδὲ δακρύων κενός (Εὐρ.) οὕτω καὶ ἐλεύθερος πόνων.—καθαρῆ τῶν προκειμένων σημαντῶν· (Ἡρ. Β'. 38.)—καθαρός ἀδικίας τε καὶ ἀνοσιῶν ἔργων (Πλ. Πολιτ. ζ'. 496).—ὄρφανός τοῦ πατρὸς καταλη-

φθείς (Δημ.) πένης γὰρ ἦν ἀνδρῶν φίλων καὶ πιστῶν (Πλ. Ἐπιστ. Ζ', 332).

§. 28. Ὡσαύτως γ'. Τὰ ἐμπειρίας καὶ ἀπειρίας σημαντικά, οἷον ἐμπειρος πολέμου. — ἐπιστήμων εἰμι τοῦδε. — γραμμάτων ἄπειρος. — ἀδαήμων μάχης. δ'. Τὰ ἐπιμελείας καὶ ἀμελείας, φροτιδός καὶ ἀφροτιστίας ἦτοι ὀλιγωρίας σημαντικά, οἷον ἐπιμελής τῶν θεῶν. — προμηθής τούτου. — ἀμηλής χρημάτων. ε'. Τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά, οἷον ἐπιτυχής τῶν καιρῶν. — ἀτυχής συνέσεως. ζ'. Τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά, οἷον μνήμων φόρτου. — γράμματα λήθης μνημόσυνα (ὡς οὐσιαστικά καταντήσαντα.) — ἀμνήμων τῶν κινδύνων. — τῆς ἐμῆς διαθήκης ἐπιλήσμων. ζ'. Τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά, οἷον φειδῶλος χρημάτων. — ἀφειδής ἐαυτοῦ. η'. Τὰ χωρισμοῦ, διαιρέσεως καὶ ἀπομακρύνσεως σημαντικά, οἷον οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων. — μόνος τῶν πολιτῶν — ὀλίγοι τῶν πολιτῶν — δηλονότι χρηστῶν τις, ὡς ζοικας, εἶ (Ἀρφ. Πλ. 826). — ὦν δὴ ἐγὼ οἶμαι εἶς εἶναι (Πλ.). — ἀπωστὸς γῆς οὕτω καὶ φυγὰς πόλεως.

§. 29. Ἐνταῦθα προσέτι ἀνάγονται θ'. Τὰ ἀνταλλάγματος καὶ τιμήματος σημαντικά, οἷον αἷματός ἐστιν ἡ ἀρετὴ ὠρία — δόξα χρημάτων οὐκ ὠρητὴ (Ἴσ.). — οἱ φιλόσοφοι δοκοῦσιν εἶναι τοῖς μὲν τοῦ μηδενὸς τίμιοι, τοῖς δ' ἄξιοι τοῦ πατρός (Πλ.). ι'. Τὰ εἰς ἰκός ἐνεργητικὰ ῥηματικά, ὡς παρσκευαστικός τῶν εἰς τὸν πόλεμον (Ξεν.). — πρακτικός τῶν δικαίων. ια'. Τὰ ἀρχικά καὶ ὑπαρχικά, οἷον κύριος τῆς Ἀσίας. — ὑπήκοοι τῶν γονέων. ιβ'. Τὰ διαφορικά, οἷον ἐπιστήμη ἐπιστήμης διάφορος (Πλ.). — ἕτερον τὸ ἡδὺν τοῦ ἀγαθοῦ (Πλ.). ιγ'. Τὰ παραθετικά, τὰ συγκριτικά δηλ. καὶ ὑπερθετικά, οἷον κρείττων καὶ φίλων καὶ ἐχθρῶν (Ἴσ.). — ἤτοι τὸ σιγᾶν κρείττον ἐστὶ τοῦ λαλεῖν (Μεν.). — ἀνθρωπος πάντων θηρίων θεοειδέστατός ἐστιν (Ἀντ.). — μέγιστόν ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀρετὴ (Ἴσ.). — τὸ νικᾶν αὐτὸν πασῶν νικῶν πρώτη τε καὶ ἀρίστη (Πλ.). ιδ'. Τὰ ἀνάλογα τῶν παραθετικών, οἷον οὐδενὸς δεύτερος. — ὕστεροι τῆς συμβολῆς — περιτὰ τῶν ἀρχούτων (Ξ). — τῶν φίλων κορυφαῖος. — τῶν

ἀνδρῶν τοὺς κορυφαίους ἀρεσκολόπισεν (Ἡρόδ. Γ', 159). Παρὰ δὲ Πλουτάρχῳ καὶ Περιπατητικῶν ὁ κορυφαϊάτατος.

§. 30. Καὶ ἐν τούτοις βάσις ὑπόκειται τὸ ἐρώτημα τίτος, ὡς ἀνωτέρω· οἷον *τίτων τέκνων πατήρ*; ἀπὸ τί εἶναι πλήρης ἢ ἐλλειπής; κτλ. ἄτινα ὁμῶς εὐκόλως μετατρέπονται εἰς τὸν ἐλληνικώτερον τύπον, *τίτος ἰνδεής*; *τίτος πλήρης*; κτλ.

§. 31. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι καὶ τούτων τὰ ἀφηρημένα, ὅπου ὑπάρχουσι συντάσσονται ὡσαύτως μετὰ γενικῆς, ὡς καὶ τὰ προεξηγηθέντα ἀφηρημένα τῶν οὐσιαστικῶν· οὕτως, *ἀπάντων ἐστὶ πλησμονή*.—*μέθεξις οὐσίας*. (Πλ.).—*ἀρετῆς μετουσία* (Δημ.).—*αὕτη μαρίας ἔχει κοιωνίαν τιρά* (Γν.).—*ἡγεμονία Ἑλλάδος*.—*ἡ πλοῦτου ἀπληστία* (Πλ. Πολιτ. Η', 562), κλ.

Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 32. Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα εἶναι κυρίως ἐπίθετα μετὰ ὀλίγων ἀναλάγων οὐσιαστικῶν. Ἀνάγονται δὲ ἐνταῦθα αἱ ἀκόλουθοι μάλιστα κλάσεις. α'. Τὰ ταυτότητος, ὁμοιότητος, ἰσότητος καὶ συμφωνίας σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, οἷον οὐ ταῦτὰ γίγνεται τ' ἀγαθὰ τοῖς ἡδέσιν, οὔτε τὰ κακὰ τοῖς ἀνιαρτοῖς (Πλ.)—οἱ πονηροὶ ἀλλήλοισι ὅμοιοι (Πλ.)—*λέγεται δὲ ἴση εἶναι ἡ γῆσος τῇ Κυρηναίων πόλει* (Ἡρ.).—*ἴσος θεῶ καὶ ἰσόθεος, ἴσος ἀδελφῶ καὶ ἰσάδελφος, ἰσάγγελος, ἰσαπόστολος*. κτλ. οὕτω *παραπλήσιος, σύμφωνος, σύμφηφος, ἀνόμοιος, ἀσύμφωνος*. β'. Τὰ συγγενείας, ἐνώσεως, μίξεως καὶ ἐπιμιξίας σημαντικά, ὡς τὸ γὰρ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ φύσει συγγενές ἐστὶ (Πλ.).—*τῇ Ἑλλάδι περίη μὲν ἀείποτε σύντροφός ἐστι* (Ἡρόδ. Ζ', 102).—*ἔμπλουτος Θησεῖ—συμμιγῆς φόνῳ* (Εὐρ.). Ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων, *φίλοις τ' ἄμικτός ἐστι καὶ πάση πόλει* (Εὐρ. Ἀποσπ.).—*ἄμικτα τὰ καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς νόμιμα τοῖς ἄλλοις* (Θ. Α', 77). γ'. Τὰ προσεγγίσεως σημαντικά, οἷον *πλησία τῷ θυμφίῳ*.—*ἀστυγείτορες Ἀθηναίους*. δ'. Τὰ ἐξηγοῦντα τὴν ἰδέαν τοῦ ἀρμόζοντος καὶ μὴ ἀρμόζοντος, τοῦ πρέποντος καὶ μὴ πρέποντος, οἷον *γυναικὶ ἀρμόδιος*.—*ἀνάρμοστόν ἐστι τὸ αἰσ-*

χρὸν παρτὶ τῷ θεῷ (Πλ.)· πριπωδέστατα γυραεξίν (Ξεν).
—μέθη φύλαξιν ἀπρπέστατον (Πλ.).

§. 33. Ὡσαύτως ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ αἱ ἐπόμεναι τάξεις. ε'. Τὰ σημαίνοντα φιλικὴν ἢ ἐχθρικὴν πρὸς τινα διάθεσιν, τὰ ὁποῖα περιποιητικὰ καὶ ἀντιπεριποιητικὰ ὑπὸ τῶν γραμματικῶν καλοῦνται, οἷον φίλος, ἐχθρός, εὖνους, ἠδύς, ἐπωφελής, ἐπίκουρος, βοηθός, σύμμαχος, χρήσιμος, κακόρους, ἐπίβουλος, βλαβερός, ἀηδής, ἐναντός, ἄχρηστος κτλ. οἱ ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις εὖνός εἰσιν (Ξεν).—οὐδεὶς θεὸς δύσρους ἀνθρώποις (Πλ).—ἀντίπαλόν τι τῇ ὀλιγαρχίᾳ (Ξ).—τὸ παρὸν γὰρ αἰὶ βαρὺ τοῖς ὑπηκόοις (Θ. Α', 77).—Λύσανδρος κακορούστατος ἦν τῇ πόλει (Δυσ).—ἔστιν ἐχθιστὰ τὰ ἐναντιώτατα, ψυχρὸν θερμῷ, πικρὸν γλυκεῖ, ξηρὸν ὑγρῷ (Πλ).—μὴ κάμνουσιν ἰατρὸς ἄχρηστος, καὶ μὴ πλέουσι κυβερνήτης (Πλ). ς'. Τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικὰ, ὡς εὐπειθὴς τῷ ἀρχοντι.—ἅπαντα τῷ πλουτεῖν ἐστ' ὑπήκοα. ζ'. Τὰ παθητικὰ ῥηματικά, οἷον ῥητόν μοι ἐστίν, —μισητός Φίλιππος τοῖς πόλεσιν.—γνωστὰ τοῦ κἀγνωτὰ μοι προσήληθεθ' ἰμείρορτες (Σ. Τ. 58).—ὠφελητέα σοι ἢ Ἑλλάς.—ἢ ποθεινός (=ποθητός) φίλοις. ἢ. Ἄλλα τινὰ ῥηματικά ἐνεργητικά, ἐκ ῥημάτων μετὰ δοτικῆς συντασσομένων γινόμενα καὶ μετοχικὴν ἔννοιαν παριστῶντα, ὡς δοτήρ τινι.—ἠγεμῶν τινι=ἠγεμονεύων τινί.

§. 34. Ὡς δὲ εἰς τὰ γενικὸςύντακτα ὑπόκειται ἡ ἔννοια τοῦ τίρος, οὕτως ἐν τοῖς μετὰ δοτικῆς συντασσομένοις ὑπόκειται ἡ ἔννοια τοῦ τινι, ὃ ἐστὶ εἰς τίνα, μετὰ τίνα, ἢ τί, πρὸς τίνα, ἢ πρὸς τί· οἷον ὁμοίως μετὰ . . . ἀνάρμοστον εἰς . . . κτλ.

§. 35. Ἐπειδὴ ἡ σύνταξις βαίνει κατὰ τὴν σημασίαν τῶν συντασσομένων, διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων, ἀλλάσσοντα σημασίαν ἢ ὑπ' ἄλλην ἐποψίν θεωρούμενα, ἀλλάσσουσι σύνταξιν. Τὰ φίλος, ἐχθρός, πολέμιος, τὰ ὁποῖα ὡς ἐπίθετα συντάσσονται δοτικῆ οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα λαμβάνοντα καὶ εἰς τὰ κτητικὰ, ἢ ὡς κτητικὰ ὑπαγόμενα, συντάσσονται γενικῇ τῇ ἀρχῇ τῆδε δυσμενεῖς (Ξ).—ἄνδρα δυσμενῆ χθορός (Ξ) ξένος βασιλεῖ καὶ ξένος βασιλέως (Ξ).

Πλ.) *προσήκορτες γένει και προσήκορτες βασιλέως και ξυγγερείς* (Θ.) *ἀλλότριός τινος και ἀλλότριός τινι, κτλ.* Τοῦναντίον τὸ *δοῦλος*, τὸ ὁποῖον ὡς κτήματος σημαντικὸν τάσσεται εἰς τὰ μετὰ γενικῆς, ἐπιθετικὴν ἔννοιαν λαμβάνον, συντάσσεται μετὰ δοτικῆς, ὡς οἱ ἄρχορτες *δοῦλοι τοῦ νόμου* (Πλ.)—*δοῦλος τῷ βίῳ* (Γν.)

§. 36. Ἐν δὲ τοῖς ἐκ τοῦ *μίγνυμι* συνθέτοις τίθεται δοτικὴ μὲν, ὅταν ἐπικρατῆ ἡ ἔννοια τῆς μίξεως, ὡς ἐν τοῖς ἀνωτέρῳ (§. 32) και ἐν ἄλλοις παραδείγμασι δεικνύεται, γενικὴ δὲ, ὅταν ἐπικρατῆ ἡ διὰ τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου ἐξηγουμένη ἔννοια τοῦ χωρισμοῦ ἀμιγῆς ἐτέρας φύσεως.—*ἀμιγεῖς βαρβάρων* (Πλ.)

§. 37. Ἐπειδὴ πολλάκις ἡ αἰτιατικὴ μετὰ τῆς πρὸς ἡ ἄλλης ἀναλόγου προθέσεως ἰσοδυναμεῖ δοτικὴ διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρῳ ὀνομάτων δέχονται και τὴν τοιαύτην σύνταξιν, ὡς *χρήσιμος, ὠφέλιμος βλαβερός τινι και πρὸς τι* *χρήσιμος τῇ πατρίδι* (Ξεν.).—*χρήσιμος πρὸς πόλεμον* (Πλ.).—*ἀλλη πρὸς ἄλλο γαῖα χρησιμωτέρα* (Εὐρ. Ἀποσπ.).—*βλαβερῶ μὲν πρὸς οὐσίαν, βλαβερῶ δὲ πρὸς τὴν τοῦ σώματος ἔξιν*, *πολὸν δὲ βλαβερωτάτῳ πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς παιδευσιν* (Πλ. (Φαίδρ. 241)—*χρήσιμοι εἰς τὸ λέγειν* (Πλ.)—*ἐπὶ μὲν χρηστον ἢ καλὸν ἢ τῆς πόλεως ἄξιον πρᾶγμα οὐδὲν οὕτως ἐστι χρήσιμος* (Λημ.).

Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 38. Μετὰ αἰτιατικῆς συντάσσονται ἑκεῖνα τὰ ὀνόματα, ἐπίθετα ἢ οὐσιαστικά, τὰ ὁποῖα χρῆζουσι τοῦ προσδιορισμοῦ και ἀ τί, εἶον και ἰός τὸ εἶδος.—*τυφλός τὰ τ' ὦτα τὸν τε νοῦν τὰ τ' ὄμματ' εἶ*.—*ἀγρός, πορῆρός τούς τρόπους* (Σ.) κλ.

§. 39. Καὶ δοτικὴ τίθεται πολλάκις ἐν τοῖς τοιοῦτοις, ἀλλ' ἡ μὲν αἰτιατικὴ σημαίνει συνήθως τὸ κατὰ τι ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν, ἡ δὲ δοτικὴ τὴν δύναμιν και ἐνέργειαν δι' ἧς γίνεται τι ἢθεν λέγεται *τοσοῦτος τὸ μέγεθος, τὸ μῆκος, τὸ εὖρος, τὸ βάθος, τὸ ὕψος* ὡσαύτως *τὸν ἀριθμόν*, κτλ. ἀφ' ἐτέρου δὲ φύσει ἐστὶν ἄνθρωπος *ζῶον πολιτικόν* (Ἀριστ.)—

πολλὰ φύσει οὐκ ἔστι καλὰ, νόμῳ δέ (Πλ.) κακία καὶ ἀρετῇ τὰ ἦθη διαφέρουσι πάντες (Ἀριστ.).

§. 40 Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι φύσεως συμπληρωτικῆς, ὡς ἡ αἰτιατικὴ, διὰ τοῦτο, πολλάκις ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται ἀπαρέμφατον, ὡς ἐπιστήμων ἐστὶ λέγειν τε καὶ σιγᾶν πρὸς οὐς δεῖ (Πλ.). — ἀγαθοὶ ἐσμεν τὸ κακὸν ἐφ' ἐτέρων ἰδεῖν. — φροεῖν οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς (Σοφ.), — ἐπειδὴ ὑμῖν οἱ παῖδες ἡλικίαν ἔχουσι παιδεύεσθαι (Πλάτων Λάχ. 184).

Τὰ Ὀνόματα ὡς Ἀντικείμενα.

§. 41 . Τὰ δεχόμενα τὴν ἐνέργειαν τῶν ῥημάτων, κλοῦνται, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ ποιήματος εἶπαμεν, ἀντικείμενα. Ταῦτα δὲ ἐκφέρονται διὰ τῶν ὀνομάτων, καὶ μάλιστα τῶν οὐσιαστικῶν. Ἡ φύσις τῶν ἀντικειμένων εἶναι συμπληρωτικὴ ὅθεν τίθενται εἰς τοιαῦτα ῥήματα τῶν ὁποίων ἡ φύσις χρήζει συμπλήρωσεως, καὶ τοιαῦτα εἶναι μάλιστα τὰ μεταβατικὰ (Ἴδε κατωτέρω). Τοῦναντίον τὰ σημαίνοντα ὑπαρξίν, ἀπλῆν ιδιότητα ἢ κατάστασιν, ἔννοιαν αὐτοτελῆ παριστῶντα, οὐ χρῆζουσι τοῦ τοιούτου πτωτικοῦ συμπληρώματος, οἷον ζῶ, ὑπάρχω, πέφυκα, ὑγιαίνω, ἡρεμῶ, κτλ.

§. 42. Τὰ ἀντικείμενα τίθενται κατὰ τινὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, γενικὴν, δοτικὴν ἢ αἰτιατικὴν. Τοῦτο κρέμαται ἐκ τῆς ἐννοίας τὴν ὁποίαν παριστᾷ τὸ ῥῆμα, ὡς ἐπιθυμῶ τῆς ἀρετῆς. — χρῶμαι βιβλίοις — μιμοῦμαι τοὺς σοφοὺς, κτλ. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὰ ῥήματα τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον ἐκφέρεται κατὰ γενικὴν, δοτικὴν ἢ αἰτιατικὴν, λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς. Εἰς τινὰ δὲ ῥήματα ἰδιάζει αὐτὴ ἢ ἐκείνη ἢ πλαγία, τοῦτο θέλομεν τὸ πραγματευθῆ ἐν τῷ Περὶ Ῥημάτων.

§. 43. Ὡς τὰ ὑποκείμενα, οὕτω καὶ τὰ ἀντικείμενα δεχονται προσδιορισμοὺς, οἵτινες κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα ὅτι τὸ προσδιορίζον τίθεται κατὰ τὸ προσδιοριζόμενον ὅπερ εἶναι ἡ βᾶσις, πρέπει νὰ συμφωνῶσι πρὸς αὐτὰ κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν ὡς ἐπιθυμῶ τῆς μεγαλοπρεπεστάτης ἀρι-

τῆς—ὁ δῆμος εὐνοεῖ τοῖς ἐξαπατῶσι κόλαξιν.—ἀπέκτειναν τὸν χρηστὸν Φωκίωνα, κτλ.

Περὶ Ἀριθμητικῶν Ὀνομάτων.

§. 44. Τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα, εἰς τὴν γενικὴν κλάσιν τῶν ὀνομάτων ὑπαγόμενα τίθενται εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ τὰ ἄλλα, ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμὸς, ἀντικείμενον.

§. 45. Τὸ εἷς, μία, ἕν, ἐπιθετικὴν φύσιν ἔχον, κυρίως τίθεται ὡς κατηγορούμενον καὶ ὡς προσδιορισμὸς, οἶον, εἷς μὲν σὺ, μία δ' ἐγώ—εἷς ἀγῆρ οὐδεὶς ἀγῆρ (Πλ.).—Καὶ ὑποκείμενον δυνατὸν νὰ τεθῆ, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λέξις, οἶον γεωργὸς μὲν εἷς, ὁ δὲ οἰκοδόμος (Πλ.).—τὸ ἕν οὐκ ἔστι δύο καὶ ἀντικείμενον· ἕν γέ τι δοξάζει ὁ δοξάζων. (Πλ.).

§. 46. Τὸ δύο συμπλέκεται, ὡς ἄκλιτον, μετὰ δυϊκοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ ἐπὶ πάσης πτώσεως, ὡς δύο φίλων (Εὐρ.)—δύο ἑστὸν τινα βίω.—δύο νόμοι κτλ. Ὡσαύτως δύο ἄνδρες.—δύο θεοί.—δύο παρθένοι.—δύο μναῖ, δύο μῶν, δύο μναῖς. Λέγεται δὲ δύ' ἢ τριῶν, δύ' ἢ τρεῖς, οὐχὶ δὲ δύο ἢ.

§. 47. Τὸ δὲ δυοῖν μετὰ δυϊκοῦ· δυοῖν ποδοῖν, δυοῖν ὀβολοῖν, δυοῖν μναῖν, δυοῖν γεράνοιν, δυοῖν παιδοῖν, δύο νεκρῶ κατόψεται (Εὐρ.). Κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲ (Κεφ. Γ'. §. 40) καὶ τοῖν ἀδελφαῖν τοῖν δυοῖν τούτοιν. Τὸ δυοῖν ὡς ἐπὶ γενικῆς τιθέμενον ἀποδοκιμάζεται. Ὁμοίως καὶ τὸ δυοῖν, ὡς ἀνάττικον. Λέγεται ὅμως δυοῖν ἑτοῖν καὶ ἐν ἔτεσιν δυοῖν ἢ ἐν δύ' ἔτεσιν. Ὁμαλωτέρα δὲ ἢ χρῆσις τῶν λοιπῶν· τέσσαρες δάκτυλοι.—τρία στάδια—τεσσάρων μοιρῶν—τέσσαρσιν ὀφθαλμοῖς τεκμαίρεσθαι, τέσσαρσι δὲ ὠσὶν προαισθάνεσθαι.

§. 48. Ἐπὶ προσθέσει ἀριθμῶν ἢ προτίθεται ὁ μείζων καὶ ἔπεται ὁ ἐλάττων, ὡς τριάκοντα πέντε—εἴκοσι τρεῖς, κτλ. ἢ, συνηθέστερον, προτιθέμενος ὁ ἐλάττων συνδέεται μετὰ τοῦ ἐπομένου μείζονος διὰ τοῦ καί, τρεῖς καὶ εἴκοσι, ἢ διὰ τῆς πρός, πέντε, πρός τοῖς εἴκοσι (ἀλλὰ καὶ δέκα μῆνας πρός ἄλλοις πέντε) καὶ διὰ τῆς ἐπὶ, πέντε ἐπὶ τοῖς πενήκοντα. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν· εἰκοσὶς ἕκτος

καὶ ἔκτος ἐπὶ εἰκοστῷ τῇ ἕκτῃ ἐπὶ δεκάτῃ = τῇ δεκάτῃ ἕκτῃ. Ἄλλὰ καὶ τῇ ὀγδόῃ ἐπὶ δέκα. — τρίτον ὄντα ἐπὶ δέκα (Αἴσχ. Ἀγαμ.). Ἄλλὰ τοῦτο σύνηθες μάλιστα ἐπὶ χρονολογικῆς ἐννοίας.

ΚΕΦΑΦΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

§. 1. Αἱ ἀντωνυμίαι ἐκπληροῦσιν ὡς ἔγγιστα ἐν τῷ λόγῳ τὰ τῶν ὀνομάτων, τιθέμεναι ὑποκείμενον, κατηγοροῦμενον, προσδιορισμὸς καὶ ἀντικείμενον, οἷον ἐγὼ εἰμι ἐκεῖνος. — τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆς παροιμίας. — ὁ πατήρ μου — οἱ ἐμοὶ ὀφθαλμοί. — ἕκαστος φιλεῖ ἑαυτόν, κτλ. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει, ἕκαστον ὅμως τούτων εἶδος ἔχει διάφορον χρῆσιν, περὶ ἧς πραγματευόμεθα ἐν τοῖς ἐξῆς.

Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 2. Τούτων αἱ ὀνομαστικαὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τίθενται εἰς τὸν λόγον ὡς ὑποκείμενον μόνον ἐπὶ ἀντιθέσεως καὶ ἀντιδιαστολῆς· σὺ μὲν γὰρ εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ καταναεῖν (Σ. Ἀντ. 555). — ἐγὼ ταῦτα ποιήσω. — οὐκ ἐγὼ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος (Δυσ.). — σὺ μὲν ζῆς, ἢ δ' ἐμὴ ψυχὴ τέθνηκε (Σ. Ἀντ. 559). τίθενται δὲ μετὰ τὸ ῥῆμα, ὅταν καὶ αὐτὸ ἐξαίρηται· τί λέγεις σὺ; ἀ σὺ λέγεις (Πλ.). — τοὺς ἀδικοῦντας ἀθλοῦς ἔφηρ εἶναι ἐγὼ καὶ ἐξελέγχθην ὑπὸ σοῦ (Πλ.). Ἄλλως παραλείπονται, ὡς θέλω λέγειν Ἀτρείδας. — ἀληθῆ λέγεις. — ὄρας οὖν; — λέγομεν. — ἴδωμεν. κτλ. Εἰς τὰ ὀμηρικὰ ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τεδὸν μένος. — τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, καὶ ἄλλα ὅμοια, δὲν φαίνεται ἡ τοιαύτη ἀντιδιαστολή. Καὶ εἰς τὰ τῶν Ἀττικῶν δὲ, ἐγὼ οἶμαι, ἐγὼ οἶδα, ἀκούω, πυνθάρομαι, καὶ τὰ ὅμοια, εἰ μὲν ἐνυπάρχει ἀντιδιαστολῆς ἐννοία, εἶναι πολλὰ ἀσθενῆς. Οὕτω παρ' ἡμῖν ἐγὼ τὰ γνωρίζω αὐτὰ καὶ ἐγὼ τὰ γνωρίζω αὐτά.

* §. 3. Καὶ ἀντιστρόφως δὲ παραλείπονται ἐνίοτε παρὰ

ποιηταῖς καὶ ἐπὶ ἀντιθέσεως· καὶ γὰρ εἰ γέρων (ἐγὼ), τὸ τῆςδε χώρας οὐ γεγήρακε σθένος (Σ. Κ. 226).—καὶ γὰρ εἰ σὺ με στερεῖς, οὐκ ἄν δυραίμην σοὶ (ἐγὼ) κακῶς φρονεῖν ποτε (Εὐρ. Μ. 463). Ὡς δὲ παραλείπονται, οὕτω καὶ ἐπαναλαμβάνονται ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς· ἐγὼ γὰρ ἐγῶγ' ἔκαρον ὁ μέλεος (Σ. Ἄρτ. 1319). *

* §. 4. Ὡς παραλείπεται ἡ ἀντωνυμία ὅπου δὲν ἀπαιτεῖται ἀντιδιαστολή, οὕτω παραλείπεται τὸ ῥῆμα ἐν τοῖς διαλόγοις, κατ' ἀναλογίαν ἐκ τοῦ προηγηθέντος παραλαμβανόμενον. Οὕτω παρὰ Πλάτωνι ἐν Γοργίᾳ· Σ. Καλεῖς τι πεπιστευκέναι; Γοργ. Ἐγῶγε ἐν ᾧ ἐν τῷ προηγουμένῳ κώλῳ ἐτέθη τὸ ῥῆμα, παραλειφθείσης τῆς ἀντωνυμίας· Σ. Καλεῖς τι μεμαθηκέναι; Γοργ. Καλῶ.

§. 5. Ὡς τὸ ἐγὼ καὶ σὺ τίθενται ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου, οὕτω τὸ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου, διότι ἐξέλιπεν ἡ ὀνομαστικὴ τῆς τριτοπροσώπου ἢ πείσειν γὰρ αὐτὸς Ἀθηναίους (Θ. Ε', 45).—ὄν (πέπλον) ρ' αὐτῆ ποιήσατο (Ὅμηρ.) Ὡσαύτως καὶ τὸ πληθυντικόν· ἔφασαν τοὺς μὲν ἡμαρτηκέναι, αὐτοὶ δὲ σώζειν τοὺς νόμους (Θ.) Ὡσαύτως καὶ τὸ σωζόμενον τῆς τριτοπροσώπου σφεῖς, ἀλλ' αἰέποτε ἐν συνεπείᾳ καὶ οὐδέποτε ἐν ἀρχῇ λόγου· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοί τε ἀπέκρυψαν καὶ σφεῖς ἡσύχαζον, τοὺς ἑαυτῶν στρατηγούς ἐν ἀγῆσι εἶχον (Θουκ. Ε', 65).

§. 6. Καὶ αἱ πλάγιαί πτώσεις τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν τίθενται εἰς τὸν λόγον μετὰ ἢ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς καὶ ἐμφάσεως· καὶ αἱ μὲν τοῦ πρώτου προσώπου ἐξηγοῦσι τὴν ἀντιδιαστολὴν διὰ τῆς πληρεστέρας γραφῆς καὶ ὀρθοτονήσεως ἐμοῦ, ἐμοί. ἐμέ, τῶν ἐγκλητικῶν, μου, μοι, με, τιθεμένων ἐπὶ τῆς ἐναντίας περιστάσεως· αἱ δὲ τοῦ δευτέρου διὰ μόνης τῆς ὀρθοτονήσεως· σοῦ, σοί, σέ, τῶν ἐγκλητικῶν ἄνευ τόνου τιθεμένων, σου, σοι, σε, ὅταν τοιοῦτόν τι δὲν ἀπαιτῆται· ἐμοῦ τὰ φορτία (Ἄρρ. Σφ. 1391).—ὠνόμασέ μου τὴν πρόνοιαν δειλίαν, κλ.

§. 7. Τίθενται δὲ αἱ μὲν πλάγιαί τῶν προσωπικῶν ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας, αἱ δὲ τῶν συνθέτων ἦτοι ἀντανακλωμένων ἐπὶ

ταύτοπροσωπίας, ὃ ἐστὶν αἱ μὲν πρώται ἀναφέρονται εἰς διάφορον ὑποκείμενον, αἱ δὲ δευτέραι εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ὡς ἐγὼ καὶ σὲ τῶν καλλιστῶν καὶ ἐμαυτῆν ἠξίωκα (Ξ).—εὐκλειαν οὐχ' ὄρας ὄσην σαυτῆ τε κάμοι προσβαλεῖς πεσθεῖς' ἐμοί;—παῦσον ἐκ κακῶν ἐμέ, παῦσον δὲ σαυτήν (Σ. Ἡλ. 973—988). προσαναγκάζοντας ἑαυτοὺς φιλεῖν τοὺς ἑαυτῶν (Πλ. Πρωτ. 346.) Ἴδε κατωτέρω.

* §. 8. Ἀλλὰ πάντῃ ἀνεξαίρετος δὲν εἶναι ἡ τοιαύτη χρῆσις· διότι ἀπαντῶνται καὶ αἱ πλάγαι τῶν προσωπικῶν ὅπου κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα, ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν αἱ πλάγαι τῶν συνθέτων. Γίνεται δὲ τοῦτο, ὅτε τὸ ὑποκείμενον προτίθεται ἑαυτὸ ὡς ἀντικείμενον σκέψεως, οἷον ζηλώ σὲ μάλλον ἢ μὲ τοῦ μηδὲν φρονεῖν (Εὐρ. Ἴφ. Αὐ. 677), καὶ ἀντιστρόφως, ὡς μὴ σαυτὸν θ' ἄμα κάμμ' ὄντα σαυτοῦ πρόστροπον κτεῖρας γένη (Σ. Φ. 772.) ἔνθα τὸ σαυτοῦ=σοῦ.*

* §. 9. Τίθενται δὲ οὕτω μάλιστα αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμῖαι ἐπὶ τῆς μετ' αἰτιατικῆς, ὡς ὑποκειμένου, συντάξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου, καὶ ἀντιστρόφως αἱ τῶν συνθέτων πλάγαι δυνατὸν νὰ ἀναφέρονται εἰς τὸ κατ' αἰτιατικὴν ὑποκείμενον· ὡς ἐγὼ εἶμαι καὶ ἐμέ καὶ σὲ τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι κάκιον ἠγεῖσθαι (Πλ.).—οὐκ ἐμέ γε εἰπεῖν ἐμαυτὸν δεῖ, ἀλλὰ τὰ ἔργα δηλώσαι (Δ)—δεῖ ἡμᾶς σκέψασθαι ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ἐξετάσαι (Πλ.).—οὐκ ἀνθρώπινῳ ἔοικε τῷ ἐμέ τῶν ἐμαυτοῦ πάντων ἡμεληχέται.

Περὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτός.

§. 10. Ἡ ἀντωνυμία αὐτός, ἢ καθ' ἑαυτὴν εἰς τὸν λόγον τιθεμένη ἢ μετὰ ὀνομάτων ἢ μετ' ἄλλων ἀντωνυμιῶν, ἀπανταχοῦ, κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον, ἔχει διακριτικὴν ἔννοιαν, πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως διαστέλλουσα τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος παντὸς ἄλλου.

§. 11. Καθ' ἑαυτὴν τιθεμένη ἢ αὐτὸς ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἐν τῇ τριτοπροσώπῳ ἐπέχει, ὡς εἶδομεν, τόπον τῆς ἐγὼ καὶ σὺ ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ, ἐξαφανισθείσης τῆς ὀνομαστικῆς ἕ, καὶ εἰς ἄλλην χρῆσιν τιθεμένων

τῶν πλαγίων αὐτῆς οὐ, οἶ, εἶ, (Ἴδε κατωτέρω)· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐβούλετο (Ξ.).—αὐτὴ δ' ἴσως τὴν δυσγένειαν τῆν ἐμὴν αἰσχύνεται (Σ. Τ. 1079). Ἐμφαντικώτερον δὲ καὶ διακριτικώτερον σημαίνει μάλιστα τὸ πρὸς τὸν λαλοῦντα κύριον καὶ σημαντικὸν πρόσωπον, ὡς εἶναι ὁ διδάσκαλος πρὸς τὸν μαθητὴν, πρὸς τὸν δούλον ὁ δεσπότης ἢ ἡ δέσποινα καὶ τὰ ὅμοια. Οὕτω παρ' Ἀριστοφάνει· τίς οὗτος; Αὐτός; τίς αὐτός; Σωκράτης. Τοιοῦτον καὶ τὸ περιώνυμον τῶν Πυθαγορείων αὐτὸς ἔφα; αὐτός, οὗτος δηλ. ὁ διδάσκαλος καὶ οὐδείς τῶν περισταμένων μαθητῶν.

§. 12. Ἡ αὐτὴ διακρίσις παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων, ὡς ἄλλων ἰατρός, αὐτὸς ἔλκεσι βρῦων (Ἐβρ. Ἀποσπ.)—αὐτός τε καὶ οἱ χορευταί (Πλ. Συμπ. 173).—αὐτός τε καὶ συμπόται καὶ ἐταῖροι (Πλ.).—ἅπαντές ἐσμεν εἰς τὸ ρουθετεῖν σοφοί, αὐτοὶ δ' ὅταν σφαλῶμεν οὐ γιγνώσκομεν (Ἐβρ.)—ἡμεῖς αὐτοί.

§. 13. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὡς λαμβάνουσι αὐτὸν καὶ γυναῖκα (Ξεν.)—τὸν πέλας μὲν ρουθετεῖν βραχὺς πόρος, αὐτὸν δ' ἐνεργεῖν ὕβριν ἠδίκημένον πάντων μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις βάρος (Γν.) Ἀναιρεῖται δὲ ἡ διάκρισις καὶ ἀντιδιαστολὴ αὕτη ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὅταν μετὰ τὸ ῥῆμα τιθέμεναι ἀναφέρονται εἰς προηγούμενον οὐσιαστικόν, ὡς ἔδωκεν αὐτῷ.—εἶδον αὐτόν.—μετὰ ταῦτα ἀπελθεῖν αὐτόν, κτλ.

§. 14. Μετὰ ὀνομάτων συμπλεκομένη ἢ αὐτὸς ἐπίσης φυλάττει τὴν διακριτικὴν καὶ διασταλτικὴν ἔννοιαν, ὡς αὐτὸ τὸ δίκαιον.—αὐτὸ τὸ καλόν—τὸ καθ' αὐτὸ δίκαιον καὶ καλόν, παντὸς ἑτερογενοῦς καθαρεῦον—αὐτὸ ἂν τὸ δέον εἶη (Ξ. Ἄν. Δ', ζ', 7).—αὐτὸ καλόν. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων· αὐτὸ τὸ ἀποθνήσκειν οὐδείς φοβεῖται, ὅστις μὴ πατάσῃ ἀλόγιστος (Πλ. Γοργ. 522).

§. 15. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων· αὐτὸς Σωκράτης ἐδάκρυεν (Πλ.)—αὐτοῦ Συμμίτου δεώμεθα (Πλ.)· καὶ μετὰ τῶν τακτικῶν δὲ ἀριθμητικῶν συμπλεκομένων τῶν κυρίων ὀνομάτων κρατεῖ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν διότι τὸ Νι-

κίας τρίτος αὐτός. (Θ.) σημαίνει ὅτι αὐτός ὁ ἴδιος καὶ οὐδείς ἕτερος ἦτον ὁ τρίτος, ὃ ἐστὶν ἧσαν δύο ἄλλοι καὶ αὐτός τρίτος, ὅστις, ὡς ἀξιολογώτερος, ὀνομάζεται.

§. 16. Ἐκ τῆς διακριτικῆς ταύτης σημασίας προκύπτει καὶ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, τὸ αὐτὸς δηλ. καταντᾶ εἰς τὴν σημασίαν τοῦ μόνος, ἐπὶ πρώτου προσώπου καὶ περὶ παρόντων συνήθως, ὡς, αὐτοὶ ἐσμεν, κοῦπω ξένοι πάρεισιν (Πλ.) ἀλλὰ καὶ οἱ γέοι εἰσὶ πάντα πάντων αὐτοὶ σοφώτατοι (Πλ.) = μόνοι αὐτοί. Ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται καὶ προστιθεμένης τῆς συνθέτου ἀντωνυμίας κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τῆς κατὰ προθέσεως· αὐτοὶ καθ' ἑαυτούς (Ξ.)—ὄψον αὐτὸ καθ' αὐτὸ (Ξ.)=ἄνευ τοῦ σίτου.

§. 17. Μετὰ τοῦ ἄρθρου ἡ ἀντωνυμία αὐτὸς σημαίνει ταυτότητα προσώπου ἢ πράγματος πρὸς ἑαυτὸ παραβαλλομένου ἢ πρὸς ἄλλο, ὡς, τὴν Ἀττικὴν ἀνθρώποι κατόχοι οἱ αὐτοὶ (Θ.) τοῦ αὐτοῦ γένους δηλ. οὐχὶ μιγάδες, ὡς καὶ (Β'. 36). ἄριστα δὲ ἐξηγεῖ τοῦτο Ἀριστοτέλης (Πολιτ. Γ', α', 13) διὰ τῆς πρὸς τοὺς ποταμοὺς καὶ κρήνας παρομοιώσεως. Ὡσαύτως δὲ καὶ μετὰ δοτικῆς, δυνάμει τῆς σημασίας ταύτης· ὁ αὐτὸς τῷ λίθῳ (Πλ.)—οὐ ταῦτόν τῳ βλέπειν τῳ καθαρεῖν (Εὐρ. Τρ. 628).

§. 18. Μετὰ τῶν προσωπικῶν καὶ δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν συμπλεκομένη ἡ αὐτὸς αὐξάνει αὐτῶν καὶ ἀναδεικνύει προφανεστέραν τὴν ἀντιδιαστολήν καὶ διάκρισιν, ἐπιταγματικὴ τότε καλουμένη· ὡς, βούλομαι γὰρ ἐγὼγε αὐτὸς ἀκοῦσαι σοῦ αὐτοῦ διέεντος τὰ ἐπίλοιπα (Πλ.)—σὺ αὐτὸς παρεγένου (Πλ.);—καὶ αὐτῷ μοι ταῦτα προὔδεδοκτο (Πλ. Φαίδ. 88). Καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς προσωπικῆς· αὐτὸς, ὦ Φαίδων, παρεγένου Σωκράτει (Πλ.); Περὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτὸς ἐν ἰδιαιτέρᾳ διατριβῇ ἐπραγματεύθη ὁ περιώνυμος φιλόλογος Ἐρμᾶννος, ἀλλὰ μόνον τὰ τῆς ὁμηρικῆς χρήσεως ἐκ προθέσεως ἐξετάσας. Ὡσαύτως περὶ τοῦ οἷ καὶ σφίρ.

ἸΙ Σύνθετος Ἀντωνυμία.

§. 19. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη τίθεται εἰς τὴν πρότασιν ὡς ἀ-

νωτέρω εἶδομεν, ὅταν τὸ ὑποκείμενον καὶ ἀντικείμενον ἦναι τὸ αὐτό, οἷον στήσω δ' ἐμαυτόν (Σ. Κ. 1243).—ὅπως ἐμαυτήν κλαύσω (Σ. Ἡλ. 1121)—*γνώθι σαυτόν*.—*σῶσον σεαυτήν* (Σ. Ἀρτ. 553).—*Τιμοκράτης ἔσφαξεν ἑαυτόν*.—*φύσις μὲν λύει σῶμα ἐκ ψυχῆς, ψυχὴ δ' αὐτὴν λύει ἀπὸ σώματος* (Γνωμ.).—*καταδικάζω ἐμαυτοῦ* (Ξεν.).—*Σωκράτης ἑαυτῷ πως προσέχων* (Πλ. Συμπ. 173).

§. 20. Διὰ δὲ τῆς γενικῆς τῆς ἀντωνυμίας ταύτης ἐκφέρεται καὶ σχέσις κτήσεως εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἀναφερομένη, ὡς *πρόθυμος παράσχου τὴν σαυτοῦ δύναμιν* (Λυσίας). Οὕτω *πατρίδα σαυτοῦ, παιθὸς ἑαυτοῦ, τῆ γυναικὶ τῆ ἑαυτοῦ—διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς καὶ τῶν λόγων τῶν ἑαυτῶν* (Πλ. Πρωτ. 347).

§. 21. Ὅταν δὲ ἦναι πλείονες προτάσεις ἐν πῶ αὐτῷ λόγῳ συνδεδεμέναι, ὡς ἐπὶ τῆς ἀπαρεμφατικῆς καὶ μετοχικῆς συντάξεως ἢ ἄλλως ἐν ἐξαρτήσει λόγου, καὶ τότε τίθεται ἡ σύνθετος ἀντωνυμία, ἥτοι εἰς τὸ ἐγγυτέρω ἢ εἰς τὸ ἀπωτέρω ὑποκείμενον ἀναφερομένη, εἰς τὸ τοῦ δευτέρου δηλ. ἢ τὸ τοῦ πρώτου λόγου, ὡς *Τήλεφος δὲ (ἔφη) δοῦναι αὐτῷ Νικόστρατον ἅπαντα τὰ ἑαυτοῦ (Δ), τοῦ Νικοτράτου*.—*οἱ πολῖται οἴονται χρῆναι τοὺς ἄρχοντας ἑαυτοῖς (τοῖς πολῖταις) πλείστα ἀγαθὰ πορίζειν*.—*οἱ μὲν (θεαταί), ὅταν ἴδωσι τοὺς ἀθλητὰς ἑαυτῶν (τῶν θεατῶν) ἔρεκα ποιοῦντας* (Ἰσ. Παρ. ε').

* §. 22. Ἐπὶ τῆς περιπέσεως ταύτης τίθενται καὶ αἱ πλάγαι τῆς τριτοπροσώπου, οὗ οἷ ἔ, μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον παρὰ τοῖς ἐνδόξοις τῶν Ἀττικῶν συνειθιζόμεναι, καὶ μάλιστα τὸ οἷ *συμφύλακας τῆς εὐδαιμονίας οἷ ὤπειο χρῆναι ἔχειν* (Ξ. Κ. Π. Η', α, 40), *πανιώτερον δὲ τὸ οὗ καὶ ἔ* καὶ *περιμέροντός οὔ* (Πλ. Συμπ. 174).—*Πολέμαρχος ὁ Κεφάλου ἐκέλευσε δραμόνια τὸν παῖδα περιμεῖναι ἔ* (Πολέμαρχον κελεῦσαι) (Πλ. Πολ. Α', 327). Οὕτω δὲ καὶ τὸ σφίσι *ἐγκλήματα ἐποιοῦντο ὅπως σφίσιν ὅτι μεγίστη πρόφασις εἶη τοῦ πολεμεῖν*, (Θ. Α', 126) κτλ. *

* §. 23. Ὡσαύτως δὲ τίθενται ἐν τοῖς τοιοῦτοις καὶ αἱ πλάγαι τῆς αὐτός, ὅταν ὁ λόγος ἐκφέρηται, ὄχι ἐκ μέρους

τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἀλλ' ἢ ἐκ μέρους τοῦ συγγραφέως ἢ ἐκ μέρους ἄλλου ὑποκειμένου, ὡς ὁ Κῦρος συγκαλεῖ εἰς τὴν ἑαυτοῦ σκηνὴν τοὺς ἀρίστους τῶν περὶ αὐτὸν ἑπτὰ (Ξ.).—Μειδίας ἀνδρα ἀτυχοῦντα, οὐδὲν αὐτὸν (Μειδίαν) ἠδίκηκότα, συκοφαντεῖν ὤετο δεῖν (Δ.). Ἡ ἐκλογὴ ἐν τούτοις κρέματα ἐκ τῆς σαφηνείας, ἐκ τῆς ἐμφάσεως καὶ ἐκ τῆς εὐρωνίας· τοῦτ' οἶδε (ἕκαστος) καὶ θαρρῆει καὶ πεπίστευκε τῇ πολιτεῖα μηδένα αὐτὸν ἔλξειν (Δημ. Μειδ. §. ΞΑ΄). Ἔνθα τὸ αὐτὸ ἀναφέρεται εἰς τὸ νοούμενον ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως (ἕκαστος), τὸ δὲ αὐτὸν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναφέρηται καὶ εἰς τὸ μηδένα.*

§. 24. Ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ μόνον τὸ τρίτον πρόσωπον ἀπαντᾶται ἐν συνθέσει, ἑαυτῶν, ἑαυτοῖς, ἑαυτοῦς, ὡς ἐκδήμους στρατείας πολὺ ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν οὐκ ἐξήρισαν οἱ Ἕλληνες (Θ. Α΄, 13). — καὶ Δεκέλειαν αὐτοῖς ἐπιτειχισθῆναι ὑπέμειναν (Δ.).—οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι οὐδεὶς τούτων αὐτῶ συνεχώρησαν ὑβρίξειν ἑαυτούς. (Δ.). Πρὸς μερίζονα δὲ διάκρισιν προστίθεται πρὸ τῆς συνθέτου καὶ ἡ αὐτός· οἱ καλοὶ κἀγαθοὶ αὐτοὶ ἑαυτοῖς σύνοισι δι' ἑαυτῶν, ἐν τοῖς ἑαυτῶν λόγοις πείραν ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ διδόντες (Πλ. Πρωτ. 348).—Ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου πληθυντικοῦ προσώπου λείπει ἡ σύνθετος, ἀναπληρομένη διὰ τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐτός, ἡμῶν αὐτῶν, ἡμᾶς αὐτούς, ὑμᾶς αὐτούς, κτλ.

§. 25. Καὶ ἐπὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου παρὰ τὴν σύνθετον κοινοτέρα εἶναι ἡ χρῆσις τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐτός, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ ἐνέργεια ἀναφέρηται εἰς ἕκαστον τῶν ὑποκειμένων, ὡς, τὰ δὲ ἐντὸς οὕτως ἐκάετο ὤστε... ἠδιστά τε ἐς ὕδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτοὺς ῥίπτειν (Θ. Β΄. 49,—τοὺς δὲ καὶ λήθη ἐλάβαντε παραυτίκα ἀρασιάντας τῶν πάντων ὁμοίως καὶ ἠγρόησαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐπιτηδεῖους (Θ. αὐτόθι).

* §. 26. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἡ σύνθετος, τίθεται πολλαίς ἢ ἀνάλυσις πρὸς ἀνάδειξιν τῆς ἐξαφανισθείσης κατὰ μικρὸν διακριτικῆς ἐννοίας τῆς αὐτός ἐν τῇ συνθέσει· ὅθεν λούω ἑμαυτὸν—λούω τὸν ἑαυτόν μου, λούομαι,

ἀνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς ἤθελεν εἶναι ἐπὶ δευτέρου προσώπου τὸ *λούω* σε τὸ δὲ *λούω* ἐμὲ αὐτὸν μετ' ἀντιδιαστολῆς = *λούω* τὸν ἴδιον ἑαυτόν μου, ὡς ἐπὶ δευτέρου προσώπου ἤθελεν εἶναι σὲ *λούω*. *

* §. 27. Ἄλλ' ὁ τοιοῦτος χωρισμὸς παρ' Ἀττικοῖς γίνεται συνήθως ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας· καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς κατήσχυνε καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὕβρισεν (Δυσ.), ἔνθα ἕτερον τὸ πρόσωπον τοῦ ὕβρισαντος καὶ ἕτερον τοῦ μὴ ὕβρισθέντος· σπανίως ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας καὶ μὴ σὲ τ' αὐτὸν καὶ πόλιν διεργάση (Σ. Κ. 1417) παρὰ δὲ τοῖς Ἐπικοῖς ἐπὶ ἀμφοτέρων. *

* §. 28. Τὸ ἑαυτῶν ἐκλαμβάνεται καὶ ἀντὶ τοῦ ἀλλήλων, ὡς ὅπου καλοὶ ἀγαθοὶ συμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσὶν, οὐκ ἄν ἴδοις ἀλητριδας, ἀλλ' αὐτοὺς αὐτοῖς ἱκανοὺς ὄντας συνεῖναι, λέγοντάς τε καὶ ἀκούοντάς ἐν μέρει ἑαυτῶν κοσμίως (Πλ.)—καὶ παίζομεν ἑαυτοὺς καὶ παιζόμεθα. Ἡ προφανὴς διαφορὰ δεικνύεται ἐν τῷ οὔτε ἑαυτοῖς οὔτε ἀλλήλοις ὁμολογοῦσιν (Πλ. Φαῖδρ. 237) *

* §. 29. Καταχρησικώτερον δὲ τίθεται οὐχὶ μόνον παρ' Ἰωσι καὶ Δωριεῦσιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς τῶν Ἀττικῶν ποιηταῖς, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ, ἡ ἀντωνυμία ἑαυτῶν καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου προσώπου, ἀντὶ ἡμῶν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου, ἀντὶ ὑμῶν αὐτῶν, ὡς εἰ μὴ προεξαγέστημεν, οὐδ' ἀναλαβεῖν αὐτοὺς ἄν ἠδυνήθημεν (Δημ.) — ἀποφαίνεται σκαιοτάτους ἑαυτοὺς (Δυσ.). *

* §. 30. Ἡ δὲ ἐπὶ ἐνικοῦ τοιαύτη χρῆσις, καίπερ καταδικαζόμενη, ἀπαντᾶται ὁμῶς· αὐτὸς αὐτὸν ἀπώλλυον (Ἄνδροκ.) = ἑμαυτόν.—δαίμων ἑαυτῷ πλουσίων γήμας ἔσει (Γν.) = σεαυτῷ.—σκέψαι κάκεινο καὶ δίδεθς πρὸς ἑαυτόν (Ἰσοκρ.) = σεαυτόν.—ἔξεστί σοι ζῆν καρπούμενον τὰ ἑαυτοῦ (Ξ.) = σεαυτοῦ.—οὐδὲ τὴν ἑαυτοῦ σύ γε ψυχὴν ὄρας (Ξεν.) Ἀπομν. Α', δ', 9). *

Ἡ Ἀλληλοπαθὴς ἀντωνυμία ἀλλήλων.

§. 31. Ἡ ἀλληλοπαθὴς ἀντωνυμία ἀλλήλων ἐμφαίνει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀμοιβαίας σχέσεως τοῦ ἐνὸς πρὸς τὸν ἄλλον· οἱ

πρόγονοι τὰς θρυσότητας τὰς ἀλλήλων οὐκ ἐξήλουν (Ίσ.). —οἱ ποτηροὶ ἀλλήλοισι ὅμοιοι (Πλ.).—διέφθειραν αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους (Θ. Γ΄. 81).—λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισιν ἐξρόθουν κακοί (Σ. Ἀγ. 259).—τοιαῦτ' ἐπ' ἀλλήλοισι ἀμφικείμενοι λύθην ἔκλαιον πάντες (Σ. Κ. 1620). Ἐκ τούτου δὲ τὸ ἐπ' ἀλλήλοισιν χεροῖν (Σ. Ἀγ. 57), ἐκ διορθώσεως Ἑρμάννου=ἀλληλοφόνους χερσίν.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.

§. 32. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι δηλοῦσι κτῆσιν τοῦ προσώπου εἰς ὃ ἀναφέρονται. Εἶναι δὲ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἡ ἐμός, σός, ὄς, ἡμέτερος, ὑμέτερος, σφέτερος, καὶ αἱ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ γῶτερος καὶ σφῶτερος, μετὰ τῶν θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων αὐτῶν.

§. 33. Ἐκ τῶν κτητικῶν τούτων ἀντωνυμιῶν, αἱ μὲν τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ μόνον παρ' Ἴωσι συνειθίζονται καὶ ἐκ τοῦ τρίτου δὲ ἐνικοῦ προσώπου ἡ ὄς ἐπὶ κτητικῆς σημασίας (=ἐδικός του) σπανίως ἀπαντᾶται παρ' Ἀττικοῖς ποιηταῖς· ἡ σφέτερος τίθεται κατ' ἄμεσον ἢ πλαγίαν, ἐπὶ τῆς μετ' αἰτιατικῆς δηλ. τοῦ ἀπαρεμφάτου συντάξεως, ἀντανάκλασιν ἐώρων ποροῦντας τοὺς σφετέρους (Ξ).—ἢν δὲ λέγωσιν ὡς οὐ δίκαιον τοὺς σφετέρους ὑμᾶς δέχεσθαι (Θ. Α΄, 34).

§. 34. Αἱ παρ' Ἀττικοῖς εὐχρηστότεραι κτητικαὶ ἀντωνυμίαι εἶναι ἡ ἐμός, σός, ἡμέτερος, ὑμέτερος, ἰσοδυναμοῦσαι ταῖς γενικαῖς τῶν προτοτύπων· ἐμός πατῆρ=πατήρ μου, σός ἐταῖρος=ἐταῖρός σου, καὶ (ἀντὶ ὅς εἰμι= IHS SUM) αὐτοῦ εἰμι· ἐπὶ δὲ ἀντανάκλασει καὶ ταῖς γενικαῖς τῆς συνθέτου, μετὰ διακριτικῆς ἐννοίας· γνώμην σου τοῦ ἀποφαίνεις ἢ ἐμὲ ἐρωτᾶς; (Πλ.)=τήν, ἢ σοῦ αὐτοῦ γνώμην.

§. 35. Ἐπιθετικαὶ οὗται αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι τίθενται εἰς τὸν λόγον κυρίως ὡς κατηγορούμενον καὶ προσδιορισμός. σός ἐγώ εἰμι.—ἐμός πατήρ, κτλ. Ἄλλ' οὐδὲν ἦπτον τίθενται καὶ ὡς ὑπεκείμενον, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα· τὰ ἐμά ἐστι σά.—τὸ ἡμέτερον=ἡμεῖς.

§. 36. Ὡς δὲ τὸ πρῶτον καὶ δεῦτερον πρόσωπον τοῦ ῥή-

ματος καθιστᾶ περιττὴν πολλάκις τὴν προσωπικὴν, οὕτως ἢ ὡς κτητικὴ χρῆσις τοῦ ἐν τῷ ὀνόματι ἄρθρου καθιστᾶ πολλάκις περιττὴν τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν· ὁ πατήρ ἐκέλευσέ με ποιεῖν ταῦτα—ὁ ἐμὸς πατήρ.— οἱ γονεῖς στέργουσι τὰ τέκνα (Ξ.)—τὰ ἑαυτῶν τέκνα. Τίθεται δὲ ἀναγκαίως ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ἢ ἡ ἰσοδύναμος γενικὴ ἐν ἐλλείψει τοῦ ἄρθρου, ἐμὸς πατήρ, καὶ ἐπὶ διακρίσεως, ἑαυτοῦ σώμα.

§. 37. Ἐπειδὴ ὄχι μόνον τὸ καθ' αὐτὸ κτῆμα, ἀλλὰ καὶ τὸ λεγόμενον ὑπό τινος θεωρεῖται ὡς ἀνήκον εἰς τὸν λέγοντα, τούτου ἕνεκα διὰ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας ἐξηγούνται καὶ τὰ τοιαῦτα· τὸ σὸν λέχος (Σ. Ἀρτ. 573)—τὸ ὑπὸ σοῦ ὀνομαζόμενον.— ξὺν τῷ δικαίῳ τὸν σὸν οὐ ταρβῶ φόβον (Σ. Φ. 1251)—ὄν σύ μοι ἐπαπειλεῖς.—τὸ σὸν γὰρ Ἄργος οὐ δέδοικ' ἐγὼ (Εὐρ. Ἡρακλ. 285).

§. 38. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγηθείσης συγγενείας τῶν κτητικῶν πρὸς τὰς γενικὰς τῶν πρωτοτύπων καὶ συνθέτων ἀντωνυμιῶν (§. 34) ἔπεται ὅτι πολλάκις ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἀπαντῶνται ἀμφοτέραι, ὡς κείνου τε καὶ σὴν χάριν (Σοφ. Τρ. 485).—μᾶλλον ἐλοίμην ὅπως τὰ σὰ καλῶς ἔχοι ἢ ὅπως, τὰ ἑαυτῶν (Ξ. Ἀν. ζ', 44)· β'. τίθεται ἐπὶ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας πτωτικὸς προσδιορισμὸς, ὡς εἰ ὑπῆρχε γενικὴ τῆς προσωπικῆς ἡμέτερα αὐτῶν ἔργα (Πλ.)—ἡμῶν αὐτῶν ἔργα.—ἡ ὑμέτερα τῶν σοφιστῶν τέχνη ἐπιδέδωκεν (Πλ.)—ἡ τέχνη ὑμῶν τῶν σοφιστῶν.—τοὺς οἴκους τοὺς ὑμετέρους αὐτῶν (Ἰσ.)—κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἕνεκα (Θουκ. Α', 5) —σφῶν αὐτῶν.

§. 39. Ἡ ἐν τούτοις σημασία τῆς μετὰ τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν ἐπιτασσομένης γενικῆς αὐτῶν εἶναι κτητικὴ. Πολύλακις δὲ τίθεται καὶ μόνη ἡ ἀντωνυμία, οὐσιαστικοῦ δύναιμι λαμβάνουσα· τὰ ὑμέτερα αὐτῶν (Δ.), τὰ σφέτερα αὐτῶν· Διάφορος δὲ ταύτης εἶναι ἡ διαιρετικὴ σημασία· ἄλλο τι ἡμῶν αὐτῶν τὸ μὲν σῶμά ἐστι, τὸ δὲ ψυχὴ (Πλ. Φαίδ. 79);—οὐκ ἔχει οὕτως ὅτι ἡμῶν αὐτῶν; κτλ.—αὐτῶν ἡμῶν οἱ πρεσβύτεροι οὐκ ἄπειροι πολέμων εἰσὶν (Θουκ. Β', 11).

* §. 40. Κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον ἐπὶ κτητικῆς σημα-

σίας ἀπαντῶνται, ἂν καὶ σπανιώτερον, καὶ τὰ ὁ ἐμός αὐτοῦ, ὁ σός αὐτοῦ τὸν ἐμόν μὲν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν ἤδη νομιζῶν ἐκτόξευθαι βίον (Ἀρφ. Πλ. 33).—ἐγὼ μὲν, ὦ παῖ, καὶ τὸν σὸν σπεύδουσ' ἅμα καὶ τοῦμόν αὐτῆς, ἦλ-
 θον (Σ. Ἡλ. 151).—ιδὼν τὴν σὴν ἄνδρῖαν καὶ μεγαλοφρο-
 σύνην ἀναβαίνοντος (Πλ. Ἀλκ. Α'. 22).—τὰ σ' αὐτῆς ἔργα
 κόμιζε (Ὀδ. Β', 256 = τὰ σὰ αὐτῆς. Ἀντὶ δὲ τούτων τίθε-
 ται συνηθέστερον ὁ ἐμαυτοῦ, ὁ σαυτοῦ, ὁ ἑαυτοῦ πορεύομαι
 πρός τοὺς ἐμαυτῆς (Σ. Ἀντ. 893).—τοῦ σαυτοῦ τέκνον (Σ.
 Ἀντ. 568).—μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα
 καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1). Τὸ τελευταῖον μά-
 λιστα ἀναγκαίως· διότι, ἀσυνειθίστου ὄντος ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ
 τοῦ θεοῦ ἐπὶ κτητικῆς σημασίας, δὲν λέγεται θεοῦ αὐτοῦ ὡς λέ-
 γεται ἐμός αὐτοῦ (§. 38—40) *

Αἱ Δεικτικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 41. Τὸ ὄνομα ἐξηγεῖ τὴν φύσιν τῶν ἀντωνυμιῶν τού-
 των, ὅτι σημαίνουσι δεῖξιν προσώπου ἢ πράγματος, καθ' ἓνα
 ἢ ἄλλον τρόπον, ἐκ μέρους τοῦ λαλοῦντος, καὶ δεῖξιν ἰδιαι-
 τέραν καὶ δυνατωτέραν. ἄλλως δεῖξιν ἐπὶ τὸ γενικώτερον καὶ
 ἀσθενεστέραν δηλοῦσι καὶ αἰ προσωπικαί. Εἶναι δὲ δεικτικαὶ
 ἀντωνυμίαι ἡ ὅδε, ἡ οὗτος καὶ ἡ ἐκεῖνος.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ὅδε.

§. 42. Ἡ ἀντωνυμία ὅδε δεικνύει τινὰ αἰσθητῶς ἢ νοερῶς
 ὄρατόν, καὶ τρόπον τινὰ δακτυλοδεικτούμενον· τίθεται δὲ εἰς
 τὸν λόγον πρῶτον μὲν ἐπιθετικῶς, προσδιορίζουσά τι, προτασ-
 σομένη ἢ ἐπιτασσομένη τοῦ προσδιοριζομένου, ἐνάρθρως ἐκφε-
 ρομένου ὅδ' ὁ ξένος (Κ. Σ. 1249)—ὁ πλοῦς ὅδε (Σ. Ἡλ.
 541).—ἄδ' ἂ τλάμων.—τόδε τοῦργον καὶ τοῦργον τόδε.
 Καὶ ἀνάρθρως δὲ πολλάκις τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς ὅδε χρό-
 νος (Σ. Φ. 199).—ὅδ' ἀνήρ καὶ ἀνήρ ὅδε (Σ).—καιρός καὶ
 πλοῦς ὅδε.—γυνή ἡδε.—τοῦδε συμμάχου.—ἀνδρὶ τῷδε.—
 τῇδ' ἡμέρα. Εἶτα δὲ καὶ οὐσιαστικῶς ὑποκειμένου τόπον ἐπέ-
 χουσα ὅδ' ἐστὶ (Σ. Ἡλ. 1553).—ὅδε οὐκ Ὀρέστης ἐσθ' (Σ.

'Ηλ. 1480). Κατηγορούμένου δὲ κτόπον ἐπέχει ἐν τῷ ('Ηλ. Τ, 140) δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα πρᾶσχειν, ὡς τὸ τῆς συνηθείας ἐγὼ οἶμαι ἐδῶ, τοῦτο δὲ=ἐγὼ εἰμι ἔτοιμος.

§. 43. Ὅταν δὲ πρόκηται περὶ λόγων, εἰς τὸ ἠγούμενον ἢ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφερομένων, ἢ ὅδε συνήθως ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον, ὡς πέμψασα Τόμυρις κήρυκα ἔλεγε τάδε ('Ηρ. Α', 206), τὰ ἐξῆς δηλ. Τὰ περὶ τοῦ ὅδε ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιούδε, τοσόδε, τηλικόςδε, ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ τῆδε καὶ ὧδε τὸ δὲ τεῖχος ἦν τῶν Πελοποννησίων τοιόνδε τῆ οἰκοδομήσει (Θουκ. Γ', 21).—ἡ γραφὴ τοιάδε τις ἦν (Ξ).—οἱ τῆδε=οἱ ἐν τῆδε τῆ πόλει.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία οὗτος.

§. 44. Ἡ οὗτος δεικνύει ἀσθενέστερον τῆς ὅδε, ἥτοι παρόντα καὶ αἰσθητὰ ἢ διατηρούμενα εἰς τὴν μνήμην, οὐσιαστικῶς ἢ ἐπιθετικῶς, τοῦ δὲ προσδιοριζομένου ἀνάρθρως ἢ ἐνάρθρως ἐκφερομένου οὗτος δ' ἐμὶ γίλος μέγιστος (Σ. Φ. 585).—χοῦτος τεθηκῶς ἦν.—οὗτος ὁ σοφός.—αὕτη ἡ τύχη.—αὕτη ἀγορά.—γόσημα τοῦτο.—ἔστι δὲ τοῦτο τυραννίς (Πλ.)—τοῦτο γὰρ εἰσιν εὐθύται (Δ.). Ὡς δὲ ἡ ὅδε εἰς τὸ ἐπόμενον, οὕτως ἢ οὗτος ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ προηγηθέν, οἷον οὗτος ἦν ὁ λόγος ('Ηρ.), τὰ προειρημένα δηλ.—ταῦτα μὲν σὺ λέγεις, παρ' ἡμῶν δὲ ἀπάγγελλε τάδε (Ξ. Ἄν. Β', 4, 20) Τὰ περὶ τοῦ οὗτος ῥηθέντα ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιούτος, τοσοῦτος, τηλικοῦτος ὁ Κῦρος, ἀκούσας τοῦ Γωβρόου τοιαῦτα, τοιάδε πρὸς αὐτὸν ἔλεξεν (Ξ). Ὡσαύτως οἱ ταύτη=οἱ ἐν τῇ προαναφερθείσῃ χώρᾳ εὐρισκόμενοι.

* §. 45. Ὑπάρχουσιν ὁμοῦ καὶ περιστάσεις ἐν αἷς ἢ οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον ὡς προεξαγγέλλουσα τρόπον τινὰ τὴν μετέπειτα ἐξηγηθησομένην ἔννοιαν, μάλιστα διὰ τοῦ οὐδετέρου τοῦτο, ἐπομένου λόγου ἐκ τοῦ ὅτι ἢ ὡς ἀρχομένου Πρόξενος ἐνδηλον καὶ τοῦτο εἶχεν ὅτι οὐδὲν ἂν θέλοι κτᾶσθαι μετ' ἀδικίας (Ξ. Ἄν. Β', 5, 18). Ὡσαύτως τίθεται καὶ τὸ οὗτω, οἷον ὁ θεὸς οὗτω πως ἐποίησε τοῖς μὴ θέλουσιν ἑαυτοῖς προστᾶντεν ἐκπνεῖν τὰ γὰρ ἄλλους αὐτοῖς, ἐπι-

τακτῆρας δίδωσιρ (Ξ. Κ. Π. Β'. γ', 4). Παρ' ἄλλοις κατ' αἰτιατικὴν ἀπόλυτον, τοὺς μὴ θέλορτας.*

* §. 46. Ὡς δὲ ἐν τούτοις προσξαγγέλλονται τὰ ἐπόμενα, οὕτως ἐν ἄλλοις συγκεφαλαιοῦνται τὰ ἠγούμενα διὰ τῆς αὐτῆς ἀντιωνυμίας τῷ τε προροεῖν τῶν συνόντων, καὶ τῷ προπορεῖν, καὶ τῷ συνηδόμενος μὲν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς φανερός εἶναι, συναχθόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς κακοῖς, τούτοις ἐπειράτο τὴν φιλίαν θηρεύειν (Ξ. Κ. Π. Η', 6', 2). Δεικτικώτεροι δὲ καθίστανται ἀμφότεροι διὰ τῆς τοῦ εἰ προσλήψεως, οὐτοσί, ἐδί, ἄπερ ὅμως, μᾶλλον εἰς τὸν κοινὸν βίον ἀνήκοντα, εἶναι συχνότερα πρᾶ τοῖς κωμικοῖς.*

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ἐκεῖνος.

§. 47. Ἡ ἀντωνυμία ἐκεῖνος δεικνύει ἀπωτέρω καὶ μακροκρυσμένον τι, ὡς ἐκεῖνος, Εὐρύτου πέρσας πόλιν (Σ. Τρ. 244) = ἐκεῖνος ὁ Ἡρακλῆς. — ἄπεστ' ἐκεῖνος (Σ. Ἡλ. 519) = ὁ Αἰγισθος. Τίθεται δέ, ὡς ἡ οὗτος, καὶ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφερομένη· παρὰ πάντα ταῦτα ἐκεῖνο εἶ ἀκοῦσατε (Δ.) — ἐκεῖνο, οἶμαι αἰσχρὸν ἤδη τὸ μὴ καλῶς λέγειν τε καὶ γράφειν (Πλ.)

* §. 48. Ὅταν ἡ οὗτος καὶ ἡ ἐκεῖνος ἀναφέρονται εἰς δύο προηγούμενα, κατὰ φυσικωτέραν πλοκήν, ἡ μὲν οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ προσεχέστερον ἡ δὲ ἐκεῖνος εἰς τὸ ἀπωτέρω. πρῶτον μὲν εὐσέβει τὰ πρὸς θεούς, μὴ μόνον θύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄρκοις ἐμμένων· ἐκεῖνο μὲν γὰρ τῆς τῶν χρημάτων εὐπορίας σημεῖον, τοῦτο δὲ τῆς τῶν τρόπων καλοκάγαθίας τεκμήριον (Ἰσ. πρὸς Δημόν. Δ'). Ἐνίοτε ὅμως γίνεται καὶ τὸ ἀντίθετον· δίκαιον ἦν τοὺς τὸν στέφανον οἰομένους δεῖν παρ' ὑμῶν λαβεῖν αὐτοὺς ἀξίους ἐπιδεικνύειν τούτου, μὴ ἐμὲ κακῶς λέγειν· ἐπειδὴ δὲ, τοῦτο παρέντες, ἐκεῖνο ποιοῦσιν, ἐπιδείξω ψευδομένους ἀμφότερα αὐτοὺς (Δημ. Στεφ. Τριηραρχ. 1229)· ἔνθα τηρεῖται ἡ λογικὴ μᾶλλον ἢ ἡ γραμματικὴ σχέσις τοῦ σημαντικωτέρου προτασσομένου, διὰ τοῦ τοῦτο ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ.

§. 49. Ἡ ἐκεῖνος, εἰς ἀρχαιότερόν τι συνήθως ἀναφερομέ-

νη, τίθεται ἐνίοτε ἐπὶ πράγματος πρὸ πολλοῦ ἐγνωσμένου ἔντροι ἐκεῖνοι (Εὐρ. Τρ. 1188) καὶ περὶ ὀνομαστοῦ τινος Καλλιστρατος ἐκεῖνος (Δ.). Ἐκ τούτου ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οὐτος ἀπῆλλαγμαί φόβου πρὸς τῆς δ' ἐκείνου τε (Σ. Ἡ.λ. 783), ἔνθα διὰ τοῦ τῆς θε ἐννοεῖται ἡ παρούσα Ἡλέκτρα, διὰ τοῦ ἐκείνου δ' ἀπὼν, ὡς ἀποθανὼν, Ὀρέστης. Ὡσαύτως διὰ μὲν τοῦ οὐδετέρου ἐκεῖνο ἐξηγεῖται τὸ γνωστὸν καὶ θρυλλούμενον, διὰ δὲ τοῦ τοῦτο ἢ τόδε ἢ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοῦτ' ἐκίτρο, κτῆσθαι ἑτέρους, μὴ τὸ συγγενὲς μόνον (Εὐρ. Ὀρ. 802).—τοῦτ' ἐκεῖνο οὐγὼ λέγον (Ἄρφ. Ἀχ. 41).—ταῦτα ἐκεῖνα τὰ εἰωθότα (Πλ. Συμπ. 223).

Ἀναφορικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 50. Ἡ ἀναφορὰ ἐξ ἧς ὠνομάσθησαν αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι ἀναπολεῖ προϋφαστώσαν ἔννοιαν. Εἶναι δὲ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι, ἢ ὅς, ὅστις, οἶος, ὅσος, ἡλίχος, ἀναφερόμεναι εἰς πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, εἰς ποιόν, εἰς μέγεθος καὶ εἰς ποσόν.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς.

§. 51. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς ἀναφέρεται εἰς ὄρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, οἷον Ζεὺς ὅς ἐφορᾷ πάντα καὶ κρατύνει (Σ. Ἡ.λ. 175).—ἐμὴν μητέρ' ἢ φύσει μὲν ἦν βασιλεία (Σ. Αἴ. 1303).—ἔφην' ἄφαρτον φῶς, ὃ καὶ σώζει μ' αἶε (Σ. Φ. 237).

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς τις.

§. 52. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅστις ἀναφέρεται εἰς ἀόριστόν τι καὶ γενικόν, ὡς ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει (Γν.).—ὅστις δὲ πρὸς τύραννον ἐμπορεύεται κείνου ἐστὶ δοῦλος (Σ. Ἀποσπ.) μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ τοῦν ἔχει (Μέν.).

§. 53. Τίθεται δὲ καὶ ἡ ὅς μετὰ τοῦ ἀν ἐνίοτε ἀντὶ τῆς ὅστις, καὶ, ἀντιστρόφως, ἢ ὅστις ἀντὶ τῆς ὅς ὅς ἀν τοῦτω

τι δρᾶ (Σοφ. Ἄντ. 35).— *φιλεῖ τὸ πλῆθος ἐν τούτοις τοῖς ἐπιτηδεύμασι τὸν βίον διάγειν ἐν οἷς ἄν τοὺς ἀρχοντας τοὺς αὐτῶν ὀρώσι διατρίβοντας* (Ἰσ.).— *Χαλκιδῆς Νάξου ὤκισαν καὶ Ἀπόλλωνος ἀρχηγέτου βωμόν, ὅστις νῦν ἐξω τῆς πόλεως ἐστίν, ἰδρύσαντο* (Θουκ. 5. 3)— *παῦε δουλείαν λέγων, ὅστις ἀρχῶ τῶν ἀπάντων* (Ἀρφ. Σφ. 517). οὕτω καὶ ἐξ ὄιου, ἀντὶ ἐξ οὗ Ἄλλὰ σπανιώτερα τὰ τοιαῦτα. Ὅτι δὲ ἀείποτε τὸ ὅστις, καὶ ἀντὶ τοῦ ὅς τιθέμενον, κατὰ γενικωτέραν ἔννοιαν ἐκλαμβάνεται, εἰσὶν οἱ ἰσχυριζόμενοι, ἀλλὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἄλλα παραδείγματα δυσκόλως ἐπιβεβαιοῦσι τὴν γνώμην ταύτην.

§. 54. Ἡ ἀντωνυμία ὅς ἀναφέρεται ὄχι μόνον εἰς τὴν οὐσίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ποῖόν, πλησιάζει δηλ. εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ οἷος ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, ἃ οὐδεὶς ἄν φήσειεν ἀνθρώπων (Πλ.).— *δεῖ τοὺς θεατὰς μ' εἰδέναί ὅς ἐμ' ἐγώ* (Ἀρφ). Ἡ ὅς καὶ ὅστις, τοῦ οὕτω προτασσομένου, ἰσοδυναμοῦσι τῷ ὅστε οὐ γὰρ οὕτω γ' εὐδήθης ἐστὶν ὑμῶν οὐδεὶς, ὅς ὑπολαμβάνει (Δημ.).— *τίς οὕτω μαίρεται, ὅστις οὐ σοὶ βούλεται φίλος εἶναι* (Ἰσ.);

§. 55. Αἱ ἀναφορικαὶ τίθενται συνήθως μετὰ τὰς δεικτικὰς οὗτος βέλτιστος ἄν εἴη καὶ σωφρονέστατος, ὅστις κοσμιώτατα τὰς συμφορὰς φέρειν δύναται (Μέν.). Πολάκις δὲ καὶ προηγούνται ἐπὶ τὸ ἐμφαντικώτερον ὅστις ἄν δίκαιος ἢ τρόπους τ' ἀριςτος, τοῦτον εὐγενῆ κάλει (Εὐρ.). Ἐνίοτε δὲ καὶ παραλείπεται ἡ δεικτικὴ, καὶ τότε ἡ ἀναφορικὴ προτασις ἐπέχει τόπον ὑποκειμένου μακάριος ὅστις μακαρίους ὑπηρετεῖ (Γν.).— *ὅτι καλὸν φίλον ἀεὶ* (Εὐρ.).

§. 56. Διὰ τῆς παραλείψεως ἐγεννήθησαν τὰ ἔστιν οἶ, ἔστιν ᾗ, ἔστιν ὦν, ἔστιν οἷς, ἔστιν οὐς = εἰσὶ τινες οἶ, εἰσὶ τινες ὦν κτλ. τὰ ὁποῖα διὰ τὴν εὐκολίαν ἐκληπτέα ἰσοδύναμα τοῖς, τινές, τινά, τινῶν, τισί, τινάς. *Πελοποννήσιοι ὤκισαν τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἔστιν ἡ χωρία* (Θ. Α', 42) = τινά.— *ἔστιν ὦν ἄλλων πόλεων ἐπαγγελλομένων καὶ αὐτῶν ξυμπολεμῆν* (Θ. 5'. 88).— *ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις ἔστιν οἷς νῦν* (Θ. Α'. 6).

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία οἶος

§. 57. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία οἶος ἔχει πρὸς τὴν τοιοῦδε καὶ τοιοῦτος, ὡς ἔχει πρὸς τὴν οὗδε, οὗτος καὶ ἐκεῖνος, ἡ ὅς καὶ ἡ ὅστις πρὸς αὐτὰς ταύτας καὶ πρὸς τὸ γενικώτερον πᾶς ἀναφέρεται δηλ. ἐκείνη πρὸς ἐκείνας, ὡς αὐται πρὸς ταύτας ὡς οὗτος, ὅς, οὕτω τοιοῦδε ὀδοιπόρον, οἶος δὴ σὺ (Ἰλ. Ω, 375).—Ὡρ τοιοῦτος, οἶός ἐστιν (Δ).—Καὶ προτασσομένη τίθεται τῆς τοιοῦτος ἢ οἶος, ὡς οἶα ἕκαστα ἐμοὶ φαίνεται, τοιαῦτα μὲν ἐστὶν ἐμοί, οἶα δ' αὖ σοί, τοιαῦτα δ' αὖ σοί (Πλ.).

§. 58. Παραλείπεται δὲ καὶ ἡ δεικτικὴ εἰς ἣν ἡ οἶος ἀναφέρεται, ὡς παραλείπονται αἱ εἰς ἃς ἀναφέρονται ἡ ὅς καὶ ἡ ὅστις· εἴ τις ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἀνήρ, οἶος ἔμπειρος πολέμου (Δ).—τοιοῦτος, οἶός ἐστιν ὁ ἔμπειρος πολέμου—εἴ τις ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἔμπειρος πολέμου—οὐδὲν οἶον τὸ αὐτὸν ἐρωτᾶν (Πλ. Γοργ. 447).—οὐδὲν τοιοῦτον, οἶον τὸ ἐρωτᾶν αὐτόν—τοῦτό ἐστι τὸ ἀριστον—οὐδὲν γὰρ οἶον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ νόμου (Δημ. Μειδ. 259)—τοῦτό ἐστι τὸ προτιμότερον.

§. 59. Ἡ ἀντωνυμία οἶος τῆς τοιοῦτος προτασσομένης, συντάσσεται καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς ὅς καὶ ὅστις, τοῦ οὕτω προηγουμένου (ὡν §. 54). τοιοῦτος ἦν, οἶος μὴ βούλεσθαι πολλοὺς ἀποκτινύναι (Ξ).—οὐχ ὁ Κύρου τρόπος τοιοῦτος, οἶος χρηματίζεσθαι (Ξ. Κ. Π. Β', ζ', 31).—καὶ οὐκ ἐστὶν ἄλλη φυλακὴ τοιαύτη, οἶα αὐτόν τινα καλὸν κἀγαθὸν ὑπάρχειν (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε, 84).

§. 60. Οὐ προηγουμένης δὲ τῆς τοιοῦτος, ἄνευ μὲν τοῦ συνδέσμου τε ἢ οἶος μετ' ἀπαρεμφάτου τίθεται συνήθως ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πρὸς τι ἐπιτήδειος· οὐ γὰρ ἦν ἡ ὄρα, οἶα ἄρδειν τὸ πεδίον (Ξ. Ἄν Β', γ', 13). μετὰ δὲ τοῦ τε ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ δυνατός, ὡς, οὔτε γὰρ φέρειν ὄπλι, οὔτ' ἔργος οἶος τ' ἦν (Εὐρ. Ἐκ. 15).—καὶ ὑμεῖς τί οἶοί τε ἔσεσθε ἡμῖν συμπράξαι περὶ τῆς διόδου (Ξ. Ἄν. Ε', δ'.9);—οὐχ οἶόν τε (Ξ. Κ. Π. Β', β', 3)—ἰδύνατον ἢ οὐ συγχωρητόν—οὐχ οἶόν τε μένει (Ξ.)· καὶ ἐπιρρηματικῶς δὲ ἐκλαμβάνεται τὸ οἶον, ὡς οἶον δέκα σταδίου (Θ. Δ', 90) = ὡς.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅσος.

§. 61. Ἡ ὅσος, κατ' ἀριθμὸν ἐνικὸν ἐπὶ μεγέθους τιθεμένη, ἀναφέρεται εἰς τὴν, τόσος, τοσοῦτος καὶ τηλικούτος οἶον, οὐ τι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας (Ἰλ. Β', 528).—τοσαύτην εὐνοίαν εἰς τὴν πατρίδα ἐμαυτῶ σύνειδα, ὅσης παρ' ὑμῶν εὐχομαι τυχεῖν (Δ)· καὶ προτασσομένη, ὡς, ὅσην εὐνοίαν ἔχωρ ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν (Δημ.)

§. 62. Πληθυντικῶς δὲ τίθεται καὶ εἰς ἐνδειξιν ἀριθμοῦ οἱ γονεῖς τὸν παῖδας ἐποίησαν τοσαῦτα καλὰ ἰδεῖν καὶ τοσοῦτων ἀγαθῶν μετασχεῖν, ὅσα οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις (Ξ. Ἀπ. Β', 6', 3).—πάνθ' ὅσ' ἄν θεὸς θέλη χ' ἡ τύχη κατορθοῖ (Ἀρφ.)· οὕτω καὶ ἡ ὀπόσος· τὸ παρέχον πάντα ὀπόσα ροητὰ ζῶα (Πλ). Καθῶς δὲ ἡ ὄς καὶ ἡ οἶος, οὕτω καὶ ἡ ὅσος ἐκφέρει ἐνίοτε ἐννοίαν τοιαύτην, ὅποια συνήθως ἐκφέρεται διὰ τοῦ ὥστε· γεμόμενοι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι ὅσον ἀποζῆν (Θουκ. Α', 2)=ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἀποζῆν.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἡλίκος.

§. 63. Ἡ ἡλίκος, ἐπὶ μεγέθους καὶ ἡλικίας τιθεμένη ἐν τῷ λόγῳ, ἀναφέρεται εἰς τὴν, τηλικούτος καὶ τοσοῦτος· τηλικαύταις συμφοραῖς περιέπεσεν, ἡλίκος οὐδεὶς ἄλλος οἶδε γενομένος (Ἰσ).—τηλικαῦτα ἐψαύσατο, ἡλίκα οὐδεὶς ἀνθρώπων πρόποτε (Δ). Τίθεται δὲ καθ' ἑαυτήν, ὡς, ὅρῃς μὲν ἡμᾶς ἡλίκου προσήμεθα βωμοῖσι (Σ. Τ. 45)=ποιοὶ τὴν ἡλικίαν, γέροντες.

* §. 64. Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι σπανίως ἀπαντῶνται κατὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν καὶ ἑμαλήν σύνταξιν, πολλὰς καὶ μεγάλας ποικιλίας δεχόμεναι κατὰ πτώσιν, ἀριθμὸν καὶ γένος, δι' ὧν ὁ λόγος περιπλεκόμενος πολλάκις γίνεται ἀσαφής καὶ δύσκολος· χεῖμῶνος ὄντος οἴου λέγεις, ὕβριζον (Ξ. Ἀν. Β', 4, 3)=οἴον λέγεις.—τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν (Ἰσ.)=ἄ ἔχομεν.—θησαυροποῖός ἀνήρ, οὗς δὴ καὶ ἐπαιεῖ τὸ πλῆθος (Πλ. Πολ. Η', 554).—πάρεστιν αὐτῷ φόβος ἢ αἰδῶ κα-

λοῦμεν (Πλ.), κιλ. Περὶ τούτων γίνεται ἰδιαίτερος λόγος ἐν τῷ τρίτῳ Τμήματι.

Ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία τις.

§. 65. Ἄοριστῶδές τι καὶ ἀπροσδιόριστον σημαίνουσα ἡ ἀντωνυμία τις, καθ' ἃ καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, ἀπροσδιόριστον ἀφίνει: καὶ τὸ οὐσιαστικὸν οὐτινος τίθεται προσδιορισμός· ἄνθρωπος τις.—γενή τις.—ἡ στρογγυλότης σχῆμά τί ἐστίν, οὐχ' οὕτως ἀπλῶς σχῆμα (Πλ.). Τὴν αὐτὴν ἀοριστίαν μεταδίδει καὶ εἰς τὰς, ἡμέρας ἐβδομήκοτά τινας (Θ. Ζ', 87).—ποῖόν τινα οἶει καρπὸν θερίζειν (Πλ. Φαίδρ. 260);—πόσον τι πλῆθος συμμάχων (Ξ);=πόσον περίπου; ὡς πόσον; κτλ.

§. 66. Ὡς κατηγορούμενον τὸ τις δηλοῖ μέγα τι καὶ σημαντικόν· ἠϋχέεις τις εἶναι, τιῶσι χρήμασι σθένων (Εὐρ. Ἡλ. 939). Ὡσαύτως καὶ ὡς ἀντικείμενον τοῦ λέγειν, ὡς, ἦν τί σοι δοκῶ λέγειν (Εὐρ.)=λάτι τι σημαντικόν. Τούτων δὲ τὸ ἐναντίον ἐκφέρει διὰ τοῦ οὐδεὶς οὐδὲν καὶ μηδὲν, ὡς, φρονοῦσι δῆμον μεῖζον, ὄντες οὐδέρες (Εὐρ. Ἀνδρ. 704)—οὐδὲν λέγειν οἶμαί σε (Ἀρφ.)

§. 67. Ὡς ὑποκείμενον τιθέμενον τὸ τις, λαμβάνει οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα, καὶ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ παρ' ἡμῖν καρεῖς, οἷον ὅπου τις ἀλγεῖ, κείσε καὶ τὸν νοῦν ἔχει (Γν.).—ἴτω τις ἐφ' ὕδαρ, ξύλα τις σχισάτω (Ξ. Κ. Π. Ε', γ', 50). Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ γαλλικὸν on καὶ εἰς τὸ γερμανικὸν man.

Ἐρωτηματικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 68. Εἰς τὴν εὐθείαν ἐρώτησιν ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ γινόμενῃ, οὐτινος ἄλλος λόγος δὲν προηγείται, τίθενται αἱ ἀντωνυμίαι, τις, πότερος, ποῖος, πόσος, πηλίκος.

§. 69. Ἡ τις τίθεται, περὶ προσώπου, περὶ πράγματος, περὶ αἰτίας καὶ τῶν τοιούτων ὄντος τοῦ λόγου· τις οὗτος; τις οὗτός ἐστ' ἀδελφῆ (Σοφ. Ἡλ. 134)—τίς ἄρ' ἐπαρχέσει θεῶν ἢ θεῶν (Αἰσχ. Ἐπτ. 90);—τουτέ τί ἦν; (Πλ.)—τί ποθεῖς (Ἀρφ.); καὶ προτασσομένου τοῦ ῥήματος· δειμαίνεις δὲ τί;

* §. 70. Ἡ πότερος τίθεται ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ τις ἐκ τῶν δύο; οἶον, πότερον ἄρ' ὑμῶν ἐρθάδ' ὠρομασμένος Πυλάδης κέκληται; (Εὐρ.)—πότερος (δυσμῶς) ἰσχυρότερός ἐστιν, ἀράκη ἢ ἐπιθυμία. (Πλ.); Ὡσαύτως καὶ κατὰ διπλῆν ἐρώτησιν πλείονα ἐρωτήματα εἰς τὸ αὐτό, ἄνευ συνδέσμου, συνάπτουσιν· τις τίτος αἰτιός ἐστι (Δ.).—ἐπειδὴν τις τίνα φιλή πότερος ποτέρου φίλος γίγνεται, ὁ φίλων τοῦ φιλούμενου ἢ ὁ φιλούμενος τοῦ φιλοῦντος (Πλ.); Καὶ τὸ παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Α', 470) τις πόθεν εἰς ἀνδρῶν; γραπτέον καθ' Ἑρμᾶννον, τις πόθεν εἰς ἀνδρῶν;=τις ἀνδρῶν καὶ πόθεν; Συνηθέστερον δὲ τὸ οὐδέτερον· πότερον ἢ πότερα ἐρωτηματικῶς ἐπὶ δύο ἢ πλείονων, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ ἐνὸς κώλου, ὡς, πότερα δὲ κερτομῶν λέγεις τάδε (Σ. Φ. 1235); ἔνθα παραλείπεται τὸ ἄλλο κῶλον, καὶ εὐκόλως ἐννοούμενον, τὸ ἐναντίον δηλ. τοῦ κερτομῶν.

§. 71. Ἡ ποῖος τίθεται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ποίας λογῆς, ὡς, ποῖον καὶ τί πεπονθώς (Πλ.)—ποῖον κτῆμα τῶν ἄλλων (Πλ.);=ποῖον ἄλλο κτῆμα;—τίνες τε καὶ ποῖαι φύσεις ἐπιτήδειαι ἐς πόλεως φυλακῆν (Πλ. Πολ. Β', 374); Μετὰ τοῦ τις λαμβάνει τὴν ἀλλαχῆ ἐξηγηθεῖσαν ἐννοίαν (§. 65). Ἡ διαφορὰ δεικνύεται προφανῶς ἐν τῷ ἐξῆς τοῦ Πλάτωνος χωρίῳ (Γοργ. 448) καὶ οὐδεὶς ἠρώτα ποῖα τις εἶη ἢ Γοργίου τέχνη, ἀλλὰ τις, καὶ ὄντινα δέοι καλεῖν τὸν Γοργίαν.

§. 72. Ἡ πόσος τίθεται ἐπὶ πλήθους καὶ μεγέθους· πόση στρατιά (Πλ.);—πόσον οὖν γίγνεται; (Πλ.)=πολὺ ἢ ὀλίγον; πόσης οἴεσθε γέμει. . . σωφροσύνης (Πλ.); κατὰ δὲ πληθυντικὸν καὶ ἐπὶ ἀριθμοῦ γενεαῖς πόσαις (Πλ.);—ὀπόση πόσους σώφρονας ὄντας ἰκαρῆ τρέφειν (Πλ.);

§. 73. Ἡ πηλίκος τίθεται καὶ αὐτὴ ἐπὶ μεγέθους, πλήθους καὶ ἐπὶ ἡλικίας· πηλίκον τί ἐστι τὸ χωρίον (Πλ.);—πηλίκη τις ἐκάστη ἢ γραμμὴ (Πλ.);—πηλίκην τινὰ φῆς αὐτὴν εἶναι (Πλ.);—πηλίκος ἦσθα ἐπὶ τῶν Μηδικῶν;=πόσον ἐτῶν;

§. 74. Διὰ τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν, ἐξ ἄλλης προτάσεως ἔξαρθωμένην, εἶναι αἰ, ὅστις, ὁπότερος, ὁποῖος, ὁπόσος κτλ. αἰ ὁποῖαι εἶναι σύνθετοι ἐκ τῆς ἀναφορικῆς καὶ ἐρωτηματικῆς· ἐκ τῆς ὅς καὶ τις γίνονται ὅστις ἥτις εἰ λέγει σ' ἐχρησθῆν αὐ-

τίκα μάλα (Ἀρφ.).—ἐξ ἀρχῆς σε ἠρόμην ὁπότερος τούτοις τοῖν ἀνδροῖν ἀμείνων πεποιῖται τῷ Ὀμήρῳ (Πλ.).

* §. 75. Πολλάκις ἀπαντῶνται καὶ εἰς τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν αἱ ἀπλαῖ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι· ἠρώτων αὐτοὺς τίτες εἶεν (Ξ).—ἠρώτα τί βούλειτο (Ξ). Ἐνίοτε δὲ καὶ ἀμφότεραι· οὐκ ἄρα ἡμῖν οὕτω φροντιστέον τί ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμεῖς, ἀλλ' ὅ,τι ὁ ἐπαύων περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων (Πλ.)· καὶ ἀντιστρόφως ἐνίοτε αἱ σύνθετοι ἐρωτηματικαὶ ἐπὶ εὐθείας ἐρωτήσεως· ἀλλὰ τίς γάρ εἶ; ὅστις; πολίτης χρηστός (Ἀρφ.). Περὶ τῶν συνδυαστικῶν καὶ λειπῶν ἀντωνυμιῶν ἴδε Συνακτικῶν Περίοδον Δευτέραν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Ἄρθρου.

§. 1. Ἡ ἀρχαιοτέρα χρῆσις τοῦ ἄρθρου ἦτον ἀντωνυμική, καὶ ὡς ἀντωνυμία, δεικτική καὶ ἀναφορική, ἀπαντᾶται πάντοτε σχεδὸν παρ' Ὀμηρῷ τὸ ἄρθρον ὁ, ἰσοδυναμοῦν τῷ, ὅδε ἢ αὐτός, ἐκεῖνος, αὐτός, ὅς.

§. 2. Παρ' Ἀττικοῖς ἔμεινεν ἡ τοιαύτη ἀντωνυμική χρῆσις ἐπὶ ὀλίγων, ὠρισμένων περιστάσεων· ἅ. ἐπὶ ἀντιθέσεων διὰ τῶν ὁ μὲν, ὁ δέ· ὁ μὲν γὰρ θνητός, ἡ δὲ ἀθάνατος (Ἰσ.)= οὗτος μὲν, αὕτη δέ. Τὰ αὐτὰ δὲ ἐκλαμβάνονται καὶ ἀορίσως· ψυχὴ ἡ μὲν τοῦν ἔχει, ἡ δὲ ἀνοια (Πλ.)· Ἐπιδεικνύεται δ' ἔτι μᾶλλον ἡ ἀοριστία, προστιθεμένης καὶ τῆς ἀορίστου τίς· ἠδοθαί τίτες αἱ μὲν ἀγαθαί, αἱ δὲ κακαί (Πλ.)· Ἕ'. ἐπὶ αὐτῶν τούτων, χωρὶς ἑκατέρου τιθεμένου, τοῦ ἐνός δηλ. ἄνευ τοῦ ἄλλου· ὁ γὰρ μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξέων (Σ.).—ὁ δ' εἰς τοῦθ' ἔβρεως ἐλήλυθεν (Δ.), ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ προηγμέν. Ὁμοίως ἐπὶ τῶν πλαγίων· τῆς γὰρ πέφυκα μητρόσ (Σ.).—τοῖς δ' ἄλλη γῆ ἐστι (Θ. Α', 84). Μετὰ τοῦ καὶ τίθεται ἡ ὅς· καὶ ὅς εἶπερ ἐρυθριάσας (Πλ.)· οὕτω καὶ ἡ δ' ὅς. Λέγεται ὁμως γ'. καὶ τόν· καὶ τὸν κελεῦσαι δοῦναι (Ξ)· ὦ-

σαύτως δ'. τὸν καὶ τόν, τὸ καὶ τό· καὶ μοι κάλει τὸν καὶ, τόν (Δ.).—ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι (Δ.)· ὡς καὶ παρ' ἡμῖν εἶπε τὸ καὶ τό· ἐξαιρέτως δέ· ε. τὸ οὐδέτερον τό, εἴτε ἀναφερόμενον εἰς τὸ προηγούμενον, ὡς, τό γ', οἶμαι, οὐχ οὕτως· ἔχει (Πλ.), εἴτε προεξαγγελτικὸν τοῦ ἐπομένου ὄν· τό γε κατανοητέον ὅτι πολιτικὴ τις αὐτῶν οὐδεμία ἐφάνη (Πλ.).

§. 3. Ὡς ἀναφορικὴ ἀντωνυμία τὸ ἄρθρον ἔμεινε μόνον παρ' Ὀμήρῳ, παρ' Ἡροδότῳ καὶ παρ' Ἰωσὶν ἐν γένει, ἐκ δὲ τῶν Ἀττικῶν μόνον οἱ τραγικοὶ μεταχειρίζονται αὐτὸ οὕτως, ἀλλὰ σπανίως· δαιμόνων ἀγάμαθ' ἱερά, τῶν ὁ παρτλήμων ἐγὼ ἀπεστέρησ' ἑμαυτόν (Σ. Τ. 1379).—ἢ κατθάρη κτείνουσα τοὺς οὐ χρῆν κταεῖν (Εὐρ. Ἀνδρ. 811).

Ἄρθρικὴ χρῆσις τοῦ ἄρθρου παρ' Ἀττικοῖς.

§. 4. Τοῦ ἄρθρου ὡς ἄρθρου χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ χωρίζειν παντὸς ἄλλου τὸ μεθ' οὗ τίθεται καὶ εἰδικεύειν αὐτό, παριστάμενον ὡς ὄλον ἔχον ἐνότητα, ὡς ἓν, ὡς ὠρισμένον. Ἔστι δὲ ὠρισμένον τὸ κεχωρισμένον καὶ διακεκριμένον τῶν ἄλλων ὁμοειδῶν. Λέγοντες ἄνθρωπος ἢ ἄνθρωπός τις ἐννοοῦμεν ἀόριστον ἄτομον τῆς τάξεως τῶν ὄντων ἅπερ καλοῦνται ἄνθρωποι, ἀντιθετικῶς πρὸς ἄλλων ὄντων τάξεις. Λέγοντες ὁ ἄνθρωπος ἐννοοῦμεν ὠρισμένον ἄτομον διαστελλόμενον τῶν ἄλλων ἀτόμων τῆς αὐτῆς τάξεως τῶν τοιούτων ὄντων, τῶν ἀνθρώπων.

§. 5. Ὀρίζεται δὲ τὸ δεχόμενον ἄρθρον κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους· α' ὡς γνωστὸν ἐκλαμβανόμενον· σοφὸς παυοῦργος καὶ δεινὸς ἄνθρωπος (Δ.)=ὁ ἄνθρωπος ὁ Φίλιππος·—ἐπειδὴ οἱ πολέμιοι ἤλθον (Ξ)· β', ὡς ἴδιον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκειμένου· εἰς ὀλιγαρχίαν κατέστησαν τὴν πόλιν (Θ.)· ἢ πόλις ἀνήκει εἰς τοὺς καταστήσαντας.—τυραννίδα ἔχετε τὴν ἀρχὴν (Θ.)· ἀπιούσα πρὸς τὸν ἄνδρα (Ξ.)=τὸν ἑαυτῆς (σ. 42. §. 36)· γ'. ὡς προκειμένον τοῦ λόγου· εἴ τις οἶδε τὸν αὐτόχειρα (Σ.), τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος τὸν θ; ἐζητεῖ-

τοῖ—τοῦτ' αὐτὸ ἢ κόλασις ἐστίν (Λυσ.) δ', ὡς προσήκον κατὰ ἀπαιτούμενον εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσιν· οἱ τύραννοι τοῖς χρήμασιν ἐξωροῦνται τοὺς κινδύλους (Λυσ.) ἔ. ὡς προηγουμένως ὀνομασθέν· ἐπιπίπτει χιῶν ἄπλετος, ὥστε ἀπέκριψε καὶ τὰ ὄπλα καὶ τοὺς ἀνθρώπους καταχειμένους, καὶ τὰ ὑποζύγια συνεπέδησεν (ἢ συνεπόδησεν) ἢ χιῶν' καὶ πολλὸς ὄκνος ἦν ἀνίστασθαι· καταχειμένων γὰρ ὑλγείωνδ' ἦν ἢ χιῶν ἐπιπεπτωκυῖα (Ξ. Ἄν. Δ'. δ', 41).

§. 6. Ὡσαύτως γ'. διὰ διαφόρων προσδιορισμῶν χαρακτηριζόμενον Σωκράτης ὁ φιλόσοφος.—ὁ πρεσβύτερος αὐτῶν.—τέχνη ἢ ἡμετέρα.—περὶ τῶν νόμων οὐκ παρηγραψάμεθα (Δ.)· ζ'. παριστάμενον ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν λεγόμενον· οἱ δαρεϊζόμενοι ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις (Δ.). Οἱ μεγάλοι τόκοι ἦσαν ὄρισμένοι ἐν Ἀθήναις, οἱ ἐπίτριτοι, π. χ. ἐν οἷς ἐπληρόνυτο τόκος τὸ τρίτον τοῦ κεφαλαίου 33 1]3 τοῖς ἑκατόν, κτλ. ὡς καὶ οἱ μικροί, οἱ ἐπόγδοι (Ἴδε Εἰσαγωγὴν εἰς Πίνδαρον §. 156) ἢ ὡς ἐκάστοτε ἰδιαιτέρως ἀναφαινόμενον· ὁ βουλόμενος.—ὁ αἰεὶ ἐθέλων τε καὶ δυνάμενος (Πλ.).—ὁ Κῦρος ὑπασχεῖται δώσειν τρία ἡμιδραχμὰ τοῦ μηνὸς τῷ στρατιώτῃ (Ξ. Ἄν. Α'. γ', 21). Εἰς ταῦτα δυνάτον ἴσως νὰ ἀναχθῆ πᾶσα ἄλλη περίστασις.—ὄσσην ἔχεις τὴν δύναμιν (Ἀρφ.)—οἷον δ' ἔχεις τὸ πρόσωπον (Ἀρφ.)—Ξερίας τὰ Ἀύκαια ἔθυσσε, καὶ ἀγῶνα ἔβηκε, τὰ δὲ ἄθλα ἦσαν στλεγγίδες χρυσαῖ (Ξ.).—ἀπέτισε τὰς πεντακοσίας δραχμὰς (Δ.).

§. 7. Ὡς ὀρίζεται ἄτομον κλάσεως, οὕτω καὶ κλάσις ὀλόκληρος ὄντων· ἀηδέστατα ὁ τύραννος βιώσεται, ὁ δὲ βασιλεὺς ἡδίστα (Πλ.)—πονηρὸν ὁ συκοφάντης αἰεὶ (Δ.)· καὶ εἶδος· ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος θελας μετέσχε μοίρας (Πλ.)· καὶ γένος· πότερον καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῶν ζῶων ἐστίν ἢ οὐ (Πλ.);

§. 8. Τὰ κύρια ὀνόματα, οἰκοθεν ὄντα ὄρισμένα, οὐ χρῆζουσι τοῦ ἄρθρου· Ξερεφῶν ἐτόλμησε σχίσειν ξύλα (Ξ.).—Μίνως ναυτικὸν ἐκτέησατο (Θ.). Δέχονται δὲ τὸ ἄρθρον ἄ. ἐπὶ περιωνύμου τινός· ἴν' αἱ Μυκῆναι γνοῖεν, ἢ Σπάρτη θ', ὅτι χ' ἢ Σκῦρος ἀνδρῶν ἀλκίμων μήτηρ ἔφθ (Σ. Φ. 326). β'. ἐπὶ ἐπαναλήψεως τοῦ προηγηθέντος· ἐαυτὸν δ' ἐκέλευεν

ἀποστέλλειν ὁ Θεμιστοκλῆς (Θ. Α', 90). ὕπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ προηγηθὲν Θεμιστοκλέους γνῶμη.

* §. 9. Εἰς τὰ κύρια ὀνόματα κατατάσσονται ὡς πρὸς τοῦτο καὶ τὰ, οὐρανός, ἥλιος, σελήνη, γῆ, ἀήρ, θάλασσα ἄνεμος, ἄστρος, βασιλεύς, περὶ βασιλείας τῶν Περσῶν λεγόμενον, κτλ. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον θετέα καὶ τὰ ὀνόματα τῆς συγγενείας, πατήρ, μήτηρ, ἀδελφός, γονεῖς, πρόγονοι, παῖδες, γυναικες, κτλ. ὅταν ταῦτα, ἰδιάζοντα εἰς τοὺς περὶ ὧν ἢ εἰς τοὺς πρὸς οὗ; ὁ λόγος, οἰκοθεν χωρίζονται τῶν ἄλλων ὁμοειδῶν. Ὡσαύτως καὶ τὰ ὀνόματα πόλις, πατρίς (Ἴδε Σურτακτικοῦ Περίοδον Δευτέραν.)*

* §. 10. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀφηρημένων ἐννοιῶν τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν ἐκφέρονται ἐνάρθρως μὲν, ὅταν παρίστανται ὡς πρόσωπα, τρόπον τινά, ἢ ὡς πράγματα ἐκτὸς ἡμῶν ὑπάρχοντα, ὡς ἕντα ἐνότητα ἔχοντα καὶ ὠρισμένα· πότερον ἢ ἀρετὴ ἢ ἡ φυγὴ σώζει τὰς ψυχάς (Ξ.);—φύσεως κακίας σημαντιῶν ἐστὶν ὁ φόβος (Δ.)· ἀνάρθρως δέ, ὅταν παρίστανται ὡς ἐννοιαὶ ψυχικῆς καταστάσεως σημαντικαί, κατὰ διαφόρους περιστάσεις ἀναφαινομένης· φόβος μνήμην ἐκπλήσσει (Θ.).—τοῦ ζῆν ἀπὸ λύπης ἀρχόμεθα (Πλ.).—ἴνα δέος ἔνθα καὶ αἰδώς (Πλ.). Ἐνάρθρως δὲ καὶ ἀνάρθρως ἐκφέρονται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τέχνων· ἀρ' οὖν οὐ τὸ μὲν ὄλον ἢ ῥητορικὴ ἂν εἴη τέχνη (Πλ.);—ῥητορικὴ πειθοῦς ἐστὶ δημιουργός—(Πλ.) Οὕτως, ἢ τεκτονικὴ καὶ τεκτονικὴ, ἢ ὕφαντικὴ καὶ ὕφαντικὴ.*

* §. 11. Κατὰ τὰ ὀνόματα τῶν τάξεων τῶν εἰδῶν, κτλ. τῶν ἐμψύχων ὄντων ἐκφέρονται ὡσαύτως ἐνάρθρως (§ 7) καὶ ἀνάρθρως· χρῶνται ὡσπερ ταῖς πρεσβύτισι οἱ παῖδες πρὸς τὸ ἠδέως μυθολογήσαι (Πλ.). Ὡσαύτως, λύπη παροῦσι πάντοτ' ἐστὶν ἢ γυνή (Πλ.).—ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθερέστερον γυνὴ ἀνδρός (Πλ.)—ὁ ἄνθρωπος ἀναθρεῖ καὶ λογιζέται τοῦτο ὁ ὄπωπεν. (Πλ.)—ἄνθρωπος θειότατον, ἡμερώτατον τε ζῶον γίγνεσθαι φιλεῖ (Πλ.) Ἐπὶ ἀτόμου δὲ ἀείποτε ἐνάρθρως· ὁ ἄνθρωπος ἢ ἄνθρωπος, ὁ ἀνὴρ ἢ ἀνὴρ. κτλ.

Τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου.

§. 12. Τὸ κατηγορούμενον, χωριστὸν ὃν τοῦ συνδετικοῦ, δὲν δέχεται ἄρθρον, ὅταν σημαίῃ ὅτι τὸ ὑποκείμενον εἶναι ἐν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν κλάσιν τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην· ὁ Σιμωνίδης ἐστὶ σοφός.—ὁ ἀγὴρ ἐστὶν ἔτοιμος· Δέχεται δέ, τοῦναντίον, τὸ ἄρθρον· ἄ. ὅταν ἐξηγῇ ὀλόκληρον τὴν τάξιν περιληπτικῶς, ὥστε κατηγορούμενον καὶ τάξις εἶναι τὸ αὐτό. οἱ ἀδίκως τὰ χρήματα ἀφαιρούμενοι καὶ τοὺς οὐδὲν ἀδικούντας ἀποκτείνοντες, οὗτοί εἰσὶν οἱ καὶ πολλοὺς τοὺς ἐναντίους ποιοῦντες, καὶ προδιδόντες οὐ μόνον τοὺς φίλους, ἀλλὰ καὶ ἑαυτοὺς δι' αἰσχροκέρδειαν (Ξ). Ὡσαύτως καὶ ὅταν ἐξηγῇ ὡς ὄλον εἰδικὸν τὸ κεφάλαιον προωνομασμένων ἢ προεγνωσμένων προσώπων ἢ πραγμάτων· οὗτοι οἱ ταύτην τὴν φήμην κατασκεδάσαντες οἱ δεινοὶ εἰσὶ μου κατήγοροι (Πλ.), ἔνθα περιέχεται ἡ ἔννοια οἱ ἄλλοι δὲ εἰσὶν οἱ μὴ δεινοί.

§. 13. Ὡσαύτως· Ἐ. ὅταν καθ' ἐνικὸν ἀριθμὸν ἐξηγῇ τὸ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν ἀνήκον εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην τάξιν· οὗτός ἐστὶν ὁ μέγιστος.—οὗτός ἐστὶν ὁ προδότης.—ὁ δὲ καὶ ξυγκολάζων εἰς δύναμιν τοῖς ἀρχουσίῳ ὁ μέγας ἀγὴρ ἐν πόλει καὶ τέλειος οὗτος ἀναγορευέσθω (Πλ.) Ὡσαύτως ἐπὶ ἀντικειμένου μάλιστα μετὰ τῶν ῥημάτων καλεῖν καὶ ὀνομάζειν τὸν καλὸν στρατιώτην ἐμὲ ὠνόμασεν (Αἰσχ.).—τὸν μόνον ἀδωροδόκητον ὀνομάζοντες τῇ πόλει (Αἰσχ.) Ταῦτα παρεμφαίνουσιν ὅτι οὐδεὶς ἄλλος προδότης, οὐδεὶς ἄλλος μέγας, καλὸς στρατιώτης ἀδωροδόκητος, κτλ. Ἐν γένει δὲ τίθεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου, ὅταν ἰδιαιτέρως εἰδικεύηται τὸ ὑπ' αὐτῶν ἐξηγούμενον.

Θέσις τοῦ ἄρθρου.

§. 14. Ἐπὶ ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ, ἄνευ ἐπιθέτου ἐκφερομένου, προτάσσεται τὸ ἄρθρον· ὁ ἀγὴρ, ὁ στρατιώτης. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθετικῶς ἐκλαμβάνομένων μορίων, ὡς ὁ μεταξὺ τόπος, οἱ νῦν ἄνθρωποι = τί τωρινοί, οἱ ἄλλοτε = οἱ ἄλλοτεσινοί ἐν Ἠπείρῳ ἐκ τοῦ ἄλλοτε, ἡ λίαν ἐπιμέλεια κτλ.

(Ἴδε Κεφ. Α'. §. 22). Ἐπαναλαμβάνεται δὲ ὅταν προτάσῃται τὸ οὐσαστικόν· ὁ χρόνος ὁ πολὺς, τὴν γυναικα τὴν σώφρονα, τὰ πράγματα τὰ μεγάλα κτλ. ὡσαύτως τὰς ἡδονὰς θήρῃε τὰς μετὰ δόξης (Ἰσ.) = τὰς ἐνδόξους — τὰ τεύχη τὰ ἐαντιῶν τὰ μακρὰ ἀπετέλεσαν (Θ.) — τῷ δήμῳ τῷ τῶν γυναικῶν (Ἀρφ.), κτλ. Ἐνίοτε δὲ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτου τόπον ἐπεχόντων προσδιορισμῶν προτασσομένων· αἱ ἄλλαι αἱ κατὰ σῶμα ἡδοναί (Πλ.). — ἐν τῇ τοῦ Διδος μεγίστη ἐορτῇ (Θουκ. Α'. 126)· διότι ταῦτα ἐκλαμβάνονται τρόπον τινὰ, ἰδιαιτέρως· ἐν τῇ τοῦ Διδος, ἐν τῇ μεγίστῃ δηλ. τοῦ Διδος ἐορτῇ. Ἴδε περὶ τῶν λοιπῶν Σ. Π. Β.

§. 15. Ἡ τοιαύτη θέσις τοῦ ἄρθρου διαστέλλει πρᾶγμα πρᾶγματος, ἢ πρόσωπον προσώπου, ἐνότητα διακεκριμένην ἄλλης ἐνότητος· τοῦναντίον δὲ, ὅτε τίθεται μετὰ τοῦ ἐπιθέτου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ, διαστέλλει τοῦ πράγματος ἢ προσώπου διάφορον κατάστασιν· οὕτω διὰ μὲν τοῦ ἐπὶ τοῖς πλουσίοις πολῖταις διαστέλλονται οἱ πλούσιοι πολῖται τῶν μὴ πλουσίων, διὰ δὲ τοῦ ἐπὶ πλουσίοις τοῖς πολῖταις διαστέλλονται οἱ πολῖται ἐπὶ καταστάσεως πλουσίων καὶ ἐπὶ καταστάσεως μὴ πλουσίων. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ προτασσομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐν ἄρθρῳ, χωρὶς νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἐπὶ τοῦ ἐπιθέτου ἔχει τὸν πέλεκυν ὀξύτατον, ἐν ᾧ τὸ, ἔχει τὸν ὀξύτατον πέλεκυν παρέχει ἄλλην ἔννοιαν οὐχὶ δηλ. τὸν ἑλαττον ὀξύν κτλ.

Παραλείψεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου.

§. 16. Ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἐννοῆται ἐκ τῆς συναφείας, παραλείπεται, ἀναπληροῦντος τοῦ ἄρθρου· ὁ ἐμὸς πατήρ καὶ ὁ τοῦ φίλου — Περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων καὶ τὸν τῶν γυναικῶν (Ἀρφ. Θ. 335). Συνήθως αὖτε κατῆντησάν τινες τοιαῦται παραλείψεις, εὐνόητοι γενομέναι, διὰ τὴν συχνὴν χρῆσιν· Νικίας ὁ Νικηράτου (εὐδ.), εἰς τὴν Φιλίππου (χώραν), τὰ τῆς πόλεως (πράγματα), τὰ κατὰ Πανσαρίας κτλ. Τοιαῦτα δὲ καὶ, τὰ περιγραφικώτερα, τὰ τῆς τύχης, τὰ τῶν Θεταλῶν, τὰ τῶν βαρβάρων, τὰ τῆς πόλεως, τὰ τῆς πόας.

§. 17. Τὸ ἄρθρον συνδέει πολλάκις καὶ ἐλόκληρον ἀναφο-

ρικὸν λόγον μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ· ἀνόμοιόν ἐστι τῆ ἥς γῆς σὺ σκληρότητι (Πλ.). Ἐνίοτε δέ, παραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐνότητα λαμβάνων διὰ τοῦ ἄρθρου τὸν ὅς ἐφη δεσπότης τοῦτο εἶναι (Λυτ.)=τὸν εἰπόντα.—προσῆκει μισεῖν τοὺς οἶδς περ οὔτος (Δ)=τοὺς ὁμοίους τούτῳ.—τῶν ὅσοι ἂν διαφερόντως ἐν τῷ βίῳ ἀγαθοὶ κριθῶντι (Πλ. Πολ. Ε', 569), κτλ. Περιττὸν λοιπὸν νὰ ἐκλάβωμεν τὸ ἄρθρον ἐν τούτοις ἐπὶ ἀντωνυμικῆς χρήσεως, ὡς παρά τινων γέγονεν.

§. 18. Τῆς αὐτῆς ἀρχῆς καὶ ὁ παρ' Ἡροδότῳ Θουκυδίδῃ, Πλάτωνι καὶ παρὰ τοῖς μετέπειτα συνήθης τρόπος τῆς ὑπερθέσεως, διὰ τοῦ ἐν τοῖς, μετὰ τινος ὑπερθετικοῦ ἐν τοῖς πρώτοι δὲ Ἀθηναῖοι τὸν σίδηρον κατέθετο (Θ. Α' 6 Ἰδε καὶ Ζ', 24, 71).—ὁμολογεῖται ὁ ἔρωσ ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἶναι (Πλ. Συμπ. 178), κτλ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν φαίνεται ὅτι ὑπενόητο ἐν τούτοις ἡ μετοχὴ τοῦ ῥήματος ἢ τὸ κατηγορούμενον ἐν τοῖς καταθεμένοις τὸν σίδηρον πρώτοι Ἀθηναῖοι κατέθετο Ὡσαύτως ἐν τοῖς πρεσβυτάτοις οὔσι πρεσβύτατος, κτλ. (Ἰδε Ἡρ. Ζ'. 137. Κρίτ. 43. 52, κτλ.) ἔπειτα ὁμοῦς ἐπιρρηματικῶς ἐκλήφθην τὸ ἐν τοῖς=πρὸ πάντων μάλιστα, ἐφηρμύσθη καὶ ἐπὶ θηλυκῶν οὕτως ὠμῆ ἢ σιὰσις προὐχώρησε καὶ ἔδοξε μᾶλλον, διότι ἐν τοῖς πρώτῃ ἐγένετο (Θ. Γ'. 71).

§. 19. Ἡ παρ' ἡμῖν χρῆσις τοῦ ἄρθρου εὐκολύνει βέβαια ὁπωσοῦν τὴν ἀσυγκρίτω λόγῳ πολυπλοκωτέραν χρῆσιν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Ἐν τῇ Δευτέρῃ Περιόδῳ τοῦ Συντακτικοῦ, καὶ ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν, εὐρίσκονται πλείονα περὶ τούτου, ἀλλὰ τὸ πᾶν κρέμνεται ἐκ τῆς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστάσεως ἀναγνώσεως τῶν ἐνδόξων τυγγραφέων καὶ ποιητῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν.

§1. Κοῖνοι Προσδιορισμοί, εἰς πᾶσαν τάξιν ῥημάτων, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ἀρμόζοντες, εἶναι μάλιστα οἱ ἄ-

κλόουθοι ἔξ· I. ὁ τόπος· II. ὁ χρόνος· III. τὸ ποιόν· IV. τὸ ποσόν· V. τὸ κατὰ τι· VI. τὸ αἴτιον.

I. Ὁ Τόπος.

§. 2. Κατὰ τέσσαρας τρόπους θεωρεῖται ὁ τόπος· α'. ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· β'. ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· γ'. ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμάται· δ'. ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ.

A'. Ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 3. Τοῦτο λέγεται καὶ ἡ ἐν τόπῳ στάσις, καὶ διὰ τούτου γίνεται ἡ ἀπόκρισις εἰς τὸ ἐρώτημα ποῦ. Ἐκφέρεται δὲ τὸ τοιοῦτον διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιρρήμάτων. Εἶναι δὲ τοιαῦτα μάλιστα· α'. τὰ ἐκ γενικῆς ἔχοντα τὴν ἀρχήν, ὡς αὐτοῦ, ἀλλαχοῦ, ἐκασταχοῦ· ὡς αὐτοῦ μὲν οὐπερ κλέφτης (Σ. Κ. 77).—ἐπίσχεσ αὐτοῦ ἔνευ (Σ. Κ. 856).—οὐ με χρῆ θαρεῖν (Σ.).—ἀλλὰ δ' ἀλλαχοῦ καλά (Σ. Κ. 43).—οἱ ἄν ἐκασταχοῦ ἐπαινώσιν αὐτούς (Πλ. Φαίδρ. 257) β'. τὰ ἐκ δοτικῆς ὀρμώμενα, ὡς οἴκοι, Ἴσθμοῖ, Μεγαροῖ, Πυθοῖ· οἴκοι τε κεν κτῆσθαι (Πλ.).—Ἴσθμοῖ ἐτίκηνεν· γ'. τὰ ἐκ προσκολλησεως ἢ συμπλοκῆς μορίων γινόμενα, αὐτόθι, ἀλλαχόθι, ἀλλοθι, οἴκοθι, κτλ. οὐ γὰρ ἀλλοθί που βεβίωκα ἢ παρ' ὑμῖν (Δημ.). Οὕτω καὶ ἐνθα, ἐνθάδε, ἐνταῦθα, πρόσθεν, ὀπίσω· ἐνθάδε παρακαθίζεσθαι (Πλ. Θεαιτ. 147). δ'. ἄλλα τινὰ διάφορα, ὡς ἄνω, κάτω, ἐκεῖ ὡς ἐκεῖ γὰρ αἶε κείσομαι (Σ. Ἄρτ. 261).

§. 4. Ὡσαύτως ἐκφέρεται ὁ τόπος διὰ τῶν πτώσεων, ἐξ ὧν ὀρμῶνται πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιρρήμάτων, οἷον διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου, ὡς, ὁ ἐπὶ σκοπῆς, οἱ ἐπὶ γῆν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀπροθέτου, δεξιᾶς χειρός, Παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Γ. 251)· ἢ οὐκ Ἄργεος ἦεν· δι' αἰτιατικῆς ἐμπροθέτου, ὡς κατ' οἴκουσ μένειν. Οὕτω πρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Φ. 107) κατ' αἰτιατικὴν μὲν πρῶτον, γενικώτερον, εἶτα δὲ κατὰ γενικὴν τὰ μερικώτερα· οἶα νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαῖδα γαῖαν, οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἄργεος, οὔτε Μυκῆνης.

§. 5. Ἐκφέρεται δὲ μάλιστα ἡ ἔννοια τῆς ἐν τόπῳ στάσεως διὰ δοτικῆς, ἥτις συνήθως μὲν εἶναι ἐμπρόθετος, ὡς, ἐν οἴκῳ ἐν δήμῳ, ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐν Πελοποννήσῳ, ἐν Ἀττικῇ, ἐν τῇ Ποτιδαίᾳ, ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ, ἐν τῷδ' αἰεὶ μενεΐτε, ἐν ᾧ καθέστατε (Εὐρ. Β. 1260). Ἀπρόθετος δὲ τίθεται ἡ δοτικὴ ἐπὶ τῶν δῆμων τῆς Ἀττικῆς, ὡς Με.λῆτι, Μαραθῶνι, κλ. φαιρὲν γὰρ Μαραθῶνι τε μάχη προκινδυνεύσαι βαρβάρῳ, καὶ παρδημεὶ ἐν Σαλαμῖνι ξυρραυμαχῆσαι (Θ. Α', 73). Λέγεται δὲ ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη (Θ. Α', 18), ὡς καὶ τὸ περιώνυμον τοῦ Δημοσθένους, μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας. Ἀεῖποτε δὲ ἐν Ἀθήναις ἢ Ἀθήνησιν.

Β'. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 6. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἐκφέρεται ὡσαύτως· ἄ. διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιρρήμάτων, τῶν κινήσεως σημαντικῶν, ἐκεῖσε, χαμαῖζε, πεδίοιρδε, Ἀθήραζε, κτλ. β'. διὰ τῆς αἰτιατικῆς μετὰ τῆς εἰς, πρὸς, ἐπὶ διέβησαν εἰς Σικελίαν (Θ.).—ἔφυγον πρὸς τὴν γῆν (Ξ.).—σεῦται . . ἐπ' οἴκους (Σ. Τρ. 645).—εἴμ' ἐπὶ γαῦν (Σ). Παρὰ δὲ ποιηταῖς τίθεται ἡ αἰτιατικὴ καὶ ἀπρόθετος· ἔρπειν κέλευθον (Ξ. Φ. 1223). Παρ' ἡμῖν ὑπάγει τὸν δρόμον του, Ἐκφέρεται δὲ καὶ δι' ἐπιθέτου· θαλάσσιον ἐκρίψατε (Σ. Τ. 1414). Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα πόσε.

Γ'. Ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμᾶται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 7. Ὁ τόπος ἐξ οὗ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ὀρμᾶται ἐκφέρεται ὡσαύτως δι' ἐπιρρήματος καὶ διὰ πλαγίας ἀπροθέτου ἢ ἐμπροθέτου. Τὰ πρὸς τοῦτο ἐπιρρήματα εἶναι τὰ εἰς θέρ· δεῦρο ἀφίκετο οἴκοθεν (Πλ.).—τῶν Ἀθήραζε καὶ τῶν Ἀθήνηθεν συμβολαίων (Δ.). Ἐκ τῶν πλαγίων τίθεται ἡ γενικὴ ἀπρόθετος μὲν παρὰ τοῖς ἀρχαῖζουσι ποιηταῖς· εἰ μὴ τότε ἀγοῖντο γῆσου τῆςδε (Σοφ. Φ. 613), συνήθως δὲ μετὰ τῆς

ἐκ ἢ ἀπὸ προθέσεως ἐξ ἄδου (Σοφ.).—ἐκ Λακεδαιμόνος.—
ἐκ Τεγέας (Ξ.). ἀπὸ τοῦ Ἰλισσοῦ (Πλ.).—ἀπὸ Συρακου-
σῶν.— ἀπὸ Κερκύρας (Ξ.). Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ
ἔρώτημα πόθεν.

Δ' Ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα

§. 8. Ὁ τόπος δι' οὗ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα περᾶ ἐκφέ-
ρεται παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις καὶ ἀρχαίζουσι ποιηταῖς καὶ διὰ
γενικῆς ἀπροθέτου ἔρχονται πεδίοιο ("Ομ. Ἰλ. Β. 809).—
ἡμερεύοντος μακρᾶς κελεύθου (Αἰσχύλ. Χ. 774). Παρ' ἡμῖν
τοῦ κάμπου κάμπου ἔρχεται, τοῦ πελάγου, κλ. Ἄλλως δὲ ἢ
διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διὰ προθέσεως δι' οὐρανοῦ πορεύεται
(Πλ.).—ἐπορεύθησαν διὰ τοῦ πεδίου (Ξ.), ἢ δι' αἰτιατικῆς
ἐχούσης τὴν κατὰ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. Ἐπιρρή-
ματα ἰδιάζοντα πρὸς τοῦτο δὲν ὑπάρχουσιν.

Π. Ὁ χρόνος.

§. 9. Ὁ χρόνος, τὸ πότε δηλ. γέγονεν, ἢ γίνεται, ἢ γενή-
σεται τι ἐκφέρεται. α'. δι' ἐπιρρήματος χρονικοῦ κατέβην
χθὲς εἰς Πειραιᾶ (Πλ.).—ἦν σὺ νῦν λέγεις (Πλ.).—ἤξει δὲ
αὐτίκα (Πλ. Συμπ. 175). β'. διὰ γενικῆς, μάλιστα ἐπὶ φυσι-
κῶν διαιρέσεων τοῦ χρόνου. οἱ λαγὼ τῆς νυκτὸς νέμονται
(Ξ.).—ἡ οἰκία χειμῶνος μὲν εὐήλιος ἐστὶ, τοῦ δὲ θέρου εὐ-
σκίος (Ξ). γ'. διὰ δοτικῆς μητὸς ἔκτη φθίνοντος (Αἰσχ.). δ'.
δι' αἰτιατικῆς τρίτην ἤδη ἡμέραν (Πλ.)=προχθὲς.

§. 10. Ἡ γενικὴ τίθεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνάρθως, ὅ-
ταν ἦναι ἄνευ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ ἐσπέρας, ἦρος, ὀ-
πώρας. (Ἄρφ.) ὁμοίως καὶ μετὰ τῆς ἐπὶ προθέσεως ἐφ' ἧβης
(Ἄρφ. Ὀρ. 709).—ἐπὶ Θησέως ἐνάρθως δὲ σημαίνει χρο-
νικὸν μέτρον Μαγνησία προσφέρει πεντήκοντα τάλαντα
τοῦ ἐνιαυτοῦ (Θ. Α', 135)=ἐκάστου ἐνιαυτοῦ.—ὁ ὀπλίτης
δραχμῆν ἐλάμβανε τῆς ἡμέρας (Θ. Γ', 19). Μετὰ τῶν ἀριθ-
μητικῶν σημαίνει τὸ ἐντὸς ὠρισμένης περιόδου οὐκ ἀφι-
χνεῖται ἐτῶν μυρίων (Πλ.). Οὕτω καὶ πολλοῦ γὰρ αὐτοῦς
οὐχ ἐώρακά πω (=ἐώρακα) χρόνου (Ἄρφ. Πλ. 98). Τὸ αὐ-

τὸ δὲ καὶ ἐμπροθέτως· διὰ πολλοῦ χρόνου. Ἄλλοι δὲ προσδιορισμοὶ ἔναρθροι τίθενται μάλιστα διὰ μετοχῶν τοῦ ἐπιγυγνομένου θέρουσ—τῆς ἐπιούσης ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρουσ.

§. 11. Ἡ δοτικὴ τίθεται ἀπροθέτως, ὅταν σημαίνεται μόνον ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν τὸ πρᾶγμα ἔγινε· τῇ προτεραίᾳ, τῇ ὑστεραίᾳ, κτλ. Ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἀττικῶν ἑορτῶν. Παραθηραίοις, Διονυσίοις, Ἐλευσινίοις· οὕτω καὶ κουμηγίαις, τῇ ἑορτῇ, κτλ. Τίθεται δὲ ἐμπροθέτως, ὅταν δηλοῦται ἡ περίοδος ἐντὸς τῆς ὁποίας γίνεται τὸ πρᾶγμα· ἐν ἐβδομήκοντα ἔτεσιν οὐδ' ἂν εἰς λάθοι πορηρὸς ὦν (Δυσ.). Ἄλλ' ὡς πρὸς τὸ ἐμπρόθετον καὶ ἀπρόθετον τῆς ἐν τούτοις δοτικῆς ὑπάρχουσι πολλαὶ ποικιλίαι, περὶ ὧν παραπέμπω εἰς τὴν Δευτέραν περίοδον τοῦ Συνακτικοῦ.

§. 12. Ἡ αἰτιατικὴ δέχεται καὶ τὴν περὶ πρόθεσιν, ὅταν σημαίνεται τὸ ὧς ἔγγιστα· περὶ δείλην—περὶ ἔτη μάλισα πέντε καὶ ἐξήκοντα (Πλ.) κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἀμφὶ μέσας πωρ νύκτας (Ξεν.).

§. 13. Ὁ χρόνος ἐκφέρεται προσέτι καὶ διὰ τῶν χρονικῶν μετοχῶν παῖς ὦν.—μαθόντες καὶ ἐθισθέντες καὶ μελετήσαντες (Ξ). καὶ διὰ χρονικοῦ ἐπιθέτου· σκοταίους διελθεῖν τὸ πεδίον (Ξ. Ἄν Δ', ἡ, 5)—ὑφικνεῖσθαι τεταρταίους (Πλ. Πολ. 1'. 626) Ἡ ἄλλη σχέσις τοῦ χρόνου, καθ' ἣν δηλοῦται ὅχι πότε συνέβη τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ πόσον χρόνον διαρκεῖ, ὡς αἱ σπονδαὶ ἐνιαυτὸν ἔσονται (Δ), κτλ, ἀνάγεται κυρίως εἰς τὸ ποσόν, περὶ οὗ κατωτέρω.

III. Τὸ ποιόν.

§. 14. Ποιδόν ἢ ποιότης ὀνομάζεται ἡ ἐν τῷ πράγματι σταθερῶς ἐνυπάρχουσα ιδιότης. Τοῦτο ἐκφέρεται μάλιστα διὰ τῶν ποιότητος λεγομένων ἐπιρρήμάτων· καλῶς ἔχειν (Ξεν.).—εὐδαιμόνως ζῆν.—διάγειν πρεπόντως (Πλ.), κτλ.—ἀλλήλοισι ὁμορόως μάχεσθαι (Ξ).

§. 15 Μετὰ τούτου συνδέεται ὁ τρόπος, σημαίνων τὴν ἐν αὐτῇ τῇ πράξει ἐξηγουμένην ποιότητα· τοῦτο ἐκφέρεται ἄ.

διὰ τῶν τροπικῶν λεγομένων ἐπιρρήμάτων ὡς γε οὐτὸ σι
 δόξαι (Πλ.)—οὕτως ὅπως δύναμαι λέγειν (Πλ.)—οὐδ ὅπως
 τιούρ (Πλ.)= *in illo modo*. Ὁσαύτως ἀγελήδον, βοτρυδόν,
 κτλ. ε'. διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπρο-
 θέτων· τούτῳ τῷ τρόπῳ (Πλ.)—ἐν τρόπῳ βροσκήματος (Πλ.).
 —κατὰ τὸν τρόπον, καθ' ἡσυχίαν (Ξ.)—σιτίου τρόπον (Πλ.)
 —κυρὸς δίκην. Ὁσαύτως διὰ τῶν τροπικῶν λεγομένων
 μετοχῶν, παίζων οὐδὲν ἤττω ἢ σπουδάζων (Σωκράτης)
 ἐλυσιτέλει (Ξ.).

IV. Τὸ ποσοῦν.

§. 16. Καὶ τόπος, καὶ χρόνος, καὶ βαθμὸς, καὶ ἀριθμὸς,
 καὶ πᾶν πρᾶγμα ἐν γένει ἀξιομειώσεως δεκτόν, ἀνάγεται
 εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ποσοῦ. Ἐκφέρεται δὲ τοῦτο ἄ. διὰ
 τῶν πλαγίων πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων· ε'. δι'
 ἐπιρρήμάτων.

§. 17. Ἐκ τῶν πλαγίων πτώσεων τίθεται πρὸς τοῦτο μά-
 λιστα ἡ αἰτιατικὴ ἀπέχει ἡ Πλάταια τῶν Θηβῶν σταδίου
 ἐβδομήκοντα (Θ. Β', 5).—παρὰ πάντα τὸν πόλεμον.—οὐ
 πολὺν χρόνον μ' ἐπέσχον (Σ. Φ. 349).—τοσοῦτον μόνον
 διαφέρεις (Πλ.).

§. 18. Καὶ ἡ δοτικὴ τίθεται ἐν τούτοις τῇ παρὰ Λατίνοις
 ἀπερεκτικῇ ἢ τοι ἀφαιρετικῇ ἰσοδυναμοῦσα, καὶ ὡς ὄργανον
 παριστώσα τὸ μέτρον ἐνιαυτῷ πρεσβύτερος (Ἄρφ. Β. 18).—
 πόλι λογίμη ἢ Ἑλλὰς γέγονε ἀσθενεστέρη (Ἡρ.).

§. 19. Ἡ γενικὴ τίθεται εἰς δῆλωσιν τοῦ τιμήματος· τῶν
 πόρων πολοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰ γὰρ οἱ θεοί (Ξ).—
 τοῦτο δ' ἐστὶν ὁ τῶν ἀναλισχομένων χρημάτων πάντων Φί-
 λιππος ὠρεῖται (Δ).—τῶν δ' ἐμῶν παίδων φυγὰς ψυχῆς ἀν
 ἀλλαξαίμεθα, οὐ χρυσοῦ μόνον (Εὐρ. Μ. 968).

§. 20. Ἐπιρρήματα δὲ πρὸς τοῦτο εἶναι τὸ οὐκ ὄντων ἔχοντα
 τὴν ἔνοιαν τοῦ ποσοῦ ὥστε μὴ λῆαν στέρε (Σ.).—σφόδρα
 πείθει (Σ.).—πάνυ καλῶς. Συχνότατα δὲ τὰ ἐκ πλαγίων
 πτώσεων ἔχοντα τὴν ἀρχὴν, ὀλίγον, πολὺ, μέγα, κτλ.

§. 21. Ἡ δὲ ἰδέα τοῦ ποσοῦς ἐκφέρεται διὰ τῶν ποσότη-

τος καλουμένων ἐπιρρήμάτων, ἅπαξ, δίς, τρίς, πολλάκις, κτλ. ἢ ἅπαξ ἢ καὶ πλεονάκις περιελχθέντα περὶ τὴν γῆν (Πλ.)—ἢ πλείων ἐλαττονάκις ἢ ἐλάττω πλεονάκις (ἀριθμὸς) γίγνεται (Πλ.).

V. Τὸ κατὰ τι.

§. 22. Ἡ σχέσις αὕτη ἐκφέρεται ἄ. δι' αἰτιατικῆς ἀπροθέτου μὲν πολλάκις ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ προθέσεως κἀμνειν τοὺς ὀφθαλμοὺς (Ἡρ. Β', 111)—ἀλγεῖς τοὺς πόδας (Ξ.)—διαφέρει γυνὴ ἄνδρος τὴν φύσιν (Πλ.)—δεινοὶ μάχην (Αἰσχύλ.)—θαυμαστὸς τὸ μέγεθος (Πλ.) κτλ.—σοφὸς πρὸς τι.—ἐνδοξὸς εἰς τὰ πολεμικά (Πλ.)—ξανθὸς κατὰ τὴν κόμην (Πλ.). Ὡσαύτως τίθεται καὶ δοτικὴ ἐν τούτοις, ἐπὶ δυναμικῆς μάλιστα ἐννοίας· ἄμαχοι καὶ πλήθει καὶ πλούτῳ καὶ τέχνῃ καὶ ῥώμῃ (Πλ.). Ἴδε σ. 30, §. 39.

VI. Τὸ αἷτιον.

§. 23. Τὸ ποιητικὸν αἷτιον ἐπὶ μὲν τῶν μεταβατικῶν ῥημάτων εἶναι αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως· οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχεσαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ (Θ. Α', 39), ἐπὶ δὲ τῶν παθητικῶν εἶναι ὡσαύτως τὸ ποιοῦν τὴν ἐνέργειαν αἷτιον, διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου συνήθως ἐκφερόμενον· ὑπ' ἄλλου τιμωρηθῆναι (Πλ.)—ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τινος. Ἴδε περὶ Παθητικῶν Ῥημάτων.

§. 24. Τὸ πειστικόν, προτρεπτικόν ἢ ἀναγκαστικόν αἷτιον, ὅφ' οὐ κινούμενον τὸ ποιητικὸν αἷτιον ἐνεργεῖ, ἐκφέρεται ἄ. διὰ γενικῆς μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως ἐνάρθως πολλάκις ὑπὸ λύπης ὑβρίζει· ἅ. δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διὰ διὰ τοῦτο δεσπύου ἐπικούρου προσδέονται (Ξ. Κ. Ζ', ε, 61)· γ'. διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου· φόβῳ ἔπραττον.—οὐκ ἀγροικία ταῦτα πράττω.—εὐνοία καὶ φιλία τῇ ἐμῇ (Ξ).—τῷ Πανσαρίου ἔχθει (Θ. Α', 95)· δ'. διὰ τῶν αἰτιολογικῶν μετοχῶν· δαίμων ἐμαυτῷ γέγονα γήμας πλουσίαν (Γν.).

§. 25. Τὸ ὄργανικόν αἷτιον, γενικώτερον ἐκλαμβάνομενον, περιλαμβάνει ὑλικὰ τε ὄργανα καὶ ἠσικὰ μέσα, οἷς χρώ-

μενον ενεργεῖ τὸ ποιητικὸν αἷτιον· οἱ μὲν γὰρ δὲ κροῦντες, οἱ δὲ καὶ βακτηρία (Ξ.).—οὐδεὶς ἐπαινον ἡδοταῖς ἐκτίσαστο (Γν.). Ἡ ὀργανικὴ αὐτὴ δοτικὴ λαμβάνει ἐνίοτε καὶ τὴν ἐν πρόθεσιν· ἐν πέλοιαις, ἐν ἀκορτίοις, ἐν τόξοις διαγωνίζεσθαι (Ξ.) β'. διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διὰ δι' ὀφθαλμῶν ὄρᾶν—καταχεῖν τῆς ψυχῆς διὰ τῶν ὠτῶν, ὡσπερ διὰ χῶ-
νης, τὰς ἀρμορίας (Πλ.). γ'. διὰ τῶν ὀργανικῶν λεγομένων μετοχῶν· ἀκορτίσας καταβάλλει τὴν ἔλαφον (Ξ.).*

* §. 26. Ποιότης καὶ τρόπος (§. 14—15) τόσον εἶναι προ-
σεχῆ ὥστε πολλῆς εἶναι δυσδιάκριτον ἂν τὰ πρὸς τοῦτο
τιθέμενα ἐπιρρήματα, καλῶς, κακῶς, κτλ. σημαίνουσι τὸ ἐν
ἢ τὸ ἄλλο· γυναικεῖς εὖ καὶ πιθαρῶς (Ἀρφ.). Ὡσαύτως πολλὰ
λεπτῆ οὗτα διαφεύγει ἡ διαφορὰ τοῦ ποιητικοῦ καὶ τοῦ συν-
δραμόντος προτρεπτικοῦ αἰτίου· ἔχω γὰρ ἄγω διὰ σέ, οὐκ
ἄλλοι βροτῶν (Σ.).—λέγονται Ἀθηναῖοι διὰ Περικλέα βελ-
τίους γεγονέναι (Πλ.).—εἶχαι δὲ πᾶσαι διὰ σέ καὶ σοφί-
σματά ἐσθ' εὐρημένα (Ἀρφ.), κτλ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει περὶ τρό-
που καὶ ὀργάνου· ἀκορτίζοντες=τῷ ἀκοντίζειν καὶ=διὰ τῶν
τόξων.*

§. 27. Τὸ τελικὸν αἷτιον ἐκφέρεται· α'. διὰ γενικῆς μετὰ
τοῦ χάριν, ἐνεκα ἢ ἐνεκεν, προθετικῶς ἐκλαμβανομένων· χά-
ριν πλησμορῆς (Πλ.).—κοινωνίας χάριν (Πλ.).—κολακεύου-
σιν ἐνεκα ἀργυρίου (Ξ.)—δένδρα θεραπεύειν τοῦ καρποῦ
ἐνεκεν (Ξ.)· ἔτι δὲ καὶ ἐνεκα τοῦ τοιοῦτου πάντες δρῶμεν
χάριν (Πλ.) β'. διὰ δοτικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ἐπί· οὐκ
ἐπὶ τέχνη ἔμαθες, ὡς δημιουργὸς ἐσόμενος, ἀλλ' ἐπὶ παι-
δείᾳ (Πλ.) γ'. δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως πρὸς· πρὸς
ποῖον ἔργον (Ἀρφ.); δ', διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τῶν τελι-
κῶν μορίων ταῦτα δὴ ἐκαλλωπισάμην, ἵνα καλῶς παρὰ κα-
λῶν ἴω (Πλ.) ε'. διὰ τῶν τελικῶν λεγομένων ἀπαρεμφάτων·
δίδωσι βουκόλοισιν ἐκθεῖται βρέφος (Εὐρ. Φ. 25).—οἶνόν
μοι ἐρχεῖς ποιεῖν (Ἀρφ. Σφ. 616)· ς'. διὰ τῶν τελικῶν λεγο-
μένων μετοχῶν· ἦκω φράσων τοῦτο ἀγγελῶν θ' ὑμῖν (Ἀρφ.)
—ἐπερησόμενος οὖν ὠχόμεν· ὡς τὸν θεόν (Ἀρφ. Πλ. 32).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Ῥημάτων.

§. 1. Τὰ ἑλληνικὰ ῥήματα ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατὸν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο τάξεις ἀνίσους, ἐξ ὧν ἡ μία περιλαμβάνει τὸ εἶναι μετὰ τῶν ἐλίγων συγγενῶν αὐτῶ ῥημάτων, ἡ δὲ ἄλλη πάντα τὰ λοιπὰ, συγκείμενα ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ εἶναι καὶ τῆς ἰδέας ἐνὸς κατηγορουμένου (σ. 2. §. 7).

Σύνταξις τοῦ εἶναι καὶ τινῶν ἄλλων οἷον
ισοδυνάμων.

§. 2. Τὸ εἶναι ἐκλαμβάνεται κατὰ ἔννοιαν συνδεδεικτὴν καὶ κατὰ ἔννοιαν ὑπαρκτικὴν, αἵτινες πρέπει ἀκριβῶς νὰ διαστελ-
λωνται.

Τὸ εἶναι κατὰ συνδεδεικτὴν ἔννοιαν.

§. 3. Κατὰ συνδεδεικτὴν ἔννοιαν ἐκλαμβάνεται τὸ εἶναι, ὅταν χρησιμεύῃ ὡς ἀπλοῦν συνδεδεικτὸν ἤτοι σύνδεσμος τοῦ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου ὡς, ὁ Ἀριστείδης ἐστὶ δίκαιος, καθ' ἃ ἐν τῷ περὶ ἀπλῆς Προτάσεως ἐξηγήσαμεν (σ. 1—2).

§. 4. Ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης ἡ διὰ τοῦ εἶναι γινομένη κρίσις ἐμφαίνει μόνον ὅτι τὸ περὶ αὐτοῦ ὁ λόγος ὑποκείμενον ἐννοεῖται μετὰ τῆς δεινός ἢ δεινός ιδιότητος, οὐδεμία δὲ κρίσις γίνεται μετὰ ὑπάρξεως, ἥτις εἴτε προϋποτίθεται εἴτε καὶ ὅλως παραλείπεται εἰς τὸ ὁ κύκλος ἐστὶ στρογγύλος περιέχεται ἰδέα ὅτι ὁ κύκλος δὲν ἐννοεῖται ἄνευ στρογγυλότητος εἰ δὲ καὶ ὄντως ὑπάρχει ὁ κύκλος ἢ ὄχι τοῦτο ἀδιάφορον.

§. 5. Ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης τὸ εἶναι συντάσσεται μετὰ δύο ὀνομαστικῶν, ὡς μέχρι τοῦδε τὸ εἶδαμεν, ἐξ ὧν ἡ μία παριστᾷ τὸ ὑποκείμενον, ἡ δὲ τὸ κατηγορούμενον, κατὰ τοὺς προσηληθέντας τρόπους ὁ ἄνθρωπος ἐστὶν ἄνθρωπος.—ὁ Φαίδων ἐστὶ Φαίδων, κτλ.

§. 6. Καὶ περιγραφικῶς ἐνίοτε τὸ συνδεδεικτὸν τοῦτο εἶναι ἐκφαίρεται διὰ τῶν ῥημάτων τυγχάνω καὶ κυρῶ καὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μεταχῆς ὡς ὁ θάνατος τυγχάνει ὡς δυοῖν πραγ-

μάτοιν διάλυσις ἀπ' ἀλλήλων (Πλ. Γοργ. 524).—κὰν θυ-
ραῖος ὦν κυρῆ (Εὐρ. Ἄνδ. 423).

§. 7. Καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς μετοχῆς ὦν τιθέμενα ταῦτα ἐπέχουσι τὸν τόπον τοῦ εἶναι ὁ θεατῆς τυγχάνει εὐρους (Ἀρφ.).—οὗτος ὁ τῆς Πολυνείκουσ αὐτοκασιγνήτας τύμφας ὁμόγαμος κυρεῖ (Εὐρ. Φ. 139(;=οὗτός ἐστιν ὁ τῆς αὐταδέλ-
φης τῆς γυναικὸς (γυναϊκαδέλφης) τοῦ Πολυνείκουσ σύλλη-
κτροσ, ὁ ἀνὴρ; ἔθα εἶναι καὶ ὁ προσημειωθεὶς (ἀν. σ. 18.
§. 4) προσδιορισμὸς προσδιορισμοῦ. Τούτου δὲ δυνάμει τί-
θενται καὶ μετ' ἄλλων μετοχῶν τυγχάνειν ἔχων.—εὐθύων
κυροῖσ (Σ. Αἶ 542).—ταῦτα Φοῖβοσ εἰρικῶσ κυρεῖ (Σ. Κ.
414); κτλ. ὡσ ἀν εἶν ἐστίν ἔχων.—εἰ εὐθύων, κτλ.

§. 8. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα τινὰ ῥήματα τὰ ὅποια ὁ-
μοιάζουσι κατὰ τὴν σύνταξιν ταύτην πρὸς τὸ εἶναι, διπλὴν
ὀνομαστικὴν καὶ ταῦτα δεχόμενα, περὶ ὧν ἴδε Σ. Π. Β'.

§. 9. Ὡσ, κατὰ παράλειψιν τοῦ ὑποκειμένου τίσ, προὐκ-
ψαν τὰ ἔστιν ὅσ, κτλ. (σ. 48, §. 54), κατὰ παράλειψιν τοῦ
οἰκείου προσδιορισμοῦ (σ. 46, §. 22), τὰ Ἀλέξανδρος ὁ Φι-
λίππου, Πυλεὺσ ὁ Αἰακοῦ, Περίανδρος ὁ Κυψέλου, Ἰππίας
ὁ Πεισιστράτου, Διδὸσ Ἀρτεμιοσ, Μαιάνδριοσ Μαιανδρίου,
Ἀντεσίωχοσ τοῦ Τισαμενοῦ, τοῦ Θερασάνδρου, τοῦ Πολυ-
νείκουσ (Ἡρ. ζ'. 52), κτλ. οὕτω, καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ
κατηγορουμένου, ἐπὶ σαφῶν καὶ γνωστῶν, γίνονται ἄλλαι
συνήθεισ παραλειπτικαὶ πλοκαὶ λόγου· Νικόστρατοσ ἦν Θρα-
συμάχοσ, υἱὸσ δηλ.—Ἀἴσωποσ Ἰάδμοροσ ἐγέρετο, δοῦ-
λοσ δηλ.—Τροία ἦν τῶν Ἀχαιοῶν, κτῆμα δηλ. Ὡσαύτωσ εἶ-
ναι ἀδελφῶν τυράννων, γίγνεσθαι πατὴρσ καὶ μητὴρσ, φῦ-
ναι, κτλ. Ἐν τούτοισ προστίθεται ἐπίσης καὶ ἡ πρόθεσισ ἐκ.
Συχνάκισ δὲ παραλείπεται ἐπὶ τοῦ εἶναι, κτλ. τὸ ἴδιον ἔρ-
γον, σημεῖον· καὶ τὰ ὅμοια, κατὰ τὴν περίστασιν περιείρα
φέρειν οὐ πατὴρσ, ἀλλ' ἀνδρὸσ σοφοῦ. (Μέν.)

Τὸ εἶναι καθ' ὑπαρκτικὴν ἔννοιαν.

§. 10. Ἐπὶ τῆσ ὑπαρκτικῆσ ἐννοίασ τοῦ εἶναι ἡ δι' αὐτοῦ
γινομένη κρῖσισ ἀποβλέπει μόνον τὴν ὑπαρξιν, περὶ δὲ ἰδιό-

τητος οὐδεμία κρίσις, οὐδαίς λόγος· ἔστι θεός.—ἔστι δίκαιον—ἔστι πρόνοια. Ἡ διαφορὰ τῆς ἐννοίας καὶ συντάξεως ἀμφοτέρων δεικνύεται προφανῶς ἐν τῷ ἐξῆς τοῦ Σοφοκλέους (Κ. 396) ὅτ' οὐκέτι εἰμί, τηνικαυτ' ἄρ' εἴμ' ἀνήρ.

§. 11. Ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης τὸ εἶναι ἀνάγεται εἰς τὸ δεύτερον εἶδος τῶν προτάσεων τῶν συνεπτυγμένων (σ. 3. §. 8) περιέχον ἐν ἐξυτῷ τὸ κατηγορούμενον. Δυνατὸν λοιπὸν καὶ τοῦτο νὰ ἀναλυθῆ, ὡς τὰ λοιπὰ ῥήματα· ὡς τὸ σωφρονεῖ Σωκράτης=Σωκράτης ἐστὶ σώφρων, ὡς τὸ ὑπάρχει τόδε=τόδε ἐστὶν ὑπάρχον· οὕτω καὶ τὸ ἔστι θεός=θεός ἐστὶν ὧν=ὑπάρχων=ὑπάρχει θεός· οὕτως, ἔστι λόγος—ἦν πόλεμος, κτλ.

§. 12. Ὅταν δὲ ἡ ἐννοια τῆς ἀπολύτου ὑπάρξεως (ἔστι θεός) μερικεύηται, ὅταν δηλ. ἐξηγητῆται ὅτι ἡ ὑπέρξις τούτου ἢ ἐκείνου ἀρμόζει εἰς τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα πρόσωπον, τὸ πρόσωπον ἐκφέρεται διὰ δοτικῆς· ἔστι μοι χρήματα=ἔχω χρήματα.—οὐκ ἔστι χρήματα ἡμῖν (Ξεν.)—ἔστιν ἀνθρώποισιν, ὧ ξένοι, κακά (Εὐρ.),—φύσει ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι ποιεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων (Δ. Φ. Α', γ').

§. 13. Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας δυνατὸν νὰ ἔχη καὶ τινα προσδιορισμὸν τὸ ὑποκείμενον, συμπληρωτικὸν τῆς ἐννοίας του· ἦν ἐκεῖ πόλις μεγάλη, τὸ ὅποιον ἰσοδυναμεῖ τῷ ἦν ἐκεῖ μεγαλόπολις, καὶ παρέχει ἐννοιαν διάφορον παρὰ ἐὰν ἐκληφθῆ τὸ μεγάλη, ὡς κατηγορούμενον, ἢ ἐκεῖ πόλις ἦν μεγάλη· οὕτως ἐστὶ λευκά ἴα ἤτοι λευκόια, καὶ τὰ ἴα ἐστὶ λευκά. Ὡσαύτως· ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλαι ὁδοὶ πολέμου ἡμῖν (Θουκ. Α'. 122).—πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ φίλοι ὑπάρχουσιν ἐμοί (Ξ.). Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ, τοιαῦται βραδυτῆτες ἐν ταῖς πράξεσι τοῦ βασιλέως ἐνεῖσιν (Ἰσ. Παρηγ. λθ').—εἰπὶ καὶ ἐν Μούσησιν Ἐριννύες (Ἐπίγρ.)=καὶ μεταξὺ τῶν Μουσῶν.

§. 14. Ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ταύτης σημασίας τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ εἶναι προτίσσεται τοῦ λόγου, καὶ τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγοῦσης, ἔστιν, οἷον ἔστι θεός.—ἴστω νόμος, κτλ. καὶ οὔτε ἐγκλίνεται οὔτε παραλείπεται, τοῦλάχιστον ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου (Ἴδε κατωτέρω), ἐν ᾧ ἐπὶ τῆς συν-

δετικῆς σημασίας καὶ εἰς τὰ πάθη τῆς ἐγκλίσεως ὑπόκειται καὶ δυνατόν νὰ παραλειφθῆ, καθ' ἃ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξηγήσαμεν· ὁ λόγος ἐστὶν αὐτός.—τὸ τρίγωνόν ἐστὶ ὀρθογώνιον—ἀληθές ἐστὶ τοῦτο.—ἀληθές τοῦτο τὸ δὲ ἐστὶ τις λόγος δὲν γίνεται οὔτε λόγος τις ἐστὶν, οὔτε λόγος τις. (Ἰδὲ Εἰσ. Ἑλλ. Συγτ. σ. 23—).

* §. 15. Ἡ παράλειψις τοῦ εἶναι ἐπὶ ὑπαρκτικῆς σημασίας γίνεται σπανίως, καὶ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων· πάντας δὲ βωμούς, οὐ κατ' Ἀδμήτου δόμους (εἰσι), προσήλθε κάξέστεψε καὶ προσηύξατο (Εὐρ. Ἀλκ. 471). Μάλιστα δὲ ἐν τῇ πλοκῇ οὐδεὶς ὅστις οὐ, ὡς Ἐλένην γὰρ οὐδεὶς (ἐστὶν) ὅστις οὐ σιυγεί βροτῶν (Εὐρ. Ἑλ. 934)—οὐδεὶς οὐ μισεῖ. Καὶ ἐπὶ ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως ἀπαντᾶται ἐνίοτε ἡ τοιαύτη παράλειψις ἀναφορικῶν ἢ ἀναλόγων μορίων προηγουμένων· οὕτω παρὰ Πλάτωνι (Πολ. Β', 370) ὧν ἂν αὐτοῖς χρεῖα (ῆ) παρὰ Θεόγνιδι (252. 370. Βεκ.) ὄφρ' ἂν γῆ τε, καὶ ἠέλιος (ῆ), κτλ. *

* §. 16. Τὰ ἄλλα ῥήματα δι' ὧν ἡ ὑπαρξις ἐκφέρεται εἶναι, ὡς ἐν τοῖς ἐμπροσθεν εἰδομέν, κυρεῖν, τυγχάνειν πέλει καὶ εἴ τι ἕτερον (Κεφ. Α', § 7). Αὐτόθι δὲ ὡσχύτως ἐσημειώσαμεν ὅτι τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐκλαμβάνονται καὶ κατὰ συνδετικὴν ἔννοιαν. Οὕτω π. χ. καὶ γὰρ εἰ γέρον κυρῶ (Σ. Κ. 726).—ὅς ἂν μάλιστα φίλτατος κυρῆ βροτῶν (Εὐρ. Ἰππολ. 142).—ἡ δὲ ἀκοῆς ἠδονὴ τυγχάνει καλῆ (Πλ. Ἰππ. Μ. 45).—οὐδὲν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει (Σ. Ἄρτ. 333). Καὶ κατ' ἄλλον δὲ τρόπον ἐκλαμβάνονται τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς μετοχὴν δηλ. φερόμενα, ἐκτὸς τῆς ὑπάρξεως, δηλοῦσι καὶ τοιάνδε ἢ τοιάνδε περιστασιν, ὡς εἰ μὴ ἐκύρουν ἐγὼ φυλάσσω (Σ. Ἡλ. 1320)—εἰ μὴ ἐγὼ κατὰ συγκύρησιν ἐφύλασσον· ἀλλὰ περὶ τούτου πλατύτερον ἐν τῇ δευτέρᾳ Περιόδῳ. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Διαίρεσις καὶ Σύνταξις τῶν ἄλλων ῥημάτων
ἐκτὸς τοῦ εἶναι.

§. 1. Ἐν γένει δυνατὸν εἰπεῖν ὅτι τὰ διάφορα ῥήματα δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ὀνομάτων τῶν ὁποίων τὴν ἔννοιαν περιέχουσιν ἐπιμελοῦμαι ἀρετῆς, ὡς ἐπιμελήης ἀρετῆς, ἀπειθεῖν τοῖς νόμοις, ὡς ἀπειθῆς τοῖς νόμοις, ὀξύνω τὸν νοῦν, ὡς ὀξὺς τὸν νοῦν.

§. 2. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ διαφοραὶ διότι, ἐν ᾧ λέγεται οἰκοδόμος οἰκίας, σωτὴρ πόλεως, κτλ. λέγεται οἰκοδομῶ οἰκίαν, σώζω πόλιν, κτλ. Τινὰ δὲ συντάσσονται μετὰ μιᾶς καὶ ἄλλης πτώσεως, ἐπιτυγχάνειν τιχὸς καὶ ἐπιτυγχάνειν τιρί, κατὰ μείζονα ἢ ἐλάττωνα διαφορὰν ἔννοιας. Ἀνάγκη λοιπόν, πρὸς ἀκριβεστέραν τοῦ πρᾶγματος ἐξέτασιν νὰ καταταχθῶσι τὰ ῥήματα εἰς τὰς προσηκούσας τάξεις, καὶ νὰ σημειωθῶσι τὰ ἐλάχιστη αὐτῶν ἰδιάζοντα.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, ἔστω ἡ κατάληξις οἰαδήποτε, τὰ ἑλληνικὰ ῥήματα διαίρουσται εἰς ἐνεργητικὰ, παθητικὰ καὶ οὐδέτερα. Ὀνομίζομεν δὲ ἐνεργητικὰ τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν οἶον παίζω, κόπτω, ἴστημι· παθητικὰ τὰ σημαίνοντα πάθος, οἶον πέπαικται, κόπτομαι, ἐστάθη· οὐδέτερα τὰ σημαίνοντα κατάστασιν ἢ ἰδιότητα, οἶον, ζῶ, ὑγιαίνω, σωφρονῶ.

§. 4. Μεταξὺ τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν κεῖνται τὰ μέσα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου γινομένην καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐπιστρέφουσαν, ἐπομένως ἐνέργειαν μετὰ πάθους ἢ πάθος μετὰ ἐνεργείας συνάμα, οἶον ἐλούσατο, ἐκαλύφατο. Ἡμιτελῆ δὲ μέσα εἶναι τὰ ἀποθετικά, ὡς ἀγροικεῖομαι, μάχομαι, ἀγωνίζομαι, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων κατήντησαν ὡς ἐνεργητικὰ, εἰς μαι, οἶον ἐργάζομαι, δέχομαι, ἐπιμελοῦμαι, κτλ.

§. 5. Περὶ πάντων τούτων θέλομεν διαλάβει νῦν ἰδιαίτε-
ρως, ἀρχίζοντες ἐκ τῶν οὐδετέρων, τῶν ὁποίων ἡ σύνταξις

εἶναι ἀπλουστέρα, καὶ εὐκολωτέρα, ὀλίγον μακρυνομένη τῆς τῶν συστοίχων ἢ συγγενῶν ὀνομάτων, τῶν ὁποίων περιέχουσι τὴν ἰδέαν· ἡσυχός εἰμι καὶ ἡσυχάζω, πλουτῶ καὶ πλούσιός εἰμι, πλήρῃς ἐστί καὶ γέμει κτλ.

Σύνταξις τῶν Οὐδέτερον Ῥημάτων.

§. 6. Οὐδέτερον ὀνομάσαμεν τὰ σημαίνοντα κατάστασιν ἢ ἰδιότητα μόνον, καὶ τοιαῦτα εἶναι βέβαια τὰ εὔτε ἐνέργειαν οὔτε πάθος σημαίνοντα, ὡς ἐπὶ τῶν ὀνομάτων οὐδέτερον γένος λέγεται τὸ εὔτε ἀρσενικὸν οὔτε θηλυκόν.

§. 7. Τῆς σημασίας μόνον ἐνταῦθα θεωρουμένης, ἡ κατάληξις δυνατὸν νὰ ᾖ ἢναι ὁποιαδήποτε· τὸ ζῶ, βιῶ, ἡρεμῶ, ἡσυχάζω,, εὐδῶ καὶ τὰ ὅμοια εἶναι ῥήματα οὐδέτερα, τὸ ὑγιαίνω, σωφρονῶ, μωραίνω, ἀνοηταίνω, πλουτῶ, πλήθω, γέμω, εὐπορῶ καὶ τὰ τοιαῦτα, εἶναι ἐπίσης οὐδέτερα, καὶ οὐδὲν ἧττον οὐδέτερον κατὰ τὴν σημασίαν εἶναι τὰ κάθημαι, κεῖμαι καὶ τὰ ὅμοια.

§. 8. Τῶν οὐδέτερον ῥημάτων τὰ μὲν κατάστασιν ἢ ἰδιότητα ἀπόλυτον σημαίνοντα τίθενται εἰς τὸν λόγον ἄπτωτα, ἢ δέχονται τοὺς προσηγηθέντας κοινωτέρους προσδιορισμούς, ποῦ, πότε, πῶς, κατὰ τί, διὰ τί, κτλ. ζῆ ὁ δεῖνα.—ζῶμεν ἐν ταῖς πόλεσιν (Πλ.).—τότε μὲν εὖ ζῶντες, νῦν δὲ οὐδὲ ζῶντες (Πλ.).—ζῶσι κοσμίως, ἐντίμως, εὐδαιμόνως.—οἱ καλῶς καὶ ὀσίως βιώσαντες (Πλ.), κτλ. οὕτω θάλλει καὶ ἰσχύει (Σ).—εὐημερεῖ.—εὐδαι.—ἐρηγήορον.—πάντα εὐδαιμονεῖν.—πάντα δυστυχεῖν (Πλ.). οὕτω καὶ ζῆσω ἰδιώτης.—ζῆ ἐλεύθερος.—μὲν ἡσυχος (Ἀρφ.), κτλ. (σ. 8, §. 26).

§. 9. Τὰ δὲ σημαίνοντα σχετικὴν κατάστασιν ἢ ἰδιότητα, δέχονται καὶ πλαγίαν πτώσιν, ἧτις συμπληροῖ τὴν διὰ τοῦ ῥήματος ἐμφαινομένην σχέσιν· προξενῶ ὑμῶν ἀεὶ (Ἀρφ.)=εἰμι πρόξενος ὑμῶν.—γέμομεν ἐλπίδων, λόγων, κακῶν, αἰσχρότητος, σωφροσύνης κτλ. (Πλ.).—εὐπορῶ λόγων, ῥημάτων, ὀνομάτων, ἀπάντων, κτλ. (Πλ.).—πενήσας χρημάτων πεπλούρησας (Ξ).—πλουτεῖν φίλων (Ξ).—ἀλλὰ καὶ παισὶ πληθύειν (Σ).—Ὡς ἀπὸ τῆς εἰσεγγεῖας τῶν φρονίμων καὶ ἀγαθῶν ὁ ἄ-

δικος;—τοῦτο ἔοικεν ἀτόπῳ (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως δυνάμει τῶν προθέσεων πρόκειται τῆς χώρας ὄρη μεγάλα (Ξ).—οἱ πολέμιοι ὑπερκάθηται ἡμῶν (Ξ).—τοῖς πράγμασι τὰ ὄρματα ἐπίκειται (Πλ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Ἑνεργητικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ἑνεργητικὰ ὠνομάσαμεν τὰ ἐνέργειαν σημαίνοντα. Ἡ ἐνέργεια, τὸ ἐναντίον οὔσα τῆς ἡρεμίας, ὑποθέτει πάντοτε κίνησιν καὶ μεταβολὴν καταστάσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐνέργεια, αὕτη ἦτοι μένει ἐν αὐτῷ τῷ ποιῶντι ὑποκειμένῳ, ἢ ἐξέρχεται καὶ μεταβαίνει εἰς πρόσωπον ἢ πρᾶγμα διάφορον αὐτοῦ, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐνεργητικὰ διαιρετέα, εἰς δύο, εἰς ἐνεργητικὰ ἀμετάβατα, καὶ ἐνεργητικὰ μεταβατικά· εἰς τὰ πρῶτα ἀνάγονται τὰ παίζω, πηδῶ, βαίνω, καὶ τὰ ὅμοια· εἰς τὰ δεύτερα τὰ τύπτω, κρούω, πατῶ, σφάζω, κτλ.

Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἑνεργητικῶν.

§. 2. Τὰ ἀμετάβατα ἐνεργητικὰ ῥήματα δυνατὸν νὰ ὑποδιαιρεθῶσιν εἰς τὰς ἀκολουθούσας τάξεις·

α. εἰς τὰ φυσικῆς ἐνεργείας σημαντικὰ, ὡς ἄδω, ἀλάζω, βοῶ, γελῶ, θρηγῶ, καὶ τὰ ὅμοια· β. εἰς τὰ τεχνικῆς ἐνεργείας σημαντικὰ ἦτοι ὀργανικά, ὡς κιθαρίζω, κιθαρωδῶ, κυμβαλίζω, σαλπίζω, κτλ. γ. εἰς τὰ μιμητικά, ὡς αἰγυπτιάζω, ἀττικίζω, δωριάζω, δωρίζω, ἐλληγίζω, μηδίω, κτλ. δ. εἰς τὰ ἐφετικά, ὡς γελασεῖω, φαγητιῶ, θανατῶ, πολεμησεῖω, ναυμαχησεῖω, ξυμβασεῖω, κτλ. ε. εἰς τὰ ὥρας καὶ χρόνου σημαντικὰ, ὡς διαχειμάζω, ἐαρίζω, θερίζω, ἀπειριαντίζω καὶ ἀπειριαντῶ, κτλ. ς. εἰς τὰ κινήσεως σημαντικὰ, ὡς βαίνω, βαδίζω, περιπατῶ, πλπτω, πλέω, ῥίω καὶ τὰ ὅμοια.

§. 3. Τὰ ῥήματα τῶν πέντε πρώτων τάξεων οἴκοθεν σημαίνουσιν αὐτοτελές τι· διότι ἄδα=ποιοῦμαι ὠδὴν, κιθαρωδῶ=παίζων τὴν κιθάραν ἄδω, δωρίζω=λαλῶ ἢ μιμοῦ-

μαι τὴν δωρικὴν διάλεκτον ἢ τὸν δωρικὸν τρόπον, φαγητιῶ⁸⁸ ἐπιθυμῶ φαγεῖν, διαχειμαζῶ=διάγω τὸν χειμῶνα, διὰ τοῦτο ἢ τίθενται εἰς τὸν λόγον ἀπτῶτως, ἢ δέχονται τοὺς προσήκοντας ἐκ τῶν προεξηγηθέντων κοινῶν προσδιορισμῶν.

§. 4 Οὕτω λοιπὸν λέγεται ἄδειν τε καὶ μυθολογεῖν (Πλ.). — τῶν ἀδόντων ἐν τοῖς χοροῖς (Πλ.). — γελῶσι δ' ἐχθροὶ (Σ.). — γελᾶν ἐλευθέρως (Σ. *H.l.* 1300) — εἶτε παίζω εἶτε μῆ (Πλ.). — κιθαρίζειν οὐκ' ἐπίσταμαι (Αρφ.). — μηδίσας ἐφυγεν (Ξ.). — μαθητιῶ γάρ (Αρφ.). — τὸ θύριον κλαυσιᾶ (Αρφ.) = ἤχει αὐτοματι. — χειμάσαι πυρὶ ἀφθῶν καὶ θερμοῖς λυτροῖς (Ξ. *Οίκ.* Ε', 19), κτλ.

§. 5. Ὁσαύτως καὶ τὰ τῆς ἑκτῆς τάξεως· βαδίζειν καὶ τρέχειν (Πλ.). — βαίνειν ἐν ῥυθμῷ (Πλ.). ἠσυχῆ βαδίζοντες (Ξ.). — βραδέως θέειν (Πλ.). — ἠπορηρία θάπτον θαράτου θεῖ (Πλ.). — περιπατεῖ ἐν μετρίῳ σχήματι (Πλ.). Ἀλλὰ ὡς κινήσεως σημαντικὰ δέχονται ἰδιαίτερος καὶ προσδιορισμοὺς πόθεν καὶ πόσε, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας τρόπους. βαδίσας Μεγαρέθεν (Πλ.). — τί εὐ βαδίζομεν παρ' αὐτόν (Πλ.); — ὡς ἄλλην χθόρα δοκῶν ἀποίσειν, αὐτὸς ἔρθεν ἦν (Σ. *T.* 1178). — ἀποχώρησον δόμων (Αρφ.).

§. 6. Καὶ ἐκ τῶν τῆς πέμπτης τάξεως εἰσὶν ἃ δέχονται πτωτικὸν ἀντικείμενον δυνάμει τῆς περιεχομένης ἐννοίας· τί δ' ἐργασείεις (Σ. *Φ.* 1004); — ἀπαλλαξείοντες τοῦ μηδικοῦ πολέμου (Θ. Α', 95. ἴδε καὶ Γ', 85). — οἰφείλοντες αὐτῆς καὶ πολέμοιο (Πλ. Ξ, 37) — ὀπτικῶς ἔχοντες = ἰδεῖν ἐφίμενοι. Περὰ δὲ Λουκιανῷ καὶ Ἀθηναῖῳ = Ἀθηναίων ἐπιθυμῶ, ἐπὶ τῷ κωμικώτερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ

Σύνταξις τῶν μεταβατικῶν Ἑνεργητικῶν.

§. 1. Τὰ μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα σημαίνουσιν ἐνεργεῖαν πηγάζουσαν ἐξ ἑνὸς καὶ τελευτώσαν εἰς ἕτερόν τι διαφέρον τοῦ ἐνεργοῦντος ὑποκειμένου σημείου ὅθεν ἀπαιτοῦ-

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α΄)

σιν ἀπαραιτήτως τὸ ποιοῦν καὶ τὸ δεχόμενον τὴν ἐνέργειαν. τὸ πρῶτον ὀνομάζεται, ὡς εἰς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ῥημάτων, *ὀποκείμενον*, τὸ δεύτερον ὀνομάζεται *ἀντικείμενον*, τὸ πρῶτον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ κοινὸν πρὸς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ῥημάτων, τὸ δεύτερον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ ἰδιάζον.

§. 2. Ἐκ τῶν μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν τινὰ μὲν ἀπαιτοῦσιν ἕν μόνον ἀντικείμενον, οἷον *τυγχάνει ταφῆς* (Πλ.).—*πειθαρχεῖν τοῖς νόμοις δεῖ* (Ἀρσφ.).—ὁ *λαγῶς τὰ μὲν τέτοκε, τὰ δὲ τίκτει, τὰ δὲ κύνει* (Ξ): τινὰ δὲ ἀπαιτοῦσι δύο ὡς *λαβεῖν τινὰ ἀμαθείας* (Πλ.).—αἱ *σειρήνες τὰς χεῖρας οὐδενὶ προσέφερον* (Ξ. Ἄπ Β', ζ', 3).—οἱ *Πέρσαι διδάσκουσι τοὺς παῖδας δικαιοσύνην* (Ξ). Ἐκ τούτου λοιπὸν εἰκοθεν διακρίνεται εἰς δύο κλάσεις, εἰς τὰ δεχόμενα ἕν μόνον καὶ εἰς τὰ δεχόμενα διπλοῦν ἀντικείμενον. Καλοῦμεν δὲ συντομίας χάριν, *μονόπτωτα* μὲν τὰ πρῶτα, *δίπτωτα* δὲ τὰ δεύτερα.

§. 3. Ἐπειδὴ τὸ ἀπλοῦν ἀντικείμενον πρέπει νὰ ἐκφρασθῆ διὰ μιᾶς τῶν πλαγίων, αἱ δὲ πλάγια εἶναι τρεῖς, γενική, δοτική καὶ αἰτιατική, ἔπεται ὅτι καὶ τὰ μονόπτωτα μεταβατικὰ πρέπει νὰ ὑποδιαιεθῶσιν εἰς τὰ ἐκφέροντα τὸ ἀντικείμενον διὰ γενικῆς, εἰς τὰ ἐκφέροντα αὐτὸ διὰ δοτικῆς καὶ εἰς τὰ δι' αἰτιατικῆς. Τοῦτο δὲ λέγεται, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, ὅτι τὰ δεινὰ ῥήματα συντάσσονται μετὰ γενικῆς, μετὰ δοτικῆς καὶ μετὰ αἰτιατικῆς.

Μονόπτωτα μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ μετὰ γενικῆς συντάσσόμενα.

§. 4. Ἐκ τῶν μονόπτωτων μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν, περιλαμβανομένων τυχόν καὶ ταυτοσήμων ἀποθετικῶν ἢ καὶ μέσων μετὰ γενικῆς συντάσσονται.

α. τὰ μεθέξως καὶ μεταλήψως σημαντικὰ *μετέχειν, μεταλαμβάνειν, μεταλαγχάνειν, κοινωρεῖν τιος ἀμείνορος μοῖρας μεταλαμβάνειν*, (Πλ. Φαῖδρ. 248) = *μετοχὴν λαμβάνειν β'.* τὰ ἐπιμελείας, ἀμελείας, κτλ. σημαντικὰ *ἐπιμελεῖσθαι, κήδεσθαι, ἀμελεῖν τιος.* Ὡσαύτως *φροντίζειν ἀ-*

φροντιστεῖν, ὀλιγωρεῖν τιος, κτλ. τῆς ψυχῆς οὐκ ἐπιμελεῖ, οὐδὲ φροντίζεις γ'. τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά· τιμῆς τυγχάνειν, ἀτυχεῖν τῶν δικαίων (Πλ. Ἀξιάχ.) ἀλλὰ καὶ ἀτυχεῖν ἐν τινι, καὶ περὶ τι, καὶ ἀπλῶς ἀτυχεῖν, κτλ. δ'. τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά. τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν.—τῆς σωφροσύνης ἐπιλαθέσθαι (Ξ). ἐ τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά· φείσασθέ μεν (Πλ.).—ψυχῆς ἀφειδήσαρτες (Σ.) ζ'. τὰ ἀρχικά· γαστρός ἄρχειν· ἄρχουσί γε αἱ τέχναι καὶ κρατοῦσιν ἐκεῖνου οὐπὲρ εἰσι τέχναι (Πλ.).—ἄλλων δεσπόζειν.—πάντων κυριεύειν ζ'. τὰ παραθέσεω ἰδέαν ἔχοντα· πλεονεκτεῖν καὶ μειονεκτεῖν τιος—πάντων πρῶ-εὔειν.—τῶν καθ' αὐτοὺς ἀνθρώπων ἀριστεύσαντας. Ὡσαύτως καὶ τὰ ἀνάλογα τούτων Πανσαρίας ὑστέρησε τοῦ Λυσάνδρου, κτλ. Σαλεύουσι δὲ ἀμφοτέρω ταῦτα (ς'. ζ'). μεταξὺ τῶν οὐδετέρων καὶ τῶν κυρίως ἐνεργητικῶν ἢ τὰ ἐφέσεως σημαντικά· ἐκτὸς τοῦ φιλῶ· τὸ ἀνόμιον ἀνομίῳ ἐπιθυμεῖ (Πλ.).—γλιχόμενος τοῦ ζῆν (Πλ.). θ'. τὰ ἀπολαυστικά· σχολῆς ἀπολαμβάνειν· ἰ. τὰ ἐνάρξεως καὶ λήξεως σημαντικά· ἄρχειν χειρῶν ἀδίκων.—οὐ μὲν δὴ λήξω θρήνων στυγερῶν τε γόων (Σ.)· ἰά. τὰ τῶν αἰσθήσεων, ἐκτὸς τοῦ ὀρῶ· θιγγάνειν, ὀσφραίνεσθαι, ἀκούειν, αἰσθάνεσθαι τιος.

§. 5. Ὡσαύτως εἰς τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα προστίθενται καὶ πολλὰ ῥήματα ἐκ προθέσεων σύνθετα, καὶ ἄλλων μὲν, ὡς τῆς ἀπὸ ἐκ ἢ ἐξ, πρὸ καὶ ὑπέρ, μάλιστα δὲ τῆς κατά, καὶ τούτων δυνάμει ἐνταῦθα ἀναγόμενα, οὐδενὸς χρή πράγματος τὸν εὖ ποροῦντ' ἀπογνῶναι ποτε (Μ.)—τῆς ἐαυτοῦ ἰδέας ἐκβαίνειν (Πλ.).—προκινδυνεύειν τοῦ πλήθους (Ἄνδρ.)—ὑπερορᾶν τῶν καθεστῶτων νόμων. (Ξ. Ἀπ. Α. 6', 9). ἀλλὰ καὶ μετ' αἰτιατικῆς ἔσθ' ὅτε· αὐτὸς δὲ πάντα τὰνθρώπινα ὑπερέωρα (Ξ. Ἀπ. Α' γ', 4)—χρή μὴ καταφρονεῖν τοῦ πλήθους (Ἰσ.).—οὐδεὶς αὐτὸς αὐτοῦ κατηγόρηκε πῶποτε (Δ.).—μή μου κατείπης πρὸς τοὺς ἄλλους (Πλ.)· οὕτω καταγινώσκειν, καταδικάζειν, καταδικαίαν, καταψηφίζεσθαι, καταψεύδεσθαι, καταλαλεῖν, καταγελᾶν, καταπτύειν τιος, κτλ.

Μονόπτωτα μεταβατικά ενεργητικά μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 6. Εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα μεταβατικά ενεργητικά ἀνάγονται·

α. τὰ συμφωνίας σημαντικά· ὁμοροεῖν ἀλλήλοισι.—ὁμολογῶ σοι Ἄρφ. Πλ. 94).—τὰ ἔργα οὐ συμφωνεῖ τοῖς λόγοις (Πλ.)· β', τὰ μίξεως καὶ ἐπιμίξιας σημαντικά· μειγμένα ἀλλήλοισι (Πλ.)—ὁ Δημοκρίδης Πολυκράτει ὠμίλησε (Ἡρ.).—ὠμίλησαν τῇ Φρυγίῃ (Ἡρ. Ζ', 26)—εἰσήλθον γ' τὰ προσεγγίσεως σημαντικά· ὅμοιον ὁμοίω ἀεὶ πελάζει· δ'. τὰ περιποιητικά καὶ ἀντιπεριποιητικά· ἀρήγειν, ἀμύνειν. ἀλέξειν, βοηθεῖν, φθορεῖν, ἐπιβουλεύειν, μέμφεσθαι τινι, καὶ τὰ ὅμοια· ε'. τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικά· πειθαρχεῖν πατρὶ (Σ. Τρ. 1178).—τιμαῖς ὑπέικειν (Σ. Α' 669). Οὕτω καὶ τὰ ἐναντία· ἀπειθεῖν τῇ πόλει.—ὁ δῆμον ἔξως ἀντιστατεῖ μοι (Πλ. Γοργ. 513)· ζ'. τὰ ἐρίσεως σημαντικά· ἐρίζειν, ἀμφισβητεῖν, στασιάζειν, πολεμεῖν τινι, κτλ.

§. 7. Ὡς πολλὰ ῥήματα δυνάμει τῆς προθέσεως μεθ' ἧς εἶναι συντεθειμένα δέχονται τὴν γενικὴν (§. 5), οὕτω καὶ πολλὰ ἄλλα διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δέχονται τὴν δοτικὴν· πολιάκις ἐντετύχηκα Ἀσπασίᾳ (Πλ. Λύσ. 249)—ἀγνώμονι κριτῇ περιτυχεῖν (Ξ). τυγχάνειν πρεσβυτέρῳ (Ξ.). Οὕτω καὶ ἐγκυρεῖν, ἐγκαλεῖν ἐπιτιμῶν, ἀντιλέγειν· οὕτως ἐργχειρεῖν, ἐμβάλλειν τοῖς πολεμίοις (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 9. 17).—ἐπιχειρεῖν τοῖς πράγμασι (Ξ)—οὔτε ἰκαρὸς ὢν εἰς πᾶσιν ἀγρίως ἀντέχειν (Πλ. Πολ., ΣΤ'. 396), κτλ.

Μονόπτωτα μεταβατικά ενεργητικά μετὰ αιτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 8. Πάντα τὰ ἄλλα ῥήματα τὰ μὴ περιεχόμενα εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω τάξεις συντάσσονται μετὰ αιτιατικῆς. Καὶ ἐν ᾧ τὰ ἄλλα σημαίνουσι τάσιν μᾶλλον πρὸς τὸ ἀντικείμενον, φροτιῶ τινός, φθορῶ τινι κτλ. σαλεύοντα πολλάκις μετὰ δὲ ενεργητικῶν καὶ οὐδετέρων, ὑπερέχειν τινός, ἀρέσκειν

τιρί, κτλ. ταῦτα σημαίνουσιν, ἀπ' ἐναντίας, ἀμιγῆ καὶ καθαρωτέραν τὴν ἐνέργειαν, παριστῶντα διὰ τοῦ ἀντικειμένου ἢ ὅλως νέον τι παραγόμενον, ὁ θεὸς ἐκτίσσει τὸν κόσμον ἢ προὔπαρχον μὲν ἀλλ' οὕτως ἢ ἄλλως διατιθέμενον, *βάλλω τὸν λίθον, πλέω τὴν θάλασσαν*, κτλ. Διὰ τοῦτο, εἰ μὲν οὐχὶ τὰ μόνα, ὡς παρά τινων ἐλέχθη, δυνατὸν ὅμως τὰ ῥήματα ταῦτα νὰ ὀνομασθῶσιν τὰ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν μεταβατικά.

§. 9. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι πολυειδῆ· σωματικῆς ἐνεργείας, *ρίπτω, λούω, σκάπτω, πατῶ*· νοητικῆς ἐνεργείας, *νοῶ, κρίνω, οἶδα*· ἠθικῆς διαθέσεως, *τιμῶ, θαυμάζω, θεραπεύω*, κτλ. *νεκρὸν λούειν* (Πλ.).—*φράζε πᾶν ὄσον νοεῖς* (Πλ.).—*γικᾶ φρόνησις τὴν ἡδονὴν* (Πλ. Φιλ. 12).—*οἱ δοῦλοι τοὺς δεσπότας θεραπεύουσιν* (Μλ.).

§. 10. Καὶ τὰ πλεῖστα δὲ τῶν δύο ἀνωτέρω ταξέων, μεταβολῆ ὀπωσοῦν σημασίας, ἔλκονται ἐπὶ τὴν μετ' αἰτιατικῆς σύνταξιν· *τῶν ὀπλων κείνων ἀνὴρ ἄλλος κρατύνει νῦν* (Σ. Φ. 365)—*ἔχει τὸ κράτος, κυριεύει, δριζέει ἐν τῇ συνθησίᾳ*.—*ὦ κρατύνων Οἰδίοπος, χώρας ἐμῆς* (Σ. Τ, 14)—*τὸ (= ὄπερ) πτόλιμ κρατύνει* (Αἰσχ. Ἰκ. 669).—*κρατυνάμενοι αὐτῆν* (Ἀντανδρον· Θ. Δ', 52)—*μέμφομαι τινὶ καὶ μέμφομαι τινα ἐνοχλεῖν τινὶ καὶ ἐνοχλεῖν τινα· ὑπαρτιάζειν τινὶ καὶ ὑπαρτιάζειν τινά, πολεμεῖν τινὶ, καὶ πολεμεῖν τινα*—*πολέμιον ποιεῖν* (Ἡρ. Β', 120)· κτλ. Ἰδιαιτέρον κεφάλαιον περὶ τῶν ἐν τούτοις συντακτικῶν ποικιλιῶν εὐρίσκεται ἐν Σ. Π. Β'.

§. 11. Συνθηθέστατον τοῖς ἀρχαίοις τὸ θέτειν σύστοιχον αἰτιατικὴν μετὰ πάσης κλάσεως ῥημάτων, εἴτε καθαρῶν μεταβατικῶν καὶ ἄλλως αἰτιατικῆν δεχομένων· *φυλακὰς φυλάττειν* (Ξ.). *δικάζειν δίκας* (Ἄρφ.), ἢ μόνον ἐπὶ τῆς τοιαύτης πλοκῆς δεχομένων αὐτῆν· ὡς *ἀρχειν ἀρχάς* (Ξ.)—*δουλείας δουλεύειν* (Πλ. Συμ. 183), — *πολεμεῖν πόλεμον*—*ζῶν ἐξωρον* (Ἡρ. Δ'. 112).—*ζήσεις βίον κράτιστον* (Μ.).

§. 12. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων συντίθεται πολλάκις εἰς μίαν λέξιν προσδιορίζον καὶ προσδιοριζόμενον, οἴκου δεσπότης καὶ οἰκοδεσπότης, *παχὺς τὰ σκέλη καὶ παχυσκελής*, χρηστός τῷ ἦθει καὶ χρηστοθήης, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων τὸ

ἀντικείμενον μετὰ τοῦ ῥήματος· *ναυπηγεῖν, τροχοποιεῖν, σκιτοτομεῖν, πλινθουργεῖν, σκυλοδεψεῖν, κτλ.* Πολλὰ δὲ τούτων, ἀποβαλλομένης τῆς ἐννοίας τοῦ πρώτου μέρους τῆς συνθέσεως, καὶ γενικώτερον ἐκλαμβάνόμενα, δέχονται νέον ἀντικείμενον· *οἰκοδομεῖν πύργον, ναόν=κτιζεῖν οἰκοδομεῖν οἶκον.*—ὁ δεσπότης βουθυτεῖ ὄν καὶ τράγον καὶ κριόν. (Ἄρφ. Πλ. 819—20)=θέει.—*γεωλκεῖν νέας.*

§. 13. Ἡ σημερινὴ γλῶσσα εὐκολίαν καὶ σαφήνειαν διώκουσα, καὶ ἀποβάουσα τὴν περὶ τὰς τριαύτας διαφορὰς λεπτολογίαν, μετέφερε πάντα σχεδὸν τὰ μεταβατικὰ ῥήματα εἰς τὴν μετὰ αἰτιατικῆς σύνταξιν· *ἐπιθυμῶ τὴν δόξαν, πολεμῶ τοὺς ἐναντίους, κτλ.* Συντάσσει μετὰ γενικῆς τὰ ἀποθνήσκει τῆς πείρης, μυρίζει χωματίλας κρασίλας, κτλ. Ἀναλύει δὲ συνήθως τὴν δοτικὴν τῶν ἀρχαίων εἰς τὴν αἰτιατικὴν μετὰ τῆς προθέσεως εἰς, ἐπὶ τῶν κινήσεως σημαντικῶν, ὡς προσῆλθε μητρὶ καὶ φηταλμῶ πατρὶ (Σ. Ἄν.)=ἐπλησίασεν εἰς τὴν μητέρα καὶ εἰς τὸν γεννήτορα πατέρα. Ὡσαύτως διὰ τῆς πρόσ, ἄλλως δὲ τὴν ὀργανικὴν δοτικὴν λεγομένην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν διπτῶτων Μεταβατικῶν.

§. 1. Τὰ διπτῶτα ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ ῥήματα ὑποδιαίρουσται εἰς τέσσαρας τάξεις· α'. εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα· β'. εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς· γ'. εἰς τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς· δ'. εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς καὶ γενικῆς.

α'. Τὰ μετὰ αἰτ. καὶ γενικῆς συντασσόμενα.

§. 2. Μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντάσσονται· α'. τὰ πληρωτικὰ καὶ κενωτικὰ, τῆς μὲν αἰτιατικῆς σημαίνουσης τὸ λαμβάνον τὴν πλήρωσιν ἢ κένωσιν, τῆς δὲ γενικῆς, τὸ ἔξ οὗ αὐταὶ γίνονται· *ζεύγη καὶ ὑποζύγια σίτου γεμισαυτες (Ξ).*—*τούτων κενώσαυτες τὴν ψυχὴν.* (Πλ.). Ὁμοίως καὶ τὰ τῆς αὐτῆς ἰδέας ἐχόμενα· *γεύω, ἐστιῶ τινὰ τινος, κτλ.* Ὡσαύτως

χωρίζω, λύω παραλύω. ἀπαλλάττω, κωλύω ἀποτρέπω, παύω, κτλ. ἐγώ σε παύσω τοῦ θράους (Αρφ. Πλ 129). — οἶμαι ταύτης ἀπαλλάξεν σε τῆς ὀφθαλμίας (Ἄρφ). ἐμπροθέτως δὲ τὸ ἐλευθερῶ ἐπὶ προσώπων συνήθως ἐλευθεροῦν τὰς πόλεις ἀπὸ Ἀμύντου (Ξ). β'. τὰ μεθέξως καὶ ἀπολαύσεως ἐν γένει σημαντικά, τῆς αἰτιατικῆς ἐνταῦθα σημαίνουσας τὸ μέρος, τῆς δὲ γενικῆς τὸ ὅλον ἐξ οὗ ἡ μέθεξις μετέσχει τὰ φου μέρος (Δισχύλ.). — μετέλαχε τῆς Οἰδιπόδα μέρος (Εὐρ. Ἰκετ. 1077). — οὐκ ἐλάχιστον μέρος ἀπελάσαμεν αὐτῆς (Ἰσ.). γ'. τὰ μνημονευτικά. ἀγαμνηθήσκει τινά τις· δ'. τὰ ἀνταλλακτικά καὶ τιμήματος σημαντικά. ἀμείβειν τινός τι. — πλείστου τιμῶν τι. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ τὰ πωλήσεως καὶ ἀγοράσεως σημαντικά, καὶ ἐν γένει τὰ δεχόμενα τὴν ἔννοιαν τοῦ τιμήματος· ἐ. τὰ ἀπαιτοῦντα τὸ ἔρεκα τίνος γίνεται τι, ὕπερ ἀνάγεται εἰς τοὺς γενικωτέρους προσδιορισμούς (σ. 60. —). θαυμάζειν, ἐπαιεῖν τινα τῆς ἀρετῆς, ψέγειν τῆς κακίας. κτλ. ς'. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ μαρθάνειν παρὰ τινός τι· μαρθάνειν, πυρθάνεσθαι, ἀκούειν τινός τι, κτλ. Λεπίλινον πυρθάνει (Πλ.). Ταῦτα δὲ καὶ μετὰ τῆς παρὰ προθέσεως ἐκφέρονται ταῦτα παρ' αὐτοῦ πυρθάνου (Πλ. Δάχ. 187).

§. 3. Πολλὰ ῥήματα ἀνάγονται ἐνταῦθα δυνάμει τῶν προθέσεων· καταγιγνώσκειν τινός τι. — προτάσσειν τινός τι. — προτιμῶν τινός τι, κτλ. Ὡσαύτως καὶ διὰ τῆς ἀπὸ καὶ ἐκ· ἀπέκλεισε τὸν ἀνδροφόνον τῶν ἀμφικτυοικῶν ἱερῶν (Δ. κατὰ Ἀριστοκρ. ἦ). — ἐκκέχρονκάς με τῆς ἐλπίδος (Πλ. Φαίδρ. 228). Ἀλλ' ἐν τούτοις συνήθως ἐπαναλαμβάνεται ἡ πρόθεσις καὶ ἐπὶ τῆς πτώσεως· ἀπελάσαι Χάλδαους ἀπὸ τῶν ἄκρων (Ξ. Κ. Πι Γ, β', 16). — ἐξαγαγεῖν ἐκ τῆς οἰκίας τὰν δράποδα. — τοῦτον ἐκ τῆς οὐσίας ἐκβέβληκα [Δ. πρὸς Ἀφροβ. γ, α].

β'. Τὰ μετὰ αἰτ. καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 4 Ἐνταῦθα ἀνάγονται α. τὰ ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἰδέαν τῆς δόσεως ἐν γένει, τῆς μὲν αἰτιατικῆς παριστώσεως τὸ

διδόμενον, τῆς δὲ δοτικῆς τὸν εἰς ὃν δίδεται τὰ ἀγαθὰ δίδοναι τοῖς δικαίοις (Πλ.) ρεῖκος ἀνθρώποις μέγα γλῶσσ' ἐκπορίζει (Εὐρ. Ἀνδρ. 644). Οὕτω καὶ ρέμειν, παρέχειν, κομίζειν, ἄγειν, φέρειν· δῶρα τῷ θεῷ φέρειν (Ἀρφ.). Ὡσαύτως τὰ δεικνύειν, δηλοῦν, ἀγγέλλειν, φράζειν, λέγειν τινὶ τι πάντα ταῦτα σοὶ λέγει (Ἀρφ.) β'. τὰ ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἔννοιαν τοῦ προσαρμόζειν καὶ προσάπτειν τι πρὸς τι καὶ τὰ ὅμοια· προσαρμόζειν ἕκαστον ἐκάστω (Πλ. Φαίδρ. 271)—εὐδαιμονίαν τοῖς φύλαξι προϊάπτειν (Πλ.). Οὕτω περιάπτειν, προσπαταλέειν τινὶ τι. (Ἀρφ. κτλ. γ'). τὰ ἐναντιώσεως σημαντικά· ἴσους ἴσοισι πολεμίσι ἀντιτιθεῖς (Εὐρ.)—ἐροῖ γὰρ ἀντέθηκας ἀνθρώπων τίν' Ἀρφ. Ἰππ. 352); δ'. τὰ μίξεως σημαντικά· κόπρον τῇ γῆ μιγνύειν (Ξ. Οἰκ. Η' 3) ε'. τὰ ὁμοιώσεως καὶ ἰσώσεως σημαντικά· ἐμὲ θεῷ οὐκ εἴκασεν (Ξ).—ἀπισοῦν ἑαυτὸν τοῖς κλιτηῖσιν. (Πλούτ.).

γ'. Τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 5. Μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντάσσονται α', τὰ παιδευτικά· σύ με τοῦτο ἐπαίδευες (Ξ. Κ. Π. Δ. ζ', 29).—τὰ ἄλλα ἐπαίδευσας τὴν γυναῖκα (Ξ.) β'. τὰ ἐνδύσεως καὶ ἐκδύσεως σημαντικά· ἀμφιέσας τὸ ἱμάτιον τὸ ἔμαντοῦ τοῦτον (Πλ. Συμπ. 219).—τὴν ἐσθῆτα ἀπέδυσαν αὐτόν. Ταῦτα δὲ παρακολουθοῦσι καὶ τὰ στερητικά καὶ τὰ αἰτητικά· τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς (Φίλιππος) ἀποστερεῖ (Δ),—αἰτήσας νέας ἐβδομήκορτα καὶ στρατιὴν καὶ χρήματα τοὺς Ἀθηναίους (Ἡρ.)—τὰ εἰς τροφήν θέοντα ἐξετάζετε τοὺς ὑφ' ὑμῖν αὐτοῖς (Ξ. Κ. Π. ζ', β', 35).—ὁ μὲν αὐτὸν χάριν ἀπαιτεῖ. (Ἡλ.) γ'. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ λέγειν ἢ ποιεῖν τι, ἀγαθόν, κακὸν ἢ ἀπλῶς τι εἰς τινα· πᾶς τις τὸ γυναικίον φύλον κακὰ πολλ' ἀγορεύει (Ἀρφ. Θ. 786).—ἢ γῆ τοὺς ἄριστα θερκαπέοντας αὐτὴν πλεῖστα ἀγαθὰ ἀντιποιεῖ (Ξ).—κακόν τι μ' ἐργάσεσθε (Ἀρφ.)—τίνα δέδρακε ταῦτα δῆτα (Ἀρφ. Π. 869);—αὐτὴν οὐτ' εἶπα, οὐτ' ἐποίησα οὐδέν (Ξ). Ὡσαύτως καὶ περὶ τινὸς τι λέγειν· εἰ χρῆ δεσπότας εἰπεῖν τότε (Εὐρ. Μ. 61). δ'. τὰ ἰκετευτικά καὶ προτρεπτικά μετὰ τῶν ὁμοίων· ἰκετεύω σε

τόδε (Εὐρ.) τὸν ταῦθ' ἡμᾶς προτρέποντα (Πλ. Πολ. 409). Οὕτω καὶ πείθειν τιὰ τι, καὶ ἄγειν τιὰ τι· ταῦς μὲν γὰρ οὐκ ἄξιον σε ταύτην τὴν ὁδόν (Ἀρφ. Εἰρ. 125). Ἀλλὰ ταῦτα συνηθέστερον ἐκφέρονται ἐμπροθέτως· προτρέπειν τιὰ εἰς τι ἢ ἐπὶ τι, ἢ πρὸς τι· ἄγειν εἰς τι, κτλ. καὶ μὲν κατὰ ταύτην τὴν ὁδόν· ἄγε (Πλ. Σοφ. 237).—εἰς τὰ τοιαῦτα ἄγειν τοὺς λόγους (Πλ. Γοργ. 494).

§. 6. Ἄλλη σειρά βημάτων μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσομένων εἶναι· τὰ διὰ μὲν τῆς μιᾶς ἐκφέροντα τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, διὰ δὲ τῆς ἄλλης τὴν προσγινομένην αὐτῷ μεταβολὴν καταστάσεως· ὡς ὁ δὲ μ' ἐποίησε τυφλόν (Ἀρφ. Πλ. 90).—χρήσιμον ἐξ ἀχρήστου καὶ σκληροῦ (τὸ θυμοειδές) ἐποίησεν (Πλ. Πολ. Γ', δ', 9). Ὡς αὐτῶς στρατηγὸν ἀποδεικνύται τιὰ, κτλ. ἢ τὰ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον προσὸν ἢ ὄνομα αὐτῷ ἀπονέμοντα· τὸ κλέπτειν ἀγαθὸν ἐνόμιζον (Ξ)—τῶν ἐμῶν οἰκετῶν πιστότατον ἠγοῦμαι σε καὶ κλεπτίστατον (Ἀρφ. Πλ. 27)—τὴν τιμὴν ταύτην μισθὸν καλοῦντες (Πλ.) ὠνόμασέ μου τὴν πρόνοιαν δεῖλαιαν (Ἀρφ. Πλ. 209).

δ'. Τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα

§. 7. Ἐνταῦθα ἀνάγονται ἑλλειπτικάι τινες φράσεις καὶ φράσεις ἄλλαι συνεπτυγμέναι α. ἐπὶ τῶν μεταδοτικῶν, κατὰ γενικὴν μὲν τιθεμένου τοῦ ὄλου ἐξ οὗ ἢ μεταδόσις, κατὰ δοτικὴν δὲ τοῦ προσώπου εἰς ὃ, καὶ ἐξυπονοουμένου τοῦ μεταδιδουμένου μέρους· μεταδίδωμι τῷ βουλομένῳ τοῦ ἐν τῇ ἐμῇ ψυχῇ πλοῦτον (Ξ. Συμ. Δ'. 43).—μεταδίδομαι τοῦ βάρους τοῖς φίλοις (Ξ. Ἀπ. Β', ζ', 3). Ὡς αὐτῶς, προστιθεμένου καὶ τοῦ τιμήματος· ταύτης γῆς δραχμῆς αὐτῷ μεταδιδῆναι τῶν κυχλῶν (Ἀρφ. Α', 925). β'. ἐπὶ τῶν σημαίνοντων μετὰ τινος ἄλλου συμμέθεξιν· μὴ μετεχουσῶν ἀνδράσι γυναικῶν κοινῇ τῆς ζωῆς ταύτης (Πλ. Ν. Ζ', 815). γ'. ἐπὶ τῶν παραχωρητικῶν· εἰς δ' ἂν οἰκέτη παραχωρήσειε πολίτης τῶν ἑαυτοῦ (Δ. πρὸς Παντάν. θ'); δ'. ἐπὶ δικαστικῶν τιῶν φράσεων· Σμίκρωνι δέκα ταλάντων ἐτιμήσατε, καὶ Σίριτωνι τοσούτων ἐτέρων (Δ. Μειδ. 575)—τιμὴν ἤτοι τίμημα ἐποιήσατε.

§. 8. Καὶ ἐν τούτοις ἀπαντῶνται ποικιλίαι συντακτικάι, ἐκ τῶν προηγουμένων ἐξηγήσιμοι· ἅ. τὸ αὐτὸ ῥῆμα δυνατόν, διαφορᾶ ἔννοιας, νὰ συντάσσεται μιᾶ ἢ δυσὶ πτώσεσιν· ἔοικέ τιμι καὶ εἰκάζω τιρά τιμι προσπελάζω τιρά τιμι, καὶ προσπελάζω τιμι, οἷον προσπελάζω ἐμαυτόν τιμι, προστέρχομαι.—μῆγνύειν τιμι τι καὶ ἀθροοὶ προσέμιξαν τοῖς βαρβάροις ἔσμιξαν καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ. 6'. Ὡσαύτως τὸ αὐτὸ ῥῆμα δυνατόν νὰ συντάσσεται αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ ἢ διπλῇ αἰτιατικῇ κατὰ τὴν διάφορον ἔννοιαν· αἱ μεγάλαι μεταβολαὶ λύπας τε καὶ ἡδονὰς ποιοῦσιν ἡμῖν (Πλ. Φιλ. 43)—ἐμποιοῦσι, φέρουσιν.—οὐκ οἶδα ὅ,τι χρῆμά με ποιεῖς ('Αρφ Σφ. 699).—δικαιοτέροισ ἐποιοεὶ τοὺς πληυιάζοντας (Ξ. Ἀπ. Δ', γ', 25).

* §. 9. Καὶ ἅ·εὺ δὲ διαφορᾶς σημασίας τὸ αὐτὸ ῥῆμα δέχεται μίαν ἢ δύο πτώσεις, κατὰ τὴν χρεῖαν, παραλειπομένου τοῦ μὴ ἀπαραιτήτως ἀναγκαίου· ἄλλοις ταῦτα παιδεύειν (Πλ.)—τὴν Ἑλλάδα πελαίδευκεν οὗτος ὁ ποιητής (Πλ. Πολ. Γ', 606), οὕτω καὶ Βάχχαις συμμετασχῆσω χορῶν (Εὐρ. Β, 63).—ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας (Σ' Ἀρτ. 537). Οὕτω καὶ ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν (Πλ.)· καὶ ταυτὶ τὰ βέλτιοτα ἀπολέλανκ' Εὐριπίδου ('Αρφ. Θ. 1017). *

* §. 10. Ὡσαύτως τὸ ἀπροθέτως ἐκφερόμενον δυνατόν διὰ προθέσεως νὰ ἐκφέρηται πληρέστερον καὶ ποικιλώτερον· πειεῖν τὴν πόλιν ἀγαθά, καὶ ποιεῖν πολλὰ χρηστὰ περὶ τὴν πόλιν ('Αρφ. Ἰπ. 811).—ἀλλάξασθαι τιρός τι καὶ ἀλλάξασθαι κάλλεις, ἀντὶ κάλλους, καὶ νόμισμα ἀντὶ νομίσματος, (Πλ.). Ὡσούτως πωλεῖν, πωλεῖν σιτία, πωλεῖν ἀργυρίου, τὴν σοφίαν ἀργυρίου τῷ βουλομένῳ πωλεῖν (Ξ. Ἀπ. Δ', ε', 13).—μετέχειν, μετέχειν τιρός, μετέχειν τι μετέχειν τιρός τι, καὶ, ἀλλοιοτρόπως πληρέστερον· ὅπως ἀν ἴσον ἕκαστος ἡμῖν μετάσχη τοῦδε τοῦ πλοῦτου μέρος ('Αρφ. Πλ. 225. Ἴδε καὶ 1144). Πλείονα περὶ τούτου ἐν Σ. Π. Β'.

* §. 11. Ἐπὶ τῶν συνθέτων ῥημάτων ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν ἐνίοτε μὲν συμπύπτει ἡ δύναμις τοῦ ῥήματος καὶ τῆς προθέσεως· ἀντᾶρ τιμι καὶ ξυναντᾶρ τιμι, ὁμολογεῖν τιμι καὶ συνομολογεῖν τιμι, μῆγνύειν τιμι, ἀρμόζειν τιμι καὶ προ-

σαρμόζειν τινί. Ἄλλοτε ὑπερισχύει ἡ δύναμις τοῦ ῥήματος· κάτειπέ μοι (Ἄρφ. Π.λ. 86) = εἶπέ μοι ἀκριβῶς ἐν καθ' ἓν. Ἄλλοτε δὲ ἡ δύναμις τῆς προθέσεως· μὴ πρὸς τῶν θεῶν ἡμῶν κατείπης δέσποτα. (Ἄρφ. Εἰρ. 372) = εἶπης καθ' ἡμῶν, κατηγορήσης.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ

Σύνταξις τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ἐκ τῶν παθητικῶν ῥημάτων τὰ μὲν, εἰς μαι λήγοντα, ἔχουσι καὶ εἰς ω ἐνεργητικὸν τύπον, εἰς δὲ δύνανται καὶ νὰ τραπῶσι, πατοῦμαι, πατῶ, τόπτομαι, τύπτω, καὶ ταῦτα εἶναι τὰ πλεῖστα, τὰ δὲ ἔχουσι μὲν παθητικὴν σημασίαν, ἀλλὰ, εἰς ω λήγοντα, δὲν τρέπονται εἰς μαι, φθίνω πάσχω. Τὰ πρῶτα διακρίσεως χάριν, καλοῦμεν Παθητικὰ Κύρια, τὰ δευτέρα Ἀυτοπαθῆ.

Παθητικὰ Κύρια.

§. 2. Ἐτεροπαθῆ ὄντα τὰ κύρια παθητικὰ αἰτοῦσιν, ἐκτὸς τοῦ ὑποκειμένου, καὶ τὸ αἷτιον τοῦ πάθους. Τοῦτο δὲ ἐκφέρεται κατὰ δύο μάλιστα τρόπους· 1. κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον· 2. κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον.

Κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον.

§. 3. Ἡ συνήθης ἐν τούτοις πρόθεσις εἶναι ἡ ὑπό· ὑπὸ τῶν σέων (=σητῶν) κατακόπτεσθαι (Ἄρφ. Δ. 731). — πατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ γέροντος (Ἄρφ. Ἰπ. 71). — ὀρθοῦσθαι ὑπὸ μικροτέρων (Σ. Δΐ. 164) = διασώζεσθαι. — οἶων ὑπ' ἀνδρῶν ἦδε φρουρεῖται πόλις (Σ. Κ. 1013). — κἀγὼ γὰρ ἰκανῶς ὑπὸ σοῦ τεθεράπηνμαι (Πλ.) — μεμισσημένος καὶ καταπεφρονημένος ὑφ' ἀπάντων (Ἰσοκρ. Φιλ. νζ').

§. 4. Εἰς δῆλωσιν τοῦ αἰτίου τοῦ πάθους ἐπὶ τῶν παθητικῶν τίθεται καὶ ἡ πρόθεσις παρά, καὶ μετ' ἄλλων μὲν ῥημάτων, ὡς γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα (Σ. Κ. 1423). —

τις αὐτῶν παρ' ὑμῶν ἠγείται κτύπος (Σ. Κ. 1501);—παρ' ὑμῶν οὐδὲν ἀδικήσει (Εὐρ. Ἴφ. Αὐλ. 1439)=ἀδικηθήσει.—ὀφείλεται παρὰ τοῦ ἐχθροῦ τῷ ἐχθρῷ κακόν τι (Πλ.).—ἐπέμφθη αὐτῷ ἐπιστολὴ παρὰ Διονυσίου (Πλ. Πολ. Α', 322). μάλιστα δὲ μετὰ τῶν ῥημάτων ὁμολογεῖσθαι, ἐπιδεικνύσθαι, βεβαιοῦσθαι καὶ τῶν ὁμοίων χαλεπὰ δὲ καὶ παρ' ἡμῶν ὁμολογεῖται (Πλ.).—τοῦτο αὐτὸ παρὰ σοῦ ἐπιδεικνύσθω (Ξ. Κ. Π. Ε', ε, 20). Ἀείποτε δὲ τίθεται ἐπὶ προσώπων ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἢ παρὰ, καὶ πολὺ συχνὴ αὐτῆς ἢ χρῆσις ἐπὶ τῶν παθητικῶν παρὰ τοῖς μεταγενεστέρους. Ἡ πρόθεσις αὕτη τίθεται καὶ μετ' ἄλλων ῥημάτων εἰς δῆλωσιν τῆς ἐκ τινος ἀρχῆς: ἔμπορος ἦκων ἐκ Θεσσαλίας παρὰ πλείστων ἀνδραποδιτῶν (Ἀρφ. Πλ. 52). Περὶ τούτου ἴδε καὶ ἐν τῷ περὶ Προθέσεων.

§. 5. Σπανιώτερον τίθεται παρ' Ἀττικῆς ἢ πρόθεσις πρὸς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προσώπων πρὸς τῆδ' ὑβρίξει μητρός (Σ. Ἡλ. 790).—πρὸς ἀνδρὸς ἠδικημέρη (Εὐρ. Μ. 26. Ἄνδρ. 624).—πρὸς πάντων ἀνθρώπων λεγομένη (Πλ.).—πρὸς τινος ἐπαιεῖσθαι, κτλ. Ἡ δὲ ἐκ, συνηθεστέρα οὖσα πρὸς τοῦτο παρ' Ἰωσι, σπανίως τίθεται παρ' Ἀττικοῖς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ συνηθεστέρον ἐπὶ τῶν δόσεως σημαντικῶν τοῦτο δέ μοι πως ἐκ θεοῦ δέδοται (Πλ. Λύσ. 234), ἀλλὰ καὶ παρ' ἐκείνου δίδοσθαι (Πλ. Ἀλκ. Α', 148), καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου δίδοσθαι (Πλ. Συμπ. 183), κτλ. Ἡ δὲ ἀπὸ σημαίνει τὸ πορρωτέρω αἴτιον ἐπὶ τῶν παθητικῶν (=ἐκ μέρους), καὶ μάλιστα μετὰ τῶν ῥημάτων λέγεσθαι καὶ πρῶτισθαι ἀφ' ἐκάστων ἐλέγοντο (Θουκ. Γ'. 36, = ἀπὸ μέρους).

§. 6. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ τινὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα, συγκριτικὴν ἔννοιαν ἔχοντα, δέχονται τὴν γενικὴν ἀπρόθετον δυνάμει τῆς περιεχομένης συγκρίσεως, ὡς ἠττάσθαι τινος=ἠττονα εἶναι τινός, ὄθεν=νικᾶσθαι.—ἀγρυπνίας ἠττάσθαι—αἰσχροῦ ἠδογῆς, ἔρωτος, ἠττάσθαι (Ξ.) Κατ' ἀναλογίαν δὲ καὶ τὸ νικᾶσθαι ὁμοίως αἰσχροῦ νόμιζε τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι ταῖς κακοποιταῖς, καὶ τῶν φίλων ἠττάσθαι ταῖς εὐεργεταῖς (Ἰσ. Δημ. δ').

τοῖς Ἀθηναίοις τοιάδε (Θ. ζ'. 8).—τοῖς Ἀργείοις καὶ ξυμμάχοις ταῦτα παρηρέθη (Θ. β', 69)., τρέπεται δὲ χαριέστερον ἢ δοτικῇ. ἐπέτρεψαν τοῖς ἐντὶ ἀρχουσι τὴν φυλακὴν (Θ. Α, 126) οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακὴν (Θ. Α, 126).

§ 12. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσομένων διὲν ἐνεχυράζει τὰ χρήματά μου, ἐγὼ ἐνεχυράζομαι ὑπὸ τοῦδε τὰ χρήματα, κτλ. ὑπὸ γὰρ τόκων χρήστην τε δυσκολωτάτων ἔργου, φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι (Ἀρσφ. Ν. 241).—ἀπὸ δὲ στεφάνου κέκαρσαι πύργων (Εὐρ. Ἐκ. 910).—στεφάνη πύργων ἀποκέκαρται σου; κτλ. Σ. Π. Β'.

Παθητικὰ Αὐτοπαθῆ.

§ 13. Οὐδὲν ἐξωτερικὸν αἴτιον τοῦ πάθους δεικνύοντα, ἀλλ' οἴκοθεν αὐτὸ σημαίνοντα, τὰ αὐτοπαθῆ παθητικὰ, παρίστανται κυρίως ὡς ἐμπαθοῦς καταστάσεως δηλωτικὰ. Τίθενται λοιπὸν ὡς καὶ τὰ ἀπλῶς κατάστασιν δηλοῦντα. Ὡς λέγεται ὑγιαίνω, οὕτω καὶ νοσῶ, πάσχω, ἀθυμῶ, ὕβρις δέ τοι ἐν νέοις ἀρθεῖ τε καὶ φθίνει πάλιν (Σ. Ἀποσπ. 34).—φθίνει μὲν ἰσχυρὸς γῆς φθίνει δὲ σώμαπος (Σ Κ. 610). Δυνατὸν νὰ προστεθῆ καὶ τὸ μέρος εἰς ὅπερ τὸ πάθος πίπτει ὁ ἄνθρωπος τὸν δάκτυλον ἀλγεῖ (Πλ.).—ἐν τούτῳ νοσεῖ, κτλ. Ὡς δὲ λέγεται κεφαλὴν ἀλγῶ, οὕτω καὶ κεφαλαλγῶ, οὕτω ποδαλγῶ ἢ ποδαγῶ, κτλ.

§ 14. Ὅταν δὲ τύχη νὰ ἐξηγηθῆ καὶ τὸ δῶσαν ἀφορμὴν εἰς τὸ πάθος αἴτιον, τοῦτο ἐκφέρεται κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τῆς προθέσεως διὰ διὰ τὸ πάθος ἀλγεῖ (Πλ.), ὅπερ ἐν τοῖς μεταβατικοῖς ἤθελεν εἶναι τὸ προτρεπτικὸν αἴτιον διὰ τὸν ἔρωτα ἐποίησε ταῦτα, ἔθα διαστέλλεται τὸ ποιητικὸν τοῦ προτρεπτικοῦ. Πολλάκις δὲ δέχονται τὰ ῥήματα ταῦτα τὴν σημασίαν καὶ τὴν σύνταξιν τῶν κυρίως παθητικῶν θρήσκειν ὑπὸ τινος—κτείνεσθαι. νόσφ λιμῶ ἀποθνήσκειν πλεῖστοι ἔθαρον δίψῃ τε λιμῶ τε (Δίσχ. Πέρ.) κτλ. Τίθενται προσέτι τὰ ῥήματα ταῦτα συνεπτυγμένως ὑπὸ τὸ εἶδος τῶν μεταβα-

τικῶν δέδοικα τὸν νόμον (Πλ. Φαιδρ. 231)—δειμαίνω τὰρ σὸν ἀλκάρ (Εὐρ. Φ. 264)—τὸ σὸν φρίσω σιόμα (Σ. Ἀπ. 997), κτλ. Ἴδε Σ. Π. Β'.

ΚΕΦΑΛΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Μέσων Ρημάτων.

§. 1. Τὰ μέσα ρήματα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ἀμέτως ἢ ἐμμέσως εἴτε εἰς ὀλόκληρον τὸ ἐνεργούν ὑποκείμενον, εἴτε εἰς μέρος εἴτε εἰς πρᾶγμα αὐτοῦ ἐπιστρέφουσιν, ὑποδιαίρονται εἰς τρία· α. εἰς ἀντανακλώμενα β. εἰς ἀλληλοπαθῆ γ. εἰς διάμεσα.

Μέσα ἀντανακλώμενα.

§. 2. Τὰ ἀντανακλώμενα μέσα ρήματα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ἀμέσως καὶ κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἐνεργούν ὑποκείμενον ἐπιστρέφουσιν, ἰσοδυναμοῦσι τῷ συστούχῳ μεταβατικῷ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ συνθέτῳ ἀντωνυμίᾳ· *λοῦμαι* = *λοῦθ' ἑμαυτὸν* ἢ = τὸ ἑαυτοῦ σῶμα. — *ἐστεφανώσατο* = *ἐστεφάνωσεν ἑαυτὸν* = τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν. — *ἐκτερίζορτο* = *ἐκτένιζον ἑαυτοῦς* = τὴν ἑαυτῶν κόρην. — *δαπαρῶνται* = *δκπνῶσι τὰ ἑαυτῶν χρήματα*. Οὕτως ἐν τῇ συνθεσίᾳ *λοῦεται* = *λοῦει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἢ τὴν κεφαλὴν*· *ξύεται* = *ξύει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἢ μέρος αὐτοῦ*· *πλύεται*, *ρίπτεται* = *πλύνει* *ρίπτει* τὰ ἑαυτοῦ ἱμάτια· *ἐξοδεύεται* = *ἐξοδεύει* τὰ ἑαυτοῦ χρήματα, κτλ.

§. 3. Τὰ ἐκ μονοπτώτων ἐνεργητικῶν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν ἀντανακλώμενα μέσα ρήματα γίνονται μάλιστα ἐκ τῶν αἰτιατικῆς συντασσομένων, καὶ ἀνκφέρονται· τὰ πλεῖστα εἰς τὰ σωματικὴν ἐνέργειαν δηλοῦντα· *λεῦθαι*, *ρίζεσθαι* ἢ *ρίπτεσθαι*, *γυμνάζεσθαι*, *ἀπομόρρνυσθαι*, *ἀπομόττεσθαι*, *ἀλείφεσθαι*, *χρίεσθαι*, *καλλωπίζεσθαι*, *στεφαροῦσθαι* κτλ. Ὡσαύτως *ἀπάργχεσθαι*, *σφάττεσθαι*, *κρεμάννυσθαι*, *κοιμάσθαι*, *τάτ.εσθαι*, *τρέττεσθαι*, *ἐγείρεσθαι*, *πορεύεσθαι*, κτλ. (Εἰσ. Ε.λληγρ. Συγρ. σ. 346). οἱ μὲν γυμνασάμενοι καὶ χρισάμενοι,

οὐ δὲ καὶ λουσάμενοι παρήλθοι (Ξ. Σ. Α. 7).—ὑπὸ τῆς φειδωλίας ἀπεκείρατ' οὐδείς πάποι, οὐδ' ἠλεΐσατο (Ἀρφ. Ν. 827).—Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύψατο (Ὀμ.).—σεΐσατο δ' εἰρὶ θρόνῳ (Ὀμ.).—ἐκαλλωπισάμην ἵνα καλὸς παρὰ καλῶν ἴω (Πλ. Συμ. 174).—ἔστολίσθην.—στεφανωσάμενος καλὰ μωλευκῶ (Ἀρφ. Ν. 1016)—διαλύσαρτες τὴν σκητὴν ἀρεπαύοντο (Ξ.).—οἳ ἔφηβοι κειμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα (Ξ, Κ. Π. Α', ε, 9).—οἱ μὲν ρίπτοῦντες ἑαυτοὺς, οἱ δὲ ἀπαγχόμενοι, οἱ δ' ἀποσφαττόμενοι (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 25).—ἐγειρόμενοι δὲ τε καὶ ἐξανιστάμενον (Πλ.).—ἐπὶ τὰ μελῶ ἐπινοεῖς τραπέσθαι (Πλ.).

§. 4. Εἴτε διακρίσεως λόγῳ εἴτε πληρεστέρας ἐκφράσεως χάριν, πολλὰ τῶν τοιούτων ῥημάτων δέχονται καὶ αἰτιατικὴν καὶ τότε τὸ μέσον ῥῆμα ἰσοδυναμεῖ τῷ συστοίχῳ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ γενικῇ τῆς συνθέτου ἥτοι ἀνταραχλωμένης ἀνωθυμίας ρίπτεσθαι τὰ σώματα—νίπτειν τὰ ἑαυτῶν σώματα.—τὰ σώματα διεσώσάμεθα καὶ τὰ ὄπλα (Ξ. Ἀν. Ε, ε, 13).—καθαίρεσθαι τὴν χεῖρα, κλαύσασθαι τὰ πάθη, καταβροχθήνυσθαι τοὺς πέπλους (Ξ.).—πέριεσπάσατο τὴν τιάραν (Ξ.).—ἀποκρύπτεσθαι τὴν οὐσίαν.—ὅσα εἰς ἅπαντα τῶν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπῆρησθαι (Δημ. Φ. Α, 17).—παῖδας παίδων καταλείπεσθαι (Πλ. Ν. Δ', 721, Συμπ. 209).—ἐν χεῖρσιν φέρεσθαι.—κτειρίζεσθαι τὰς κόμας, κτλ.

§. 5. Οὕτω δὲ συνήθως ἐκλαμβάνονται καὶ τὰ ἐκ τῶν ἠθικωτέραν ἔννοιαν ἐξηγοῦντων ἐν ταῦθα ἀναγόμενα ἀποφέρεσθαι, ἀποδείκνυσθαι γνῶμην, ἐπιδείκνυσθαι ἀρετὴν, παιδείαν, εὐνοίαν· δυσμέρειαν ἐνεδείξατο (Δ.), καὶ, ἀντιθετικῶς, ἐνδείκνυσθαι τὴν ἴδιαν δύναμιν καὶ βίαν κριτέτω τῶν νόμων οἶσαν (Δ.).—μεταβάλλεσθαι τοὺς τρόπους (Ἀρφ.).—ἀποκλίεσθαι πεῖσαν (Ἀρφ. Σφ. 364), κτλ.

§. 6. Ἐκ δὲ τῶν διπτῶτων μεταβατικῶν τὰ μὲν ἔχοντα αἰτιατικὴν καὶ γενικὴν, γινόμενα μέσα, ἢ συγχωνεύοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν αἰτιατικὴν κρατοῦσιν ἀμετάβλητον τὴν γενικὴν, ἢ, ἀντιστρόφως, συγχωνεύουσι τὴν γενικὴν, κρατοῦντα τὴν αἰτιατικὴν· μήτε ἔπρου μήτε ἀφροσύνης ἐμπίμπλασθαι (Ξ.

Δ', 6', 41).—ἐαυτὸν ἐμπιπλάναι.—πολέμου ἐκόρεσθεν (Ἄρφ. *Εἰρ.* 1282)—κακῶν ἀπέχεσθαι (Ξ).—πολλῶ μάλλον ἐξόμειθά σου (Ἄρφ. *Πλ.* 101 Ὁσαύτως ἀπόσασθαι τὴν δουλοσύνην (Ἡρ. 1. 95).—ἀφ' ἐαυτῶν.—ἀχαριστως ἀποπέμψασθαι εὐεργέτας (Ξ. *Ἐλ.* Δ', δ', 4).—προβάλλοντας τοὺς Ἄργειους ἀπεκρούσαντο (Ξ). Ὡς δὲ τὸ ἀποκρούομαι=ἀποκρούω ἀπ' ἑμαυτοῦ, οὕτω τὸ παρέχομαι=παρέχω ἐκ τῶν ἑμαυτοῦ ἵππορ εἰς χιλίαν τῷ βασιλεῖ παρειχόμεν (Ξ. *Κ. Π.* Δ', 5', 2) οὕτω καὶ συμβάλλεσθαι. λογίζεσθαι πότερος ἀριθμῶ πλείω συμβέβληται ἡμῶν . . . οὗτος τὰ πλείονος ἄξια συμβέβληται (Ξ. *Οἰκ.* Ζ', 13).

§. 7. Ὁσαύτως δὲ καὶ τὰ αἰτιατικὴν καὶ δοτικὴν ἔχοντα μεταβατικὰ ἐνεργητικά, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσιν ἢ τὴν αἰτιατικὴν ἢ τὴν δοτικὴν. Ἐρωτι οὐδὲ Ἄρης ἀνθίσταται (Πλ.).—ἀρτιταξάμενοι τούτοις πολυπλησίους ἐνικᾶτε (Ξ.)=ἀντιτάξαντες ὑμᾶς αὐτούς.—οὔτε ὑπεκοθήσεται σοι ὁ δοῦλος (Δ. Ἄθ. *Πολ.* Α', 4)=δὲν θέλει σοὶ προσκωθῆ. Ὁσαύτως βίον πορίζεσθαι—πορίζειν ἑαυτῷ οὕτω προσάγεσθαι τινα, κομίσασθαι ἐπιστολήν.—ποιεῖσθαι σύμμαχον.—εὐρίσχεσθαι τι=εὐρημα ποιεῖσθαι—αἴρωμαί τι=αἴρω ἑμαυτῷ ἦτοι ἀπ' ἑμαυτοῦ.—αἴρεσθαι πόλεμον.—οἱ παῖδες φέρονται οἶτον μὲν ἄρτους, ὄφρον δὲ κάρδαμον (Ξ. *Κ. Π.* Α', 8)=φέρουσιν ἑαυτοῖς ἦτοι μεθ' ἑαυτῶν, οὐ τὸ ἀντίθετον καταλείπεσθαι.—οἶτον καὶ ποτὴν προσφέρεσθαι (Ξ. *Κ. Π.* Δ', 41)=τροφὴν καὶ ποτὸν λαμβάνειν. Αὕτη εἶναι ἡ συχνοτέρα χρῆσις τῶν μέσων τούτου τοῦ εἴδους.

§. 8. Τὰ δὲ διπλῆ αἰτιατικῆ συντασσόμενα μεταβατικὰ, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσι τὴν προσωπικὴν αἰτιατικὴν παιδεύεσθαι σωφροσύνην, ἐνδύεσθαι χιτῶνα σκευὰς μηδικὰς ἐνδύομενος ἐκ τοῦ Βυζαντίου ἐξῆει (Θ. Α', 130). Ἐπίτινων δὲ ῥημάτων δυνατὸν νὰ μείνωσι καὶ αἱ δύο αἰτιατικά, συγχωνευομένης μετὰ τοῦ ῥήματος τῆς δοτικῆς, ὡς τὴν σὴν ἀρχὴν ἀφαιρούμεθά σε (Πλ. Ἐπ. Γ', 315)—τόδε τοίνυν ἐτι μάλλον παραιτοῦμαι σε (Πλ. *Φφ.* 241). Τὸ δὲ αἰτοῦμαι ἀπαντᾶται μὲν καὶ μετὰ δύο αἰτιατικῶν, συνήθως ὁμῶς μετὰ

(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α')

αίτιατικῆς καὶ γενικῆς προθετοπτώτου, ὡς αἰτεῖσθαι τὰ γαθὰ παρὰ τῶν θεῶν (Ξ. Κ. Π. Α', ε', 5).

Β'. Μέσα ἀλληλοπαθῆ.

§. 9. Τὰ ἀλληλοπαθῆ μέσα ὑποθέτουσι πλείονα ὑποκει-
μενα ἀμοιβαίως ἐπ' ἄλληλα ἐνεργοῦντα, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ
πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἐξηγεῖται ἡ φύσις αὐτῶν ἐπιφανέστερον.
Ὡς τὸ, οἱ ἄνθρωποι φιλοῦνται σημαίνει ὅτι ἕκαστος τῶν ἄν-
θρώπων φιλεῖ ἑαυτὸν, οὕτω τὸ αὐτὸ δυνατὸν νὰ σημάνη φι-
λοῦσιν ἀλλήλους, ὅταν τὸ φιλεῖν ᾖ ἡμιαμοιβαῖον.

§. 10. Πολλαχῶς ἀναπληροῦσα ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα τὸ ἀ-
μοιβαῖον τοῦτο τῆς ἐνεργείας δὲν ἔχει παραπολλὰ τοιαῦτα
μέσα, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ εἶδει, τῶν ἀντανακλωμένων κατη-
γοροῦσιν ἀλλήλων, περιβάλλον ἀλλήλους, πληγὰς ἐρέτει-
ναν ἀλλήλοισι, ἀλληλοκτονεῖν, κτλ.

§. 11. Ἐκφέρονται δὲ οὕτω συνηθέστερον ἄ, τὰ ἀμοιβαίαν
μίξιν καὶ συμπλοκὴν σημαίνοντα ἐπιμύγνυντο ἐν αὐταῖς
(Θ. Α', 146).—λοιδορούμεναι (Ἀρφ. Θ. 574). ὠσιζόμεσθα
(Ἀρφ. Π. 330), καὶ προστιθεμένης τῆς ἀλληλοπαθοῦς ἀντω-
νυμίας ἐπιμύγνυσθαι ἀλλήλοισι φιλικῶς (Ξ. Κ. Π. Ζ', δ', 5).
—ἐπιμύγνυσθαι παρ' ἀλλήλους (Θ. Β', 1), Ὡς δὲ εἶναι ἡ ἀ-
μοιβαία μίξις, οὕτω καὶ ὁ ἀμοιβαῖος χωρισμὸς διελύθησαν
κατὰ πόλεις ἕκαστος (Θ.).—διεκρίθησαν ἀπ' ἀλλήλων (Θ.
Α', 109). β'. τὰ ἐρίσεις σημαντικὰ οἴκοθεν δηλοῦντα ἐνέρ-
γειαν ἀμοιβαίαν διαφέρεσθαι, διαφέρεσθαι ἀλλήλοισι κτλ.
γ'. τὰ συμβιβασμοῦ σημαντικὰ οὕτω παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ
(Κολοσ. Β, 2).—συμβιβασθέντες ἐν τῇ ἀγάπῃ τὸ δὲ παρὰ
Θουκυδίδῃ (Η', 98) ἐνυμβιάσθαι γράφεται ὀρθότερον ἐνυμβε-
βάσθαι, ἐκ τοῦ ἐνυμβαίνω οὕτω καὶ διαλύεσθαι πόλεμον, ἐχ-
θραν, κτλ. δ'. τὰ σημαίνοντα διατομὴν πρὸς ἀλλήλους διε-
νεῖμαρτο τὴν ἀρχὴν ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Πλού-
των (Πλ. Γοργ. 523).—μερισάμενοι τὸ ἐμὸν χρυσίον μετὰ
Φορμίωνος τότε (Δ. πρὸς Φορμ. ζ').

γ' Μέσα διάμεσα.

§. 12. Οὕτως ὀνομάζομεν τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν ὑπὸ ἄλλου μὲν, ἀλλὰ δι' ἐπιμελείας καὶ φροντίδος τοῦ ὑποκειμένου γινομένην καὶ εἰς αὐτὸ ἐπιστρέφουσαν· ὡς οἰκοδομοῦμαι = διὰ τοῦ οἰκοδόμου οἰκοδομῶ, ναυπηγοῦμαι = διὰ τοῦ ναυπηγοῦ ναυπηγῶ. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ κατ' ἀνοχὴν τοῦ ὑποκειμένου ἐπ' αὐτοῦ γινόμενα, τύπτομαι (Ἀρφ. Νεφ' 494) = je me laisse battre.

§. 13. Εἰς τοῦτο τὸ εἶδος ἀνάγονται μετ' ἄλλων καὶ τὰ ἔξης ῥήματα· ἐκέλευον ἀπογράφεσθαι πάντας (Ξ' Ε. λ. Β', δ', 5) = διὰ τοῦ γραμματέως ἀπογράψαι τὸ ἑαυτῶν ὄνομα. — εἷτις βούλοιο σκυτέα διδάξασθαι τινα (Ξ. Κ. Π. Δ', δ', 5) — ἢ αὐτὸς μαθεῖν τὸ δίκαιον, ἢ νιδὸν ἢ οἰκέτην διδάξασθαι (Ξ). — σώματος εἰκόνα στήσασθαι (Ξ. Α', Δ', ζ'), — μήτε ἄπονοι σῖτον παράθησθε (Ξ. Κ. Π. Η', ς', 12). Πολλάκις δὲ ἡ τοιαύτη σχέσις ἐκφέρεται καὶ διὰ τοῦ ἀπλοῦ συστοίχου ἐνεργητικοῦ, ἀναφερομένης τῆς ἐνεργείας εἰς τὸ κύριον καὶ ἀρχικὸν πρόσωπον, οὔτινος κελεύσει τελεῖται τὸ πρᾶγμα (Ἡρ, Α', 85, Β'. 100, κλ.).

§. 14. Ἡ φύσις καὶ ἡ δύναμις τῶν ῥημάτων τούτων ἐπιδεικνύεται ἐναργέστερον, ἀντιπαρατιθεμένων τῶν συστοίχων ἐνεργητικῶν, ἀπογράφειν, διδάσκειν, παρατιθέναι, στήσαι κτλ. ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐνεργητικὰ δηλοῦσιν ἄλλω ποιεῖν τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαζόμενον, τὰ δὲ μέσα δι' ἄλλου τοῦτο ποιεῖν τῷ ὑποκειμένῳ. Ὡσαύτως μισθοῦν καὶ μισθοῦσθαι, ἐγγυᾶν καὶ ἐγγυᾶσθαι, κτλ. (Ἰδε Σ. Π. Β'). Τὰ μέσα ῥήματα εἶναι ἐκ τῶν ὠραιωτέρων καὶ ἐκφραστικωτέρων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἀλλὰ διὰ τὸ πολυεῖδες καὶ ποικίλον τῆς χρήσεως ἢ ἀκριβῆς κῦτων ἐπίγνωσις, δύσκολος οὖσα, ἀπαιτεῖ μεγάλην σπουδὴν. Ἐν πολλοῖς δὲ δὲν εἶναι εὐκόλος ἡ διαφορὰ τῶν εἰς ὦ καὶ τῶν εἰς μαὶ ὡς πολιτεύω καὶ πολιτεύομαι, στρατεύω καὶ στρατεύομαι (Θ. Α' 112).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Ἀποθετικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ὡς αὐτοπαθῆ ὀνομάζονται τὰ πάθος μὲν σημαίνοντα, ἀλλὰ εἰς ὧ λήγοντα καὶ μὴ ἔχοντα τύπον παθητικὸν εἰς *μαῖ*, οἶον πάσχω, φθίνω, κτλ. οὕτως ἀποθετικὰ καλοῦνται τὰ εἰς *μαῖ* λήγοντα, ἐνέργειαν τὰ πολλὰ σημαίνοντα καὶ μὴ ἔχοντα τύπον εἰς ὦ, ἀκροῶμαι, ἔργομαι, κτλ. εἶναι λοιπὸν ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν οἶον ἐνεργητικὰ εἰς *μαι*.

§. 2. Ἐκ τῆς παραθέσεως πρὸς τὰ γνήσια μέσα, ἐκ τῆς παραθέσεως πρὸς ἄλλων γλωσσῶν παρόμοια ῥήματα, καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων τεκμηρίων εἰκάζεται ὅτι τὰ ἀποθετικὰ ῥήματα ἀνέκαθεν ἦσαν πλήρη καὶ ἐντελῆ μέσα, ἔχοντα καὶ τύπον εἰς ὦ ἐπὶ μεταβατικῆς σημασίας, αἰδέσασθαι καὶ αἰδέσαι, ὀσφρησασθαι καὶ ὀσφρῆσαι, ἀπολογῆσασθαι καὶ ἀπολογῆσαι, κτλ. Μετέπειτα δὲ, ἀποβαλόντα τὸν ἐνεργητικὸν τύπον, ἔγιναν ἀποθετικά. Ἔστι δὲ τοῦτο μετάφρασις τοῦ λατινικοῦ *deponentia*.

§. 3. Ἐπὶ τῆς μεταβολῆς ταύτης τινὰ μὲν τούτων διέσωσαν μᾶλλον ἢ ἔλαττον προφανῆ τῆς ἀρχαίας μεσότητος ἔχνη, *καυχῶμαι*, *προφασίζομαι* *ἀσπάζομαι*, *δέχομαι*, κτλ. τινὰ δὲ ἄλλα, διὰ τῆς τριβῆς καὶ τῆς φορᾶς τῶν χρόνων, μετέπεσαν κατὰ μικρὸν εἰς τοσοῦτον διάφορον σημασίαν, ὥστε δυσκόλως τὰ νῦν γνωρίζονται τιαύτης μεσότητος ἔχνη, *ἀξέομαι*, *γλίχασθαι*, κτλ.

§. 4. Καὶ τὰ πρῶτα δὲ καὶ τὰ δεύτερα συντάσσονται κατὰ τὰ ἀνάλογα μέσα καὶ ἐνεργητικὰ ἢ καὶ κατὰ τὰ οὐδέτερα καὶ παθητικά, εἰς ἕπερ κατὰ τὴν σημασίαν ἀντιστοιχοῦσι. Τὰ *καυχᾶσθαι*, *παρῶρησιάζεσθαι* *σκέπτεσθαι*, καὶ τὰ ὅμοια ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ *ἐπαινεῖσθαι*, *ἐπιδείκνυσθαι*, *καλύπτεσθαι* τὸ *προφασίσασθαι* εἰς τὸ *προβαλέσθαι*, τὸ *προκαθέξασθαι* εἰς τὸ *προῖστασθαι*, τὸ *ἀποδιοπομπεῖσθαι* εἰς τὸ *ἀποπέμπεσθαι* καὶ *ἀπωθεῖσθαι* τὰ *κτῆσασθαι* *ληῖσασθαι*, κτλ. εἰς τὰ *πορίσασθαι*, *προσαγαγέσθαι*, κτλ.

§. 5. Οὕτω δὲ καὶ τὰ ἀγωνίζεσθαι, μάχεσθαι, πληκτίζεσθαι, κτλ. ἀντιστοιχοῦσι εἰς τὰ μίγνυσθαι, συμπλέκεσθαι, κτλ. τὰ ἐπικηρυκεύσασθαι, διακηρυκεύσασθαι κτλ. εἰς τὰ ἀπογράφεσθαι, οἰκοδομεῖσθαι κτλ. ἴσως καὶ τὰ ὠροῦμαι καὶ πρίαμαι εἰς τὰ μισθοῦμαι καὶ τὰ ὅμοια.

§. 6. Ἀφ' ἐτέρου μέρους τὰ κείσθαι, καθῆσθαι, κτλ. ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ οὐδέτερα μένειν, ἡρεμεῖν, κτλ. τὸ πέρεσθαι τιος εἰς τὸ ἀπορεῖν τιος· τὰ φθέγγεσθαι, αἰγυπτιάζεσθαι (Ἀρφ. Θ. 922), ὀρχεῖσθαι, κτλ. εἰς τὰ βοᾶν, ἐλληρίζειν, σκιρτᾶν, κτλ.

§. 7. Τὰ ἐπιμελεῖσθαι καὶ κήδεσθαι τιος ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ φροντίζειν τιός· τὸ γλίχεσθαι τοῦ ζῆν εἰς τὸ ἐπιθυμεῖν τοῦ ζῆν· τὸ κατατιῶμαι τιος (Ξ. Κ. Η. ΣΤ', α, 24) = καταγορῶ τιος· τὸ μέμφεσθαι τιρι εἰς τὸ ἐπιτιμᾶν τιρι· τὸ μιμεῖσθαι τιρα, εἰς τὸ ζηλοῦν τιρα· τὸ δέχεσθαι τιος, ἢ παρὰ τιός τι· εἰς τὸ λαμβάνειν τιός ἢ παρὰ τιός τι· τὸ πυνθάνεσθαι τιός τι εἰς τὸ μαρθάνειν τιός ἢ παρὰ τιός τι· τὸ χαρίζεσθαι τιρι τι εἰς τὸ δίδόναι ἢ παρέχεσθαι τιρι τι (ἐκ τῶν ἰδίων)· τὸ ἐργάζεσθαι τιρα κακὰ εἰς τὸ ποιεῖν τιρα κακὰ· τὸ ἐπεξέρχεσθαι τῷ πατρι φόρου εἰς τὸ τιμᾶν τιρι θαράτου.

§. 8. Ὡς δὲ τῶν μέσων, οὕτω καὶ τῶν ἀποθετικῶν ἀπέκλινάν τινα πρὸς τὰ παθητικὰ κατὰ τε δύναμιν καὶ σύνταξιν ἀπεχθάνεσθαι τιρι, βεβιάσθαι, ἀποκεκρίσθαι, δεχθῆναι, ἐωρῆσθαι, οὕτως. ἐκτῆθη—τὰ προσκεκμημένα (Θ. Α', 123. Β', 62. Ἴδε καὶ Ζ', 70.). Καὶ οἱ κεκτημένοι (Αἰσχ. Ἰκέτ. 333) = οἱ κτήτορες, οἱ δεσπόται—ἢ ἐμὴ κεκτημένη (Ἀρφ. Ἐκκλ. 1125) = ἢ ἐμὴ δέσποινα κτλ. Περὶ τούτων, περὶ τῶν τύπων τῶν ἀποθετικῶν ὡς καὶ τῶν μέσων, κτλ. ἴδε Σ. Π. Β'. καὶ Εἰσ. Ἐλλ. Συγτ. Τοιαύτη ὡς ἔγγιστα ἢ περὶ Μέσων καὶ Ἀποθετικῶν ῥημάτων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης θεωρία παρ' ἄπασιν τοῖς γραμματικοῖς καὶ λογίοις τῆς Εὐρώπης, καὶ ταύτην ἐπροσπάθησα νὰ τηρήσω ἀπ' ἀρχῆς ἐν πάσαις ταῖς ἐκδόσεσι τοῦ παρόντος πονήματός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ ἐγκλίσεων.

§. 1. Ἐκ τῶν ἐγκλίσεων τοῦ ῥήματος αἵτινες ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς πτώσεις τοῦ ὀνόματος ἢ ὀριστικῆ, ὑποτακτικῆ, εὐκτικῆ καὶ προστακτικῆ, ὠρισμένον πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν παρεμφαίνουσαι, καλοῦνται παρεμφατικά, ἀντιθετικῶς πρὸς τὴν ἀόριστόν τι, οὔτε πρόσωπον δηλ. οὔτε ἀριθμὸν οἷκοθεν παρεμφαίνουσαν ἀπαρέμφατον, καταχρηστικῶς ὀνομαζομένην ἐγκλίσειν, ὡς καὶ ἡ ὀνομαστικῆ καταχρηστικῶς ὀνομάζεται πτώσις.

Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἐγκλίσεις

§. 2. Ἡ χρῆσις τῶν παρεμφατικῶν ἐγκλίσεων εἶναι διττή. α. ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, β'. ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσεσι.

Α'. Αἱ Παρεμφατικαὶ ἐγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

1. Ἡ Ὄριστικὴ Ἐγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 3. Ἡ ὀριστικὴ ἐγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἑαυτὴν δηλ. τιθεμένη καὶ ἄνευ ἀμέσου συνδέσεως πρὸς ἄλλον, παριστᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαϊνόμενον θετικὸν καὶ ὄντως ὑπάρχον ἢ μὴ ὑπάρχον, ἢ ὡς τοιοῦτον τοῦλάχιστον.

§. 4. Τίθεται λοιπὸν εἰς τὸν λόγον· α. ἐπὶ ἀπολύτου καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως· ἔστι ταῦτα·—οὐκ ἔστι ταῦτα· β'. ἐπὶ ὑποθετικῆς περιστάσεως ὡς θετικῆς ἐκλαμβανομένης· καὶ δὴ ἀποβαίνομεν (Ξ. Ἄρ. Ε', ζ' 9)—ἄς ὑποθεσωμεν ὅτι κτλ. γ'. ἐπὶ ἐρωτήσεων ὡσαύτως θετικῶν, δι' ὧν ἐρωτᾶται περὶ τοῦ ὄντος ἢ μὴ ὄντος, περὶ τοῦ γενομένου ἢ μὴ γενομένου, περὶ τοῦ ἔσομένου ἢ μὴ ἔσομένου· ἢ καὶ ἔτι ζῶν οὗτος (Σ. Τ. 1045); ἐνταῦθα ζητεῖται ἀπόκρισις καὶ ἢ οὐ.—ἄρ' ἔφυγ καχός (Σ. Τ. 882);—ποιήσεις ἢ οὐ; ἢ περὶ τῶν διαφόρων παρεπομένων τοῦ ὑπάρχοντος· τίς; ποῖος; πότε πῶς; πότε ἔσει οἴκοι (Ξ);—πῶς ἔχεις (Πλ.); δ'. ἐπὶ ἐρωτήσεων διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς αἵτινες ἐξηγοῦσιν ἔντονον

καταφαικτικὴν προσταγὴν οὐκ ἀποκτενεῖτε; οὐκ ἐπὶ τὴν οὐ-
 λίαν βαδιεῖσθε; οὐ συλλήψεσθε (Δ. Μειδ. λγ'); = ἀποκτείνετε,
 κτλ. καὶ διὰ τοῦ οὐ μὴ ᾧ μιαρῶτατε τί ποιεῖς; οὐ μὴ
 καταβήσει (Ἀρφ. Σφ. 397); Ὡσαύτως δὲ ἄνευ ἐρωτήσεως, ἐν-
 θα ἐκφέρεται ἀπαγόρευσις οὐ μὴ λαλήσεις (Ἀρφ. Ν. 505) =
 μὴ λαλήσης· ἐ. ἐπὶ εὐχῆς περὶ πραγμάτων παρελθόντων καὶ
 ἀδυνάτων πλέον· εἴθε σοι τότε συνεγενόμην (Ξ. Ἀπ. Β', 46)
 ἐπὶ ἀπευχῆς μετὰ τοῦ μὴ μήποτ' ὄφελον τὴν Σκῦρον λι-
 πεῖν (Σ Φ, 969)

2. Ἡ Ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ

§. 5. Ἡ ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἑαυτὴν δηλ.
 τιθεμένη, παριστᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνον, ὡς βε-
 βαίως μὲν οὐχ' ὑπάρχον, ἀλλὰ προετοιμαζόμενον, τείνον εἰς
 πραγματοποίησιν καὶ τρόπον τινὰ προσδοκώμενον.

§. 6. Τίθεται εἰς τὸν λόγον· ἀ. ἐπὶ τῶν ἀθυποτάκτων
 λεγμένων ἴωμεν — μὴ φοβώμεθα· τούτων δὲ πολλάκις προ-
 τάσσονται τὰ ἴθι, ἄγε, φέρε· ἴθι δὴ ἀναλογισώμεθα τὰ ὠ-
 μολογημένα ἡμῖν (Πλ. Πρωτ. 332). — ἄγε σκοπῶμεν. — φέρε
 σκεψώμεθα (Πλ.). Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τίθεται καὶ τὸ
 πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον, ἀλλὰ σπανίως ἄνευ τοῦ φέρε, ἄγε,
 ἢ τοιούτου τινός· φέρε δὴ τὰς μαρτυρίας ἡμῖν ἀγαγῶ (Δ.).
 — φέρε δὴ εἶπω πρὸς ὑμᾶς (Δ) — φέρε κομίσω (Ἀρφ. Πλ.
 768). — φέρε καταχέω (Ἀρφ. Πλ. 790.)

§. 7. Τίθεται ἐ. καθ' ἑαυτὴν ἡ ὑποτακτικὴ ἐγκλισις ἐπὶ
 ἐρωτήσεων ὑπὲρ τοῦ δέοντος γενέσθαι. Τοῦτο δὲ παρίσταται
 ὑπὸ διάφορον εἶδος, ὡς ἄδεια ἢ γνώμη περὶ τοῦ πρακτέου.
 εἶπω τι τῶν εἰωθότων (Ἀρφ. Β. 1); — δέξεσθε ἡμᾶς ἢ ἀπίω-
 μεν (Πλ.); — μὴ ἀποκρίνωμαι (Ξ. Ἀπ' Α. 6', 36); μετὰ τοῦ
 βούλει, ἢ βούλεσθε πολλάκις βούλει θῶ; — βούλεσθε ἀφώ-
 μεν; 2 ὡς ἀπορία περὶ τοῦ δέοντος γενέσθαι· τί φῶ; τί
 δρῶ; πῶς λέγωμεν; — πῶς παιδῶμεν (Πλ.) — ποῦ γέγωμεν
 (Δισχ.); 3 ὡς ἀγαράκτησις· σοί γ' ἐγὼ σιωπῶ; κτλ.

§. 8. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν, τὸ δέον γενέσθαι
 παρίσταται ὡς γενησόμενον, ἐπομένως τίθεται καὶ μέλλων

τῆς ὀριστικῆς πολλάκις ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐρωτήσεων· τί οὖν ποιήσομεν; πότερον εἰς τὴν πόλιν πάντας τούτους παραδεξόμεθα ἢ τοὺς μὲν, τοὺς δ' οὐ (Πλ.); Ἄλλοτε δὲ, ὅταν συμβουλευηταί τις καθ' ἑαυτὸν ἢ μετ' ἄλλου περὶ τοῦ εὐθέως πρακτέου, τίθεται ἐνεστώς ὀριστικῆς· πῶς οὖν ᾧ Ἀλκιβιάδῃ ποιοῦμεν (Πλ.);

§. 9. Τίθεται γ' ἡ ὑποτακτικὴ καθ' ἑαυτὴν ἐπὶ ἀορίστου κατὰ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον μετὰ τοῦ μὴ ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀντὶ προτακτικῆς μὴ εἴλης.—μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσης δ'· διὰ τοῦ μὴ, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας· οὐ μὴ σε ἀπολίπω (Πλ. Ἀλκ. Α', 132)=οὐδέος μήσε ἀπολίπω=οὐκ ἀπολείψωσε.—Ἄλλ' οὐποτ' εἰς ἐμοῦ γε μὴ πάθης τόδε, (Σ. Ἡλ. 1029). Ὁσαύτως καὶ διὰ τοῦ πρώτου ἀορίστου, ὡς οὐ μήποτ' εἰς τὴν Σκῦρον ἐκπλεύσης (Σ. Φ. 381). Ἄλλὰ τὰ τοιαῦτα συγγέρονται πολλάκις μετὰ τῶν διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς ἐκφερομένων, ὡς ὑβρίση καὶ ὑβρίσει, καὶ ἀντιστρόφως, διατρέψῃ καὶ διατρίψῃ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀποφατικῶν Μορίων.

3. Ἡ Εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 10. Ἡ εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ τίθεται α. εἰς ἐξήγησιν εὐχῆς, ἣτις δυνατὸν νὰ πληρωθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἢ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, ἢ καὶ νὰ μείνῃ ἀνεκπλήρωτος· ξυνερέγκοι ταῦτα ὡς βουλλόμεθα (Θ. ζ'. 20).—Ἄλλὰ βουληθείης, ᾧ Εὐθύδημε (Πλ. Εὐθ. 296).—ἐκτελεῖτο δὴ τὰ χρηστά.—μὴ ζῶν μετ' ἀμουσίας (Εὐρ. Ἡρ. Μ. 676).—μὴ μοι γένοιθ' ἄβούλομ', ἀλλ' ἄ συμφέρει (Μ.). Ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας προτάσσονται καὶ τὰ μόρια εἰ, εἰ γάρ, εἴθε (αἶ γαρ, αἶθε, παρ' Ὀμήρῳ). εἰ γάρ γένοιτο (Ξ).—εἴθε μήποτε γροίης θε εἰ (Σ. Τ. 1068). Ὁσαύτως καὶ μετὰ τοῦ οὕτως, ἐν εἴδει ὄρκου, τρόπον τινά· οὕτως ὄναισθε τῶν ὄντων ἀγαθῶν ὑμῶν (Δ. Κατὰ Ἀφθίου, Β', 842)=ἔτσι νὰ χαρῆτε τὰ ἀγαθὰ σας.

§. 11. Τίθεται β' ἡ εὐκτικὴ καθ' ἑαυτὴν, μετὰ τοῦ μορίου ἄν, εἰς ἐνδειξιν τοῦ δυνατοῦ γενέσθαι γένοιε' ἄν.—δύραιο ἄν. Τοῦτο δὲ καλεῖται λόγος δυνατηκός, καὶ εἶναι κυ-

ρίως ὑποθετικοῦ λόγου ἀπόδοσις κατὰ παράλειψιν τοῦ ἡγουμένου μέρους = εἰ ἐξείη, γένοιτ' ἄν, καὶ = δύναιο ἄν, εἰ βούλοιο. — ἄψαιτό τις ἄν = εἰ τύχοι οὕτω βουλοίμην ἄν, ἐροίμην ἄν, κτλ., Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος, εἰκασίαν καὶ δισταγμὸν ἐξηγῶν, καλεῖται εἰκαστικὸς καὶ διστακτικὸς; ὅσως ἄν τις ἐπιτιμήσειε τοῖς εἰρημέτοις (1σ.).

§. 12. Τίθεται γ'. ἡ εὐκτική ἐγκλισις ἐπὶ ἐρωτήσεων δι' ὧν ἐρωτᾶται, οὐχὶ τὸ ἐσόμενον, ὡς διὰ τῆς ὀριστικῆς, οὐχὶ τὸ δεῖον γενέσθαι, ὡς διὰ τῆς ὑποτακτικῆς, ἀλλὰ τὸ δυνατόν γενέσθαι ἄρα ἐθελήσειεν ἄν Γοργίας ἡμῖν διαλεχθῆναι (Πλ. Γοργ. 447); ὅπερ προσεγγίζει εἰς ἰκεσίαν. Εἶναι δὲ φανερὸν ὅτι τοῦτο οὐδὲν ἕτερον ἢ ὁ ἀνωτέρω δυνητικὸς λόγος ἐν ἐρωτήσει. Τοιοῦτον καὶ τὸ Πῶς ἄν ὀλοίμην (Εὐρ. Μ. 97); ὅπερ προσεγγίζει εἰς εὐχὴν.

§. 13. Τίθεται δ'. ἡ εὐκτική ἐγκλισις καθ' ἑαυτὴν πρὸς μετριωτέραν ἐξήγησιν τῶν τῆς ὀριστικῆς ἐπὶ συμπερασμάτων οὐκοῦν ρητορικῆ διμηγορία ἄν εἴη (Πλ. Γοργ. 502), ἢ ἐπὶ γυναικῶν ἄνηρ ἄριστος οὐκ ἄν εἴη δυσγενής (Γν.) εἰ πρὸς μετριωτέραν ἐξήγησιν τῆς προστακτικῆς χωροῖς ἄν εἴσω (Σ. Ἡλ. 1491). Εἶναι δὲ καὶ ταῦτα (δ'. εἰ) διάφορα εἶδη τοῦ δυνητικοῦ λόγου. Ἡ εὐκτικὴ ἐγκλισις εἶναι ἰδιαίτερον πλεονέκτημα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, δι' ἰδιαίτερου τρόπου ἐξηγούτης καὶ ἄλλο τι, μάλιστα δὲ καθαρὰν εὐχὴν.

Ἡ Προστακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 14. Ἡ προστακτικὴ ἐγκλισις τίθεται α' ἐπὶ προσταγῆς ἄπτε, πκῖ, λύχνον, κἄκφερε τὸ γραμματεῖον (Ἀρφ. Ν. 48). — δεῦρ' εἰθέ (Ἀρφ. Ν. 58). β'. ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ὃ ἐστὶν ἐπὶ προσταγῆς τοῦ μὴ ποιῆσαι τι καὶ τὰ μὲν ποιεῖ, τὰ δὲ μὴ ποιεῖ (Πλ. Πρωτ. 325). Καὶ συνήθως μὲν τίθεται προστακτικὴ, ἐνεστώτος ὄντος τοῦ χρόνου, ὑποτακτικὴ δὲ ἐπὶ ἀοριστοῦ (ἀν. §. 9). Ἀπικνᾶται δέ, ἀλλὰ σπανιώτερον, καὶ ἀοριστὸς προστακτικῆς καὶ σύ μὴ πρότερον ἔμβαλε τοῖς πολέμοις (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 17). — μή ψεῦσον (Ἀρφ. Θ. 877.) — μή νόμισον (ἐκ τῶν τοῦ Σοφοκλέους ἀναφερόμενον). Ὡς ἐπὶ

δευτέρου, οὕτω τίθεται προστακτικὴ καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου· εὔγε μέντοι ἐπιστάσθωσαν (Ξ. Ἀν. Α', δ', 8).—*ἱερὰ μὴδὲ εἷς ἐν ἰδίαις οἰκίαις ἐκτῆσθω* (Πλ. Ν. Ι', 907).

§. 45. Τίθεται γ'. ἡ προστακτικὴ ἐπὶ συμβουλῆς· τοὺς μὲν θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δὲ γονεῖς τίμα, τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου τοῖς δὲ νόμοις πείθου (Ἰσ. Δημόν. δ'). Ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ μὴ πρακτέου· μὴ κατόκει μακρὰν ὁδὸν πορεύεσθαι πρὸς τοὺς διδάσκειν τι χρήσιμον ἐπαγγελλομένους (Ἰσ. ἔνθ. ἀν)· δ'. ἐπὶ προτροπῆς· θάρρει, ἐλπίζε—*ἄσσον ἔτε* (Ἰλ. Α', 335).—*ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἔτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδα, ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῶων ἔδην, θήκας τε προγόνων* (Αἰσχ. Πέρσ. 402). Ταῦτα καὶ τὰ ἀραπαύου, γάγε, πτε, εὐφραίνου (Δουκιαν.)· ε'. ἐπὶ εὐχῆς καὶ κατάρσε· χαῖρε, εὐτύχει ἐρρώσο.—*ἔρρ' εἰς κόρακας* (Ἀρφ. Πλ. 604)· ς'. ἐπὶ ἰκεσίας· ταῦτα χάρισαί μοι (Ξ Κ. Π. Α', δ'. 9)· *μῆνιν ἄειδε, θεά* (Ἰλ. Α. 4).

§. 46. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι συνέβη καὶ εἰς τὰ ὀνόματα τῶν ἐγκλίσεων ὅ,τι καὶ εἰς τὰ τῶν πτώσεων ὠνόμασαν δηλ. οἱ γραμματικοὶ ἀμφοτέρας ἕκ τίνος σημασίας ἦν περ ἰνόμισαν μόνην, ἢ, τοῦλάχιστον κυριωτέραν, ἐν ᾧ παρὰ ταύτην ἔχουσι καὶ ἄλλας. Οὔτε ἡ γενική, π. χ. μόνον γένος ἐξηγεῖ, οὔτε ἡ δοτικὴ μόνον δόσιν, ἀλλὰ καὶ, τὸ ἐναντίον, ἀφαίρεσιν· τοῖσιν ὑπείλετο νόστιμον ἡμᾶρ (Ὀδ. Α, 9). Ἴδε Εἰσ. Ἑλλ. Συγκτ. σ. 199, §. 47). Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὰ ὀνόματα τῶν ἐγκλίσεων, Ὀριστικῆ, Προστακτικῆ, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἑγκλίσεις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσεϊ.

§. 1. Ἐν συνδέσει λόγου αἱ παρεμφατικαὶ ἐγκλίσεις φιλάττουσιν ὡς ἐγγίστα τὴν αὐτὴν χρῆσιν ἣν καὶ καθ' ἑαυτὰς τιθέμεναι. Αἱ δὲ διάφοροι αὐτῶν ποικιλίαι προκύπτουσι καὶ

ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς φύσεως τῶν δι' αὐτῶν ἐκ-
φερομένων λόγων.

Ἡ Ὀριστικὴ Ἐγκλισις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει.

§. 2. Ἡ ὀριστικὴ ἔγκλισις τίθεται ἐν συνδέσει λόγου, εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα' α. ἐπὶ τῶν γνωστικῶν, εἰκαστικῶν, λεκτικῶν, ἐκθετικῶν, ἀγγελτικῶν καὶ τῶν τοιούτων λόγων, ἐν οἷς τὸ δεύτερον κῶλον ἐκφέρεται διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς ἐκεῖνο χρῆγνῶναι ὅτι οὐδὲν ἐστὶν κερδαλεώτερον τοῦ νικᾶν (Ξ. Κ. Π. Δ', 6', 26).—γνώσει κακοῦ θυμοῦ τελευτῆν ὡς κακῆ προσγίγεται (Σ. Κ. 1197).—λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται (Ξ.) κτλ.

§. 3. Γενικώτερον μὲν ἰσχύει τοῦτο, ὅταν ἐν τῷ κῶλῳ τῆς κυρίας προτάσεως ὑπάρχη ἐνεστῶς ἢ μέλλων, παρωχημένου δὲ ἡγουμένου ἢ καὶ ἱστορικοῦ ἐνεστῶτος, τίθεται εὐκτικὴ' ἐπεὶ ταῦτα ἐκηρύχθη, ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται ὅτι κερδὸς ὁ φόβος εἶη (Ξ. Ἀν. Β', γ', 26)—οἱ Ἴνδοι ἔλεξαν ὅτι πέμψειε σφᾶς ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς (Ξ. Κ. Π. Β'. δ', 7). Ἀλλὰ πολλάκις παραμελούμενης τῆς τοιαύτης ἐξαρτήσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, τίθεται ὀριστικὴ καὶ παρωχημένου ἡγουμένου, ὡς εἰ προηγίτο ἐνεστῶς ἢ μέλλων' ἦδειν ὅτι ἐψεύδου.—ἦκε δ' ἀγγέλλων τις ὡς Ἐλάτεια κατείληπται (Δ. Περὶ Στεφ. νγ').—ἦδει Ἀφοβὸς ὅτι ἐξελεγχθήσεται (Δ.) κτλ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Εὐκτικῆς.

§. 4. Τίθεται β'. ἡ ὀριστικὴ ἐν συνδέσει λόγου, εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ ὑποθέσεως, ὅταν τὸ ἐπόμενον παρίστανται ὡς ἀναντήρητος συνέπεια τοῦ ἡγουμένου' εἰ θεοὶ εἰσιν, ἔστι καὶ ἔργα θεῶν.—εἰ μὲν θεοῦ νιδῶ; ἦν Ἀσκληπιός, οὐκ ἦν αἰσχροκερδής, εἰ δὲ αἰσχροκερδής, οὐκ ἦν θεοῦ (Πλ. Πολ. Γ', 408). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ ἡγουμένου μέρους τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου τίθεται ὀριστικὴ, ὅταν οὐδεμία ἀμφιβολία παρεμφαίνηται. εἰ θεοὶ εἰσι.—εἰ τοῦτο πεποίηκα.—εἰ γενήσεται.—εἴ τι ἔσται, κτλ.

§. 5. Τίθεται γ'. ἡ ὀριστικὴ ἔγκλισις ἐν συνδέσει λόγου

εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ ἀναφορᾶς, ὅταν ὁ ἀναφορικός λόγος ἀναφέρηται εἰς ὠρισμένον πρόσωπον ἢ πράγμα, ἢ εἰς χαρακτῆρα ὠρισμένων ἰδιοτήτων· Ζεὺς θε ἐφορᾷ πάντα καὶ κρατύνει (Σ. *H. I.* 125).—ἡ χριστός ἀνήρ πολίτης ἐστὶν ἅπανσιν, ὅστις γ' ἐστὶ τοιοῦτος (Αρφ. *Eir.* 909).

§. 6. Τίθεται δ' ἡ ὀριστικὴ ἐγκλίσις ἐν συνδέσει λόγου εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ χρόνου, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς ὀρισμένου χρόνου σημεῖον· τότε, ἠρίκα ἡμῖν ὠμολόγουν (Πλ. *Συμπ.* 191).—ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ ἦν (Πλ. *Πρωτ.* 320).—νῦν ὅτ' ἐν πόλῳ ταύτῳ βεβηκῶς τρυχάεισ κακῶν ἐμοί (Σ. *K.* 1358). ἔ. ἐπὶ αἰτίας· ποιητέα ταῦτα, ἐπεὶ ὑμῖν δοκεῖ.—ιδεῖν ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουε καλὸν κἀγαθὸν αὐτὸν εἶναι (Ξ. *K.* Π. Α', γ', 1).

§. 7. Τίθεται γ' ἡ ὀριστικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ θετικῶν ἐρωτήσεων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν δηλ. περιστάσεων καθ' ἃς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· πόθεν ἦκει;—τί ἐστὶ τοῦτο; λέξον μοι τί ἐστὶ τοῦτο.—μὴ μ' ἀνέρη τίς εἰμι (Σ. *K.* 209).—ὄρα τί ποιεῖς, ὦ παῖ (Σ.). ὅστις ποθ' ὑμῶν λείον κάτοιδεν ἀνδρὸς ἐκ τίτος διώλετο, τοῦτον κλεῦω, κτλ. (Σ. *T.* 225).

Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσει.

§. 8. Ἡ ὑποτακτικὴ καὶ ἡ εὐκτικὴ, ὁμοιάζουσι καθ' ὅτι ἀμφότεραι δὲν παριστώσιν ὡς θετικῶς ὑπάρχον τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνον, καθάπερ ἡ ὀριστικὴ, διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων καθ' ὅτι ἡ μὲν ὑποτακτικὴ παριστᾷ αὐτὸ ὡς ἐκ τῆς πείρας προσδοκώμενον, ἡ δὲ εὐκτικὴ ὡς ἐν τῷ λογισμῷ ὑπάρχον.

§. 9. Ἀμφότεραι αὐταὶ αἱ ἐγκλίσεις τίθενται ἐν συνδέσει λόγου. 1. ἐπὶ ὑποθέσεως· 2. ἐπὶ ἀναφορᾶς· 3. ἐπὶ χρόνου· 4. ἐπὶ τέλους· 5. ἐπὶ ἐρωτήσεων. Ἡ δὲ εὐκτικὴ ἰδιαίτερος προσέτι καὶ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων, ὅπερ ἔχει κοινὸν μετὰ τῆς ὀριστικῆς (§. 3).

1. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ὑποθέσεως.

§. 10. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων

μετὰ τῶν μορίων, *ἐὰν ἄν, ἦν*, ἐν τῷ ἡγουμένῳ κώλῳ, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ὡς δυνατὴ καὶ προσδοκωμένη, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος. Καὶ τότε ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται ὀριστικὴ μὲν, ἐὰν παρίσταται ὡς θετικὴ, εὐκτικὴ δὲ μετὰ τοῦ *ἄν*, ὅταν παρίσταται ὡς ἀμφίβολος ἢ συνέπεια· ἅπας λόγος, *ἂν ἀπὴ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν* (Δ).—*ἐὰν γινώσκῃ ὧν δεῖ, ἀληθὴς ἂν εἴη προστάτης* (Ξ. Ἀπ. Γ', δ', 6).—*οὐκ ἀποδέχομαί σου, ἐὰν τοιαῦτα φλυαρῆς* (Πλ. Πολ. Η', 55). Ἡ διαφορὰ τοῦ *εἰ* γράφει καὶ *ἐὰν* γράφῃ πολ- λάκις γίνεται ἀνεπαίσθητος· *ἐὰν φῆ*—*εἰ δ' αὖ φήσει* (Δ).

§. 11. Ἡ εὐκτικὴ δὲ τίθεται ἐν τῷ ἡγουμένῳ κώλῳ τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου μετὰ τοῦ *εἰ*, ἄνευ τοῦ *ἄν*, ὅταν ἡ ὑπόθεσις ἦναι προβληματώδης καὶ ἐν τῷ λογισμῷ, μὴ προσδοκωμένη ἐκ τῆς πείρας, *εἰ τοῦτο εἴη, ὅπερ ἴσα δύναται τῷ τεθέριος ὅτι ἠθέλειν εἶναι τοῦτο*· ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ *ἄν*, *εἰ ἅπαντες μιμησαίμεθα τὴν Λακεδαιμονίων ἀργίαν, καὶ πλεονεξίαν, εὐθὺς ἂν ἀτολοίμεθα* (Ἰσ. Βούσιρ. ἦ). Ἀλλὰ ἡ ἀπόδειξις ποικίλλει πολυειδῶς.

Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἀναφορᾶς.

§. 12. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἀναφορᾶς μετὰ τῶν πτω- χικῶν τε καὶ μοριακῶν ἀναφορικῶν, ἐχόντων τὸν σύνδεσμον *ἄν, ὅς ἄν, ὅστις ἄν, οἷος ἄν, ὡς ἄν, ὅπου ἄν*, κτλ. ὅταν ὁ λόγος ἐνεστώτης ἢ μέλλοντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, ἀναφέρηται εἰς μίαν μόνην ἀόριστον περίστασιν ἐκ τῶν πολ- λῶν δυνατῶν τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος· *συμμαχεῖν τούτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, ὅς ἄν ὀρώσι παρεσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας ἂ χρῆ* (Δ. Φ. Α', γ')—*ἄτ' ἄν σοι λο- γιζομένῳ φαίρηται βέλτιστα ταῦτα τοῖς ἔργοις ἐπιτέλει* (Ἰσ. πρὸς Νικ. 10) οὕτω καὶ ὅσοι *ἄν, ὅσῳ ἄν* καθ' ὅσον *ἄν δύνωμαι, ὅπῃ ἄν ἠγήται*, κτλ. Ἡ ἀοριστία ἐπιδεικνύεται ἐναργέστερον διὰ τοῦ *ὅς ἄν*, κτλ., ἢ διὰ τοῦ ἀπλοῦ *ὅς*. Πολ- λάκις δὲ ἡ διαφορὰ καταντᾷ πολλά μικρά· *ὧν λέγῃ, ὧν ἄν εἴπῃ* (Δ).

§. 13. Ἡ εὐκτική τίθεται ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ ἀναφορᾶς, παρωχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἀναφορικῶν, ἄνευ τοῦ ἄν· προσέτι δὲ καὶ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς πρόσωπα ἢ πράγματα πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπαναληφθέντα, ὁσάκις ἢ περίστασις ἔφερον. Οὕτω λοιπὸν τὸ ὅσους εἶδεν=ὅσους εἶδεν ἅπασι.—ὅσους ἴδοι=ὅσους κατὰ διαφόρους καιροὺς εἶδεν—ὅσους ἄν ἴδῃ=ὅσους ἴδῃ εἰς τὸ ἐξῆς· καὶ οὐκ μὲν ἴδοι εὐτάκτως καὶ σιωπῇ ἰόντας ἐπήγει, εἰ δὲ τινὰς θορυβομένους αἰσθοίτο, κατασβεργνῦναι τὴν ταραχὴν ἐπειράτο (Ξ. Κ. Π. Β', γ', 55).—ὄν ἔλοιεν τῶν ταύρων ἔσφαττον (Πλ. Κριτία, 119).—καὶ οἱ μὲν ὄνοι, ἐπεὶ τις διώκοι, προσδαμόντες ἄν εἰστήκεσαν, καὶ πάλιν, ἐκεῖ πλησιάζοιεν οἱ ἵπποι, ταῦτ' ἐποίουν (Ξ. Ἄν. Α', ε', 2).

3. Ἰ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ χρόνου.

§. 14. Περὶ τῶν χρονικῶν λόγων ἰσχύουσι τὰ περὶ τῶν ἀναφορικῶν. Τίθεται ὑποτακτικὴ ἐν τῷ χρονικῷ λόγῳ μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων, ὅτε, ὅποτε, ἐπεὶ, κτλ. προσλαμβάνόντων τὸ ἄν, καὶ γινομένων ὅταν, ὅπταν, ἐπάρ, ἕως ἄν, ὅταν, ἄρκτικου χρόνου ὄντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς τὸ παρὸν ἢ μέλλον· ἅπαντα δυσχέρεια, τὴν αὐτοῦ φύσιν ὅταν λιπῶν τις ὄρᾳ τὰ μὴ προσεικότα (Σ. Φ. 902).—τοῦτο καὶ νῦν ποιοῦσιν οἱ βάρβαροι βασιλεῖς, ὅπταν (ἢ ὅπου ἂν) στρατοπεδεύονται (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 26).—ἕως ἄν σώζηται τὸ σκάφος, τότε χρῆ καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην καὶ πάντ' ἄνδρα ἐξῆς προθύμους εἶναι, καὶ, ὅπως μὴθ' ἐκὼν μὴτ' ἄκων μηδεὶς ἀνατρέψῃ, τοῦτο σκοπεῖσθαι· ἐπειδὴν δὲ ἡ θάλαττα ὑπέροσχῃ μάταιος ἢ σπουδῇ (Δ. Φ. Γ', ιδ').

§. 15. Τίθεται δὲ εὐκτικὴ, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου μετὰ τῶν αὐτῶν χρονικῶν μορίων, ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς πράξιν πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπαναληφθεῖσαν, ὁσάκις ἢ περίστασις ἔφερον, καὶ ὅχι εἰς ὠρισμένον σημεῖον χρόνου· ὅτε ἀφίκετο=ὅτε ἐφθασεν—ὅποτε ἄ-

φίκοιτο—ὄτε καὶ ὄτε, κατὰ διαφόρους καιροὺς, ἤτοι ὁσάκις ἐφθασεν—ὅταν ἀφίκηται—ὅταν φθάσῃ· ὁπότ' εὖ πράσσει πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερει, εἴ τι δυστυχοῦ (Εὐρ. Ἰκ. 897).

ἸΙ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ τέλους.

§. 16. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, μετὰ τῶν μορίων ἴνα, ὡς (καὶ ὄφρα παρὰ ποιηταῖς), ὅπως, ἴνα μὴ, ὡς μὴ, ὅπως μὴ, ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ μόνου τοῦ μὴ, ἐνεστῶτος ἢ μέλλοντος χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, βασιλεὺς αἰρεῖται οὐχ' ἴνα ἑαυτοῦ καλῶς ἐπιμελῆται, ἀλλ' ἴνα καὶ οἱ ἐλόμενοι δι' αὐτὸν εὖ πράττωσιν (Ξ. Ἀπ. Γ', β', 3).—ἔὰν τίς σοι κάμηνη τῶν οἰκετῶν, παρακαλεῖς ἰατρούς, ὅπως μὴ ἀποθάνῃ (Ξ. Ἀπ. Β', ι, 2).—διηγησόμεθα ὡς μάλλον δῆλον γένηται (Ξ. Κ. Α', β', 6). Εἰς τὸ ὡς καὶ ὅπως προστίθεται ἐνίοτε καὶ ὁ ἄν, οὔτε ὁμως εἰς τὸ ἴνα οὔτε εἰς τὸ μόνον μὴ.

§. 17. Ἡ εὐκτικὴ τίθεται μετὰ τῶν αὐτῶν μορίων, παρωχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος. Μένων ἐπεθύμει ἄρχειν, ὅπως πλείω λαμβάνοι, ἐπεθύμει δὲ τιμᾶσθαι, ἴνα πλείω κερδαίνοι· φίλος τ' ἐβούλετο εἶναι τῆς μέγιστα δυναμένοις, ἴνα ἀδικῶν μὴ διδοίῃ δίκην (Ξ. Ἀρ. Β', ς, 21).—ὅπως ἀσφαλῶς θηρῶν, ἰππέας τε προσέλαβε πολλοὺς καὶ πελταστάς (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 16). Κύρος φίλων ὤετο δεῖσθαι, ὡς συνεργοὺς ἔχει (Ξ).—ἐπεμελεῖτο Κύρος ὅπως μήποτε ἀνίδρωτοι οἱ στρατιῶται ἐπὶ τὸ ἄριστον καὶ τὸ δεῖπνον εἰσίοιεν (Ξ. Κ. Π. Β', α', 20).

§. 18. Πολλάκις δέ, καὶ παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, ἔπεται, ὑποτακτικὴ, ἤτοι διότι, καὶ περ παυσάσης τῆς πράξεως, ὁ σκοπὸς ὁμως, δι' ὃν ἡ πράξις ἐγένεν, εἶναι εἰσέτι ἐκτελέσιμος, ἢ ἀπλῶς παραμελουμένης τῆς τοιαύτης συνδέσεως καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος, ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τῆς εὐκτικῆς, εἰς τὸ διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφερόμενον ἐνεστῶς καὶ μέλλον· οὕτω κατὰ τὸ πρῶτον· παρήλθο-

μεν, ὅπως μὴ ῥαδίως περὶ μεγάλων πραγμάτων χεῖρον βουλευέσθε (Θ. Α', 73)· κατὰ τὸ δεύτερον· ἐπίτηδές σε οὐκ ἤγειρον. ἵνα ὡς ἥδιστα διάγῃς (Πλ. Κριτ, 43).— Ἀβροχόμας τὰ πλοῖα κατέκασεν, ἵνα μὴ Κῦρος διαβῆ (Ξ. Ἄρ. Α'. 128). Ἐνίοτε δὲ τίθενται ἀμφότεραι εἰς τὸν λόγον· γὰρ οἱ Κορίνθιοι ἐπλήρουν, ὅπως γυνμασίας τε ἀποπειράσωσι καὶ τὰς ὀκλάδας αὐτῶν ἤτσον οἱ Ἀθηναῖοι κωλύουσιν ἀπαίρειν (Θ. Ζ', 17)· ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι ἐν τούτοις ἡ μὲν ὑποτακτικὴ τίθεται, ὅταν τὸ τέλος θεωρῆται ὡς μᾶλλον εἰς τὸ βέβαιον προσεγγίζον, ἡ δὲ εὐκτικὴ ὅταν ἐννοῆται ὡς ἀμφίβολον.

* §. 19. Καὶ τὰ φόβου σημαντικὰ ῥήματα τὴν αὐτὴν σύνταξιν δέχονται· δέδοικα μὴ ἐπιλαθώμεθα τῆς οἴκαδε ὁδοῦ (Ξ. Ἄν. Γ'. Β', 26)— ἔδεισαν οἱ Ἑλληνας μὴ οἱ Πέρσαι προσαγάγοιεν πρὸς τὸ κέρας (Ξ. Ἄν. Α', 1, 6). Ἀλλὰ ὡς λέγεται Ἀριστεὺς συνεβούλευε τοῖς ἄλλοις ἐκπλεῦσαι, ὅπως ἐπὶ πλεον ὁ σῖτος ἀντίσχη, (Θ. Α', 15). κτλ. (§. 18), οὕτω καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ξυμμάχους ἐδεδίεσαν σφῶν μὴ ἀποστῶσιν (Θ. Ε', 14). Εἰς γενόμενον δὲ ἀναπερομένου τοῦ φόβου, τίθεται ὀριστικὴ φόβούμεθα μὴ ἀμφοτέρων ἅμα ἡμαρτήκαμεν (Θ. Γ', 53).

* §. 20. Πρὸς τοὺς τελικοὺς λόγους συγγενέουσιν οἱ τροπικοί, ὅταν δηλ. τὸ ὅπως σημαίῃ τὸ τίτι τροπῶ, ὅποια ἦτον ἢ ἀπ' ἀρχῆς αὐτοῦ σημασία· καὶ τότε εὐλόκληρος ὁ δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος ἐπέχει τόπον ἀντικειμένου· γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν ῥημάτων ἅτινα τάσιν καὶ σπουδῆν πρὸς τι σημαίνουσιν, βουλευέσθαι, ἐπιμελεῖσθαι, σπονδάξειν, παρασκευάζειν, πράττειν, μηχανᾶσθαι, κτλ· Ἐν τούτοις τίθεται ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς συνθέστρον· βουλεύεται (Κῦρος) ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ' ἦν δύνηται, βρασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου (Ξ. Ἄρ. Α', 4, 4).— οὐ μικρὰν πρόνοιαν ἔχειν δεῖ, ὅπως κύριος ἔσται ὁ νόμος καὶ μήτε συγχυθήσεται μήτ' αὐτὸ μεταποιηθήσεται (Δ. Ἀριστοκρ. 640) Μετὰ τὸν μέλλοντα ἔρχεται εἰς χρῆσιν ὁ δεύτερος ἄριστος, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πρῶτος ἄριστος, ἐνεργητικὸς τε καὶ μέσος τῆς ὑποτακτικῆς.

5. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνῆσει λόγου, ἐπὶ ἐρωτήσεων.

§. 21, Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν ἐν αἷ, καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ ὡς τί εἶπω; πῶς εἶπω; πῶς ἀποδρῶ; κτλ. (σ. 84. §. 7), οὕτω καὶ τί βούλει ἵνα εἶπω; Ἐπειδὴ δὲ μόνον οἱ ἀποροῦντες ἐρωτῶσι, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀπορηματικοί, οἱ διαβουλευτικοὶ καὶ οἱ τοιοῦτοι λόγοι, καὶ περ ἄνευ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τύπου, εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνάγονται καὶ τῆι αὐτῆι δέχονται σύνταξιν ἀπορῶ τὴν τ' ἀδελφὴν ὅπως ἐκδῶ καὶ τὰλλα ὁπόθεν διοικῶ (Δ. κατὰ Ὀρητ. Α', ζ').—οὐκ ἔχω ὅπως σοι εἶπω ἂ τοῶ (Πλ.).—βουλεύομαι πῶς σε ἀποδρῶ (Ξ).—οἱ κήρυχοι φροτιζοῦσιν ὅτι ἐλάττορος πριάμενοι πλείους ἀποδῶνται (Ξ. Ἀπ. Γ', ζ', β).—οὐδὲν Σωκράτει διοίσει, ἐὰν μόνον ἔχη ὅτι διαλέγηται (Πλ. Συμπ. 194)=μετὰ τίνος νὰ διαλέγηται. Ἐνίοτε τίθεται καὶ μέλλων τῆς ὀριστικῆς, παριστῶν τὸ πρᾶγμα ὡς γενησόμενον οὐκ ἔχετε ὅτι ποιήσετε (Δ.), ὡς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 22, Καὶ ἡ εὐκτικὴ ὁμοίως τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν, ὡς ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου οἱ Ἐπιδάμνιοι τὸν ἐν Δελφοῖς θεὸν ἐπηρώτων εἰ παραδοῖεν Κορινθίους τὴν πόλιν (Θουκ. Α', 25). Τοῦτο, ἐνεστῶτος ἡγουμένου ἠθέληεν εἶναι καθ' ὑποτακτικὴν ἐρωτῶμεν εἰ παραδώσειν, ἢ κατὰ μέλλοντα τῆς ὀριστικῆς, παραδώσομεν.—Ἀλκιβιάδης ἠπόρει ὅτι χρήταιτο τοῖς παροῦσι πράγμασιν (Ἰσ.), κτλ.,

Ἡ Εὐκτικὴ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων.

§. 23. Ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν ὅτι οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς μετὰ τῶν λεκτικῶν, διηγηματικῶν καὶ ἐν γένει ἐκθετικῶν ῥημάτων ἐξηγούμενοι λόγοι, ἐνεστῶτος μὲν ἡγουμένου καὶ μέλλοντος, ἐκφέρονται καθ' ὀριστικὴν λέγουσιν ὅτι τέθηρκε παρωχημένου δὲ ἡγουμένου, κατ' εὐκτικὴν ἔλεγον ὅτι εἶη

Παρατηρήσαμεν προσέτι ὅτι ἐνίοτε, καὶ παρωχημένου ἡγουμένου, ἐκφέρεται ὡσαύτως καθ' ὀριστικὴν ἤκε δ' ἀγγελῶν τις ὡς Ἐλλάτεια κατείληπται (Δ. περὶ Στεφ. 284). (Ἴδε ἀν. §. 3). Ἐνίοτε δὲ τίθενται καὶ ἀμφότεραι αἱ ἐγκλίσεις αὐταὶ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ· ἔλεγον ὅτι Κῦρος μὲν τέθνηκεν, Ἀριαῖος δὲ πεφευγώς εἶη (Ξ. Ἀν. Β', α, 3).

§. 24. Ἐπειδὴ ἡ εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ παρελθόν, ἔπεται ὅτι ἡ τῆς ὀριστικῆς χρῆσις ἐν τούτοις εἶναι ὡς ἐξαιρέσις. Ἐχει δὲ ἡ ἐξαιρέσις αὕτη τὸν αὐτὸν λόγον ὃν ἔχει ἡ χρῆσις τῆς ὑποτακτικῆς, παρωχημένου ἡγουμένου, ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, ἐπὶ τῶν φόβου σηματικῶν, ἐπὶ ἐρωτήσεων, κτλ. Παραμελεῖται δηλ. ἡ σχέσις τῆς συνδέσεως, καὶ ὁ λόγος θεωρεῖται ὅχι ὡς ἐξαριώμενος, ἀλλ' ὡς αὐθυπόστατος.

§. 25. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον λέγεται τῇ ὑστεραίᾳ ἦκεν ἄγγελος λέγων ὅτι μελοπῶς εἶη Σύννεσις τὰ ἄκρα (Ξ. Ἀν. Α', ε', 21), καὶ ἦλθον ἄγγελοι ὅτι οἱ Ἐπιδάμνιοι πολιορκουῦνται (Θ. Α', 26)—ἀνέκραγον οἱ παρόντες ὅτι ζῆ ὁ ἀνὴρ (Ξ. Ἀν. Ε', κ, 10)—καὶ τοῦτον μὲν ἀνέκραγον πάντες ὡς ὀλλγας παῖσειεν (αὐτόθι, 12).—Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδοὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαν εἰς Βαβυλῶνα (Ξ. Ἀν. Α', δ', 11)—καὶ ἔγνω ὁ Ἀρχίδαμος ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι οὐδὲν πω ἐνδύσουσιν (Θουκ. Β', 12)

§. 26. Μεταφερόμενος ὁ λόγος ἐκ τῆς εὐκτικῆς εἰς τὴν ὀριστικὴν ἐγκλίσειν καὶ ζωηρότερος γίνεται· καὶ ὡς βεβαιότερος ἐκφέρεται· τὸ ὅτι ζῆ ὁ ἀνὴρ εἶναι αὐτὴ ἢ φωνὴ τῶν ἀνακραγόντων, οἵτινες παρίστανται ὡς αὐτοπροσώπως κραυγάζοντες ζῆ ὁ ἀνὴρ· οὕτω καὶ περὶ τῶν λοιπῶν. Τοῦναντίον δὲ ἀλλοχοῦ προτιμᾶται ἡ εὐκτικὴ, ὅταν τὰ παρ' ἄλλου λεγόμενα ὡς μὴ ἀληθῆ παρίστανται· Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφόν ὡς ἐπιβουλεύει αὐτῷ (Ξ. Ἀν. Α', α, 3)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ ἀπαρεμφάτου καὶ ἀπροσώπων ῥημάτων.

Περὶ Ἀπαρεμφάτου.

§. 1. Καὶ ἡ ἀπαρέμφατος ἔγκλισις ἦτοι τὸ ἀπαρέμφατον, ὡς λέγεται, δυνατόν νὰ θεωρηθῆ ὡς καθ' ἑαυτὸ τιθέμενον εἰς τὸν λόγον, καὶ ὡς ἐν συνδέσει καὶ ἐξαρτώμενον, οἷον τὸ αἰδεῖσθαι ἐν τούτοις οὐκ ἔνεστιν, καὶ δέομαι συγγνώμην ἔχειν, κτλ. Ἀλλὰ καὶ ὡς εὐκολώτερον καὶ ὡς συμφωνότερον πρὸς τὰ ἐν τῇ Β'. Π. θέλομεν θεωρήσει καὶ ἐνταῦθα τὸ ἀπαρέμφατον ἄ. ὡς ἔγκλισιν ῥήματος· β'. ὡς ὄνομα.

Α'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς ἔγκλισις Ῥήματος.

§. 2. Ὡς ἔγκλισις ῥήματος τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται μάλιστα μετὰ τινων ἰδιαιτέρων κλάσεων ῥημάτων, δέχεται ὑποκείμενον ὅπερ προσδιορίζει τὴν ἀόριστον αὐτοῦ φύσιν, κατηγορούμενον ἐπὶ τοῦ εἶναι καὶ τῶν ὁμοίων, ἀντικείμενον καὶ προσδιορισμούς.

Κλάσεις τῶν Ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ ἀπαρέμφατον συντάσσεται.

§. 3. Αἱ κλάσεις τῶν ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον τίθεται μάλιστα εἶναι·

α'. Τὰ βουλήσεως σημαντικὰ καὶ τὰ ἐκ τούτων προκύπτοντα· ἐθέλω ὑμᾶς συντηῆσαι καὶ ξυμφῶσαι εἰς τὸ αὐτὸ (Πλ. Συμπ. 192). Οὕτω καὶ αἰροῦμαι, προθυμοῦμαι, κελεύω, κτλ. παρακαλῶ, προτρέπω, ἱκετεύω, πείθω, κτλ. ἐπινοῶ, λογίζομαι, βουλεύομαι, κτλ. Ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων. κωλύω, ἀποτρέπω, κτλ. β'. Τὰ σημαίνοντα φύσιν, δύναμιν, ἰκανότητα, ἔθος πρὸς τι καὶ τὰ ὅμοια· πέφυκεν ἄνθρωπος ὑπερφροεῖν, οὕτω δύναμαι, τολμῶ, ἀναγκάζω, διαπραττομαι, εἴωθα, κτλ. Ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων· ἀδυνατῶ, δέδοικα, ἀσχύνομαι, κτλ. γ'. Τὰ δοξασίας, εἰκασίας καὶ τῶν τοιούτων σημαντικὰ· νομίζω συμφέρειν ἡμῖν (Πλ.

Φαίδρ. 230)—τοὺς ἄλλους ἡγεῖται πολιτικοὺς ποιεῖν (Ξ)
—πιστεῦν διαλύσειν τὴν διαβολήν, κτλ. δ'. Τὰ λεκτικὰ
μετὰ τῶν ὁμοίων ἔφασαν καρτερεῖν αὐτοῦ (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 8).
—εὖ πεπορθέται ὡμολόγουν (Ξ. Ἀγ. Δ'. 1).—ὁμώμοκε δι-
κάσειν κατὰ τοὺς νόμους (Πλ. Ἀπολ. 35), κτλ.

§. 4. Ἐν πᾶσι τούτοις δυνατὸν γὰρ θεωρηθῆ τὸ ἀπαρέμφα-
τον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ
οὔ κρέμαται ἐπιθυμῶ αὐτοκράτωρ γενέσθαι (Ξ)=ἐπιθυμῶ
τῆς αὐτοκρατορίας.—βούλομαι ἀναγνῶναι=βούλομαι τὴν
ἀνάγνωσιν.—ἔγνω τὸν ποταμὸν διαβῆναι=τὴν τοῦ ποτα-
μοῦ διάβασιν.—ἀπαλλάττειν τιὰ ὄφθαλμίας καὶ ἀπαλλάτ-
τειν τιὰ (τοῦ) ζῆν.—παραίνῳ σοι ταῦτα καὶ παραίνῳ σοι
πέθεσθαι, κτλ. Ἀλλὰ οὔτε ἡ σημασία εἶναι κατὰ πάντα ἡ
αὐτή, οὔτε ἡ χρῆσις ἀσθαίρετος.

§. 5. Ὡς τὰ ἀνωτέρω ῥήματα, οὕτω καὶ τὰ τοιαύτην ἔννοιαν
ἐξηγουῦντα ἐπιθέτα συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφάτου δυνατὸς
εἰπεῖν.—δειδὸς λέγειν.—Θεμιστοκλῆς ἰκανώτατος ἦν εἰπεῖν
καὶ γνῶναι καὶ πράξαι (Λυσ).—εἴ τιςιν ἄρα δοκοῦσιν ἐπι-
τῆδειαι ἐκεῖναι παθεῖν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἐπιτῆδειον (Δ.
κατ' Ἀνδρ. 15').—ταπεινὴ ὑμῶν ἡ διάνοια ἐγκαρτερεῖν ἂ
ἔγνωτε (Θ. Β', 61).—μαλακὸς καρτερεῖν πρὸς ἵδονάς. Ἐν
τούτοις τὸ ἀπαρέμφατον ἐκπληροῖ τὰ τῆς αἰτιατικῆς—(σ. 30,
§. 40). Οὕτω δὲ καὶ, ὁ χρόνος βραχὺς ἀξίως διηγῆσασθαι
τὰ πραχθέντα (Πλ.)=ὡς πρὸς τοῦτο. Ἀλλαχοῦ δὲ τὰ τῆς γε-
νικῆς ἀξίως θαυμάσαι=ἄξιως θαυμασμοῦ, ἀξιοθαύμασιος.—
ἀξίως εἶ τιμᾶσθαι (Πλ. Ἀλκ. Α', 105)=ἄξιως τιμῆς.—τὴν
βουλὴν κυρίαν ἐποίησαν τῆς εὐταξίας ἐπιμελεῖσθαι (1σ. Ἀ-
ρεοπ. 15'). Ὁμοίως τὸ νόσημα μεῖζον ἢ φέρειν Σ. Τ. 1293) κλ.

§. 6. Δυνατὸν δὲ καὶ μετὰ πάσης ἄλλης κλάσεως ῥημά-
των γὰρ συνταχθῆ τὸ ἀπαρέμφατον, καὶ ἄνευ τούτου πλήρη
σύνταξιν δεχομένων, καὶ μάλιστα μετὰ τῶν σημαινόντων δι-
δόναι ἢ προσφέρειν τιρὶ τι ἐπὶ τινι σκοπῷ παρέχειν αὐτὸν
ὡσπερ ἰατρῷ τέμνειν καὶ καίειν (Πλ. Γορ. 481).—οἱ Φιλιά-
σιοι τὴν πόλιν φυλάττειν τῷ Λακεδαιμονίοις παρέδωκαν
(Ξ).—ἄσοι τῶν Θηβαίων περιῆσαν ξυνέβησαν τοῖς Π.λαται-

εἶσι παραδοῦναι σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὰ ὄπλα χρῆσασθαι ὅτι ἀρ. βούλωται (Θ. Β', 4). = i discretion.

§. 7. Εἰς ταῦτα τὰ τελευταῖα κυρίως ἀρμόζουσα ἡ προσηγορία τελικὰ ἀπαρέμματα ἐφηρμόσθη ἔπειτα γενικώτερον καὶ εἰς πάντα τὰ ἄλλα, ὅσα ἡ σημερινὴ γλῶσσα διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τοῦ μορίου γὰ συνήθως μεθερμηνεύει (ἀνωτέρω §. 3. α. β'.) ὡς εἰδικὰ καλοῦνται τὰ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἐρμηνευόμενα (αὐτόθι γ'. δ').

Τὸ ὑποκείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 8. Ὅταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι τὸ αὐτὸ πρόσωπον ὅπερ καὶ εἰς τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμματον ἐξαρτᾶται, καλεῖται ταῦτοπροσωπία, ὅταν δὲ ἄλλο ἦναι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ ἄλλο τὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, τότε καλεῖται ἑτεροπροσωπία. Ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας τίθεται τὸ ἀπαρέμματον ἄνευ ἰδιαιτέρου ὑπικειμένου ὁμολογῶ ἀδικεῖν. — σὺ μὲν εἶλου ζῆν, ἐγὼ δὲ καθαρεῖν (Σ. Ἄρτ. 555). Μόνον δὲ ἐν συνεπείᾳ λόγου τίθεται ἰδιαιτέρον ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, διὰ τινος ἀντωνυμίας, ἀνανεούσης τὸ ἐν τῷ ῥήματι τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τοῦτο κατ' ὀνομαστικὴν ὡς ἐγὼ ἤθελον τούτῳ ταύτην ἥτις εἶη μεγίστη πίστις δοῦναι, ἢ μὴτ' ἐγὼ τοῦ πατρὸς ἀκούειν (Δημ. πρὸς Κάλιππον, δ'). — φασὶ τινες οὐκ ἐνούσης ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιστήμης σφεῖς ἐντιθέσθαι (Πλ.). Ἐν πολλοῖς τῶν τοιούτων χωρίοις τρέπουσιν οἱ κριτικοὶ τὴν αἰτιατικὴν εἰς ὀνομαστικὴν, γράφοντες σφεῖς ἀντὶ σφᾶς.

* §. 9. Γίνεται δὲ μάλιστα τοῦτο, ὅταν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος ἐξαρτῶνται δύο ἀπαρέμματα διάφορον ἔχοντα ὑποκείμενον, καθ' ἑτεροπροσωπίαν καὶ ταῦτοπροσωπίαν ἄς (δραχμὰς, Τιμόθεος) ἰδίᾳ ἔφη δαρεῖσαι τὸν πατέρα Ἄρτιμάχῳ καὶ οὐκ αὐτὸς λαβεῖν (Δημ. πρὸς Τιμόθ. θ'). — εἰ οἴεσθε Χαλκιδέας τὴν Ἑλλάδα σώσειν ἢ Μεγαρέας, ὑμεῖς δ' ἀποδράσασθαι τὰ πράγματα, οὐκ ὀρθῶς οἴεσθε (Δημ. Φιλ. Γ'. ε). Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Δ', 28) οὐκ ἔφη αὐτοὺς, ἀλλ' ἐκεῖνον στρατηγεῖν. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 12.*

§. 10. Ἄλλως δὲ ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας, ἥτις ὑποδιαίρεται εἰς δύο περιστάσεις. Ἡ πρώτη περίστασις εἶναι ὅταν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τότε δὲν τίθεται ἰδιαίτερον ὑποκείμενον ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς καὶ ἀνωτέρω (§. 8) *δέομαί σου παραμείναι*. — *ἐπέταξαν τῷ Θηραμένει ἀγελέσθαι τοὺς ναυαγούς* (Ξ.) — *πείθω σε λέγειν*.

§. 11. Ἡ δευτέρα περίστασις εἶναι ὅταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖναι πάντῃ διάφορον καὶ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως. Τότε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατ' αἰτιατικὴν ἀξιῶ ὑμᾶς ἀλλήλους διδάσκειν (Πλ.). — *εὐχοῦτο Ξερίαν καὶ Πασίωνα ὡς δολίους ὄντας αὐτοὺς ληφθῆναι* (Ξ. Ἄν. Α', δ', 7). — *ἰδεῖν σε βούλομαι καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν τὸν μόνον* (Ἀρφ. Πλ. 249) = θέλω νὰ σὲ ἴδῃ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ὁ μονογενὴς υἱός μου.

* §. 12. Τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας ἐνίοτε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου κατ' αἰτιατικὴν, ὅταν διακρίνη αὐτὸ ἑαυτὸ ὡς θεωροῦν καὶ θεωρούμενον, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων *οἶμαι ἐμὲ παρὰ σοῦ πολλῆς καὶ καλῆς σοφίας πληρωθῆσθαι* (Πλ. Συμπ. 175). — *φημί δεῖν ἐκείτους μὲν ἀπολέσθαι, ὅτι ἠσέθησαν, ἐμὲ δὲ σώζεσθαι, ὅτι οὐδὲν ἡμάρτηκα* (Ἄνδ.).*

Τὸ κατηγορούμενον καὶ οἱ προσδιορισμοὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 13. Χωριστὸν κατηγορούμενον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται φυσικῶς τῷ λόγῳ, ἐπὶ τοῦ εἶναι, γίγνεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων. Τίθεται δὲ κατ' ὀνομαστικὴν ἢ αἰτιατικὴν, καθάπερ εἶναι ἢ ὑποτίθεται καὶ τὸ ὑποκείμενον *ρομίζω οὐδὲν χείρων εἶναι τῶν ἄλλων*. — *αἰτίαν ἔχω μισόδημος εἶναι* (Πλ. Πολ. Η', 566) — *οὐδενὸς ὕστεροι γρώμη (ἔφασαν) φαρῆναι* (Θ. Α'. 91). — *ἐγὼ γὰρ Ἀθηναίους φημί σοφοὺς εἶναι*. — *ἀνάγκιδας ἠγείτο εἶναι αὐτούς* (Ξ.). — *τὴν πόλιν ὄντως ἠγῆσω*

πολέμου ἐργαστήριον εἶναι (Ξ. Ἑλλ. Γ', δ', 18).—οἷτινες αὐτόχθορες εἶναι φαμεν (Ἰσ. Συμμ. ιζ').

§. 14. Ὅταν δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (§. 10), τότε, ἔλξεως καὶ ἀφομοιώσεως νόμῳ, τίθεται συνήθως τὸ κατηγορούμενον ἐμοιοπτῶτως αὐτῷ ἐδέοντο Κύρου ὡς προθυμοτάτου πρὸς τὸν πόλεμον γενέσθαι (Ξ. Ἑλλ. Α', ε', 2)· καὶ πάντοτε σχεδὸν οὕτως, ὅταν προηγῆται γενικὴ μετοχῆς δοξαστικοῦ, λεκτικοῦ ἢ τοιοῦτου τινὸς ῥήματος τῶν δοκούντων σοφῶν εἶναι (Πλ.).—τῶν φασχόντων δικαστῶν εἶναι (Πλ.) Μένει δὲ ὡς ἀμετάβλητος φράσις τὸ εἶναι τι τῶν δοκούντων τι εἶναι (Πλ. Γορ. 472).—ἀνδρὶ οἰομένῳ τι εἶναι (Πλ. Μενεξ. 247).

§. 15. Οὕτω καὶ ἐπὶ δοτικῆς· οὐ γὰρ ἀλλοτριῶς ὑμῖν χρωμένοις παραδείγμασιν, ἀλλ' οἰκείοις, εὐδαίμοσιν ἔξεστι γενέσθαι (Δ. Ὀλ. Γ', ε').—Κῦρος ἀνεγέλασεν ἐπὶ τῷ κρείττορι τοῦ Ἑρωτος φάσχορτι εἶναι (Ξ. Κ. Α', ε', α', 34). Ὁσαύτως καὶ μὴ ἀναγκάσης ἐμὲ κακῆν γενέσθαι περὶ σὲ (Εὐρ. Ἴφ. Αὐλ. 1185), ὅπερ συμπίπτει τῷ ἀνωτέρῳ γενικῷ κανόνι, ὅτι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας τίθεται κατ' αἰτιατικὴν (§. 11).

§. 16. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν προσδιορισμῶν· ἐψηφίσασθε ἐξελεθεῖν βοηθήσορτες (Δ.).—ἀνευ ἐκείνων ἔφασαν γνόντες τολμησαι (Θ. Α', 91).—οὐ τοῦ βελτίονος σώματος ἐστὶν ἐκόντος τὰ σχήματα σχηματίζειν (Πλ);—τῷ μὲν Ἀθηροδώρῳ συνέβη διαφεῖναι τὴν δύναμιν χρήματα οὐκ ἔχοντι παρ' ἡμῶν, τῷ Χαβρία δὲ μίαν ναῦν ἔχοντι μόνην ἐκπλεῖν (Δ. κατὰ Ἀριστοκρ. μβ').—ἄλλως πῶς πορίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια ἢ ὠνομένους ὄρκους ἤδη κατέχοντας ἡμᾶς ἦδειν (Ξ. Ἀν. Γ', α', 20).

§. 17. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κατηγορουμένου, καὶ ἐπὶ προσδιορισμῶν, τῶν μετοχικῶν μάλιστα, ποικίλλει πολλάκις ἐν τούτοις ἡ χρῆσις. Δυνατὸν π. χ. καὶ γενικῆς ἡγουμένης νὰ ἔπηται κατ' αἰτιατικὴν τὸ κατηγορούμενον, ἢ ὁ προσδιορισμὸς ὑπὸ τῶν δεομένων μου προστάτην γενέσθαι (Ξ. Κ. Π. Ζ', β',

23) — δέομαι ὑμῶν καταψηφίσασθαι Θεομνήστου, ἐνθυμουμένους (Δ.), κτλ. Ὡσαύτως καὶ δοτικῆς ἡγουμένης· συμφέρει αὐτοῖς φίλους μάλλον ἢ πολεμίους εἶναι (Ξ).—ἔξεστιν ὑμῖν, λαβόντας ὄπλα, εἰς τὸν αὐτὸν κίνδυνον ἡμῖν ἐμβαίνειν (Ξ. Κ. Π. Β'. 4 15).—καὶ Ξερίᾳ τῷ Ἀρχάδι ἤκειν παραγγέλλει, λαβόντα τοὺς ἄνδρας (Ξεν. Ἄρ. Α', 6', 1).

Τὸ Ἀντικείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 18. Τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατὰ τὴν φύσιν τῆς τῶν ῥημάτων τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει ἐπιθυμεῖν ἀρετῆς.—χρησθαι βιβλίῳ.—πατεῖν τὴν δίκην.—παραλύειν τιὰ τῆς ἀρχῆς.—διδόσαι τιὰ χρήματα, κτλ. Περὶ ἄλλων χρήσεων τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ περὶ τῶν εἰς αὐτὸ προστιθεμένων μερίων ἴδε Σ. Π. Β.

Β'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ὄνομα.

§. 16. Εἰ μὲν τὸ ἀπαρέμφατον διὰ τοῦ ἄρθρου δὲν γίνεται τέλειον οὐσιαστικὸν ὄνομα, πλησιάζει ὅμως τοσοῦτον εἰς τὴν τούτου φύσιν, πᾶσαν αὐτοῦ χρῆσιν κατὰ πᾶσαν πτώσιν καὶ κατὰ πάντα τρόπον, ἐκπληροῦν ὥστε δυσκόλως διακρίνεται.—τὸ λέγειν καὶ ὁ λόγος, τὸ ἔρχειν καὶ ἡ ἀρχή.

§. 20. Ὡς τοιοῦτον ἐκλαμβανόμενον τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται εἰς τὸν λόγον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον, προσδιορισμός. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὡς ὄνομα τιθέμενον τὸ ἀπαρέμφατον δὲν ἀποβάλλει τὴν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς χρήσεως δέχεται ἴδιον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον κτλ.

Τὸ ὀνομαστικὸν ἀπαρέμφατον ὡς ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον τοῦ λόγου.

§. 21. Τὸ ὀνομαστικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ὄνομα· οὗτοι ἡδὺ ἐστὶ τὸ ἔχειν χρήματα οὕτως, ὡς ἀνιάρῳ τὸ ἀποβάλλειν (Ξ. Κ. Π. Η'. γ', 42).—τοῦτο ἔπει τὸ ἀδικεῖν τὸ πλεον τῶν ἄλλων ζητεῖν ἔχειν (Πλ. Γορ. 483).—

τὸ δίκην δίδομαι πότερον πάσχειν τί ἐστὶν ἢ ποιεῖν (Πλ. Γορ. 476);

Τὸ ὀνομαστικὸν ἀπαρέμφρατον ὡς ἀντικείμενον.

§. 22. Τὸ ὀνομαστικὸν ἀπαρέμφρατον τίθεται ἀντικείμενον εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ τὸ ῥηματικόν, κατὰ τὴν φύσιν τῆς τῶν ῥημάτων τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει· τοῦ διαλέγεσθαι ἀμελεῖν (Πλ. Γορ. 471).—πιστεύω τῷ κοσμίως ζῆν (Δ.).—τὸ τελευτῆσαι πάντων ἢ πεπρωμένῃ κατέκρινε, τὸ δὲ καλῶς ἀπαθαεῖν ἴδιον τοῖς σπουδαίοις ἢ φύσις ἀπένειμεν (Ἰσ. Δημ. δ').—τὸ ἀρχικούς εἶναι ἀνθρώπων παιδεύεις αὐτούς (Ξ. Οἰκ. Γ', ιδ');

**Τὸ ὀνομαστικὸν ἀπαρέμφρατον
ὡς προσδιορισμός.**

§. 23. Καὶ ὡς παντοῖος προσδιορισμὸς τίθεται εἰς τὸν λόγον τὸ ὀνομαστικὸν ἀπαρέμφρατον, ἀπροθέτως καὶ ἐμπροθέτως· ἀήθεις τοῦ κατακούειν τινός (Δημ. Ὀλ. Α', θ').—αἱ καλῶς πολιτευόμεναι δημοκραταὶ πρόχουσι τῷ δικαιοτέραι εἶναι (Δημοσθ.).—αἰσχρὸν γὰρ τοὺς μὲν ἐμπόρους τηλικαῦτα πελάγη διαπερᾶν, ἔνεκα τοῦ πλείω ποιῆσαι τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν, τοὺς δὲ νεωτέρους μηδὲ τὰς κατὰ γῆν πορείας ὑπομένειν ἐπὶ τῷ βελτίῳ καταστήσαι τὴν ἑαυτῶν διάνοιαν (Ἰσ. Δημ. δ').—Σωκράτης ἐθανμάζετο ἐπὶ τῷ εὐθύμως τε καὶ εὐχόλως ζῆν (Ξ. Ἀπ. Δ', ἡ. 2).—τὸ προσταλαιπωρεῖν τῷ δόξαντι καλῶ οὐδεὶς πρόθυμος ἦν (Θ. Β. 53).—Κύρος πάντων τῶν ἡλικῶν διαφέρων ἐφαίρετο εἰς τὸ ταχὺ μαρθάνειν ἂ δέοι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1).

**Τὸ Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον
τοῦ Ὀνομαστικοῦ Ἀπαρέμφρατου.**

§. 24. Καὶ ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς χρήσεως δέχεται τὸ ἀπαρέμφρατον ἴδιον ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον κατὰ τοὺς προσηγορηθέντας κανόνας, κατ' ὀνομαστικὴν μὲν ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας, κατ' αἰτιατικὴν δὲ ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας· ἀγὼ τοῦ ἐπελθεῖν αὐτοί (Θ.).—τὸ εἶναι Φίλιππον πάντων, ἔρα ὄντα, κύριον πολλῶ πρόχει (Δ. Ὀλ. Α', γ').—διὰ τὸ τοὺς πολε-

μίους προεισεληλυθέναι (Δ.). Ὡσαύτως ἡ πόλις σφῶν τετε-
χισται ὥστε ἰκαρῆ εἶναι, κτλ. (Θ. Α. 91). — ἡ τῆς ψυχῆς
φιλία διὰ τὸ ἀγρῆ εἶναι καὶ ἀχορευτοτέρα ἐστίν (Ξ. Συμπ.
Η', ιε).—διὰ τὸ ξένος εἶναι, οὐκ ἄν εἴη ἀδικηθῆναι (Ξ. Ἀπ.
Β', α, 15);

Περὶ Ἄρθρου ἐν τῷ Ἀπαρεμφάτῳ.

§. 25. Ἐπὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς τίθεται συνήθως τὸ ἄρθρον
εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω πολλὰ ἄλλα δει-
κνύουσι παραδείγματα τοῦ δραπειτεύειν δεσμοῖς οἱ δεσπόται
τοὺς οἰκέτας εἴργουσιν (Ξ. Ἀπ. Β', α, 16).—πρὸς τὸ με-
τρίων δεῖσθαι πεπαιδευμένος (Ξ. Ἀπ. Α', β', 1). Ἐπὶ ὀνο-
μαστικῆς δὲ ὑποκειμένου καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς ἀντικειμένου τό-
πον ἐπέχοντος τοῦ ἀπαρεμφάτου, δυνατόν νὰ τεθῆ ἢ νὰ παρα-
λειφθῆ τὸ ἄρθρον.

* 26. Τίς ἡ διαφορὰ τῆς ἐνάρθρου καὶ ἀνάρθρου χρή-
σεως ἐν τούτοις τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι δυσασποφάσιστον. (Ἰδε
Εἰσ. Ἐλλ. Συγτ. σ. 484). Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸ
ἄρθρον, τὰ τοῦ ἄρθρου ἐκπληροῦν, ἀναδεικνύει τὸ ἀπαρέμ-
φατον ὡς τὸ κέρριον μέρος τῆς προτάσεως, περὶ οὗ καταφά-
σκειται ἢ ἀποφάσκειται τι τὸ ζῆν, τὸ διαλέγεσθαι, τὸ θάνατον
δεδιέναι, κτλ. Ὡσαύτως κατ' αἰτιατικὴν πειρῶ κατεργάζε-
σθαι τὸ εἰδέναι ἂ βούλει πράττειν (Ξ. Ἀπ. Γ', ε', 18).*

* §. 27. Παραλείπεται δὲ τὸ ἄρθρον ἐπὶ ἀπαρεμφάτου,
ὅταν ἦναι ὑποκειμένον τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων δεῖ λῆγειν,
—οὐ δεῖ ἀνταδικεῖν (Πλ.), κτλ. καὶ ἐνθα ὡς κυριώτερον μέ-
ρος τοῦ λόγου ἀναφαίνεται πολλῶ μᾶλλον τὸ κατηγορούμενον
μετὰ τοῦ ἐστίν, συμπληρούμενον διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου οἰ-
κονόμου ἀγαθοῦ ἐστίν εὖ οἰκεῖν τὸν ἑαυτοῦ οἶκον (Ξ. Οἰκ.
Α'. κέ). Τοῦτο δὲ προσεγγίζει εἰς τὴν ἰδέην τῶν ἀπροσώπων,
ὡς εἰ ἦν προσῆκει ἢ προσῆκόν ἐστι τῷ ἀγαθῷ οἰκονόμῳ εὖ
οἰκεῖν τὸν ἑαυτοῦ οἶκον. Οὕτω καὶ οὐχ ἠδὲν πολλοὺς ἐχ-
θροὺς ἔχειν (Δ.)=δυσαραστεῖ (Ἰδε κατωτέρω §. 30), κτλ.
Ὡσαύτως παραλείπεται τὸ ἄρθρον ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ, καὶ
ἐπὶ αἰτιατικῆς, καὶ τότε τὸ ἀπαρέμφατον ἀναλαμβάνει τὴν

καθαρὰν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν· βούλομαι δηλώσαι, κτλ. (σ. 114, §. 4).*

Περὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.

§. 28. Ἀπρόσωπα ῥήματα ὀνομάζονται τὰ μόνον κατὰ τὸν τύπον τοῦ τρίτου προσώπου σχηματιζόμενα, ἢ ἐν χρήσει ὄντα τοῦλάχιστον, προσωπικὸν δὲ ἦτοι ἔμψυχον ὑποκείμενον οὐ δεχόμενα. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι ἐκ τῆς φωνῆς ᾧ καὶ ἐκ τῆς φωνῆς μαί. Ἐκ τούτων δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐξηγοῦσιν ἔννοιαν τοῦ πρέποντος ἢ μὴ πρέποντος, τοῦ ἀναγκαίου ἢ μὴ ἀναγκαίου, κτλ. δεῖ, προσήκει, χρῆ, κτλ. τὰ δὲ δεύτερα ἐξηγοῦσιν ἔννοιαν, λεγομένου, ὀριζομένου, ἀποφασισμένου τινός, κτλ. ἄδεται, ἐνδέχεται, πέπρωται, κτλ.

§. 29. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ῥήματα ταῦτα δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ δύο ἐπόψεως· α'. ὡς ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον· β'. ὡς ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

Α'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον.

§. 30. Ἐπὶ τῆς πρώτης ταύτης περιστάσεως, λόγος ἐκ τῶν ἀπροσώπων ἐξαρτώμενος εἶναι τὸ ἀπαρέμφατον, ἐπομένως τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι αὐτῶν ὑποκείμενον· δεῖ λέγειν, οἷον εἰπεῖν τὸ λέγειν ἔστι δέον.— τὸ φέρον ἐκ θεοῦ καλῶς χρῆ φέρειν. Καὶ τὰ εἶδος, ἀναγκαῖον, χαλεπόν, κτλ. μετὰ τοῦ ἐστίν, ἰδέαν ἀπροσώπων ἐξηγοῦσιν, ὅθεν καὶ δέχονται τὴν σύνταξιν αὐτῶν (Ἴδε ἀνωτέρω §. 27). οὕτω καὶ λέγεται βροῦτησαι, πέπρωται θανεῖν, κτλ.

§. 31. Καὶ ὑποκείμενον δὲ ὃν τοῦ ἀπροσώπου τὸ ἀπαρέμφατον δέχεται ἴδιον ὑποκείμενον. Τοῦτο δὲ τίθεται κατ' αἰτιατικὴν· δεῖ αὐτοὺς παρεῖναι (Ξ.)—τὸ αὐτοῦ· παρεῖναι ἔστι δέον.— ἢ αὐτῶν παρουσία.— χρῆ ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαίνεσθαι (Πλ. Πρ. 436). Ὡσαύτως καὶ ὅταν τὸ ἀπρόσωπον, ἀπ' ἄλλου ῥήματος ἐξαρτώμενον, ἐκφέρηται καὶ αὐτὸ κατ' ἀπαρέμφατον· διὸ θυμοειδῆ καὶ πρᾶον φαμεν

ἐκάστοτε εἶναι δεῖν τὸν ἀγαθόν (Πλ. Ν. Ε', 951)· οὕτω δὲ ἐκφερόμενον τὸ ἀπρόσωπον καὶ ὑποκειμένου τόπον ἐπέχον τίθεται καὶ ἐνάρθως ὀρθῶς ἔχει τὸ δεῖν εἶναι τοιοῦτον (Πλ.).

* §. 32. "Ὅταν δὲ μετὰ τὰ ῥήματα, φημί, ἡγοῦμαι, οἶμαι, ἔπωνται τὰ ἀπαρέμφατα χρῆναι, δεῖν, κτλ. ταῦτα ἀποτελοῦσιν ὡς ἐν ῥήμα, ἡγοῦμαι χρῆναι, οἶμαι-δεῖν· καὶ τότε ἡ δύναμις τοῦ προσωπικοῦ ἔλκει τὴν τοῦ ἀπροσώπου, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον τίθενται κατ' ὄνομαστικὴν, ὡς ἤθελεν εἶναι καὶ λείποντος τοῦ ἀπροσώπου· εἰ οἴεσθε χρῆναι ὑμεῖς ἀπολέσαι (Λυσ.)=εἰ οἴεσθε ἀπολέσαι. Οὕτω καὶ ἐπὶ κατηγορουμένου· Ἀλκιβιάδης βδελυρὸς καὶ ὑβριστὴς ᾤετο δεῖν εἶναι (Δ Μηδ. τ').*

§. 33. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ῥήματα, τὰ ὁποῖα, ὡς προσωπικά καὶ ὡς ἀπρόσωπα ἐκλαμβάνομενα, δέχονται τὴν τῶν προσωπικῶν καὶ τὴν τῶν ἀπροσώπων σύνταξιν, κατὰ ταῦτο προσωπίαν δηλ. ἢ ἑτεροπροσωπίαν· ἐδόκει Ξενοφῶντι βροτῆς γενομένης, σκηπτὸς πεσεῖν εἰς τὴν πατρίαν οἰκίαν (Ξ. Ἄν. Γ', α, 7).—δοκεῖς ἂν ἢ πόλις ἢ στρατόπεδον ἢ ληστὰς ἢ κλέπτας πρᾶξαι ἄν τι δύνασθαι, εἰ ἀδικοῖεν ἀλλήλους (Πλ. Πολ. Α', 351);—ὠμολόγηται ὁ ἰατρὸς σωματῶν εἶναι ἄρχων (Πλ.).—ὁμολογεῖται τοὺς ἀπὸ Διὸς εὐγενεστάτους τῶν ἡμιθέων εἶναι (Ἰσ. Εὐαγ. δ').*

Β' τὰ ἀπρόσωπα ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

§. 34. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης τὰ ἀπρόσωπα συντάσσονται κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς περιεχομένην ἔννοιαν· δεῖ χρημάτων=ἔστι δεῖα(=ἔλλειψις) χρημάτων· οὕτω καὶ ὄζει τῶν ἰχνῶν (Ξ. Κυρ. Ε', 7)=ἔστιν ὁσμὴ τῶν ἰχνῶν τῶν λαγῶν· ἐνδεῖ μοι χρημάτων=ἔστι μοι ἐνδεῖα χρηνιύτων.—μεγάλου τιμὸς ἔδει σωτηρὸς τε αὐτῇ (Πλ. Ν. Δ', 704).—μεταμέλει μοι τούτου=γίγνεται μοι μετὰμελος τούτου, κτλ.—αὐτὸν γάρ σε δεῖ Προμηθέως (Αἰσχύλ. Προμ. 06)=τὸ αὐτὸν ἔχει χρεῖα Προμηθέως· οὕτω παρὰ Σοφοκλεῖ (Φ. 646) ὅτου σε χρεῖα καὶ πόνος μάλιστα ἔχει. Ἐν τοῖς προηγουμένοις ἢ γε-

νική γίνεται και ὀνομαστική· *nūn τοίνυν ὑμῶν μελησάτω τῶν πεπραγμένων* (Δυσ. κατὰ Νικομ. §. 30), και ἐμοὶ μελήσει τοῦτο (Ἄρφ. Π.λ. 229) τὸ πρῶτον=ἔστι μοι μέλησις ἦτοι φροντίς τούτου ἢ περὶ τούτου, τὸ δεύτερον=τοῦτο ἔστι μοι φροντίς, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Περὶ Μετοχῆς και τῶν εἰς τὸς και τέος Ῥηματικῶν.

Περὶ Μετοχῆς.

§. 1. Δυνάμει τῆς ῥηματικῆς φύσεως συντάσσεται ἡ μετοχή, ὡς και πᾶσα ἔγκλισις ῥήματος κατὰ τὸ ἴδιον ῥῆμα· ζῶν ἐπὶ γῆς.—φοιτῶν εἰς τὰ διδασκαλεῖα.—ψόγου ἀφροτιστῶν.—πολεμῶν τῇ κακίᾳ.—λέγων ταῦτα.—ὡσπερὶ ὑπὸ ἀγαθοῦ πύκτιον πληγείς (Π.λ. Πρ. 531).—λουόμενος τὴν κεφαλῆν.—δύναμιν κεκτημένοι (Δημ.), κτλ.

§. 2. Δυνάμει τῆς ἐπιθετικῆς φύσεως τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχὴ τριχῶς μάλιστα· ἀ. ἐπιθετικῶς· β'. κατηγορηματικῶς· γ'. παρενθετικῶς.

Α'. Ἡ Μετοχὴ ἐπιθετικῶς.

§. 3. Ἐπιθετικῶς τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχὴ συμπλεκομένη μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς και πᾶν ἐπίθετον· ὁ θερμαίνων ἡλῖος, ἡ λάμπουσα ἀκτίς, τὸ καιῶν πῦρ.

§. 4. Ὡς δὲ τὰ καθ' αὐτὸ ἐπίθετα λαμβάνουσιν ἐνίοτε οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα, οὕτω και ἡ μετοχὴ, ἐνάρθρως μὲν μάλιστα, ὡς ὁ διώκων, ὁ τυχών, οἱ ἔχοντες, οἱ πολιτευόμενοι κτλ. ἐνίοτε δὲ και ἀνάρθρως· ἐρῶν ἐρωμένη ἀπειλεῖ.—διαφέρει πάμπλου μαθῶν μὴ μαθόντος (Π.λ. Ν. Ζ', 795). Συχνότατα δὲ οὐσιαστικῶς ἐκλαμβάνεται ἡ μετοχὴ ἐπὶ τοῦ οὐδετέρου γένους, ἀφηρημένην ἔννοιαν ἐξηγοῦντος· τὸ δεδιός=ὁ φόβος, τὸ ποθοῦν=ὁ πόθος, τὸ βουλόμενον=ἡ βούλησις, κτλ.

§. 5. Ὡς τὸ ἀπαρέμφατον και ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς χρή-

σεως δὲν ἀποβάλλει τὴν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, οὕτω καὶ ἡ μετοχή· ὅθεν λέγεται ὁ τῆς ἀρετῆς ἐπιμελούμενος, ὁ τοῦς θώρακας ποιῶν, ὁ γράμματα εἰδώς, οἱ τὸν θάνατον δεδιότες ἄνθρωποι, ὡς ἤθελεν εἶναι καὶ τὸ τοῦς ἀνθρώπους τὸν θάνατον δεδιέναι, κτλ.

§. 6. Δέχεται δὲ ἡ μετοχή ἐνίστε καὶ ὀνομαστικὴν σύνταξιν παρὰ ποιηταῖς· ὁ τεκὼν παρὰ τοῖς τραγικοῖς—τοκεύς, κτλ. Τοιοῦτον παρὰ πεζοῖς τὸ οἱ προσήκοιτες—οἱ συγγενεῖς, καὶ μάλιστα τὸ ἀνωτέρω (§. 4) σημειωθὲν οὐδέτερον γένος τῆς μετοχῆς τῆς ξυμφορᾶς τῷ ἀποβάρτι (Θ. Β'. 87)—τῇ ἀποβάσῃ συμφορᾶ.—τὸ τοῦ κρείττορος συμφέρον (Πλ. Πολ. Α'. 338).

Β'. Ἡ Μετοχὴ κατηγορηματικῶς.

§. 7. Ὡς κατηγορηματὴ ἢ κατηγορούμενον τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχή, κατὰ πρῶτον μετὰ τοῦ εἶναι καὶ τῶν συγγενῶν ῥημάτων· εἰμὶ τυράννω εἰκώς—νόμος ἐστίν ὁ βοηθῶν.—οὐδαμοῦ τὰ μὴ ὄντα ὄντα ἐστίν (Πλ.)—ῥῦν γὰρ εὐτυχοῦσα τυγχάνεις (Σ. Ἡλ. 794).—λανθάνει ὦν.—εὐλαβοῦ μὴ φανῆς κακὸς γερῶς (Σ. Τραχ. 1129).—μὴ περὶ ἐμὲ φαῦλος ἐξελεχθῆς. Οὕτω καὶ μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένη (Σ. Αἴ. 588). μὴ σαντὸν τ' ἅμα κἄμ' ὄντα σαντοῦ πρόστροπον κτείνας γένη (Σ. Φ. 772). Περιφραστικὰ δὲ ταῦτα—μὴ προδῶς, μὴ κτείνης οἷα οὐκ ὀλίγα τοιαῦτα διὰ τῶν μετοχῶν, ὡς φερόμενοι γίγνονται, θαυμάσας ἔχω, κρύψας ἔχει—ἔχει κρυμμένον, κτλ.

§. 8. Τίθεται, δεῦτερον ὡς κατηγορούμενον ἢ μετοχὴ μετὰ τινων ἰδιαιτέρων κλάσεων ῥημάτων, αἵτινες αἰτοῦσι τὴν μετοχὴν, ὡς αἱ προσημειωθεῖσαι αἰτοῦσι τὸ ἀπαρέμφατον (σ. 114, §. 3). Εἶναι δὲ τοιαῦτα ῥήματα μάλιστα ἄ. τὰ ἐνάργεως, λήξεως, καὶ συνεγείας σημαντικά· ἠρχόμεθα πρῶτον ἀθροίζοντες (Ξ. Οἰκ. Δ'. 6).—οὐ ποτε λήγει κινούμενον (Πλ. Φαῖδρ. 247)—πολεμοῦσα τὸν αἰὲ χρόνον διάγει (Πλ.) ἔ', τὰ καρτερίας, ἀροχῆς καὶ ψυχικοῦ παθήματος σημαντικά· εἴ τις καρτεροῦ ἀναμίσκων ἀργύριον φρονίμως (Πλ.).—οὐ

γὰρ ἂν ἀνασχοίμην πλεονεκτοῦντας ὄρων τινὲς ἀτακτοῦν-
τας (Ξ. Κ. Π. Ζ', 6', 6) — ἤδεται λέγων αἰεὶ (Εὐρ.). — ὅστις
ἰσχυρῶς χρήμασιν ἤδεται εὖ ἔσθι τοῦτον καὶ δαπανῶνται
ἰσχυρῶν ἀνιάσθαι (Ξ. Κ. Π. Η', γ'. 44).

§. 9. Εἶναι προσέτι τὴν μετοχὴν αἰτοῦντα ῥήματα γ'. τὰ
αἰσθήσεως, γνώσεως καὶ κατανοήσεως σημαντικά· τῶν δ' οὐ-
κέτ' ἀκούω, ἀλλ' αὐτὸς ἤδη παρῶν ὄρω Λακεδαιμονίους ἤ-
κοιτας (Ξ.). — πολλὰς πληγὰς οἶδα λαμβάνων (Ξ. Κ. Π. Α'.
ς', 29). — κατενόησαν εὖ πολλοὺς τοὺς Θηβαίους ὄντας (Θ.
Β', 3) δ'. τὰ δεξιέως, δηλώσεως καὶ τῶν τοιούτων σημαν-
τικά· ἀναρδρίας ἔνεκα δειχθήσεται τοῦτο πεποιηκῶς (Δ.).
— τοῦτο τὸ γράμμα δηλοῖ ψευδῆ τὴν διαθήκην οὔσαν (Δ.).
ε. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀγγέλλειν· ποῦ δὴτα τῶν ζῶν
ἢ θανῶν γ' ἀγγέλλεται (Σ. Τρ. 72.); Σπανιώτερον δὲ τὰ ἔ-
χοντα τιν ἔνοιαν τοῦ νομίζειν, λέγειν καὶ τῶν τοιούτων
πᾶσι ταῦτα δεδογμένα ἡμῶν νόμιζε (Πλ. Πολ. Ε'. 450) —
πότερόν σε φῶμεν τυτὶ σπουδάζοντα ἢ παίζοντα (Πλ., Γορ.
481); οὕτω καὶ τλήμι σε ὁμολογοῦντα, κτλ.

§. 10. Πολλὰ τῶν προηγουμένων ῥημάτων δέχονται καὶ
ἄλλην σύνταξιν, καὶ μάλιστα τὴν μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ τὴν
μετὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι· οὕτω, π. χ. τὰ γρωστικά·
οἶδα γὰρ αἰεὶ μαρτυρησέσθαι μοι ὅτι ἐγὼ ἠδίκησα οὐδένα
(Ξ. Δν. Δ', ἡ, 19). — οὐκ οἶσθα ὅτι καὶ ὅσον σκαρδαμύττω
χρόνον πάνυ πολὺς μοι δοκεῖ εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α'. δ', 28);
οὐχὶ δὲ ἀδιαφόρως ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν. Περὶ τούτων πα-
ραπέμπω εἰς τὸ Σ. Π. Β'. σ. 415· μάλιστα δὲ εἰς τὴν
Εἰσ. Ε. λ. Σνττ. σ. 605 — 609 ἔνθα κατὰ πλάτος περὶ
τούτου γίνεται λόγος.

Γ'. Ἡ Μετοχὴ παρενθετικῶς.

§. 11. Παρενθετικῶς ἢ μᾶλλον παραθετικῶς καὶ παρα-
τακτικῶς τίθεται εἰς τὸν λόγον ἢ μετοχὴ μετὰ πίσεως κλά-
σεως ῥημάτων, ὅταν μετὰ τοῦ ῥήματος μὲν τῆς προτάσεως
ἀποτελεῖ ἓνα λόγον πλήρη, ἀλλὰ καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένη

ἀποτελῆ ἀνεξάρτητον λόγον, χρῆσιμείοντα εἰς πληρέστερον προσδιορισμὸν τῆς κυρίας προτάσεως.

§. 12. Τίθεται δὲ ἡ μετοχὴ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον· *α*. εἰς δῆλωσιν ἀναφορᾶς· *δοῦλος ὡν ἔφασκε εἶναι δεσπότης* = σὺ ὅς εἰ δοῦλος = σὺ εἰ δοῦλος καὶ ἔφασκες εἶναι δεσπότης. Αὕτη καλεῖται ἀναφορικὴ μετοχὴ· *β*. εἰς ἐξήγησιν χρόνου· ταῦτα ποιήσαντες ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἀνάγοντο (Ἡρ. ζ'. 96). χρονικὴ μετοχὴ = ἐπεὶ ἐποίησαν ταῦτα γ'. εἰς δῆλωσιν αἰτίας· *ὀλεῖσθε δ' ἠδικηκότας τὸν ἄνδρα τόνδε* (Σ. Φ. 1035). αἰτιολογικὴ μετοχὴ· *τὸ τελικὸν αἴτιον δηλοῦται διὰ τοῦ μέλλοντος, καὶ μάλιστα μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα δουλωσόμενος ἦλθε* (Θ. Α'. 18) — *καὶ κατήρχεν ἡδὴ* (Κῦροι) *ἀγαπηδῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἢ διατοξενεσόμενος ἢ διακορτιούμενος ἀπὸ τῶν ἵππων* (Ξ. Κ. Π. Α', ιδ', 5) κτλ. τελικὴ μετοχὴ· *δ*. εἰς δῆλωσιν τῆς πόρου καὶ τρόπου· *ληϊζόμενοι ζῶσιν* (Ξ. Κ. Π. Γ', β', 25). — *ἀλλὰ θαρρήσας λέγει* (Πλ. Πολ. Β', 450), κτλ. τροπικὴ μετοχὴ = μετὰ θάρρους εἶπέ· *ε*. εἰς δῆλωσιν ὑποθέσεως· *ταῦτ' ἔχω ἀπαντ' ἔχω* (Σ.) *ὑποθετικὴ μετοχὴ*· *ς*. εἰς δῆλωσιν ἐναντιωματὸς τινος πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐκφερόμενα· πολλοὶ γὰρ ὄντες εὐγενεῖς εἰσιν κακοί (Εὐρ. Ἡλ. 551) = *καίπερ ὄντες· ἐναντιωματικὴ μετοχὴ*.

§. 13. Πολλὰ τῶν τοιούτων μετοχῶν, πρὸς ἀνάδειξιν μείζονα τῆς ἐννοίας αὐτῶν παραλαμβάνουσι καὶ διάφορα κατὰλληλα μόρια· ἢ χρονικὴ, τὰ ἐνταῦθα, δὴ, εἶτα κτλ. ἢ αἰτιολογικὴ τὰ ἄτε, οἷα, κτλ. ἢ ἐναντιωματικὴ τὰ καί, καίπερ, κτλ.

Περὶ ἀπολύτων Μετοχῶν.

§. 14. Κατὰ τὴν μέχρι τούδε ἐξηγηθεῖσαν χρῆσιν ἡ μετοχὴ συμφωνεῖ πάντοτε πρὸς τὸ ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον, κτλ, εἰς προσδιορισμὸν τῶν ὁποίων τίθεται, ἢ τῶν ὁποίων τὸν τρόπον ἐπέχει, βουλευσας καὶ τὸν βουλευτικὸν ὄρον δμύσας (Σωκράτης) *οὐκ ἠθήλησεν ἐπιψυγίσαι* (Ξ. Ἀπ. Α', 4, 18). — *ἦδει ἑαυτὸν ἥττονα ὄντα* (Ξ. Κ. Π. Α'.

δ', 4)—οὐ γὰρ ἤδασιν αὐτὸν τεθνηκότα (Ξ. Ἀγ, Α'. Γ', 16).

§. 15. Ἄλλ' ἐκτὸς ταύτης ὑπάρχει καὶ ἕτερα τις χρῆσις τῆς μετοχῆς, ἐν ἣ λέγει πᾶσα τοιαύτη συμφωνία σεισμοῦ γενομένου ἢ ἐκκλησίου αὐτῆ διελεύθη (Θ; Β', 45) — ἀλλὰ τὸ στρόφεον λυθέν, τὰ κάρνα μου ξέπιπτεν (Ἀρφ. Ἀποστ.). Ἐπὶ τῆς τοιαύτης χρήσεως αἱ μετοχαὶ καλοῦνται ἀπόλυτοι,

Ἡ Ἀπόλυτος Γενική.

§. 16. Εἰ καὶ κατὰ πᾶσαν πτώσει τίθεται ἀπολύτως ἡ μετοχή, ἡ ἀπόλυτος ὁμως γενική, εἶναι ἡ συχνότερα καὶ περιφημοτέρα παρὰ γραμματικῶς. Ὡς καιόνες περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γενικῆς ὀρίζονται, α. τὸ διὰ τῆς μετοχῆς σχηματιζόμενον κῶλον, ὅπερ σύγκειται ἐκ διπλῆς γενικῆς, πρέπει κατὰ τι. νὰ προσδιορίζῃ δλόκληρον τὸ κῶλον τῆς κυρίας προτάσεως β'. πρέπει νὰ ἦναι ἑτεροπροσωπία ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου τῶν δύο κῶλων, θεοῦ θέλντος, εὐδὲν ἰσχύει φθόγος (Γν.). Ὡσαύτως τιτύτων λεχθέντων (ὑπ' ἄλλου προσώπου), ἀπῆλθον ἐγὼ τοῦτο δὲ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀναφερόμενον πρέπει νὰ γένη, ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθον ἐγὼ.

§. 17. Ἐκ τῆς χρονικῆς σημασίας ὀρηθεῖσα ἡ χρῆσις τῆς ἀπολύτου γενικῆς ἐπεξετάθη καὶ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἄλλας ὄσων ἡ μετοχή εἶναι δεκτική, καὶ μὴ ἀπόλυτος ὕσα ἀναχωρησάντων τῶν ἐκ τῆς Ἀττικῆς Πελοπονησίῳ, οἱ Σπαρτιάται ἐβοήθουν (Θ. Δ', 8).—τούτων οὐ. ως ἐχόντων (Πλ.) =ἐπεὶ—νοσήματος μὴ ὄντος, οὐδὲν δι᾽ φαρμάκου (Πλ. Ἀυσ. 220) =ἰάν, ἢ ὅταν μὴ ἦ.

* §. 18. Εἰ καὶ ἀνωτέρω παρετήρησαμεν ὅτι ὡς καιὼν περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γενικῆς ὀρίζεται ὅτι πρέπει νὰ ἦναι διάφορον τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως καὶ τὸ τῆς μετοχῆς, ῥηματικῶς ἐκλαμβανομένης, πολλάκις ὁμως ἀπαντᾶται ἀπόλυτος γενική ἔχουσα ὑποκείμενον τὸ τῆς κυρίας προτάσεως ἢ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς βοηθησάντων ὑμῶν πόλιν προθύμως προσλήψεσθαι (Θ. Γ', 13. Β', 83).—προσέμιξαν τῷ τείλει λαθόντες τοὺς φύλακας, ἀπὸ τὸ σκοτεινὸν οὐ προῖδόντων αὐτῶν (Θ. Γ', 22). *

Ἡ Ἀπόλυτος Δοτική.

§. 19. Σπανιωτέρα εἶναι ἢ χρῆσις τῆς ἀπολύτου δοτικῆς· τίθεται δὲ καὶ αὕτη μάλιστα ἅ. εἰς δῆλωσιν χρόνου περιϊόντι τῷ θέρει οἱ Κορίνθιοι ἐστρατοπεδεύσαντο ἐπὶ Ἀκτιῶ (Θ. Α', 31)—περιϊόντι δὲ τῷ ἐνιαυτῷ, φαίνουσι πάλιν οἱ ἔφοροι φρουρὰν (Ξ. Ἑλλήν. Γ', 6', 25)· ἅ. εἰς δῆλωσιν τοῦ δι' οὗ Ἑλλησπορτον ἵκοιτο τρίτῳ ἡμῶν ἄντι (Θεόκρ.).

§. 20. Ἐκ τῆς ὀργανικῆς ταύτης σημασίας φαίνεται ὅτι ἔλαβε τὰς πρώτας ἀρχὰς ἡ ἀπόλυτος δοτική, διότι ὄχι μόνον τὸ Κῦρος ἐξελαύρει συντεταγμένῳ τῷ στρατεύματι παντὶ (Ξ. Ἀρ. Α', ζ', 14), τὸ ἠυλιέσθαι ἐγκεχαλιωμένοις τοῖς ἵπποις (Ξ. Ἀρ. Ζ', ζ', 6), κτλ. ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνωτέρω περιϊόντι τῷ ἐνιαυτῷ, κτλ. ἐνταῦθα κυρίως ἀνάγεται—τῷ τελευτῶντι ἐνιαυτῷ καὶ, χυδαϊκώτερον, μὲ τὸ τέλος τοῦ ἔτους· Ἀλλεχοῦ δὲ ἡ μετοχικὴ δοτικὴ τίθεται δυνάμει τοῦ ῥήματος ἀπορομένοις δ' αὐτοῖς προσελθὼν ἀγῆρ Ῥόδιος εἶπε (Ξ. Ἀν. Γ'. ε', 8).—ἡμέραι ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκυῖα ἑπτὰ ὅτε, κτλ. (Θ. Γ', 29)—εἶχε τρεῖς ἡμέρας ἀφ' οὗ.

Ἡ Ἀπόλυτος Αἰτιατική.

§. 21. Ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ ἐκ προσωπικῶν ῥημάτων γινομένη, μετὰ τῶν μορίων ὡς καὶ ὡσπερ, τίθεται κατὰ πρῶτον, εἰς δεξιαν ἀληθινῆς ἢ ὡς ἀληθινῆς αἰτίας· ὡς οὖν τὰ μὲν οἴκοι στρατείας οὖσαν, τὰ δ' ἐορτήν, ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ διαλέειν τὴν δε τὴν παρήγουσαν (Ξ. Κ. Π. ζ', α', 10).—τούτων δὲ φανέντων, οὐδὲν ἔτι ἄλλο οἰωνιζόμενοι ἐπορεύοντο, ὡς οὐδένα λήσοιτα τὰ τοῦ Θεοῦ σημεῖα (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 1).—πολλοὶ τῶν ἀδελφῶν ἀμελοῦσιν ὡς περ ἐκ πολιτῶν μὲν γιγνομένους φίλους, ἐξ ἀδελφῶν δὲ οὐ γιγνομένους (Ξ. Ἀπ. Β', γ', 3)—οὕτως ὡς εἰ, κτλ.

§. 22. Τίθεται δεύτερον, ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ, γινομένη ἐκ τῶν προσεξηγηθέντων ἀπροσώπων ῥημάτων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν περιστάσεων, ἐν αἷς ἐκ τῶν προσωπικῶν συνεθίζεται γενικὴ οὐχ οὗτοι ἱλαροὶ εἰσιν ἀγωνισταὶ οἵτινες, ἀγρυπνήσαι δεόν

ἡττῶνται τούτου (Ξ. Κ. Π. Α', ε, 7) = τοῦ ἀγρυπνῆσαι. — τοὺς μὲν γε βωμολοχεύεσθαι καὶ σκώπτειν καὶ μιμῆσθαι δυναμένους εὐφρεῖς καλοῦσι, προσῆκον τῆς προσηγορίας ταύτης τυγχάνειν τοὺς ἄριστα πρὸς ἀρετὴν πεφυκώτας (Ἰσ. περὶ Ἀντιδόσεως). Ὡσαύτως ἀμφοτέροις μὲν δοκοῦν ἀναχωρεῖν, κυρωθὲν δὲ οὐδὲν, οἱ Μακεδόνας ἐχώρου ἐπ' οὗτου, (Θ'. Δ, 125). ἀλλὰ ἐπὶ τούτων τῶν ἐκ τῆς παθητικῆς φωνῆς συνηθέστερος ὁ παρακείμενος· δεδογμένον, προστεταγμένον, εἰρημένον, κτλ. ἀλλὰ καὶ ὡς ἐξεσόμενον, παρὰ Λυσία.

Ἡ Ἀπόλυτος Ὀνομαστική.

§. 23. Ἡ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ τίθεται μὲν καὶ κατ' ἄλλον τρόπον, μάλιστα δὲ ὅταν δι' αὐτῆς ἀρχίζωνδ' λόγος διακόπτεται μετέπειτα διὰ τινὰ αἰτίαν καὶ τρέπηται εἰς ἄλλην σειρὰν· παθοῦσα δ' οὕτω δευτέρᾳ πρὸς τῶν γιλιτάτων, οὐδαίς ὑπὲρ μου δαιμόνων μητίεται (Λίσχ. Εὐμ. 103). — Ἄϊαν, πάλαι δὴ σ' ἐξερωτῆσαι θέλων, σχολὴ μ' ἀπεύργεν (Ἐὐρ. Ἀποσ. Παλαμ. ἦ). — ἐκεῖνοι δὲ εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις, εἶπεν ὁ Κριτίας (Ξ. Ἑλλ. Β', γ', 22). Ἡ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ εἶναι ἢ κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἀπόλυτος μετοχὴ, ἀναγομένη εἰς τὰ ἀνακόλουθα, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰσιν οἷον προσδιορισμοί.

Περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τῆς ῥηματικῶν.

§. 24. Ἐκ τῶν εἰς τὸν μετοχικὸν χαρακτῆρα προσεγγιζόντων τούτων ῥηματικῶν τὰ μὲν εἰς τὸς δηλοῦσι· α'. τὸ γενόμενον, ἤδη καὶ τετελεσμένον, ὡς ποιητός, στατός, ὑφαντός κτλ. β'. τὸ δυνατόν γενέσθαι, ὡς ὄρατός καὶ ἀόρατος τρωτός καὶ ἄτρωτος, μετακίνητός καὶ ἀμετακίνητος. Καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας σημασίας, κατὰ μὲν τὰ ἄλλα συντάσσονται ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἐπίθετον μετὰ τοῦ ἰδίου οὐσιαστικοῦ, οἷον α'. τύπος γραπτός. — σκευὸς πλεκτόν. β'. βασιλεὺς αἰρετοί. — ὑπερβατόν τὸ περιτειχισμα (Θ. Γ'. 25), κτλ.

§. 25. Δυνάμει δὲ τῆς παθητικῆς αὐτῶν σημασίας ἐκφέρουσι τὸ ποιητικὸν αἷτιον κατὰ δοτικὴν ὡς καὶ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν

περὶ δοτικοσυντάκτων ὀνομάτων λαλοῦντες εἶπομεν (Κεφ. Γ', §. 33), ἢ κατὰ γενικὴν ἐμπρόθετον, οἷον *ἀ. καίμοι ἔστω ἄρρητα τὰ εἰρημένα* (Πλ. Συμπ. 189) = ὡς εἰ μὴ εἰρημένα ἦν. — *μετάπεμπτος ὑπὸ Κύρου* (Ξ. Ἄν. Α', δ', 3) = *προσεκλημένος β'. ἔστ' ἐκεῖν' πάντα λεκτὰ, πάντα δὲ τολμητὰ* (Σ. Φ. 633). *θεατὸς σοφοῖς, ἀγαστὸς θεοῖς, ζηλωτὸς ἀμοίροις, κτητὸς εὐμοίροις* (Πλ. Συμπ. 197).

§. 26. Κατὰ δοτικὴν, ὀργανικὴν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων καλουμένην καὶ τῇ τῶν Ῥωμαίων ἀπενεκτικῇ ἦτοι ἀφαιρετικῇ ἀντιστοιχοῦσαν, ἐκφέρεται καὶ ἐν τούτοις τὸ τοῦ κυρίως ποιητικοῦ διασταλτέον ὀργανικὸν αἷτιον, οἷον *ἀλωτὰ γίνεταί ἐπιμελεία καὶ πόνο ἅπαντα* (Μ. ἐν Δυσκόλω). Ἄλλὰ καὶ κατὰ γενικὴν, ὡς *δόξη χρήματα κτητὰ, δόξα δὲ χρημάτων οὐκ ὄρητῆ* (Ἰσ. πρὸς Νικ. θ').

§. 27. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν εἰς τὸς τὰ δὲ εἰς τέος δηλοῦσι τὸ δέον γενέσθαι, οἷον *αἰτιατέος, λεκτέος, πρακτέος* κτλ. Ἡ διαφορὰ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος ῥηματικῶν δεκνύεται προφανέστατα διὰ τῶν δύο ἐπομένων ἐκ τοῦ Ξενοφώντος παραδειγμάτων *ποταμὸς διαβατὸς. — πειαμὸς διαβατέος* (Ξ. Ἄν. Δ'. δ', 18. Β', δ', 6) ὡσαύτως *μαθητὸν καὶ μαθητέον*. Καὶ ἐπὶ μὲν ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ γένους συντάσσονται καὶ ταῦτα, ὡς τὰ εἰς τὸς καὶ ὡς πᾶν ἄλλο ἐπίθετον μετὰ τοῦ ἰδίου οὐσιαστικοῦ καθάπερ μετὰ τοῦ ἀνωτέρω *διαβατέος ποταμὸς, πολλότατα ἄλλα παριδείγματα δεικνύουσιν* οὐ πρὸ τῆς ἀληθείας τιμητέος ἀνὴρ (Πλ. Πολ. Γ', 595). — *ποιητῆα ἢ ξύμβασις* (Θ. Ε', 15). — *τριήρεις μεταπεμπτέας* (Θ. 5', 25), κτλ.

§. 28. Τὰ δὲ οὐδέτερα τούτων δέχονται διπλῆν τινα σύνταξιν, ὁμαλὴν τε καὶ ἀνώμαλον. Κατὰ τὴν πρώτην συντάσσονται καὶ ταῦτα καθάπερ τὰ ἀνωτέρω ὡς τὸ *διαβατέος ὁ ποταμὸς, οὕτω καὶ διαβατέον τὸ γάπος* (Ξ. Ἄν. 5', ε', 12). ὡς τὸ *ἀφετέος ὁ λόγος, οὕτω καὶ τὸ νῦν λεχθὲν οὐκ ἀφετέον* (Πλ. Φαίδρ. 260.) ὡς τὸ *ποιητῆα ἢ ξύμβασις, οὕτω καὶ ποιητέον τούτο, ἐπ' ἀμφοτέρων πολλάκις παραλειπομένου τοῦ συνδετικοῦ*.

§. 29. Κατὰ τὴν δευτέραν τὴν ἀνώμαλον, φαινομένην τοῦλάχιστον, σύνταξιν, ἀπρὸς ὄψω καὶ ἀπαρσμοφάτω ἰσοδυναμοῦντα τούτων καὶ τὴν σύνταξιν δέχονται· ὡς λέγεται δεῖ πράττειν οὕτω καὶ πρακτέον, τῶν ἀντικειμένωι τιθεμένων κατὰ τὴν φύσιν τοῦ περιεχομένου ἀπαρσμοφάτου· ὡς λέγεται δεῖ ἀντιλαβέσθαι τῶν πραγμάτων, οὕτω καὶ ἀντιληπτέον τῶν πραγμάτων.—ἀποπειρατέον τῶν λόγων (Ἰσ. Εὐαγ. δ').—δεῖ πείραν λαβεῖν τῶν λόγων—βοηθητέον τῇ πόλει.—τοὺς φίλους εὐεργετητέον.—τὴν πόλιν ὠφελιτέον (Ξ. Ἀπ. Β', α, 28).

§. 30. Ἡ τὸ ὑποκείμενον τῆς ἐνεργείας παριστώσα πτώσις, τὸ ποιητικὸν αἷτιον δηλ. ἐπὶ μὲν τῶν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν τίθεται ἀεὶ κατὰ δοτικὴν, ὡς ἐπαινετέος ἡμῖν ὁ ἀνὴρ—ὠφελιτέα σοι ἡ πόλις (Ξ. Ἀπ. Γ', ζ', 3). Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ὀμαλῆς συντάξεως τῶν οὐδετέρων, ὡς ποιητέον μοι τοῦτο—σφίσι δὲ περιοπτέον τοῦτο (Θ. Η'. 48)—ἀ τοῖς ἐλευθέροις πρακτέα (Αἰσχύνης).

§. 31. Ἐπὶ δὲ τῆς ἀνωμάλου τῶν αὐτῶν συντάξεως συνήθως μὲν ἢ πτώσις αὕτη τῆς ἐνεργείας τίθεται ὡσαύτως κατὰ δοτικὴν· σκεπτέον μοι—οὐ ταχέως· αὐτοῖς βουλευτέον (Θ. Α', 72).—πλείω γὰρ φέρειν πῶς οὐδ' ἐπιχειρητέον αὐτῷ (Ξ. Ἀπ. Γ'. ζ', 14); Ἐνίοτε δὲ καὶ κατ' αἰτιατικὴν, οὐ δουλευτέον τοὺς ροῦν ἔχοντας τοῖς κακῶς φρονοῦσιν (Ἰσ. Εὐαγ. ε'). Ἔστι δὲ πρόδηλον ὅτι ἡ μὲν δοτικὴ τίθεται δυνάμει τοῦ ἀπρὸς ὄψω, ἡ δὲ αἰτιατικὴ δυνάμει τοῦ ἀπαρσμοφάτου· τὸ οὐ βουλευτέον αὐτοῖς—οὐ προσήκει αὐτοῖς βουλεύεσθαι ἢ βουλεύσασθαι· τὸ οὐ δουλευτέον τοὺς ροῦν ἔχοντας—οὐ δεῖ τοὺς νουνεχεῖς δουλεύειν τοῖς ἄφροσι. Παρὰ δὲ Θουκυδίδη (Η', 65) ἀπαντῶνται ἀμφότεραι· λόγος τε ἐκ τοῦ φανεροῦ προσείργαστο αὐτοῖς ὡς οὔτε μισθοφορητέον εἴη ἄλλοις ἢ τοὺς στρατιανομέτους, οὔτε μεθεκτέον τῶν πραγμάτων πλείοσι ἢ πενταχισχιλοῖς.

§. 32. Ἐνικά τινα παρ' Ἀττικοῖς, εἴτε διὰ τὸ μεγαλοπρεπέστερον, εἴτε πρὸς ἐπίτασιν τῆς ἐννοίας, ἐκφέρονται πληθυντικῶς· ταῦτα—τοῦτο, δεινά—δεινόν, θάτερα, μηδέτερα, (Πλ. Θ. 187. Φιλ 43)—θάτερον μηδέτερον. Τὸ αὐτὸ συμ-

βαίνει παρὰ τοῖς αὐτοῖς Ἀττικοῖς ἐνίοτε καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὸ
καὶ τέος ῥηματικῶν, ὡς ἀδύνατα πολεμεῖν (Θ. Α', 59) =
ἀδύνατον.—πολεμητέα (Θ. Α', 79. 88. ζ', 50) = πολεμη-
τέον.—ἐδόκει ἐπιχειρητέα εἶναι (Θ. Α', 118. Β', 3).—οὐς
(συμμάχους) οὐ προδοτέα τοῖς Ἀθηναίοις, οὐδὲ δίκαις καὶ
λόγοις διακριτέα, ἀλλὰ τιμωρητέα ἐν τάχει καὶ παρτὶ σθένει
(Θ. Α', 89).—συνεκποτέα σοι καὶ τὴν τρύγα (Ἀρφ. Π.λ.
1036).—οὐ γυναικῶν οὐδέποτ' ἐστ' ἡσοητέα ἡμῖν (Ἀρφ. Λ.
450) = ἤττονας εἶναι γυναικῶν = ἤττασθαι ἢ νικᾶσθαι ὑπὸ
τῶν γυναικῶν. Ἐγιναν δὲ τοιαῦτα ῥηματικά ἐκ πάντων σχε-
δὸν τῶν ῥημάτων, ὡς ἀγωνιστέον, βαδιστέον, ἰτέον, καὶ ἰ-
τητέον, ψεκτέον ὠφελήτεον, κτλ. Καὶ συντάσσονται μὲν, ὡς
εἶπομεν κατὰ τὰ ῥήματα ἐξ ὧν σχηματίζονται. Ζητήσεως
δὲ ἀξίον διὰ τί παρὰ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν θετικὰ ἐ-
πιρρήματα ὀνομάζονται ταῦτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Χρόνων τοῦ Ῥήματος.

§ 1. Χρόνοι τοῦ ῥήματος ἐν τῇ γραμματικῇ ὀνομάζονται
οἱ ἰδιάζοντες αὐτῷ σχηματισμοὶ πρὸς δῆλωσιν τοῦ τμήμα-
τος τοῦ φυσικοῦ χρόνου, τοῦ παρόντος τοῦ παρελθόντος, ἢ
τοῦ μέλλοντος, καθ' ὃ ὑποτίθεται τὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος
σημαιομένο· γράφω, ἔγραψα, γράψω. Εἶναι δὲ οἱ χρόνοι ἐκ
τῶν κυριωτέρων χαρακτηριστικῶν τοῦ ῥήματος· ὅθεν παρὰ
Γερμανοῖς χρόνου σηματικὴ λέξις ὀνομάζεται τὸ ῥῆμα
(Zeitwort).

Χρόνοι τῆς Ὀριστικῆς Ἐγκλίσεως. Ὁ Ἐνεστώς.

§ 2. Ὁ ἐνεστώς δηλοῖ ἐν γένει, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δεικνύει,
τὸ παρὸν ἢ ὡς παρὸν παριστάμενον. Τίθεται λοιπὸν ἄ. εἰς
δῆλωσιν καταστάσεως πάθους ἢ ἐνεργείας συγχρόνου τῇ σιγ-

μη καθ' ἦν ὁ λαλῶν ἢ γράφων ἐξηγεῖται. Καὶ ἡ κατάστασις λοιπὸν καὶ ἡ ἐνέργεια παρίσταται ἢ ὡς ἀρχομένη· ἀνατέλλει ὁ ἥλιος· ἢ ὡς ἀρξαμένη, ἀναπτυσσομένη, διαρκούσα καθ' ἦν στιγμὴν ὁ λόγος γίνεται καὶ οὐπω παύσασα· ζῆ, εὔδει, γράφει, κινεῖται· εὐτω καὶ πιέζεται, τήκεται, κτλ. β'. εἰς δῆλωσιν τοῦ ἀπολύτως, αἰωνίως καὶ ἀπεριορίστως ὑπάρχοντος, συνεχομένου καὶ τούτου πρὸς τὴν στιγμὴν τοῦ παρόντος· ἔστι θεός·—ὁ θεός τε καὶ τὰ τοῦ θεοῦ πάντα ἄριστα ἔχει (Πλ.). γ'. εἰς δῆλωσιν τοῦ κατ' ἔθος ἐπὶ ὠρισμένου χρόνου ἐπαλαμβανομένου· δ (πλοῖον) εἰς Ἀθῆλον οἱ Ἀθηναῖοι πέμπουσιν (Πλ. Φαλδ. 58), κατ' ἔτος δῆλ.

§. 3. Τίθεται· δ'. εἰς δῆλωσιν τοῦ πρὸ πολλοῦ μὲν γενομένου, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ζωηρότερον ὡς παρόντος παρισταμένου·—Διόνυσος δὲν τίχτει πόθ' ἢ Κάδμου κόρη (Εὐρ. Β', 2),—Δαρειὸν καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίγνονται δύο (Ξ. Δ', 6, 44)· εὗτος καλεῖται ἱστορικὸς ἐνεστῶς· ε. εἰς δῆλωσιν τοῦ ἀνευδοιάστως προσδοκωμένου· γίγνει γὰρ ἀγῆρ μέγιστος (Ἀρφ. Ἰππ. 178), ἢ τοῦ ἀφεύκτως καὶ πάραυτα γενησομένου· εἰ δέ φησιν οὗτος, δεῖξάτω καὶ παρασχέσθω, καγὼ καταβαίνω (Δ. Παραπδ. θ'). ζ'. εἰς δῆλωσιν τοῦ σκοπομένου· παῖδ' ἀποκτείνεις· εὐτω πελθα=προσπαθῶ πείσαι· διδόναι=προσφέρειν· ξυμμαχίαν διδόναι, μάλιστα ἐπὶ μετοχῆς· Λακεδαιμόνιοι διδόντες εἰρήνην καὶ συμμαχίαν. (Θ. Δ', 19). Περὶ τῆς ἀνωμαλίας τοῦ ἤκω, οἴχομαι, κτλ. ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Παρακειμένου.

Ὁ Παρατατικός.

§. 4. Ὁ παρατατικός εἶναι πρὸς παρελθόν ὅ,τι ὁ ἐνεστῶς πρὸς τὸ παρόν, κατὰ πᾶσαν ὡς ἔγγιστα χρῆσιν αὐτοῦ τιθέμενος· ἅ σημαίνει κατάστασιν ἢ τις ἤρχιζεν ἢ ὑπῆρχεν, ἢ ἐνέργειαν ἢ τις ἐγένετο κατὰ τι σημεῖον τοῦ παρελθόντος κατὰ συνέχειαν ἀδιάσπαστον καὶ ἀνεπτύσσετο συγχρόνως πρὸς τινα ἄλλην· ἀντέειπλεν ὁ ἥλιος·—ἐπὶ Κέκροπος καὶ τῶν πρώτων βασιλέων ἢ Ἀττικῇ κατὰ πόλεις ὤκειτο, καὶ αὐτοὶ ἕκαστοι ἐπολιτεύοντο καὶ ἐβουλεύοντο (Θ. Β', 15)· β'.

τὸ ὡς σταθερὸν ἔθος καὶ ὡς ἕξις προσώπου τιτὸς ἐπὶ τινος χρόνου τοῦ παρελθόντος παριστάμενον ὅστις ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς Κῦρον, πάντας οὕτω διατιθεῖς ἀπέμπετο, ὥστε κτλ. (Ξ. Ἀτ. Α', α, 5).

§. 5. Σημαίνει γ' ὁ παρατατικὸς τὸ πολλακίς καὶ συνήθως ἐπαραλαμβάνομενον Σωκράτης, ὥσπερ ἐγγίνωσκεν, οὕτως ἔλεγεν (Ξ. Ἀπ. Α', α, 4).—καὶ αὐτῷ φρουρῷ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντι, ὅτε πόλεμος καταλάβοι (Θ. Β', 15)=δ-σάκις—Σόλωρ ἐν ἅπασιν οἷς εἶθει νόμοις... (Δ.).—τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ (Πλ. Φαιδ. 59).— nous bassions ordinairement le jour avec lui: τίθεται δ' εἰς δήλωσιν τοῦ σκοπομένου Φίλιππος Ἀλόνησον ἐίδιδου (Αἰσχ. Κτησ. λ')=ἤθούλετο διδόναι ἐ. εἰς διήγησιν ιστορικῶν γεγονότων ἔνθα κυρίως ἀρμόζει ὁ ἀβριστος.—παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιάδε (Θ. Α', 72), κτλ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀορίστου.

Ὁ Παρακείμενος.

§. 6. Ὁ παρακείμενος παριστᾷ τὸ τετελεσμένον ὡς πρὸς τὸ παρὸν, καὶ συνήθως ὡς σωζόμενον ἀποτέλεσμα· εὐρήκαμεν δ' ἅλα ἐζητοῦμεν.—τῶν ποιητῶν τινες τῶν προπεγερημένων ὑποθήκας ὡς χρῆ ζῆν καταλειλόπατιν (Ἰσ. πρὸς Νικ. α)=ἔχουσιν ἀφειμένας.—οἰκήματα ὠκοδόμηται (Ξ. Οἰκ. θ', 5).—ταῦτα καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν καὶ ἐπιδέδεικται (Δ. πρὸς Βοιωτῶν ὑπὲρ προικὸς μητρῷας) β'.—οὐδὲ τὸ ὄφλημα πᾶν ὑπὲρ αὐτῆς ἐκτέτισται ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν ὁ Πάμφιλος ὀφείλων τῷ δημοσίῳ ἐγγέγραπται (Δ. αὐτόθι, γ').—ἀριστᾶν ἐστεφανωμένους (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 59). Ἴδε καὶ κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Ἀορίστου.

§. 7. Ὁ δὲ πολλοὶ ἐκεστῶτες προσέλθον καὶ παρακειμένων σημασίαν, οἷον φεύγω=ρεύγω καὶ=εἰμι φυγὰς ἦτοι ἐξόριστος, νικῶ=νικῶ καὶ=νενίκηκα, ἦτοι εἰμι νικητής, ἦκω=ἔρχομαι καὶ=ἐλήλυθα, εἰμι παρών· οἴχομαι=ἰπέρχομαι καὶ=ἄπελήλυθα—ὄχετο φεύγων=εἶναι φευγάτος. οὕτως ἀπ' ἐναντίας πολλῶν ῥημάτων παρακείμενοι μετέπεσαν εἰς

σημασίαν ἐνεστῶτος. Τούτων δὲ τῶν ῥημάτων οἱ ἐνεστῶτες ἦτοι εἶναι ἄχρηστοι, τοῖς Ἀττικοῖς, παρ' οἷς λέγεται δέδοικα καὶ δέδια, ἐγγήγορα, εἴωθα, κτλ, ἀντὶ δεῖδω κτλ. ἢ ἔχουσιν ἄλλην σημασίαν ἴστημι=σταίνω, ἔστηκα=στέκω· κτῶμαι=ἀποκτῶ (acquérir), κέκτημαι=ἔχω ἰδιοκτησίαν (posséder)· κέκτησθ' τε αὐτὸς τᾶπερ αὐτὸς ἐκίησας, κτλ. (Ἦρ. Ζ', 29)=j'aurais donc vous seul du bien que vous avez acquis etc.

Ὁ Ὑπερσυντελικός.

§. 8. Ὁ ὑπερσυντελικὸς παριστᾷ κατάστασιν ἢ ἐνέργειαν τελειωμένην ἐν τῷ παρελθόντι πρό τιος ἄλλης· ἐδήλωσαν τῆς Ἀττικῆς τὰ τε πρότερον τετμημένα καὶ εἴ τι ἐδεβλαστήκει, καὶ ὅσα ἐν ταῖς πρὶν εἰσβολαῖς παρελέλειπτο (Θ. Γ', 26)· καὶ περιφραστικῶς· οὐτω δύο ἢ τρεῖς δρόμους περιεληλυθότε ἦσθην, καὶ εἰσέρχεται Κ. λειρίας (Πλ. Εὐθουδ. 273). Ἐν τῷ ἐξῆς παραδείγματι ἐναργέστατα δεικνύεται ἡ διαφορὰ τοῦ ππρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ· ἢ γε μὲν θύρα ἢ ἐμὴ ἀνέφυτο μὲν δῆπου καὶ πρόσθεν εἰσιέναι τῷ δεομένῳ τι ἐμοῦ, ἀνέφυκται δὲ καὶ νῦν (Γ. Ἑλλην. Ε', α, 14). Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ διορθοῦντες ἀνεψίζετα. Ἀλλαχοῦ δὲ πολλοὶ ππρατατικοὶ μετατρέπονται ὑπὸ τῶν κριτικῶν εἰς ὑπερσυντελικούς· ἦπτο, ἀντὶ ἦπτετο, παρήγγελο, ἀντὶ παρηγγέλλετο, ἐκαλύπτετο, ἀντὶ ἐκεκάλυπτο· οὕτω παρῶζυρτο, ἐτετράχυρτο κτλ.

§. 9. Οἱ ὑπερσυντελικοὶ τῶν προσεσημειωμένων ῥημάτων, τῶν ὁποίων οἱ παρακείμενοι κατήντησαν ὡς ἐνεστῶτες ἐκλαμβάνονται, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ὡς παρατατικοὶ, ἐδεδοίκειν=ἐφοβούμην.—ξυκροήσας αὐτόθι ἔωθ' ἐν τι εἰστήκει σκοπῶν (Πλ. Συμ. 220).—ἀεὶ γὰρ δὴ καὶ τῆς πρόσθεν ἡμέρας εἰώθειμεν φοιτᾶν (Πλ. Φαιδ. 59).—ὁ θυρωρὸς ὅσπερ εἰώθει ὑπακούειν (Πλ. αὐτόθι)=le jeôlier qui nous introduisait ordinairement.

Ὁ Ἀόριστος.

§. 10. Ὁ ἀόριστος τίθεται εἰς διήγησιν παρελθόντων ππραγ-

μάτων, εἴτε καθ' ἱστορικὴν συνάφειαν, εἴτε καθ' ἑαυτὰ θεωρουμένων, ἀπολύτως καὶ ἀσχέτως πρὸς τὸ παρόν· ὡς ἠθροίσθη Κύρω τὸ Ἑλληνικόν, ὅτε ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην ἐστρατεύετο, καὶ ὅσα ἐν τῇ ἀνόδῳ ἐπράχθη, καὶ ὡς ἡ μάχη ἐγένετο, καὶ ὡς ὁ Κύρος ἐτελεύτησεν, ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ δεδήλωται (Ξ. Ἀν. Β', ἀ. 1).—οὐμὸς πατὴρ Κεφαλος ἐπέισθη μὲν ὑπὸ Περικλέους εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἔτη δὲ τριάκοντα ᾤκησεν (Δυσίας κατ' Ἑρατ. δ'.)—ὡς τὸ ἀρχαῖον ἐκτίσθησαν αἱ πόλεις (Πλ. Ἰπ. Μ, 285).

§. 11. Ἐκ τοῦ πρώτου τῶν προηγουμένων παραδειγμάτων δεικνύεται ὅτι ἐν τῇ διηγήσει μεταξὺ τῶν ἀορίστων παρεμβάλλονται καὶ παρατατικοί. Ἄλλ' ἕκαστος τούτων φυλάττει τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, ὁ μὲν ἀόριστος παριστῶν τὸ πρᾶγμα συνεπτυγμένον καὶ ὡς ἅπαξ τελεσθέν, ἄνευ διαρκείας, ὁ δὲ παρατατικὸς κατὰ παράτασιν, πλατύτερον καὶ περιγραφικώτερον, οὐπω πάντῃ τετελεσμένον, ἀλλ' ἐν παρατάσει τὸ ἐστρατεύετο δηλοῖ τὴν στρατείαν ἀκόμη ἐν κινήσει, τὸ δὲ ἐγένετο, ἐτελεύτησε, κτλ. παρίστανται ὡς εἰς ἓν σημεῖον συγκεντρωμένα, ὡς γενόμενα. Ἐν τῷ ἀορίστῳ θεωρεῖται τὸ πρᾶγμα ὡς ἐκ τοῦ τέλους τῆς χρονικῆς γραμμῆς, ἐν δὲ τῷ παρατατικῷ ὡς ἐκ τῆς ἀρχῆς· ἐτελεύτησεν ὁ Σωκράτης, ἐτελεύτα ὁ Σωκράτης.

§. 12. Θαυμασίως ἀναφαίνεται ἡ διαφορὰ τοῦ παρατατικοῦ καὶ ἀορίστου ἐν τῷ ἐπομένῳ παραδείγματι τοῦ Θουκυδίδου· τάς τε οὖν προσβολὰς εὐτρεπίζοντο, καὶ ἄλλως ἐνδιέτριψαν χρόνον περὶ αὐτῆν (Θ. Β', 18). Οὕτω (Θ. Α', 94) Πανσαρίας ἐκ Λακεδαιμόνος στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων ἐξεπέμφθη μετὰ εἴκοσι νεῶν ἀπὸ Πελοποννήσου· ξυρέπλεον δὲ καὶ Ἀθηναῖοι τριάκοντα ναυσίν, καὶ τῶν ἄλλων ξυμμάχων πλῆθος· ἐνθα παρεντίθεται καὶ ὁ παρατατικὸς, σημαίνων τὴν διαρκούσαν ἐνέργειαν τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τῆς στρατείας τῶν Λακεδαιμονίων. Ὡσαύτως δέ, αὐτόθι, ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς διηγήσεως μεταξὺ πολλῶν ἀορίστων παρεντίθενται παρατατικοί ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ· ἐστράτευσαν, κατεστρέ-

ψαντο, ἔξεπολιόρχησαι, ἤχθορτο, ἤξιουν, μετεπέμποντο, ἐπυρθάνοντο.

§. 13. Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον τίθεται ὁ παρατατικός καὶ καθ' ἑαυτὸν ἔνθα κυρίως ἤρμοζεν ἀόριστος, κατὰ τὰ προσημειωθέντα· ὡς ἀδεῶς καὶ γενναίως (Σωκράτης) ἐτελεύτα (Πλ. Φαίτ. 58). Γίνεται δὲ τοῦτο συνηθέστερον ἐπὶ τῶν δηλούντων ἔναρξιν πράξεως ἢ πράξεων, καὶ μάλιστα ὅπου ἀπαιτεῖται χρονοτριβὴ καὶ κόπος· διέβαινον τὰ ὄρια (Ξ. Κ. Π. Β', α. 1), τοῦτο ποιήσαρτες οἱ Πλαταιῆς ἔς τε τὰς Ἀθήνας ἄγγελον ἐπεμπον καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν, τὰ τ' ἐν τῇ πόλει καθίσταντο πρὸς τὰ παρόντα ἡ ἐδόκει αὐτοῖς (Θ. Β. 6). — παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιαύδε (Θ. Α', 72)· τὸ αὐτὸ δὲ ἀλλαχοῦ κατ' ἀόριστον· παρελθόντες δὲ τελευταῖοι οἱ Κορινθιοὶ ἐπέμπον τοιαύδε. (Θ. Α', 67).

§. 14. Καὶ κατὰ τοῦτο μὲν διαφέρει ὁ ἀόριστος τοῦ παρατατικοῦ. Σημαίνων δὲ τὸ γενόμενον μόνον ἐν τῷ παρελθόντι ὁ ἀόριστος διαφέρει καὶ τοῦ παρακειμένου ὅστις φέρει τὸ γενόμενον εἰς τὸ παρόν, ὡς ἀποτέλεσμα σωζόμενον συνηθῶς θεωρῶν αὐτὸ ἐκτίσται ἢ οἰκία καὶ ἐκτίσθη ἢ οἰκία.— ὠκοδόμηται καὶ ὠκοδομήθη.— πάντα πέφρακται, κτλ. (Ἄρφ. Σφ. 354)=tous les trous sont bouches. Ἴδε §. 6.

* §. 15 Ἀλλά, παραμελουμένης ἐνίοτε τῆς ἀκριβολογίας, ἢ τοιαύτη διαφορὰ δὲν τηρεῖται, τιθεμένου καὶ ἀορίστου ἔνθα κυρίως ἤρμοζε, κατὰ τὰ προηγούμενα, παρακειμένος. Οὕτω, π. χ. παρὰ Θουκυδίδη ἀναγινώσκειται (Α', 93) τούτῳ τῷ τρόπῳ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχισαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, καὶ ὅμως τὰ τείχη, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τειχίζειν, ἐσώζοντο ἐπὶ Θουκυδίδου, ὅστις παρακατιῶν λέγει καὶ δῆλη ἢ οἰκονομία ἐτι καὶ νῦν ἐστὶν ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο· οἱ γὰρ θεμέλιοι παρτοίων λίθων ὑπόκεινται.—θησαυροὺς κατέλιπον (Ξ. Ἀπ. Α', ζ'. 44)—φανήσομαι μηδένα μὲν πώποτε ἀδικήσας, πλείους δὲ καὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εὖ πεποιηκῶς καὶ μείζονος ὄψεως ἐκάτερος δεδωκῶς ἢ σύμπαντες οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεύοντες (Ἰσ. Νικ. θ'). Ὡσαύτως καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου τίθεται δηλ. ὁ παρακειμένος ση-

μαίνων τὸ προφανῶς οὐ σωζόμενον· ἃ σοι τύχη κέχρηκε, ταῦτ' ἀφείλετο (ἐκ τῶν ἀδῆλων Μενάνδρου). Τοῦτο κρέματα ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ γράφοντος, κρίνοντος ἀναγκαῖον νὰ τρηθῆσθαι ἀκριβοῦρημοσύνην ἢ οὐχί.

§. 16. Τίθεται προσέτι ὁ ἀόριστος κατὰ τινὰ ἀνώμαλον φαινομένην χρῆσιν· ἃ εἰς δῆλωσιν τοῦ συνήθως γενομένου ἐπὶ τοιούτων περιστάσεων, ὁποίας ἐξηγεῖ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἀπαξ γενόμενον ἐκφερόμενον· τὰς τῶν φάβλων συνοουσίας ὀλιγος χρόνος διέλυσε (Ἰσ. Δημ. ἁ), κτλ. ἐν τῷ ἐπομένῳ παραδείγματι δεικνύεται ἡ χρῆσις αὕτη ἐπιφανεστέρον, παρτιθεμένου καὶ τοῦ ἱερωτοῦ· ὁ τύραννος· ταῖς μὲν πρώταις ἡμέραις προσεγέλατε καὶ ἀσπάζεσθαι πάντας, ὑπισχεῖσθαι τε πολλὰ καὶ ἰδίᾳ δημοσίᾳ χρεῶν τε ἠλευθέρωσε καὶ γῆν διένειμε δήμῳ τε καὶ τοῖς περὶ ἑαυτὸν, καὶ πᾶσιν ἰλεώς τε καὶ πρῶτος εἶναι προσποιεῖται (Πλ. Πολ. Η', 566).

* §. 17. Τίθεται β'. ὁ ἀόριστος, οἷον κατ' ἀνώμαλον χρῆσιν ἐπὶ πρώτῳ προσώπῳ εἰς δῆλωσιν ὄχι προγενεστέρας ἐνεργείας ἢ καταστάσεως, ἀλλὰ διαθέσεως ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ παρόντος ἀναφαινομένης· ὧ γὰρ, καὶ αὐτὸς ἔμμαντοῦ νῦν δὲ κατεγέλασα (Πλ. Ν. Γ', 686) = καταγελάσαι με δεῖ. Ἀλλ' ἡ διάθεσις αὕτη ἔννοεσθαι ὡς πρῶτην ἐτοιμαζομένην οὕτως ἐγέλασα, ἐπήγεσα, ἤσθην, ἐδεξάμην, ἀπέπτυσσα, κτλ. παρὰ δραματικοῖς. Τοιοῦτόν τι φαίνεται καὶ τὸ παρ' ἡμῖν παρά τινων ἐν τοῖς χαιρετισμοῖς ἐπιζόμενον, σ' ἐπροσκύνησα, ὅπερ οἷον τετελεσμένον ἐκφέρει τὸ νῦν γενόμενον.*

* §. 18. Τίθεται γ'. ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐρωτήσεως διὰ τοῦ τί οὐ; ἥτις, θυμασμόν δηλοῦσα διὰ τί μέχρι τοῦδε δὲν ἔγινε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος, παρεμφαίνει προσταγὴν ἔντονον ἵνα γένη τί οὐχί καὶ ἐμοὶ αὐτὸν ἐκφρασις τίς ἐστιν (Πλ. Γοργ. 503); = φράσον. — τί οὐκ ἀποκρίνει (Πλ. Γοργ. 468) = ἀποκρίνον. — τί οὐκ ἀπεκρίματο (Πλ.); = ἀποκρινάσθω — τί οὐκ ἐκαλέσαμεν; = καλέσωμεν. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ δι' ἐνεστώτος ἐπίστε· τί οὐ καλοῦμεν δῆτα (Ἀρφ. Λ. 1105); — τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτὸν (Πλ. Πρωτ. 311);

* §. 19. Ὅχι ἀνώματος, ἀλλὰ κανονικῆ φαίνεται ἡ χρῆσις

τοῦ ἀορίστου ἐν τοῖς ἐβασίλευσεν, ἰσχυσε, ἐτυράνησεν, ἐβούλευσεν, ἠγήσατο, κτλ. διότι, εἰ καὶ τὸ ἐβασίλευσε δὲν σημαίνει ἐτελείωσε τὸ βασιλεύειν, ὡς τὸ ἐτελεύτησε σημαίνει ἐτελείωσε τὸ ζῆν, σημαίνει ὁμως ἐτελείωσε τὸν ἰδιωτικὸν βίον καὶ μετέβη εἰς τὸν βασιλικόν· κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης (Ξ. Ἀρ. Α', α, 3), κτλ ὅπερ εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀορίστου ἀνάγεται. Ἴδε πλατύτερον περὶ τούτου Εἰσ. Ἑλλ. Συντ. σ. 523=524.*

Ὁ Μέλλων.

§. 20. Ὁ μέλλων σημαίνει ἀπλῶς μέλλουσαν ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν εἰ τοῦτο ποιήσομεν, ῥαδίως τὰ ἐπιτηδεια ἔξομεν, ὅσον χρόνον ἐν τῇ πολεμίᾳ ἐσόμεθα.—ἔσται ποτέ, ὅτε δεήσει (Ξ.).—ἀπολῶ τὸν ἄνθρωπον (Ἀρφ. Π.λ. 68).—τί διαφέρουσιν, . . . εἴ γε πεινήσουσι καὶ διψήσουσι καὶ ριγώσουσι καὶ μοχθήσουσιν ἐκόντες (Ξ. Ἀπ. Β', α, 17);—χρηστὸς ἔσει ἐὰν κέρδη νομίλης δι' ὧν εὐδοκιμήσεις, ἀλλὰ μὴ δι' ὧν εὐπορήσεις (Ισ.).

§. 21. Ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς ἐκπληροῖ πολλάκις τὰ τῆς προστακτικῆς, ἐκφέρων ὡς ἀφεύκτως γενησόμενον τὸ θεόν γενέσθαι πρὸς ταῦτα πράξεις οἷον ἂν θέλης. Κατὰ ἀποφατικὴν ἐρώτησιν ἐκφέρει ἔντονον καὶ αὐστηρὰν προσταγήν· παῖδες οὐ σκέψεσθε (Πλ. Συμ. 212);—οὐκ ἀποδιώξεις σαυτὸν ἀπὸ τῆς οἰκίας (Ἀρφ. Ν. 1298); Ἀπαγόρευσις ἐκφέρεται ὡσαύτως διὰ τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ὅπως μὴ σκόπει μὴ ἔξαριος ἔσει ἂ νῦν λέγεις (Πλ. Εὐθυδ. 285) καὶ διὰ τοῦ οὐ μὴ (σ. 100, §. 4).

Ὁ Περιφραστικὸς Μέλλων.

§. 22. Διὰ τοῦ ῥήματος μέλλω καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου κατὰ μέλλοντα, ἐνεστώτα, σπανίως δὲ κατ' ἀόριστον σχηματίζεται περιφραστικὸς μέλλων, δηλὼν τὸ νῦν μελετώμενον ἵνα τελεσθῇ· οἶσθα οὖν ὁ μέλλεις νῦν πράττειν (Πλ. Πρωταγ. 312);—ὡς ἐγὼ ἄρα ἐξαπατήσας ὑμᾶς μέλλω ἄγειν εἰς Φᾶσις (Ξ. Ἀρ. Β', ζ', 7).—μέλλω ὑμᾶς διδάξειν (Πλ. Ἀπολ.

21)—*ει μέλλει κακὸς γενέσθαι* (Πλ.). Τὸ *μελλοτέλεστον* τοῦτο, διὰ τοῦ παρατατικοῦ ἢ ἀορίστου τῆς ὀριστικῆς ἐξηγουόμενον, μεταφέρεται ἐκ τοῦ ἐνεστώτος εἰς τὸ παρεθόν· ἐνεθυμοῦντό οἱ Ἕλληνας ὅτι ἀγορὰν οὐδεὶς ἔτι παρέξειν ἡμέλλειν (Ξ. Ἀρ. Γ', α, 2).—*ἐμέλλησαν ἐκπλεῖν* (Ίσ.) Ἐκ τούτου δὲ ἐν τῇ συνηθείᾳ, τοῦ θέλω ἐπὶ μελλοντικῆς ἐννοίας λαμβανομένου, θέλω λέγει, θέλω εἰπεῖ, θέλω τρῶγει, θέλω φάγει. Προφανῶς δὲ διάφορος ἡ βουλευτικὴ ἔννοια· θέλει γὰρ φάγη.

Ἄ Μετ' ὀλίγον μέλλων.

§. 23. Ὁ χρόνος οὗτος μεταφέρει τὸ ἐντελὲς εἰς τὸ μέλλον, σημαίνει δηλ. ὅτι ἡ δεῖνα ἐνέργεια ἔσται τετελεσμένη καὶ ἔτοιμος ἐν ὀρισμένῃ στιγμή τῆς μέλλοντος, ἐν ᾧ ὁ ἀπλοῦς μέλλων σημαίνει ἐνέργειαν ἐν ἀορίστῳ χρόνῳ στιγμή γενησομένην. Εἶναι λοιπὸν ὁ ἐντελής μέλλων, ὡς τὸ *perfectum exactum* τῶν Ῥωμαίων. Ὡς τὸ ἀναγεγράφται=ἀναγεγραμμένον ἔστιν, οὕτω τὸ ἀναγεγράφεται=ἀναγεγραμμένον ἔσται οὕτω προστετάζεται, τετιμήσεται, λελύσεται, κλ.

§. 24. Ὡσαύτως δηλοῖ καὶ προγενεστέρως πράξεως διαρκὲς ἀποτέλεσμα· *κεκλήσεται, μεμνήσεται, μνήμα καταλελείψεται* (Θ, Β', 64); *λελέζεται* (Πλ.)=διατελέσει λεγόμενον. Ἐν δὲ τοῖς εἰς ὠ ρήμασιν ἐκφέρεται οὗτος περιφραστικῶς διὰ τῆς μετοχῆς καὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ εἶναι· *δίκην ἔσεσθε εἰληφότες*, ὡς *δίκην εἰλήφατε*, παρὰ δὲ ποιηταῖς καὶ διὰ τοῦ ἀορίστου· *σιωπήσας ἔσει, λυπηθεὶς ἔσει* (Σοφ.) κλπ. Ἀλλὰ καὶ τεθνήξω καὶ τετελεσμένον ἔσται. Περὶ τοῦ χρόνου τούτου ἴδε Σ. Π. Β', καὶ Κοραῆν (Ίλιόδ. Β', σελ. 63), ὅς προσπαθεῖ γὰρ δικιολογήσῃ τὸ παρὰ τῶν γραμματικῶν εἰς τὸν χρόνον τοῦτον δοθὲν ὄνομα *Μετ' ὀλίγον μέλλων*.

Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων Ἐγκλίσεων.

§. 25. Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων φυλάττουσι μὲν ἐν γένει τὸ ἐν τῇ ὀριστικῇ αὐτῶν σημαινόμενον, ἀλλὰ κατὰ τὴν φύσιν τῶν διαφόρων ἐγκλίσεων. Τὸ ἄγωμεν π. χ. σημαίνει

κίνησιν κατὰ διάρκειαν, ὡς καὶ τὸ ἄγομεν, ἀλλ' εἰς προσδοκώμενον χρονικὸν σημεῖον τὸ πίνωμεν σημειώνει διάρκειαν πύσως, οὐχὶ δὲ γινομένην, ἀλλὰ γενησομένην τὸ πίνωμεν σημαίνει πόσιν κατὰ συντέλειαν οὐχὶ κατὰ διάρκειαν, ἀλλ' εἰς χρονικὸν σημεῖον ἐσόμενον καὶ οὐχὶ ὑπάρξαν, ὡς εἶναι τὸ ἐπινομεν. Ὡσαύτως ἐὰν κάμνη καὶ ἐὰν κάμη.—ὅπως μὴ κωλυώμεθα, καὶ ὅπως μὴ κωλυθῶμεν, κτλ.

§. 26. Οὕτω λοιπὸν ἡ ὑποτακτικὴ ἐγκλισις, ἐξ ἰδίης φύσεως εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένη, καὶ οὐ χρήζουσα διὰ τοῦτο οὔτε ἱστορικῶν οὔτε καθ' αὐτὸ μελλόντων χρόνων, καὶ τὸν ἴδιον ἐνεστῶτα καὶ ἀόριστον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρει, τὸν μὲν κατὰ παράτασιν καὶ διάρκειαν, τὸν δὲ κατὰ συντέλειαν καὶ ὡς ἐν ὠρισμένῳ σημείῳ, εἰ καὶ πολλάκις, συμπιπτούσης τῆς χρήσεως, ἀναιρεῖται πᾶσα σχεδὸν διαφορὰ. Ἀλλὰ καὶ τὸν καθ' αὐτὸ παρακείμενον εἰς τὸ μέλλον ἐφέλκεται ἡ ὑποτακτικὴ, τὸ τέλειον ἐν τῷ μέλλοντι δι' αὐτοῦ σημαίνουσα ἄτ' ἂν κεκλόφωσί μου (Ἄρφ. Ἰππ. 1148) = ὅσα θέλουσι μοῦ ἔχει κλεμμένα. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, καὶ περὶ ἐνεστῶτος καὶ ἀορίστου τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων· εἴθε λαμβάνοιμι καὶ εἴθε λάβοιμι, ὅπως λαμβάνοιμι καὶ ὅπως λάβοιμι, φράζε καὶ φράσον, γράφειν καὶ γράψαι· ὡσαύτως καὶ περὶ μετοχῆς, ὁ γράφων, ὁ γράψας, κτλ.

§. 27. Ἡ τοιαύτη διαστολὴ τῆς κατὰ συνέχειαν καὶ κατὰ συντέλειαν ἐνεργείας ἐν πᾶσι τούτοις εἶναι πλεονέκτημα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης τὸ ὁποῖον διέστρεψε καὶ ἡ σημερινή, ἐν οὐδεμιᾷ τῶν γνωστοτέρων εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν ὑπάρχον, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκφερομένου καὶ τοῦ θὰ πίνω καὶ θὰ πίνω, θὰ γράφω καὶ θὰ γράψω, θὰ ἔρχομαι καὶ θὰ ἔλθω. Ἡ ἀκριβὴς χρῆσις τούτου εἶναι μέγας σκόπελος εἰς τοὺς ξένους τοὺς λαλοῦντας τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν, ὡς καὶ ἡ μὴ ἐπανάληψις τοῦ ἄρθρου, λέγοντας, π. χ. ὑπάγω εἰς τὴν βιβλιοθήκην βασιλικὴν κατὰ τὸ ἰταλικὸν alla biblioteca reale ἀντὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τὴν βασιλικὴν ἢ εἰς τὴν βασιλικὴν βιβλιοθήκην.

* §. 28. Ἀλλὰ, εἰ καὶ ἀπανταχοῦ τηρεῖται ἡ διαφορὰ τοῦ

ἐνεστῶτος καὶ ἀορίστου, ὡς πρὸς τὸ διαρκές τε καὶ μὴ, ἐπὶ μὲν τῆς εὐκτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ παρελθόν, ὡς καὶ ὁ μέλων· οἱ δὲ Βοιωτοὶ οὐκ ἔφασαν παραμεεῖν, εἰ μὴ τις αὐτοῖς τὴν καθ' ἡμέραν τροφήν δώσοι (Δημ. πρὸς Τιμόθεον, γ') = ἔμελλε δώσειν, ὅπερ ἐπὶ ἐνεστῶτος χρονικῷ τμήματος ἤθελεν εἶναι οὐ φασὶ παραμεεῖν, εἰ μὴ τις δώσει· ἐπὶ τῆς προστακτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ οὐπω μὲν ὄν ἀλλὰ γενησόμενον ἢ τὰ νῦν ἢ μετέπειτα· ἐπὶ ἀπαρεμφάτου συμμεταφέρονται κατὰ τὸ ῥῆμα τῆς κυρίως προτάσεως ἐξ οὗ αὐτὸ κρέμαται· βούλομαι γράφειν ἢ γράψαι, βουλήσομαι γράφειν ἢ γράψαι, ἠβούλετο γράφειν ἢ γράψαι, ἐβουλήθει γράφειν ἢ γράψαι, κτλ., Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μετοχῆς ἐργαζόμεναι ἡρίστων, ἀριστώσιν, ἀριστήσουσιν· ἐργασάμεναι, ἡρίστων, ἀριστώσιν, ἀριστήσουσιν. Ἀλλὰ περὶ τούτων καὶ τῶν τοιούτων Σ. Π. Β' καὶ Εἰσ. Ἐλλ. Συγτ. *

*. §. 29. Ὁ δυνητικὸς σύνδεσμος ἄν, ὅχι μόνον ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς τιθέμενος αὐξάνει τὴν ἀοριστίαν τῶν ἐγκλίσεων τούτων, ὅπως ἄν εἰδῆς (Δίσεχύλ.), ὡς ἄν ποταθεῖην (Σ. Ἀποσπ.) ἐκ τοῦ ποτάομαι, κτλ. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ὀριστικῆς μετατρέπει τὴν θετικὴν εἰς ὑποθετικὴν ἔννοιαν· ἔλεγον = ἔλεγα· ἔλεγον ἄν = ἤθελα λέγει, ἔδωκεν ἄν = ἤθελε δώσει. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἀπαρεμφάτων· δυναθῆναι καὶ δυναθῆναι ἄν, πολεμηῆσαι καὶ πολεμηῆσαι ἄν· καὶ ἐπὶ μετοχῆς· ὡς ἀλόγτος ἄν τοῦ χωρίου (Ξ. Ἄν. Ε', 6', 9. Ἴδε καὶ Δ', α, 40). ὡς ἐν ἄλλοις οὐκ ἄν δηλώσαντες τὴν γνῶμην (Θ. Γ', 37). Ἀλλὰ τὰ περὶ τοῦ ἄν εἶναι τοσοῦτον πλῆθυνον ὥστε ὁ περιώνυμος Ἑρμᾶννος δὲν εἰδίστασε τέσσαρα ὀλόκληρα βιβλία νὰ συγγράψῃ περὶ τοῦ μορίου τούτου, οὐδὲ καὶ ταῦτα ἱκανὰ φανέντα. Ἴδε ἐν τούτοις Σ. Π. Β', καὶ Εἰσ. Ἐλλ. Συγτ. σ. 428. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

Περὶ Ἐπιρρήματων καὶ Ἐπιφωνημάτων.

Περὶ Ἐπιρρήματων.

§. 1. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ἐπιρρήματα δυνατὸν νὰ ἐξετασθῶσιν ὑπὸ τὰς ἐξῆς τέσσαρας ἐπόψεις· α', ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιρρήματα, οἷον τῶν ῥημάτων ἐπίθετα. β'. ὡς τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν οὐσιαστικῶν προσδιοριστικὰ γ'. ὡς ἄλλων ἐπιρρήματων προσδιοριστικὰ δ'. ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

Α'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιρρήματα, οἷον τῶν ῥημάτων ἐπίθετα.

§. 2. Περὶ τῶν κοινῶν προσδιορισμῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λαλοῦντες (σελ. 60—) εἶπομεν καὶ περὶ τούτου τὰ δέοντα· κατατάξαντες δηλ. τὰ ἐπιρρήματα εἰς τέσσαρας κλάσεις τὰς κυριωτέρας, εἰς τοπικά, χρονικά, ποιότητες καὶ ποσότητες σημαντικά, διὰ πολλῶν παραδειγμάτων ἰδειξάμεν ποία τις ἐκάστου τούτων ἢ συνήθως χρῆσις· εἰ δέ τις ἐπιθυμῆι πλείονα τῶν ἐκεῖ παραδειγμάτων, προχειρότατα θέλει εὐρεῖ ζητῶν. Οὕτω, π. χ. ῥαδίως ἂν Ἀθήνηθεν εἰς Ὀλυμπίαν ἀγίκοιο (Ξ. Ἀπ. Γ'. ιγ', 5).—οἴκοθεν οἴκαδε—εἴτε τήμερον εἴτε αὔριον δοκεῖ ὑπερβάλλειν τὸ ὄρος (Ξ. Ἀν. Δ', ε', 8).—ὄψῃ κοιμηθῆναι καὶ πρῶτ' ἀναστῆναι (Ξ. Ἀπ. Β', α', 3).—τὸ κατοῦν δ' ὁ παῖς περιεῖσι τὴν ἄλλως ἔχων (Φιλῆμ. ἐν Νυκτι) = τὴν ἄλλως ἄγουσαν ὄδον. = ματαίως.—ὀρθότατα λέγεις (Πλ. Φιλ. 49).

§. 3. Εἰς τὰ ποιότητος ἐπιρρήματα ὑπάγονται καὶ τὰ κυρίως ὀργανικά. Ὡς λαξ ποσὶ κινήσεως (Ἰλ. Κ. 158).—πύξ πατάξας—διατρώξομαι ὁδὰξ τὸ δίκτυον (Ἀρφ. Β. 548. Σφ. 164). Οὕτω δὲ καὶ τὰ ποσότητος λεγόμενα ἐπιρρήματα, τεκεῖν ἄπαξ (Εὐρ. Μ. 251).—ἄπαξ περὶ ἀπάντων βουλευσαμένους (Θ. Α, 139).—δις ἢ τρις ἀπεκρούσατο (Θ. Β', 4)—τριά-

κικ καὶ τετρακικ, κατ' ἀναλογίαν δὲ καὶ ἀρτιάκικ καὶ περιτάκικ (Πλ. Παρμ. 34).—κοινης τραπέζης πολλακικ τυχῶν ἐμοὶ (Εὐρ. Ἐκ. 793).

Β'. Γὰ Ἐπιρρήματα ὡς τῶν Ἐπιθέτων καὶ τῶν Οὐσιαστικῶν προσδιοριστικῶν.

§. 4 Ὡς τὰ ἐπιρρήματα κατὰ πᾶσαν σχέσιν, τοπικὴν, χρονικὴν κτλ. προσδιορίζουσι τὰ ῥήματα, οὕτως ἐν μέρει τὰ ποιότητος καὶ βαθμοῦ σημαντικὰ ἐπιρρήματα, προσδιορίζουσι τὰ ἐπίθετα. Ὡς λέγεται παρτελῶς θανεῖν (Σοφ. Τ. 669), οὕτω καὶ νῆες παρτελῶς κεραί.—χρώματα λευκὰ παρτελῶς (Ξ, Ἐλλ. Β', α, 18. Κυρ. Δ'. 7).—ἡ τραγωδίῃ ὅλως σοφὸν δοκεῖ εἶναι (Πλ. Πολ. Η'. 568)—φόρων τῶν πάντη ἀροσιωτάτων (Πλ. Ν. Θ. 827).—χαλεπὴν οὕτω φῶσιν (Πλ. Πολ. ζ'. 500).—ἀρχὴ οὕτωσὶ καλὴ καὶ γεαυικὴ (Πλ. Πολ. Η', 563).—οἱ μὴ πάνυ ἄλκιμοι.—οἱ πάνυ ταπεινοί.

* §. 5. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ ποσότητος ὡς, κατὰ τὰ προηγούμενα, λέγεται παῖω νιν δις.—τρικ εἰπόντος (Αἰσχ. Ἀγ. 1405. Ἐπτ. 745).—καὶ δις καὶ τρικ πίνευ (Πλ. Φαιδ. 63), οὕτω καὶ δις ἐν (Πλ. Παρμ. 143).—δικς τρια (Πλ. Θ. 204.)—ἐξήκορτα δικς (Σ. Ἀποσπ.).—ἐκατὸν δικς (Αἰσχ. Πρ. 342).—ἐκατὸν τριακικ (Πλ. Πολ. Η'. 546)—ὅτι ἐστὶ τὰ δώδεκα δικς ἐξ (Πλ. Πολ. Α'. 337)—τρικ ἐξ βάλλειν (Αἰσχ. Ἀγ. 1405). τρικ ἐνρὲ' αὐτῇ κλῶρας τεθεῖς ἐλαίας (Σ. Κ. 483).—τετρακικ τρια (Πλ. Πολ. Α', 339).—πεντάκικ χιλιοῖ [Πλ. Ν. Ε', 737] πολλακικ μυρίοι (Πλ. Θ. 175).

§. 6. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ οὐσιαστικῶν καὶ τὴν λίαν φιλότηα (Αἰσχ. Πρ. 124)—τὴν λίαν ἔθριν (Ξ. Ἐλλ. Β', α, 16).—τὴν ἄγαν ἀναρχίαν (Πλ. Ἐπιστ. Η', 354).—Ὡσαύτως ἡ ἄγαν ἐλευθερία εἰς ἄγαν δουλείαν μεταβάλλει καὶ ιδιώτη καὶ πόλει (Πλ. Πολ. Η'. 564).—ἐστὶν ἡ λίαν δυσπραξία λίαν διδοῦσα μεταβολὰς (Εὐρ. Ἴφ. Τ. 721).—αἱ ἄγαν τρυφαί (Εὐρ. Ἀποσπ. Ἀλεξ.).—αἱ λίαν ἀνεπιστημοσύναι (Ξ. Οἰκ. Κ'. 20).—τὴν οἴκοι πολιτείαν (Πλ. Ν. Δ', 712).—διατρίβομεν τὴν τήμερον ἡμέραν (Ξ. Ἀν. Δ', ζ', 9).

—τῶν πάλαι προγόνων (Ξ. Κ. Π. Ε', ε. 8).—τῶν πάλαι σοφῶν ἀνδρῶν (Ξ. Ἀπ. Α', ς'. 14)=τῶν παλαιῶν σοφῶν.

§. 7. Ἐν τούτοις τὰ ἐπιρρήματα ἐπέχουσι τόπον ἐπιθέτων ἀκλίτων (Ἴδε σελ. 58 §. 14) Γίνονται δὲ οὐσιαστικά, ὅταν, παραλειπομένου τοῦ προσδιοριζομένου οὐσιαστικοῦ, καταλαμβάνωσι μετὰ τοῦ ἄρθρου τὸν τόπον αὐτοῦ· οἱ ἐκεῖ, τὰ ἐκεῖ (Ξ. Κ. Π. Δ', α, 3)—τὰ οἴκοι (Πλ. Πολ. Α', 371).—οἱ πάλαι—οἱ πάνυ.—τῶν νῦν οἱ τότε μυρῶ πρὸς εὐδαιμονίαν διέφερον (Πλ. Πολ. 272).—Ἄταύτως ἐνθουσιαστικὸς ποιεῖ ἡ Φρυγιστὶ ἀρμωρία (Ἄριστον.) καὶ ἡ μυξολυδιστὶ καὶ ξυρτολοδοιστὶ . . . ἡ Ἰαστὶ καὶ Λυδιστὶ . . . ἡ Δωριστὶ καὶ Φρυγιστὶ (Πλ. Πολ. Γ'. 398). Οὕτω καὶ τὸ ἄνω, τὸ κάτω, τὸ πέραν, τὸ σήμερον, τὸ αὔριον, τὸ μεσάνηρ, τὸ φανερώς, κτλ.

§. 8. Ὡς δὲ ἐν τοῖς προηγουμένοις τὰ ἐπιρρήματα, μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἐπέχουσιν ἐπιθέτων τόπον, οὕτως ἐν ἄλλοις ἀντιθέτως, τὰ ἐπίθετα ἐκπληροῦσι τὰ τῶν ἐπιρρημάτων ὄρθριος ἤκων (Πλ. Κρατ. 515).—ἦδε μοι (νόσος) ὀξεῖα φοιτᾷ, καὶ ταχεῖ ἀπέρχεται (Σοφ. Φ. 808). Ὡσαύτως καὶ πότερον ἐκῶν ἢ ἄκων περὶ αὐτῶν λέγει (Πλ. Κρατ. 427);—μὴ ἄσμενοι ἐκεῖσε ἴοιεν (Πλ. Φαίδ. 670). καὶ ἄσμέτως ἐπὶ τὸ μαρθάνειν ἰόντα (Πλ. Πολ. Ε', 475).—μὴ φεύγειν τοὺς πόρους, ἀλλ' ἐθελοτὴν ὑπομένειν (Ξ. Ἀπ. Β', α, 3).

Γ'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς ἄλλων Ἐπιρρημάτων προσδιοριστικά.

§. 9. Τὰ ἐπιρρήματα τίθενται ὡσαύτως καὶ εἰς ἄλλων ἐπιρρημάτων προσδιορισμὸν οὕτω τὰ τοπικά· ἄσπ' οὐχ ἐκάς που (Σ. Φ. 41)—ἄλλοθί που εἶναι τὴν ψυχὴν (Πλ. Φαίδ. 91).—ἐνταυθά που (Πλ. Φιλ. 55).—ἔξω μέ που καλύψαιε (Σ. Τ. 1410).—ἄλλοθεν γέ ποθεν, ἢ ἀμῶθεν γέ ποθεν (Πλ. Γοργ. 492).—οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν (Πλ. Φιλ. 30). Οὕτω τὰ χρονικά· ἔτι ποτέ—ἤδη ποτέ (Σ. Αἴ. 1121).—πάλαι ποτέ (Ἄρφ. Πλ. 1002).—ἀείτοτε Ξ. Πόρ. Α', 1). νῦν πρῶτον.—τότε πρῶτον (Ξ.)· καὶ τὸ μὲν τότε ἀναφέρεται εἰς ὠρισμένον (παρελθόν ἢ μέλλον) χρόνον σημεῖον, τὸ δὲ ποτέ εἰς ἀό-

ριστον.—*πάλιν αὐθις* (Ἀρφ. Πολ. 860).—*ὀλίγον ὑστερον* (Ξ. Ἄρ Δ', 6', 41).—*οὕτω πρῶ* (Πλ. Κρίτ. 41). Ἄλλως δ' ἔχει τὸ πρᾶγμα, ὅταν πλείονα ἐπιρρήματα ἐν ταύτῳ προσδιορίζωσι τὸ ῥῆμα, ὡς καὶ νῦν καὶ ἄσι (Πλ.). — *ἔστη κάρα τε διετάραξεν ἄνω κάτω* (Εὐρ. Ἴφ. Τ. 282).

§. 10. Ἡ συγγένεια τῶν ἐπιρρημάτων πρὸς τὰ ἐπίθετα ἰκανῶς δεικνύεται ἐκ τῶν προηγουμένων, ἐνθα παρατηρεῖται ὅτι ἡ αὐτὴ λέξις διὰ μόνης τοῦ σχηματισμοῦ μεταβολῆς τίθεται ἐπὶ τῷ αὐτῷ προσδιοριστικῷ σκοπῷ, ποτὲ μὲν ἐπιθετικῶς, ποτὲ δὲ ἐπιρρηματικῶς· *καθαρὸς βίος καὶ καθαρῶς βιώσας* — *ἐντιμος, εὐσεβὴς ἀνὴρ, καὶ τοῖς ἐντίμως βεβιωκόσι* — *βεβιωκότα εὐσεβῶς* (Πλ. Ν. ΣΤ', 762. Ἀξιόχ. 382). *Οὕτω παρτελῆς δάμαρ.* — *παρτελῆς μοναρχία* (Σ. Τ. 390. Ἄρτ. 4163), *καὶ πρὶν παρτελῶς ἤδη βίος διεκπεραυθῆ* (Σ. Ἀποσπ.), *ἄσμενος καὶ ἀσμένως, θαρρόντες καὶ θαρρόντως, ἠδόμενοι καὶ ἠδέως.* Ἐπι δὲ μᾶλλον δεικνύεται τοῦτο ἐκ τῆς αὐτῆς λέξεως τῷ αὐτῷ σχηματισμῷ ποτὲ μὲν ἐπιθετικῶς, ποτὲ δὲ ἐπιρρηματικῶς· *τιθεμένης ἠδεῖα προῆ καὶ ἠδὸν πρέειν* (Ὀδ. Δ', 446). — *ταχὺ ἔργον καὶ ταχὺ βοηθεῖν* (Θ. Δ', 69). — *κάλλιστα ἔργα καὶ κάλλιστα τραφεῖς* (Σ. Τ. 1472). — *θανῶν ὑπὲρ Ἑλλάδος κάλλιστα* (Εὐρ. Ἐκ. 310).

§. 11. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ἀνὴρ ταχύς καὶ ὀρμάσθω ταχύς. *ἔρπει ταχύς*, (Σ. Φ. 1223) *ἦν μὴ ἔρπης ἐκῶν* (Σ. Φ. 985) — *ἀνὴρ βέβηκεν ἐξ ὄργης ταχύς* (Σ. Ἄρτ. 766). — *καὶ βραδύς ἔρπει, κλύων σου δεῦρ' ἀφίκεται ταχύς* (Σ. Κ. 306). *Ὡσαύτως εὐρεῖν χθῶν* (Πλ. Α. 749), *καὶ τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθῶν* (Πλ. Δ. 182) = *εὐρέως.* Ὁμοίως καὶ τὸ προναφερθὲν ἦδε (ἡ νόσος) *μοι ὀξεῖα φοιτᾷ καὶ ταχεῖα ἀπέρχεται* (Σ. Φ. 808). — *οὕτω θαλάσσιον ἐκρίψατε* (Σ. Τ. 1441) = *καταποντίσατε*, ἀλλὰ οὔτε εἰς τοῦτο ὑπάρχει ἐπιρῥημα σύστοιχον, οὔτε εἰς τὸ ἀπάγετε *δι ταχιστά με* (Σ. Τ. 1340) = *ἐκτοπίσατέ με.*

Δ'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

§. 12. Κατὰ τρεῖς τρόπους ἀπαντῶνται τὰ ἐπιρρήματα μετὰ

πτώσεως συντασσόμενα ἄ. δυνάμει τῆς ἐπιθετικῆς αὐτῶν ἀρχῆς ἀξίως ἡμῶν αὐτῶν (Δημ.)—πολυφωλῶς μὲν πόλει τῇ Ἀθηναίων, τυχηρῶς δὲ ἡμῖν αὐταῖς (Ἄρφ. Θ'. 304).—ὁμολογουμένως τοῖς εἰρημέτοις (Ξ. Ἀπολ. 27).—τοὺς φύσει τε καὶ διαίτη ὑγεινῶς ἔχοντας τὰ σώματα (Πλ. Πολ. Γ', 407). Ἐ. κατὰ προθετικὴν δυνάμιν αἶ τ' εἶσω στέργης, αἶ τ' ἐκτός τῆς αὐλῆς (Σ. Τρ. 203).—εἶσω τοῦ ἐρύματος, τοῦ τείχους, τῆς οἰκίας (Ξ.)—θεσμῶν ἔξω φέρομαι (Σ. Ἀρτ. 775).—ἐκτός τῶν ὄρων τῆς χώρας (Πλ. Ν. Θ', 854).—ἐγγὺς στέργης (Εὐρ. Μ. 1293).—τῆς Πελοποννήσου ἐγγὺς κείμεθα (Θ. Ε', 440). πόρρω Τροίας (Εὐρ. Τρ. 189).—οὐ πόρρω τῶν βωμῶν (Πλ. Ν. Ζ', 800). Διαφόρου δὲ ἐννοίας, τῆς ἐναντίας μάλιστα εἶναι τὰ πρόσω τῆς νυκτὸς (Ἡρ. Β', 121)—πρόσω πλεονεξίας (Ξ. Κ. Π. Α', 5'. 39)—πρόσω ἀρετῆς (Ἡρ. Ζ'. 207). Ἀλλὰ καὶ μετὰ τῆς ἀπὸ προθέσεως οὐ πόρρω κατακείμενος ὑπ' ἐμοῦ (Πλ. Ἐπιστ. ιγ', 360).—πόρρω ἀπὸ τοῦ λιμένος (Ξ. Ἐλλην. Α', 4).

§. 13. Τίθενται γ'. τὰ ἐπιφώματα μετὰ πτώσεως συντασσόμενα κατὰ συνεπτυγμένην ἔννοιαν. Ὡς τὸ καλῶς=ἐν καλῷ, τὸ ἐνταῦθα=ἐν τούτῳ, οὕτω καὶ εἶμι δὲ ποῖ γῆς (Ἄρφ. Πλ. 605);=εἰς ποῖον μέρος γῆς;—πανταχοῦ τῆς γῆς (Πλ. Φαίδ. 111). Κατὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸ λατινικὸν *ubique terrarum*—ἢ ἕκαστος ἐτύγγαρε τοῦ γάπουσ ὦν (Ξ. Ἄν. Ε', 6, 22).—ἐνταῦθα τοῦ βίου.—ἐνταῦθα λόγου (Πλ. Συμπ. 2¹4. Πολ. Θ', 58).—ἅπαξ τῆς ἡμέρας, πολλὰκις τοῦ μηνός.—τῆς ἡμέρας ὄψε ἦν (Ξ. Κυρ. 5'. κέ).—τῆς δὲ ὥρας ἐγγετο ὄψε (Δ. Μειδ. κδ'). Κατὰ τὸ ἀνωτέρω ταῦ Ἑνοφώντος εἶναι καὶ τὸ παρὰ Ῥωμαίοις *serum erat die*.

§. 14. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ διὰ τοῦ εὐ ἤκειν—εὐ ἔχειν γινόμενα τοὺς κάρτα ἔχοντας εὐ φρενῶν (Εὐρ. Ἰππ. 462).—τοῦ βίου εὐ ἤχορτι—ἄνδρες χρημάτων εὐ ἤχορτες (Ἡρ. Α', 30. Ε', 62). Ὁ ἐκδότης τοῦ Ἡροδότου Σθειγάυσερ ἐν ταῖς ἀνωτέρω γενικαῖς ὑπονοεῖ τὸ ἔγχεα καὶ τοῦτο μὲν κατὰ τὴν ἔννοιαν οὐ κακόν ἴσον τῷ ὡς πρὸς ἐκλαμβανομένου τοῦ ἔγχεα, οἷα τὰ ἡμέτερα ὑπάγει καλὰ εἰς τὴν ὑγίαν, εἰς τὰ

χρήματα κτλ. κατὰ γραμματικὴν δὲ ἀνάλυσιν φαίνεται ὀρθότερον νὰ ἐκληφθῶσι· καὶ ταῦτα ὡς τὰ ἀνωτέρω=ἐν καλῶ ἔχοντες, ἐν καλῇ καταστάσει χρημάτων ὄντες,=hommes distingués par leurs richesses. Οὕτω καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ Ἡροδότῳ (Α', 102) ἑαυτῶν εὖ ἤκουτες=ἐν καλῇ καταστάσει ἑαυτῶν ἔχοντες ἦτοι ὄντες= dans un état florissant καὶ θεῶν χρηστῶν εὖ ἤκοιεν (Η', 141)=εἶχαν καλοὺς θεοὺς, protégés par deux divinités favorables. Ἡ γαλλικὴ μετάφρασις ἐξηγεῖ ὅπως οὖν τὴν ἔννοιαν, ἀλλ' οὐδαμῶς βοηθεῖ εἰς τὴν γραμματικὴν ἀνάλυσιν.*

* §. 15. Κατὰ τὸ ἀνωτέρω τοῦ Ἡροδότου, ἑαυτῶν εὖ ἤκουτες (Α', 102) εἶναι καὶ τοῦ Πλάτωνος (Πολ. Θ'. 571) δ-ταρ ὑγιεινῶς ἔχη τις αὐτοῦ καὶ σωφρόνως = lorsqu'un homme mène une vie sobre et réglée (Jousin). Ὡς δὲ ὁ Ἡρόδοτος εἶπε (Α', 30) τῆς πόλεως εὖ ἠκούσης.— florente civitate.— dans une ville florissante (·) οὕτω κατ' ἀναλογίαν εἶπεν ἀλλαχοῦ (Α', 149).— οἱ Αἰολεῖς γώσσην μὲν ἔτυχον κτισαυτεσ ἀμεινω Ἰώνων, ὠρέων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως, οἷον εἶπεῖν οὐ τοσοῦτον εὖ, mais quant à la temperature de saisons, il n' en approche pas. Μετετρέπη δὲ εἰς ἐπίθετον τὸ ἐπιρρήμα ἐν τῷ (Ἡρ. Ζ', 157) σὺ δὲ δυνάμει ἦεις μεγάλης = εὖ ἦεις δυνάμει, vous êtes puissant. Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀνάγονται καὶ τὸ ὡς εἶχον τάχους (Θ. Ζ', 2).— ὡς ὄργης ἔχω (Σ. Τ. 341).— πῶς εἶχον τάχους (Πλ. Γοργ. 45).*

Περὶ ἐπιφωνημάτων.

§. 16. Τὰ ἐπιφωνήματα δυνατὸν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο. α. εἰς τὸ κλητικὸν ᾧ β. εἰς τὰ πάθημα ψυχῆς ἐξηγοῦντα, λύπην χαρὰν, κτλ. τὰ παθηματικά ἐν γένει.

Α'. Τὸ κλητικὸν ᾧ.

§. 17. Τὸ κλητικὸν ᾧ τίθεται μετὰ τῆς κλητικῆς ἐπὶ τακτικῆς καὶ ἀταράχου ὁμιλίας, εἰς προσφώνησιν τοῦ πρὸς ὃν ὁ λόγος ἀποτείνεται, καὶ συνήθως μὲν ἐπὶ ἐμφύχων ἔστι τὸ

το *Imān*, ὦ φίλ', ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ (Γν.)— ὦ Δαῖμον' Ἀγαθὴ σὸν τὸ βούλευμ' οὐκ ἐμὸν ('Αρφ. Ἰπ. 108). ὦ μῶρε, θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ ἔυμμερον (Σ. Κ. 592). Κατὰ τὸν λεξικογράφον ῥεῖμερον τὸ ὦ μετὰ κλητικῆς ἀντιστοιχεῖ, ἐν τῷ διαλόγῳ πρὸς τὸ γαλλικὸν *monsieur* ὅθεν ὦ Σώκρατες = *monsieur Socrates*. Ὅταν δὲ ὁ λόγος ἐκφέρηται ἐπὶ τὸ ἐμπαθέστερον, τίθεται τὸ κλητικὸν ὦ καὶ ἐπὶ ἀψύχων ὦ γῆ καὶ ἤλιε καὶ σύνεσις (Αἰσχ.)— ὦ γῆρας, ὡς ἐπαχθὲς ἀνθρώποισιν εἶ (Γν.)

§. 18. Ἡ θέσις τοῦ κλητικοῦ ὦ ποικίλλει. Ἐπὶ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ προτάσσεται τοῦ ἐπιθέτου ἐπὶ μείζονος ἐμφάσεως, ὦ καλοὶ παῖδες— ὦ κάκιστε ἀνθρώπων κτλ. Ὁσαύτως καὶ ὅτε προστίθεται τὸ σὺ ὁ χρυσός, ὦ σφεδρὸν, καλὰ ποιῶ φαίεσθαι (Πλ.). Προτάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐπὶ ἐλάττονος ἐμφάσεως ὦ γάος ἀγρόν' ἢ ἔ.θα οὐσιαστικὸν καὶ ἐπίθετον ἀποτελοῦσι, τρέπον τινα, μίαν λέξιν ὦ Ζεῦ πατρῶε, — ὦ Δαῖμον' Ἀγαθὲ, ('Αρφ.) = Ἀγαθοδαῖμον— ὦ παῖ καλέ (Πλ.) τοιοῦτον φαίνεται καὶ τὸ ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖσι. Τίθεται προσέτι καὶ ἐν τῷ μεταξῦ, πάτερ ὦ ξεῖνε (Οδ. Θ. 409).— ἄρεβος ὦ φαιετότατον (Σ. Αἶ 395).— Μυκηνηδὲς ὦ φίλαι (Εὐρ. Ὀρ. 1246).— θαυμάσι ὦ Κρίτων (Πλ.) κτλ. Ὁσαύτως ὦ πρὸς θεῶν (Πλ. Πρωτ. 510).— ὦ πρὸς Διός (Πλ.). Εἰς κλητικὴν μετὰ τοῦ ὦ δυνατὸν νὰ προστεθῇ καὶ ὀνομαστικὴ ἔναρθρος ὡς προσδιορισμός· ὦ ἄνδρες οἱ παρόντες (Πλ.). Ὁσαύτως καὶ διὰ τὸ καί ὦ Κῆρε καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι (Ξ) = καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι Πέρσαι.

§. 19. Ἡ δὲ κλητικὴ ἄνευ τοῦ ὦ, τίθεται ἐπὶ κελεύσεως, παῖ λάβε τὸ βιβλίον καὶ λέγε (Πλ.) ἐπὶ παραινέσει· γύναι, γυναιξὶν κόσμον ἢ σιγὴ φέρει (Σ. Αἶ. 293)· ἐπὶ θαυμασμοῦ· ἀνθρώπε, τί ποιεῖς (Ξ. Κ. Π. Β', 6', 7); ἐπὶ ἀγαρακτικῆς ἐμβρόντητε, εἶτα νῦν λέγεις (Δ. περὶ Στεφ. οά.); Ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ τοῦ ὦ τίθεται ἡ κλητικὴ ἐπὶ ὕβρει ἢ ἐπιπλήξει· ἀγαθῆς γυναικὸς ἐστίν, ὦ Νικοστράτη, μὴ κρείττον' εἶναι τὰνδρός, ἀ.λ.λ' ὑπήκοον (Γν.)— ὦ βλασφημῶν περὶ ἐμοῦ (Δ.). Τίθεμένου δὲ ἡ ἐγνωσμένου τοῦ σὺ ἢ ὑμεῖς

τίθεται καὶ ὀνομαστικῆ ἐναρξος ἐπὶ προστακτικῆς ἴθι μὲν οὖν σὸ ὁ πρεσβύτατος (Πλ.).—ὁ παῖς ἀκολούθει δεῦρο ('Αρρ. Β, 521).—παρκτηρεῖτε τοῦτον οἱ πλησίον (Ξ. 'Απ. Γ'. 18', 4).

§. 20. Κατόπιν τοῦ κλητικοῦ ὦ δυνατὸν ἴτως νὰ ταχθῶσι τὰ καθ' αὐτὸ ῥήματα μὲν ὄντα ἀλλὰ, ἔνεκ, τῆς; χορήσεως, παρακελεύσεως ἐπιβόηματα, κλούμενα—ἄγε, φέρε, ἴθι ἄγε νῦν, ἄγε πᾶς ('Αρρ. Εἰρ. 504).—φέρε τί οὖν ('Αρρ. Πλ. 94).—ἄγε δὴ πειθώμεθα (Πλ. Φαίδ. 116. Ῥηματικῆς φύσεως εἶναι προφινῶς καὶ τὸ ἀμέλει ἄ.—θάρρει Ἐ.—ὄντως, βεβάζεις. ἀμέλει οὐδὲν ἄρ' γένοιτο θαυμαστόν (Πλ. Πολ. Δ'. 422). Τοιοῦτον καὶ παρ' ἡμῖν ἔλα, ὡς ἔλα=ἔλθι, καὶ ἔλ' ἄς ὑπάγωμεν—ἔλα ἄμεις τοῦτου τὸ ἐναντίον, ἀπέλα ἀπαντᾶται παρὰ Ξενοφῶντι (Ξ. Π. Η', γ', 35), ἀπο ἔλα (ἔλκυνω)=ἀπέλθε. Παρὰ δὲ τῷ Πινδάρῳ ('Ισθμ. Δ', 38) καὶ ἔλα νῦν μοι παιδοθήν, ὅπερ, εἰ μὲν δὲν εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ παρ' ἡμῖν ἔλα (=ἔλθι). οὐδὲ ὁμῶς παραπολὺ ἀπέχει.

Β'. Τὰ Παθητικὰ Ἐπιφωνήματα.

§. 21. Παθητικὰ ἐπιφωνήματα εἶναι τὰ πάθημα ψυχῆς σημαίνοντα μόρια, ἐπιβόηματα παρὰ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν καλούμενα· σχελιασμοῦ ὦ, ἰώ, ἰού, οἴμοι· θαυμασμοῦ, φεῦ, βαβαί, παπαί· ἐκπλήξεως, ἦ αἶ· θειασμοῦ, εὐοῖ, εὐάν, κτλ.

§. 22. Πολλὰ τῶν τοιούτων ἐπιφωνημάτων χρησιμεύουσιν εἰς πλείονων ψυχικῶν παθημάτων δήλωσιν τὸ ἄ, π. χ. εἶναι θαυμαστικόν· ἄ, μέγα τολμήεις κηρὸς ἀνεπλάσατο ('Επιγρ.). ἐπιτιμητικόν· ἄ, ἄ, ἄδικος ἄδικα τότ' ἄρ' ἔλακεν (Εὐρ. Ὀρ. 162). Ὁσαύτως δὲ καὶ χαρᾶς σημαντικόν· εἶπε δέ τοι χαίρων ὁ γεωπόνος ἄ, κτλ. ('Επιγρ.) ἐφεκτικόν ἢ κωλυτικόν· ἄ, ἄ, μηδαμῶς, μὴ πρὸς θεῶν βέλος ἀφῆς (Σ). Τὸ ὦ εἶναι θαυμαστικόν· ὦ, τί λέγεις (Πλ.);—ὦ, τίς ὁ τεχνίτης τόδ' ἀνέπλασεν ('Επιγρ); σχελιαστικόν· ὦ, πολλ' ἐγὼ μοχθηρός (Σ. Φ. 254). καὶ χλευαστικόν· ὦ, γερναῖος, κτλ. (Πλ.) Τὸ οἴμοι ἐκλαμβάνεται σχελιαστικόν· οἴμ' ὡς τεθνήξει

Ἄρφ. Ἄχ. 565). *χαρᾶς σημαντικόν οἴμ' ὡς ἦδομαι* (Ἄρφ. Ν. 773). «Τὸ οἴμοι καὶ ὄμοι ποτὲ μὲν ἐπ' εὐφροσύνη κείμενον εὐρῆται, ποτὲ δὲ ἐπὶ λύπῃς· καὶ ἐπ' εὐφροσύνη μὲν ὡς ἐνταῦθα· ἐπὶ δὲ λύπῃς ὡς τὸ οἴμοι *τάλας*» κτλ. (Σχολιαστ. αὐτόθι). Ὡσαύτως τὸ αἶ αἶ καὶ αἶ αἶ εὐρίσκεται *σχελιαστικόν, δυσφορικόν, μεμπτικόν, ἐκκλητικόν, κτλ* Οὕτω καὶ τὸ φεῦ, ὡς εὐ λέγεις (Πλ. Ἰππ. Μ 281)

§. 23. Τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα, ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἢ, μᾶλλον εἶπεῖν, ἐκ τῶν πρωτογόνων λέξεων τῆς γλώσσης ὄντα, ἰσοδυναμοῦσαι ὀλοκλήρῳ προτάτει βαβαί=θαυμάζω=ἐγὼ εἶμι θαυμάζων· οἴμοι=ἄλγῳ, κτλ. Τοιαῦτα δὲ ὄντα τίθενται, κατὰ πρῶτον, τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα εἰς δῆλωσιν τοῦ παθήματος, ἀλλ' ἀσχέτως πρὸς τὸν λυγρὸν λόγον, ὅστις ἀκολουθεῖ ὡς εἰ οὐδὲν τοιοῦτον προὔπηρχε, καθάπερ ἐν τῇ ποιήτει τίθενται πολλάκις μὴ ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ στίχου, βαβαί, καλὸς γε καὶ φοιρικιοῦς (Ἄρφ. Ὀρ. 272. Ἴδε καὶ *Εἰρ.* 248).—*ιού, ιού, ἐξαλεῖτε μ', ὄνδρες* (Ἄρφ. *Εἰρ.* 318).—φεῦ, ὡς εὐ λέγεις (Πλ.) Ὡσαύτως τίθενται ἐπιφερομένης ὀνομαστικῆς ἢ κλητικῆς ἐξηγούσης τὸν οἰκτειρόμενον ταλαινίζόμενον κτλ. οἴμοι *τάλας* (Ἄρφ.—ὄμοι ἐγὼ παράποτος (Πλ. Ω, 555).—φεῦ, φεῦ, μάτερ ἄθλια φεῦ τέκνον (Σ. Ἄντ. 1299).—ὦ τλήμων ἐγώ (Ἄρφ. Πλ. 777).

§. 24. Τίθενται προσέτι τὰ παθηματικά ἐπιφωνήματα γενικῆς ἐπιφερομένης ἥτις ἐξηγεῖ τὸ τίρος ἔνεκα τὸ ψυχικὸν πάθος προξενεῖται, κατὰ τὰ ἀλλαχοῦ ῥηθέντα (τ. 82 § 2). οἴμοι τῶν κακῶν (Ἄρφ.), *ιού ιού τῶν ὀρνέων, ιού τῶν κοψίλων* (Ἄρφ. Ὀρν. 305).—φεῦ τῆς ἀνοίας (Σ. Ἡλ. 290).—ὦ τῆς τύχης, ὦ τῆς μοίρας κτλ. Τίθενται δὲ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον. Ἴδε περὶ τῶν *Ἐπιφωνημάτων Σ. Π. Β', σ. 515 Εἰσ. Ε.Λ. Σντ. σ. 765* καὶ *Κοραῖη Πρόδρομος, σ. λθ'.*

§. 25. Ἐκ τούτου γίνεται δῆλον ὅτι, διακρίσεως χάριν τοῦλάχιστον, ἀπαιτεῖται διάφορος γραφὴ εἰς τὸ κλητικὸν ὦ χρυσέ, ὦ πλοῦτε, κτλ. καὶ εἰς τὸ ὦ χρυσός, ὦ ἔβρος κτλ. Ἐν πολλοῖς ὁμοῖς τοσοῦτον συμπίπτει ὁ θαιμασμός καὶ ἢ ἐπίκλησις ἢ προσφώνησις, ὥστε ἀποβαίνει δυστηποφάσις

ἡ γραφή ὧ ἰά.λας καὶ ὧ τά.λας κτλ' οὕτως ὧ πρὸς θεῶν καὶ ὧ πρὸς θεῶν (Ξ. Ἀ. Ζ', 6', 15 Βούτυμ. Διεξοδ. Γραμματ. Β', σ. 303)

§. 26. Οἱ Ῥωμαῖοι γραμματικοί, ἀποσπάσαντες τὰ ἐπιφωνήματα ἐκ τῶν ἐπιρρήμάτων μεθ' ὧν οἱ Ἕλληνες τὰ συγκληθρήθησαν, κατέταξαν αὐτὰ εἰς χωριστὸν μέρος λόγου, *interjectionem* αὐτὸ καλέσαντες *sed accedit superioribus interjectio* (Quinti). Τούτους ἀκολουθοῦσι καὶ οἱ νεώτεροι φιλολόγοι, εὐρίσκοντες αὐτὰ διαφόρου φύσεως παρὰ τὰ ἐπιρρήματα. Ὁ μακαρίτης Κοραῆς μετέφρασε (ἐνθα ἀνωτέρω) τὴν *interjectionem* *παρέμβλημα*. Μετ' ἀκριβοστέραν δὲ ἐξέτασιν εὐρίσκεται ὅτι οὔτε *παρέμβλημα* ἢ *παρεμβολή* οὔτε *παρένθεσις* εἶναι ὄνομα κατάλληλον. Διὰ τοῦτο, ἐν ᾧ πάντες ἐπεδοκίμασαν τὸν χωρισμὸν, οὐδεὶς ἐπήνεσε τὸ *interjectio* ὀρθῶς λοιπὸν ὁ Κοραῆς μετεχειρίσθη πρὸς δῆλωσιν τῶν τοιούτων τὸ ὄνομα *ἐπιφώνημα* ἢ *ἐπίφθεγμα*. Εἰς τὰ παθηματικά δ' ἐπιφωνήματα ἴσως δὲν εἶναι ἀνάρμοσον τὸ ὄνομα *ἀναφώνημα*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Ἀποφατικῶν μορίων.

§. 1. Περὶ τῆς ἐν τῇ συντάξει χρήσεως τῶν ἀποφατικῶν μορίων οὐ καὶ μὴ, ὡς γενικὸς κανὼν ἐπικρατεῖ ὁ ἐξῆς. Τίθεται μὲν τὸ οὐ ἐν γένει ὅπου ἡ ἀπόφασις ἦτοι ἄρνησις οἴκοθεν ἐνυπάρχει εἰς τὸ πρᾶγμα, τίθεται δὲ τὸ μὴ ὅπου αὐτὴ ἔρχεται ἐξωθεν. Τὸ μὲν οὐ ἀναιρεῖ πραγματικῶς τὸ μεθ' οὐ τίθεται, τὸ δὲ μὴ ἦτοι διὰ τοῦ λογισμοῦ ὑποθέτει τὸ ἀνύπαρκτον τοῦ πράγματος, ἢ τείνει εἰς ἀναίρεσιν ἢ κώλησιν αὐτοῦ· οὐκ ἔστιν—οὐκ ἐγένετο.—μὴ τι ἀληθές ἦ (Πλ.).—μὴ τι νεώτερον ἀγγέλλεις;—μὴ λέγε.—μὴ ψεύσης.—μὴ γένοιτο.

§. 2. Τίθεται λοιπὸν οὐ ἀ. ἐν ἀπολύτῳ ἀποφάσει ἥτις εἶναι ἀντίθετος τῇ ἀπολύτῳ καταφάσει· οὐ δύναμαι.—οὐκ ἀξιώ.—οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἄλλα (Ἀρφ.).—οὐχ ἡγοῦμαι.

—*ἡμῖν δ' οὐχί συγχωρητέα* (Σ. Κ. 1426)—*οὐδ' ἀμαρτεῖν οἶόν τ' ἦν αὐτῶν* (Ξ. Κ. Π. Α'. δ', 11).

§ 3. Τίθεται β'. τὸ οὐ ἐπὶ ἀνεξαρτήτων ἐρωτήσεων αἰτινες, θετικὴν ἀπόκρισιν ἀπαιτοῦσαι μάλιστα καὶ ἀποκρούουσαι διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τρόπου τὴν ἀπόφασιν, περιέχουσιν ἐν ἑαυταῖς ἀπολύτου καταφάσεως στοιχεῖα· οὐγὶ οὐ γε αὐτίκα μάλα εὐδαίμων ἐγένου (Ξ. Κ. Π. Η', ή, 46); — οὐ καὶ οὐ ὁμολογήσεις μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι; ἀλλ' ἀνάγκη ἔφη (Ξ. Κ. Π. Ε', ε, 13). Οὐδὲν ὅμως τὸ καλῶν ὥστε παρ' ἐλπίδα τοῦ ἐρωτῶντος νὰ ἦναι ἐν τούτοις καὶ ἀποφατικὴ ἀπόκρισις· οὐκ αἰσχροὶ ἦγεὶ δῆτα τὰ ψεύδη λέγειν; οὐκ, εἰ τὸ σωθῆναι γε τὸ ψεῦδος φέρει (Σ. Φ. 108).

§ 4. Τίθεται γ'. τὸ οὐ ἐν τῇ παρ' ἐπικοῖς συνθήει χρήσει τῆς ὑποτακτικῆς καθ' ἣν προσεγγίζει εἰς τὸν μέλλοντα τῆς ὀριστικῆς· οὐπω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι (Ἰλ. Α, 262) = οὐδὲ ἰδεῖν δυνησομαι = οὐδὲ ὄψομαι. — *πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήσω* (Ἰλ. Β, 488. Ἴδε καὶ Ἰλ. Η, 197).

§ 5. Τίθεται δ'. τὸ οὐ ἐν ἀπολύτῳ χρήσει τῆς εὐκτικῆς, τῇ προσεγγιζούσῃ εἰς τὴν σημασίαν τῆς ὀριστικῆς· οὐκ ἂν γένοιτο ταῦτα = οὐκ ἔστι γενέσθαι. — οὐκ ἂν διεποίμι (Σ. Τρ. 22), κτλ. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ὅταν, περὶ παρελθόντος τοῦ λόγου ὄντος, τίθωνται παρωχημένοι τῆς ὀριστικῆς· οὐκ ἂν τάδ' ἔστη τῆδε, μὴ θεῶν μέτα (Σ. Αἴ. 950)· καὶ ὡς ἐν τῷ οὐκ ἂν γένοιτο ταῦτα περιέχεται ἡ ἔννοια οὐ γενήσεται, οὕτως ἐν τῷ οὐκ ἂν ἔστη περιέχεται ἡ ἔννοια ἔστι. Ἴδε περὶ Ὑποθετικῶν Λόγων. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ κατ' ἐρωτήσιν.

§ 6. Ἐν ἀπολύτῳ ἀποφάσει οὐδέποτε τίθεται μὴ ὅθεν δὲν λέγεται μὴ λέγω ὡς λέγεται οὐ λέγω. Τίθεται δὲ μὴ ἐπὶ ἐρωτήσεως, ὅταν περιμένηται ἀποφατικὴ ἀπόκρισις· μὴ καὶ οὐ ἡδὲ ἄττα καλεῖς κακὰ καὶ ἀγίαρὰ ἀγαθὰ (Πλ. Πρωτ. 351); Σπανίως δὲ καταφατικῆς ἀποκρίσεως περιμενομένης· πῶς μὴ ψεύσομαι; = ἀνάγκη ψεύσασθαι. Τίθεται, δεῦτερον, μὴ ἐπὶ ἀπευχῆς περὶ πραγμάτων παρελθόντων· μὴ γὰρ ἐπὶ ξένας θαρτεῖν ἐχρηζες (Ρ. Κ. 1712). — *μήποτ' ὄφελον λιπεῖν τῆν*

Σκῦρον (Σ. Φ. 969).—*ὄ μή ποτ' ἐγὼ τάλας ἐπωφέλησα πο-
λεως ἐξελεῖσθαι* (Σ. Κ. 540)—*εἴθ' ὄρελον μὴ δέξασθαι*—*εἴθ' ε
μήποτε ἰδεξάμην παρὰ τῆς πόλεως* (Σχολ.).

§. 7. Ἐπὶ ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, ἐ-
ξαιρουμένων τῶν προσημειωμένων περιστάσεων (§. 4—5),
τίθεται πάντοτε μὴ ἐπὶ αὐθυποτάκτων μὴ φοβηθῶμεν ἐπὶ
ἔρωτήσεως μὴ λάβω; μὴ εἶπω; Ὁσαύτως μὴ γένοιτο.—*μὴ
ζῶην μετ' ἄμουσας* (Εὐρ. Ἡρ. Μ. 676).—*πῶς μὴ τὸ ὄν
λέγοι* (Πλ.);

§. 8. Ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀποτροπῆς καὶ τῶν τοιούτων,
τίθεται πάντοτε μὴ μὴ ποίει τάδε, μὴ βούλου κτλ. Ὁσαύ-
τως μὴ φθοιήσης, μὴ δίκην δικάσης κτλ. Οὕτω καὶ μὴ πλου-
τεῖν ἀδίκως, μὴ κλέπτειν, μὴ ἀρπάζειν, κτλ.

§. 9. Ἐν δὲ συνδέσει λόγου τίθεται τὸ οὐ ὅπου ἢ σύ. δεσις
εἶναι μόνον ἐξωτερικὴ καὶ συμπλεκτικὴ. Οὕτω π. χ. ἐπὶ τῶν
διηγηματικῶν καὶ ἐκθετικῶν ἐν γένει λόγων, ἐν οἷς, τὸ ὅτι
καὶ ὡς χρησιμεύουσι μόνον εἰς ἐπιπλοκὴν τῶν δύο κώλων,
ἀλλὰ δὲν ἐξαρτᾶται ἀναγκάως ἐκ τοῦ πρώτου τὸ δεύτερον,
ἔστω τὸ τελευταῖον τοῦτο καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν, μετὰ
ἢ ἄνευ τοῦ ἄν, ὅπως ἡ ἔννοια ἀπαιτεῖ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦ-
το ἔρχονται (Ξ. Κ. Π. Α', 6', 9).—*λέγων ὅτι οὐπω δὴ πολ-
λοῦ χρόνου ἠδίορι οἶνω ἐπιτύχοι* (Ξ. Ἀν. Α'. θ', 14).—*καὶ
οὐχὶ τοῦτο λέγω ὡς οὐ δεῖ ἰέναι* (Ξ).—*μέγα τεκμήριον ὡς
οὐκ ἂν ἀπέκτεινε Φρήνιχον* (Δυσ).—*Ἡράκλειτος λέγει ὡς
δὲς εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἂν ἰμβαλῆς* (Πλ. Κρατ. 502).
Οὕτως οἶδα ὅτι οὐ, μαρθάρω ὅτι οὐ, κτλ.

* §. 10. Πολλῶ μᾶλλον ὡς αὐθυπόστατος θεωρητέος ὁ λό-
γος ἐπὶ ἀντιθέσεως, ἐνθα ἔπεται τὸ δεύτερον κῶλον διὰ τον
οὐ, ὡς εἰ καθ' ἑαυτὸ ὑπῆρχε· *ὄν ἄρα τοῦργον οὐκ ἐμοῦ
κεκλήσεται* (Σ. Αἰ. 1368).—*ἐγὼ, σάφ' ἴσθ', οὐκ ἄλλος* (Σ) *ἢ
ἐπὶ ὁμοιώσεως· σὺ δὲ ταύτης ἄπειρος εἶναι φαίρει, οὐχ ὄ-
σπερ ἐγὼ ἔμπειρος* (Πλ.). Καὶ ὑπονοουμένου τοῦ ἐνὸς κώλου.
καὶ παράδειγμα τόδε τοῦ λόγου οὐκ ἐλάχιστόν ἐστι (Θ. Δ'
2), (ἀλλὰ μέγιστον).—*καὶ οὐχ οἱ ἀσθερέστατοι* (Θ. Στ'. 10)
—*οὐ περὶ βραχέων* (Θ. Δ', 78) ἐπὶ συνεπείας· *συνείρισθε*

ἤδη τ' ἀδικήματα αὐτοῦ ἀκούειν, ὥστ' οὐ θαυμάζεται (Αἰσχ.)

§. 11. Τίθεται δεύτερον, ἐν συνδέσει λόγου τὸ οὐ, αἰτίας ἐπιφερομένης διὰ τοῦ ὅτι, ὡς, διότι, ἐπεὶ τοὺς πολλοὺς λέληθεν, ὅτι οὐκ ἴσασι τὴν οὐσίαν ἐκάστου (Πλ. Φαίδ. 249). — δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ διότι (Πλ. Πρωτ. 353). — σφῶρ δ' εὐδοίῃ Ζεὺς, τὰδ' εἰ τελεῖτέ μοι θανόντ'· ἐπεὶ οὐ μοι ζῶντι γ' αὐθις ἔξετον (Σ. Κ. 1435) = οὐχ ἔξετον τελεῖν μοι. Τίθεται δὲ μὴ, ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ αἰτιολογουμένου κώλου κρέματα ὅλως διόλου ἐκ τοῦ τὸ αἷτιον ἐξηγουμένου· ἐπεὶ μηδὲν ἀντιπίπτει (Πλούτ.) Ἀλλὰ περὶ τούτου ἴδε Εἰσ. Ἐ.λ.λ. Συνητ, σ. 786.

§. 12. Ἐπὶ ὑποθετικῶν καὶ τελικῶν λόγων τίθεται μὴ ἰὰν μὴ πᾶσι κηρύξῃς τάδε. (Σ. Ἄρ. 87). — εἰμὴ φυλάξεις μίκρ', ἀπολεῖς τὰ μείζονα (Γν.) — ἴνα μὴ ἐθιζώμεθα (Πλ. Γορ. 454). — παρήλθομεν, ὅπως μὴ χεῖρον βουλευσῆσθε (Θ. Α'. 23). — ὅπως τὰ ὄπλα μὴ αἰσθησιν παρέχοι (Θ. Γ'. 22).

* §. 13. Ἀπόρροια τῶν ὑποθετικῶν λόγων εἶναι οἱ περιορισμοὺς καὶ ὑπεξαιρέσεις σημαίνοντες· εἰ μὴ κωφός γ' εἰμί (Πλ.) — εἰ μὴ τι σὲ ἄλλο λέγεις ἡμῖν — ἡμῖν οὐδὲν ἔστιν ἀγαθόν ἄλλο, εἰμὴ ὄπλα καὶ ἀρετή (Ξ. Ἄν. Β', 12). Εἰρωνικῶς δὲ τίθεται πολλάκις τὸ εἰμὴ· εἰμὴ ἀδικῶ (Πλ.). Ὡσαύτως καὶ τὸ εἰμὴ ἄρα. Κατὰ παράλειψιν τοῦ προηγηθέντος ῥήματος προέκυψε τὸ εἰδὲ μὴ ὡς ὄψον τοῦτο ἔχουσιν, εἰδὲ μὴ (ὄψον ἔχουσι), τὸ κάρδαμον (Ξ. Κ. Π. Α', 6', 11). — εἰ μὲν ἀποθανοῦμαι, εἰδὲ μὴ, οὐ λείψει ποτὲ (Εὐρ. Ἄνδρ. 254).

§. 14. Κατὰ τὴν ἐξηγουμένην δὲ ἔννοιαν ῥυθμιζοῦνται καὶ οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι· εἰς ὠρισμένον τι καὶ βέβαιον ἢ ὡς τοιοῦτον ἀναφερόμενοι δέχονται τὸ οὐ. Θεοσίης τις ἦν, δε οὐκ ἂν εἴλειτ' εἰσάπαξειπιεῖν (Σ. Φ. 443). — ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, ἃ οὐδεὶς ἂν γήσειεν ἀνθρώπων (Πλ. Γορ. 472). Πάντοτε δὲ οὕτως, ἀρνήσεως ἡγουμένης, ὡς ἐπὶ τῶν οὐδεὶς ἔστιν δε, οὐκ ἔστιν δε, οὐκ ἔσθ' ὅπως. κτλ. Δέχονται δὲ τὸ μὴ εἰς ἀόριστον τι ἀβίβαιον καὶ ὑποθετικόν ἀναφερόμενοι· κωφός ἀγῆρ τις, δε Ἡρακλεῖ στόμα μὴ παραβάλλει (Πίνδ. Π. Θ', 37) = εἰ μὴ τις παραβάλλει = ὅστις μὴ παραβάλλει τὸ εἰαυ-

τοῦ στόμα=ὄστις μὴ ἐγκωμιάζει τὸν Ἡρακλέα (Σχολ.)—
βουληθεὶς τοιοῦτον μνημεῖον καταλιπεῖν, ὁμὴ τῆς ἀνθρω-
πίνης φύσεώς ἐστιν (1τ. Πινηγ. κί), ἐνθ' διὰ τοῦ μὴ ἐξη-
γεῖται ὁ σκοπὸς τοῦ μέλλοντος κατλιπεῖν τὸ μνημεῖον, Ἐέρ-
ξου=ὄποιον νὰ μὴ ὑπάρχη· διὰ τοῦ οὐ ἤθελεν ἐξηγεῖται ἡ
ὑπαρξίς τοῦ πράγματος, βεβχιουμένη καὶ παρὰ τοῦ διηγου-
μένου Ἰσοκράτου;=ὄποιον δὲν ὑπάρχει.

§. 15. Ὁσαύτως καὶ οἱ χρονικοὶ λόγοι· ὅτ' οὐκέτ' εἰμί, τη-
ρικαυτ' ἄρ' εἰμ' ἀνήρ (Σ. Κ. 393);=ὄτε δὲν ὑπάρχω πλέον,
δὲν ἀξίζω τίποτε, τότε λοιπὸν θὰ εἶμαι ἀνήρ;=ἀνδρεῖος,
μέγας.—τέλος δ' ὅτ' οὐδὲν ἦν ἐρευνῶντι, λέγει τις εἰς (Σι
Art. 268).—εἰ τότε δωροῦθ', ὅτ' οὐδὲν ἡ χάρις χάριν φέ-
ρει (Σ. Κ. 776).—ὄποτε μὴ φαῖεν (ἀγαθὸν τι δεδρακέναι),
ἀπάγοντες ἀπέκτεινον (Θ. Γ', 59).—ἔπει μὴ ἀνταράγοιεν,
ἀναχωροῦντες ἡσύχαζον (Θ. Η', 38). Ὁσαύτως Ζηνὸς δ' οὐκ
ἂν ἔγωγε Κροτίδος ἄσσοις ἰκοίμην, ὅτε μὴ αὐτός γε κε-
λεύει (Πλ. Σ. 247)=εἰ μὴ, κτλ.

§. 16. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν ἐξαρτωμένων ἐρωτή-
σεων· δέχονται μὲν τὸ μὴ, ὅταν ἀναφέρωνται εἰς ἀόριστον τι,
τὸ δὲ οὐ, ὅταν, εἰς ὄρισμένον, ὡς ἤθελον ε.ναι καὶ ἐν ἀπολύ-
τῳ λόγῳ· ὁσάκις Ἀθήναζε ἀφικοίμην, ἐπανηρώτωρ Σωκρά-
την ὁ μὴ ἡμεμῆμην (Πλ. Θια.τ. 143.—ἐρήσομαι εἰ οὐκ
ἐναντιώτατον ἔχθρα φίλια (Πλ. Λύσ. 216).—καὶ ὄποτε τις
αὐτῶν ἔρωτο τῶν ἐν τέλει ὄντων ὅτι οὐκ ἀπέρχεται ἐπὶ τὸ
κοινόν, ἔφη τοὺς συμπρέσβεις ἀναμείνεις (Θ. Α', 80).

* §. 17. Ὡς ἐξαιρέσεις τῶν προηγουμένων φαίνονται χωρὶα
τινὰ τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ἐν' οἷς ἀπαντᾶται οὐ ἀντὶ μὴ·
εἰ τοὺς θανόντας οὐκ εἶς θάπτειν παρών (Σι Α' 1131).—
ἐὰν δ' οὐ φάσκη (Λυσ.). Ἄλλ' ἐν τούτοις τὸ οὐ, τὰ τοῦ στε-
ρητικοῦ ἄλλα ἐκπληροῦν, ἀποτελεῖ μίαν ἔννοιαν μετὰ τοῦ
ρήματος· οὐκ εἶς=κωλύης, οὐ φάσκη=ἀρνήται. Ὁσαύτως
τὸ θαυμάζω εἰ οὐ; κτλ.=θαυμάζω ὅτι οὐ, κτλ. οὕτω καὶ
ἐπὶ τῶν τελικῶν. Ἴδε Σ. Π. Β', σ. 527.*

§. 18. Ἐπὶ τοῦ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου λεγομένου ὡς ἐξαρ-
τωμένου ἐκ τοῦ ῥήματος· τῆς κυρίας προτάσεως, τίθεται μὴ

δεόμενοι μὴ σφᾶς περιορᾶν φθειρομένους (Θ. Α', 24).—
 προεῖπον δὲ αὐτοῖς μὴ γανμαχεῖν Κορινθίους (Θ. Α', 45).—
 μὴ ὀκνεῖν δεῖ (Θ. Α', 120).—*χρῆν ὑμᾶς ἢ μὴ κακῶς λέγειν ἢ μὴ ξυνεῖναι* (Λυσ.).—*ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἤδη κίσειαι, ὡς μηδὲν ἂν ἔτι κακὸν παθεῖν* (Ξ.). Ὡσαύτως δὲ μὴ δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ὅταν καθ' ἑαυτὸ διὰ τοῦ ἄ.θρου ἐκφερόμενον παριστᾶ ἔννοιαν ἀνθυπόστατον· τὸ μὴ ἄλλοθι διατρίβειν ἄλλ' ἐν τούτῳ εὖ ἔχει (Πλ.).—*τὸ μὴ πυθέσθαι, τοῦτο ἢ ἀλγύρειεν ἂν* (Σ. Γρ. 458). Οὕτω καὶ μικρὸν ἐξέφυγε τοῦ μὴ καταλειρωθῆναι (Ξ. Ἄν. Α', γ', 2).—*διὰ τὸ μὴ εἶναι* (Θ.).—*ἐπὶ τὸ μὴ λυπεῖν καὶ μὴ βλάπτεσθαι* (Δ.) Ὡσαύτως καὶ ἀνάρθως· *τίνα δ' αἴσχιον μὴ φιλεῖν ἢ τὰν ἀδελφόν* (Ξ.);

§. 19. Ἐπειδὴ τὸ εἰδικὸν ἀπαρέμφατον λεγόμενον (σ. 115, §. 7) ἰσοδυναμεῖ ὀριστικῇ μετὰ τοῦ ὅτι, λέγουσιν εἶναι= λέγουσιν ὅτι ἐστίν, ἢ δὲ ὀριστικῇ μετὰ τοῦ ὅτι δέχεται ἐπὶ ἀρνήσεως τὸ οὐ (§. 9), τούτοις ἐπόμενον ἦτον ὥστε καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιστάσεως νὰ δέχεται ὡσαύτως τὸ οὐ· λέγουσιν ὅτι οὐκ ἔστι καὶ λῖγουσιν οὐκ εἶναι. Καὶ ὁμως, ἂν καὶ δὲν λείπουν τοιαῦτα πικραδείγματα (ἴδε κατωτέρω §. 22), ἢ συχνότερα καὶ ἢ συνήθης χρήτις ἐκφέρει τὸ ἀπαρέμφατον ἐν τούτοις διὰ τοῦ μὴ· λέγουσι μὴ εἶναι.

§. 20. Οὕτω μετὰ τὰ ῥήματα λέγειν, φάναι εἶδέναι ἐπίστασθαι, δορᾶν, δοκεῖν, νομίζειν, οἶεσθαι, μετὰ τὰ ῥήματα δεικνύναι, δηλοῦν, ὀρᾶν πυνθάνεσθαι, ὑλοσχεῖσθαι, ἀπειλεῖν, βουλεύεσθαι, μεταγιγνώσκειν, μετὰ τὰ ὀμνόναι. ὁμολογεῖν, ἀργεῖσθαι, μετὰ τὰ χρή, ἀνάγκη, εἰλός, ἀδύνατον, δίκαιόν ἐστι, κτλ. ἐπὶ τοῦ ἐκ τούτων ἐξαρθωμένου ἀπαρεμφάτου τίθεται μὴ· πᾶς ἂν το.λυῶμεν λέγειν τὸ καλὸν μὴ καλὸν εἶναι (Πλ.);—*ἔφασαν μὴ ἀδικήσεσθαι* (Ξ.).—*ἐπιστάμεθα μὴ πω ποτ' αὐτὸν ψεῦδος λαλεῖν* (Σ. Ἄντ. 1094);

* §. 21. Ὡς λόγος τῆς τοιαύτης διαφορᾶς ἐπιφέρεται ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ ἀπαρεμφάτου ἡ ἔννοια κρέμαται πάντη πάντως ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ὃ ἐστίν ἐκ τῆς γνώμης τοῦ λέγοντος, νομίζοντος, κτλ. ἐπομένως ἡ ἀρνήσις ἔρχεται ἔξωθεν (§. 1), ἐπὶ δὲ τῆς ὀριστικῆς μετὰ τοῦ ὅτι καὶ

ὡς θεωρεῖται οἶον αὐθυπόστατος καὶ ανεξάρτητος ἐκ τοῦ ἡγουμένου κώλου χρησιμεύοντος τοῦ μορίου μόνον εἰς ἐπιπλοκὴν καὶ σύνδεσιν τῶν δύο λόγων, ἐπομένως ἡ ἄρνησις ἐνυπάρχει εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα (§. 4). Οὕτω λοιπόν, κατ' ἀκριβοῦρη προσῶν, τὸ μὲν *φημί ταῦτα μὴ οὕτως ἔχει* ἐκφέρει τὴν περὶ τοῦ προκειμένου κρίσιν ἐπὶ τὸ μετριώτερον, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ λέγοντος, τὸ δὲ *φημί ὅτι ταῦτα οὐχ οὕτως ἔχει* ἐξηγεῖ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἐπὶ τὸ βεβαιότερον, ὡς ὄντως ὑπάρχουσαν καὶ οὐδαμῶς ἐκ τοῦ ἡγουμένου ἐξαρτωμένην = ταῦτα οὐκ ἔχει οὕτω, καὶ λέγω τοῦτο.

§. 22. Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον καὶ μετὰ τὰ ἀνωτέρω ῥήματα ἀπαντῶνται ἀπαρέμφατα τὰ οὐ ἔχοντα ἠγοῦμαι γὰρ αὐτοὺς οὕτι διαπράξασθαι (Πλ. Πρωτ. 517).—οὐδ' ἀνθρωπορ νομίσαιμι ἐμαυτὸν εἶναι (Πλ.).—κινδυνεύει οὐχ οὕτως ἔχει (Πλ. Ἀγερ. 133)· μάλιστα δὲ μετὰ τὰ λεκτικὰ *φημί* δ' οὐ σε μαρθάνειν (Σ. Φ. 1389).—*φημί* αὐτὸν οὐ διαμενεῖν (Ξ. Ἀπολ. 50) Ἴδε περὶ τούτων Εἰσ. Ἑλλ. Συγγ. σ. 794—.

* §. 23. Εἰ μὲν οὐχὶ ἅπαντα, τὰ πλεῖστα τοῦλάχιστον τῶν τοιούτων χωρίων δυνατὸν ἴσως νὰ ἀναχθῶσιν εἰς δύο γενικωτέρας περιστάσεις τὰς ἐξῆς· α'. ὅταν ὁ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου λόγος ἀποφάσκηται ἐπὶ τὸ βεβαιότερον καὶ ἀενδιάστως, ἐπομένως ἰσοδυναμῆ τῷ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι (§. 21), καὶ τότε τίθεται οὐ *φησὶ δεῖν οὐδὲν τοιοῦτον προσφέρειν τῷ φαρμάκῳ* (Πλ. Φαίδ. 65).—*μηδὲν δύσοις οὐ πολεμίους δρᾶσαι τάδε.* (Εὐρ. Ρ. 805)· οὕτως ἴσως καὶ τὸ *αἰσθόμενος οὐκ ἂν πείθειν αὐτούς* (Θ. Ε'. 5).*

§. 24. Τίθεται β'. οὐ ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὅταν ἡ ἄρνησις πίπτῃ εἰς μίαν μόνην ἔννοιαν. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ὅτε εἰς κῶλον ἀποφατικὸν ἀντιτίθεται κῶλον καταφατικὸν ἰσοδύναμον, κοῦτε ἀπόρρητα ἔφη ἐκ Θεομοφοροῦν αὐτὰς (τὰς γυναῖκας) ἐκφέρειν, σὲ δὲ καμὲ βουλεύορτε τοῦτο δρᾶν ἄει (Ἀρφ. Ἑκκλ. 442), ἢ καὶ ἀντιστρόφως· καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν (ἔφη) πάντα κοῦκ ἀποστερεῖν (αὐτόθι 449)—ὦμοσε δ' οὐκέτι λοιπὸν ὑπὲρ πελάγους πόδα θεῖναι, ἀλλὰ μένειν ἐπὶ γῆς (Θεόκρ. κά, 59). Ἐνίοτε δέ, τιθεμένου τος

ένος μόνου κώλου, ἔξυπονοεῖται τὸ ἄλλο (§. 10). ἐγὼ οἶμαι σὺν ὑμῖν ὡς πιστοῖς βουλευόμενος οὐκ ἂν ἐξαμαρτάνειν (Ξ. Κ. Π. Ε΄, Β΄, 23).—ἡγησάμενος οὐκ ἔτι ἐμὸν ἔργον εἶναι παρεῖναι ἐν ταῖς συνοσίαις (Πλ. Πρωτ. 335).

§. 25. Ἡ μετοχὴ δέχεται τὸ μὴ ἄ. ἐπὶ πλοκῆς λόγου οἰκθεσιν ἀπαιτούσης τὴν τοιαύτην ἄρνησιν, ὡς ἐπὶ προστακτικῆς ψηφίσασθε τὸν πόλεμον μηδὲν φοβηθέντες τὸ αὐτίκα δεινόν. (Θ. Α΄, 124), ὡς ἐπὶ ἀπαρνευμάτων ἀπαιτοῦντος τὸ μὴ τί δ' ἔστιν; εἰ χρὴ μὴ κελευσθεῖσαν λέγειν (Εὐρ. Ἰφ. Τ. 1288); Β΄. ὅταν ἐξηγηθῇ ἔννοιαν ὑποθετικὴν φίλοι γε οὐκ ἂν εἶεν μὴ περὶ πολλοῦ ποιούμενοι ἑαυτοὺς (Πλ.)=εἰ μὴ.—οὐκ ἔστι μὴ νικῶσι σωτηρία. (Πλ.) κτλ.

§. 26. Δέχεται τὸναντίον τὸ οὐ, ὅταν ἐξηγηθῇ ἔννοιαν θετικὴν οἶνος οἶεσθαι γούν ἔχει ποιεῖ τῶν πινόντων τοὺς πολλοὺς οὐκ ἔχοντας (Πλ. Κρατ. 406) = ἐν ᾧ οὐκ ἔχουσι.—τί ταῦτ' ἀνιᾶς μ' οὐδὲν ὠφελήμεν (Σ. Ἄρτ. 550);—καὶ γὰρ ἐμοὶ πολέμιός ἐστιν οὐκ ἐμὲ μισῶν, ἀλλ' οἰόμενος ἀσύμφορον ἑαυτῷ μεγάλους εἶναι ἡμᾶς (Ξ. Κ. Π. Ε΄, Β΄, 24).—οἱ οὐ δυνάμενοι ἐπιβῆναι (Θ. Β, 25).—οἱ οὔτε ἀγαθοὶ οὔτε κακοὶ πως ὄντες (Πλ.).

§. 27. Τὰ ἐξῆς παραδείγματα σαφηνίζουσι τὸ πρᾶγμα καλλιώτερον ὁ μὲν λαβὼν ἀργύριον ὑπερεπήγεσεν, ὁ δ' οὐ λαβὼν εἶναι θαράτου φησ' ἀξίους τοὺς μισθοφορεῖν ζητοῦντας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ (Ἀρφ. Ἐκκλ. 186).—εἰώθατε τὰ οὐκ ὄντα λογοποιεῖν ὡς ἔστιν ἡμῖν ἐτοῖμα (Ἀνδ.)—οὗτος γὰρ ἰδόκει καὶ πρότερον πολλὰ ἤδη ἀληθεῦσαι τοιαῦτα, τὰ ὄντα τε ὡς ὄντα καὶ τὰ μὴ ὄντα ὡς οὐκ ὄντα (Ξ. Ἄρ. Δ΄, Δ΄, 15.).

§. 28. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωμένων ῥημάτων (§ 20) συντάσσονται καὶ μετὰ μετοχῆς, καθάπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν παρατηρήσαμεν, κατηγορουμένου τόπον ἐπεχούσης (σ. 125, §. 7. σ. 127, §. 10). Καὶ τότε δὲ, ἰσχύοντος τοῦ ἀνωτέρω κανόνος, δέχονται οὐ ἐπὶ θετικῆς καὶ μὴ ἐπὶ ὑποθετικῆς ἐννοίας φανερός γέγονεν οὐ συγγενῆς ὡς (Ξ).—καὶ οὐτ' ἐπιχειρήσας οὐτ' ἐπιθυμήσας οἶδα ὅτου ἠτύχησα (Ξ. Κ.

Π. Η'. 7).—*ἴστε μὲν με οὐδένα πω κίνδυνον προξενήσαντα ἡμῖν ἐθελοούσιον* (Ξ. Ἀρ. 5', ε, 14)—*ὄρω οὐ δυναμένους* (Ξ).—*ἤγγειλε τὴν πόλιν οὐ πολιορκηθεῖσαν* (Ξ). Ὁσαύτως *εὐ ἴσμεν μὴ ἂν ἦσσαν ἡμᾶς λυπηροὺς γενομένους τοῖς συμμάχοις* (Θ. Α', 76)—*ὡς μηκέτ' ὄντα κείνον ἐν φάει νόει* (Σ. Φ. 415)=*ζῶντα, ὡς εἰ μὴ ἦν*.—*ὡς μηδὲν εἰδὸτ' ἴσθι μ' ὦρ ἀνιστορεῖς* (Σ. Φ. 253).

§. 29. Ἡ αὐτὴ χρῆσις τῶν δύο ἀποφατικῶν μορίων οὐ κα μὴ ἐπικρατεῖ ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν, ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων, ἐπὶ τῶν ἐπιρρήματων καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπροθέτων πτώσεων τίθεται δηλ. μὴ ἐπὶ ὑποθετικῆς καὶ οὐ ἐπὶ θετικῆς ἐννοίας· *δεινὸν δ' εἰ μὴ ἐπὶ ὑποθετικῆς καὶ οὐ ἐπὶ θετικῆς ἐννοίας· δεινὸν δ' εἰ μὴ ἐμπειρία* (Ἀρφ. Ἐκκλ. 115)—*γράφας τὴν τῶν γεφυρῶν οὐ διάλυσιν* (Θ. Α'. 137)—*κατὰ τὴν οὐκ ἐξουσίαν τῆς ἀγωνίσεως* (Θ. Ε', 50).—*οὗτοι φίλα τὰ μοὶ φίλα* (Εὐρ. Τρ. 463)—*οὐ δίκαια δρᾶς* (Ξ).—*οὐ φίλα τοι ἐρίω* (Ἑρ. Ζ' 104).—*τὸ δὲ μὴ ἐμποδῶν ἀναρταγωνίστω εὐνοία τετιμῆται* (Θ. Β', 45).—*μὴ ἀλογίστως* (Θ).—*μὴ καλῶς* (Εὐρ.) *οὐκ εἰκότως* (Θ' ΣΤ', 89).—*οὐκ εὐκαίρως* (Ισ.).—*ἂ μὴ μετὰ νόμων ἤμαρτεν* (Θ. Γ', 62)—*ἐπὶ κακουργίᾳ καὶ οὐκ ἀρετῇ ἐπετήθευσαν* (Θ. Α', 37).—*οὐκ ἐν πατρίδι* (Θ. ΣΤ', 68.)

§. 30. Οὕτω λοιπόν, δεχόμενοι τὰς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεις, καθ' ἃς ἐν τῷ ἐξαρτωμένῳ λόγῳ τίθεται οὐ ἀντὶ μὴ, δεχόμεθα φαινόμενας μόνον ἐξαιρέσεις, διότι, εἴτε τὸ οὐ, τὰ τοῦ στερητικοῦ ἄλφα ἐκπληροῦν, ἀποτελεῖ μίαν ἐννοίαν μετὰ τῆς ἀποφασκομένης λέξεως (§. 17), εἴτε ἐκφέρει τὸν δι' ἀπαρεμφάτου λόγον ἰσοδύναμον τῷ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι (§. 23), εἴτε, τελευταῖον, ἀποφάσκει ὅχι ὅλον τὸν λόγον, ἀλλὰ μίαν μόνην ἐννοίαν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων (§. 24) πάντοτε ἀποφάσκει, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ φύσιν, οἴκοθεν, οὐχὶ ἐξῶθεν καὶ δυνάμει ἐξαρτήσεως.*

§. 31. Δεχόμενοι δὲ ἀφ' ἑτέρου ὡς ἐλλειπτικὰς τὰς φράσεις ἐν αἷς, ἐπὶ τοῦ ἀπολύτου λόγου, τίθεται μὴ ὡς μὴ εἶπω;=βούλει ἵνα μὴ εἶπω; μὴ γένοιτο=βουλοίμην ἵνα μὴ γένοιτο, κτλ, ἐλευθεροῦμεν διὰ τούτου παντελῶς τὸν καθ' αὐτὸ ἀπόλυτον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου μὴ, ὡς διὰ τοῦ προη-

γούμενου (§. 30) ἐλευθεροῦμεν τὸν ἀληθῶς καὶ ὄντως ἐξαρ-
τώμενον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου οὐ. Καὶ οὕτως εὐρίσκεται κα-
τὰ πάντα ἰσχύων ὁ ἐν ἀρχῇ τοῦ κεφαλαίου τοῦδε τεθεὶς κα-
νὼν, ὅτι τὸ μὲν οὐ ἐν γένει τίθεται ὅπου ἡ ἀπόφασις ἐνυ-
πάρχει οἴκοθεν εἰς τὸ πρᾶγμα, τὸ δὲ μὴ ὅπου ἔρχεται ἔξωθεν
(§. 1).*

* §. 32. Ταύτας τὰς ἀρχὰς ἀποδεχόμενοι δυνάμεθα, μετὰ
μειζονος ἢ ἐλάττονος ἰσχυρίσεως, πολλὰ τῶν ποιητῶν καὶ συγ-
γραφέων χωρία νὰ προσελκύσωμεν εἰς τοὺς ἀνωτέρους τύπους·
πῶς διέξῃς ἢ πόθεν μηδὲν ποῶν (Ἄρφ. Π.λ. 906);=εἰ, ὡς
λέγεις, μηδὲν ἐποίεις=εποίηεις.—τὸ οὐδὲν ποιῶν ἤθελεν εἶναι
=ὅς ἢ ἐπεὶ οὐδὲν ἐποίηεις—λύσετε δὲ οὐδὲ τὰς Λακεδαιμο-
νίων σπονδάς, δεχόμενοι ἡμᾶς μηδετέρων ὄντας ἑυμμά-
μαχους (Θ. Α΄, 35 =ὡς εἰ μηδετέρων ἤμεν σύμμαχοι, ἐπὶ
ταύτῃ τῇ ὑπόθεσιν· τὸ οὐδετέρων ὄντας ἤθελεν εἶναι=οὔτινες
ἢ ἐπεὶ οὐδετέρων ἐσμέν σύμμαχοι. Ἴδε ἐν τούτοις καὶ §. 33.

§. 33. Καὶ τούτου ἕμως τεθέντος, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀρ-
νηθῶμεν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ χωρία τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἀφε-
θῶσιν εἰς δευτέρας φροντίδας. Ἴσως δὲ καὶ ζήτημα δυνατὸν
νὰ κινηθῇ. Εἰ παρὰ τὴν ἐπίπονον κατάταξιν πασῶν τῶν ἐξαι-
ρέσεων εἰς ἐλάττονας ἢ πλείονας περιστάσεις (Σ. Π, Β΄, σ.
527. σ. 531) κατὰ τὴν εἰς τὸν προσήκοντα τόπον, πιθανῶς
ἢ ἀπιθάνως, ἄνευ ἢ μετὰ βίας, ἀναγωγὴν τῶν διαφορῶν χω-
ρίων, δὲν εἶναι ὀρθότερον νὰ δεχθῶμεν καὶ ἐν τούτοις ἐπί τινων
τοῦλάχιστον, ἐξαιρέσεων, ὁποίας ἀπανταχοῦ πᾶσα γλῶσσα ἔχει.

§. 34. Τὰ περὶ τῶν ἀπλῶν μορίων οὐ καὶ μὴ λεγόμενα ἐν-
νοοῦνται καὶ περὶ τῶν ἐξ αὐτῶν μετ' ἄλλων μορίων ἢ καὶ
πτωτικῶν συντιθεμένων, οὔτε καὶ μήτε, οὐδὲ καὶ μηδέ, οὐ-
δεὶς καὶ μηδεὶς, κτλ. προστιθεμένης πάντοτε καὶ τῆς ἐννοίας
τῶν προσλαμβανομένων, οὔτε φωνεῖς, οὔτε δρασεῖς, σοφά—
οὐτ' ἐμοὶ καλὸν τὸδ' ἐστίν, οὔτε σοί.—οὔτε συγγνώμην ἔ-
χειν δίκαιόν ἐστιν, οὐτ' ἐποιχτεῖσθαι τινί. (Σ. Φ 1345.
1303. 1329)—μήτε εἰσδέχεσθαι μήτε προσφωρεῖν τινα
(Σ. Τ. 238).—μήτε δεῖσθαι τῶν μετρίων, μήτε πλούτῳ ὑ-
περφέρειν (Ξ. Δ. Πολ. ΙΕ΄, δ΄).—οὐδ' ἄστὺ γ', οὐδὲ πύργος,

οὐδὲ δαιμόνων ἀγάλασθ' ἱερά (Σ. Τ. 1378), ἦσαν ἂν ἐφίμερα, δηλ.—τὰ δὲ ῥηθέντα βούλου μηδὲ μεμνηῖσθαι (Σ. Τ. 1057).

§. 35. Ὡσαύτως κατὰ γῆν πόλεμος οὐδεὶς ξυγκέστη—οὐδεὶς ἦσθετο ὄτω τρόπῳ ἕλαστος διεφθάρη (Θ. Α. 15. Δ', 80)—ὄσα μηδεὶς τῶν ἐμῶν τύχη φίλων—μηδεὶς κρατεῖτω τῆς ἐμῆς ψυχῆς ποτέ. (Σ. Φ. 509. Τ. 1027).—ὡς ἡμᾶς πρέπει βουλευέσθαι ἀδικουμένους μηδεὶς διδασκέτω (Θ. Α', 86) Οὕτως οὐκέτι καὶ μηκέτι, οὐπω καὶ μήπω, οὐδαμοῦ καὶ μηδαμοῦ, οὐδέποτε καὶ μηδέποτε, κτλ. Πάντα τὰ ἀνωτέρω, χωρὶς ἀνάγκης τῶν προστιθεμένων μορίων, ἤθελον ἐκφρασθῆ κατὰ τὸν ἐν ἀρχῇ τεθέντα κανόνα, διὰ τοῦ οὐ καὶ μή.

§. 36. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι καὶ δύο συνδυασμοὶ τῶν ἀποφατικῶν μορίων τὸ οὐ μὴ καὶ μὴ οὐ. Τὸ πρῶτον τίθεται μετὰ τῶν φόβου, ὑποψίας, μερίμνης καὶ τῶν τοιούτων σημαντικῶν ῥημάτων, καὶ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς μετὰ ἢ ἀνευ ἐρωτήσεως, καθ' ὑποτακτικὴν τοῦ ἀορίστου καὶ σπανίως τοῦ ἐνεστώτος· οὐ μὴ προσοίσεις γεῖρα, μηδ' ἄψη πέπλων (Εὐρ. Ἰππολ. 606);—μὰ τὸν Ἀπόλλω οὐ μὴ σ' ἐγὼ περιβόησ' ἀπελθόντα (Ἀρφ. Β. 508).—οὔτι μὴ ληθῶ δόλω—οὔτι μὴ φύγη μόρον (Αἰσχ. Ἐπτ. 199.281),—ὄταν τοὺς φίλους κρατῆς εὖ ποιῶν, οὐ μὴ σοι δύνωνται ἀρτέχειν οἱ πολλέμοιοι (Ξ. Ἱέρ. ΙΑ', ιε). Ἴδε καὶ σ. 100, §. 4. 101, §. 9.

*§. 37. Ὁ ἰλλειπτικὸς οὗτος τρόπος τοῦ λέγειν ἔχει τὴν ἀρχὴν ἐξ ἄλλου προγενεστέρου, οἷος ἐν τοῖς ἐξῆς παραδείγμασιν· ὥστ' οὐχὶ δέος μὴ σε φιλήσῃ (Ἀρφ. Ἐκκλ. 650).—οὐδὲν δεινὸν αὐτῷ μὴ ποτ' ἀδικήσῃ (Πλ. Γοργ. 520)—οὐ γὰρ ἦν δεινὸν κατὰ τοῦτο μὴ ἀλῶπου (Ἡρ. Ε', 84)—οὐ φόβος μὴ σε ἀγάγῃ (Ξ. Ἀπ. Β', α, 25). Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἐν τοῦτοις τὸ οὐ δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ αὐτὸ ῥῆμα μετὰ τοῦ μὴ, ἀλλ' εἰς τὸ παραλειπόμενον ἐστὶ, καὶ τοῦτο τὸ οὐ ἀναιρεῖ τὴν ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ ὑποψίαν, οἷον εἰπεῖν οὐ δέδοικα μὴ, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἐναντίον τοῦ δέδοικα μὴ. Οὕτω τῷ παρ' Ἡροδότῳ (Ζ', 155) τοῦτο δὲ δεινὸν γίνεται (=φόβος ἐστὶ) μὴ πέση πᾶσα ἢ Ἑλλάς, ἤθελον εἶναι ἀντίθετον τῷ οὐδὲν δεινὸν (=οὐδεὶς

φόβος) μὴ πέση ἢ Ἑλλάς, καὶ τελευταῖον, οὐ μὴ πέση ἢ Ἑλλάς. Οὕτω δὲ καὶ οὐδὲν δειροί τοι ἴσονται (οἱ Λυδοὶ) μὴ ἀποστέωσι (Ἡρ. Α' 156). il n'y aura plus à craindre de révolte de leur part (.) Καὶ τὸ μὲν δειρὸν ὕπερ ἀλλαχοῦ φοβερόν καλεῖ ὁ Ἡρόδοτος=φόβος τὸ δὲ δειροί, ἀντιδειρὸν κτλ. εἶναι κατὰ τὰ δίκαιός εἰμι εἰπεῖν.—ἡμεῖς δίκαιοί ἐσμεν κινδυνεύειν. (Πλ. Πρωτ. 319 Κριτ. 45) κτλ.*

§. 38. Ὁ δεῦτερος συνδυασμὸς τῶν δύο ἀποφατικῶν μορίων, τὸ μὴ οὐ, τὴν αὐτὴν μετὰ τοῦ πρώτου ἔχων ἀρχήν, τίθεται ὡσαύτως μετὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἔγγιστα ῥημάτων, καὶ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους. Ἀντίθετον δὲ τοῦ προηγουμένου ὄν κατὰ τὴν σύνδεσιν, καὶ κατὰ τὴν ἐννοίαν εἶναι τὸ ἀνάπαλιν. Τὸ μὲν πρῶτον σημαίνει οὐδεὶς φόβος, οὐ δέδοικα, μὴ τοῦτο γένηται, οὐ γενήσεται, τὸ δὲ δεύτερον δηλοῖ φόβος ἐστι, δέδοικα, μὴ οὐ γένηται. Οὕτω δέδοικα μὴ θάνη, ἤθελεν εἰπεῖ ὁ μὴ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀρρώστου, ἀλλὰ φοβούμενος περὶ τούτου, οὐ (δέδοικα) μὴ θάνη, ἤθελεν εἰπεῖ ὁ ὡσαύτως μὴ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀσθενοῦντος, ἀλλὰ θαρρῶν ἐν ταύτῳ ἐπὶ τῇ ὑγιάσει δέδοικα μὴ οὐ θάνη, ἤθελεν εἰπεῖ ὁ ἐπιθυμῶν τὸν θάνατον τοῦ ἀσθενοῦς καὶ φοβούμενος μήπως δὲν ἀποθάνῃ.

39. Πάμπολλα ἐκ ποιητῶν καὶ συγγραφέων παραδείγματα δεικνύουσι τοῦτο. Οὕτω δεῖδω μὴ οὔτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον. (Ἰλ. Κ. 39).—ὑποπτεύομεν καὶ ὑμᾶς μὴ οὐ κοιροὶ ἀποβῆτε (Θ. Γ', 53).—ὥστε οὐ τοῦτο δέδοικα μὴ οὐκ ἔχω ὅτι δῶ ἐκάστω τῶν φίλων, ἀν' εὖ γένηται, ἀλλὰ μὴ οὐκ ἔχω ἱκανὸς οἷς δῶ (Ξ. Ἄν. Α', Β', 7). Ἄνευ δὲ τοῦ προηγουμένου κώλου εἶναι τὸ μήνυ τοι οὐ χραλομη σκήπτρον καὶ στέμμα θεοῦ (Ἰλ. Α, 79). Ὁσαύτως ἀλλὰ μὴ οὐ τοῦτο ἢ τὸ χρηστήριον (Ἡρ. Ε', 79).

§. 40. Τὸ μὴ οὐ συντάσσεται καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου ἀνάρθρου τε καὶ ἐνάρθρου· οὐδ' ἐθέλω προλιπεῖν τόδε μὴ οὐ τὸν ἐμὸν στοναχεῖν πατέρ' ἄθλιον (Σ. Ἡλ. 133).—οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ οὐ πᾶσαν πυθέσθαι τῶνδ' ἀλήθειαν πέριξ (Σ. Τρ. 88).—μὴ παρῆς τὸ μὴ οὐ φράσαι (Σ. Τ. 283). καὶ

μετὰ μετοχῆς· δυσάλητος γὰρ ἂν εἴην τοιάυδε μὴ οὐ κατοικτείρων ἔδραν (Σ. Τ. 12). — τοιαύτης δὲ τιμῆς τυχεῖν, ὥστε θνητὸν ὄντα θεῶν γενέσθαι κριτῆν, οὐχ οἷόν τε μὴ οὐ τὴν πολὺ τῇ γνώμῃ διαφέροντα (Ἰσ. Ἑλλ. Ἐγκ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ προθέσεων.

§. 1. Ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν θεωρούμεναι, αἱ Προθέσεις ἦσαν, αἱ πλείσται τοῦλάχιστον, τοπικὰ ἐπιρρήματα. Ὡς πρὸς τὴν συντακτικὴν χρῆσιν ἀναπληροῦσι τὰ τῶν πτώσεων, ἐξηγοῦνται σχέσιν ὀνόματος πρὸς ὄνομα· υἱὸς μετὰ πατρός.— βελτίους ἐποίησε τοὺς πολίτας ἀπὲν χειρόνων (Πλ. Γοργ. 515). Ἐάν λοιπὸν ὑποθέσωμεν γλῶσσαν δεκατρεῖς πτώσεις ἔχουσαν, ὡς ἡ Φινική, αὐτὴ ἔχει μικροτέρην χρείαν τῶν προθέσεων, δι' ἰδιαιτέρου τύπου ἐξηγοῦσα ὅ,τι ἄλλαι διὰ προθέσεως, ἔτι δὲ ὀλιγώτερον χρῆζει τῶν προθέσεων γλῶσσαι εἰκοσι πτώσει· καθ' ὑπόθεσιν ἔχουσα. Ἐάν δέ, τοῦναντίον, ὑποθέσωμεν γλῶσσαν ὅλως ἄπτωτον, ἡ γλῶσσαι αὕτη δὲν δύναται σχεδὸν νὰ κινηθῆ ἄνευ προθέσεων, ὡς συμβαίνει ἐν ταῖς πλείσταις γλώσσαις τῶν νεωτέρων ἔθνων.

§. 2. Τίθενται δὲ αἱ προθέσεις εἰς τὸν λόγον κατὰ δύο τρόπους, ἐν συντάξει, χωριστὰ δηλ. τοῦ ὀνόματος πρὸς ὃ φέρονται, ὡς ἐπὶ γῆς, ἐπὶ τῶν ὠῶν, ἐν οὐρανῷ, κτλ. καὶ ἐν συνθέσει, μετὰ τε ὀνόματος καὶ ῥήματος, κατ' ἐπιρρηματικὴν ἔννοιαν, ἐπίγειος, ἐνουράκιος, ἐπωάζειν, κτλ. πολλάκις δὲ καὶ προθετικὴν ἀποσκιρτῶν τινος.— ἀρᾷ ἐνεχέσθω (Πλ.)— ὁ ποταμὸς διαρρέει τὴν πόλιν. Συνήθως δὲ προτάσσονται ἐν συντάξει οὕσαι, καὶ πάντοτε δ' ἐν συνθέσει, καὶ ἐκ τούτου τὸ ὄνομα πρόθεσις, ὅπερ ἐν ἄλλαις γλώσσαις δὲν ἀληθεύει.

§. 3. Ὡς πρὸς τὰς πτώσεις μεθ' ὧν συντάσσονται, αἱ προθέσεις διαίρουνται εἰς μοροπτώτους, μετὰ μιᾶς μόνης πλα-

γίας, διπτώτους μετὰ δύο πλαγίων, καὶ εἰς τριπτώτους, καὶ μετὰ τῶν τριῶν συντασσομένας.

Προθέσεις μονόπτωτοι.

§. 4. Προθέσεις μονόπτωτοι εἶναι ἑπτὰ· ἢ ἀντί, ἢ ἀπό, ἢ ἐξ, ἢ ἐκ, ἢ πρό, μετὰ γενικῆς συντασσομέναι, ἢ ξὺν ἢ σὺν καὶ ἢ ἐν, μετὰ δοτικῆς συντασσομέναι, καὶ ἢ εἰς ἢ ἐς μετὰ αἰτιατικῆς.

1. Ἡ Πρόθεσις ἀντί.

§. 5. Ἡ πρόθεσις ἀντί σημαίνει· 1. ἀνταλλαγῆν· σὺ μὲν ἔρχῃ πεζὴν δύναμις ἔχωρ, ἀνθ' ἧς ἄλληρ οὐκ ἀν δέξαιο (Ξ. Κ. Π. Α, ζ', 10)· 2. ἀντικατάστασιν· βουλεύεται ὅπως βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου (Ξ. Ἀρ. Α'. α, 4).—ἀντί μὲν δούλου πολίτης γηγένηται, ἀντί δὲ πτωχοῦ πλούσιος, ἀντί δὲ ὑπογραμματέως τομοβίτης (Λυσίας). Οὕτω δὲ καὶ ἀντί τείχεος (Θ. Β', 3)=comme une barricade—ἀντί ἰερῶν (Θ. Δ', 98)=ἐπὶ ἀποδόσει τῶν κατεχομένων ἰερῶν. 3. ἀμοιβῆν. ἀντί τῶν πολλῶν πόρων σμικρὰ ἀπολαῦσαι (Πλ.).—ἀντί τοῦ κακοῦ ἔργου τιμῆς ἀξιοῦν (Ξ. Κ. Π. Δ', 15)· 4. προτίμησιν· τὸν καλὸν θάνατον ἀντί τοῦ αἰσχροῦ βίου αἰρεῖσθαι (Ξ). 5. αἴτιον· τὸν Μίρων τιμωρούμεθα, ἀνθ' ὧν ἡμᾶς ἠγάγκασε τοὺς δασμοὺς τελεῖν ἐκείνους (Πλ.).—ἀντί τοῦ; (Ξ. Κ. Π. Η', γ'. 31)=τίνος ἕνεκα; Πάντα δὲ τὰ σημαινόμενα ταῦτα εἶναι προφανῶς ποικιλίαι τοῦ πρώτου ὅπερ προῦκυψεν ἐκ τῆς πρωτίστης σημασίας τοῦ ἀντικρύ, σωθείσης εἰς τὸ ἐπίρρημα ἄρτα καὶ εἰς τὸ λατινικὸν aute καὶ εἰς τὸ ἡμέτερον ἀντίπροχθεσ, ἀλλ' ἐπισκιασθείσης ἐν πολλοῖς.

§. 6. Ἐκ τῆς αὐτῆς πρώτης ἀρχῆς προήλθον καὶ τὰ ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατοῦντα σημαινόμενα. Εἶναι δὲ ταῦτα μάλιστα· ἁ. τὸ καταντικρύ· ἀντίθυρον, ἀντιπορθμος, ἀνταρκτηκός, Ἀντίκυρα, Ἀντίρριον, Ἀντίταυρος. Ἐκ τούτου δὲ ἡ σημασία τοῦ ἀναντίον, ἀντίπαλος, ἀντιεραστής, ἀντίτεχνος, β'. ἢ τῆς ἀντιστάσεως μῆμη ἀντίμισθος (Λισχ. Ἰκ. 269); ἀντιβασιλεύς, ἀντιγρά-

τηγος, ἀνθύπατος, ἀντιταμίας (προπραετοί). Ἐκ τούτου δὲ ἡ σημασία τῆς ἀμβιβαίωτος, ἀντίδοσις, ἀντιχρησις, ἀντιπαράθεσις, κτλ. Τίνα δὲ τούτων καὶ διαφοροῦνται, ἀντιστράτηγος, ἀντίπαλος, ἀντίδικος, ἀντίθεος. Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ ἀντιάνειρα, παρὰ μὲν Ὀμήρῳ (Ἰλ. Γ', 185) = Ἰσχυδρος, παρὰ δὲ Πινδάρῳ (Ὀλυμπ. ΙΒ', 17) στάσις ἀντιάνειρα = ἐν ᾗ ἀνὴρ πρὸς ἄνδρα μάχεται.

§. 7. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων ἅτινα, τῆς μὲν ἐννοίας τῆς ἀντικαταστάσεως ἐπικρατούσης, συντάσσονται γενικῆ, τῆς δὲ τοῦ ἐναντίου ἐννοίας ἐπικρατούσης, δοτικῆ. Οὕτω κατὰ τὸ πρῶτον, οὐκ ἀντιθέτες τὴν Ἀθηναίων ἐκ πολλοῦ ἐμπειρίαν τῆς σφετέρας δι' ὀλίγου μελέτης (Θ. Β', 85. Γ', 56. Εὐρ. Ἰφ. Γ. 358) κατὰ τὸ δεύτερον τῇ ἀληθείᾳ ἀντιλέγεις (Πλ.)—ἀντιτάττεσθαι τιρὶ ἢ πρὸς τινα (Ξ. Ἴδε σ. 29 §. 37).—ἀντιδικεῖν ταῖς διαβολαῖς (Δ.)—ἀντιδικοῦντα ἤκειν πρὸς ταῦτα (Δ.). Οὕτω καὶ ὁ Ἀρχιππος ἠντιδίκει ἡμῖν τὸν Ἐρμῆν ὕγιᾶ τε καὶ ὄλον εἶναι (Λυσίας κατ' Ἀνδοκ. Ἀσελ. § 12) = ἀντίδικος ὧν ἔλεγεν, ἀντιδικαζόμενος ἡμῖν δηλ. Ἡ διὰ δοτικῆς σύνταξις εἶναι ἡ συνηθεστέρα. Συντάσσονται δὲ τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα ῥήματα καὶ δυνάμει τῆς ἰδίας αὐτῶν σημασίας, οὐδεμίαν ῥοπήν ἐχούσης τῆς προθέσεως πρὸς τὴν σύνταξιν· ἀνταδικεῖν ἀλλήλους (Πλ.) = ἐξ ἀμοιβῆς ἀδικεῖν.—ἀντιβρίθειν.—ἀνταγοράζειν σίτον (Ξ.), κτλ. Καὶ τὰ ἀντέχεσθαι τιος, ἀντιλαμβάνεσθαι τιος κτλ, δέχονται τὴν γενικὴν ὡσαύτως δυνάμει τῆς σημασίας, διότι καὶ ἀπλᾶ ὄντα οὕτω συντάσσονται· λαβόμενος τῆς δεξιᾶς τοῦ Κναξάρου (Ξ. Κ. Π. Ε', ε, 7).—ἀντελάβετο τοῦ τρίβωνος τουτουί (Πλ. Πρωτ. 325).—τῆς γνώμης αἰετῆς αὐτῆς ἔχομαι (Θ. Α', 140). τῆς θαλάσσης μάλλορ ἀρτείχορτο (Θ. Α'. 13).

2. Ἡ πρόθεσις ἀπό.

§. 8. Ἡ πρόθεσις ἀπὸ σημαίνει 1 χωρισμόν· ἀπὸ δ' ἀγέρος ὄμον ἐέγραθεν (Ὀμ). 2. ἀπομάχρυνον· ἀπὸ σκοποῦ 3. τὸ σημείον ἐξ οὗ ὀρμαῖται τι καὶ ἔχει τὴν ἀρχήν· ἀ. ἐπὶ

τόπου ἐν γένει· ἔνθα δὲ εἰσὶν αἱ διώρυχες ἀπὸ τοῦ Τίγρη-
τος ποταμοῦ ῥέουσαι (Ξ.)—ἀφ' ἡλίου ἀριότος (Ξ β'. ἐπὶ
πατρίδος· ἀπὸ Ζάγκλης (Θ)· γ', ἐπὶ καταγωγῆς· οἱ ἀπὸ
Δημαράτου (Θ.) δ'. ἐπὶ πλήθους· τῶν ἀπὸ δήμου τις (Θ.)
ἐ. ἐπὶ προσώπου· ἀπ' ἐκείνου ἐρχομαι (Π.)· ς'. ἐπὶ θέσεως·
ἀφ' ἵππων· ἀπὸ νεῶς, ἀπὸ ἀρμάτων, ἀπὸ πύργων μάχεσθαι
(Ξ.)· ζ', ἐπὶ χρόνου· ἀπὸ τούτου, ἀπὸ γενεᾶς, ἀπὸ παίδων,
ἀφ' οὗ (Ξ.)· η', ἐπὶ ἀφορμῆς· ἀπὸ στάσεων ἐκπίπτοντες (Θ.)·
θ'. ἐπὶ συμφωνίας· ἀπὸ σημείου ἐνὸς ἐπιστρέψαντες (Θ.)· ι.
ἐπὶ ὀργάνου· ἢ ἀπὸ τόξων μάχη—ἀπὸ κνάμου ἄρχοντας
καθίστασθαι (Ξ.)· ια'. ἐπὶ ὕλης· ἀπὸ κέδρου ἀλείφατος (Ἡρ.
Β', 37) ιβ') ἐπὶ πόρου καὶ μέσου· ἀπὸ σιδηρείας ὁ βίος (Ξ)
—ἀπὸ τοῦ συκοφαντεῖν (ζῆν (Πλ.)—ἀπ' ἐλαχίστων ὀρμᾶ-
σθαι (Ξ.)—ἀπὸ μικροῦ ἐθέλω διαπραῖσαι (Ἀρφ.).

§. 9. Τὰ αὐτὰ ὡς ἔγγιστα σημαίνει ἢ πρόθεσις ἀπὸ καὶ
ἐν ταῖς συνθέσεσι· χωρισμὸν ἀπομάκρυνσιν, ἀποβολὴν καὶ
τὰ ὅμοια· ἐν πᾶσι δὲ τούτοις ἐπικρατεῖ ἢ προεξηγηθεῖσα ἔν-
νοις τοῦ χωρισμοῦ διαφόρως τρεπομένη· τοὺς ἰσθμοὺς ἀπε-
λάμβανον (Θ. Α'. 7)—τὰς προσβολὰς ἀπεκρούοντο (Ἡρ. Δ'.
200)—ἀποβαλλεῖς τὴν κεφαλὴν (Ἡρ. Α'. 70)· οὕτως ἀπο-
μαρθάνειν, ἀποδιδόναι, ἀπαιτεῖν κτλ. Ὁσαύτως ἀπόκοιτος,
ἀπόμισθος=ὁ ἐκτὸς μισθοῦ· λευκὴ με θριξὶ ἀπόμισθον ἐν-
τεῦθεν ποιεῖ (ἐκ τῶν ἀδῆλων Μενάνδρου)—ἀπόροια=ἀπο-
βολὴ νοῦς, καὶ πάντα τὰ ἐκ ταύτης παρχόμενα, ἀπελπισία,
θρασύτις ἀναίδεια. Περὰ δὲ Κοραῆ ἐν Θεοφράστῳ ἀπόροια=
la coquise sans pudeur. Ἐκ ταύτης προῆλθεν ἢ σημασία
τῆς τελειώσεως· ἀποτελεῖν ἀπεργάζεσθαι, ἀπερημοῦν ἀπο-
δεικνύειν. Τοιοῦτον καὶ τὸ οἱ ἀπογεγραμμένοι=οἱ διὰ τῆς ἐν
κατάλογῳ ἀπογραφῆς κεχωρισμένοι τῶν ἄλλων ἢ=οἱ τελέ-
σαντες τὸ ἀπογράφεσθαι.

§. 10. Οὕτω φαίνεται καὶ τὸ ἀποδειλιᾶν=διὰ δειλίαν ἀ-
ποφεύγειν=ἐντελῶς δειλιᾶν, ἀποθαρρῶειν=ἐντελῶς θαρρῶειν,
οἷον ἀποκρούειν προφάσεις, ὡς τὸ παρ' ἡμῖν ἀποκοτῶ. Πολλοὶ
δὲ τῶν νῦν λογίων ἀπέδωκαν εἰς τὸ ἀποθαρρῶειν τὴν ἐ-
ναντίαν σημασίαν=ἀφαίρειν τὸ θάρρος καὶ δειλίαν ἐμποιεῖν,

ὡς τὸ παρ' ἡμῖν γὰ πάρη τὸν ἀπόβαρρόν του. Παρὰ δε τῆς ἐκκλησιαστικῆς δυνάμει τῆς τοῦ ῥήματος ἐννοίας λέγεται Παῦλος τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος (Πρ. Ἀπ. ΙΗ. 40) = ἀποχωριτάμενος καὶ χαίρειν εἰπών.—ἀποτάσσει τῷ σαταρᾷ; τὸ ἐναντίον τοῦ συντάσσεσθαι τῷ Χριστῷ.

3. Ἡ Πρόθεσις ἐξ ἢ ἔκ.

§. 11. Ἡ πρόθεσις ἐξ ἢ ἔκ σημαίνει ἐν γένει τὴν ἐκ τινος περιφερείας πλατυτέρας ἢ στενωτέρας· ἐξαγωγήν ἄ. ἐπὶ τόπου· ἐξιέναι ἐκ γῆς εἰς φῶς (Πλ.) β'. ἐπὶ προσώπου· ἐξ ἐμοῦ· γ'. ἐπὶ ἀποστάσεως· ἐκ βελλῶν, ἐκ ποδῶν, ἐξ ὀφθαλμῶν, ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο = ἐξηφάνισται δ'. ἐπὶ ὕλης· ἐκ πέτρας. Ὁσαύτως τίθεται ἢ ἔκ, ὡς ἢ ἀπό, εἰς δῆλωσιν τοῦ τῆς ἀρχῆς σημείου, τοπικῶς, χρονικῶς, αἰτιολογικῶς, μεταβολικῶς, ἐκ προηγουμένης συμφωνίας, ἐκ κανότος, κτλ. ὡς· ἐκ δεξιᾶς, ἐξ ἄριστερᾶς, ὁ τότος ἀπότομος ἐκ θαλάττης, ὁ ἐξ Ἀθηῶν. ἐκ παίδων, ἐκ πολλοῦ ἐκ τούτου = ἐκ τούτου τοῦ χρόνου = ἐκ τούτου τοῦ αἰτίου, ἐκ πολλοῦ = ἰπὸ πολλοῦ χρόνου, καὶ ἐκ πολλοῦ προορᾶν = ἐκ μικροῦ τόπου = μακρόθεν, ἐκ πένητος πλούσιος, ἐκ τῶν πρόσθεν θακρῶν γελᾶν, ἐκ τῶν ξυγκειμένων ποιεῖν, ἐκ τῶν ἔργων κρίνειν.

§. 12. Ἐν τοῖς συνθέσει τῆς προθέσεως· ἐξ ἢ ἔκ ἐπικρατεῖ μάλιστα ἢ ἐννοια τοῦ ἔξω· ἐκδημος, ἐξιέναι ἐκβάλλειν, ἐκπέμπειν· ἢ ἐννοια τῆς ἀποστάσεως, ἐκ ποδῶν. Ἐκ ταύτης δὲ ἀνεπτύχθη ἢ σημασία τοῦ *λιαν* ἐκπεπταμένως εὐφραίνεσθαι (Ξ. Κ. Π. Η', ζ', 7) τοῦ ἐντελῶς· ἐξοπλιζέσθαι, ἐκπληροῦν, ἐκπορεῖν, ἐκπλεωσ· ἢ σημασία τῆς καταγωγῆς, ἔκγονος. Ὁσαύτως καὶ ἢ τῆς μεταβολῆς· ἐν ταυτῷ ἐξελλήνισθαι, ἐκβαρβαρόω, κτλ. Καίπερ δὲ ὁμοιάζουσα ἐν πολλοῖς τῇ ἀπό, διαφέρει ὅμως ἐν ἄλλοις· ἐκμαρθάνειν = ἐντελῶς μανθάνειν, ἀπομαρθάνειν = λητμονεῖν, οὐπερ ἢ σημερινῇ γλῶσσα ἔχει τὸ ἐναντίον· ἀπέμαθεν = ἰτελείωσε τὸ μανθάνειν, ἐξέμαθε = ἐλθουδύνησεν.

4. Ἡ Πρόθεσις Π ρ ὀ.

§. 13. Ἡ πρόθεσις πρὸ σημαίνει. 1. τὸ εμπρός· πρὸ τῶν ὀ-

φθαιμῶν (Αἰσχύλ.).—πρὸ ποδῶν (Πλ.)— φρούριον τὸ πρὸ τῆς χώρας (Ξ.). 2. τὸ πρότερον· οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες (Ἴσ.)—πρὸ ἡμέρας (Πλ.)· 3. ὑπεράσπισιν· πρὸ δεισποτῶν θνήσκειν (Εὐρ.)· πρὸ τινος βουλεύεσθαι· 4. προτίμησιν· πρὸ τούτου τεθνάναι ἂν πολλακίς ἔλοιτο (Πλ.).—κάλλιον πρὸ τοῦ φεῖναι ὑπέχειν τὴν δίκην (Πλ.).—τοὺς ἐπαινοῦντας πρὸ δικαισύνης ἀδικίαν (Πλ.).

§. 14. Καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσιν ἐπικρατοῦσι τὰ αὐτὰ σημαίνόμενα, ἅπερ οὐδὲν ἕτερον ἢ ποιικίλια τοῦ πρώτου· προαύλιον, πρόθυρον, πρόδομος, πρόστων, πρόλογος, πρόβρητις, προστασία, προσᾶγησις, πρόκειμαι, προέρχομαι, προτάττω, προαγορεύω, προασπίζω, προαιρούμαι, προνοῶ· ἐαυτοῦ τε κήδετα ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ (Ξ. Κ. Π. Ε', γ', 15).

Οὕτω καὶ ἐν τοῖς προβολῇ, πρόγονος, πρόεδρος, πρόβατον· Ὠσαύτως καὶ πρόθυμος, προπετής· τοιοῦτον βέβαια καὶ τὸ προδότης. Καὶ τὸ τῆς σημερινῆς δὲ γλώσσης πρὸ τῆς συγκομιδῆς τοῦ καρποῦ συμφωνητικὸν προστοίχιον ἴσως μᾶλλον ἢ προστύχιον ἐννοητέον.

Β. Ἡ πρόθεσις ἐν.

§. 15. Ἡ μετὰ δοτικῆς συντασσομένη πρόθεσις ἐν σημαίνει τὸ ἐν τινι περιφερεία εἶναι, πλεονατέρᾳ ἢ στενωτέρᾳ· ἐν οὐρανῷ, ἐν γῆ, ἐν Σπάρτῃ, κτλ. Τοῦτο δέ, διαφόρως· ποικίλον ἐξηγεῖ α'. τὸ ἐντός· ἐν οἴκῳ, β'. τὸ ἐπάνω· ἐν ὄρεσιν. γ'. ὑποκάτω· ἐν τοῖς ὑψηλοῖς δένδροισιν. (Πλ.) δ'. τὸ μεταξὺ· ἐν φίλοις· ε'. τὸ ἐνώπιον· ἐν δῆμῳ ζ'. τὸ πλησίον· ἢ ἐν Μυκάλη μάχῃ ζ'. τὸν χρόνον· ἐν ἡμέρᾳ, ἐν θέρῃ, ἐν τῷ παρόντι, ἐν τῷ τοιούτῳ = ἐν τοιαύτῃ παχυμίτων καταστάσει.—ἐν τοιοῦτοις ὄντες πράγμασιν. (Ξ. Ἀρ. Β', α', 3). Ὠσαύτως καὶ κατὰ διαφόρους ἄλλους τρόπους, κυριολογικῶς τε καὶ τροπικῶς· ποικίλον, ἐξηγεῖ διάφορον ὑπάρξεως κύκλον πολιτικόν, ἐπιστημονικόν, τεχνικόν, ἠθικόν, κτλ. ἐν ὀλιγαρχίᾳ τῶν ἐν τέλει, ἐν φιλοσοφίᾳ, ἐν ἀρετῇ, ἐν τέχνῃ, ἐν ἐλλείψει, ἐν χρηστῷ τρόπῳ κτλ. Παρὰλειπτικὰ δὲ εἶναι αὐτὰ ἐν ἄδου, τόπῳ δηλ. ἐν Ἀρίφροτος, οἰκίᾳ δηλ. Ὠσαύτως

ὁ δὲ τοῦς ἐν Κρωπιδῶν ('Αρφ. 'Ιπ. 79), δῆμῳ, κωμικῶς, ἀντὶ Κλωπιδῶν.

§. 16 Ἡ πρώτη σημασία, τὸ ἐν τιμῇ εἶναι, ἐπικρατεῖ καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης· κατὰ διαφόρους τρόπους· ἐνοικεῖν, ἐματρεῖν, ἐμμισθος, (Θουκ. 5' 22) ἐνδύειν, ἔναυλος, ἐνρομος, ἐντιμος, ἐναντίος κτλ' οὕτω καὶ ἐνθα (ἐνθά= in γερμ.). Ἡ σύνταξις τούτων βαίνει κατὰ τὴν ἐν συνθέσει ἐπικρατούσαν ἔννοιαν· ἐμφερέης τιμῆ=δμοῖος· ἐγγε-
 λῆν ἐμοί (Σ' Ηλ. 270).—οὐ γάρ ἂν τοσοῦτον ἐρέκραγεσ
 ἡμῖν ('Αρφ. Πλ. 42).—ἐμπίπτειν τιμῇ, ἐμπίπτειν ἀλλή-
 λοις.—ἐρίστασθαι τοῖς ποιουμένοις (Θ. Η', 69)—ἀντίστα-
 σθαι ἢ δυνάμει τοῦ μετ' αὐτῆς ὀνόματος ἢ ῥήματος, ἀνευ ῥο-
 πῆς τῆς προθέσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν· ἐμπειρος γεωμε-
 τρίας (Πλ. Πολιτ. Ζ'. 329)=ἐν πείρᾳ γεωμετρίας.—τοῦ-
 ναντίον ὧν βούλομαι (Ξ. Η. Π. Η', δ', 32)=τὸ ἐναντίον
 τῶν ἃ βούλονται.—ἐνθυμείσθαι, ἐννοεῖν τι=ἐν θυμῷ, ἐν νῷ
 τιθέναι τι.—ἐμπεδοῦν ὄρκους (Ξ. 'Αρ. Γ', 6', 10)=βεβαιοῦν,
 κυροῦν, οἷον ἐν πέδῳ ἢ πεδίῳ πηγνύειν.—τὴν τοῦ βίου ὁδὸν
 ἐρίστασθαι (Πλ.)=εἰσέρχεσθαι. Ὡσαύτως ἐμφαγεῖν καὶ ἐμ-
 πιεῖν.—ἐνέβαλεν εἰς τὴν πολεμίαν (Ξ)=εἰσέβαλεν, κτλ.

6. Ἡ Πρόθεσις ξὺν ἢ σύν.

§. 17. Ἡ μετὰ δοτικῆς, ὡς ἡ ἐν, συντασσομένη πρόθεσις
 ξὺν ἢ σὺν σημαίνει σύνδεσιν καὶ συνάφειαν· τῆς γῆς σὺν
 ἀνδράσι κάλλιον ἢ κερῆς κρατεῖν. (Σ.)—σὺν τοῖς ὄπλοις,
 —σὺν τῷ σῶ ἀγαθῷ ἢ σὺν τῇ σῆ ζῆμῳ (Ξ. Κ. Π. Γ', α,
 48). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωνίας σὺν
 τῷ νόμῳ (Ξ.)· καὶ ἡ τῆς βοηθείας σὺν θεῷ κτλ. Ἔστι δὲ τὸ
 μὲν ξὺν συγγενὲς τῷ ξυρός=κοινός ὡς δὲ τὸ σὺν προῦκυ-
 ψεν, ἀφαιρεθέντος τοῦ κ (ξὺν=κσύν, σύν), οὕτως ἀφαιρεθέν-
 τος τοῦ σ. προῦκυψε τὸ λατινικὸν cum οἷον κύν.

§. 18. Ἡ σημασία τῆς συναφείας, ἐνώσεως καὶ συμπλο-
 κῆς ἐπικρατεῖ καὶ ἐν συνθέσει συμπορεύεσθαι τιμῇ, σύμπλους
 τιμῇ—ὁ ἵππος τοῦτο (τὸ ὄπλον) συμφέρει (Ξ. Κ. Π. Δ', γ',
 17)=φέρει ὁμοῦ· συμφορὰ=πολλῶν σύμπτωσις, ἐπὶ κακοῦ

συνήθως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κχλοῦ.—*συγκροτεῖν τὸ χαῖρε.* Ὁσαύτως καὶ ἡ τῆς βοηθείας *συμπράττειν, συνεργεῖν, συνήγορος, σύμφορος, κτλ.* Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει καὶ ἡ σημασία τῆς ἐν τάξει καὶ ἀρμονίᾳ *πλοκῆς, συντάττειν, συντιθέναι, συγγράφειν,* ὅθεν καὶ *συγγραφή* τὸ ἔγγραφον συμφωνητικὸν *syngrapha.* τὸ αὐτὸ δὲ καὶ *documentum,* *Urkunde* γερμανιστί. Οὕτω *σύμμαχος, σύντροφος.*

7. Ἡ πρόθεσις εἰς ἢ ἐς.

§. 19. Ἡ πρόθεσις εἰς ἢ ἐς, μετὰ αἰτιατικῆς συντασομένη, εἶναι ἢ ἀντιθετος τῆς ἐξ ἢ ἐκ· διότι ἢ μὲν ἐξ ἢ ἐκ σημαίνει τὴν ἐκ τινος ἀρχήν, ἢ δὲ εἰς ἢ ἐς σημαίνει τὸ εἰς τε τέρμα· ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν (Ξ.). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τοῦ τέλους· *πολλὰ δεῖ μοχθεῖν τὸν ἤξοντ' εἰς ἔπαινον εὐκλεῶς* (Γν.)· ἢ τοῦ ἐναντίου· *στρατεία εἰς Ποτίδαιαν* (Πλ. Συμπ. 219)· ἢ τοῦ ἔσω· *εἰς φρέαρ ἐμβάλλειν* (Πλ. Γοργ. 471)· ἢ τοῦ ὡς πρὸς· *εἰς χρήματα.*—*εἰς γε τὸ ἴδιον* (Ξ.), συμφέρον δὴλ. τὸ ἐναντίον τοῦ *εἰς τὴν πόλιν.* Ἐκ τῶν ἀψύχων μεταφέρεται ἡ πρόθεσις αὕτη εἰς τὰ ἔμψυχα, ὅταν μετὰ τοῦ προσώπου ἔννοηται καὶ ὁ τόπος εἰς Δελφούς· (Ἄρφ.)—*εἰς ὑμᾶς εἰσελθὼν* (Λυσ.)—*εἰς ὑμᾶς τοὺς δικαστάς, εἰς τὸ δικαστήριον.*—*εἰς Πέρσας πορευέσθαι* (Ξ) = *εἰς τὴν χώραν τῶν Περσῶν.* Ἐπὶ προσώπων δέχεται πολλὰς ποιικιλίας εἰς τοὺς πρώτους ἄγειν, ἀληθῆς *εἰς φίλους, λέγειν εἰς ἅπαντας, κτλ.*

§. 20. Τὸ προμνημονευθὲν *τέρμα* σημαίνει ἢ πρόθεσις αὕτη, διαφόρως τρεπόμενον· ἐπὶ ἀριθμῶν· *εἰς εἴκοσι μάλιστα* (Θ.) = *οὐ πλείονας τῶν εἴκοσι.*—*εἰς δώδεκα τὸ βάθος.* (Ξ)—*εἰς τοὺς τριακοσίους* (Ξ). Ὡσαύτως ἐπὶ χρόνου· *ἤκετε εἰς τὴν τριακοστὴν ἡμέραν* (Ξ)· τοῦτο εἶναι τὸ *τέρμα* τῆς προθεσμίας· *εἰς δύναμιν* = ὅσον ἰκτείνεται ἡ δύναμις.—*εἰς ἀργύριον λογιζέσθαι* = ὡς ἀργύριον, ὡς νόμισμα λογαριάζεσθαι. — *εἰς καιρὸν* = ἐγκαίρως.—*εἰς κάλλος ζῶν* = εὐπρεπῶς ἢ εὐτυχῶς.—*εἰς τέλος* = τελευταῖον.

§. 21. Κατὰ βραχυλογίαν δὲ εἶναι, μετὰ τῶν ὁμοίων, τὸ

εἰς τὴν Σαλαμίνα ὑπέκκειται ἡμῖν τέκνα τε καὶ γυναῖκες (Ἡρ. Η', 60) = εἰς Σαλαμίνα ἀχθέντα ὑπέκκειται ἐν Σαλαμῖνι. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ ἀντίθετον τοῦ κάππεσον ἐν Αἴμνω (Ἰλ. Α. 593) = εἰς Δῆμνον πεσὼν ἐκαίμην ἐν Δῆμνῳ οὕτω καὶ εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον παρεῖναι (Ξ.). ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Β', α, 9) γέγγρον δὲ εἰς τὴν ἀριστεράν, κοπίς δὲ ἢ σάγαρις εἰς τὴν δεξιάν, ἢ εἷς = ἔν, ἢ πολλῶ μᾶλλον = διὰ, διὰ τὴν ἀριστεράν, καὶ διὰ τὴν δεξιάν. Παραλειπτικά δὲ τὰ εἰς διδασκάλου εἰς παιδογρίβου, κτλ.

§. 22. Ὡς ἐν ταῖς συνθέσει τῆς ἐξ ἢ ἐκ ἐπικρατεῖ ἢ ἔννοια τοῦ ἐξω, ἐξάγω, ἐκπίπτω κτλ, οὕτως ἐν ταῖς συνθέσει τῆς εἰς ἢ ἐς ἐπικρατεῖ ἢ ἔννοια τοῦ εἰσω ἢ ἔσω· εἰσάγω, εἰσπίπτω, ἐξοικίζω καὶ εἰσοικίζω, ἐξαγαγκάζω καὶ εἰσαγαγκάζω· οὕτως ἐκπλοῦς καὶ εἰσπλοῦς, εἴσοδος καὶ ἐξοδος, οὕτως εἰσορῶ καὶ ἐξορῶ (Εὐρ.), κτλ.

Προθέσεις δίπτωτοι.

§. 23. Προθέσεις δίπτωτοι, μετὰ δύο πτώσεων συντασσόμεναι, εἶναι τέσσαρες, ἡ ἀνά, ἡ διά, ἡ κατά, καὶ ἡ ὑπέρ. Ἐκ τούτων δὲ ἡ μὲν ἀνά συντάσσεται αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ, ἡ δὲ διά, κατά καὶ ὑπέρ γενικῇ καὶ αἰτιατικῇ.

1. Ἡ πρόθεσις ἀνά.

§. 24. Αἰτιατικῇ συντασσομένη ἡ ἀνά πρόθεσις σημαίνει 1. τὸ ἐπάνω, ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως· ἀνά τὰ ὄρη πλανᾶσθαι, τρέχειν (Ξ.). — ἀνά πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν εἰρήνην ἔσται (Ξ)· τὸ δὲ ἀνά τὸν ποταμὸν πλέειν (Ἡρ. Α', 194) = πρὸς τὰς πηγὰς· 2 χρόνον· ἀνά πᾶσαν ἡμέραν (Ξ.). 3 διαρέμῃσιν· ἀνά ἕκαστον ἔτος (Πλ. Ἀλκ. Β', 146)· ἐκ τῆς ἔννοιαις τῆς τοπικῆς ἐκτάσεως προκύπτει ἢ τῆς δυναμικῆς· ἀνά κράτος = ὅσον φθάνει ἢ δύναμις = ὅλαις δυνάμεσιν.

§. 25. Ἡ μετὰ δοτικῆς σύνταξις τῆς προθέσεως ἀνά, ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς ἐν, ἀπαντᾶται μόνον παρ' ἐπικοῖς (Ἰλ. Α, 14) καὶ παρὰ λυρικοῖς (Πίνδ. Π. Α', 6)· ἐκ τούτων δὲ μετεφέρθη καὶ εἰς τὰ λυρικά τεμάχια τῶν ἀττικῶν τραγικῶν ἀνά τε ναυσὶν καὶ σὺν ὄπλοις (Εὐρ. Ἰφ. Αὐλ. 754).

§. 26. Ἐν συνθέσει ἢ ἀνὰ πρόθεσις σημαίνει 1. τὸ ἐπάνω ἀγαπηδᾶν ἐπὶ τὸν ἵππον 2. τὸ ὀπίσω ἀγαποδίξεν, ἀγαχωρεῖν, ἀγατίθεσθαι=ἀποσύρειν, ἀλλάσσειν θέσιν τοῦ λίθου ἐπὶ τῆς παιδιᾶς, καί=ἀλλάσειν γνώμην, rétracter 3. τὸ πάλιν ἀγαμάχεςθαι, ἀγαδιώσκεισθαι, ἀγαδιδιάσκειν τὰ δράματα=ἐκ νέου παριστᾶν, κτλ. 4. ἐπίτασιν, ἀγαθοῦν, ἀγαγεῖν, ἀγακαλεῖν=μεγαλοφώνως καλεῖν, προτρέπειν τὸ δὲ ἀγακαλεῖσθαι κῆραι=καλεῖν ὀπίσω. Ἐκτασιν δὲ σημαίνει ἐν τοῖς ἀνοίγειν, ἀγαπεταρρῦναι, κτλ. οὕτω καὶ ἐν τῷ ἀγαστομοῦν=ἀνοίγειν στόμα ἢ δίοδον (Ξ. Κ. Π. Ζ'. ιε, 15). οὕτω παρ' ἰατροῖς ἀγαστορωτικά, τὰ δύναμιν τοῦ ἀγαστομοῦν ἦτοι ἀνοίγειν ἔχοντα.

2. Ἡ πρόθεσις διὰ.

§. 27. Ἡ πρόθεσις διὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ διὰ μέσον, τοπικῶς διὰ τῆς ἄγορᾶς πορεύεται (Λ.) ἐπὶ προσώπων διὰ βασιλείων περικῶς=καταγόμενος, οἷον διαβάς ὀργανικῶς διὰ τινος διαγινώσκειν χρονικῶς διὰ βίου εὐτυχεῖν τροπικῶς ἢ ἀρετῇ βαίνει διὰ μόχθων (Εὐρ. Ἡρακλ. 62).—διὰ πένθεος τὸ γῆρας ἄγων (Ξ).

§. 28. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία τοῦ μετὰ τοσοῦτον διὰστημα τοπικὸν ἢ χρονικὸν διὰ δέκα ἐπάλξεων (Θ. Γ', 21).—διὰ τετρακοσίων ἐτῶν=μετὰ τετρακόσια ἔτη, διὰ χρόνου, διὰ τέλους=μέχρι τέλους. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ ὀργάνου καὶ μέσου, ἐπὶ ἐμφύχων τε καὶ ἀψύχων λέγειν δι' ἐρμηνέως (Ξ. Α', Β'. γ'. 49, .—δι' ἑαυτῶν κτᾶσθαι (Ξ. Κ. Π. Α', α, 6).—λόγον μαρθάνειν (Ξ).—αἱ διὰ κυρτερίας ἐπιμέλειαι (Ξ. Ἀπ. Β', α, 40).

§. 29. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις διὰ σημαίνει τὸ αἷτιον διὰ τοὺς ἀδίκους πολιτειομένους ἐν τῇ Ὀλιγαρχίᾳ δημοκρατία γίγνεται (Λυσ.)—διὰ τὴν ἀμετρον ἐν ἡμῖν ἔστιν (Πλ. Τιμ. 47).—διὰ τὸ ἐρεῖν τοῦ ἔργου παρά δὲ ποιηταῖς σημαίνει καὶ τὸ διὰ μέσον ὡς μετὰ γενικῆς φεύγειν διὰ κῆμ' ἄλιον (Αἰσχ.).—διὰ πόρτιον κῆμ' ἄλιμας ἐπόρευσας ἐμὰν ἄνασσαρ (Εὐρ. Ἴππολ. 753).—διὰ τοὺς

εὖ μαχομένους αἱ μάχαι κρίνονται (Ξ. Κ. Π. Ε', 6', 35) = οἱ εὖ μαχομένοι κρίνουσι τὰς μάχας.

§. 30. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις διὰ σημαίνει. 1. διάβασις· διέρχεσθαι, διατρέχειν, διαγγέλλειν· 2. διάρκεια· μέχρι τέλους, διαμέρειν, διατελεῖν, διαβιοῦν, διαγίγνεσθαι· 3. χωρισμὸν καὶ ἀπόστασιν· διαβάλλειν, διέχειν· 4. διανομήν· καὶ σκορπισμὸν· διαδιδόναι, διαπέμπειν, κτλ. Ἐξαιρουμένων τῶν λαμβανόντων τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐρίζειν, δοτικῆ συντασσομένων, ὡς διαφέρεσθαί τι, διαπολιτεύεσθαί τι κτλ. καὶ τῶν λαβανόντων τὴν ἔννοιαν τῆς διαφορᾶς καὶ ἀποστάσεως, γενικῆ συντασσομένων, διαφέρειν τινός, καὶ διέχειν τινός, κτλ. ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπικρατεῖ ἡ κατ' αἰτιατικὴν σύνταξις· διάγειν, διαιρεῖν, διακριβοῦν κτλ. ὡς καὶ τὸ διαδέχεσθαι. Ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Η, 5', 18). τῷ ἡμερινῷ ἀγγέλλω τὸν νυκτερινὸν διαδέχεσθαι, παθητικῶς, καθ' Ἐρμᾶνον· ἔστι δ' ὁμοῦς καὶ ἔπρεσθαι ἐκλαβεῖν τὸ διαδέχεσθαι· τὰ δὲ διαμάχεσθαι διαμιλλᾶσθαι κτλ, δέχονται δοτικὴν δυνάμει τῆς αὐτῶν σημασίας.

3. Ἡ πρόθεσις κατὰ.

§. 31. Ἡ πρόθεσις κατὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει κατὰ πρῶτον, τὸ ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, ἐξηγουμένου ἢ τοῦ ἐνὸς σημείου, ὡς ἐρόβριπτεον ξαντοῦς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω (Ἡρ. Η, 53) = en se précipitant du haut en bas. — τὸν νέκυν κατὰ τοῦ τείχεος κατακρεμάσαι (Ἡρ. Β', 121), ἢ τοῦ ἄλλου, ὡς μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέειν (Πλ. Πολ. Β', 39.) — ἐλείβετο αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρεϊῶν (Ξ. Κ. Π. 5', 8', 3) ἢ καὶ ἀμφοτέρων. ὤλετο πᾶσα κατ' ἄκρης Ἴλιος αἰπεινὴ (Ἴλ. 772, funtitus. λατ.). — χεῖμαρβροι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ρέοντες (Ἴλ. Δ', 452).

§. 32. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία τοῦ ἐπάνω κατὰ πολλοὺς τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς ἐννοουμένου. κατὰ κόρης τύπτειν — καθ' ἱερῶν ὀμνύναι. — μὴ κατ' ἀνθρώπων σκόπει μένον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζώων πάντων καὶ φυτῶν (Πλ. Φαῖδ. 70). — κατὰ σκοποῦ τοξεύειν = ἐπάνω

—φεύδεται κατὰ θεοῦ (Ξ) = περί. — καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον (Δ. Φ. Β'. 60) — οἱ κατὰ Δημοσθένους ἐπαιγοὶ (Αἰσχ. Κτησ. ιβ'), μάλιστα μετὰ τῶν λεκτικῶν ῥημάτων τοῦτο. Συνήθως δ' ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐναντίου· ἐὰν βούλη κατ' ἐμοῦ μάρτυρας παρασχίσθαι (Πλ. Γοργ. 472), κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ κάτω ἀφανίζεσθαι κατὰ τῆς θαλάσσης ('Ηρ. Ζ', 6). — καὶ ἀ τῆς γῆς ὄνθαι ἢ καταδύναι (Ξ. Κ. Π. Δ', ε', 9) = τὸν κατὰ γῆς (Ξ. Κ. Π. Δ', ε', 5) = τὸν ὑπὸ γῆς, τὸν τεθαμμένον.

§. 33. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει 1. διατριβὴν ἐν τιμῇ ἢ περὶ τί κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀψευδεῖν νόμος γέγραπται (Δ. Λεπ. 450)· 2. Διεύθυνσις πρὸς τι ὡς δὲ παρήσαρ (ἢ παρῆσαρ) αἱ παρθένοι κατὰ πατέρας ('Ηρ. Γ', 14) οἱ Ἕλλητες ἐρίκωρ τὸ καθ' αὐτούς. (Ξ. Ἄν. Β', ἡ. 21) = τὸ καθ' αὐτούς βλέπον, τὸ κατανικρῦ των.

§. 34. Ἐκ τῆς πρώτης σημασίας, τῆς τοπικῆς, τῆς ἐν τιμῇ διατριβῆς, προκύπτει ἡ χρονικὴ σημασία κατὰ τὸν πρότερον πλόεμον ('Ηρ.). — οἱ καθ' ἑαυτούς ἄνθρωποι (Ξ) = οἱ σύγχρονοι. Ἐκ δὲ τῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει ἡ τῆς συμφωνίας· κατὰ μοῖραν, κατὰ τοὺς νόμους, κατὰ τὸ εἶδος, κατὰ Πλάτωνα· καὶ παρ' ἡμῖν κατὰ μάγαν κατὰ κῆριν ἐκ τούτου δὲ κατὰ κράτος = συμφώνως τῇ δυνάμει = ὅσον δυνατόν· κατὰ χώραν = ἕκαστον ἐν τῷ προσήκοντι τόπῳ. Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ καθ' ὅ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ· κατὰ τὴν τρογὴν τῶν παιδῶν ἰσαῦτα ἔλεγον ('Ηρ.) καὶ τῆς συγκρίσεως· κρείττων ἢ κατὰ ἄνθρωπον (Ξ)· ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, μετὰ τῶν ἀντανακλωμένων ἀντωνυμιῶν· αὐτὸ καθ' ἑαυτοῦ ('Ισ.) = καθ' ἑαυτὸ καὶ τῶν ἄλλων κεχωρισμένον θεωρούμενον. Ἐκ τῆς τοῦ χωρισμοῦ προκύπτει ἡ τῆς διαγεμήσεως σημασία· κατὰ μίαν καὶ δύο λαμβάνειν (Δ).

§. 35. Ἐκ τῆς αὐτῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει καὶ ἡ τῆς προσεγγίσεως· ἐπὶ ἀριθμῶν· κατὰ ἐξήκοστα ἔτα καὶ χίλια ('Ηρ.) = πρὸς τοῦτον τὸν ἀριθμὸν ἔκλιναν. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ σκοποῦ· κατὰ θέαν ἤκειν (Θ. ζ'. 31). — κατὰ τί; = πρὸς τί; διὰ τί;

§. 36. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει· 1. τὸ κάτω·

καταβάλλειν, κατατηδᾶν, κατακλίθειν ἐπιστροφῆν δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπάνοδον ἐν τῷ κάθοδος ἢ κάθοδος τῶν Ἡρακλειδῶν 2. τὸ ἐναντίον καταψεύδομαι 3. τὸ ἐξ ὀλοκλήρου καταπιμπράναι, κατασβεγνύναι, καταφαγεῖν κατακλείσμενος (Ξ) Οὐὼ καὶ καταβύστρυχος=πλήρης βοστρύχων, κατάδρυμος=πλήρης δρυμῶν.

§. 37. Εἰ καὶ πολλὰ ῥήματα ἐκ τῆς προθέσεως ταύτης σύνθετα συντάσσονται συνήθως μετὰ γενικῆς προσώπου καὶ αἰτιατικῆς πράγματος, κατηγορεῖν τιος, καταδικάζειν τιός τι, κτλ, ἀπαντῶνται ὅμως καὶ ἄλλως συντασσόμενα καταφρονεῖται καὶ Θήβας ὅδε (Εὐρ. Βάκχ. 503. Θουκ. ζ', 34. Η', 82).—οὐχ ἠδομένως πράττορτά με κατέγνωσας Ξ. Κ. Π. Η', δ', 9. Ἴδε καὶ Ἄρπ Ἰπλ. 46)=ἐφόρσας.—ὕμᾳς ἐνιοὶ καταπολιτεύονται (Δ. περὶ τῶν ἐν Χερῶν. γ'),—οὐκ εἰσείς καταγελάσαι ἡμῖν (Ἡρ. Ζ', 9. Ἴδε καὶ Γ', 155).—καθυβρίζειν τιῖ (Σ. Αἰ. 153).—τοῖσι μὲν κατεκέχρητο θάνατος (Ἡρ. Ζ', 116).

Ἡ πρόθεσις ὑπέρ.

§. 38. Ἡ πρόθεσις ὑπέρ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει 1. τὸ ὑπεράνω, ἐπὶ τοπικῆς θέσεως ὁ Θεὸς ἔθηκε τὸν ἥλιον ὑπὲρ γῆς (Πλ.)—ὑπὲρ τῆς κόμης γήλοφος ἦν (Ξ)—ὑπὲρ τῶν πρόσθεν διακορτίζειν (Ξ. Κ. Π. ζ', γ', 34) 2. ὑπεράσπισιν ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῶν δικαίων (Ἰσ.)—ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ (Ξ) 3. τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος διδάσκει ὁμωμόκατε ὑπὲρ ὧν ἢ δίοις=περὶ.—ὑπὲρ τιος θαρρέειν (Ξ)=περὶ τιος 4. εἰς τόπον τιός ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ ἀποκρινοῦμαι (Πλ.)=ἀντί.

§. 39. Μετὰ αἰτιατικῆς δὲ συντασσομένη σημαίνει τὸ ἐπέκειντά τιος ὀρίου, καὶ τοῦτο μᾶλλον ἐπὶ κινήσεως ὑπὲρ τοῦς τῆς γῆς ὄρους ἀφανισθεῖς (Πλ. Ν. Θ', 845). Συνηθέστατα δὲ τίθεται ἢ ὑπὲρ μετὰ αἰτιατικῆς ἐπὶ υπερβάσεως μέτρου καὶ ἀριθμοῦ ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα.—ὑπὲρ ἀνθρώπων (Πλ.).—ὑπὲρ ἡμᾶς τοῦς ἄλλους (Πλ.)=ὑπὲρ τὴν ἡμετέραν κατάλη-

ψιν' τοὺς ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη γεγονότας (Πλ.).—ὑπὲρ τὸ ἡ-
μιον (Ξ).—ὁ δεῖνα εὐδαίμων ὑπὲρ τῆν πόλιν (Δημ. Συντ. ζ')

§. 40. Ἐ. συνθέσει ἢ πρόθεσις ὑπὲρ σημαίνει· 1. ὑπεροχήν,
ὑπερέχειν, ὑπερβαίνειν· 2. ὑπερβολήν· ὑπεράρασθαι, ὑπερ-
μισεῖν, ὑπερεμπίπλασθαι, ὑπέρπλουτος, ὑπέραισχος, ὑπερ-
βαλλόντως· 3. καταφρόνησιν· ὑπερορᾶν, ὑπεροφία· ἀπαν-
ταχοῦ δὲ ἀναφαίνεται ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάνω.

Πρόθεσις τρίπτωτοι.

§. 41. Πρόθεσις τρίπτωτοι, καὶ μετὰ τῶν τριῶν πλα-
γίων συντασσόμενα, εἶναι αἰ' ἐπόμηναι ἐπτά, ἢ ἀμφί, ἢ περί,
ἢ ἐπί, ἢ μετὰ, ἢ παρά, ἢ πρὸς ἢ ὑπό.

Ἡ Πρόθεσις ἀμφί.

§. 42. Ἡ πρόθεσις ἀμφί, μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συν-
τασσομένη, σημαίνει σχεδὸν τὰ αὐτά· α'. τὸ περίξ' τοῖς ἀμφί
ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος (Ἡρ. Η', 404)· β'. τὸ ἔνεκα' οἱ
πολέμιοι προήεσαν ἀμφί ὧν εἶχον διαφερόμενοι (Ξ)· γ'.
τὸ περί οὗ ὁ λόγος· πεθίσθαι δεόμενος τὰ τ' ἀμφί σοῦ, τὰ
τ' ἀμφ' Ὀρέστου (Εὐρ. Ὀρ. 865).—ὅπως ἀκούσης τῆς δι-
κης τῆς ἀμφί τοῦ πατρός. (Ξ. Κ. Π. Γ', 4, 8).—ἀμφί φαιδί-
μοις ὤμοις ἔχων (Σ. Ἀποσπ.),—θαράτον ἀμφί φόβῳ (Εὐρ.
Ὀρ. 823).—ἀμφί νόστῳ τῷ βασιλείῳ (Αἰσχ.)—ἀμφί τῷ θα-
ράτῳ αὐτῆς διξὸς λέγεται λόγος (Ἡρ. 2, 32). Ἡ μετὰ γενι-
κῆς σύνταξις τῆς ἀμφί δὲν εἶναι πολλὰ συνηθὴ παρ' Ἀττικῶς,
ἢ δὲ μετὰ δοτικῆς εἶναι ἄχρηστος παρὰ τοῖς πεζοῖς αὐτῶν.

§. 43. Μετὰ αἰτιατικῆς ἢ ἀμφί σημαίνει τὸ περίξ' τοπι-
κῶς· ἀμφί Τροίαν (Σ)—ἀμφί τὸν Εὐρῶσιν Εὐρώαν (Εὐρ.
Ἐκ. 649)· τὸ περίπου, ἐπὶ χρόνον· ἀμφί δόρπιστον, ἀμφί
μέσον ἡμέρας (Ξ) ἐπὶ ἀριθμοῦ ἀμφί τοὺς διαχιλίους (Ξ),
κτλ. Μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι καὶ ἔχειν σημαίνει ἀσχολεῖ-
σθαι περί τι· ἀμφί ταῦτα ἦσαν—οἱ πολέμιοι εἶχον ἀμφί
τὰ αὐτῶν. (Ξ. Κ. Π. ζ', 6, 4).

§. 44. Τὸ οἱ ἀμφί τινα, ἐπὶ κυρίου ὀνόματος, ἐννοεῖται
τριχῶς· α'. ἐννοεῖται δι' αὐτοῦ ὁ ὀνομαζόμενος, ἐπισημῶν τι

πρόσωπον, μετὰ τῶν περιᾶν αὐτόν, ὑπ' αὐτόν, ὀπαδῶν, ὀμοίων, κτλ. οἱ ἀμφὶ Σωκράτη, οἱ ἀμφὶ Κῦρον, οἱ ἀμφὶ Εὐθύφρονι, κτλ. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον παρὰ γραμματικοῖς καὶ σχολιασταῖς, οἱ περιᾶν Ζῆθον καὶ Ἀμφίονα = ὁ Ζῆθος καὶ ὁ Ἀμφίων, οἱ περιᾶν Ὀρέστην καὶ Πυλιάδην, κτλ. Τὰ παρὰ τοῖς ἐνδόξοις τοιαῦτα χωρία δυνατὸν ἀπαραβιάστως νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν· γ' μόνον οἱ περιᾶν τὸ ὄνομαζόμενον πρόσωπον, ἄνευ τούτου, ὡς οἱ ἀμφὶ Ὀρφία = οἱ Ὀρφικοί. Ἀλλὰ καὶ τούτων τὰ πλεῖστα χωρία δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν α'. κατηγορίαν. Συνηθεστέρα ἐν τούτοις εἶναι ἡ πρόθεσις περιᾶν.

§. 45. Ἐν συνθέσει σημαίνει ἡ πρόθεσις ἀμφὶ συνήθως τὸ ἐκατέρωθεν· ἀμφιφορέυς, ἀμφίβιος, ἀμφιδέξ-ος, ἀμφίστομος. Οὕτω καὶ ἀμφίβολος καὶ ἀμφίλογος· ἐπίστε δὲ καὶ τὸ ἀπανταχόθεν· ἀμφιάλος, ἀμφιέννυμι, κτλ. τὸ δὲ (Πλ. Τιμ. 86) πυρετοῦς ἀμφιμερινοῦς = καθημερινοῦς.

2. Ἡ πρόθεσις περιᾶν.

§. 46. Ἡ πρόθεσις περιᾶν ἔχει τὰ αὐτὰ σημαίνόμενα τῇ ἀμφὶ, τῆς ὁποίας ὁμοίως εἶναι συνηθεστέρα εἰς τὸν πεζὸν λόγον. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις αὕτη μόνον παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾶται ἐπὶ τῆς κυριολεκτικῆς σημασίας τοῦ πέριξ· τείχη περιᾶν Δαρδανίας (Εὐρ. Τρ. 818)· παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς τίθεται εἰς δῆλωσιν τοῦ περιᾶν ὁ ὁ λόγος θέματος· περιᾶν τε τῶν νοσηρῶν χωρίων καὶ τῶν ὑγιεινῶν λέγοντες (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 13).—φοβεῖσθαι περιᾶν τιος·—τὸ περιᾶν ἡμῶν δίκαιον (Ἰσαῖος) = τὸ ἡμέτερον δίκαιον· ἐν τοῖς περιᾶν πολλοῦ ποιεῖσθαι, κτλ. ἡ περιᾶν = ὑπέρ, ἢ = περισσῶς (Σ. Π. Β, σ. 575).

§. 47. Μετὰ δοτικῆς συντασσομένη ἡ περιᾶν σημαίνει τὸ πέριξ· περιᾶν τῇ χειρὶ χρυσοῦν (ἔχειν) δακτύλιον (Πλ. Πολ. Β', 359)· εἶναι δὲ τοῦτο ὄχι τοσοῦτον συχνόν. Συχνότερον τίθεται μετὰ τῶν φόβου καὶ θάρρους σημαντικῶν ῥημάτων· δεδιότες περιᾶν τῷ χωρίῳ Θ. Α', 60).—θάρρει περιᾶν σεαυτῷ (Πλ. Θεαιτ. 148).

§. 48. Μετὰ αἰτιατικῆς ἢ πρόθεσις περὶ σημαίνει τὸ περί, κυριολεκτικῶς περὶ τὸν οὐρανόν, περὶ τὴν γῆν, περὶ τὴν θάλατταν (Πλ.) τροπικῶς περὶ θεοὺς καὶ περὶ ἀνθρώπους (Πλ. Γοργ. 765).—τάς περὶ τὰ μαθήματα ἡδονάς. Πλ. Φιλ. 52.) Ὡσαύτως περὶ ἔτη πέντε καὶ ἐξήκοντα (Πλ.)—περὶ τοὺς τριακοσίους.—οἱ περὶ τὸν Ἀριαῖον (Ξ).—οἱ περὶ Ἀρχίδαμον (Ξ).—οἱ ὑπαδοὶ τοῦ Ἀρχιδάμου, κτλ. Ἴδε τὰ περὶ τῆς ἀμφὶ ῥηθέντα.

§. 49. Ἐν συνθέσει ἐπικρατεῖ 1. ἡ ἔννοια τοῦ περίξ· περιάγω, περιπέτω=περικαλύπτω, περίβολος, περιούχος, περιδρομος; παλαίσι. Ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ φιλοφρονεῖσθαι περιέπω=περιποιούμαι. 2. ἡ τῆς εἰς τὸ ἐναντίον τροπῆς· περιπέτεια, περιτρέπω=εἰς τὸναντίον τρέπω. 3. ἡ τοῦ λίαν περίβλεπτος, περιληγεῖν· ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ περιττώς, ματαίως καὶ ἀπεριοκέπτως· περιεργάζομαι. 4. ἡ τῆς καταφρονήσεως· περιορᾶν· τὸ δὲ περιφρονεῖν· ἀ.=λίαν σοφὸν εἶναι· οὐ περιφρονοῦσαν ἡλικίαν ἔχει (Πλ. Ἀξίωχ. 365· 6'. =καταφρονεῖν· ἤδη περιφρονῶ τοῦ ζῆν (Πλ. αὐτόθι 372).

2. Ἡ πρόθεσις ἐπί.

§. 50. Ἡ πρόθεσις ἐπί, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ἐπάνω, κυριολεκτικῶς τυγχάνει τὰ ἐπὶ γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὄντα (Πλ.).—ἐφ' ἵππων ὀχεῖσθαι—ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλοτάτων (Ἡρ.).

§. 51. Ἐκ τῆς κυριολεκτικῆς ταύτης σημασίας ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάνω τρεπομένη λαμβάνει πολλὰς ποικιλίας· τὴν τοῦ ἐνώπιον· ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου· τὴν τοῦ χρόνου· ἐπὶ εἰρήνης, ἐπὶ Θησέως· τὴν τοῦ σημείου ἐφ' οὗ ἀναφαίνεται τί· ἐπὶ πολλῶν ἔστιν ἰδεῖν, κτλ. προσήκει ἐπὶ τῶν κινδύνων τὴν ἀνδρίαν ἐπιδείκνυσθαι (Δ. Συμμορ. γ'.—ἐπὶ Λυδίας οἴχεσθαι (Ξ)=εἰς Λυδίαν. =ἐπὶ οἴκου διεκρίθησαν (Θ. Δ'. 25). Τὸ δὲ ἐπὶ τινος λέγειν=περὶ τινος, ὡς τὸ parler sur quelque sujet.

§. 52. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις ἐπί σημαίνει 1. τὸ ἐπάνω· τάς ἀλωπεκίδας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φορεῖν (Ξ. Ἄν. Ζ'. δ', 6'.

τὸ πλησίον ἐπὶ τῇ θαλάσῃ (Ξ.) 3. τὸ κατόπιρ καὶ τὸ ὕπερον· εἰ ἐπὶ πᾶσι—οἱ ὀπισθεν τῶν ἄλλων τεταγμένοι, ἢ οὐρὰ τοῦ στρατοῦ· 4. σκοπὸν· ἐπὶ κακῷ ἀνθρώπου σίδηρος ἀκέρηται ('Ηρ. Α', 68)· 5. συνθήκη· ἐπὶ τούτῳ ὑπεξίσταμαι τῆς ἀρχῆς ('Ηρ. Γ', 83)· τὸ ἐναντίον· συνιστὰς τοὺς Ἀρχάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ ('Ηρ. ε', 73)· τὸ πᾶρ μηχαρίσασθαι ἐπὶ Αἰγινήτησι ('Ηρ. ε', 74 88)· τὸ δὲ ἐπὶ σφίσι ἔχορτας ('Ηρ. ε', 49) εἶναι αὐτὸ τὸ παρ' ἡμῖν τὰ ἔχει μ' αὐτόν, μ' ἰκέτρον, μ' αὐτοῦ, κτλ. τὸ ἐπὶ τιρ εἶναι—εἰς τὴν ἐξουσίαν τινὸς εἶναι.— τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐφ' ἡμῖν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν ('Ἐπίκτ.).

§. 53. Μετὰ αἰτιατικῆς ἢ πρόθεσις ἐπὶ σημαίνει· 1. διευθονοῖν· ἄ. πρὸς τὰ ἄνω ἀναβαίνειν ἐφ' ἵππον· β'. διευθονοῖν πρὸς τι ἐν γένει· ἐπὶ τὰς ἡδορὰς ὄρμῶν (Ισ.) γ'. ἐχθρικὴν κίρησιν· ἐλαύνειν ἐπὶ Πέρσας ('Ηρ.) σημαίνει· 2. ἔκτασιν τοπικὴν· τὸ ὄμμα δύνεται ἐπὶ π.λλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι (Ξ Ἀπ. Α', δ, 12)· σημαίνει· 3. διάρκειαν ἐπὶ δέκα ἔτη (Θ)· Ἐκ τῆς σημασίας τῆς πρὸς τι διευθύνσεως προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωνίας ἐπὶ στάθμην ('Ορ.).

§. 54. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς πρόθεσις ταύτης ἐπικρατεῖ μάλιστα· 1. ἡ σημασία τοῦ ἐπάρω καὶ τοῦ πρὸς ἐπὶ ἐπικοδομεῖν, ἐπιτιθεῖναι, ἐπιπλοτῶσις· ὑπῆρξε δὲ καὶ Ἑλλήνων (Ξ. Κ. Π. Α', α, 4). ἐπιγίγνεσθαι—μετέπειτα γεννᾶσθαι, ἐπιγινόμενοι—οἱ μεταγενέστεροι· 2. ἡ τοῦ ἐπιαντίον· ἐπιστρατεύειν, ἐπιγελᾶν· ἢ τοῦ ἐναλλάξ· ἐπιγαμία—γάμων ἀπαλλαγῆ· 4. ἡ τοῦ ὀπισθεν· ἐπιτάττειν τῇ γάλαγγι (Ξ), κτλ. τὸ δὲ ἐπιζητεῖσθαι (Ξ. Κ. Π. Α', δ—ζητεῖσθαι ὥστε παρῆναι.

4. Ἡ πρόθεσις μετὰ.

§. 55. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἢ πρόθεσις μετὰ σημαίνει τὸ ὁμοῦ ὅσοι μετ' ἐκείνου περιεπέλουρ (Πλ. Φαῖδ. 252).—μετὰ τιρ εἶναι, μάχεσθαι.—μετὰ περὶ τας, μετὰ κακῆς ἐλπίδος (Πλ.) ἐν τοῖς μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν γινῶσι (Πλ.) ἐν τῷ μετὰ τῆς ποιήσεως ἐπικρύπτεσθαι (Πλ. Θ. 140), ἀναφάνεται ἢ ἔννοια τῆς διὰ—διὰ τῆς ποιήσεως.

§. 56. Μετὰ αἰτιατικῆς ἢ πρόθεσις μετὰ σημαίνει· ἄ. τὸ

δοτιον· Δαρειος μετὰ Καμβύσην Περσῶν ἑβασίλευσεν (Θ. Α', 14)· Ἔ. τὸ ἐν καιρῷ καθ' ἡμέραν—κατὰ τὴν ἡμέραν, τὸ ἐναντίον τοῦ γόγκωρ (Ξ. Ἀν. Δ', 5', 12)· παρὰ ποιηταῖς σημαίνει καὶ τὴν πρὸς τινα διεθθῆναι· βῆναι μετὰ Νέστορα (Ὅμ.), κτλ. ἐκ τούτου ἐν τῇ συνθεσίᾳ μετὰ τὸν Νέστορα, μετ' ἐσένα—μετὰ σοῦ· ὑπῆγε μετὰ τοὺς ἐναντίους.

§. 57. Μετὰ δοτικῆς μόνον παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾷται ἢ μετὰ, σημαίνουσα τὰ παρ' τοῖς πεζοῖς διὰ τῆς ἐν καὶ σὺν ἐξηγούμενα· μετὰ φρεσίν (Ὅμ.)—ταῖς ἰδίασι γυναιξὶ παθέροισί τε μέτα (Εὐρ. Ἐκ. 355). ὣτω καὶ μετὰ χερσίν (καὶ μετὰ χεῖρας) ἔχειν, ἐξ οὗ τὸ μεταχειρίζεσθαι *maner.*)

§. 58. Ἐν συνθέσει ἢ πρόθεσις μετὰ φυλάττει μάλιστα τὸ σηματιόμενον τῆς κοινωρίας καὶ συμμεθέξεως· μετέχειν, μεταδιδόναι. Τὸ συνέχειν δηλοῖ μᾶλλον συνάφειαν· τὸ μετέχειν μᾶλλον συνύπαρξιν, κατὰ Κρύγερον. Ὡσαύτως καὶ τὸ τῆς μεταβολῆς· μεθιστάναι, μετανοεῖν, μεταδοξάζειν, μέτοικος· ἐν τοῖς μεταπέμπομαι, μετέρχομαι, μέτοιμι, κτλ. ἐφύλαξε τὴν σημασίαν τοῦ πρὸς τινα· ἐν τοῖς μεταδιδῶμαι μεταθέω, κτλ, τὴν τοῦ κατόπι.

§. Ἡ Πρόθεσις παρὰ.

§ 59. Ἡ πρόθεσις παρὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ἔκ τινος προσώπου συνήθως, δέχεσθαι τι ἕτερος παρ' ἑτέρου δεχόμενος (Πλ.)· ὣτω λαμβάνειν, ζητεῖν, ἀκούειν, μαρθάνειν, πυρθάνεσθαι παρὰ τινος τι κτλ. Σπανιώτερον δὲ ἐπὶ ἀψύχων, λαμβάνειν παρὰ τῆς γῆς (Πλ.)—παρὰ φύσεως λαμβάνειν (Πλ. Ν. 1', 889). Τὸ δὲ ἀνήλωσα παρ' ἑμαυτοῦ (Ἰσαῖος) καὶ τὰ ὅμοια—ἐκ τοῦ ἐμοῦ βαλαντίου, ἐξ ἰδίων.

§. 60. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει ἢ παρὰ 1. τὸ πλησίον, συνήθως ἐπὶ προσώπων· παρ' ὑμῖν ἐγράφη (Αἰσχίν.)—παρὰ μητρὶ, παρὰ τῷ διδασκάλῳ σιτεῖσθαι (Ξ. Κ. Π. Δ', 6', 8)· 2. κτήσιν· τὰ παρ' ἡμῖν (ναυτικόν) καὶ τὸ ἡμέτερον (Θ. Α', 36)· 3. κρίσιν· παρὰ Δαρείῳ κριτῇ (Ἡρ.) θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι γουρίζεται (Δ.) Παρ' Ὀμήρῳ δὲ ἡ πρόθεσις παρὰ

ἀπαντᾶται καὶ μετὰ γενικῆς καὶ μετὰ δοτικῆς ἐπὶ ἀψύχων ἐλίπε δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀττικαῖς ποιηταῖς· μόνος παρὰ σκηραῖσιν (Σ. Αἶ 985). Ἰσοπτον δὲ τὸ Θ. Β', 89) παρὰ ταῖς γασσίρ, τινῶν μὲν ἀντιγράφων φερόντων ἐν ταῖς, τινῶν δὲ ταῖς τε.

§. 61. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις παρὰ σημαίνει 1. κίνησιν πρὸς ἔμφυχον ἔρχει παρὰ τὸν Πρωταγόραν (Πλ.)—πρός. 2. τὸ πλεονέκως καὶ παραλλήλως πλησίον κινεῖσθαι καὶ κεῖσθαι παρὰ τὴν Βαβυλῶνα παριέναι (Ξ)—ἦσαν καὶ ἄλλαι κῶμαι πολλαὶ παρὰ τὸν Τίγρητα ποταμόν (Ξ. Ἀγ. Γ', ε, 1).

§. 62. Ὡς δὲ τὸ ἰέναι παρὰ Τισσαφέρην (Ξ. Ἀγ. Β', ε, 27)—ἰέναι παρὰ Τισσαφέρην, καὶ μένειν πρὸς Τισσαφέρην, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ στήτε παρ' ἐμὲ πλησίον (Ἀρφ. Δ. 1422)—ἐλθόντες παρ' ἐμὲ στήτε πρὸ ἐμοί (Ἰδε §. 20). Ἐκ τούτων προέκυψαν τὰ εἶναι, μένειν, καθῆσθαι παρὰ τινα, κτλ. Ἐπὶ δὲ ἀψύχων μετὰ αἰτιατικῆς ἡ παρὰ σημαίνει καί, ἄνευ τῆς πρᾶσημασίας τοῦ παραλλήλως ἢ τῆς συμπύξιος τῆς κινήσεως καὶ ἡρεμίας, ἀπλῶς τὸ πλησίον παρὰ τὴν πόλιν ἢν πυραμῖς (Ξ).—παρὰ τὰς γαῦς ἀριστοποιεῖσθαι (Θ).—παρὰ τὸ τεῖχος.—Φρυγία ἢ παρὰ τὸν Ἑλλησπορτον (Ξ).

§. 63. Ἐκ τῆς τοπικῆς ἀνεπύχθη ἡ χρονικὴ σημασία παρὰ τὸν πόλεμον (Ἰσ.)· ἐκ δὲ τῆς σημασίας τοῦ πλησίον ἀνεπύχθη ἡ σημασία τῆς παραθέσεως ἡλλοῦ ἐκλείψειν πυκνότεραι παρὰ τὰ ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου μνημονευόμενα (Θ. Α', 23). Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τῆς διαφορᾶς παρὰ τῆσασαρος ψύφους (Ἰσαῖος). Διαφόρως δὲ ἀνεπύχθησαν ἡ σημασία τοῦ αἰτίου παρὰ τὴν ἰδίαν ἀμέλειαν (Δ.) καὶ ἡ σημασία τῆς παραβάσεως παρὰ τὸ δίκαιον (Πλ.).—παρὰ φύσιν—παρὰ τὰ σημαίνόμενα—παρὰ οἰωρούς (Ξ)—*in vitis anguribus*.

§. 64. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως παρὰ ἐπικρατεῖ ἡ σημασία 1. τῆς παρουσίας, τοῦ παρουσιάζεσθαι παρῆναι, παραγίγνεσθαι, παρέρχεσθε· 2. ἡ τοῦ πλησίον παρακαθῆσθαι παρατιθέναι, παρακαλεῖν· 3. ἡ ἔννοια τοῦ ἐκ τίνος,

παραλαμβάνειν, παραιρεῖν τινός τι ἢ τῆς παραβάσεως, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς παραμεθεσθαι παραβαίνειν, παρασπονδεῖν, κτλ. καὶ συχνάκις σημαίνει στρεβλόν τι παροῦσαν, παρακούειν, παρερμηνεύειν, κτλ.

6. Ἡ Πρόθεσις πρὸς.

§. 65. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει 1. τὴν ἐκ τινος διεύθυνσιν, τὸ ἐκ μέρους πρὸς τῆς Βοιωτίας κεῖται (Δ). 2. καταγωγὴν πρὸς πατρός, πρὸς μητρός. (Δ). 3. συμφωνίαν χρηστοῦ πρὸς ἀνδρός. (Μ). τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἐπὶ τῶν πικθητικῶν ῥημάτων τὸ ποιούμενον πρὸς Λακκαίδεμοσιων. Ὁσαύτως δὲ καὶ πρὸς ἐμοῦ στιγούμνον (Σ. Τρ. 378.—πρὸς τῶν Ἀτρειδῶν ὡς διόλλυμαι τάλας. (Σ. Α. 388). Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει ἡ ἔννοια τοῦ πλησίον πρὸς θαλάσσης (Ἡρ. Β', 154), καὶ ἡ τῆς πρὸς τι διεύθυνσεως οἰκίειν πρὸς τότου ἀρέμου (Ἡρ. Γ. 101) οὕτω πρὸς θεῶν, πρὸς ἀνθρώπων.

§. 66. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει, κατὰ πρῶτον, τὸ πλησίον πρὸς τῷ Εὐφράτῳ ποταμῷ.—πρὸς τῇ Ἀσσυρίᾳ (Ξ).—πρὸς ἑαυτοῖς ἔχειν (Ξ)=πλησίον, μεθ' ἑαυτῶν. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τοῦ ἀμύδοντος· αἱ ἀσπίδες πρὸς τοῖς ὤμοις οὔσαι (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 33). Ὁσαύτως καὶ ἡ σημασία τοῦ προσέτι πρὸς τούτοις.—πρὸς τοῖς ἄλλοις πᾶσι καὶ παροῦργός ἐστιν.

§. 67. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει διεύθυνσιν πρὸς τι ἐπὶ τόπον πρὸς βορρῶν.—πλέειν πρὸς οἴκους (Σ)· ἐπὶ προσώπων Ἀτρείδας πρὸς φίλους (Σ)· ἐπὶ ἔργον χωρῶ πρὸς ἔργον.—ἀθύμως μὲν ἦλθον πρὸς τὰ δπ.λα, ἀθύμως δὲ ἐπὶ τὰς φυλακὰς (Ξ. Ἀν. Γ'. α, 49)· ἐπὶ σκοποῦ μαρθάνομεν πρὸς τὸ εἰδέσθαι τὴν ἀλήθειαν (Πλ.)· ἐπὶ ἠθικῆς τάσεως πρὸς τὰ χρηστὰ ὄρα (Σ).

§. 68. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ χρονικὴ σημασία πρὸς ἐσπέραν (Πλ.)· πρὸς ἡμέραν (Ξ. Ἀν. Δ', ε, 24). ὡς καὶ ἐν τῇ συνθηξίᾳ, πρὸς τὰ χαράγματα· ἡ τοῦ ἐναντίου ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους.—κύων φέρεται πρὸς κάπρον (Ξ. Κ. Π. Α',

δ', 21)· ἡ τῆς παραθέσεως· ἄλλοι πάντα ἐδόκει εἶναι πρὸς τὸ ἀργύριον ἔχειν (Ξ. Ἀρ. Ζ', ζ', 41)—οὐδὲν πρὸς ἐμέ· ἡ τῆς συμφωνίας· πρὸς αὐτὸν ἄδειν—πρὸς τὸν δεσπότην δεῖ ζῆν ἐμέ. (Μ.).— πρὸς ταῦτα = πρὸς ταῦτα ἀποβλέπων = τούτων οὕτως ἐχόντων=ἔθεν—πρὸς ἡδονὴν λέγειν = ὥστε ἡδεσθαι τὸν ἀκούοντα.—πρὸς βίαν=βιαίως.

§. 69. Ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ ἡ σημασία τῆς πρὸς τι κινήσεως ἢ διευθύνσεως· προσιέειν, προσέρχεσθαι, προσκαλεῖν.— ἡ τῆς τοῦ π.λησίου· προσεχῆς· —ἡ τοῦ προσέτι· προστιθέειν, προσαποβάλλειν· προσδεῖν = πρὸς τοῖς οὖσι δεῖν.— ἡ τοῦ ἀρμόζοντος· προσῆκον.— οὐ σοι προσῆκει=δὲν ἀρμόζει εἰς σέ, δὲν εἶναι ἔργον σου.

7. Ἡ πρόθεσις ὑπό.

§. 70. Ἡ πρόθεσις ὑπό, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ὑποκάτω· πηγὴ ὑπὸ τῆς πλατάνου. (Πλ. Φαίδρ. 230) τὰ ὑπὸ γῆς δικαστήρια (Πλ. Φαίδρ. 249)—ὑπὸ μάλης (Πλ. Ν. Ζ'. 789).—ὑπὸ χθονός. (Σοφ.) καὶ τροπικῶς ὑπὸ κήρυκος. Οὕτω καὶ κατέσχευεν ὑπὸ σκότου τὸν φθόγον (Ξ. Κ. Π. Δ', ζ', 44)=ἐκρυψεν, ὑπεκρίνατο. Ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων σημαίνει τὸ ἐνεργεῖν αἰτίον· ὑπὸ πολλῶν τιτρώσκεσθαι (Ξ).—ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν συκοφαντῆσθαι (Ξ)—ὑπὸ τοῦ τόπου διδάσκεσθαι (Πλ.), κτλ. (Ἴδε περὶ τῶν Παθητικῶν ῥημάτων). Ὡσαύτως κατ' ἀναλογίαν, θανεῖν ὑπότινος.—παθεῖν ὑπό τινος.—ὑπ' ἐλπίδων διώλεσεν. Οὕτω καὶ ὑφ' ἡδονῆς, ὑπὸ τῆς χαρμονῆς, ὑπὸ κάλλους καὶ μεγέθους.

§. 71. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις ὑπὸ σημαίνει ὡσαύτως τὸ ὑποκάτω· ὑπὸ τῆ ἀκροπόλει· ὑπὸ στέγῃ· ὑπὸ σκηναῖς· ἐκ τούτου καὶ ἡ προσεπισημασία τοῦ ὀργάνου· ὦ Ζεῦ, ὑπὸ σῶ φθίσσον κεραυνῷ (Σ.) τῆς ἐπικρύψεως· ὑπὸ τῷ ἱματίῳ, καὶ ἡ τῆς ὑποταγῆς· ὑπὸ νόμοις καὶ πατρί. (Πλ. Πολιτ. Θ', 374).—τρέφεσθαι ὑπὸ τῇ μητρὶ, ὅπερ ἐμφαίνει τι φιλοφρονέστερον τοῦ τρέφεσθαι ὑπὸ τῆς μητρός.

§. 72. Καὶ μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις ὑπὸ σημαίνει τὸ

ὑποκάτω ἐπὶ κινήσεως φοιτᾷ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν ὕλην (Σ).— ἀνακεχωρηκότες ὑπὸ τὸ τεῖχος (Ξ).— ὑπὸ τὴν σκιὰν ἐκαθέζετο (Αγδ.), ἔνθα καὶ τις ἔκτασις προσεπισμαίνεται ἐπὶ ὑποταγῆς ὑφ' ἑαυτοῦ ποιεῖσθαι (Πλ. Πολ. Α', 348) (ἄλλοι γράφουσιν ἑαυτοῖς). Ὡσαύτως οἱ ὑπ' αὐτὸν ἄρχοντες.— οἱ ὑπὸ βασιλεία βάρβαροι (Ξ). Τίθεται προσέτι εἰς δῆλωσιν χρόνου ὑπὸ τὴν νύκτα ὑπὸ τὴν ἑω, ὑπὸ τὸν σεισμόν (Θ. Β', 27).

§. 73. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ μάλιστα 1. ἡ σημασία τοῦ ὑποκάτω, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς ὑπόγειος, ὑποζύγιον, ὑψύδρος, ὑφαλός, ὑποχείριος, ὑπόσπονδος. 3. ἡ τοῦ σχολαίως, ἀνεπαισθήτως καὶ κρυφίως ὑποχωρῶ, ὑπάργω, ὑποδύομαι. Ἐκ τούτων προκύπτει καὶ ἡ τοῦ ὀλίγου ὑπάργυρος, ὑπόχαλκος, ὑπόλευκος — οὐχὶ καθαρῶς λευκός, ὑπόφαιος, ὑπόπικρος. Ἐν πᾶσι δὲ ὑπολανθάνει ἡ ἔννοια τοῦ ὑποκάτω.

§. 74. Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν προθέσεων ἱκανὰ μὲν ἴσως πρὸς ὀδηγίαν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ πρὸς ἐκμάθησιν διότι τὰ τῶν προθέσεων καὶ ἄλλως ἐπ' ἄπειραν σχεδὸν ποικίλλουσιν. Ἐκ τῆς κυριολεκτικῆς εἰς τὴν τροπικὴν, καὶ ἐκ μιᾶς εἰς ἄλλην τροπικὴν σημασίαν μεταπίπτουσαι ἢ ἐκ συγγενοῦς εἰς συγγενῆ σχέσιν τρεπόμεναι, παρίστανται ἐν τέλει ὑπὸ τοσοῦτον ἀπ' ἀλλήλων κεχωρισμένα διάφορα σημαίνόμενα, ὥστε μόλις διακρίνεται ἡ ἀρχὴ καὶ συγγένεια τούτων, καὶ δυσκόλως προσδιορίζεται ἡ κατ' αὐτὸ δύναμις τῆς προθέσεως: ἀρεῖλε τὸν ἄνδρα καὶ ἀνεῖλεν ἡ Πυθία, παραβαίνει ἐπὶ τῶν ὀμηρικῶν δχημάτων, παράβασε ἐν τῇ καμωδίᾳ, παραβαίνει συνθήκας, κτλ.

§. 75. Ἄλλ' εἰ μὲν οὐχὶ ἅπαντα τὰ πλεῖστα ὅμως ἐξηγῶνται διὰ τῆς ἀναλογίας. Οὕτω π. χ. ἐπειδὴ πάντα τὰ προσεχῆ ἐναλλάσσονται, ὁ δὲ τόπος καὶ ὁ χρόνος κοινωνοῦσι τοσοῦτον πρὸς ἄλληλα, διότι δι' αὐτῶν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐνεργεῖ ὁ νοῦς, διὰ τούτου καὶ ἐπὶ τῶν προθέσεων, ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων, ἡ τοπικὴ σημασία εὐκολώτατα μεταπίπτει εἰς τὴν χρονικὴν ὡς ἐπὶ ἐπιρρήμάτων τὸ ἐνταῦθα, π. χ. ἐκ τῆς τοπικῆς σημασίας εὐκόλως μετατρέπεται εἰς τὴν χρονικὴν, οὕτω καὶ ἐν πολλοῖς ἐπὶ τῶν προθέσεων ὡς εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἀγρίαν

περιέρχουσαι, ὡς πρὸς τὸ ἓν, οὕτως εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν, ὡς πρὸς τὸ ἄλλο.

§. 76. Ὡσαύτως κατ' ἄλλην μεταφορὰν ὁ ὑπερβείων τοὺς νόμους εἶναι ὡς ὁ ὑπερβαίνων τοὺς τεθειμένους ὄρους (Ἡρ. ΣΤ', 108) ὁ ἀναιδείην ἐπιειμένος (Ἰλ. Α', 149) εἶναι ὡς ὁ χιτῶνα ἐπιειμένος· ὁ τιμάς τιμι περιάπτων (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε', 60. Η', δ', 32) εἶναι ὡς ὁ περιδέραιον ἢ ἄλλο τι ὑλικὸν περιάμμα περιτιθείς· τινι τὸ λέγειν ἐπὶ τινι ἐπαινον (Θ. Β', 34) καὶ τὸ ὅστις ἐρεῖ ἐπὶ τοῖς ἀποθανούσι (Πλ. Μενεξ. 235), εἶναι ὡς εἰ ἐλέγετο ἐπὶ τῷ τάφῳ, ὄθην καὶ λόγος ἐπιτάφιος. Τὸ ἐπὶ παισὶ τελευτᾶν—ἀποθνήσκει ἀφίνων παιδας, εἶναι ὡς εἰ ἐλέγετο ἐπὶ ταῖς ἀγκάλαις τῶν παίδων. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἐν προγενεστέροις ἐκδόσεσι τοῦ παρόντος, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις δὲ δύο πονήμασί μου ἐπροσπάθησα νὰ ἐξηγήσω καὶ πολλότατα ἄλλα· εἰ δὲ οὐχὶ πάντα, διὰ τῆς ἀκριβεστερας ἐξετάσεως τῆς συγγενείας τῶν ἐννοιῶν, προσοχῇ καὶ ἐπιμελείᾳ πολλότατα ἄλλα γίνονται ἐξηγήσιμα.

§. 77. Οὕτω π. χ. προσποιῶμαι τὴν νίκην—πρὸς ἑμαυτῷ ποιῶ τὴν νίκην, οἰκισιοῦμαι πρᾶγμα ἀλλότριον. Οὕτω παρὰ Φιλῆμονι (ἐν Ἐπιδικαζομένῳ) ὁ λοιδορῶν, ἐὰν ὁ λοιδορούμενος μὴ προσποιῆται, λοιδορεῖται λοιδορῶν—ἐὰν μὴ περὶ ἑαυτοῦ λεγομένην ἐκλαμβάνῃ τὴν λοιδορίαν. Ὡσαύτως ἐν ταῖς μονοστίχοις γνώμαις τοῦ Μενάνδρου· οὐδὲν πέποιθας δεινὸν, ἀν μὴ προσποιῆ (Ἴδε καὶ Κοραῆν εἰς Θεόφραστον ἐν τέλει)· προσποιῶμαι βήττειν—προσαρμύζομαι πρὸς τὸ βήττειν, ὑποκρίνομαι· ὑποβαστάζειν, ὑπέχειν χεῖρα, ὑποστῆναι κινδύνους. Οὕτως ὑπόστεγος ὁ ὑπὸ τῆ σῆγῃ, καὶ ὁ ἐντὸς τῆς οἰκίας, ὑπουλος ὁ ὑπὸ τῆ οὐλῇ, εἶτα δὲ ὁ κρυφίους, ὁ δόλιος.

§. 78. Αἱ προθέσεις ἐνίοτε τίθενται μετὰ τὰς ἰδίαις πτώσεως, ἀναβιβασζομένου συνήθως τοῦ τόνου τῶν δισυλλάβων· λόγων περὶ.—Ἀγαμέμνωνος μετὰ. Τοῦτο καλεῖται ἀναστροφῆ· Ἄλλοτε δὲ εὐρίσκονται χωρισμένοι τῶν πτώσεων, ἄλλης λέξεως μεσολαβούσης· ὁ χωρισμὸς οὗτος καλεῖται τμησις, καὶ εἶναι λείψανον τῆς ἀρχαίας ἐπιρρηματικῆς χρήσεως τῶν προθέσεων, ὡς ἐπὶ Ὀμήρου. Τοιαῦτα ἔμειναν πολλὰ παρὰ τοῖς

ποιηταίς τῶν Ἀττικῶν κάπιθωῦξω γε πρὸς.— πρὸς δ' ἂ βούλομαι λέγω (Αἰσχ. Πρ. 73. 298). — κατὰ μὲν φθίσας τὴν γαμψόφυλλα παρθένον (Σ. Τ. 1190).—δράσω τε πρὸς (Εὐρ. Ὀρ. 622).—ἀπὸ γὰρ βίον αὐτίκα λείψω (Σ. Φ. 1158).—δι' ἄρ' ὀλώλαμεν, τέκνον (Εὐρ. Ἴφ. Αὐλ. 4363).—οὐδ' ἄρ' μὰ Δι' ἔρ γε τεύθεν Ἐξηκεστίδης (Ἀρφ. Ὀρ. 11). Ἀπαντῶνται δὲ καὶ παρὰ τοῖς πεζογράφοις· ζῆν κακῶς ποιεῖν (Θ. ζ', 13)—ζῆμι μοι λάβεσθαι τοῦ μύθου.—ταυτὶ ἐπεικῶς ἐστίν ὑπό τι ἄτοπα—εὐήθη καὶ ὑπό τι ἄσεβη (Πλ. Γ. 493. Φαίδρ. 2321). Τοιαῦτα εἶναι τὰ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐξηγηθέντα, τοιαῦτα καὶ τὰ παρ' ἡμῖν δὲν μετὰ τὸ κάμνω.—πάρα τὸ ἐξήλωσε.—δὲν τὸ λέγει ξανά.

§. 79. Ὡς τὰ ἐπιρρήματα προθετικῶς ἐνίοτε ἐκλαμβάνονται (σ. 150.), οὕτω καὶ αἱ προθέσεις ἐπιρρηματικῶς· ἅπασαι μὲν σχεδὸν παρ' Ὀμήρῳ, συχνὸν δὲ καὶ τοῖς πεζογράφοις Ἰωσι τοῦτο· ἐν δὲ καὶ Αἰθίοπες (Ἡρ. Θ', 32)—πρὸς δὲ (Ἡρ. Α', 7 Β', 119, καὶ πολλαχοῦ).—ἐπὶ δέ·—μετὰ δὲ (Ἡρ. Α', 128. 171, κτλ.). Ἐκ δὲ τῶν Ἀττικῶν παρὰ μὲν τοῖς πεζογράφοις ἢ πρὸς μετὰ τοῦ δέ, πρὸς δέ, ἐπομένῳ συνήθως τοῦ καὶ· πρὸς δὲ καὶ ὑπεσχόμενῳ αὐτῷ (Ξ. Κ. Π. ζ'. δ'. 8)· πρὸς δὲ καὶ κατὰ τύχην (Ξ. Α. Πολ. Β'), ἢ διὰ τοῦ καὶ πρὸς· καὶ πρὸς τὸ ἀνάθημα (Δ. Μειδ. ιέ). παρὰ Πλάτωνι καὶ ἐλευιόν γε πρὸς (Πλ. Γοργ. 469), παρὰ Ξενοφῶντι (Κ. Π. Β', α, 31) πρὸς δ' ἔτι· παρὰ δὲ ποιηταῖς καὶ ἄλλα.

§. 80. Αἱ μέχρι τοῦδε ἐξετασθεῖσαι εἶναι αἱ κύριαί καὶ γνήσιαί προθέσεις, μετὰ ὀνόματος καὶ μετὰ ῥήματος συντιθέμεναι. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι τινὲς ἡμιτελεῖς, οὔτε μετὰ ὀνόματος, οὔτε μετὰ ῥήματος, συντιθέμεναι καὶ μόνον τὴν μετὰ πτώσεων σύνταξιν δεχόμεναι. Τοιαῦτα εἰσὶν ἡ ἄρευ, ἔρεκα, μεταξὺ, ἄχρι, μέχρι ἐντός, ἐκτός, χωρὶς· ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ πρὶν, ἀλλὰ σπανίως· πρὶν ὥρας (Πίνδ. Πυθ. Δ', 43). Ἐν τῷ τοῦ Πλάτωνος (Συμπ. 217) μέχρι δεῦρο τοῦ λόγου προθετικῶς καὶ τὸ μέχρι καὶ τὸ δεῦρο· καὶ τὸ χάριν ἀναφέρουσιν ἐνταῦθα, ἀλλ' αὐτὸ εἶναι προφανῶς ὄνομα, ὡς καὶ τὸ δίκην, πιθανῶς δὲ καὶ τὸ χωρὶς=μικρὸς χώρος, ὡς

νότος καὶ νοτίς, ψῆφος καὶ ψηφίς, μέρος καὶ μερίς, καὶ πολλά ἄλλα, τὰ ὁποῖα ὅμως ἔμειναν καθαρὰ ὀνόματα. Περὶ τούτων ὡς καὶ περὶ τῶν ἀνωτέρω καὶ περὶ τῶν εἰς τὰς προθέσεις ἀναφερομένων κατὰ πλάτος πραγματεύομαι ἐν Σ. Π. Β', καὶ ἐν τῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν σύνταξιν Εἰσαγωγῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ συνδέσμων καὶ πολυσήμων Μορίων.

§. 1. Οἱ σύνδεσμοι χρησιμεύουσιν ὡς καὶ τὸ ὄνομα δηλοῦν, εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους; σύνδεσιν τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ σύνδεσις εἶναι πολυειδῆς διὰ τοῦτο πολυειδεῖς εἶναι καὶ αἱ σύνδεσμοι.

§. 2. Ὡς κύριοι δὲ σύνδεσμοι, τῶν ὁποίων ἡ δύναμις καὶ ἀναγκαιότερον ἀπαιτεῖται καὶ καθαρώτερον ἀναφαίνεται ἐν τῇ συνδέσει καὶ συναφείᾳ τῶν ἐννοιῶν, δυνατὸν νὰ διακριθῶσιν οἱ ἐξῆς, ὀνομαζόμενοι ἐκ τοῦ κυριωτέρου αὐτῶν ἔργου.

1. Οἱ συμπλεκτικοί, καταφατικῶς μὲν καὶ, τε ἀποφατικῶς δὲ οὔτε, μήτε οὐδέ, μηδὲ συμμίχτως; οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ.

2. Οἱ διαζευκτικοί ἢ, ἢτοι, εἴτε.

3. Οἱ ἀντιθετικοί ἢ ἐναντιωματικοί μὲν, δὲ, ἀλλὰ, ἀτάρ, μέντοι, καίπερ, ὅμως, αὖ.

4. Οἱ αἰτιολογικοί ἐπεὶ, ὅτι, διότι, ὡς, ἅτε, ὅτε, ὁπότε, γάρ.

5. Οἱ τελικοί ἵνα, ὡς, ὅμως, ὅφρα.

6. Οἱ ὑποθετικοί, εἰ, εἰάν (ἐκ τοῦ εἰ ἂν), ἂν, ἢν.

7. Οἱ χρονικοί ὅτε, ὁπότε, ἦνίκα, ἐπεὶ, ἔστε, ἕως, ἄχρι, μέχρι.

8. Οἱ συλλογιστικοί ἢ συμπερασματικοί ὡς, ὥστε, ἄρα, δὴ, οὖν, τοίνυν.

9. Οἱ ἀναφορικοί ἐν οἷς καὶ οἱ συγκριτικοί καὶ παραβολικοί ὡς, ὥσπερ, καθὼς, καθάπερ.

10. Οἱ εἰδικοί ἢ διηγηματικοί ὅτι, ὡς.

§. 3. Πολυειδῶς διαιροῦνται καὶ ὀνομάζονται οἱ σύνδεσμοι παρὰ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν· διότι ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀναφέρονται παρ' αὐτῶν διαβεβαιωτικοί, διαπορητικοί, διασαφητικοί, ἐλεγκτικοί, ἐπιφορικοί, συναπτικοί καὶ παρασυραπτικοί. Οὕτω καλούμενοι οἱ ὑποθετικοί, κατὰ τὴν διάφορον σχέσιν τῆς ὑποθέσεως καὶ συνεπειας, ἀποτελεστικοί οἱ τελκοί, κτλ. Τούτων ἡ ἐξακρίβωσις συνδέεται μετὰ τῆς περὶ τὴν Λογικὴν ἐρεύνης, ὡς ἐπραγματεύθησαν αὐτὴν οἱ Στωϊκοί. Ἴδε Δ. Α. Ζ', 71.

§. 4. Ἐπειδὴ διὰ τούτων καὶ τῶν ἐκ τούτων γίνεται ἡ σύνδεσις τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν, διὰ τοῦτο ὁ περὶ τούτων λόγος γίνεται οἰκειότερον ἐν τῷ ἐπομένῳ. *Περὶ συνδέσεως τμήματι, νῦν δὲ ὀλίγα τινὰ περὶ πολυσημῶν Μορίων.*

§. 5. Μόρια ἐν τῇ γραμματικῇ, οἷον μικρὰ μέρη, ἀντιθέτως πρὸς τὰ μεγαλήτερα, εἶναι βέβαια καὶ τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα, καὶ αἱ ἀντωνυμῖαι καὶ τὰ ἄρθρα· συνήθως ὅμως καλοῦνται οὕτω τὰ ἄκλιτα μέρη τοῦ λόγου, τὰ ἐπιρρήματα, αἱ προθέσεις καὶ οἱ σύνδεσμοι. Ἀνωτέρω εἶδομεν ὅτι ποικίλλουσι μὲν καὶ ταῦτα βεβαίως ἐνίοτε κατὰ τὴν χρῆσιν· αἱ προθέσεις π. χ. ἐκλαμβάνονται ἐπιρρηματικῶς, καὶ ἀλλοχῶ μὲν, περὶ ὧν ἀνωτέρω εἶδομεν, καὶ ἐν τῇ λεγομένῃ τμήσει, τὰ ἐπιρρήματα καὶ οἱ σύνδεσμοι ἐκλαμβάνονται προθετικῶς, οἷον ἐγγὺς τούτου, κτλ. οὔτε ὅμως αἱ τοιαῦτα μετατροπαί συχναί, οὔτε ἢ κατ' αὐτὰς σημασία δυσύρετος. Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν μέχρι τοῦδε ἐξηγηθέντων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μόρια, ὧν καὶ ἡ ἀρχὴ πολλάκις δυσύρετος καὶ ἡ χρῆσις πολὺ ποικιλωτέρα καὶ σημασία οὐκ εὐθάρτος· ταῦτα δυνατὸν καλέσαι πολυσημὰ μόρια.

§. 6. Εἶναι δὲ καὶ ταῦτα, ὡς ἐν γένει τὰ μόρια, ἡ λείψανα πτώσεων ἀρχαίων ὡς τοι=τῷ, κατὰ τὸ οἰκει=οἰκῶ, νῦ, ὡς οὐδέτερον τοῦ νῦν κατὰ τὸ ἡδὺν καὶ ἡδύ, ἡ θραύσματα ἄλλων μεγαλητέρων, ὡς δὴ ἐκ τοῦ ἡδῆ, ἄρ καὶ γὰρ ἐκ τοῦ ἄρα, ἐκ τοῦ ἄρα, θὲ ἐκ τοῦ θέν, ἐκ τῶ θήρ, πέρ ἐκ τοῦ περι, γέ, ἐκ τινος ἀγνώστου (ἴσως γὰρ, ἄραν), ἡ συμπίλησι· πολλῶν ὁμοῦ, ὡς γὰρ ἐκ τοῦ γέ καὶ ἄρ, αὔτε ἐκ τοῦ αὔ καὶ τὲ

ἢ τέν, ἔθεν καὶ τὸ λατινικὸν autem, γούν ἐκ τοῦ γέ καὶ οὗν, τοίνυν ἐκ τοῦ τοὶ καὶ γύν, κτλ. Αἱ διὰ τῶν πολυσήμων τούτων μορίων προσδιοριζόμεναι σχέσεις τῶν προτάσεων πρὸς ἀλλήλας εἶναι τοσοῦτον ποικίλαι καὶ τοσοῦτον λεπταὶ ὥστε διαφεύγουσι τῶν πλείστων τὴν προσοχήν. Ἡ δὲ ἐκ τούτου δυσκολία προὔτρεψε πολλοὺς τῶν νεωτέρων ἐν ἰδιαιτέροις πονήμασι νὰ πραγματευθῶσι περὶ αὐτῶν, καὶ εἰς ταῦτα παραπέμπονται οἱ ἀναγνώσται· οὐδὲ ὁ ἡμέτερος δὲ μοριολόγος Ἀναγίας ἐστὶν εὐκαταφρόνητος.

*§. 7. Ἴσως τὸ πολύσημον καὶ τὸ ἐν πάσῃ περιστάσει δυσ-
εὔρετον τῆς ἀρμοζούσης σημασίας τῶν μορίων τούτων ἠνάγκασε τοὺς γραμματικοὺς νὰ κατατάξωσι καὶ παραπληρωμα-
τικούς συνδέσμους οὐχὶ βέβαια ὡς πάντῃ πάντως ἀσημάν-
τους καὶ περιττοὺς, διότι ὑπεράτοπον τοῦτο, ἀλλ' ὡς συμ-
πληροῦντας κατὰ τι τὴν ἔννοιαν. Τὸ ἔμπε δὴ—ἔλα δά—
Kommi doel, ἤθελεν εἶναι ἑλλειπὲς ἀνεῦ τοῦ δὴ. Ἀληθεύει
δὲ μάλιστα τοῦτο, ὅταν εἰς ἄλλα μόρια προσκολλώμενοι, ἐ-
πιτείνωσι, κολάζωσι, μεταποιῶσιν ὀπωσοῦν, καὶ προσθέτωσιν
ἐν γένει παραστρασίαν ἢτοι προσσημασίαν εἰς τὴν ἔννοιαν-
εἶγε, ὡςγε, εἶπερ καίπερ, αὖτε, αὐτὰρ ἢτοι αὐτε ἄρ, οὐκ
οὗν, οὐκοῦν, οὐκουν κτλ. Ἴνα ἀληθεύῃ λοιπὸν τὸ παρὰ τοῖς
ἀρχαίοις «ἀναπληρεῦν τὸ κεχρηγὸς τῆς ἑρμηνείας,» πρέπει νὰ
σημαίνωσι τι. Ἴνα γίνωνται *συσσημαίοντα*, πρέπει νὰ ᾖναι
πρῶτον *σημαίοντα*.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΙΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Συνδέσεως καὶ τῶν Διαφόρων αὐτῆς Τρόπων.

§. 1. **ΕΠΕΙΔΗ** οὔτε ἡ ἀπλή οὔτε ἡ σύνθετος πρότασις ἔφαρκεῖ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ὁμιλίας, διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ ἐνωθῆ πρότασις μετὰ προτάσεως ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον πλήρες, καὶ τοῦτο πάλιν μετ' ἄλλου ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ, καὶ οὕτω καθέξης, πρὸς ἐντελῆ ἐκπλήρωσιν τῶν διανοητικῶν χρεῶν τοῦ ἀνθρώπου. Τοῦτο καλεῖται *Σύνδεσις*.

§. 2. Συνδέεται δὲ εἴτε μέρος πρὸς μέρος ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον, ὡς ἐν ταῖς συνθέτοις προτάσεσιν ἐπὶ ὑποκειμένων, *ἐγὼ καὶ σὺ ἀκούομεν* ἐπὶ κατηγορουμένων, *παλαιὸς κάραθος, φίλος τ' ἐμός* ὡσαύτως ἐπὶ ἀντικειμένων καὶ προσδιορισμῶν καὶ κράτος, καὶ περιβραχιόνια καὶ ψέλλια πλατέα (Ξ).—*φίλους τε καὶ πολίτας—ἄρτι τε καὶ ὕστερον.*—*νῦν τε, ἰπειδάρ τε*, εἴτε ὅλον πρὸς ὅλον ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον πληρέστερον· οὕτως *ἰσχυρόν ἐστιν ἡ ἀλήθεια*, ὥστε πάντων ἐπικρατεῖ τῶν ἀνθρωπίνων λογισμῶν. (Αἰσχίν. Τιμ. 16)· εἴτε μέρος πρὸς ὅλον· ἐστιν *ἀξία ἡ χώρα καὶ ὑπὸ πάντων ἐπαινεῖσθαι*, οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν (Πλ.)· εἴτε καὶ ἀντιτρόπως ὅλον πρὸς μέρος· *τὴν Ἐκτορός τε χ' ἀτέρων πολλῶν κάσιρ* (Εὐρ. Ἐκ. 391).—*κλίσεις γὰρ αὕτη μεγίστη δὴ τοῖς Ἑλλησιν ἐγένετο καὶ ἐπὶ πλείστον ἀνθρώπων.* (Θουκ. ἐν ἀρχῇ).

§. 3. Ἡ σύνδεσις γίνεται κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους· α. κατὰ συμπλοκήν, καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς ἢ

συμμίχτως β'. κατὰ διάζευξιν. γ'. κατ' ἀντίθεσιν ἢ ἐναντιώσιν δ'. κατ' αἰτιολογίαν ε'. κατὰ τέλος ζ'. καθ' ὑπόθεσιν ζ'. κατὰ χρόνον η'. κατὰ συμπέρασμα ἦτοι συνέπειαν θ'. κατ' ἀναφοράν ι'. κατ' εἰδικέσιν ἦτοι διήγησιν.

§. 4. Ἡ τοιαύτη σύνδεσις γίνεται διὰ τῶν κνταλλήλων μορίων ἦτοι συνδέσμων. Κατὰ τὸν τρόπον καὶ τὸ εἶδος τῆς συνδέσεως καλοῦνται καὶ οἱ λόγοι συμπλεκτικοί, διαζευκτικοί, ἀντιθετικοί, αἰτιολογικοί, τελικοί, ὑποθετικοί, ἀναφορικοί, χρονικοί, συλλογιστικοί ἢ συμπερασματικοί ἦτοι λόγοι συνέπειας, εἰδικοί ἦτοι διηγηματικοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν.

§. 1. Οἱ συμπλεκτικοὶ λόγοι ἐκφέρονται κνταφατικῶς μὲν διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων, καί, τέ, καὶ τῶν συνδυασμῶν αὐτῶν, καί—καί' τέ—τέ' καί—τέ' τε—καί' ἀποφατικῶς δὲ διὰ τῶν οὔτε—οὔτε, μήτε—μήτε, οὐδὲ—οὐδέ, μηδέ, καὶ συμμίχτως διὰ τῶν οὐ μόνον—ἀλλὰ καί.

§. 2. Ἡ διὰ τῶν συμπλεκτικῶν τούτων μορίων σύνδεσις ὄχι μόνον δὲν γίνεται ἀδιαφόρως καὶ αὐθαιρέτως, ἀλλὰ, τοῦναντίον, καὶ κατὰ τὴν φύσιν τῶν συνδεομένων καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἐν τῇ συμπλοκῇ ἐνώσεως εἶναι τοσοῦτον ἀπ' ἀλλήλων οἱ τρόποι αὐτῆς διαφέροντες, ὥστε ἀφ' ἐνὸς μὲν δεικνύουσι τὴν λεπτόνοιαν τῶν Ἑλλήνων, ἀφ' ἑτέρου δὲ γίνονται δυσπερίληπτοι, πολλακίς δὲ καὶ δυσδ. ἀγνωστοί. Λέγομεν δὲ περὶ τούτων, ὡς ἐν τύπῳ τὰ ἐξῆς.

§. 3. Ἐκ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων ὁ καὶ ἐνόησι μετ' ἀλλήλων δύο ἢ πλείονα, ὅμοια ἢ ἀνόμια, μέρη λόγων ἢ λόγους ὀλοκλήρους, ἐν ὅλον ἀποτελῶν δι' αὐτῶν, δυάδα, τριάδα, κλ. ὁ Ἀρτίου παῖς καὶ σύ.—φῦλον ὀρνίθων ... καὶ θηρῶν ἀγρίων ἔθρη (Σ.).—δὶς καὶ τρίς. Συζεύγει δὲ μάλιστα λόγους ὀλοκλήρους, ὡς ἡ δ' ἐμὴ νόσος ἀεὶ τέθηλε κάπι μείζον ἔρχεται (Σ. Φ. 258).—ἐλεοῦσι μὲν καὶ που τι καὶ βορᾶς μέ-

ρος προσέδοσαν (Σ. Φ. 308). ἴνιοτε δὲ καὶ τριπλασιάζε-
ται καὶ τετραπλασιάζεται· καὶ περὶ παιδαγωγῶν, καὶ περὶ
μουσείων, καὶ περὶ ἐρμῶν, (Αἰσχ.)—καὶ οὕτως ἡμᾶς κα-
τεφρόνησε, καὶ τοὺς πολεμίους ἔδεισε, καὶ ἰππεύειν ἐπεθύ-
μησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρότισεν (Δυσίας).

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ κατ' ἐπιδοτικὴν σημασίαν ἔνθα
λαμβάνει οἷον ἐπιβόηματικὴν ἔννοιαν=προσέτι· αὐτὰ γὰρ ταῦ-
τα καὶ οἱ θεοὶ πεπόνθασιν· (Πλ. Εὐθύφρ. 366)=οὐ μόνον
ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ οἱ θεοί.—καὶ σὺ Βρούτε ('Ἴδεκατωτέρω);
Καί, τούναντίον, (κατ' ἑλαττωτικὴν ἔννοιαν, ἐκ τοῦ μείζονος
εἰς τὸ ἕλλατον τίθεται ὁ κατ' ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώ-
σκορτα ροῆσαι ('Οδ. Α'. 58)=καὶ καπνὸν μόνον=καὶ ἄνευ
ἄλλου.—καὶ τριχὸς ἄξιον ('Αρρ. Β. 604).—ἀλλ' ἀρκεῖ καὶ
τοῦτο (Πλ. Γοργ. 198). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ ἐναντιω-
ματικὴ σημασία τοῦ μορίου τούτου, μάλιστα μετὰ μετοχῶν
καὶ μισοῦντες αὐτοὺς ὅμως ἀπείχοντο αὐτῶν (Ξ.)· τοῦτο δὲ
συνηθέστερον ἐκφέρεται διὰ τοῦ καίπερ· καίπερ χαλαίπὸρ
(τὸ χωρίον ὄν· Θ.).

§. 5. Ὀμοίως δὲ καὶ ὁ τὲ συμπλέκει μέρη λόγου καὶ λό-
γους ὀλοκλήρους, ἀλλὰ σχέσιν ἔχοντας πρὸς ἀλλήλους. Τεῦ-
κρος ἐγὼ τε (Σοφ.).—αἱ Μυκῆναι ἢ Σπάρτη τε (Σ.).—ἄ-
σκοπα κρυπτὰ τ' ἔπη (Ξοφ. Φ. 1112).—δρᾶν λέγειν τε—
τόλμησον, οἴκτειρόν τε μιν (Σοφ.).—ἐπιστρατεύει πατρίδα
τῆν ταύτης... κτείνει τ' ἀνακτα πατέρα τῆσδε (Σ. Τρ. 362).
Ἡ χρῆσις τοῦ τὲ μόνου, συχνοτάτη μὲν οὔσα παρὰ τοῖς ἐπι-
κοῖς, συνήθης δὲ καὶ παρὰ τοῖς τραγικοῖς εἶναι σπανιωτέρα
παρὰ τοῖς πεζοῖς· Τισίαν δὲ Γοργίαν τε εἰσώμεν εὐθεῖν
(Πλ. Φαίδρ. 267. Ἴδε καὶ Θουκ. Α', 14. 60. Β', 12).

§. 6. Περὶ διαφορᾶς τῶν διὰ τῶν συνδέσμων καὶ κατὰ τὲ
συμπλεκόμενων ὑπάρχει διαφωνία τῶν φιλολόγων, ἄλλων ἄλ-
λα λεγόντων, οὔτε σύμφωνα οὔτε ἀείποτε σαφῆ. Φαίνεται δὲ
ὅτι ὀρθότερα τὰ τοῦ Ἑρμάννου, σαφέστερόν τε καὶ ὀρθότερον
ἐξηγηθέντος μετέπειτα. (Ορυσ. III.) ἢ ἐν Βιγέρω. Ὁ μὲν
καί, κατ' αὐτόν, ἐστὶ κυρίως συμπλεκτικός, ὁ δὲ τὲ προσθε-
τικός· ὁ λέγων ἐγὼ καὶ σὺ πορευόμεθα δηλοῖ ὅτι οἱ δύο βα-

δίξουσιν ὁμοῦ, οἷον ζευγος ἀποτελοῦντες, ὁ λέγων ἐγὼ σύ τε περιεσόμεθα δηλοῖ ὅτι τοῦ ἐνός βαδίζοντος ἔπεται ὁ ἕτερος, καὶ λείποντος δὲ τούτου ἤθελε βχδίζει ὁ πρῶτος· προσθέτει λοιπὸν εἰς τι προηγούμενον κυριώτερον ἄλλο τι οἷον δευτερεῖον. Εἰ δὲ τοῦτο ἀπανταχοῦ ἐπ' ἀκριβὲς δυνατὸν ἐφαρμοσθῆναι, ἄλλο ζήτημα.

§. 7. Ἐκ τῶν συνδυασμῶν τῶν προειρημένων τούτων συμπλεκτικῶν μορίων ὁ μὲν καὶ—καὶ συμπλέκει, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ καὶ, μέρη λόγου καὶ λόγους, σημαίνων τὸ τέλος τοῦτο, ὅσον καὶ ἐκεῖνο· κομίσας καὶ χρήματα καὶ ἀνδρας (Ἡρ.).—ὄρῳσι καμὲ κασὲ—καὶ τὸν ἐχθρὸν καὶ τὸν φίλον τιμῶσι (Σοφ.).—τολμᾶν ἀνάγκη, κἂν τύχῳ κἂν μὴ τύχῳ (Εὐρ.)· καὶ νῦν καὶ αἰεὶ (Πλ.).

§. 8. Ὁ τὲ—τὲ συμπλέκει, ὡσαύτως κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ τὲ, μέρη λόγων καὶ λόγους, μάλιστα ἑμοειδεῖς, ὡς ἔν τ' ὀδύραις ὁμοῦ λιμῶ τε οἰκτρὸς. — τοῦ σώματος αὐτός τε οὐκ ἡμέλει, τοὺς τε ἀμελοῦντος οὐκ ἐπήρει, (Ξ. Ἀπομν. Α', β', 4)—οὗτοί τε βελτίονες ἐσόμεθα, οἱ τε παῖδες οὐκ' ἀνρῆθίας πονηροὶ γίγνοιτο (Ξ)· καὶ οὗτος δὲ τριπλασιάζεται καὶ πενταπλασιάζεται, ὡς ἐν ταῖς ἀριθμήσεσιν, ὑπὲρ τ' ἔμαυτοῦ, τοῦ θεοῦ τε, τῆς δὲ τε γῆς (Σοφ.).—τυφλὸς τὰ τ' ὦτα, τὸν τε νοῦν, τὰ τ' ὄμματα ἦν (Σοφ.), πενταπλασιάζεται δ' ἐν Τραχινίαις (1804—1089).

§. 9. Ὁ καὶ—τὲ προσθέτει λόγον λόγῳ—προσέτι δὲ· καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν εἰκότες (Ὅδ.)—καὶ τ' ἰσσυμένην κατέρυκε (Πλ.). Τίθεται δὲ παρ' Ἀιτιχοῖς συνθήτως διαχωριζόμενος διὰ τινος μορίου (καὶ ἤδη τε, καὶ τῆν τε), καὶ ἄλλου λόγου ἐπομένου μετὰ τοῦ καὶ, ὡς καὶ ἤδη τε ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν, καὶ πλησίον ἦν ὁ σταθμός. (Ξ. Ἀν. Α', ἡ, 1). Μόνον δὲ τὸ καὶ—τὲ, ἄνευ ἄλλου ἐπομένου καὶ, φαίνεται ὅτι δὲν ἀπαντᾶται παρὰ τοῖς Ἀιτιχοῖς πεζογράφοις, ὅθεν τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Α', 9.) κρίνεται ὑποπτον. Ἄλλως δὲ παρὰ τοῖς ποιηταῖς αὐτῶν (Σοφ. Τρ. 550, καὶ ἀλλαχόθι).

§. 10. Ὁ τὲ—καὶ συμπλέκει μέρη λόγων, καὶ λόγους ἐξηγοῦντας μάλιστα ἐννοίας ἑμοειδεῖς· ὡς ἀνδρες τε καὶ γυ-

καίκες, —τά τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα (Ξ.). — ἡ Ἑλλὰς μεταρρίσιατό τε καὶ μετωκίζετο (Θ. ἐν ἀρχῇ). Ὠσαύτως ὀρθῶς τε λέγετε, καὶ ἐγὼ ἐν τῷ νόμῳ πείσομαι (Ξ). Ὁ τε προτομαῖζει καὶ προσχαιτεῖ τὸν ἐπόμενον καὶ, ἡ δὲ σχέσις τῶν συνδεομένων εἶναι στενωτέρα ἐν τούτοις ἢ ἐν τῷ καὶ—καί.

§. 11. Καὶ ὁ δὲ σύνδεσμος, πολύσημος ἄλλως ὄν, διαφορικός, ἀντιθετικός, μεταβατικός, κτλ. λαμβάνει ἐνίοτε καὶ συναπτικὴν σημασίαν, ἄλλο τι ἀνάλογον προσθέτων εἰς τὰ προηγούμενα καὶ συνεχίζων οὕτω τὸν λόγον καὶ κρατηγόν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξεν (Ξ. Ἄν. Α'. α. 2) = προσέτι. Καὶ ἐν τῷ ὁμηρικῷ (Ἰλ. Γ', 122), ἔθα ὁ Ἄγαμέμνων διὰ τοῦ δὲ ἀπαριθμεῖ τὰ πρὸς τὸν Ἀχιλλεῖα προσφερόμενα δῶρα, δυσκόλως παρατηρεῖται ἄλλο τι ἢ ἀπλῆ πρόθεσις. Οὐδὲ ἐν τῷ τοῦ Αἰσχύλου (Πέρ. 492) ὦ παῖδες Ἑλλήνων, ἔτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδα, ἐλευθεροῦτε δὲ παιδας, γυναῖκας, ὑπάρχει ἄλλη ἔννοια. Καθ' αὐτὸ δὲ συμπλεκτικὴν ἔννοιαν λαμβάνει ὁ δὲ ἐν τῷ πᾶς ἄνθρωπος ζῶον, πᾶρ δὲ ζῶον οὐσία. Ἐχει δὲ τὴν σημασίαν τοῦ τε—καὶ ἐν τῷ σύρειμι μὲν θεοῖς, σύρειμι δὲ ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς (Ξ. Ἄν. Β'. α, 82), τὸ ὁποῖον ὅμως διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ ῥήματος καὶ ἐντονώτερον καὶ χαριέστερον γίνεται.

§. 12. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ καταφατικῆς συμπλοκῆς ἔστι δέ, ὡς εἶπομεν, καὶ ἀποφατικῆς. Ὡς δηλ. τὸ τε—καὶ ἐνώνει εἰς ἓν πάντα τὰ συνδεόμενα ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. —πεῖοί τε καὶ ἱππεῖς, οὕτω καὶ τὸ οὔτε οὔτε ὦς οὔτε ἄνδρες οὔτε γυναῖκες. —οὔτε πεῖοί οὔτε ἱπποῖς. Ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον καταφατικῶς, τὸ δὲ δεύτερον ἀποφατικῶς τὸ πρῶτον λέγει περὶ ἀμφοτέρων καί, τὸ δεύτερον λέγει περὶ ἀμφοτέρων οὐχί. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ἐξηγεῖ περὶ ἀμφοτέρων τῶν συνδεομένων κοινόν τι σημεῖον ἐπαφῆς, διὰ τοῦτο καὶ τὰ διὰ τοῦ οὔτε—οὔτε συνδεόμενα κατατακτικά εἰς τοῦς συμπλεκτικούς λόγους. Ὠσαύτως τὰ διὰ τοῦ μήτε—μήτε.

§. 13. Ἐν τούτοις τηρεῖται ἡ δῖναμις τῶν ἀποφατικῶν μορίων οὐ, μή, τοῦ συμπλεκτικοῦ τε, καὶ τοῦ δέ, συμπλε-

κτικῶς ἐκλαμβανομένου. Τίθεται λοιπὸν τὸ οὔτε—οὔτε, κατὰ μὲν τὴν ἀπόφασιν, ἔνθα δίχα συμπλοκῆς, ἀρμόζει τὸ οὔ, δυνάμει δὲ τοῦ τέ, ἔνθα, ἀρμόζει τὸ τέ—καί, ἐπὶ λογικῶν ἀντιδιαίρέσεων ἑνὸς τινος ἄλλου· οὔτε θεὸς οὔτε ἄνθρωπος (Ἀρφ. Πλ. 42).—ἥς (παιδεύσεως τῆς ψυχῆς) οὔτε ἄνθρωπος οὔτε θεοῖς τῇ ἀληθείᾳ τιμιώτερον οὔτε ἔστιν οὔτε ποτὲ ἔσαι (Πλ. Φαίδρ. 241). Ὡσαύτως καὶ τὸ μήτε—μήτε, ἔνθα ἄλλως ἀρμόζει τὸ μὴ καὶ τὸ τέ· καὶ ὅπλα μὴ ἐπιφέρειν τῷ Πελοποννησίῳ στρατῷ, μήτε κατὰ γῆν μήτε κατὰ θάλασσαν (Θ. Δ', 16), = μὴ δώμεν αὐτοῖσι σχολὴν μήτε βουλευσασθαι, μήτε παρασκευάσασθαι ἀγαθὸν ἑαυτοῖς μηδὲν (Ξ. Κ. Π. Δ', 6', 22).

§. 14. Ἐπειδὴ καὶ ὁ σύνδεσμος δὲ ἐκλαμβάνεται ἐνίοτε συμπλεκτικῶς ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν, διὰ τοῦτο καὶ τὸ οὐδὲ καὶ μηδὲ τίθενται ἐπὶ ἀποφατικῆς συμπλοκῆς· οὐδὲ τοῦτο= καὶ τοῦτο οὐχί—μηδὲ τοῦτο=καὶ τοῦτο μὴ· ἦν δὲ οὐδὲ ἀδύνατος (Θουκ. Δ'. 84)=πρὸς τοὺς ἄλλοις δὲν ἦτο καὶ ἀδύνατος—μηδὲ τοῦτό τις πρᾶσβύτατον ἦκει κριτᾶς (Θ' Δ', 61). Ὡσαύτως ἐπὶ ἐπιδοτικῆς καὶ ἐλαττωτικῆς ἐννοίας· οὐδ' ἐωρακότες (Ξ. Κ. Π. Α', α, α, α, 3).—ἄνδρες γεωργοὶ καὶ οὐ θαλάσσιοι, καὶ προσέειπε οὐ δὲ μελετῆσαι ἐασόμενοι (Θ. Α'. 142)· πάντα πέφρακται, κοῦκ ἔστιν ὅπῃς οὐδὲ σέρῳ διαδῦναι (Ἀρφ. Σφ. 351).—κομψὸς στρατιώτης οὐδ' ἂν εἰ πλάττοι θεὸς οὐθεὶς γένοιτ' ἂν (ἐξ ἀδήλων Μενάνδρου)—μηδὲ Βελόνης, ᾧ γίλλται ἐπιθύμησον ἀλλοτρίαι ποτὲ (ἐκ τῶν νέθων Μενάνδρου· περὶ ἀορίστου ἐν τῇ προστακτικῇ ἴδε σελ. 103 §. 14). Καὶ τὸ οὐδεὶς δὲ λαμβάνει ἐπιδοτικὴν δύναμιν, χωριστὰ γραφομένων τῶν ἐξ ὧν συντίθεται καὶ τοι γινομένης τῆς δυσαρέστου τῆς Ἀπτικῆς χασμωδίας· οὐδὲ εἰς μάγειρον ἀδικήσας ἀθῶος διέφυγεν·—παραμενεῖ οὐδὲ ἐν (Μέν. ἐν δυσκόλῳ καὶ ἐν Ἀνδρογύνῳ). Οὕτω καὶ μηδεὶς.

§. 15. Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχει καὶ τρίτος ἄλλος τρόπος συμπλοκῆς σύμμικτος, καταφατικός τε καὶ ἀποφατικός συνάμα, διὰ τοῦ οὐ μόνον—ἀλλὰ καὶ συνήθως ἐκφερόμενος, καὶ οἷον κλιμακωτὸς ὢν, μείζονος ἢ ὡς μείζονός τινος προσιθε-

μένου διὰ τοῦ δευτέρου κώλου· οὐ σὺ μόνον λειδοθήσεται ἀλλὰ καὶ ἐμοί (Ξ. Κ. Π. Η'. ή, 17).

§. 16. Εἶναι δὲ περὶ τούτου σημειωτέα τὰ ἐξῆς· α'. ὅτε ἄνευ τοῦ καὶ ἔτι μᾶλλον ἐξαιρέται τῶ ἐν τῶ δευτέρῳ κώλῳ· καὶ ἰμάτιον ἠμφίεσαι (ὦ Σώκρατες) οὐ μόνον φαῦλον, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ (Σ. Απομν. Α'. λ', 2)· β'. ὅτι πολλάκις τιθεμένου τοῦ οὐ μόνον ἐν τῶ πρώτῳ κώλῳ, ἐξυπονοοῦνται τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν ἠγουμένων ἢ καὶ σχολῆ, ἔφη, ἔσται ὦ πάτερ, σωμασχεῖν τοῖς στρατιώταις; Οὐ μὰ δὲ, ἔφη ὁ πατήρ, οὐ μόνον γε (σχολῆ ἔσται), ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη (Ξ. Κ. Π. Α'. ς', 17)· γ'. ὅτι ἀντὶ τοῦ ἀλλὰ καὶ, τίθεται πολλάκις ὁ δὲ ἐν τῶ δευτέρῳ κώλῳ ὅθεν οὐ μόνον ἀγαθὸς ἀν στρατιώτης εἶη, πόλιν δὲ καὶ ἄστυ δυνάμενος διοικεῖν (Πλ. Ν. Β', 666).

§. 17. Καὶ τὸ οὐχ ὅτι—ἀλλὰ καί, καὶ οὐχ ὅπως=ἀλλὰ καί, τίθενται ἐπὶ τοιαύτης συμμίκτου συμπλοκῆς, ἀλλὰ μετὰ τινος διαφορᾶς. Τὸ μὲν οὐχ ὅτι ἀλλὰ καί, ὅπερ κυρίως οὐ λέγω τοῦτο ὅτι, κτλ, ἐκφέρει καταφατικὴν ἔννοιαν=οὐχὶ μόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ὅ ἴσθι καὶ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο· οὐχ ὅτι ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες. (Πλ. Συμπ. 179.—καὶ οὐχ ὅτι μόνος ὁ Κρίτων ἐν ἡσυχίᾳ ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ (Ξ. Απομν. Β', θ'. 8· ἐνθα ἴδε Κοραῆν).—ἀ οὐχ ὅτι ἀρέφν ἀν, ἀλλὰ καὶ ἐναντιότερας καὶ καλλίους ἐποίει (παρὰ Θεοφράστῳ)—δανειζόμενος οὐχ ὅτι παρὰ τῶν ἰδιωτῶν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν πόλεων (παρὰ Δίῳνι Κασσίῳ). Ἀποφατικὴ δὲ ἔννοια δι' αὐτῆς ἐξηγεῖται, προστιθεμένου ἐν τῶ ἐπομένῳ κώλῳ τοῦ οὐδέ· οὐχ ὅτι τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλ' οὐδέ τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ (Θ. Β', 97)=οὔτε τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ, οὔτε τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ.—οὐχ ὅτι τῶν ὄντων ἀπεστερήμην ἀν, ἀλλ' οὐδ' ἀν ἔζην, ἀντὶ ἔζων (Δ. Τιμοκρ. 702).

§. 18. Τοῦναντίον δὲ τὸ οὐχ ὅπως, εἴτε ἐπομένου τοῦ οὐδέ· εἴτε τῆς ἀντιθέσεως μόνον ἐν ταῖς ἐννοίαις ἐνυπαρχούσης, ἐξηγεῖ ἔννοιαν ἀποφατικὴν=οὐ μόνον τοῦτο οὐχί, ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνο, ὅ ἐστιν οὐδέ τοῦτο οὐδ' ἐκεῖνο· ὑμῖν δ' οὐχ ὅπως περὶ τοῦ τόκου λόγος ἐστίν, ἀλλ' οὐδὲ τ' ἀρχαῖα παραλαβεῖν δυνάμεθα (Δημ. Διορναϊοδ. θ').—οὐχ ὅπως ἀδικοῦντες ἀλλ'

οὐδ' ἐπιδημοῦντες ἐφυγαδενόμεθα (Ξ. Ἑλλ. Β', δ', 14).—
 οὐχ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ
 δουλείας μετρίας τυχεῖν ἠξιώθημεν (Ἰσοκρ. Πλ. γ').—ἡ δὲ
 γῆ οὐχ ὅπως τινὰ καρπὸν ἤνεγκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὕδωρ ἐπὶ
 τῶν φρεάτων ἐξέλιπερ (Δ. Μολυκλ. 1225)—οὐχ ὅπως ἡμῖν
 τῶν αὐτοῦ τε ἀπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑμετέρων πολλὰ ὑ-
 φήρηται (Λυσ. κατὰ Νικομάχου Γραμματέως § 26).—οὐχ
 ὅπως κωλύται γενήσεσθε, . . . ἀλλὰ καὶ περιόψεσθε, κτλ.
 (Θουκ. Α', 35). Τὸ δὲ (Θουκ. Η', 89) οὐχ ὅπως ἴσοι ἀλλὰ
 καί. . . = οὐ μόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἔτι μείζον, διότι δὲν
 ἔπεται ἀντιθετικῆ ἔννοια, non pas l'égal, mais le pre-
 mier de tous.

§. 19 Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι τὸ οὐχ ὅτι ἐκλαμβάνεται
 καὶ=τῷ καίπερ' ἐπεὶ Σωκράτει γ' ἐγὼ ἐγγυῶμαι μὴ ἐπιλή-
 σεσθαι, οὐχ ὅτι παίζει καὶ φησιν ἐπιλήσμων εἶναι. — τὸ
 δὲ εἶναι παραχόθεν ἐξαιρετέον, οὐχ ὅτι ἡμεῖς πολλὰ καὶ
 ἄρτι ἠγαγκάσμεθα ὑπὸ συνθηλαίας καὶ ἀρεπιστημοσύνης χρῆ-
 σθαι αὐτῷ (Πλ. Πρωτ. 366. Θεαιτ. 157). Προσέτι δὲ ὅτι
 ἀντὶ τοῦ οὐχ ὅτι καὶ οὐχ ὅπως τίθεται μὴ ὅτι καὶ μὴ ὅπως
 ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας· οὐκ' ἂν ἡμεῖς ἀσφαλῶς ἐργαζόμεθα,
 μὴ ὅτι τὴν τούτων, ἀλλ' οὐδ' ἂν τὴν ἡμετέραν (Ξ. Κ. Π. Γ',
 21).—μὴ ὅτι ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἐδύ-
 ρασθε (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 16). — μὴ ὅτι θεὸς ἀλλὰ καὶ ἄν-
 θρωποι καλοὶ κἀγαθοὶ οὐ φιλοῦσι τοὺς ἀπιστοῦντας (Ξ).

§. 20 Μετὰ μείζονος ἐμφάσεως καὶ τὸ οὐχ ὅπως καὶ τὸ
 μὴ ὅτι ἐπιτάσσονται εἰς τὸν λόγον· οὐδ' ἐπιτάγει χαμαὶ οὐχ
 ὅπως βαδίζειν ἐδύνατο (Λουκ. Ν. Δ. 21).—ἂ καὶ λόγῳ ἐ-
 στίει ἀκοεῖν οὐκ ἐπιτερπές, μὴ ὅτι δὴ, ἔργῳ (Πλ. Φαίδρ.
 240).—οὐδὲ πλεῖν, μὴ ὅτι ἀναιρεῖσθαι τοὺς ἄνδρας δύνα-
 τὸν ἦν (Ξ. Ἑλλ. Β'. ιγ'. 132).—ἴνα μὴ εἶπω τοῦτο, τὸ μεί-
 ζον. Σπανιώτατα καὶ τῆς τοιαύτης σημασίας ἀπιντῶνται τὰ
 οὐχ οἶον καὶ οὐχ ὅσον· οὐχ οἶον ὠφελεῖν δύναται ἂν τοὺς
 φίλους, ἀλλ' οὐδ' αὐτοὺς σώζειν (παρὰ Πολυβίῳ).—οἱ μὲν
 οὐχ ὅσον οὐκ ἠμύναρτο, ἀλλ' οὐδ' ἐσώθησαν (Θουκ. Α', 62)
 —οὐ μόνον τοῦτο οὐκ ἐποίησαν, ἀλλ' οὐδ' ἐκείνο.

§. 21. Ἐπισημειωτέον δ' ἐπὶ πᾶσι τούτοις ὅτι ἡ ἀναμφισβήτητος ἐκδοχὴ καὶ ἡ ἀκριβοῦς σχέσις πάντων τούτων εἶναι πολυλίκαις τοσοῦτον ποικίλη καὶ λεπτή, ὥστε ἀποβαίνει δυσείρετος. Καὶ περὶ τούτων δὲ καὶ περὶ τῆς ὀρθῆς ἀκολουθίας τῶν οὐ, οὔτε, οὐδὲ μή, μήτε, μηδέ, περὶ τῆς μετ' ἄλλων μορίων συζεύξεω; τῶν συμπλεκτικῶν, οἶον καὶ γε, καίτοι, καίπερ, καὶ γάρ, καὶ μήν, κτλ, παραπέμπονται: οἱ ἀνεγκνῶσται εἰς τοὺς ἐκ προθέσεω; περὶ τῶν τοιούτων πραγματευθένται, εἰ καὶ οὗτοι δὲν εἶναι πάντοτε σύμφωνοι πρὸς ἀλλήλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ λόγων. Διαζευκτικῶν

§ 1. Ὡς οἱ συμπλεκτικοὶ λόγοι ὑποθέτουσι συμφωνίαν τῶν συνδεομένων κώλων, οὕτως ἀπ' ἐναντίας, οἱ διαζευκτικοὶ χωρισμόν. Ὡς τὸ *ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες* ἐνόησι τὰ δύο κῶλα εἰς ἓν ὄλον, τὸ οὔτε *ἄνδρες* οὔτε *γυναῖκες* ὡσαύτως, τὰ ἐνόησι δηλ. καθ' ὅτι ἀποκλείει ἀμρότερα τῆς περὶ αὐτῶν γενομένης κρίσεως, οὕτω τὸ ἢ *ἄνδρες* ἢ *γυναῖκες* τὸ ἐν μὲν παραδέχεται, τὸ δ' ἕτερον ἀποθεῖται καὶ ἀποκλείει περὶ τοῦ ἐνὸς λέγει *ναί*, περὶ τοῦ ἄλλου λέγει *οὐχί*.

§. 2. Φανερόν δὲ ὅτι, ὅταν τὰ διαζευγνόμενα ᾖ·αι· εἰς διαμέτρου ἀντικείμενα, μηδὲν ἔχοντα τὸ μεσολαθοῦν, καθ' αὐτὸ ἀντιφάσκοντα, τοῦ ἐνὸς ἀληθεύοντος, τὸ ἕτερον εἶναι ψευδές· ἢ *ζωὴ* ἢ *θάνατος*· οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλω; ἐχόντων, ὡς ἢ *μέλαν* ἢ *λευκόν*· διότι δυνατὸν μηδέτερον εἶναι ἀληθεῖ· οὕτως ἢ *χρυσός* ἢ *ἄργυρος*, κτλ. Ἴδε κατωτέρω §. 4 καὶ §. 5.

§. 3. Οἱ διαζευκτικοὶ λόγοι ἐκφέρονται διὰ τῶν διαζευκτικῶν μορίων ἢ — ἢ ἢ *λέγε τι σιγῆς κρεῖττον* ἢ *σιγῆν ἔχε* (Εὐρ.).— ἢ *πολέμῳ κρατηθεῖς*, ἢ *καὶ ἄλλον τινα τρόπον δουλωθεῖς* (Ξ. Κ. Π. Γ'. α, 11). Τὸ διαζευκτικὸν & προσλαμβάνον τὸ *τοί* (= τῷ, ἐπὶ τῷ, ὄντως), γίνεται ἤτοι καὶ ὁ σύνδεσμος οὗτος συνήθως προτίθεται ἐπὶ τῶν διαζευκτικῶν λόγων ἤτοι τὸ πρότερον ἢ ὕστερον οὐκ ὀρθῶς λέγει (Πλ. Πρωτ.)

339)—ἦτοι μαχομένους πεισομένους (Ξ.). Σπανίως προτάσσεται τὸ ἢ τοῦ ἦτοι. Ἔστι δὲ τὸ διοζευκτικὸν τοῦτο ἦτοι οὐ διάφορον ἕως τοῦ παρ' ἐπικείας ἦτοι.

§. 4. Ὡσαύτως γίνεται ἡ διάζευξις διὰ τῶν εἴτε —εἴτε καὶ δεῖξεις τάχα, εἴτ' εὐγενῆς πέφυκας εἴτ' ἐσθλῶν κακῆ (Σ. Ἄρτ. 37—38).—παρὰ τῆς Ἐκάστης ἔξεστι τοῦτο πυθέσθαι, εἴτε τὸ πλουτεῖν εἴτε τὸ πειρῆν βέλτιον (Ἄρφ. Π.λ. 594—). Τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τοῦ οὐρ εἴτ' οὐρ ἀληθές, εἴτ' οὐρ ψεῦδος (Πλ. Ἀπολ. 34). Τιθεταὶ δὲ μάλιστα τὸ εἶε —εἴτε, πλειόνων ὄντων κώλων ἄπερ, φυσικῶ τῶ λόγῳ, οὐκ ἀναιρουσιν ἀλληλα, καὶ ἀδιάφορος τρόπον τινά, παρίσταται ἡ παραδοχὴ τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου· εἴτ' ἐν γραφικῇ, εἴτ' ἐν μουσικῇ, εἴτε δὴ ἐν πολιτικῇ (Πλ. Πολιτικ. ζ', 493.) Ὡσαύτως διὰ τοῦ ἐάν τε —ἐάν τε, ἦν τε—ἦν τε· δάγαθος ἀνήρ, σώφρων ἐάν καὶ δίκαιος, εὐδαιμόνων ἐστὶ καὶ μακάριος· ἐάν τε μέγας καὶ ἰσχυρός, ἐάν τε σμικρὸς καὶ ἀσθενὴς ἦ, καὶ ἐάν πλουτῆ καὶ μὴ (Πλ. Ν. Β', 660) Ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ τοῦ εἴτε ἢ· εἴτε Λυσίας ἢ τις ἄλλος πώποτε ἔγραψε. (Πλ. γαῖδρ. 277).

§. 5. Ὡς δὲ ὁ καὶ καὶ τὲ καὶ τρεῖς καὶ πολλάκις ἐπὶ συμπλοκῆς τίθενται, οὕτως ὁ ἢ ἐπὶ διαζεύξεως· ἡ Αἴας, ἡ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυσσεύς (Πλ. Α'. 145).—ἢ κύνες καθήρισαν ἢ θῆρες ἢ πτηνὸς οἰωρός (Ξ Ἄρτ. 1081).—ἢ τέκνον ἢ λέχος ἢ χρέος ἢ θεός (Σ. Κ. 251).—ὅτι καλὸν ἢ αἰσχρόν ἢ ἀγαθὸν ἢ κακὸν ἢ δίκαιον ἢ ἀδίκον (Πλ. Πολ. ζ', 493). Ἐπὶ τοιαύτης περιστάσεως ὁ ἢ σύνδεσμος καλεῖται παρὰ τῶν γραμματικῶν παραδιαζευκτικός. Ἐν τῇ παραδιαζεύξει ταύτη τὸ ἐν δὲν ἀπικλείει ἀναγκαίως τὸ ἕτερον, ἀλλὰ δυνατὸν καὶ νὰ συνυπάρχωσιν· αἴ γὰρ τὸ ἐν, ἢ τὸ ἕτερον, ἢ καὶ ἀμφότερα· κατὰ τοὺς γραμματικούς. Καὶ πάλιν, ὡς ἐπὶ τῶν συμπλεκτικῶν λόγων πολλάκις τίθεται εἰς μόνος σύνδεσμος, καὶ Σωκράτης εἶπε ταῦτα, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν διαζευκτικῶν τίθεται μόνον τὸ ἐν μόνιον, ἐξυπονοουμένου τοῦ ἄλλου· ζητῶν ὄλεθρον ἢ φυγῆν ἐκ τῆς δε γῆς (Σ. Τ. 659).—τοῦτό ἐστιν ἦτοι τούτου τι εἶδος ἢ δικαιοσύνη (Πλ. Πολ. Δ', 433).—ἢ τοῦτό ἐστιν, ἢ βεβαίως τούτου εἶδος—ἐξ ἢ ἐπτά (Ξ.

'Ελλ. Γ', γ, 9).—*έννια ἢ δέκα* (Ξ.).—*δύο ἢ καὶ πλείους ἡμέρας* (Σοφ.). Ἐκ τούτων τὰ παρ' ἡμῖν *λέγτε ἐξ καὶ πεντέξ' ἐπιά, ὀκτώ* ὡσαύτως *ἀνωθεν ἢ κάτωθεν* (Σοφ.).

§. 6. Ἐκ τούτου ὁ ἢ, μόνος τιθέμενος λαμβάνει τὴν σημασίαν τοῦ *εἰ μὴ μῆδενα παριέναι ἢ τοὺς φίλους* (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε, 16). Ὁσαύτως τὴν τοῦ *εἰ δὲ μὴ, ὡς ἐς' ἀνάγκη τοῦ παρεστῶτος θέρου* *Τ; οἶα ἀλῶναι πᾶσα ἢ δίδωσ' ἐκὼν κτείνειν ἑαυτόν, ἢν τὰδε ψευσθῆ λέγων* (Σ. Φ. 1341. Ἴδε καὶ Θεοκ. Α', 78. 121. Β', 63). Ἐπὶ δὲ προτιμήσεως, ὅταν ἐξηγητῆται ὅτι ἐκ δύο τιθεμένων τὸ ἓν λαμβάνεται, τὸ δ' ἕτερον ἀποθεῖται, καλεῖται ὁ ἢ διασαφητικός, ὡς βούλομαι πλουτεῖν ἢ πέρεσθαι—βούλομ' ἐγὼ λαὸν σῶν ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι (Ἰλ. Α', 117).

§. 7. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν ὁ σύνδεσμος ἢ τίθεται καὶ ἐπὶ διαφορικῆς ἐννοίας μετὰ τοῦ ἄλλος, οὐδεὶς ἄλλος καὶ τῶν ὁμοίων, ὡς οὐδὲν ἄλλο αὐτοὶ ἐπιτηδεύουσιν ἢ ἀποθνήσκουσι τε καὶ τεθράναι (Πλ. Φαιδ. 64), ὅπερ πλησιάζει εἰς ἀντιθετικὸν λόγον—τὸ μὲν ἀποθνήσκουσι ἐπιτηδεύουσιν, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο, ὡς καὶ τὰ προηγούμενα.—*εἰσηλθε δὲ καὶ ἐς τῶν Καβείρων τὸ ἱερόν, ἐς τὸ οὐ θειμτόν ἐστιν ἄλλον γε ἢ τὸν ἱερέα* (Ἡρ. Γ' 37. Ἴδε Σ. Π. Β. σ. 647). Ὁσαύτως καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεως *τί ἄλλο οὔτοι ἢ ἐπεβούλευσαν* (Θ' Γ', 39); Ἐκ τούτου δὲ καὶ ἐπὶ συγκριτικῆς ἐννοίας *μείζω ἢ κατὰ δύναμιν* (Σ.)—βούλομαι καλῶς θρῶν ἔξαμαρτεῖν μάλλον ἢ ριχᾶρ κακῶς (Σ. Φ. 95).

* §. 8. Τίς ἡ ἀρχὴ τοῦ μορίου ἢ, καὶ πῶς ἐκ τῆς πρώτης σημασίας μετέπεσεν εἰς τόσας ἄλλας, καὶ μάλιστα εἰς τὴν συγκριτικὴν, ὅποσον ἐν οὐδεμίᾳ τῶν συγγενῶν γλωσσῶν εὐρίσκειται, τοῦτο μετ' ἄλλων οὐκ ὀλίγων, καὶ μετὰ τὰς παντοίας προσπαθείας τῶν φιλολόγων, μένει πάντοτε δυσεξήγητον. Οὐδεμίαν οὖν τῶν πρώην εὐρίσκοντες ἀποχρῶσαν τούτου ἐρμηνείαν, παρεδέχθησαν ἰσχύτως τινὲς αὐτὸ οἶον παρασηματισμὸν τοῦ ὡς καὶ πῶς καὶ πῆ, διχῶς καὶ διχῆ; πάντως καὶ πάντη. Καθάπερ λοιπὸν λέγεται οὐδεὶς μέγας ὡς σὺ= ὄσον σὺ, οὔτω καὶ οὐδεὶς μεῖζων ὡς σὺ, ἐν τέλει δὲ καὶ οὐ-

δεῖς μείζων ἢ σὺ. Τοῦτο δ' ἂν εἴη, κατ' αὐτούς, τὸ γερμανικὸν *als = also*.*

* §. 9. Μεταξὺ ἄλλων παραδειγμάτων παρὰ ταῖς ἀρχαίους συγγραφεῦσι φέρεται καὶ τὸ τοῦ Πλουτάρχου (*Κοριοιολ* λς') οὐδενὶ μᾶλλον ἔπρεπε τηρεῖν χάριν ὡς σοί' ἔνθα ὁ Κοραῆς σημειώνει: «Οἱ πρὸ ἡμῶν ἔτρεψαν τὸ πρασβολικὸν ὡς εἰς τὸ συγκριτικὸν ἢ, διὰ τὸ προηγησάμενον μᾶλλον ἀγνοήσαντες ἢ ἐπιλαθόμενοι ὅτι οὐδὲ τὸ ὡς (εἰ καὶ μικρῶ σπανιώτερον τοῦ ἢ) τὴν συγκριτικὴν ἀποστρέφεται σύνταξιν ἐπὶ τῶν ἀποφατικῶν ἢ ὡς ἀποφατικῶν μάλιστα προτάσεων.» Ἴδε αὐτόθι καὶ ἄλλα παραδείγματα.*

* §. 10. Ἀλλὰ πῶς ἠλλαξε πνεῦμα, τόνοιον προσλαβόν, οἶον πρὸς ἀποζημίωσιν (ὡς, ἢ); Ἡ αὐτὴ δυσκολία μένει καὶ ἔαν, κατ' ἄλλους, δεχθῶμεν ὅτι τὸ ἢ ἔγινεν διὰ τοῦ διαβεβαιωτικοῦ ἢ, μετὰ ἢ ἄνευ ἐρωτήσεως. Ἔτι δὲ μείζων φίνεται ἡ δυσκολία εἰς τὸν θελήσαντα νὰ ἐξηγήτη πῶς ἐκ τοῦ τοπικῶ ἢ = ὅπου, ἐγεννήθη ἐπιρρήμα ἢ ἐν τῷ ἢ θέμις ἐστίν (*Ὀδ. Γ', 45, κλ*), ὡς γράφεται τὰ νῦν, ἀντὶ τοῦ πρότερον γραφομένου ἢ θέμις ἐστίν = ὡς ἴσως τοῦτό ἐστιν = ὅ θέμις ἐστίν, κατὰ τὸ φόβος, ἢν αἰδῶ εἶπομεν. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα εἶναι ζητήματα, τῶν ὁποίων ἡ λύσις δὲν εἶναι τοῦ τυχόντος ἔργον.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν.

§. 1. Οἱ ἀντιθετικοὶ λόγοι δηλοῦσιν ἀντίθεσιν. Ἔτι δὲ ἀντίθεσις ἐκείνη τῶν κῶλων ἢ σχέσις, καθ' ἣν τὸ ἐν κῶλον ἢ τοι περιορίζει ὀπωσοῦν ἢ ἀναιρεῖ τὸ ἄλλο, ἢ διάφορον τι ἐν γένει ἐκφέρει ὡς τὸ σοφός τε καὶ χρηστός συμπλέκει δύο τινὰ προσόντα εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον, κτλ., ἀναφερόμενα, οὕτως ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἄγροικος μὲν, χρηστός δέ, ἐκφέρει περὶ τοῦ αὐτοῦ δύο διάφορα, περιοριζομένου τοῦ πρώτου διὰ τοῦ δευτέρου. Ὡς τὸ ἐγὼ καὶ σὺ παίζομεν ἐκφέρει κοινόν τι προσόν εἰς δύο ὑποκείμενα, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἐγὼ μὲν σπου-

δάζω, σὺ δὲ παίζεις ἐκφέρει δύο διαφορα περὶ δύο διαφορῶν. Ἐν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ παίζειν ἐστὶ κοινὸν ἀφοπτε-
ρεις, ἐν τῷ δευτέρῳ μόνον τὸ ἐνὶ ἀρμύζει· ὡσαύτως τὸ μὲν
ἔψεγε, τὸ δ' ἐλήκει (Πλ. Φαίδρ. 274), κτλ.

§. 2. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ ἀντίθεσις, εἴτε εἰς τὸ αὐτὸ
ὑποκείμενον εἴτε εἰς διάφορα ἀσφύρεται, δυνατὸν νὰ ᾖναι ἀ-
πλήθ. διαφορία τῶν προσόντων ἢ καὶ καθαρὰ ἀντίφασις δι' ἧς
τὸ ἐν ἀναιρεῖται ὑπὸ τοῦ ἄλλου, ὡς ἐν τῇ προσεξηγηθείσῃ κα-
θαρᾷ διαζεύξει (ἦτοι ἡμέρα ἢ νύξ) καὶ παραδιαζεύξει (ἢ
Ἄϊας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυσσεύς). Τὸ αὐτὸ δὲ ἐννοεῖται
καὶ περὶ ἀντικειμένων καὶ περὶ προσδιορισμῶν. Καθάπερ δὲ
τὰ διαζευγνύμενα διαζευγνύουσι μὲν τὰς ἐννοίας, συνδέουσι
δὲ τὸν λόγον, οὕτω τὰ ἀντιθέμενα, χωρὶς λαμβάνοντα τὰς
ἐννοίας, συνδέουσι διὰ τούτου τὸν λόγον.

§. 3. Τὰ μόρια δι' ὧν τὰ ἀντιθετικὰ κῶλα συντίθενται εἰσὶ
τὰ μὲν—δὲ, μὲν—ἀλλά, μὲν—ὅμως, κτλ. τὰ μὲν ἄλλα
ἐπιεικῆς, ἄφωτος δὲ (Ἡρ. Δ'. 35)—σὺ μὲν μεθύεις, ἐγὼ δὲ
διψῶ.—ἐκεῖνος μὲν ἀπιῶν ὤχετο, ἐγὼ δὲ ἐκάθευδον (Λυσ.)—
τοῖς μὲν λόγοις ἠῦφρανε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὐ (Εὐρ. Ὀρ. 287).
—μὴ καινὰ μὲν, πιστὰ δὲ (Θουκ.) Οὕτω καὶ ἀκάρπων μὲν,
χρησίμων δὲ (Ἀριστ.)—ἄκωρ μὲν, εἶπε δὲ.—τὸ μὲν ὠφέ-
λιμον καλόν, τὸ δὲ βλαβερόν αἰσχρόν. (Πλ. Πολ. Ε', 457).
—μορφῇ μὲν οὐκ εὐώπος, ἀνδρείος δ' ἀνήρ (Εὐρ. Ὀρ. 916).
—τῆν δὲ μὲν μὴ κτείνετε, ἡμᾶς δ' ἄγορτες πρὸς πυρὰν Ἀ-
χιλλέως κεντεῖτε, μὴ φείδεσθε. (Εὐρ. Ἐκ. 385).—φανερῶς
μὲν οὐ, κρύφα δὲ (Θ. Α', 67).

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ μετὰ τὴν λέξιν, ἐφ'
ἧς ἡ ἀντίθεσις πίπτει· ὁ μὲν—ὁ δὲ· τοῦτο μὲν—τοῦτο δὲ·
ἐνταῦθα μὲν—ἐκεῖ δὲ, κτλ. Πολλάκις τίθεται ὁ μὲν, ἄνευ
ἐπομένου δὲ· ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα (Ξ). Ἐνταῦθα παραλείπεται
ὑπονοούμενον τὸ ἄλλο κῶλον τῆς ἀντιθέσεως, οἷον ἄλλοι δ'
ἕως γιγνώσκουσιν.—ἐγὼ μὲν οὐ κέκλοφα (Ἀρφ.). Ὁσαύτως
τίθεται ὁ δὲ, ἄνευ προηγούμενου μὲν· οἱ αἰχμάλωτοι ὤχοντο
εἰς Δελέλειαν, οἱ δ' εἰς Μέγαρον (Ξ).—οἱ μὲν, οἱ δ' ἐ.—τέθρη-
κεν ἀνδρὸς οὐδενός, θεοῦ δ' ἕπο (Σοφ.). ἄλλοτε δὲ τίθηται

πολλάκις· τῶν φίλων ὁ μὲν ἱμάτιον, ὁ δὲ προσκεφάλαιον, ὁ δὲ ὅ,τι ἔτυχεν ἔδωκεν εἰς τὴν ἐκείνου ταφὴν (Λυσίας).

§. 5. Ἐπὶ ἐπαναλήψεως τῆς αὐτῆς ἢ συνωνύμου λέξεως ὁ δὲ φαίνεται λαμβάνων προσθετικὴν δύναμιν—προσέτι δὲ ἐγὼ σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δ' ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς (Ξ. Ἀπομν. Β', α, 30. Ἴδε καὶ σ. 203 §. 11. ἐν τέλει). Ὡσαύτως μετὰ τοῦ καὶ τιθέμενος. Δαρεῖος Κύρος σατράπην ἐποίησε, καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξεν (Ξ. Ἀρ. Α', α, 1 Ἴδε καὶ σ. 203 §. 11 ἐν τέλει).—καὶ πάντες δ' οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχοιτες μέσον ἔχοιτες τὸ αὐτῶν ἠγοῦντο (Ξ. Ἀρ. Α', ἡ, 22). Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον ἢ ἐνυπάρχουσα ἀντιθετικὴ δύναμις τείνει πρὸς μείζονα ἀνάδειξιν τοῦ κώλου μεθ' οὗ τίθεται. Ὡς δὲ τὸ οὔτε συμπλῆκει ἀπορατικῶς, οὕτω καὶ τὸ οὐδέ· οὐδεμία τέχνη οὐδ' ἀρχὴ τὸ αὐτῆ ὠφέλιμον παρασκευάζει (Πλ. Πολ. Α'. 316)—οὐ παρασκευάζει τέχνη, καὶ οὐ παρασκευάζει ἀρχή.

§. 6. Γίνεται δὲ, τελευταῖον, μεταβατικὸς ὁ δέ, ὁ χρησιμεύων εἰς μετάβασιν τοῦ λόγου ἐκ πρώτου εἰς πρόσωπον ἢ ἐκ πράγματος εἰς πρᾶγμα, ἵνα μὴ μένη ὁ λόγος ἀσύνδετος καὶ κομματικὸς· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνοι ὄχοντο, ὁ Κύρος εἶπεν (Ξ. Κ, Π, Δ', ε, 1).—εἶεν· τῶν δὲ δὴ χρόνων (Δ.), κτλ.

§. 7. Μείζων γίνεται· ἢ ἀντίθεσις διὰ τοῦ ἀλλὰ, ὥστε εἰ μὲν τὸ πρῶτον κῶλον εἶναι κηταφτικόν, τὸ δεύτερον εἶναι ἀποφατικόν καὶ ἀντιστρόφως· φιλοδόξους καλοῦντες αὐτοὺς μάλλον ἢ φιλοσόφους (Πλ. Πολ. Ε', 480).—οὐκ αὐτῶ ἀλλὰ σοί.—καὶ μόνον βουλευματα, ἀλλ' ἔργα δρώμεν', οὐκ ἔτ' ἐξαργούμενα (Σοφ. Φ. 555).—οὐτ' ἄρα Τρωσίη, ἀλλὰ σοὶ μαχομένα (Σ.). οὐκ, ἀλλ' ἀληθεῖς (Σοφ. Φιλ. 993)—οὐκ (οὐ ψευδεῖς τοὺς θεοὺς τίθημι) ἀλλ' ἀληθεῖς.—οὐ γὰρ σοὶ ζῶ δοῦλος, ἀλλὰ Λοξία (Σοφ. Τ. 410)—οὐκ, ἀλλὰ κάτωθεν (Πλ. Φαίδρ. 229).

§. 8. Καθαρὰ δὲ ἐναντίωσις καὶ ἀντίφασις δηλοῦται διὰ τῶν μέντοι ὅμως, ἀλλ' ὅμως, κτλ. προτασσομένων ἢ οὐχί, ἐν τῷ ἑτέρῳ κῶλῳ τῶν μὲν, καίτοι, καίπερ· λέγεις μὲν εἰκότ', ἀλλ' ὅμως σε βούλομαι τῆς δ' ἐκπλεῖν χθονός. (Ξ. Φ. 1373).—ἢ φύσις βούλεται μὲν, οὐ μέντοι δύναται (Ἀριστ.)—πάνυ μὲν

οὐκ ἤθελεν ὁμως δ' ἠναγκάσθῃ ὁμολογήσαι (Πλ. Πρωτ. 338) —καίτοι φαμὲν γέπου ἀδύνατον εἶναι, ἀλλ' ὁμως αὐτοῖς συμβάλει (Πλ. Φαίδ. 68). —καίπερ αἰσθανόμενος ταῦτα, ὁμως ἐπέμενεν (Ξ). Τοῦτο πρᾶ τῶς ποιηταῖς ἐκφέρεται καὶ διὰ μόνου τοῦ πέρ' μὴ πρόσλευσσε, γενναῖός περ ὦν (Σ. Φ. 1068). πρᾶ ποιηταῖς δὲ καὶ πεζοῖς καὶ διὰ τοῦ ἀπλοῦ καὶ (σελ. 173). Παραλείπονται δὲ ἐνίοτε καὶ τὰ ἐν τῇ ἀποδόσει μόρια· ὅπερ πρόσθεν προσεκύρουν καὶ τότε (ὁμως) προεκύρῃσαν καίπερ εἰδότες ὅτι ἐπὶ θανάτῳ ἄγοιτο (Ξ. Ἄν. Α' ζ'. 6). *

§. 9. Ἀντιθετικὴν ἔννοιαν ἐκφέρει καὶ τὸ οὐ μὴν ἀλλὰ, ὅπερ κυρίως = οὐ μὴν τοῦτο γίγνεται ἢ γέγονεν, ἀλλὰ, κτλ. τοιοῦτόν τι τὸ δ' ἵππος πίπτει εἰς γόνατα, καὶ μικροῦ κακείνον ἐξετραχήλισεν· οὐ μὴν (ἐξετραχήλισεν), ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Κῶρος μόλις πως, καὶ ὁ ἵππος ἐξανέστη (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 8). Ἀλλὰ καὶ ἄλλως τίθεται τοῦτο.

§. 10. Ὁ ἀλλὰ τίθεται καὶ πρὸς μετάβασιν ἐννοίας· καὶ ὁ Ἀβραδάτας εἶπεν· Ἀλλὰ τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς ἐμοί γε δοκεῖ καλῶς ἔχειν κτλ, (Ξ. Κ. Ζ', ἀ. 16)· ἐνθα παραλείπεται τὸ προηγούμενον, οὔτε ἀναιρούμενον οὔτε ὁμολογούμενον. Καὶ ὁ ἀλλὰ δὲ καὶ τὰ ἄλλα μόρια, τὰ μέχρι τοῦδε ἐξηγηθέντα, δέχονται καὶ ἄλλου· συνδυασμούς, οἷον μὲν-ἀτάρ, μὲν αὖθις, μὲν γε, μὲν τοι, μὲν εἶτα, δέ γε, δέ γάρ, ἀλλὰ γάρ, κτλ. Περὶ τούτων παραπέμπεται ὁ ἀναγκνώστης εἰς τὰ λεξικά καὶ εἰς τοὺς μοριολόγους. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ λόγων Αἰτιολογικῶν.

§. 1. Οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, τοῦ αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ· ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει (Ἰλ. Α' 281) — σοὶ δὲ τούτ' οὐκ ἔσο' ἐπεὶ τυφλὸς τὰ τ' ὦτα, τόν τε νοῦν, τὰ τ' ὄμματ' εἶ (Σοφ. Τ. 371). — ἄρχομεν, ὅτι τε ναυτικὸν πλεῖστον τε καὶ προθυμίαν ἀπροφάσιστον παρεσχόμεθα καὶ θιότι, κτλ. (Θ. ζ', 83) = καὶ διὰ τοῦτο ὅτι.

§. 2. Τὰ μέρια δι' ὧν συνήθως ἐκφέρονται οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι εἶναι τὰ ἐπόμενα· ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὡς, ὅτι, διότι, προτασσόμενα καὶ ἐπιτασσόμενα· πράσσει γὰρ κακῶς, ἐπεὶ θάρῳ Ἀντίλοχος αὐτῷ φροῦδος (Σ. Φ. 424.)—λέγω δ' ἐπεὶ δὴ καὶ τυφλὸν μ' ὠρείδισας (Σ. Τ. 412). — ἀλλὰ μοι σαφῶς καὶ ἀκριβῶς λέγε, ὡς ἐγὼ οὐκ ἀποδέξομαι σου, εἰ μὴ ἔθλους τοιοῦτους λέγῃς (Πλ. Πολ. Α', 336). — ὅσοι οἴονται τῇ ἀληθείᾳ πολιτικοὶ εἶναι, ὅτι ἐπαινοῦνται ὑπὸ τῶν πολλῶν (Πλ. Πολ. Δ. 426).—ιδεῖν ἐπιθεύμει, ὅτι ἔκουεν αὐτὸν κάραθον εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1). — θηλέων βοῶν οὔτι γέρονται, διότι περ (οὐδὲ Αἰγύπτιοι (Ἡρ. Δ', 186) = διὰ τὸν αὐτὸν τεῦτον λόγον δι' ὧν, κτλ. — ἐν μὲν οὖν τῷ πολέμῳ, διότι οὐκ ἦσαν δίκαι, οὐ δυνατοὶ ἡμεν παρ' αὐτῶν ἀδφείλων πράξασθαι (Λυσ. περὶ Δημοσίων Ἀδικημάτων, §. 3) ὡσχύτω· καὶ διὰ τοῦ ἄτε ἐπὶ μετοχῆς συνήθως, ἄτε ἀήθους τοῖς Λακεδαιμονίοις γεγενημένης τῆς συμφορᾶς, πολὺ πένθος ἦν (Ξ).

§. 3. Πάντα τὰ προηγούμενα μέρια ἐκλαμβάνονται καὶ χρονικῶς· καὶ τὸ ὅτι ὡσαύτως ἐκλαμβάνεται χρονικῶς καὶ αἰτιολογικῶς· ὅτε γε μὴδ' ἡμᾶς δύναμαι πείθειν (Πλ. Φαίδ. 84). Ὁσαύτως καὶ τὸ ὅποτε, ὡς ὅποτε ἐγκαυθᾶ ἐσμεν τοῦ λόγου, τόδε ἀποκρινώμεθα (Πλ. Ν. Ι', 895). ὅπερ παρ' Ὀμήρῳ οὐχ εὐρίθαι αἰτιολογικῶς, ἐν ᾧ εὐρίσκειται ἐνίοτε τὸ ὅτε καὶ συχνάκις τὸ ἐπεὶ.

§. 4. Καὶ διὰ τοῦ γὰρ ἐκφέρεται αἰτιολογία ἀλλ' ἐπιτασσόμενον συνήθως· οὐκ ἐμοὶ χαλεπταίρεις, γιγνώσκεις γὰρ τοὺς αἰδίους (Πλ. Φαίδ. 116).—οἱ δὲ ἐπελθοῦτο, ἐπίστενον γὰρ αὐτῷ (Κύριος Ξ. Ἄν. Β', 6', 2). καὶ παρὰ τῷ εὐαγγελιστῇ (Λουκ. ΕΔ, 44)· πάτερ ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιῶσιν. Ἐνίοτε δὲ καί, οἷον ὑπερβατικῶς, παρεντίθεται. Οὕτω παρ' Ὀμήρῳ (Πλ. Β, 703, Η', 238, κλ.) συχνότατον παρ' Ἡροδότῳ (Δ', 24 124 κλ.), οὐδὲ καὶ Θουκυδίδῃ ἄγνωστον· οἱ δὲ κρίνουσι γὰρ βοῆ καὶ οὐ τάφῳ, οὐκ ἔφη διαγιγνώσκεις (Α', 87. Ἴδε καὶ Γ', 20, κλ.)

§. 5. Ἀλλὰ ἡ χρῆσις τοῦ γὰρ εἶναι πολυειδής. Πολλά-

κίς ἀπαντᾶται μετὰ φράσιν ἔνθα δὲν δεικνύεται καθαρῶς ἡ αἰτιολογικὴ αὐτοῦ δύναμις. Ἄλλ' ἀκριβέστερον θεωρουμένου τοῦ πράγματος εὐρίσκεται καὶ ἐν τούτοις ἡ χρῆσις κανονικῆ. Τιθεμένου δηλ. τοῦ αἰτιολογουμένου κώλου, παραλείπονται μικραὶ τινες φράσεις, ὡς οὐδὲν θαυμαστόν, ὀρθῶς λέγεις, ναί, ἔστι τοῦτο, οὐκ ἔστι τοῦτο, κτλ. αἵτινες εὐκόλως ἰννοοῦνται ὑπὸ τοῦ ἀκούοντος ἢ ἀναγινώσκοντος, καὶ ἔπειτα τίθεται τὸ γάρ, ὥστε φαίνονται ἐν αὐτῷ δύο τινὰ ἐμπεριεχόμενα, τὸ τῆς βεβαιώσεως καὶ τὸ τῆς αἰτιολογίας. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐν τοῖς διαλόγοις· τοιοῦτον τὸ συχότατον παρὰ Πλάτωνι πῶς γάρ οὐ;=ἔστι τοῦτο, πῶς γάρ οὐκ ἔστιν;

§. 6. Οὕτω παρ' Ἀισχύλῳ (Πέρσ. 232· εἰπούσης τῆς Ἀτόσσης· ἀλλὰ μὴν ἔμειρ' ἐμὸς παῖς τήνδε θηρᾶσαι πόλιν (Ἀθήνας), ὁ χορὸς ἀποκρίνεται· πᾶσα γὰρ γένοιτ' ἄν Ἑλλάς βασιλέως ὑπήκοος=εἰκότως, οὕτω γὰρ πᾶσα ἡ Ἑλλάς, κτλ. Οὕτω παρὰ Σοφοκλεῖ (Φ. 466) ἔρωτήσαντος τοῦ Φιλοκλήτου ἤδη τέχνον, στέλλεσθε; ὁ Νεοπτόλεμος ἀπαντᾷ καιρὸς γάρ καλεῖ=ναί, καιρὸς γάρ, κτλ.

§. 7. Οὕτω παρ' Ἀριστοφάνει (Πλούτ. 245), παραπονουμένου τοῦ Πλούτου, ὅτι εἴτε εἰς φειδωλοῦ εἴτε εἰς ἀσώτου οἰκίαν εἰσῆλθεν ἀπανταχοῦ κικῶς τὸν μετεχειρίσθησαν, ὁ Χρεμύλος ἀποκρίνεται· μετρίου γὰρ ἀνδρὸς οὐκ ἐπέτυχες πώποτε, ἔνθα ὑπονοητέον· οὐδὲν θαυμαστόν τοῦτο μετρίου γὰρ ἀνδρὸς, ὁποῖον θέλει νὰ παραστήσῃ ἑαυτὸν ὁ Χρεμύλος, οὐκ ἐπέτυχες. Παρὰ τῷ αὐτῷ Ἀριστοφάνει (Δυσ. 10) παραπονουμένης τῆς Δυσιστράτης, ὅτι αἱ γυναῖκες ἰνομίζοντο πανοῦργοι παρὰ τῶν ἀνδρῶν, ἡ Κλεονίκη ἀπαντᾷ· καὶ γὰρ ἐσμέν, ἢ Δία· τοῦτο δὲ συμπληρούμενον εἶη ἄν· ἐνδίκως, καὶ γὰρ ἐσμέν.

§. 8. Οὕτω παρὰ Πλάτωνι (Συμπ. 764) ὕβριστῆς εἰ ἢ οὐχί; ἐὰν γὰρ μὴ ὁμολογῆς, μάρτυρας παρέξομαι· τοῦτο δὲ συμπληρούμενον εἶη ἄν· ὄντως εἰ, ἐὰν γὰρ μὴ ὁμολογῆς, κτλ. Παρὰ τῷ αὐτῷ Πλάτωνι (Πολ. Α', 327) εἰπόντος τοῦ Πολεμάρχου· ὦ Σωκράτες δοκεῖτέ μοι πρὸς Ἄστου ὠρμηῆσθαι ὡς ἀπίοντες, ὁ Σωκράτης ἀποκρίνεται· οὐ γὰρ κακῶς δοξάζεις· τοῦτο δὲ=ναί, οὐ γὰρ κακῶς δοξάζεις, καὶ πολλαχοῦ. Πλήρης δ' ἐκφέρε-

ται ἡ φράσις παρὰ τῷ Εὐαγγελιστῇ Ἰωάννῃ (Δ'. 17). εἰπέυσης τῆς Σαμαρείτιδος οὐκ ἔχω ἄνδρα, λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς εἶπας, Ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες· καὶ νῦν δὲ ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθῆς εἶρηκας.

§. 9. Καὶ ἐν ἐρωτήσεσι τίθεται οὕτω τὸ γάρ, παρὰ Ξενοφῶντι (Κ. Π. Γ', ἀ. 30)· ἐρωτήσαντος τοῦ Κύρου· εἰπέ μοι ποῦ δὴ κεῖνός ἐστιν ὁ ἀνήρ, ὃς συνεθήρα ἡμῖν, καὶ σὺ μοι ἐδόκεις θαυμάζειν αὐτόν, ὁ Τιγράνης ἀπεκρίθη, οὐ γὰρ ἀπέκτεινεν αὐτόν οὐτοσί ὁ ἐμὸς πατήρ; = τί ἐρωτᾷς; οὐ γὰρ ἀπέκτεινεν; κτλ. Παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Α', 123) πῶς γάρ τι δῶσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί; Παρ' Ἀριστοφάνει (Πλ. 532) παρεταχθείσης τῆς Πενίας καὶ ὑποσχεθείσης τῷ Χρεμύλῳ πάντα τὰ ἀγαθὰ παρ' ἐμοῦ ὃ ἐστιν ταῦτ' εὐπορα πάνθ' ὑμῖν ὧν δεῖσθον, ὁ Χρεμύλος ἀπαντᾷ· σὺ γὰρ ἂν πορίσαι τε δύναί' ἀγαθόν; Ἐν ταῖς πράξεσι τῶν Ἀποστόλων (Ἡ', 31), ἐρωτήσαντος τοῦ Φιλίππου τὸν εὐνοῦχον ἀναγινώσκοντα τὸν προφήτην Ἡσαΐαν· ἀρά γε γινώσκεις, ἃ ἀναγινώσκεις; ὁ δὲ εἶπε· πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐὰν μὴ τις ὀδηγήσῃ με; = οὐ γινώσκω, πῶς γάρ, κτλ.

§. 10. Μετὰ πολλῶν δὲ μορίων συμπλεκόμενος· ὁ σύνδεσμος γὰρ συμμεταβάλλει ὀπωσούν τὴν ἔννοιαν· ἀλλὰ γάρ, καὶ γάρ, τί γάρ, κτλ. Εὐρίσκονται δὲ καὶ χωρία, ἐν οἷς δυσκόλως ἀνευρίσκεται αἰτιολογίας ἔχνος. Ἀλλὰ μὴν ἐποίησε καὶ τάδε πρὸς τοὺς ἐπιτηδείους· τὰ μὲν γὰρ ἀναγκαῖα συνεβούλευε πράττειν, κτλ. (Ξ. Ἀπ. Α', ἀ. 1). Ἐνταῦθα ἡμεῖς ἠθέλομεν θέσει τὸ ἤγουν; δη. ἰαδὴ ἢ τοιοῦτόν τι.

§. 11. Ἡ αἰτιολογία ἐκφέρεται προσέτι καὶ κατ' ἄλλους τρόπους· διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ἕνεκα τούτου (Ξ.). διὰ τοὺς ἐπαγορευοῦντας αἰεὶ τι τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων αἰ ἐπιδόσεις γίγνονται ταῖς πόλειςιν (Ἰσ.).—ἔχω γὰρ ἄγω διὰ σέ (Σ. Κ. 1129) δι' ἀπαρεμφάτου ἐνάρθρου καὶ ἐμπροθέτου, διὰ τὸ μὴ ἀντέχειν (Θ. ζ'. 84)—σὺ δὲ διὰ τὸ ξένος εἶναι οὐκ ἂν οἶτι ἀδικηθῆναι;—διὰ τὸ σκοτεινὴ (ἢ νύξ) εἶναι (Ξ. Ἀπ. Β', ἀ. 15· Δ', γ', 4).—διὰ τε τὸ πολυανθρωποτάτην τῶν ἐλληνίδων τὴν πόλιν εἶναι, καὶ διὰ τὸν πλεῖστον χρόνον

τὸν δῆμον ἐν ἐλευθερίᾳ τετράφθαι (Ξ. Ἑλλ. Β΄. γ΄, 17) διὰ μετοχῆς ἀσεβήσας ἀπώλεσθη, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐσημειώσαμεν. Ἀλλὰ ἐν τούτοις δὲν διακρίνονται καθαρῶς δύο λόγοι συνδεδεμένοι, διότι τὰ δύο κῶλα χωνεύονται εἰς ἓν. Ἐνίοτε δὲ τὸ μὲν ἐν κῶλον ἐκφέρεται διὰ μετοχῆς, τὸ δὲ δεῦτερον διὰ ἐγκλίτεως μετὰ χρονικοῦ μορίου· πότερον κάλλιον πράττοι ἂν τις, εἰς, ὢν, πολλὰς τέχνας ἐργαζόμενος, ἢ ὅταν μίαν εἰς (ἐργάζηται· Πλ. Πολ. Β΄, 37θ).

§. 12. Καὶ ἐν μὲν τοῖς ἀνωτέρω δεικνύεται προφανῶς τὸ καθ' αὐτὸ αἴτιον, τὸ γενετικόν, οὕτως εἰπεῖν, δι' οὗ ἐξηγεῖται ὅτι τὸ ἐν χρεωστῇ τὴν ἑαυτοῦ ὑπαρξιν εἰς τὸ ἕτερον· οὐχ ὄρᾳ τυφλὸς γάρ ὁ ἀνήρ· ὑπάρχει ὁμοῦ καὶ ἕτερον τι αἴτιον, διασαφητικόν. Οὕτω π. χ. ἐν τῷ μαίνεται ὁ ἀνήρ, ἐπεὶ τοιαῦτα λέγει, αἴτιον τῆς μανίας δὲν εἶναι τὸ τοιαῦτα λέγειν, ἀλλὰ τεκμήριον καὶ ἀπόδειξις· μέγα τὸ ὁμοῦ τραφῆναι· ἐπεὶ καὶ τοῖς θηρίοις πόθος τις ἐγγίγγεται τῶν συντροφῶν (Ξ.). — ἀφρεῖον γάρ ἐκάλεσαν τὸ χωρίον. (Θ. Α΄, 13). Καὶ τὰ παρὰ Θουκυδίδη (Α΄, 10. 11) Λακεδαιμονίων γάρ ἡ πόλις εἰ ἐρημωθείη. — Βοιωτοὶ τε γάρ οἱ τῶν, εἰς ἀπόδειξιν τῶν προηγουμένων, οὐχὶ δ' εἰς καθ' αὐτὸ αἰτιολογίαν φέρονται. Ἐνταῦθα ἀνακτέον καὶ τὸ τοῦ κωμικοῦ κωμικώτατον (Ἀρφ. Ν. 207) δείξαντος τοῦ μαθητοῦ τὴν περίοδον τῆς γῆς καὶ εἰπόντος αἶδε μὲν Ἀθηναί, ἀποκρίνεται ὁ Στρεψιάδης, οὐ πείθομαι, ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ ὄρῳ καθημένους· πολλάκις δὲ πρὸ τούτου τίθεται τεκμήριον δέ, μαρτύριον δέ, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ λόγων Τελικῶν.

§. 1. Τὸ αἴτιον, γενικώτερον λαμβανόμενον, περιλαμβάνει καὶ τὸ τέλος, ὅθεν καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι, ἐν γένει μὲν περιλαμβάνονται εἰς αὐτοὺς, μερικώτερον δὲ λαμβανομένου τοῦ αἰτίου, εἰ τελικοὶ λόγοι διαστέλλονται μὲν τῶν αἰτιολογικῶν, συγγενέουσιν ὁμοῦ αὐτοῖς, τοῦτο μόνον διαφέροντες,

ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν αἰτιολογικῶν προηγεῖται τοῦ παραγομένου τὸ παράγον, ἐπὶ δὲ τῶν τελικῶν γίνεται ἡ πρᾶξις ἵνα προέλθῃ τὸ τέλος. Εἰς τὸ στεφανοῦ ὁ δῆμος Δημοσθένης, ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας (Δ.) προηγεῖται τοῦ στεφάνου ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ εὐνοία· εἰς τὸ δένδρα πειρῶνται θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἕνεκεν (Ξ. Ἀπομν. Β', δ', 7) προηγεῖται ἡ θεραπεία τῶν δένδρων, ἵνα προκύψῃ ὁ καρπός.

§. 2. Ἐν ᾧ λοιπὸν οἱ κυρίως αἰτιολογικοὶ ἐκφέρουσι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, οἱ τελικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ μέσου πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ τέλους, ὡς μανθάνω ἵνα σοφὸς γένωμαι· ἢ πρὸς ἀποφυγὴν κακοῦ· παραφυλάττουσι δ' ἀλλήλους, ὅπως μὴ ποτέ τις ἐπαναστῆ (Πλ. Ν. Δ', 715), ὅπερ καὶ αὐτὸ τέλος ἐστίν.

§. 3. Οἱ τελικοὶ λόγοι ἐκφέρονται συνήθως δι' ὑποτακτικῆς ἢ εὐκτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων, καὶ ἀποτελεστικῶν καλυμμένων ὑπὸ τινῶν ἀρχαίων γραμματικῶν, ἵνα, ὅπως, ὡς· δι' ὑποτακτικῆς μὲν, ὅταν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑπάρχῃ ἐνεστὼς ἢ μέλλων ὀριστικῆς, προστακτικῆς, ὑποτακτικῆς ἢ ἐρωτήσεως, ἢ εὐκτικῆς, ὅπερ συμβαίνει ἐπὶ πραγμάτων εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένων· ἢ ἰμπολᾷ βέλτιον, ἐπιθυμεῖ μαχῶν (Ἀρφ. Εἰρ. 447).— ἤξομεν πάλιν . . . ὅπως ἐκφέρωμεν ἠδεῖαν φάτιν αὐτοῖς (Σ. Ἡλ. 53).— σύ με κατάσησον, ἢ ὀρμώμεθα ἐς ταῦν (Σ. Φ. 880).— εἶπω τι δῆτα, κάλλ', ἵνα ὀργίζῃ πλέον (Σ. Τ. 364);—προσμόλοι μόνον ἢ ἐκδιδαχθῆ (Σ. Τρ. 1109). Δι' εὐκτικῆς δέ, ὅταν προηγεῖται χρόνος παρωχημένος, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν· ἀφικόμην ὅπως . . . εὖ πράξαιμί τι (Σ. Τ. 1005).—κατεῖχ' Ἀχαιοῦς, ὡς πατήρ . . . ἐκθύσειε τὴν αὐτοῦ κόρη (Σ. Ἡλ. 571). Ὡσαύτως πρὸς ἔξοδον στείχουσα. Παλλάδος ὅπως ἰκοίμην εὐγμάτων προσήγορος (Σ. Ἄρτ. 1185)—ὄτε ἔσται· χον.—τοῦ θαρόντος ἡμέρω, ὅπως ἴδοιμ' ἄβαπτον (Σ. Φ. 350) = ἡμέρων—ἐπεὶ ἡμιρον.

* §. 4. Περὶ τούτων ἐλαλήσαμεν καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν (σ. 104—), ἐνθα ἐσημειώσαμεν καὶ τινὰς ἐξαιρέσεις· προσημειωτέον δ' ἐνταῦθα· ἅ. ὅτι ἐνίοτε τίθεται εὐκτικῆς, ἐνεστῶ-

τος προηγουμένου, οὐ μόνον ὅταν ὁ ἐνεστῶς οὗτος ᾖ ἴσορικός (ὡς ἐν *Ἐκ 10 χρυσῶν ἐκπέμπει κλ.*), ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁ ἐνεστῶς ἀναφέρηται εἰς παλαιότερον σκοπὸν τοῦ ἐνεργούντος καὶ ἀποτυχόντος, οἷον τὸ περίφημον (*Ἀρφ. Βάτρ. 24*)· τοῦτον δ' ὀχῶ, ἵνα μὴ τολαιοποιῖτο, μὴδ' ἄχθος φέροι· δὲ ὅτι ὁ Διόνυσος ἔθεσεν ἔποχον τὸν Ξανθίαν, οὗτος ᾖ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ· πρὸς αὐτὸν δὲ καὶ εἰς ἐνδειξιν ἀμφιβολίας· περὶ τῆς τοῦ σκοπομένου ἐπιτυχίας· ἴσως δὲ ποιῆ ἀποσκάπτει τι ἢ ἀποτεριχίζει, ὡς ἄπορος εἴη ἡ ὁδὸς (Ξ. *Ἀρ. Δ, δ', 4*)=ἵνα, εἰ δυνατόν, ἄπορος ἢ ὁδὸς ᾗ, ὅπερ ὅμως, πιθανῶς, εὐκ ἔσαι. Τοῦτο δὲ ἰσχύει παρὰ Θουκυδίδην, ὅς, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, θέτει ὑποτακτικὴν ἢ εὐκτικὴν ἢ καὶ ἀμφοτέρας, κατὰ τὴν πιθανότητα, ἴσως, τῆς ἐπιτυχίας. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐν γένει τοῦτο ἐπιδέχεται ἀθαιρεσίαν, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἀντίγραφα πολλάκις διαφέρουσι καὶ οἱ φιλόλογοι διαφωνοῦσιν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης γραφῆς.*

§. 5. Σημειωτέον ὅτι οἱ Ἀττικοὶ πολλάκις μετὰ τὸ ὅπως ἐπὶ ὑποτακτικῆς προσθέτουσι τὸν ἀνὴρ τῶν διδασχ' ὅπως ἀνὴρ ἐκμάθω· σπανιώτερον δὲ μετὰ τοῦ ἵνα. Εἰ τῶ ὄντι ὑπάρχει διαφορὰ εἰς τὸν μετὰ ἢ ἀνεὺ ἀνὴρ λόγον, καὶ ποία τις αὕτη εἶναι ἀμφισβητήσιμον. γ' ὅτι τὸ ὅπως μὴ πολλάκις δὲν ἐκφέρει τέλος, ἀλλὰ εἶναι συμβουλή καὶ προτροπή=φύλαξαι ὅπως μὴ· δ' τοιαύτη δὲ ἔλλειψις γίνεται καὶ ἐπὶ τέλους Ζεὺς ἔσθ', ἵν' εἰρήσῃ (Σ. Φ. 989)=Ζεὺς· ἐστι, καὶ λέγω σοι τοῦτο ἵνα μάθῃς· ε' ὅτι ἐνίοτε, καίπερ εὐκτικῆς ἡγουμένης, ἐνθα ἔπρεπε, κατὰ τὰ προσεξηγηθέντα (§. 3), νὰ τεθῆ ὑποτακτικὴ, ἀπαντᾶται εὐκτικὴ γενολίμαν. . . , τὰς ἱεράς ὅπως προσείπομι Ἀθάνας (Σ. Αἰ. 1217). Περὶ τούτων, ὡς καὶ περὶ τοῦ ὅπως μετὰ μέλλοντος ἴδε ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, σελ. 109.

§. 6. Ἐκφέρεται δὲ τὸ τέλος καὶ διὰ τῶν τελικῶν ἀπαρεμφάτων λεγομένων (σ. 115 § 6—7)· τοῖς Αἰγινήταις οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔδουσαν Θυρέαν οἰκεῖν (Θουκ. Β. 27).—παρέχειν εὐθλίειν (*Ἀρφ. Εἰρ. 23*)· καὶ τὰ μετὰ τοῦ ὥστε χωρία, προτασσομένης αἰτίας ἰκανῆς ἵνα παραγάγῃ τὸ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐξηγούμενον, ὁμοιάζουσι τούτοις, ἀλλὰ δὲν εἰ-

ναι πάντῃ πάντως τὰ αὐτά· διότι ἐν τούτοις δηλοῦται μᾶλλον συνέπεια τῶν προηγουμένων ἢ τέλος σκοπούμενον ἔχεις ἔγκλημ' Ἀτρείδαις ὥστε θυμοσθαι παθῶν (Σ. Φ. 323), — οἶμαι μὲν ἀρκεῖν σοί γε καὶ τὰ σά . . ἀλήθημαθ' ὥστε μὴ τὰ τῶν πέλας στέρειν (Σ. Φ. 340) = vous avez assez de maux a déplorer, sans prendre encore part a ceux de vos amis (Ἴδε ἄν. σ. 415 καὶ κατωτέρω περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν). Ὁσαύτως καὶ διὰ μέλλοντος μετοχῆς, τῆς τελικῆς λεγομένης, ἐπὶ τῶν κινήσεως σημασιτικῶν ῥημάτων ἤλθοι ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μέρος (Ἰλ. Α, 207). — προσεξόμενος ἦκω (Ἀρφ. Π.λ. 842). — καὶ τοῦτ' ἀναθήσω ἐρχομαι πρὸς τὸν θεόν (Ἀρφ. Π.λ. 844), ὡς ἐν τοῖς περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς διαλάβομεν. Ενίστε δὲ καὶ κατ' ἐνεστώτα ὡς γινομένου καὶ οὐχὶ ὡς γενησομένου θεωρουμένου τοῦ πράγματος· διεροοῦντο πρέσβεις πέμπειν κωλύοντας (Θουκ. 5, 88). — Ἐπεμψαν πρέσβεις ἀγγέλλοντας (Θ. Ζ', 25).

§. 7. Καὶ διὰ τῶν π.λαγίων πτώσεων ἐπίσης ἐκφέρονται οἱ τελικοὶ λόγοι· τῆς Κορίνθου ἕνεκα ἡσυχίας (Θουκ. Β', 53). — ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ἀγαθῷ (Ξ.). — ἰέναι ἐπὶ πῦρ, ἐφ' ὕδαρ, ἐπὶ ξύλα κατὰ θέαν τοῦ χωρίου (Θ. Β', 7) — τοῦ ἐπαινεῖσθαι ἕνεκα, — ἐπ' αὐτὸ γέ τοῦτο πάρεσμεν (Πλ. Γοργ. 447). κτλ. ὡς ἐν τῷ περὶ Προθέσεων διαλάβομεν. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα δὲν ἀναφαίνονται δύο λόγοι συνδεδεμένοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ λόγων Ὑποθετικῶν.

§. 1. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι, ἐξηγῶντες καὶ οὔτοι τὴν σχέσιν τοῦ παραγοτος καὶ παραγομένου, συγγενεύουσι τοῖς αἰτιολογικοῖς. Ἀλλ' οἱ μὲν αἰτιολογικοὶ ἐξηγοῦσι τοῦτο πραγματικῶς, κατὰ τοῦτον τὸν τύπον διὰ τὸ δεῖνα προῆλθεν ἢ προέρχεται, ἐκωλύθη ἢ κωλύεται τὸ δεῖνα, οἱ δὲ ὑποθετικοὶ ὑποθετικῶς κατὰ τοῦτον τὸν τύπον· τοῦ δεῖνος τεθέν-

τος, προκύπτει ἢ οὐ προκύπτει τὸ δεῖνα, τοῦ δεῖνος μὴ τεθέντος, προκύπτει ἢ οὐ προκύπτει τὸ δεῖνα. Σύγκεινται δὲ ἐκ δύο μερῶν, ἐξ ὧν τὸ μὲν περιέχει τὴν παραλαμβανομένην ὑπόθεσιν, τὸ δὲ τὴν ἐκ ταύτης συνέπειαν· τὸ πρῶτον καλεῖται ἡγούμενον καὶ πρότασις, τὸ δεύτερον καλεῖται ἐπόμενον καὶ ἀπόδοσις· εἰ μὲν εἰσι βωμοί, εἰσι καὶ θεοί.— ἦν θάνατος ἔλθῃ, οὐδεὶς βούλεται θηήσκειν (Εὐρ. Ἀλκ. 674). Δυνατὸν δὲ εἰς τὸν λόγον νὰ προταχθῇ καὶ ἡ ἀπόδοσις· οὐκ ἄρα ἔτι μαχεῖται, εἰ ἐν ταύταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις (Ξ. Ἀν. Α', ζ', 48).

§. 2. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι ἐκφέρονται διὰ τῶν υποθετικῶν μορίων, εἰ, ἐάν, ἦν, κατὰ τοὺς ἀκολουθοῦσους μάλιστα τρόπους.

Α' Τίθεται ὀριστικὴ μὲν ἐν τῇ προτάσει μετὰ τοῦ μορίου εἰ, κατὰ ἐνεστώτα, μέλλοντα ἢ παρωχημένον χρόνον, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ὡς δυνατὴ, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ φύσει καὶ παρ' ἀνθρώποις ὄντων καὶ γινομένων, οὔτε ἀμφιβολίας περὶ μὴ ὑπάρξεως, οὔτε νύξεως περὶ ὑπάρξεως τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐξηγουμένου ὑποδεικνυομένου, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει· 1. ὡσαύτως ὀριστικὴ, ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια θεωρῆται ὡς ἀναγκαία καὶ ἀπαραίτητος· 2. εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν παρίσταται ὡς ἐνδοιαστὴ καὶ οἷον ἐκ περιστάσεων ἐξαρτωμένη· 3. εὐκτικὴ ἄνευ τοῦ ἄν, ἐπὶ εὐχῆς ἢ κατάρας· 4. προστακτικὴ, ἐπὶ προσταγῆς, παραινέσεως ἢ τοιοῦτου τινός, καὶ πάντοτε κατὰ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον· οὕτω π. χ.

1. εἴτε τῷ μῶ τὰνθρὶ μεμπτός εἰμι, κάρτα μαινομαι (Σ. Τρ. 445)— εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθραεῖ μὲν ἐξ ἐμοῦ, ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκίσει δίκη (=δικαίως· Σ. Ἀν. 93). Ὡσαύτως· εἰ αὕτη ἡ πόλις ληθθήσεται, ἔχεται καὶ ἡ πᾶσα Σικελία (Θουκ. ΣΤ', 91), ἔνθα πρὸς μείζονα βεβαιότητα τρέπεται εἰς ἐνεστώσ τὸ μέλλον τῆς συνεπείας.— τοὺς τριηράρχους ἠνάγκαζεν ἐπισκευάζειν τὰς νῆας, εἰ τίς τι ἐπετονήκει (Θουκ. Ζ', 38).—εἰ ἐβρόντησε καὶ ἤστραψεν.—εἰ δ' ἐργάσει μὴ ταῦτα, λύπην πᾶσιν· Ἀργείοις βαλεῖς (Σ. Φ. 66).

2. εἰ τὰδ' ἔχει κατὰ τοῦτ' κείνῳ, ταῦτ' ἄν ἀπαρκοῖ (Σ. Κ. 1768).—εἰ γὰρ κτενοῦμεν ἄλλον ἀντ' ἄλλον, οὐ τοι πρῶην

θάροις ἄν, εἰ δίκης γε τυγχάνοις (Σ. Ἡλ. 582). — πάν τοίνυν, εἰ καὶ τοῦτ' ἔτλη, κλύοι τις ἄν (Σ. Τρ. 71).

3. σφῶν δ' εὐδοκίη Ζεὺς, τὰδ' εἰ τελεῖτέ μοι θαρόντι (Σ. Κ. 1435) — ὅ,τι πύματορ ὀλοίμαρ, φρόνησιν εἰ τὰρδ' ἔχω (Σ. Τ. 663).

4. σὺ δ' εἴει χρήσεις, φράζε δευτέρῳ λόγῳ (Σ. Φ. 49). — ἰ γὰρ θέλεις, δίδαξον (Σ. Ἡλ. 585). — ὑμῶν δὲ γ' εἴτι οἶδε, ἐμοὶ κατειπάτω (Ἀρφ. Εὐρ. 20).

§. 3. Β'. Τίθεται ὑποτακτικὴ μετὰ τῶν μορίων ἔάν, ἄν, ἦν, ἐν τῇ προτάσει, μετὰ νύξιος ἐνδεχομένης ἢ καὶ προσδοκωμένης ἱπαληθεύσεως, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται συνήθως ὀριστικὴ κατ' ἐνεστώτα ἢ μέλλουσα, ὅταν ἢ συνέπεια θεωρηθῆται ὡς θετικὴ, εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν θεωρηθῆται ὡς ἐνδεχομένη, καὶ προστακτικὴ ὅταν παρίσταται ὡς προσταγῆ ἢ ὡς παραίνεσις ἔάν ἀληθείης ὑπισχυροῦμαι σοὶ δέκα τάλαντα (Ξ. Ἀν. Α', ζ', 18) — ἔάν ἡμεῖς θυνώμεθα σώζεσθαι, ἐν πολλῇ ὑμεῖς εἰρήνῃ ἔσεσθε (Ξ. Κ. Π. ς', α', 18). — ἄν αὐτῷ διδῶς ἀργύριον, καὶ σὲ ποιήσει σοφόν (Πλ. Πρωτ. 310). — ἦν φράσω, διόλλυμαι (Σ. Τ. 1159). — ἦν τις ἀρθιστῆται πειρασόμεθα χειροῦσθαι (Ξ. Ἀν. Ζ', γ', 11). — ἅπασ λόγος ἄν ἀτῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κερὸν (Δ. Ὀλ. Β', ε). — τᾶμ' ἰὰν θέλης ἔπη κλύωρ δέχεσθαι, ἀκλήρ λίβοις ἄν κἀναχοίησιν κακῶν (Σ. Τ. 213). — ἦν γὰρ εὐρεθῆ λέγων σοὶ ταῦτ', ἔρωγ' ἄν ἐκπεφευγοίην πάθος (Σ. Τ. 839). — ἄν βούλησθε χειροτονήσατε (Δημ. Φ. Γ', ιδ').

§. 4. Τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ εἰ, ἄνευ τοῦ ἄν, ἐν τῇ προτάσει τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ὅταν ἢ ὑπὸ θέσει, μόνον ἐκ τοῦ λογισμοῦ τοῦ λέγοντος λαμβανόμενη, ἢ καὶ ἀπλῶς ἰδεατῆ καὶ προβληματώδης, ἄνευ νύξιος ἱπαληθεύσεως ἢ μὴ ἱπαληθεύσεως, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἢ συνέπεια παρίσταται ὡς ἐνδεχομένη, ὀριστικὴ δὲ ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν παρίσταται ὡς ἀναμφίβολος· εἴ τις τοῦ κρατοῦντος τοῦ πλήθους ἐπ' ἀρετὴν προτρέψιμεν ἀμφοτέρους ἄν ὠφελήσειεν (Ἰσ. πρὸς Νικοκλ. 6'). — εἰ πάλιν ἀνα-

βλέψειας, ὡσπερ καὶ πρὸ τοῦ, φύγεις ἂν τοὺς ποτηροὺς (Ἀρ. Πλ. 95); — τὸ λέγειν εὖ δευρόν ἐστιν, εἰ φέρει τινα βλάβην (Εὐρ. Ἀρχελ. Ἀποσπ. Η'). — τί δεῖ καλῆς γυναικός, εἰ μὴ τὰς φρένας χρηστὰς ἔχοι (Εὐρ. Ἀρτιόπ. Ἀπόσπ. ΙΔ');

§. 5. Δ'. Τίθεται ὀριστικὴ κατὰ πραρατατικόν, ἀόριστον καὶ ὑπερσυντελικόν μετὰ τοῦ εἰ ἐν τῇ προτάσει, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται προφανῶς μὴ ἐπαληθεύουσα, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει ὀριστικὴ ἄνευ τοῦ ἂν, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἄφευκτος, ὀριστικὴ δὲ μετὰ τοῦ ἂν, ὅταν θεωρῆται ὡς ἐνδεχομένη καὶ δεκτικὴ ἐπαληθεύσεως; ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διασφαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο (Θ. Γ', 74). — εἰ ἐξ ἀρχῆς ταῦτα ἐγίγνωσκε, πολέμιος μὲν ἦν, οὐ μέρτοι ποτηρὸς γ' ἂν δικαίως ἐρομίζετο (Ξ. Ἑλλ. Β', γ', 27). — εἰ δὲ τοῦτ' ἐπολεῖ ἕκαστος, ἐνίκωρ ἂν Δ. Ὀλ. Γ', 5). — εἰ μὲν εἵχετόν γ' ἤδη φρένας, πβλλ' ἂν παρήγουρ (Σ. Τ. 4512). — εἰ μὴ πατήρ ἦσθ' εἶπορ ἂν σ' οὐκ εὖ φροεῖν (Σ. Ἀρτ. 755).

§. 6. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας. Ὅταν δηλ. ἡ ἀπόφασις ὑπάρχει ἐν τῇ προτάσει, γίνεται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ μὴ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ. τοῦτο, προκύπτει ἐκεῖνο, κτλ. εἰ μὴ λέγω τάληθές, ἀξιῶ θανεῖν (Σ. Τ. 944) — ἡ χάρις τῆς προμηθείας, ξέρε, εἰμὴ κακὸς πέφυκα, προσφιλεῖς μενεῖ (Σ. Φ. 558). — σιγᾶν ἂν ἀρμόζοι σε τὸν πλείω λόγον, εἰ μὴτε λέξεις παιδί τῷ σαυτῆς (Σ. Τρ. 731) οὕτω καὶ εἰ μὴ καιροῦ τυγχάνω, μεθάρμοσον (Σ. Ἡλ. 31). Ὅταν δὲ ἡ ἀπόφασις ὑπάρχει ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε γεννᾶται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ. τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύψει, κτλ. ἐκεῖ. ο' εἰ ἔπεσι νέμεσις, οὐ λέγω (Σ. Ἡλ. 467) — εἰ γὰρ τῶν δ' ἐμεῖ μετῴν τι λέξεις, οὐκ ἂν ἀντείμιμι (Σ. Ἡλ. 376) — οὐκ ἂν δυναίμην ἀντειπεῖν, οὐκ ἀντερώ· οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ εὐχῆς ἢ κατάρσε· μὴ νῦν ὀναίμην, ἀλλ' ἀραῖος, εἰ σέ τι δέδρακα, ὀλοίμαρ, ὧρ ἐπαιτιᾶ με δρᾶν (Σ. Τ. 644) καλὸν νὰ μὴν ἴδω, ἔάν, κτλ. Ὅταν δὲ, τελευταῖον ἡ ἀπόφασις ὑπάρχη καὶ ἐν τῇ προτάσει καὶ ἐν τῇ ἀποδόσει τότε γεννᾶται ὁ ἐξῆς τύπος· εἰ μὴ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ. τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύψει ἐκεῖνο. — εἰ τὰ τοῦδε τόξα μὴ ληφθήσεται, οὐκ ἔστι πέρσαι σοι τὸ Δαρδά-

ρου πέδον (Σ. Φ. 68).—εἰ γὰρ μὴ τοῦτο πεισθήσεσθε ταῖς ψυχαῖς, οὐκ ἰθελήσετε ὑπὲρ τῶν πραγμάτων σπουδάζειν (Δημ. Χερσφρον. ιά).

§. 7. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς περιστάσεως Δ', ἐξ ἧς εὐκόλως ἐννοοῦντο καὶ τὰ περὶ τῶν περιστάσεων Β', Γ', Δ'. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως δηλ. Β' ὁ τύπος ἐστίν, ὡς ἐπὶ τῆς πρώτης, καθίσσον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρεται, εἴαν ὑπάρχη, ὑπάρξη τοῦτο ὑπάρχει ἢ ὑπάρξει ἐκεῖνο, ἢ τὸ ἐναντίον, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφέρεται τι εἰς τὴν ἐφεξῆς πείραν ἀνατιθέμενον, εἰ μέλει νὰ πραγματοποιηθῇ ἢ οὐχί, κατὰ τὴν φύσιν τῆς ὑποτακτικῆς, ἐν ᾧ τοιοῦτόν τι δὲν ὑπάρχει ἐν ταῖς δι' ὀριστικῆς ἐκφερομένοις. Β' δὲ τὸ εἰ γερήσεται διάφορον τοῦ εἴαν γένηται, ἢ διαφορὰ ἐστὶ τοσοῦτον μικρὰ καὶ λεπτή, ὥστε καταντᾶ σχεδὸν ἀνεπαίσθητος. Ἴσως τὸ διὰ μέλλοντος ἔλαττον ἀμφίβολον.

§. 8. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως Γ'. ὁ τύπος ἐστίν· ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἤθελεν ὑπάρξει τοῦτο, ἤθελε προκύψει βεβαίως ἢ πιθανῶς ἐκεῖνο. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως Δ' ὁ τύπος ἐστίν, εἰ ἐγέρετο τοῦτο, προὔκλυτε βεβαίως ἢ πιθανῶς ἐκεῖνο. Ἡ διαφορὰ ἐστίν ὅτι διὰ μὲν τῆς εὐκτικῆς οὔτε πιθανὸν οὔτε προσδοκώμενον περιέχεται, δὲν ἀποκλείεται ὅμως τὸ δυνατόν ὡς ἐν τῇ διὰ τῶν παρωχημένων τῆς ὀριστικῆς ὑποτιθεμένων ἐν τῷ εἰ ἀναβλέψεως, π. χ. δὲν ἐξηγεῖται τὸ ἀδύνατον τῆς ἀναβλέψεως, ἐν δὲ τῷ εἰ φρένας εἴχετο περιέχεται ἢ ἐννοία οὐκ ἔχετε φρένας· τούναντίον δὲ ἐν τῷ διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐν τῷ εἰ μὴ πατήρ ἦσθα, π. χ. ἢ ἐννοία ἐστὶν εἰ πατήρ, καὶ τοῦτο κωλύει με εἰπεῖν ὅτι οὐκ εἰ φρονεῖς.*

* §. 9. Ὡς δὲ ἐκ τῆς διαφορᾶς σχέσεως τῆς ὑποθέσεως πρὸς τὴν συνέπειαν, ὡς πρὸς τὸ βέβαιον, ἀβέβαιον ἢ ἀδύνατον, προκύπτει ἢ διαφορὰ τῶν ἐγκλίσεων, οὕτως ἐκ τῆς σχέσεως τῶν αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν λαμβάνεται ἢ ὑπόθεσις καὶ ἢ συνέπεια, προκύπτει ἢ διαφορὰ τῶν χρόνων. Συμπεραίνεται δηλ. οὐχὶ μόνον ἐκ τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ τμήματος, ὡς ἀνωτέρω, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἐνὸς περὶ τοῦ ἐτέρου.

1. ἐκ τοῦ ἐνεστώτος περὶ τοῦ μέλλοντος ἢ περὶ τοῦ παρωχημένου ἢ χάρις, . . . εἰ μὴ κακὸς πέφυκα, προσφιλεῖς μενεῖ (Σ. Φ. 558).—πεσοῦμεθα, εἰ χρὴ πατρὶ τιμωρούμενοι (Σ. Ἡλ. 399).—εἰ μάλα καρτερός ἐστι, θεὸς ποῦ σοὶ τόγ' ἔδωκεν (Ἠλ. Α', 177). 2. ἐκ τοῦ μέλλοντος περὶ τοῦ ἐνεστώτος, ἢ περὶ τοῦ παρωχημένου· εἰ δ' ἂν συμφέροι χωρὶς κολακείας ἰθελήσετε ἀκούειν, ἔτοιμος λέγειν (Δημ. Φιλ. Γ', 6').—εἰ μὲν οὖν ἔτι λέξει τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, οὐκ ἐγὼ ἔκταρον (Σ. Τ. 843). 3. ἐκ τοῦ παρωχημένου περὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος· εἰ πάντα, κάρτ' ἂν εὐτυχεῖν δοκῶ (Σ. Αἴ. 263).—τὰς πόλεις αὐτοτόμους ἀφήσομεν, εἰ καὶ αὐτοτόμους ἔχορτες ἐσπεισάμεθα (Θουκ. Α', 144). *

* §. 10. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξηγοῦνται καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν ὑποθετικῶν λόγων, οἵτινες, διὰ τὴν ἀπὸ ἐγκλίσεως εἰς ἔγκλισιν, δυνάμει τῆς τῶν ἐνοιῶν συγγενείας, καὶ διὰ τὴν ἀπὸ χρόνου εἰς χρόνον μετάβασιν, δυνάμει τῆς μεταξὺ ὑπὸ θέσεως καὶ συνεπείας συναφείας, καὶ δι' ἄλλας προσέτι περιστάσεις καταντῶσιν ἐκ τῶν δυσκολωτέρων τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως. Κατὰ τὸ παράδειγμα (§ 2.) τοὺς τριηράρχους ἠγάγκαζε, κτλ. ἐξηγεῖται καὶ τὸ εἰ μὲν ἐποίηεν οἱ Ἀθηναῖοι ὑπεχώρουσιν (οἱ Συρακούσιοι), οἱ δ' ἀναχωροῖεν, ἐπέκειντο (Θουκ. Ζ', 79. Ἴδε καὶ Γ', 99), ἐνθα διὰ μὲν τῆς εὐκτικῆς ἐκφέρεται τὸ κατ' ἐπινάληψιν, τὸ ὁσάκις, διὰ δὲ τῶν παρωχημένων τῆς ὀριστικῆς τὸ ἱστορικὸν καὶ θετικὸν· τὸ (Ἀρφ. Ἰππ. 776. ἄλλ. 725) ὅς πρῶτα μὲν ἦν κ' ἐβούλευόν σοι χρήματα πλεῖστ' ἀπέδειξα ἐν τῷ κοινῷ, οὐ φροντίζων τῶν ἰδιωτῶν οὐδενός, εἴ σοι (τῷ δήμῳ) χάρισσοίμην, ἔχει τὴν μὲν ἀπόδοσιν κατὰ μετοχὴν, οὐ φροντίζων, εἰς τὸ προηγουμένον ῥῆμα ἀπέδειξα ἀναφερομένην, τὴν δὲ πρότασιν ἀναφέρει εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ παρελθόντος. Ἔστι δὲ τὸ ὅλον = εἰ ἐμελλόν σοι χαρισσοῦσθαι, οὐκ ἐφροντίζον περὶ ἄλλου. *

* §. 11. Οὕτως ἐν τῷ (Ξ. Κ. Π. Η', α, 19), ἤδει γάρ ὅτι εἴ τι μάχης δεήσοι, ἐκ τούτων αὐτῷ καὶ παραστάτας καὶ ἐπιστάτας Ἀηπιτέον εἶη, ἀναφέρεται μὲν ὡσαύτως ἡ πρότασις εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ παρελθόντος, ἢ ἀπόδοσις δὲ τίθηται:

κατ' εὐκτικὴν ἄνευ τοῦ ἄν, ὡς εἰς τὸν πλάγιον ἦτοι διηγηματικὸν λόγον ἀναγομένη. Ἐν τῷ χαίροις ἄν, εἴ σοι χα τὰ τυγχάνει τάδε (Σ. Ἡ. 1457), ἴσα δύναται ἡ εὐκτικὴ τῆ προστακτικῆ, ὡς καὶ τὸ ἀπαρέμφχτον ἐν τῷ (Σ. Τ. 462) καὶ λάβης μ' ἔψευσμένον, φάσκειν ἔμ' ἦ ἢ μαρτυκῆ μηδὲν φροκεῖν. Τοιοῦτόν τι καὶ τὸ (Πλ. Φαίδ. 78) ἀνθυπότακτον ἐπαρέλθωμεν, εἴ σοι ἡδομένῳ ἐστίν, ἐλλείψει πρώτου προσώπου ἐν τῇ προστακτικῇ.

§. 12. Εὐκολώτερα εἰσι τὰ χωρία ἐν οἷς ἡ πρότασις ἐκφέρεται διὰ μετοχῆς, ὡς ποίως μαθὼν γὰρ οὐκ ἄν ἀροίμην τὸ δρᾶν (Σ. Φ. 118) = ἴαν μάθω. — οὐκ ἂν δύναιο μὴ καμῶν εὐδαιμονεῖν (Εὐρ. Ἀποσπ.) = ἴαν μὴ κάμης ἢ ἐν οἷς παραλείπεται, παραλαμβάνομένη ἐκ τῶν ἡγουμένων, ὡς οὔτε ἐσθελουσι πλείω ἢ δύναται φέρειν, διαδράγειεν γὰρ ἄν οὐτ' ἀμφιέννυται πλείω ἢ δύναται φέρειν, ἀποπριγεῖεν γὰρ ἄν, (Ξ. Κ. Π. Η', Β', 21), ἔνθα πρὸ μὲν τοῦ διαδράγειεν ἐξυπονοεῖται τὸ εἰ ἦσθιον πρὸ δὲ τοῦ ἀποπριγεῖεν τὸ εἰ ἡμφιέννυτο. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῶν βουλοίμην ἄν, ἐροίμην ἄν, καὶ τῶν ὁμοίων, ἐνθα ὑπονοεῖται τὸ εἰ ἐξῆν ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. Οὕτω δὲ καὶ ὅταν πολλαὶ προτάσεις ἀναφέρωνται εἰς μίαν ἀπόδοσιν, ἢ μία πρότασις εἰς πολλὰς ἀποδόσεις, ἢ πολλαὶ προτάσεις εἰς πολλὰς ἀποδόσεις, ἢ μία ἀπόδοσις κῆται μεταξύ δύο προτάσεων, ὧν περ καὶ ἡ ἔννοια οὐχὶ δύσκολος καὶ τὰ παραδείγματα προχειρότατα. *

§. 13 Ὅμοιως δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀπόδοσις παραλείπεται, εἴτε ἐκ τῶν ἡγουμένων παραλαμβάνομένη, ὡς εἰ κερτόμησις ἐστὶ ἀληθῆ λέγειν (Σ. Φ. 1236), ἐνθα ὑπονοεῖται ἐν τῇ ἀποδόσει τὸ λέγω. — εἴ μοι τι τόξων τῶν δ' ἀπημελημένον παρεδρόμηκεν (Σ. Φ. 653), ἐνθα ἐκ τῶν ἡγουμένων παραληπτέον τὸ βούλομαι λαβεῖν, ἢ ἐκ τῆς ἔννοιας ἀναπληρουμένη ὡς ἐν τῷ τί γάρ, ἐὰν πορθῶσι χώραν τὴν ἐμήν (Σ. Φ. 1405); = τί ἐσται, ἢ τί ποιήσεις; Τοιαύτης φύσεως μετὰ τῶν ὁμοίων καὶ τὸ εἴ σοι βουλομένῳ = ἐσται τοῦτο, εἴ γε σοι βούλει, ὅπερ πλήρες ἐκφέρεται ἐν τοῖς (Πλ. Φαίδρ. 78) ἐπαρέλθωμεν, εἴ σοι ἡδομένῳ ἐστίν. Ἐστὶ δὲ τοῦτο τὸ γαλλικὸν s'il

vous plait. Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ κατὰ πληθύντ. ἀριθμὸν ὅσοις μὴ βουλομένοις ταῦτ' ἦν (Θ. Η΄. 42)· καὶ ὅταν παραλείπεται ὀλόκληρος πρότασις, ὃ εἰς σύνδεσιν χρησιμεύων κρίκος τῶν ἐννοιῶν, ὡς εἰ τὴν εἰρήνην ψέγεις, σὺ καὶ τὴν ζυμμάχιαν ἔγραψας (Αἰσχ. Παραπρ. λθ΄.) ἔνθα τὸ πλῆρες εἰς τὴν εἰρήνην ψέγεις, γίνωσκε ἢ ἐνθυμοῦ ὅτι, κτλ.

* §. 14. Ὡσαύτως δὲ καὶ ὅταν πάντα πάντως παρασιωπᾶται ἢ ἀπόδοσις, σπεύδοντος τοῦ συγγραφέως εἰς τὸ ἐπόμενον κυριώτερον κῶλον, διὰ τοῦ εἰ δὲ μὴ ἀρχόμενον, ὡς ἐν ταῖς ἀποσιωπήσεσιν, οἷον ἄν μὲν ὁ Κῦρος βούληται, εἰ δὲ μὴ, ὑμεῖς γὰρ τὴν ταχίστην πάρεστε (Ξ. Κ. Π Δ΄, ε, 11). Ἴδε καὶ Ζ, ε, 54. Η, ζ', 2½), ἔνθα ἀναπληρωτέον τὸ κἀλῶς, εὖ ἔχει, ἢ τι τοιοῦτον. Ἀκριβῶς δὲ διασταλτέα ἢ μέχρι τοῦδε ἐξηγηθεῖσα καθαρὰ ὑποθετικῆ τῶν ἄλλων τοῦ μορίου εἰ σημασιῶν· οἶα π. χ. ἡ διστακτικὴ ἢ ἐρευνητικὴ, ὡς εἰ πέπαιται τῆς ἐδωδῆς σκέψομαι (Ἀρφ. Βίρ. 29), ἢ ἡ καθ' αὐτὸ θετικὴ ὑπὸ ἐρμηνείαν, ἥτοι ἔκφρασις ὑποθετικὴν, ὡς θαυμαστόν οὐδὲν πεποιήκαμεν, εἰ ἀρχὴν διδομένην ἐδεξάμεθα (Θουκ. Α', 76, Ἴδε καὶ Γ'). ἔνθα ἡ ἀπόδοσις καὶ διὰ τοῦ ὅτι ἡδύνατο γὰρ ἐξηγηθῆ, καὶ μάλιστα καταλληλότερον καὶ σαφέστερον· οὕτω καὶ οὐδὲν θαυμαστόν, εἴτε πεπλειονέκτηκεν (Φίλιππος) ἡμῶν (Δημ. Φ. Ἐπιστ. §. ε). ὅπερ, βέβαιον ὄν κατὰ τὸ πρᾶγμα καλύπτει καὶ κρύπτει, τρόπον τινά, ἐρμηνεία οἷον ἀμφίβολος.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν.

§. 1. Οἱ διὰ τῶν Ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀναφορικῶν μορίων γινόμενοι ἀναφορικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσιν ἀναφοράν. Ἔστι δὲ ἀναφορὰ ἐκείνη τῶν κῶλων τοῦ λόγου ἢ σχέσις, καθ' ἣν τὸ ἐπόμενον ἀναμιμνήσκει πάντοτε ἡγούμενον τι πρόσωπον ἀναμιμνήσκει ἄλλο σχετικὸν πρόσωπον, πρᾶγμα ἀναμιμνήσκει ἄλλο πρᾶγμα, καὶ περίστασις ἄλλην περίστασιν.

§. 2. Σύγκεινται λοιπὸν οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι ἐκ δύο μερῶν ἐκ τοῦ ἀναφερομένου ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν δεικτικῶν μορίων, καὶ ἐκ τοῦ ἀναφορικοῦ, ἐξηγουμένου διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν, καὶ τῶν ἀναφορικῶν μορίων, ἀναμιμνησκόντων πάντοτε τὰ δεικτικά, λεγόμενα ἢ νοούμενα, καὶ εἰς ταῦτα ἀναφερομένων. Τὸ ὅς ἀναμιμνήσκει τὸ οὗτος, ἢ ἐκεῖνος ὁ ἀνήρ, τὸ ὅπερ ἀναμιμνήσκει τὸ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅπου ἀνακαλεῖ τὸ ἐκεῖ, τὸ ὅτε, τὸ τότε, τὸ ὅπως τὸ οὕτως, κτλ.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατὸν γὰρ θεωρηθῶσιν οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι ἄ. ὡς ἰσοδυναμοῦντες τῇ δεικτικῇ ἀντωνυμίᾳ καὶ τῷ συμπλεκτικῷ συνδέσμῳ καὶ ὅς=καὶ οὗτος ἢ οὗτος δέ ᾿β. ὡς ἐξηγοῦντες χαρακτηριστικόν τι κατηγορήμα (τιοῦτος ἢ τοιοῦτος κτλ.) καὶ προσδιορισμὸν μέρους τῆς κυρίας προτάσεως· τοὺς πρώτους καλοῦμεν, συντομίας χάριν, προσθετικούς, τοὺς δευτέρους προσδιοριστικούς· διὰ τῶν πρώτων ἐνείρεται νέα ἔννοια εἰς τὴν προηγουμένην, διὰ τῶν δευτέρων χαρακτηρίζεται καὶ προσδιορίζεται ἡ προηγουμένη.

§. 4. Οἱ προσθετικοὶ ἀναφορικοὶ λόγοι δέχονται συνήθως τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν, ἄνευ τοῦ ἂν τὰ πολλά, ἢ κατ' εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἂν, ἐπὶ δυνητικῆς ἐννοίας ὡς, ἤθελε τεθῆ καὶ ὁ διὰ τοῦ καὶ οὗτος ἰσοδύναμος λόγος· παρῆν ὁ Μηδοσάδης, ὅσπερ ἐπρέσβευεν αὐτῷ πάντοτε (Ξ. Ἀρ. Ζ', θ', 23)=καὶ οὗτος ἐπρίσβευεν.— τὸ πάχος τοῦ τείχους, ὅπερ νῦν ἔτι δῆλόν ἐστι περὶ τὸν Πειραιᾶ (Θουκ. Α'. 83)=τοῦτο δὲ καὶ νῦν ἔτι δῆλον. Ὡσχύτως καὶ κατ' εὐκτικὴν, ἂν ποτε συμβῆ τι πταῖσμα, ἃ πολλὰ γένοιτο ἂν ἀνθρώποις, κτλ. (Δ. Χερρόν. Ι'=καὶ ταῦτα πολλὰ γένοιτ' ἂν.—πᾶν ἐξαιρεῖ λόγος, ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἂν (Εὐρ. Φ. 520) καὶ κατὰ προστακτικὴν κρατῆρές εἰσιν, ὧν κρατ' ἐρεψον (Σ. Κ. 472). Περὶ ὑποτακτικῆς ἴδε κατωτέρω §. 8.

§. 5. Καὶ οἱ προσδιοριστικοὶ ἀναφορικοὶ λόγοι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἂν, ὅταν ἐξηγῶσι θετικὴν ἢ δυνητικὴν

ἐννοίαν ἰππέας ὄσους γε δὴ καὶ ἴους ἐτύγχανεν ἰχωρ (Ξ.)
 —οὐδεμίαν ἠγοῦμεν τοιαύτην εἶναι τέχνην, ἥτις τοῖς κα-
 κῶς πεφυκῶσι πρὸς ἀρετὴν σωφροσύνην ἄν καὶ δικαιοσύνην
 ἐμποιήσειεν (Ἰσ. Σοφ. ιά.)—οὐ βῆδιόν ἐστιν εὐρεῖν ἔργον,
 ἐφ' ᾧ οὐκ ἄν τις αἰτίαν ἔχοι (Σ. Ἀπ. Β', ή, 5)· ἐπὶ δὲ
 παρελθόντος· ἤξιον τὴν αὐτὴν Πασίῳρι ψευδομένῳ γίγνε-
 σθαι ζημίαν, ἥς περ ἄν αὐτὸς ἐτύγχανεν, κτ.λ. (Ἰσ. Τρα-
 πεζίτ. ιά).

§. 6. Ἐν πᾶσι τούτοις ὁ λόγος οὔτε περὶ ἰππέων οὔτε περὶ
 τέχνης, οὔτε περὶ ἔργου, οὔτε περὶ ζημίας ἀπλῶς, ἀλλὰ περὶ
 τοσοῦτων καὶ τοιούτων ἰππέων, περὶ τοιαύτης τέχνης, περὶ
 τοιοῦτου ἔργου, περὶ τοιαύτης ζημίας. Οὕτω λοιπὸν τὸ τοῦ
 Δυσίου (Ἐρατ. Φόβου Ἀπολογ. λά) καὶ οὕτω σφόδρα ὁ νο-
 μοθέτης ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ δίκαια ταῦτα ἠγήσατο
 εἶναι, ὥστε καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττονος ἀξίαις
 τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκεν, εἰς ἀναφορικὸν λόγον ἀναλυόμε-
 νον, ἤθελεν εἶναι αἵτινες ἐλάττονος (ἀξίαις) εἰσὶν τοῦ δὲ
 κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον ἐκλαμβανόμενον ἤθελε παρέχει διά-
 κριτιν παλλακῶν—ἐπὶ ἐκείναις μόνον ταῖς παλλακαῖς αἵτινες
 κτλ. ὅπερ ἄτοπον· κατὰ τὸν πρῶτον δὲ τρόπον, τὸν μόνον
 ὀρθόν—ἐπὶ τῶν παλλακῶν, αἵτινες, κτλ.,—αὗται δὲ ἐν γένει
 ἐλάττονος εἰσὶν ἀξίαις τῶν γαμετῶν.

§. 7. Ὅταν δὲ οἱ τοιοῦτοι λόγοι ἐξηγῶνιν ὑποθετικὴν ἐν-
 νοίαν, τότε τίθενται καθ' ὑποτακτικὴν μὲν μετὰ τοῦ ἄν, ἀρ-
 κτικοῦ χρόνου ἠγομένου, κατ' εὐκτικὴν δὲ ἄνευ τοῦ ἄν,
 ἱστορικοῦ χρόνου ἠγομένου· ἐν παντὶ πράγματι οἱ ἄνθρω-
 ποι τούτοις μάλιστα θέλουσι πείθεσθαι, οὓς ἄν ἠγῶνται
 βελτίστους εἶναι (Ξ. Ἀπομν. Γ', γ', 9)—οἱ Ἀθηναῖοι ἠ-
 ξίουσιν οὐκ μὴ μόνον νικῶεν οὐδ' ἄν μετὰ συμμάχων δύνα-
 σθαι (Δυσ. Ἐπιταφ. §. 24). Ἰσοδυναμεῖ λοιπὸν τὸ μὲν οὐκ
 ἄν ἠγῶνται τῷ ἕάν τις αἰσ ἠγῶνται, τὸ δὲ οὐκ μὴ νικῶεν τῷ
 εἴ τις αἰσ μὴ νικῶεν οὕτως ὡς ἂν τυγχάνη—εἴαν τις τυγχάνη,
 δε τυγχάνοι—εἴ τις τυγχάνοι.

§. 8. Διὰ τῶν ἀναφορικῶν λόγων τοῦ πρώτου εἶδους
 καθ' ὑποτακτικὴν ἐγκλίσιν ἐκφέρεται καὶ τελικὴ ἐννοία εἰς

καλόν ἡμῖν Ἄνυτος ὁδε παρεκαθέζετο, ᾧ μεταδῶμεν τῆς σκέψεως (Πλ. Μέρ 89) — ἵνα μεταδῶμεν τοῦτο δὲ — καὶ μεταδῶμι τοῦτω. Συνηθέστερον δὲ τοῦτο ἐκφέρεται διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς ἀποχωρίσαι τάξεις, αἵτινες βοηθήσουσι (Λυσ. Μαρτιθ. Ἀπολογία 15). — τεκμήριόν τί μοι ἐπιδείξατο, ᾧ εἶσομαι ὅτι ἀληθῆ λέγετο (Πλ. Εὐθύδ. 294) ἐκφέρεται δὲ καὶ συνέπεια· τίς οὕτω μαίνεται, ὅστις οὐ σοὶ βούλεται φίλος εἶναι (Ξ. Α' γ' Β'. ε', 12); ταῦτα δὲ καὶ εἰς τοὺς προσδιοριστικούς δυνατὸν ἀναγαγεῖν. Ὡσαύτως καὶ αἴτιον θαυμαστὸν ποιεῖς ὅς ἡμῖν μὲν οὐδὲν δίδως. (Ξ. Ἀπομν. Β', γ', 13) — ὅτι. Τοιαῦτα καὶ τὰ (Ξ. Ἀπομν. Α' β', 64) πῶς οὐρ ἐνοχος εἶη τῇ γραφῇ; ὅς, κτλ — οὗτος γάρ. — ἄτοπα λέγεις, ᾧ Σώκρατες, καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ, ὅς γε κελύεις ἐμὲ γέωτερον ὄντα καθηγεῖσθαι (Ξ. Ἀπ. Β'. γ'. 15. *

* §. 9. Εἰς τοὺς ἀναφορικούς λόγους ἀνάγονται καὶ οἱ παραβολικοί, οἱ ἐκφέροντες παραβολάς, οἵτινες κοσμοῦσι τὴν ποίησιν καὶ μάλιστα τὴν δημηρικὴν διότι καὶ ἐν τούτοις παρατηρεῖται σχέσις ἀμοιβαία, καὶ ὄχι μέρους πρὸς μέρος, ἀλλὰ κώλου πρὸς κῶλον· ὡς πατήρ οὐ πατρός οδύρεται ὀστέα καίωρ. . . , ὡς Ἀχιλεὺς ἐτάριοιο οδύρετο ὀστέα καίωρ (Πλ. Ψ', 222) — οἱ δ' ἐφέβοιτο κατὰ μέγαρον, βόες ὡς ἀγριλαῖαι (Ὀδ. X, 299), κτλ.) *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Χρονικῶν.

§. 1. Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν δύο κώλων κατὰ τι χρονικὸν σημεῖον. Ἔστι δὲ ἡ σχέσις αὕτη, ὡς ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, διττή· ἢ τοι δπλ. τὸ ἐν κῶλον προσθέτει νέαν ἐννοίαν εἰς τὸ προηγούμενον, ἢ προσδιορίζει τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ σημεῖον. Ἐν τῷ ταῦτα ἐγγέρετο χθὲς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὅτε καὶ ἤστραψε, τὸ ὅτε καὶ ἤστραψε ἤθελε σημαίνει ὅτι καθ' ἣν στιγμήν ἐγένοντο τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος, συνέβη προσέτι καὶ ἡ ἀστραπή· ἐν τῷ ὅτε οὐκ

ἔτ' εἰμί, τηρκαῦτα ἄρ' εἴμ' ἀνήρ (Σ. Κ. 393), τὸ διὰ τοῦ ὅτε κῶλον προσδιορίζει τὸ διὰ τοῦ ἡρίκα, ὀρίζει δηλ. τὸ χρονικὸν σημεῖον ἐν ᾧ τοῦτο ὑπάρχει ἢ γίνεται.

§. 2. Κατὰ ταῦτα λοιπὸν δυνατὸν εἶπεν ὅτι οἱ χρονικοὶ λόγοι ὁμοιάζουσιν ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τοῦς προσηγηθέντας ἀναφορικούς, διαιρούμενοι καὶ οὗτοι εἰς προσθετικούς καὶ προσδιοριστικούς, οἵτινες τελευταῖοι ὑποδιαιροῦνται εἰς τοὺς θετικὴν καὶ εἰς τοὺς ὑποθετικὴν ἔννοιαν ἐξηγοῦντας. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων ὑπάρχουσι δύο κῶλα, τὸ ἀναφορικὸν καὶ τὸ ἀναφερόμενον, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, ἐπὶ μὲν τῶν προσθετικῶν τὸ προστιθέμενον, καὶ τὸ εἰς ᾧ προστίθεται, ἐπὶ δὲ τῶν προσδιοριστικῶν τὸ προδιορίζον καὶ τὸ προσδιοριζόμενον ἦτοι κύριον κῶλον.

§. 3. Οἱ προσθετικοὶ χρονικοὶ λόγοι διὰ τῶν χρονικῶν μορίων ἐκφερόμενοι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν τιθέμενοι, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ λόγου. Εἶναι δὲ σπάνιοι ὀλιγοὶ πρόσθετοι, ὅτε ἐγὼ ἔφηρ πλουτεῖν, ἐγέλασας (Ξ. Οἰκ. Β', 9). — Φίλιππος φυλάξας τοὺς ἰτησίαις ἐπιχειρεῖ, ἡρίκ' ἄρ' ἡμεῖς μὴ (ἢ οὐ) δυναίμεθα ἀφικέσθαι. (Θημ. Φ. Α', 14).

§. 4. Οἱ προσδιοριστικοὶ χρονικοὶ λόγοι δέχονται τὴν ὀριστικὴν, ὅταν ἐξηγῶσι μερικὸν γενόμενον εἰς ὄρισμένον χρόνον σημεῖον ἀναφερόμενον· νῦν γὰρ οἰμῶξαι πάρα, . . . ὅθ' ὧδ' ἔχωρ πρὸς τῆς δ' ὑβρίζει μητρός (Σ. Ἡλ. 788). — ὅτε πλούσιος ἦν, ἐφοβούμην (Ξ). — μέχρι μὲν (οἱ Ἀθηναῖοι) ἀπὸ τοῦ ἴσου ἡγοῦντο, προθύμως εἰπόμεθα. (Θ. Γ', 10). — Μεσσηνίους οὐ πρότερον ἐπαύσαντο (Λακεδαιμόνιοι) πολιορκοῦντες, πρὶν ἐξέβαλον ἐκ τῆς χώρας (1σ. Παρ. λέ). Οὕτω καὶ . . . ὅποτε οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπέβαλον (Ξ. Ἰπαρ. Ζ', ιδ.). — ἕως ἀφίκοντο (Θουκ.) — ἕως ἐνηνετρίβη τῆς κεφαλῆς (Ἀρφ. Εἰρ. 71). — ἕς τε ἠνάγκασαν (Ξ.) ἕως ἐστὶ καιρός, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων (Δημ.). Ἐν ταῖς χωρίοις τούτοις παρίστανται οἷον σύγχρονα τὰ ὑπὸ τῶν δύο κῶλων ἐκφερόμενα, ἐν τῷ ἐνεστῶτι καὶ παρωχημένῳ, τοῦ χρονικοῦ μορίου σημαίνοντος τὸ πότε καὶ ἕως οὔ.

§. 5. "Όταν δὲ ὡσαύτως μὲν ἀναφέρηται τὸ πρᾶγμα εἰς ὠρι-
σμένον χρόνου σημεῖον, ἀλλὰ ἢ μία ἐνέργεια γίνηται μετὰ τὴν
ἄλλην, τότε τὸ προσδιοριστικὸν χρονικὸν κῶλον ἐκφέρεται διὰ
τῶν χρονικῶν μορίων ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὡς, ὅτε, ὁπότε, ἠνίκα·
ἐπεὶ δάκρυσα κείνον, τὰ θ' ὀπ.λα ἀπῆτουρ τοῦ πατρὸς τὰ
τ' ἄλλα ὅσα ἦν (Σ. Φ. 36.).—ταύτην, ἐπειδὴ θαλερός εἶχ'
ἦθης χρόνος, μνηστῆρας ἦτουρ Ἑλλάδος πρῶτοι χθορός
(Εὐρ. Ἡλ. 20).—ὡς τάχιςα ἕως ὑπέφαιεν, ἐθύοντι πάν-
τες παρόντες οἱ στρατηγοὶ (Ξ. Ἄν. Δ', γ', 9).—εὐθύ; ἀφ'
εὐ.—τοιούτος ἦσθα τοῖς λόγοισι, χῶτε μου τὰ τόξ' ἐκλε-
πτες. (Σ. Φ. 1271)—ὁπότε γε καὶ τὸν ἐν χεροῖν κατεῖχον
(Σ. Κ. 1699).—ἠνίκα ἔβλεπον (Σ. Τ. 1470).—ἠνίκα ἔξω
μέσου ἡμέρας ἐγένετο (Ξ. Κ. Π. Δ', δ', 1).

§. 6. "Όταν δὲ ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς ἀόριστον χρόνου ση-
μεῖον ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος, μέλλοντος, ἢ περρωχημένου, τότε
τὰ προσδιοριστικὰ χρονικὰ κῶλα, λαμβάνοντα τὸν χαρακτή-
ρα τῶν ὑποθετικῶν, δέχονται καὶ τὴν τούτων σύταξιν, ὡς
ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, καθ' ὑποτακτικὴν ἢ εὐκτικὴν τιθέμενα·
καθ' ὑποτακτικὴν μὲν, ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος, κατ' εὐκτικὴν
δὲ ἱστορικῶ χρόνου ἡγουμένου, ὅπερ δηλοῖ ὅτι τὰ μὲν πρῶ-
τα ἀναφέρονται εἰς τὸ ἐνεστώ; ἢ μέλλον, τὰ δὲ δεύτερα εἰς
τὸ παρελθόν· ἐπὶ ἀμφοτέρων δὲ δηλοῦται ἢτοι ἅπαξ γινόμε-
νον ἢ πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενον.

* §. 7. Καὶ ἡ μὲν ὑποτακτικὴ δέχεται συνήθως τὸν δυ-
νητικὸν σύδεσμον ἄν, εἴτε χωριστὸν, εἴτε μετὰ τῶν χρονικῶν
μορίων εἰς μίαν λέξιν συγχωνευόμενον, ὡς εἶσ' ἄν, ἄχρι ἄν,
μέχρι ἄν, ἕως ἄν, ἠνίκα ἄν, καὶ ὅταν=ὅτε ἄν, ὁπότεν=
ὁπότε ἄν, ἐπὶ ἄν=ἐπεὶ ἄν, ἐπὶ ἄν=ἐπειδὴ ἄν. Οὕτω π. χ.
δεῖ τοῦ; γενομένους μέχρις ἄν ζῶσι ποιεῖν (Μέν).—εἰς ἄν
λείσω παμφεγγεῖς ἄστρων ριπὰς (Σ. Ἡλ. 105) καὶ ἐπει-
δὴν ἀκούσητε κρίνατε (Δημ).—ὅταν ἀγασθῶ τιρι (Κ. Κ. Π.
Β', δ', 9).—ὁπότεν ὄροφερά νύξ ὑπολειφθῆ (Σ. Ἡλ. 91).
Ὅσαύτως πορεύεσθαι ἐκέλευσεν ἡσύχως, ἕως ἄγγελος ἔλθοι
(Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 53)=ἕως οὐ ἔλθῃ — καὶ διὰ παντός τοῦ

πολέμου, ὁπότε ξυμβαίη αὐτοῖς, ἐχρῶντο τῷ νόμῳ (Θ. Β'. 34).—δσάκις.—ὅτε ἔξω τοῦ δειροῦ γένοιτο, πολλοὶ τῶν Κλέαρχον ἀπέλειπον (Ξ. Ἄρ. Β'. ζ'. 12).—ὁπὸτ' εὐ πράσσοι πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερον εἴτοι δυστυχοῖ (Εὐρ. Ἰκ. 898). Ἐνίοτε παραλείπεται μὲν δ' ἂν ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς, ὡς ἔστ' ἐγὼ μόλω (Σοφ. Αἴ. 1183), τίθεται δὲ ἐπὶ τῆς εὐκτικῆς, ὡς ὁπότεν ἦκοι, —ὁπότεν σπουδάσαι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 11). *

* §. 8. Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἐξ ἰδίας αὐτῶν φύσεως ὁμοιάζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, διότι ὡς τὰ τοπικὰ ἐπιρρήματα, οὕτω καὶ τὰ χρονικὰ οὐδὲν ἕτερον ἢ ἀναφορικά εἰσιν. Ὡς τὸ ὅς πρὸς τὸ ἐκεῖνος, τὸ ὡς πρὸς τὸ οὕτως, τὸ ὅπου πρὸς τὸ ἐκεῖ, οὕτω καὶ τὸ ὅτε πρὸς τὸ τότε, κτλ. (σ. 231) διὰ τοῦτο δέχονται καὶ τὴν σύνταξιν αὐτῶν. Ὡς πρὸς τὸ ὠρισμένον χρονικὸν σημεῖον, τὸ προτερόχρονον καὶ ὑστερόχρονον, ὁμοιάζουσι τοῖς αἰτιολογικοῖς, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν χρονικῶν τὸ ἐν συμβαίνει κατὰ σύμπτωσιν μετὰ τὸ ἄλλο, ἐπὶ δὲ τῶν αἰτιολογικῶν τὸ ἐν προκύπτει διὰ τὸ ἄλλο, καὶ τοῦ πρώτου ἀφαιρεθέντος συναφαιρεῖται καὶ τὸ δεύτερον. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις συμπύπτει χρόνος καὶ αἴτιον, διὰ τοῦτο πολλὰ μόρια ἐκ τῶν προηγουμένων εἰς τὰ χρονικὰ ἐν ταῦτῳ καὶ αἰτιολογικά, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὅτε, ὁπότε, ὡς. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ διὰ τῶν χρονικῶν λόγων ἐξηγεῖται αἴτιον, ὡς καὶ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ὅτε τοῖνον τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν (Δημ. Ὁλυθ. Γ', α'). *

* §. 9. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ χωρῖα ἐν οἷς δυσκόλως ἀποφασίζεται εἰ μόνον τυχαία χρονικὴ περίστασις ἐξηγεῖται ἢ συνάμα καὶ αἴτιον. Καὶ τοῖς ὑποθετικοῖς ὁμοιάζουσιν οἱ χρονικοὶ λόγοι ὡς πρὸς τὸ μέλλον· διότι ἐπίσης ἀμφίβολον τὸ ἐπειδὴν ἔλθῃ, ὡς καὶ τὸ ἐάν ἔλθῃ, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐν μὲν τῳ πρώτῳ ἡ ἀμφιβολία πίπτει ἐπὶ τοῦ χρόνου μάλιστα, ἐν δὲ τῳ δευτέρῳ ἐπὶ αὐτῆς τῆς ἐλεύσεως. *

* §. 10. Τὰ χρονικὰ μόρια ὅτε, ὁπότε, μετὰ τοῦ ἀναφορικοῦ ὡς παραλαμβάνονται καὶ ἐπὶ τῶν παραβολῶν, προτι-

θέμενα ἢ ἐπιτιθέμενα. Συχνότατον δὲ τοῦτο ἐν ταῖς ὁμηρικαῖς παραβολαῖς (Ἴδε Ἰλ. Β, 147, 209, Γ. 33 Δ. 130. 140 Ν, 471. Ὀδ. Δ, 335. Ε, 125, κτλ). Αὗται δὲ αἱ ὁμηρικαὶ παραβολαὶ καὶ διὰ τὸν συντακτικὸν τρόπον καὶ διὰ τὴν ποιητικὴν καλλονὴν ἐγίναν ἰδιαίτερον πραγματειῶν θέμα, πολλῶν καὶ διαφόρων πονημάτων περὶ τούτων γραφθέντων. *

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν ἤτοι Λόγων Συνεπειᾶς.

§. 1. Καλοῦμεν λόγους συμπερασματικούς ἤτοι λόγους συνεπειᾶς ἐκείνους τοὺς λόγους, ὧν τὸ δεύτερον κῶλον περιέχει συνέπειαν τοῦ πρώτου. *Λακεδαιμόνιοι τοσοῦτον ἀπολειμμένοι τῆς κοινῆς παιδείας καὶ φιλοσοφίας εἰσίν, ὡς οὐδὲ γράμματα μαθάνουσι* (Ἰσ. Παναθ. πγ')—τὰ πολλὰ Πρωταγόρας ἔνδον διατρίβει, ὥστε θάρρει, καταληψόμεθα αὐτόν, ὡς τὸ εἶκος, ἔνδον (Πλ. Πρωτ. 311).—... ὥστ' οὐκ ἔχω τάλαινα ποῖ γνώμης πέσω (Σ. Τρ. 705)—αἰδοῦς δ' ἐπιπίμπλατο ὥστε καὶ ἐρυθραίνεσθαι (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 4). Ὅμοίαν σχέσιν ἐξηγοῦσι βεβαίως καὶ οἱ αἰτιολογικοὶ καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι, ἀλλ' οἱ μὲν ἔχουσι τὴν συνέπειαν σκοπούμενην καὶ ἀναγκαίαν, οἱ δὲ συμπερασματικοὶ ὄχι σκοπούμενην, οὐδὲ πάντοτε ἀναγκαίαν.

§. 2. Οἱ συμπερασματικοὶ λόγοι ἐκφέρουσι τὸ δεύτερον κῶλον διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὥστε, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς θετικὸν γινόμενον, γενόμενον ἢ γενησόμενον· τὰ ἐν τῷ βλῶ οὕτως ἡμῖν δοκεῖ παρτός ἄξια εἶναι, ὥστε πάντες τὸ καταλιπεῖν αὐτὰ πάντως μάλιστα φεύγομεν (Ξ. Ἀπομν. Β'. 6', 3).— ὥστε ἐγωγε ἐξ ὧν ἀκούω, οὐδένα χρίνω ὑπὸ πλειόνων περιλήσθαι οὔτε Ἑλλήνων οὔτε βαρβάρων (Ξ. Ἀρ. Α', θ'. 28).—ταχὺ δὲ τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία ὁ Κῦρος ἀρηλώκει, ὥστε ὁ Ἀστυάγης οὐκέτ' εἶχερ αὐτῷ συλλέγειν θηρία (Ξ. Κ. Π. Α. δ', 5).— ὥστ' ἐν δό-

μοισι τοῖσοι σοῖς στήσω σ' ἄγων (Σ. Κ' 1342). — ἀλλ' ἔστιν εὖνουν, ὡς πρὸς πιστάς ἐρεῖς (Σ. 'Ηλ. 1204).

§. 3. Ἐκφέρεται κατ' ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ ὥστε τὸ δεύτερον κῶλον τῶν συμπερισματικῶν λόγων, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἀποτέλεσμα σύμφωνον καὶ σύμμετρον τῇ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἰδιότητι· ὅταν δηλ. τὸ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει παρίσταται ὡς ἱκανὸν ἵνα παραγάγῃ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἀποτέλεσμα· τοιοῦτοι ἦσαν ὥστε τοὺς ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφιέναι (Λυσ. Δήμον Καταλ. 'Απολ. §. 26), ἦσαν δηλ. ἱκανοὶ ποιεῖν τοῦτο, εἰ δὲ καὶ ἐποίουν οὐ δηλοῦται.—Κλέαρχος ἔλαυρεν ἐπὶ τοὺς Μένωρος, ὥστε ἐκείνους ἐκπεπληχθῆναι (Ξ. 'Αρ. Α', ε, 13). — κραυγὴν πολλὴν ἐποίουν, ὥστε καὶ τοὺς πολεμίλους ἀκούειν (Ξ. 'Αρ. Β', ε', 17).

§. 4. Τίθεται εὐκτική μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρηται δυνητικῶς· ἐπίστασθε, ὥστε κἄν ἄλλους εἰκότως ἄν διδάσکوιτε (Ξ).—ὥστε βουλομένη ἄν χαρίζεσθαι σοι, εἴ μου δυνατὰ δέοιο (Πλ. Πρωτ. 335). Ὡσαύτως δέχονται τὸν ἄν σύνδεσμον οἱ ἱστορικοὶ χρόνοι, ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρηται κατὰ τὸν αὐτὸν δυνητικὸν τρόπον· τὸ χωρίον πανταχόθεν κάτοπτρόν ἐστιν, ὥστε τίς ἄν ἀπετόλμησεν ἐπιχειρῆσαι τοιοῦτῳ πράγματι (Δ. Σηκοῦ 'Απολ. §. 28); Τίθεται δὲ προστακτικὴ καὶ ὑποτακτικὴ προστακτικῇ ἰσοδυναμοῦσα, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς προσταγῇ, ὡς παρατρέσις, ὡς δέησις, κτλ· θνητοῦ πέφηκας πατρός, θνητὸς δ' Ὀρέστης ὥστε μὴ λλαγ στένε (Σ. 'Ηλ. 1172)—ὥστε μηκέτι ἀπόρει (Ξ. Συμπ. Δ', 16)— ὥστε μοι συγγνώμην ἔχε (Πλ.). Οὕτω δὲ καὶ ὥστε μὴ ἀποκάμης σαντὸν σῶσαι (Πλ. Κριτ. 45), διότι ἐπὶ ἀορίστου τίθεται ὑποτακτικῇ.

§. 5. Μετ' ἀπαρεμφάτου τίθεται πολλάκις τὸ δεύτερον κῶλον τῶν τοιούτων λόγων ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐπὶ συμφωρίᾳ ξυνέβησαν ὥστε ξύμμαχοι εἶναι καὶ ὁμήρους δοῦναι (Θ. Ε', 61).—ἐξῆν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἀρχεῖν Ἑλλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ (Δ. Φ. Β', ε'). Τὸ αὐτὸ δὲ ἐκφέρεται διὰ τοῦ ἐφ' ᾧ τε καὶ τῆς ὀριστικῆς· ξυνέβησαν

πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐφ' ᾧ τε ἐξίλασιν ἐκ Πελοποννήσου καὶ μηδέποτε ἐπιθήσονται αὐτῆς (Θ. Α', 103). Ὡσαύτως τίθεται τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ ὥστε καὶ ἐπὶ τῆς συνήθους ἄνευ τοῦ ὥστε, αὐτοῦ χρήσεως· τοὺς Ἑλληνας ἢ πόλιν ἀπελύσατο δουλείας ὥστε ἐλευθέρους εἶναι (Πλ. Μενεξ. 245).— οὐ γὰρ ἔπειθε Ἰστιάος τοὺς Χίους ὥστε ἑαυτῷ δοῦναι νέας (Ἡρ. ζ', 5). Ἐπὶ ταύτης δὲ τῆς περιστάσεως, εἰ μὲν δὲν ταυτίζονται τοῖς τελικοῖς ἀπαρεμφάτοις προσεγγίζουσιν ὁμῶς τοσοῦτον ὥστε ὀλίγον διαφέρουσιν. Ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται καὶ τὸ ὡς ἀλλὰ σπανιώτερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Εἰδικῶν ἤτοι Διηγηματικῶν.

§. 1. Λόγους εἰδικούς ἤτοι διηγηματικούς καλοῦμεν τοὺς διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς, διὰ τῶν εἰδικῶν λεγομένων ἀπαρεμφάτων ἢ διὰ τῶν εἰδικῶν μετοχῶν ἐκφέροντας τὸ δεύτερον κῶλον, ὅπερ εἰδικεῦον τὸ διὰ τοῦ πρώτου γενικώτερον ἐξηγούμενον, ἐκθέτει καὶ ἐρμηνεύει τὸ ὅλον· εὖ γὰρ οἶδα ὅτι νοσεῖτε πάντες (Σ. Τ. 60)— σφῶν δ' ἐρέπω γε τοῖν παρεστώτοιν ὅτι γῆν καιρὸς ἔρδειν (Σ. Ἡλ. 1367).— ἐξοῖδα δ' ὡς μέλει γε (Σ. Φ. 1307), δηλ. θεοῖσι δίκης. — ταυτὸν φημι εἶναι τὸ βέλτιον καὶ τὸ κρεῖττον (Πλ. Γοργ. 489). — λυπηρὸς ἴσθ' ὦν (Ἀρφ. Ἀχ. 455). Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν γνωστικῶν, λεκτικῶν, ἀγγελτικῶν, διηγηματικῶν, δοξασικῶν καὶ τῶν τοιούτων ῥημάτων.

§. 2. Ἐπὶ τῶν εἰδικῶν ἤτοι διηγηματικῶν λόγων πρόκεινται εἰς ἐξέτασιν τὰ ἐξῆς τέσσαρα· α. ἢ χρήσις τῶν ἐγκλίσεων· β. ἢ χρήσις τῶν χρόνων· γ. ἢ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους· καὶ δ. ἢ πρὸς ἀλλήλους σχέσις τῶν δι' αὐτῶν τούτων, ὅτι καὶ ὡς, ἐκφερομένων λόγων.

α. Ἡ Χρήσις τῶν Ἐγκλίσεων.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν χρήσιν τῶν ἐγκλίσεων ἐν τοῖς ἔμπρο-

σθεν ἤδη παρατηρήσαμεν ὅτι ὡς γενικὸς κανὼν ὀρίζεται ὁ ἔξης· Ἐνεστῶτος ἢ μέλλοντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμένου ἔπεται ὀριστική. Ἱστορικοῦ δὲ χρόνου ἡγουμένου, ἔπεται εὐκτική ἀνευ τοῦ ἀν' οἷσθ' ὅτι χαίρομεν (Πλ. Πολ. Γ', 605).—λέξω δέ σοι ὡς οὐ δίκη γ' (Ἀγαμέμνονα) ἔκτεινας (Σ. Ἡλ. 560).—Περικλῆς προηγόρευε τοῖς Ἀθηναίοις ὅτι Ἀρχίδαμος μὲν οἱ ἕτερος εἶη (Θ. Β', 13. Ἄλλ' ἐν ταύτῳ παρατηρήσαμεν ὅτι πολλάκις, παραμελουμένης τῆς τοιαύτης ἐξαρτήσεως, τίθεται καὶ ὀριστική, καίπερ ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου· ὅτι δ' ἀληθῆ ἔλεγεν, ὡδε ἰδίδασκεν (Ξ. Ἀπ. Α'. ζ', 2).—ἔλεγον οἱ ἐπιτήδειοί μου ὡς ἐλπίζουσιν, κτλ. (Ἰσ.) Ἴδε σ. 112, §. 24, §. 25. Προσημειωτέον δὲ ἐνταῦθα, ὅτι ἡ μετὰ εὐκτικῆς σύνταξις τοῦ ὅτι, οὐκ ἀπαντωμένη παρ' Ὀμήρῳ, εἶναι μεταγενέστερον ἐπινόημα τῶν Ἀττικῶν, μόνοις αὐτοῖς ἰδιάζουσα, κατὰ Ἀπολλώνιον τὸν Δύσκολον (Βεκκέρου Ἀρέκδ. Ἑλλην. σ. 501).

6. Ἡ χρῆσις τῶν Ἀρόρων.

§. 4. Ὡσαύτως ἀνωτέρω παρατηρήσαμεν ὅτι οἱ γραμματικοὶ χρόνοι ρυθμίζονται κατὰ τὴν ὑποτιθεμένην σχέσιν τοῦ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει καὶ τοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ χρονικοῦ τμήματος· τὸ προηγόρευεν ὅτι εἶη ἐκφέρει ἀμφοτέρω τὰ κῶλα κατ' ἐξάρτησιν εἰς τὸ παρελθόν καὶ ὡς σύγχρονα· τὸ Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὕδὸς ἔσοιτο πρὸς Βασιλέα μέγα, εἰς Βαβυλῶνα (Ξ. Ἀρ. Α', δ', 11), ἐκφέρει τὸ μὲν τῆς κυρίας προτάσεως εἰς τὸ παρελθόν, τοῦ δὲ τοῦ ἐξαρτωμένου κώλου εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ παρελθόντος μέλλον—ἔμελλον ἔσθαι· τὸ μετέμελλοντο οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι οὐ ξυρέθησαν (Θ. Ε', 14) ἐκθέτει ἀμφοτέρω εἰς τὸ παρελθόν, σύγχρονα καὶ ὡς αὐθυπόστατα. (Ἴδε κατωτέρω)· εἰς τὸ ἰθὺς ὁ βύσκαρος οὗτος ὅτι δεινὰ ποιῶ (Δ. Στεφ. μβ'), τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ παριστᾷ ὡς ἐνεστῶς· εἰς τὸ ἐλπίδα εἶχον ὡς ἀνευρήσεις, κτλ. (Πλ. Ἀάχ. 200) τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ μεταφέρει εἰς τὸ μέλλον.

γ'. Ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους.

§. 5. Δυσκλωτίρα εἶναι ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους, ἡ ὁμοίότης δηλ. καὶ ἡ διαφορὰ τῶν οὕτως ἢ ἐκείνως ἐξηγουμένων λόγων διότι καίπερ ἡ διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμφάτου πλοκὴ τοῦ λόγου ἐκλιμβάνεται ἰσοδύναμος ἐν γένει τῇ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι καὶ ὡς, καὶ ἀπαντῶνται πρᾶξιματῶν ἰκκνὰ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου, οἷον, καὶ τις οἱ τῶν οἰκίτων ἐξαγγέλλει ὡς οἱ παῖς γέγονε—ὅτε οἱ ἐξήγησε ὁ οἰκέτης παῖδα γεγονέναι (Ἡρ. ΣΓ', 63, 65).—πολιμίους λέγεις ἰππεῖς ἐξακισμυρούς εἶναι—λέγει ὅτι ἤκουσιν αὐτῷ ἄγγελοι (Ξ. Κ. Π. Β', α, β. Β', γ', 26), ὑπάρχει ὁμοίως καὶ διαφορὰ εἰς τὴν χρῆσιν, εἰ καὶ οὐχὶ πάντοτε ἴσως τηρουμένη, ὡς καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς.

§. 6. Πρὸ πάντων σημειωτέον περὶ τούτων ἐν γένει ὅτι διὰ μὲν τοῦ ὅτι ἐκφέρεται ἡ ἔννοια ὡς πραγματικὸν γινόμενον, ἐσωτερικῶς ἀνεξάρτητον ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (*Ἰδε * 7), οἷον ἀγγέλλουσιν ὅτι ἡ πόλις πολιορκεῖται (Ξ.) διὰ τοῦ ὡς ἐκφέρεται ὡς γινόμενον ἀμφίβολον καὶ ὑπὸ σκέψιν καθυποβαλλόμενον· λέξουσιν ὡς εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι, κτλ. (Δισχ.) διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμφάτου ὡς γνώμη πάντη πάντως ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως· ἐξαρτωμένη τὸν Κύρον ἔφασαν λέγειν (Ξ) διὰ δὲ τῆς μετοχῆς ὡς κατηγορούμενον ἐν-υπάρχον εἰς τὸ ὑποκείμενον· ὧν δὲ ζῶντες ἠγγελλόμενοι ἦσαν (Ξ. Ἑλλην. ζ', δ', 16).—δειχθήσεται πεποιηκῶς, κτλ.

§. 7. Τούτων δὲ τὸ μὲν πρῶτον, τὸ διὰ τοῦ ὅτι, ἴσχυ δύναιται τῷ ἢ πόλις ὄντως πολιορκεῖται, καὶ τοῦτο ἀγγέλλουσι τὸ δεύτερον, τὸ διὰ τοῦ ὡς ἰσοδυναμεῖ τῷ ὅτι εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι, ὡς αὐτοὶ λέξουσι, φαίνεται μοι ἀβέβαιον καὶ λοιπὸν ἐξεταστέον. Εἶναι λοιπόν, κατὰ τὰ πο-

λόκροτα καὶ περιλάλητα ὀνόματα τῆς γερμανικῆς φιλοσοφίας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ μέρους τοῦ ἀντικειμένου ἦτοι πραγματικὴν καὶ βέβαιον, τὸ δὲ δεύτερον ἐκ μέρους τοῦ ὑποκειμένου ἦτοι προσωπικόν, κλίνων πρὸς τὸ ἀβέβαιον καὶ οἶον ἀρνήσιμον ὑπὸ τοῦ ἀναφέροντος αὐτό· ἐν τῷ τρίτῳ τῷ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου, τὸ πᾶν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ἐπὶ τοῦ ἔφασαν, οὔτε ὁμολογούντος οὔτε ἀναιροῦντος τοῦ συγγραφίως· ἐν τῷ τετάρτῳ, τὸ διὰ τῆς μετοχῆς, δηλοῦται βέβαιόν τι, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ, καὶ μάλιστα οἶον ἐγκείμενον τῷ ὑποκειμένῳ ὡς κατηγορηματὶ ἐν τοῖς σὺ ἡγγέλθης γεγενημένος (Ἡρ. ΣΤ', 69).—ἡγγέλεις μαριεῖς (Εὐρ. Ἰφ. Τ. 932).—ἡγγέλλεται ἀφιγμένος (Θ. Η', 79), ἡ μετοχὴ ἐστὶν οἶον κατηγορούμενον (Ἰδε σ. 125. §. 7). Ταῦτα δέ, ὡς καὶ τὰ ἀγγελλθεῖσά μοι γενναῖος ἦτοι γενναία (Εὐρ. Ἐκ. 591), ἀγγέλλεται ὁλόος κρυφαῖος (Εὐρ. Ῥ. 91), κτλ. πλησιάζουσι κατὰ τὴν σύνταξιν εἰς τὰ λέγεται ἀφιγμένος, ἐστὶν ἀφιγμένος, ἐστὶ μαριεῖς ἦτοι μαριακός, κτλ. οὕτω καὶ ὡς ἀγγέλλοιτο Πείσανδρος τετελευτικῶς (Ξ. Ἑλλην. Δ', γ', 13), δειχθήσεται πεποιηκῶς = δειχθήτεται ποιητῆς τοῦ πράγματος, ὡς τὸ ἔσται ποιητής, κτλ.

§. 8. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ διαφορὰ τῆς συντάξεως ἦτις, καίπερ πολλάκις κρεμαμένη ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ λέγοντος ἢ γράφοντος, θέλοντος νὰ δώσῃ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν χαρακτῆρα εἰς τὴν ἐξηγουμένην ἔννοιαν, δὲν εἶναι ὁμῶς πάντῃ αὐθαίρετος; ἄλλως ἀπ' ἄλλων ἐπικρατούσης τῆς χρήσεως. Οὕτω λοιπὸν τὰ γνωστικά, τὰ δείξεως, δηλώσεως σημαντικὰ, καὶ ἐν γένει τὰ ῥήματα τὰ ἔχοντα τοιοῦτον πραγματικῆς ἢ ὡς πραγματικῆς ὑπάρξεως χαρακτῆρα, δέχονται συνήθως τὴν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς σύνταξιν· τοῦτο γιγνώσκουσ' ὅτι ζῆν αἰσχρῶς αἰσχρόν (Σορ. Ἡλ. 988)—ἐπιστάσθωσαν δι οὔτε ἀποδεδράκασιν κτλ. (Ξ. Ἀρ. Α', δ', 8).—εἰ μὲν ἠπιστάμεθα ὅτι σαφῶς ἤξει πλοῖα (Ξ. Ἀρ. Ε', α' 10).—ὅπως ἐπίστωνται ὡς δεῖ ἀπιέναι (Ξ. Κ. Π. Β', γ', 10).—δείξωμεν τοῖς βαρβάροις ὅτι καὶ ἄνευ τοῦ ἐκείνοις θαυμάζειν δυνάμεθα τοὺς ἔχθρους τιμωρεῖσθαι (Ξ. Ἑλλην. Α', ΣΤ', 7).

— δηλοῖ πολλαχοῦ ὅτι οὕτως ἔχει. — δήλωσον ὅτι Φωκῆς ματείουσ' ἄνδρες Αἰγιοβόντινες (Σ. Ἡ. 1106). *

* §. 9. Ἐπειδὴ δέ, ὡς ἀνωτέρω παρατηρήσαμεν (§. 7) τὰ διὰ τῆς μετοχῆς ὁμοιάζουσιν, ὡς πρὸς τὸ βέβαιον, τοῖς καθ' ὀριστικὴν καὶ τοῦ ὅτι ἐκφερομένοις, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὰ τὰ ἀνωτέρω εὐρίσκονται καὶ μετοχῇ συντασσόμενα ὅθεν οὐχὶ μόνον γινώσκων ὅτι ἦδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα (Σ. Ἀντ. 488), ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτοῖσιν κακοῖς τοῖσιν μεγίστοις ὄντες οὐ γινώσχετε (Σ. Ἡ. 1529); — τοῦτο ἐπίστω ὅτι ἐγὼ πολλαπλάσια ἂν ἔδωκα χρήματα (Ξ. Κ. Π. Γ', 6, 16). — τὸν Ἀλαμίνης τόκον ὡς ζῶντα ἐπίστω καὶ κρατοῦντα (Σ. Τρ. 482). — ἐγὼ δὲ ὡς εἰσ' ἀληθεῖς οἶδα (Σ. Φ. 520). — ἀκρείτωρ ἦδει ὦν. — ἅπερ ἦδει ἐαυτὸν ἦττορα ὄντα (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 4) εὐτώ καὶ ἔργωκα φωτὸς ἠπατημένη (Σ. Αἰ 807) — ὅτι ἠπατήθη ὑπὸ τοῦ ἀνδρός. Ἴδε καὶ § 7. ἐν τέλει. *

* §. 10. Τοῦναντίον δὲ τὰ δοξαστικά, εἶον οἶεσθαι, ἠγεῖσθαι, νομίζειν, ὑπολαμβάνειν, καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ἔχοντα χαρακτηριστὰ δοξασίας, ὑπάρξεως δηλ. ἐν τῷ νῶ, καὶ οὐχὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν, ὡς τὰ ἀνωτέρω, συντάσσονται συνήθως μετὰ ἀπαρεμφάτου, σπανίως ἐκφερόμενα καθ' ὀριστικὴν μὲ τοῦ ὅτι καὶ ὡς οἶμαι γ' εἰδέναι (Πλ. Πρωτ. 312). — ἴσως ταῦτα ἐρθῶς ἠγεῖσθαι λέγεσθαι (Δ. Φ. Α', 1) — Ἀθηναίους πάντας νομίσεις δυρῆσεσθαι ποιῆσαι πείθεσθαι σοι (Ξ. Ἀπομν. Γ', 5, 15); Ὡσαύτως καὶ τὸ δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν ἐμοὶ δ' οὐδεὶς δοκεῖ εἶναι, πένης ὦν, ἀρσους, ἀλλ' αἰτιοσεῖν (Σ. Ἀποσπ. Κρεοῦς). — εἰ σὺ τὰν ἐμοὶ στυγερὰν Τρωάδα γαῖαν μ' ἤλπισας ἄξειν (Σ. Φ. 1175). *

* §. 11. Ὡς δὲ τὰ ἐν §. 10 σπανίως ἐκφέρονται καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς, καὶ ἔτι σπανιώτερον τὰ τελευταῖα, δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν, οὕτως ἀπ' ἐναντίας, τὰ ἀνωτέρω (§. 8. 9), μετὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἢ ὡς ἢ διὰ μετοχῆς ἔχοντα τὴν συνήθη σύνταξιν, σπανίως ἐκφέρονται δι' ἀπαρεμφάτου. Οὕτω δὲ καὶ τὰ λεκτικά, λέγειν καὶ εἰπεῖν, οὐχὶ εἰς ἀπλήν γνώμην, ἀλλ' εἰς βεβαίωσιν ἀναφερόμενα ἀληθῆ ἄρα ἐγὼ ἔλεγον λίγων ὅτι. . . (Πλ. Γοργ. 468). — ἰθ-

ἔω δέ σοι ὡς οὐ δίχη γ' ἔκτεινας (Σ. Ἡλ. 560).—ἡμεῖς δὲ εἶπομεν ὅτι . . . (Πλ. Πολ. Β', 466).—εἶποις ἄν ὡς θέλοισι τοῦτ' ἐμοὶ τότε πόλις τὸ δῶρον εἰκότως κατήνυσεν (Σ. Κ. 431). Ἄλλως δὲ τὸ φάσαι, ὅπερ, ὡς δοξασίας καὶ γνώμης ἀπόφανσιν σημαίνον, εἰς τὰ δοξαστικά ἀναγόμενον, τούτων καὶ τὴν σύνταξιν δέχεται· φῆς καταργεῖ ἢ μὴ δεδρακέναι τάδε; καὶ φημι δρᾶσαι κοῦκ ἀπαρκοῦμαι τὸ μὴ (Σ. Ἀντ. 442—443).

* §. 12. Ὅτι πάντα τὰ ἀνωτέρω δὲ ἀπαντῶνται πάντῃ ἀνεξαιρέτως καὶ οἶον μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας, τοῦτο καὶ οἰκοθεν ἔννοεῖται ὡς εἰς πᾶσαν γλῶσσαν ἐν γένει, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἑλληνικὴν μαχόμενον, καὶ ἀνωτέρω ἐσημειώθη διὰ τοῦ προστιθεμένου *συνήθως* δέχονται τὴν τοιαύτην σύνταξιν, καὶ παραδείγματα οὐκ ὀλίγα δεικνύουσι· λέγεις δέσποικαν εἶναι τὴν δε σὴν (Σ. Τρ. 408);—ταύτας δὲ ἐγὼ λέγω εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α', 5', 41, καὶ ἀλλαχοῦ). Δὲν ἀνάγεται ὅμως εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἄλλη ἐξαιρέσις πολλῶν φημάτων, ἐκ τῶν προηγουμένων, ἅτινα δέχονται μὲν τὴν μετ' ἀπαρεμφάτου σύνταξιν, ἐπὶ ἄλλης ὅμως ἔννοιας· διότι ἐπὶ μὲν τῆς καθ' ὀριστικὴν καὶ τοῦ ὅτι ἢ διὰ μετοχῆς συντάξεως δηλοῦται ὅτι γίνεται, γέγονεν ἢ γεννήσεται τι, ἐπὶ δὲ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος μετ' ἀπαρεμφάτου, ὅτι ὑπάρχει προσταγὴ ἵνα γένη τι ἢ ἰκανότης καὶ ἐμπειρία περὶ τὸ ποιεῖν τι· τὰ πρῶτα εἶναι, κατὰ τὰς προσηγορίας τῶν γραμματικῶν, εἰδικαὶ μετοχαί, τὰ δεῦτερα τελικὰ ἀπαρέμφατα.

* §. 13. Οὕτω π. χ. τὰ ἐγὼ κατενόησα ὅτι οἱ πρόγονοι χεῖροτες ἡμῶν οὐδὲν ἐγένοντο (Ξ. Κ. Π. Α', 6, 8). καὶ ξυνομοιωτάτως μὲν ἄν τύχοιμι λέξας Οἰδίπουν ὀλωλότα (Σ. Κ. 4580).—οἶδα ὅτι ἐρίκα ἐν ὑμῖν τοιαύτε τις δόξα (Πλ. Γοργ. 487).—οἶδα ὑμᾶς κοινοῦς γεγονότας (Πλ. ἐνθ. ἄν), καὶ τὰ ὅμοια δηλοῦσί τι γενόμενον, τὰ δὲ λέγω σ' ἐγὼ δόλω Φιλοκτήτην λαβεῖν (Σ. Φ, 404)=κελεύω, ἵνα, κτλ, ὡς καὶ εἶπε κάπεσκηφεν εἶρξαι Αἴαντα (Σ. Αἴ 752).—λύπην οἶδεν εὐρους λᾶσθαι φίλος (Μ.)=δύναται.—ἵνα εἰδῆτε ὅτι καὶ ἄρχεσθαι ἐπίσταμαι (Ξ. Ἀν. Α', γ', 15).=γνωρίζω κα-

τέχῳ τὴν τέχνην. Κατὰ τὰ πρῶτα εἶναι μετ' ἄλλων καὶ τὰ γινώσκονται ὅτι κερδαλέον ἐστὶ (Ξ).—ἔγνω αὐτὸν ἐπιθυμοῦντα (Ξ Κ. Π. Α', δ', 7)—ἐνόησεν ὅτι ἐπεθύμει· κατὰ τὰ δεύτερ' τὰ ἄνθρωπος ὧν γέγνωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν (Μέν) = ἵνα γινῶ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν (Σ. Ἄρτ. 1087)—ἵνα μάθη κτλ. *

δ'. Σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς ἐκφερομένων λόγων.

§. 14. Ὅτι μὲν ἐν γένει ὁμοιάζουσι πρὸς ἀλλήλους οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς ἐκφερόμενοι λόγοι τοῦτο δεικνύεται οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν ἀνωτέρω καὶ πολλῶν ἄλλων παραδειγμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ὁμοίας αὐτῶν ἀρχῆς· διότι ἀμφότερά εἰσιν ἀναφορικά. Ὡς δηλ. τὸ ὅ εἶναι οὐδέτερον τοῦ ἀναφορικοῦ ὅς, οὕτω τὸ ὅτι τοῦ ὅτις (Ὁδ. Α', 47, καὶ πολλαχοῦ)—ὅς τις. Καὶ καθὼς τὸ καλῶς ἐκ τοῦ καλός, οὕτω τὸ ὡς ἐκ τοῦ ὅς. Διὰ τοῦτο οἱ δι' αὐτῶν ἐκφερόμενοι λόγοι ὁμοιάζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν, ὡς ἤθελεν τεθῆ καὶ ἐκτὸς συνδέσεως, ἀπόλυτοι ὄντες (σ. 231). Ὡς δ' ἐπὶ τῶν καθ' αὐτὸ ἀναφορικῶν τὰ ὅς καὶ ὅ ἀναφίρονται εἰς τὰ δεκτικὰ οὕτως καὶ τοῦτο κτλ. οὕτω καὶ τὰ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς τῶ φθόνῳ τοῦτο μόνον ἀγαθὸν πρόσσεστιν ὅτι μέγιστον κακὸν τοῖς ἔχουσιν ἐστίν (Ἰσ.)—ὄρᾳς τόδ' ὡς εἰρηκᾶς ὡς ἄγαν νίος (Σ. Ἄρτ. 735); Καὶ ἔνθα δὲ δὲν προηγείται δεκτικόν τι, ἐξυπονοούμενον διασαφεί τὸ πρᾶγμα, ὅτι δηλ. τὸ διὰ τῶν μορίων τούτων ἐπόμενον κῶλον πρυσδιορίζει τὸ ἄλλο· τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει (Πλ. Εὐθύθ. 303) = τὸ δὲ μέγιστον τοῦτό ἐστιν ὅτι, κτλ.

* §. 15. Ἡ πλατυτέρα τοῦ πράγματος τούτου ἀνάπτυξις καὶ ἡ πρὸς τὰ Ὀμηρικὰ (Ἰλ. Θ. 362. Λ. 439. Σ. 197. Ὁδ. Γ, 166) παράθεσις διεξοδικωτέρα γινομένη, ἤθελε μάχεσθαι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ πονήματος. Διὰ τοῦτο παρατρέχοντες ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦτο σημειοῦμεν μόνον ὅτι ἀμφότερα τὰ μόρια ταῦτα ὡς καὶ τὰ καθ' αὐτὸ ἀναφορικά (σ. 233 §. 8) μετέπεσαν καὶ εἰς τὴν αἰτιολογικὴν σημασίαν· ἢ δὴ (ἀρμονία),

συμφωνία καλεῖται ὅτι ταῦτα πάντα . . . ἁρμογία τινὶ πολεῖ ἅμα πάντα (Πλ. Κρατύλ. 405).—εἰπὼν δ' χρῆσις λήξον· ὡς ἔγωγ ῥοσῶν οὐδὲν ξυνήμι ὧν σὺ ποικιλλοῖς πάλαι (Σ. Τρ. 1120). Ἡ καθ' αὐτὸ δὲ κλίμαξ τῆς τοιαύτης μεταβάσεως ἔγινε διὰ τῶν παθηματικῶν ζημάτων, χαίρειν, λυπεῖσθαι, ὀργίζεσθαι, μεταμέλεσθαι, κτλ., τὸ σὺ μὲν γέγηθας ζῆν, ἐγὼ δ' ἀλγύνομαι τοῦτ' αὐθ', ὅτι ζῶ ξὺν κακῶς πολλοῖς γάλας (Σ. Φ. 1021)=τὸ αἴτιον δι' ὃ ἀλγύνομαι ἐστὶ τοῦτο, καὶ πάλιν=τοῦτο αὐτὸ ἐστὶν ἐφ' ᾧ ἀλγύνομαι. Ἀλλὰ τὰ πλεῖστα τούτων ἔλιθον τὴν μετὰ δοτικῆς ἐμπροθέτου ἢ ἀπροθέτου καὶ τὴν μετὰ μετοχῆς σύνταξιν. *

* §. 16. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ ὅτι ἐπεκράτησεν ἡ ἀναφορικὴ μάλιστα ἔννοια, ἐπὶ δὲ τοῦ πολυσημοτάτου ὡς ἡ ἀνεκαθεν παραβολικὴ ἦτοι ὁμοιωματικὴ, διὰ τοῦτο ἐν πολλοῖς διαφέρουσι τὰ μόρια ταῦτα τὸ μὲν ὅτι δηλ. ἐξηγιῖ θετικόν τι καὶ ἐξωτερικῶς ὑπάρχον, τὸ δὲ ὡς φαινόμενον, ὁμοιάζον μὲν τοῖς ἀληθέσιν, ἀλλὰ καὶ ἀπατηλόν· καθὼς δηλ. τὸ ὡς μέλλειν ἀποπλεῖν=οὔτως ὡς ὁ μέλλων ἀποπλεῖν, τὸ ὡς ἐτητύμως=οὔτως ὡς ἐστὶ τὸ ἐτητύμως, ὡς βέλτεστα, ὡς μάλιστα κτλ. οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἰδικοῖς λόγοις· οὕτω δεῖ ὁ μᾶς γιγνώσκειν ὡς καλὰ διαπράττονται (Ξ.).—λέγεις ὡς φιλλίαν κτησάμενος οὐδὲν ἔτι δεήσεται (Ξ. Ἱερ. ι')=τοιαύτη ἐστὶν ἡ ἰδέα σου ὅτι, κτλ. Συχνότατα εἶναι τὰ τοῦτο ἐρεῖ ὡς.—ἐκείνον τὸν λόγον ἐρεῖ ὡς, κτλ.—οἱ λεγόμενοι μῦθοι περὶ τῶν ἐν ἄδου ὡς τὸν ἐνθάδε ἀδικήσαντα δεῖ ἐκεῖ διδόναι δίκην (Πλ. Πολ. Α'. 330). Μετὰ τῶν δοξασικῶν καὶ τῶν τοιούτων ῥημάτων τιθέμενον ἐκφέρει τὸ πρᾶγμα ὡς ἀθέβαιον καὶ οὐκ ἀληθές· νομιζουσιν οἱ ἐκείνη ἄθροιστοι ὡς Ἡφαιστος χαλκεύει (Θ. Γ', 88)—οἱ σοφισταὶ πειρῶνται πείθειν τοὺς νεωτέρους ὡς, ἢ αὐτοῖς πλησιάζουσι, ἀπρακτέον ἐστὶν εἰσορταί (Ἰσ. Σοφιστ. γ'). *

* §. 17. Καὶ πανταχοῦ σχεδὸν τὸ ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις τίθεται ἐπὶ λόγου ὡς μὴ ἀληθοῦς ἐκφερομένου, προφανεστάτης οὔσης πολλάκις τῆς τοῦ ὅτι πρὸς αὐτὸ διαφορᾶς· λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τούτου ὄστρακον ἔχον-

τες, καὶ ὡς ἠπέλλουρ αὐτῷ ἐγὼ ἀποκτενεῖν, καὶ ὡς τοῦτο ἐστίν ἢ πρόνοια· ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι, ὧ βουλή, ῥάδιον εἶναι γινῶναι ὅτι ψεύδεται. . . τῷ γὰρ ἄν δόξειε πιστὸν ὡς ἐγὼ προροηθεὶς ἦλθον ἐπὶ τὴν Σίμωνος οἰκίαν μεθ' ἡμέραν; . . ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι. . . καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τούτῳ τὸ μευράκιον, εἴχεν ἄν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἄρ' ἐγὼ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠγαγκαζόμεν. . . (Λυσ. πρὸς Σίμωνα §. 28, §. 31).—λέγε κάρταθθα τάληθη, ὅτι οὐκ οἶσθα (Ξ. Κ. Π. Β', δ', 31). *

* §. 18. Τίθεται δὲ τὸ ὡς μάλιστα μετὰ λόγους ἀποφατικῶς, οὐ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτ' ἄν τις εἴποι ὡς τοὺς κακούργους καὶ ἀδίκους Κῦρος εἶα καταγελάῃ (Ξ. Ἄν. Α', θ', 13) ἢ ὅταν ἀποφάσκηται ὁ δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος· οὐ τοῦτο λέγω ὡς οὐ δεῖ εἶναι ἐπὶ τοὺς πολεμίους (Ξ.)· ὅτε δὲ καὶ πολλαχοῦ ἰσοδυναμοῦσι τὸ ὅτι καὶ ὡς καὶ οἴκοθεν ἐννοεῖται, καὶ πολλὰ τῶν προηγουμένων καὶ ἄλλων παραδειγμάτων δεικνύουσιν. Ἴδε περὶ τούτου Σ. Π. Β. *

§. 19. Ἐνίοτε ἀρχίζων ὁ λόγος διὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς μετατρέπεται εἰς τὴν δι' ἀπαρεμφάτου πλοκῆν· οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶπον ὅτι σφίσι μὲν δοκοῖεν ἀδικεῖν οἱ Ἀθηναῖοι, βούλεσθαι δὲ καὶ τοὺς πάντας ξυμμάχους παρακαλέσαντες ψῆφον ἐπαγαγεῖν (Θ. Α', 19). Ἄλλοτε δὲ πάλιν, τοῦναντίον, τρέπεται ὁ λόγος ἐκ τῆς ἀπαρεμφατικῆς πλοκῆς εἰς τὴν καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς τὸν δ' αἶ Τισσαφέρην τὰς τε ναῦς οὐ κομίζεις (διεβῶν), καὶ τροφήν ὅτι οὐ ξυκεχῶς οὐδ' ἐντελῆ διδούς κακοὶ τὸ ναυτικόν (Θ. Η', 78). (11)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἑρωτηματικῶν.

§. 1. Μεταξὺ τῶν καταφατικῶν καὶ ἀποφατικῶν λόγων κείνται οἱ δι' ἐρωτήσεως γινόμενοι ἐρωτηματικοὶ λόγοι, ὑποβαλλόμενοι ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ ἐρωτώμενου, ἵνα ἀποφασίσῃ διὰ τῆς ἀποκρίσεως τὸ καταφατικόν ἢ ἀποφατικόν αὐτῶν ἐγγήγορας; καί.—εὔδεις; οὐχί.

§. 2. Ἡ ἐρώτησις ἦτοι, γνωστοῦ ὄντος τοῦ προσώπου ἢ πράγματος, ἀποβλέπει εἰς ιδιότητα ἢ συμβεβηκός αὐτῶν, ἢ, γινωσκομένης τῆς ιδιότητος, ἀποβλέπει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ ἀποβλέπει εἰς ἀμφοτέρω, ταῦτα, ἀγνοούμενα. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον λέγεις εὐδεις Ἀτρέως υἱέ; — ποῖόν σε ἔπος φύγερ ἕρκος ὀδόντων (Ἰλ. Β', 23. Δ', 350); — τί δ' ἐστίν ὦ παῖ; ποῖ ποτ' ἐξέβης λόγῳ; — ἀπορεῖς δέ του σὺ (Σ. Φ. 897—9); — ποῦ σὺ μάντις εἶ σαφῆς (Σ. Τ. 390); — ποῦ ἴστιν οὗτος (Σ.); — πότε ἔσοι οἶκει (Σ.); — πῶς ἔχεις (Πλ.); Ἐν πᾶσι τούτοις τὸ ἐρωτώμενον πρόσωπον παρίσταται γνωστὸν, καὶ μόνον περὶ τινος ποιότητος ἢ περιστατικοῦ εἰς αὐτὸ ἀναφερομένου γίνεται τὸ ἐρώτημα. Οὕτως ἐν τῷ (Σ. Φ. 421) τί δ'; δε παλαιός, κἀγαθός, φίλος τ' ἐμοί, Νέστωρ ὁ Πύλιος, ἔστιν; ἐρωτᾷ ὁ Φιλοκλήτης εἰ ζῆ ὁ Νέστωρ. Ἀμφιβάλλουσα δὲ ἡ Ἀντιγόνη εἶπε ἢ προσεγγίζουσα γυνή ἦτον ἢ Ἰσμήνη ἐρωτᾷ (Σ. Κ. 216) ἄρ' ἔστιν ἄρ' οὐκ ἔστιν; αὐτὴ δηλ. ἡ Ἰσμήνη.

§. 3. Κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον λέγεται τίς οὗτος; — ὦμοι τίς ὦνηρ (Σ. Φ. 976); — τίνας ποτ' ἔστιν ἢ ξένη βροτῶν; τίς ἡ τιχοῦσα; τίς δ' ὁ φυύσας πατήρ (Σ. Τρ. 310); Ἐν πᾶσι τούτοις παρίσταται ἀγνωστον τὸ περὶ οὗ ἐρωτᾶται πρόσωπον. Κατὰ τὸν τρίτον τρόπον λέγεται τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; — κῦρ δέ τις ᾧδ' ἤγειρε (Ὀδ. Α. 470, Β, 28); — τίς ἄρα νέατος; ἐς πότε λήξει πολυπλάγκτων ἐτέων ἀριθμός (Σ. Αλ. 1185); — τίς ἔσται ὁ ὕστατος ἦτοι τελευταῖος ἀριθμὸς τῶν πολυπλάγκτων ἐνιαυτῶν; τὸ δὲ πολυπλάγκτων ἢ κατὰ τὸ δημηκὸν περιτελλομένων ἐνιαυτῶν, ἢ, πολλῶ μᾶλλον = πολυπλανῶν. — ὦ παῖ, οἶσθά τινας ἀχαριστοὺς καλομένους (Ξ. Ατ. Β', 6', 1); Ἐν τούτοις ἐρωτᾶται καὶ περὶ προσώπου ἢ πράγματος καὶ περὶ ποιότητος ἢ περιστατικοῦ αὐτοῦ.

§. 4. Ἡ ἐρώτησις ἦτοι διαικρίνεται μόνον διὰ τῆς ἀναγνώσεως καὶ διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ σημείου ἐπὶ γραφῆς, ἢ διὰ τινος ἐρωτηματικῆς, ὑποθετικῆς ἢ ἐπιρρηματικῆς λέξεως, ἢ διὰ τινῶν μορίων. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον εἶναι: Ἑλληνας

ὄντες βαρβάρους δουλεύσομεν (Κύρ. Τηλέφ. Ἀποσπ.); Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον εἶναι τί τοῦτο;—πῶς ἡμῖν ἔχεις; καὶ πολλότατα τῶν ἐν §. 3. παραδειγμάτων.

§. 5. Μόρια ἐρωτηματικά, προαγγελτικά καὶ οἷον εἰσάγοντα τὴν ἐρώτησιν εἶναι μάλιστα τὰ οὐ, οὐκουν, ἄρα, μή, μῶν, ἤ. Καὶ διὰ μὲν τοῦ οὐ καὶ οὐκουν περιμένεται καταφατική, διὰ δὲ τῶν μή, ὡς καὶ διὰ τῶν ἄρα, μῶν, ἀποφατική ἀπόκρισις (σ. 158, §. 3. §. 6) ἀναποφάσιτος μένει ἢ διὰ τοῦ ἤ. Παραλειπτικῶς δὲ τίθεται τὸ τί δῆτ' ἄν; ἕτερον εἰ πύθοιο τοῦ Σωκράτους φρόντισμα (Ἀρφ. Ν. 155);—τί δῆτ' ἂν εἴποις; κτλ.

§. 6. Ἡ ἐρώτησις εἶναι ἀπλῆ, ὅταν δι' αὐτῆς γένηται ἐν μόνον ἐρώτημα, καὶ εἶναι σύνθετος ὅταν πλείονα ἐν αὐτῷ. Ἀπλῆ ἐρώτησις εἶναι τὸ ἐγὼ γάρ εἰμι πτωχός (Ἀρφ. Ἀχ. 597); καὶ πάντα τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις παραδείγμασι. Σύνθετος εἶναι μετὰ τῶν ὁμοίων καὶ τὰ ὦ Ζεῦ, τί ταῦτα; πότερον εὐτυχῆ λέγω, ἢ δεινὰ μὲν, κέρδη δέ (Σ. Ἡλ 767); τίνας τε καὶ ποῖαι φύσεις ἐπιτήδεια εἰς πόλεως φυλαχὴν (Πλ. Πολ. Β'. 374) — ποῖον τοῦτο καὶ τί πεπονηθός (Πλ. Φαῖδρ. 264); Καὶ ἡ ἀπλῆ δὲ καὶ ἡ σύνθετος ἐρώτησις εἶναι ἀπόλυτος ἢ ἐξαρτωμένη.

§. 7. Ἡ ἐρώτησις εἶναι ἀπόλυτος, ὅτε τίθεται καθ' ἑαυτὴν εἰς τὸν λόγον, κατ' εὐθειαν ὑπὸ τοῦ ἐρωτῶντος ἐκφωνουμένη, ἀπὸ παντὸς προηγουμένου ἀνεξάρτητος: τίς ἀνήρ (Σ.);—τίς ὁ ἀνήρ;—τί δῆτα χρήζεις (Σ.);—ποῦ ποτ' ἐστί (Σ.);—πῶς λέγεις τοῦτο (Πλ.); ὡς καὶ ἐπὶ τῶν προηγουμένων παραδειγμάτων.

§. 8. Σύνθετος δὲ οὔσα ἢ ἀπόλυτος ἐρώτησις ἐκφέρεται παρὰ μὲν Ὀμήρῳ μάλιστα δὲ τοῦ ἤ—ἡ—ἦ—ἦ ἢ ῥ, οἷ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, ἢ φιλόξενοι (Ὀδ. Ζ, 120); παρὰ δὲ Ἀττικοῖς σπανιώτερον μὲν τοῦτο, συνηθέστερον δὲ τὸ πότερον—ἦ, πότερα—ἦ. Τὸ ἀνωτέρω ἄμπρικόν ἤθελεν εἶναι παρ' Ἀττικοῖς πότερον οὔτοι ὑβρισταί εἰσιν ἢ φιλόξενοι; οὔτω καὶ πότερον φαῖηται τινα τὸν ταῦτα κωλύοντα ποιεῖν αὐτὸν ἐχθρὸν ἢ μή (Δημ. Στεφ. κβ');—καὶ

τούτων πότερα τοὺς θεοὺς ἢ τὸ αὐτόματον χρῆ ἀιτιᾶσθαι (Λυσ. κατ' Ἀργοκίδου Ἀσιβείας §. 25).;— πότερα φῶμεν ἢ μὴ φῶμεν (Πλ. Φιλ. 40);

§. 9. Καὶ παρ' Ὀμήρῳ δὲ παραλείπεται πολλάκις ἐν τῷ πρώτῳ κῶλῳ τὸ ἦ, καὶ παρ' Ἀττικαῖς; τὸ πότερον, ὡς εἰλαπίνῃ ἢ γάμος (Ὀδ. Ε, 226);— ἄρτι, ὦ Τερψίῳν, ἢ πάλα ἐξ ἀγροῦ (Πλ. Θεαιτ. ἀρχ.);— ἡδορὴ καὶ λύπη πέρας χέετον ἢ τῶν τὸ μᾶλλον τε καὶ ἥτιον δεχομένων ἰστόν (Πλ. Φιλ. 27); Ἐνίοτε τίθεται τὸ πότερα καὶ ἐπὶ πλείονων κῶλων, ὡς πότερα παρὰ δῆμον ἢ ὀλιγαρχίης ἢ μοναρχον (Ἡρ. Γ', 72); Ἄλλοτε δὲ πάλιν τίθεται καὶ ἐπὶ ἐνὸς μόνου κῶλου πότερα δὲ κερτομέων λέγεις τάδε (Σ. Φ. 1235); ὑποοομένου τοῦ ἄλλου κῶλου, τὸ ὅλον=παίζων ἢ σπευδάζων; Τὰ δὲ περὶ τῶν ἀνωτέρω ἐρωτηματικῶν μορίων ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τούτων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ἐρωτήσεων.

§. 10. Αἱ ἐγκλίσεις ἐπὶ τῆς ἀπολύτου ἐρωτήσεως, ἀπλῆς ἢ συνθέτου ῥυθμίζονται κατὰ ἀλλαγῶν ῥιθθέντα (σ. 111 §. 21—22). Ἐκφέρεται δηλ. ἐρωτηματικῶς ἡ ἔννοια κατὰ τὴν αὐτὴν ἐγκλίσειν καθ' ἣν ἤθελε τεθῆ καὶ μὴ ἐν ἐρωτῆσει οὔσα ἔστι ταῦτα; ὄρῃς; μῶν οὐ κέκλοφας, ἀλλ' ἤρπακας (Ἀρφ. Πλ. 316);— οὐκ οὐν ἐγὼ σοὶ ταῦτα προὔλεγον πάλα (Σ. Τ. 375);— πού τις ἂν γράποιτο (Ἀρφ.); πότερ' ἂν δέξαιό σοι εἶναι ἀγαθὰ ἢ κακὰ (Πλ.);— πότερον φῶμεν εἰδότας αὐτοὺς ἐξαπατᾶν ἢ λεληθῆναι καὶ ἑαυτούς (Σ.); Ἐν πᾶσι τούτοις οὐδεμίαν μεταβολὴν λαμβάνει ὁ λόγος καὶ ἀφαιρεθείσης τῆς ἐρωτήσεως ἔστι ταῦτα.— ὄρῃς.— κέκλοφας.— οὐκ ἔστιν.

§. 11. Κατὰ τὰ ἄνω ῥιθμίζεται συνήθως καὶ ἡ ἀπόκρισις, ἀλλ' ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι καθ' ὑπερβολὴν πλουσία εἰς τοὺς τρόπους τῆς καταφατικῆς ἢ ἀποφατικῆς ἀποκρίσεως. Ἐπὶ καταφατικῆς μεταχειρίζεται τὰ ἐπιρρήματα γαί, πάνυ μὲν οὖν, παιτάσσι μὲν οὖν, κομιδῇ μὲν οὖν, πάνυ γε, παρτάσσι γε, μάλιστα γε, πῶς γάρ οὐ; κτλ. Ὡσαύτως τὰ ῥήματα φημί, ἔστι, καὶ τὸ παραχωρητικὸν ἔστιω ἐπὶ ἀποφάσεως τὰ οὐκ, οὐ φημι, οὐκ ἔστι, κτλ.

§. 12. Ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἐρώτησιν τὸ πρόσωπον ἀποβλέπουσαν τίθεται αἱ κατάλληλοι ἀντωνυμῖαι, οὗτος, ἐκεῖνος, κτλ. ἢ τὰ κατάλληλα ἐνόμματα Ἐλληνας ἴσμεν—αὐδῶμαι δὲ παῖς Ἀχιλλέως Νεοπτόλεμος (Σ. Φ. 233. 240) ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἐρώτησιν συμβεβηκὸς ἀποβλέπουσαν τίθενται τὰ προσήκοντα ἐπιρρήματα, ἐκεῖ, τότε, οὕτως ἐκείνως, κτλ.

§. 13. Ἐξαρτώμενη ἐρώτησις εἶνε καὶ λέγεται ὅταν, ἄλλου προηγμένου λόγου προσάρτημα παρακολουθοῦσα κρέμαται ἀπ' αὐτοῦ, ὡς τὸ ἀντικείμενον ἐκ τοῦ μεταβατικοῦ ῥήματος. Αὕτη δὲ καλεῖται καὶ πλαγία ἐρώτησις.

§. 14. Προτάσσονται δὲ ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς κυρίας προτάσεως τὰ ῥήματα ἐρωτῶν, πυθάνεσθαι, ζητεῖν, καὶ τὰ περιέχοντα ἐν ἐκντοῖς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐρωτήσεως σκοπεῖν, σκέπτεσθαι, ὄραν (= προσέγειν, φροντίζειν), ἀγροεῖν, οὐκ εἰδέναι, ἀπορεῖν, ἀμνησθεῖν, οὐκ ἔχειν, ἄδηλον εἶναι, κτλ. ὡς τὸν Θηραμένην ἠρώτων εἰ δοκεῖ αὐτῷ ἐπ' ἀγαθῷ τὸ τεῖχος οἰκοδομῆσθαι (Θ. Π', 92),—ζητήσομεν ποῖόν τι ἐστίν (Πλ. Πολ. Β', 369). Ἴδε καὶ §. 13.

§. 15. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης, ἐνεστῶτος χρόνου ἢ μέλλοντος ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ἰσχύουσα τὰ ἀνωτέρω τὸ ἐξαρτώμενον κῶλον διπλ., ὡς ἀθυρόστατον θεωρούμενον, τίθεται κατὰ τὴν αὐτὸν τρόπον καθ' ὃν ἤθελε τεθῆ καὶ καθ' ἐκντό εἴρηαι ὁπόθεν εἰμὲν (Ὁδ Γ, 88.)—οὐδ' ὁπόθεν ἐπιπληρωσόμεθα τὰς γαῖς ἔχομεν (Θ. Ζ', 14).—ὄρα κατ' Ἄργος εἴ τις ὑμῖν ἐγγεινῆς ἔσθ', ὅστις ἂν σου τοῦτο προαγγήσοι τυχεῖν (Σ. Κ. 1167).—βούλομαι γε ὅπως σε ἀποδῶ (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 13).

§. 16. Ἱστορικοῦ δὲ χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμένου, τότε κινονικῶς τίθεται ὡς ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, εὐκτικῆ εἴρετο Καμβύσης ὃ τι τῇ πόλει οὖνομα εἶη (Ἱρ. Γ. 64):—εἰρώτα τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Πρωτεύς τίς εἶη καὶ ὁπόθεν πλέοι (Ἡρ Β' 115).—ἀηρώτα τί βούλοιντο (Ξ. Ἀρ. Β', γ', 4).—ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον πότερον βούλοιντο μένειν ἢ ἀπιεῖναι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 15). Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἐρώτησις εἶναι εἶον ἄλλου λόγου προηγούμενου ἐ-

ξάρτημα, τὸ ἐρωτηματικὸν σημεῖον ἐν αὐτῷ εἶναι περιττόν, ὡς ὅταν σ' ἐρωτᾷ τις τε καὶ πόθεν πάρει, λέγει, Ἀχιλλέως παῖς (Σ. Φ. 56).—οἰδέναί δέ σου πρόωιστα χρῆζω τίς σ' ἀπέστειλε βροτῶν (Σ. Ἡλ. 669).

§. 17. Ἐπὶ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως τίθενται αἱ ἀντωνυμῖαι ὅστις, ὁποῖος, ὁπότερος, ὁπόσος, καὶ τὰ μέρια ὁπότε, ὅπου, ὅπως· ἠρόμην ὁπότερος τοῦτον τοῖν ἀνδρῶν ἀμείνων πεποιήται τῷ Ὀμήρῳ (Πλ. Ἰππ. Ἐλάτ. 370)—καὶ ἤρετο ὃ τι καὶ εἶη τὸ σύνθημα (Ξ. Ἀρ. Α', ἡ, 16).—μετὰ δὲ ταῦτα ἠρόμην ὅπου ὁ σῖτος εἶη ὁ ἀπηλομημένος (Δημ. Φαλνιπ. γ').

§. 18. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, οὕτω καὶ ἐν ταύτῃς πολλάκις, διακοπτομένης τῆς σειρᾶς τῆς διηγήσεως, ὡς εἰ μὴ ὑπῆρξέ τι προηγούμενον τίθεται καθ' ὁμιστικὴν τὸ ἐξαρτώμενον κῶλον, καὶ ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου· εἰ ἔρουιτό τις ὑμᾶς· εἰρήνην ἄγετε (Δ.);—σὺ δὲ ἐπηρώτας ᾧδέ πως· ἄρά γε, εἶπες, ᾧ παῖ, καὶ οἰκονομίας τί σοι ἐπεμνήσθη ὁ ἀνὴρ, ᾧ τὸν μισθὸν ἔφερες (Ξ. Κ. Π. Α', σ', 12); ἢ καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος εἰς τὸ ἐνεσῶς· ἐπυρθάνετο ποίοις οὐ χρῆ θηρίοις πελάζειν (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 7). ἠρώτων τί χρῆ ποιεῖν (Ξ.) ὁ Κῦρος ἠρώτα· τί οὖν κάθησαι αὐτόθι καὶ οὐ καταβαίνεις (Ξ. Κ. Π. Γ'. α, 3); ἔνθα ὡς ἐν μέσῳ παρίσταται τὸ παρεισαχόμενον πρόσωπον, οἷον ἀπ' εὐθείας ποιοῦν τὴν ἐρώτησιν.

§. 19. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ ἐπὶ ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως τίθενται πολλάκις αἱ ἀπλᾶι ἀντωνυμῖαι, τίς, πότερος, κτλ. καὶ τὰ μέρια ποῦ, πότε, κτλ, καὶ ἐν συνεχείᾳ λόγου· αἱ γυναῖκες ἠρώτων αὐτοὺς τίνας εἶεν (Ξ. Ἀρ. Δ', ε, 10).—ἠρώτων τί χρῆ ποιεῖν (Ξ.) Βίς τὴν αὐτὴν τάξιν τοῖς ἐπὶ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως προτασσομένοις ῥήμασι (§. 14) ἀνάγεται καὶ τὸ θαυμάζω· ἐθαύμασεν ὅτω ποτὲ τρόπῳ ἐγένετο (Ξ. Λακεδ. Πολιτ. Α', 1).—θαυμάζω οὖν ὅπως ποτὲ ἐπέσθησαν Ἀθηναῖοι Σωκράτην περὶ τοὺς θεοὺς μὴ σωφρονεῖν (Ξ. Ἀπομν. Α', α, 20). Ἀλλὰ καὶ πολλάκις ἐθαύμασα τίσι ποτὲ λόγοις, ἔπεισαν, . . ὡς ἄξιός εἶη θανάτου (Ξ. Ἀπομν. Α', α, 1). Οὕτω καὶ θαυμαστὸν ὅτι, εἰ κτλ.

§. 20. Συνθίτου δὲ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως οὐσης, διαστέλλονται τὰ κῶλα, ὡς καὶ τὰ τῆς ἀπλῆς (§. 8). Ὡσαύτως διὰ τῶν εἴτε—εἴτε· ἐβουλεύοντο εἴτε κατακαύσωσιν, ἐμπρήσαντες τὸ οἶκημα, εἴτε τι ἄλλο χρήσονται (Θ. Β', 4). Οὕτω καὶ διὰ τῶν εἰ—ἢ ἵνα ἐπισκεψαίμεθα εἰ ὁ ἄριστος εὐδαιμονέστατος καὶ ὁ κάκιστος ἀθλιώτατος ἢ ἄλλως ἔχει (Πλ. Πολ. Β', 554).

§. 21. Ἐπὶ τῆς συνθέτου ἐρωτήσεως ἡ ἀπόκρισις ἀναφέρεται εἰς τὸ δεύτερον κῶλον· Ἡμίχορος· τί δρωμεν; ἀγγέλλωμεν ἐς πόλιν τάδε, ἢ σίγ' ἔχωμεν; Ἡμίχορος· ἀσφαλέστερον (Εὐρ. Ὀρ. 1539=ἀσφαλέστερον σίγα ἔχειν. Ὅταν δὲ πλείονες ἐρωτήσεις ἐπιῶνται ἀλλήλαις, ἡ ἀπόκρισις γίνεται κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν· ὅταν σ' ἐρωτᾷ τις τε καὶ πόθεν πάρεις λέγειν Ἀχιλλέως παῖς ... πλεῖς δ' ὡς πρὸς οἶκον (Σ. Φ. 56).

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

ΕΦΑΛΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Σχημάτων.

§. 1. ΣΧΗΜΑ ἐν τῇ συντάξει καλεῖται πᾶσα πλοκὴ λόγου ἐκτρεπομένη τοῦ κανονικωτέρου καὶ φυσικωτέρου τύπου κατὰ συγχωρητὴν παράβασιν. Ἡ κανονικωτέρα. π. χ. καὶ τυπικωτέρα πλοκὴ εἶναι τὸ συμπλέκειν ἐνικὸν ῥῆμα μετὰ ἐνικοῦ ὑποκειμένου, πληθυντικὸν μετὰ πληθυντικοῦ, καὶ ὁμοῦς ὄχι μόνον συγχωροῦνται τὰ ὁ δῆμος ἐψηφίσαντο, οὕτως ἔχει τὰ πράγματα, τὰ ζῶα τρέχει, κτλ, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνεκτῶν κατήντησαν πολλαχοῦ τὰ ἐπικρατέστερα.

§. 2. Οὔτε εἰς τὰ ὀνόματα τῶν σχημάτων συμφωνοῦσιν οἱ γραμματικοί, ἄλλως ἄλλοι τὰ αὐτὰ καλοῦντες, οὔτε εἰς τὸν ἀριθμὸν, παραλαμβάνοντες εἰς τὰ σχήματα ἐνίοτε κοινοτάτης καὶ οὐδὲν ἰδιαίτερον ἐχούτας πλοκάς λόγου.

§. 3. Καθ' ὃ παράβασις διαφέρουσι τῆς κυρίας συντάξεως τὰ σχήματα, καθ' ὃ δὲ συγχωρητὴ παράβασις, εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἐνδόξων ποιητῶν καὶ συγγραφέων στηριζομένη, διαφέρουσι τοῦ σολοικισμοῦ ὅστις εἶναι παράβασις καὶ κακία λόγου ἀσυγχώρητος. Τὰ συντακτικὰ σχήματα εἶναι πάντη διάφορα καὶ τῶν γραμματικῶν παθῶν λεγομένων καὶ τῶν ῥητορικῶν σχημάτων, καθ' ὃ ὁ λόγος λέγεται ἐσχηματισμένος καὶ ἀσχηματιστός. Ἐκ τούτων λοιπῶν τῶν συντακτικῶν σχημάτων θέλομεν πραγματευθῆ ἐνταῦθα διὰ βραχέων τὰ κυριώτερα.

Α'. Σχήμα κατὰ Σύνεσιν.

§. 4. Σχήμα κατὰ σύνεσιν καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ

πλοκή, ἐν ἧ ἡ σύνταξις βαίνει κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν. Γίνεται δὲ τοῦτο κατὰ πολλοὺς καὶ διαφοροὺς τρόπους: 1. κατὰ γένος, διαφερόντων τοῦ οὐσιαστικοῦ τῶν ἐπιθέτων, εἴτε ὡς κατηγορουμένων εἴτε ὡς προσδιορισμῶν τιθεμένων: τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν τῶν ἐπιθυμιῶν ἀκρατεῖς εἰσιν (Ξ. Κ. Π. Ε', α, 14: ἀκρατῆ παρ' ἄλλοις οὐκ ὀρθῶς).—ἐλθὼν ἐκάκωσε βίη Ἡρακλῆϊη (Ἰλ. Λ. 690).—φίλε τέκνον (Ἰλ. Χ, 84).—βρέφος ἔσορῶ φέροντα τόξον (Ανκρ. Ὠδ. Γ').—ψυχὴ ἀπολυπῶν (Ξ. Κ. Π. Ζ', γ', 8).—φάλαγγες ἐλπόμενοι (Ἰλ. Π. 280). 2. Κατ' ἀριθμὸν: οὐδ' ὄρνις ἀπορροῖδδει εὐσήμους βοῶς βεβρωτες αἵματος λίπες (Σ. Ἀρτ. 1022). 3. Κατ' ἀμφοτέρω ἐπὶ τὴν πόλιν ἔπλεον ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φόβῳ ὄντας (Θ. Γ', 79), κτλ. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 8. Εἰς τὸ ἀνωτέρω, ὄρνις, κτλ. ὁ Τρικλίνιος σημειώνει. « Ἰστέον ὅτι ἐνικῶς πρῶτον εἰπὼν τὸ ὄρνις, ἐπειδὴ οὐχ εἷς ὁ ποιῶν τὴν βοήν ἀλλὰ πολλοί, πρὸς πληθυντικὸν ἀπέδωκε τὸ βεβρωτες, εἰ καὶ ἀμαθεῖς τινες τὸ ὄρνις ἀντὶ τοῦ ὄρνιθός φασι, καὶ τὸ ροῖδδει ἀντὶ τοῦ ροῖδδοῦσιν. »

§. 5. Ἀκριβῶς ἐξετάζοντες τὰ προηγούμενα χωρία εὐρίσκομεν ὅτι: ἐν πᾶσι τούτοις ὁ νοῦς, παρατρέχων τὴν νεκρὰν λέξιν, διορᾷ τὴν ὑπὸ ταύτῃ ἐνυπολαβάνουσαν καὶ ζῶσαν ἔννοιαν, καὶ κατὰ ταύτην συντάσσει: τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια = οἱ μοχθηροὶ καὶ εὐτελεῖς ἄνθρωποι: τὸ βίη Ἡρακλῆϊη = ὁ γενναῖος Ἡρακλῆς: τὸ φίλε τέκνον = φίλε υἱέ: τὸ βρέφος φέροντα = παῖδα φέροντα: τὸ φάλαγγες ἐλπόμενοι = οἱ φαλαγγηδὸν τεταγμένοι, οἱ φαλαγγῖται ἐλπόμενοι: τὸ ἐπὶ τὴν πόλιν ὄντας = ἐπὶ τοὺς πολίτας ὄντας κτλ. Διὰ τοῦτο ἡ πλοκὴ αὕτη καλεῖται καὶ Σχῆμα κατὰ ἢ πρὸς τὸ νοούμενον καὶ Σχῆμα κατὰ ἢ πρὸς τὸ σημαιόμενον, ἰδιαιτέρως δὲ καὶ Σχῆμα κατὰ τὸ συνώνυμον, ὅταν τὸ ἐπόμενον, ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν μάλιστα, ἐκφέρηται διὰ λέξεως ἑτερογενοῦς μὲν καὶ ἑτεραρίθμου πολλάκις τῆς προηγουμένης, ἀλλὰ συνωνύμου κατὰ τι ἄλλο: νεφέλη ἀμφιβέβηκε κυανῆ, τὸ οὐποτ' ἔρωεῖ (Ὀδ. Μ, 74) = ὁ, νέφος.

§. 6. Οὕτω, καὶ ὅταν, προηγηθέντος τοιοῦτου τινός οὐδε-

τέρου, *μειράκιον*, π. χ. ἔπηται ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον· ἢν' ὁπότε ἐξέλθοι τὸ *μειράκιον* εἰσαρπάσαιεν αὐτόν (Δυσ. Ἀπολ. πρὸς Σίμωνα §. 11) = τὸν νεανίσκον ἢ τὸν Θεόδοτον, ὡς ὠνομάσθη πρότερον τὸ *μειράκιον* ἐκτυγῶν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἠπίτομην τοῦ *μειρακίου* δ' ἐπελαμβανόμεν· οὗτοι δ' ἐκεῖνός τε ἦγον βία καὶ ἐμὲ ἔτυπτον (αὐτόθι §. 37).

§. 7. ὑπὸ τὸ κατὰ σύνεσιν ἦτοι κατὰ τὸ νοούμενον σχήμα δυνατόν νὰ ἀναχθῆ καὶ ἡ τῶν περιληπτικῶν ὀνομάτων σύνταξις, ἅτινα, ὡς εἶναι γνωστόν, καὶ ἀριθμοὺ ἐνικοῦ ὄντα, συντάσσονται πληθυντικῶ ῥήματι (σ. 12, §. 11. 12) τὸ πλῆθος ἐπεβοήθησαν (Ἡρ. Θ. 23). — ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινον (Θ. Δ', 32). — τὸ στρατιώδον ἀνεχώρουν (Θ)· διότι καὶ ἐν ταύταις ἐπικρατεῖ βεβαίως ἡ κατ' ἐννοίαν σύνταξις Ἀθηναίων τὸ πλῆθος οἴονται καὶ οὐκ ἴσασι (Θ) = εἰ πολλοὶ οἴονται. — ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινοι = οἱ ἄλλοι στρατιῶται ἀπέβαινον.

§. 8. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει περὶ τῶν στρατεύμα εὐθύνοτας (Εὐρ. Ἐκ. 38), τοῦ στόλου πλεόνταρ (Δ. Μειδ. μς'), καὶ ἄλλων τοιούτων, ὁμοίων ὄντων τῆς ἀνωτέρω (§. 4). Ὅταν δὲ τὰ περιληπτικά ταῦτα ὀνόματα, κατ' ὀνομαστικὴν ὄντα καὶ μετοχικὴν ἔχοντα προσδιορισμόν, φέρωνται ὡς ὑποκείμενον πρὸς ῥῆμα, τότε δυνατόν ἂ. ἡ μετοχὴ νὰ ἦναι ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ καὶ τὸ ῥῆμα ὡσαύτως πληθυντικῶ· Τροίαν εἰλόντες ἑσὺ οὗ Ἀργείων θεοῖς λάφυρα ταυτ' ἐπασσάλευσαν (Αἰσχ' Ἰλ. Ἀγ. 582)· δυνατόν β'. τῆς μετοχῆς πληθυντικῆς οὕσης, τὸ ῥῆμα νὰ ἦναι ἐνικόν· στρατὸς ἐκβάττα πᾶς ἠσπάζει· ὁμνύοντες βλέπειν τὸν Ἀχιλλεῆα πά. λιν (Σ. Φ. 356). — ὄχλος ἠθροίσθη, θανμάζοντες καὶ ἰδεῖν βουλόμενοι (Ξ. Ἐλλην. Α', δ', 13). δυνατόν γ'. τῆς μετοχῆς ἐνικῆς οὕσης, κατὰ τὸ ὄνομα εἰς ὃ ἀναφέρεται, τὸ ῥῆμα νὰ ἦναι πληθυντικόν· ὁ δῆμος ξυκιστάμενος καὶ ἀναθαρσῆσας ἐπέθετο (Θ, Ι', 82)· δυνατόν δ'. πελλῶν οὐσῶν τῶν μετοχῶν, ἡ μία νὰ ἦναι ἐνική, ἡ ἄλλη πληθυντική καὶ τὸ ῥῆμα πληθυντικόν· ὁ δῆμος λαβὼν τὸ σάφες, καὶ δεῖνόν ποιούμενοι . . . , τὸν μὲν μηνυτὴν ἔ-

λυσαρ, τοὺς δὲ κατατιθέρτας, κρίσεις ποιήσαρτες, τοὺς μὲν ἀπίκτειναρ, τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον καταγρόντες ἐπαρεῖπον ἀργύριον τῷ ἀποκτείναρτι (Θ. ζ', 50).

B. Σχῆμα Ἀττικὸν ἢ Ἀττικὴ Σύνταξις.

§. 9. Σχῆμα ἀττικὸν ἢ ἀττικὴ σύνταξις καλεῖται ἢ καὶ τοῖς ἀρχαρίοις γνωστὴ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον συντάσσεται ἐνικῶ ῥήματι· κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄρησιν οὐκ ἔχει (Ἔρ. Μηθ. 518). — τὰ καλῶς ἐδρυμέν' ἔργα τῷ λόγῳ μνηύεται (Σ. Κ. 1188). Οὐτως ἔλεγε καὶ ὁ ὀλίγον γυναικάρεσκος ἀρχαῖος κωμικὸς· διὰ τὰς γυναικας πάντα τὰ κακὰ γίγγεται (Μ.).

§. 10. Παρ' Ὀμήρῳ καὶ παρ' Ἰωσὶν ἀπαντᾶται μὲν τὸ τοιοῦτον· καὶ τοτ' ἐπιταρομένῳ ἐξέσσυτο ἄρσενα μῆλα (Ὀδ. 1, 438)· ἀλλὰ δὲν ἦτο σταθερὰ χρῆσις ἐνίοτε δὲ ἐν τῷ αὐτῷ κώλῳ ἀπαντῶνται ἀμφοτέραι αἱ συντάξεις· δοῦρα σέσηπε γεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται (Ἰλ, Β, 135). Παρ' Ἀττικοῖς, τοῦνατίον, ἔγινε σταθερὰ ἡ τοιαύτη χρῆσις μετὰ ὀλίγων ἐξαιρέσεων.

§. 11. Αἱ συνθέστεραι ἐξαιρέσεις εἶναι ὅταν τὸ ὑποκείμενον σημαίνῃ ἐμψυχόν· τὰ τέλη τῶν Λακεδαιμονίων (=οἱ ἐν τοῖς πράγμασις ὑπέσχοτο αὐτοῖς (Θ. Α', 58). — τὰ μειράκια διαλεγόμενοι ἐπιμέμνηται Σωκράτους (Πλ. Λάχ. 180). — μωσάδε μὲν μετ' Ἀθηναίων ἔθρη ἰστράτευον (Θ. Ζ'. 58), κτλ· καὶ δεῦτερον ὅταν ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τῶν καθέκαστα· τὰ μειράκια κατεφρόνησαν (Ἰσ. Παραθην. 11), ἢ ὅταν ἐξαιρήται ἡ ἔννοια τῆς ἐκτάσεως πολυμερῶν καὶ ἡ τῆς πληθῆος· βασιλεία ἦσαν (Ξ. Ἀρ. Α', 6', 23). — καὶ ὑποχωροῦντων φακερὰ ἦσαν καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώπων ἔχρη πολλὰ (Ξ. Ἀρ. Α', ζ', 17). Ἀλλὰ καὶ ταῦτα δὲν εἶναι γενικά· ἐν τῷ πρώτῳ μάλισα παραδείγματι παρ' ἄλλοις φέρεται ὑπέσχετο.

* §. 12. Ἐὰν δεχθῶμεν ὡς ἀληθινὴν τὴν γνώμην ὅτι οἱ Ἀττικοὶ μετεχειρίζοντο τὴν περὶ τῆς ὀλόγου σύνταξιν, θεωροῦντες τὸ ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου σημαίνόμενον ὡς σωρὸν πραγμάτων τότε πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι καὶ ἡ σύνταξις αὕτη ἀ-

νάγεται εἰς τὸ κατὰ τὸ ροοῦμενον σχῆμα· διότι τὸ ἐξορύττειτο ἂν σκαπτόμενα τὰ φυτά (Ξ. Οἶκ 10', δ') = ἐξορύττειτο ἂν ὁ σωρὸς τῶν φυτῶν· ἐξαιρέτα δὲ ἀρμόζει τοῦτο εἰς τὰ ὀμνηρικὰ ὅσα τε φύλλα καὶ ἄνθηα γίνονται ὡς ἡ (11λ Β, 467)· διότι παριστῶσιν ἄπειρον πλῆθος φύλλων καὶ ἀνθέων, ἀλλ' ἄνευ ἀτομικῆς διακρίσεως.

Γ'. Σχῆμα Πινδαρικὸν ἦτοι Βοιωτικόν.

§. 13. Πινδαρικὸν ἦτοι βοιωτικὸν σχῆμα καλεῖται ἐξείνη ἢ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν, ἐναντίον τῆς κοινῆς συνθεσίας, ὑποκείμενον πληθυντικὸν, ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ γένους, συντάσσεται μετὰ ἐνικοῦ ῥήματος· *μελιγάρυες ὕμνοι ὑσιτέρων ἀρχαῖ λόγων τέλλεται* (Πίνδ. Ὀλ. Γ', 5, Β'), — *ἀχεῖται τ' ὄμφαι μελέων σὺν αὐλοῖς, ἀχεῖται Σεμέλιαν ἐλικάμπικα χοροί* (Πίνδ. Διθυρ. Γ', Ἀποσπ.).

§. 14. Ἐκ τῶν τῶν ἀνωτέρω, ἐν στίχῳ 4022 τῆς Σοφοκλέους Ἀντιγόνης ἀναφέρει ὁ Τρικλίνιος καὶ τὸ ἐξ ἧς ἐκ τοῦ τετάρτου τῶν Πυθίων, στίχῳ 57 ἢ ῥὰ Μηδείας ἐπέων στίχες, ἐκλαμβάνων τὸ ἦ = ἔφασαν, ὅπερ ὁ Σχολιαστὴς οὕτως ἐρμηνεύει « ἔφη ἢ τῆς Μηδείας στιχομυθία· συνήθως δὲ ὁ Πίνδαρος πληθυντικοῖς ἐνικῶς ἐπήγαγεν. » Κατωτέρω δὲ ἄλλος, ὡς φαίνεται, σχολιαστῆς· « ὁ δὲ τοῦ· οὕτως εἰρήκασιν οἱ τῆς Μηδείας λόγοι. »

§. 15. Τὸ πινδαρικὸν ἦτοι βοιωτικὸν σχῆμα, ἀντιθετον δὲ τῆς τῶν περιληπτικῶν συντάξεως, φαίνεται ὅτι ἰδιαίτην ἐξαιρέτως εἰς τὴν βοιωτικὴν ἦτοι αἰολικὴν διάλεκτον ἀπαντᾷται ὁμοῦ καὶ παρ' Ὀμήρῳ ἐνίοτε ἐν τοῖς ὕμνοις· ὡς *Ξαῖθα δὲ κόμαι κατεγήνωθεν* (Ἰμν. Δίμ. 279), καὶ παρ' Ἡσιόδῳ καὶ παρ' Ἡροδότῳ. Παρὰ δὲ Ἀττικοῖς, μάλιστα μετὰ τῶν ἔστι καὶ ἦν, προτασσομένων τοῦ λόγου· *ἔστι γὰρ ἔμοι γε καὶ βωμοί* (Πλ. Εὐθύδ. 302). — ἦν δ' ἀμφίπλευτοι κλίμακες (Σοφ. Τρ. 520).

Δ. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.

§. 16. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος, ὅπερ, συντομίας χάριν, καὶ ὁμοιόπτωτον ἐν μέρει δυνατὸν ὀνομάσαι, καλεῖται

πλοκή λόγου, καθ' ἣν, τιθεμένου πρώτον τοῦ ὅλου, ὁμοιοπώτως ἔπειτα προστίθεται καὶ τὸ μέρος ἐφ' οὗ καθ' αὐτὸ ἡ ἐνέργεια πίπτει. Γίνεται δὲ τοῦτο· α'. κατ' ὀνομαστικὴν β'. κατὰ γενικὴν γ'. κατὰ δοτικὴν δ'. κατὰ αἰτιατικὴν.

Α'. Κατ' ὀνομαστικὴν.

§. 17. Κατ' ὀνομαστικὴν γίνεται τὸ σχῆμα τοῦτο ἐπὶ τῶν ὀνομάτων ἕκαστος, ἑκάτερος, πᾶς, ἄλλος, ἄλλος ἄλλοθεν. ἐν αἷς, τιθεμένου τοῦ ὅλου ὡς ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἔπεται κατὰ τὴν αὐτὴν πτωσιν τὸ μέρος, ἐξυπανουμένου τοῦ ῥήματος κατ' ἀναλογίαν· οἱ δὲ κληροὶ ἐσημήναντο ἕκαστος (I. H. 175) = οἱ τοὶ δὲ ἐσημήναντο κληρον, ἕκαστος δηλ. ἐσημήναντο τὸν ἑαυτοῦ κληρον. — οἱ δὲ λόγους πλαττοντες ἕκαστος περιερχόμεθα (Πλ. Δημ. Φ. Α, 15').

§. 18. Σημειωτέον δὲ ἐνταῦθα· α'. ὅτι παραλειπομένου πολλάκις τοῦ γενικοῦ ὑποκειμένου, μένει ὡς ὑποκείμενον τοῦ ὅλου τὸ ὑποκείμενον τοῦ μέρους, ἀλλὰ κατὰ πληθυντικὴν ἀριθμὸν διεδίδρασκον ἤδη ἕκαστος ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ, βουλόμενος τὰ ὄντα ἐκποδῶν ποιῆσθαι (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 3) = οἱ Ἄρ- μένιοι διεδίδρασκον ἅπαντες, ἕκαστος δηλ. διεδίδρασκε, βουλόμενος, κλ. — ἠρώτων ἄλλος ἄλλο (Πλ.) — ἠσπάζοντο ἄλλος ἄλλοθεν (Πλ. Χαρμ. 153) = ἠσπάζοντο πάντες, ὁ μὲν δηλ. ἠσπάζετο ἐξ ἑνός, ὁ δ' ἐξ ἄλλου μέρους β'. ὅτι πολλάκις τὸ ῥῆμα, καίπερ τοῦ γενικοῦ ὑποκειμένου πληθυντικῶ ὄντος, πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ μερικοῦ ὑποκειμένου ἐλλόμενον, τίθεται ἐνικόν· οὔτοι μὲν . . . ἄλλος ἄλλο λέγει (Ξ. Ἄρ. Β', α, 15). — πάντες δὲ οὔτοι κατὰ ἔθνη ἐν πλαισίῳ πλήρει ἀνθρώπων ἕκαστον ἔθνος ἐπορεύετο (αὐτόθι Α, ἡ, 9).

Β'. Κατὰ γενικὴν.

§. 19. Κατὰ γενικὴν γίνεται τὸ καθ' ὅλον καὶ μέρος σχῆμα, ὅταν τιθέντος τοῦ ὅλου κατὰ γενικὴν, ἔπῃται καὶ τὸ μέρος κατὰ τὴν αὐτὴν πτωσιν· εἰ μὲν γὰρ τοῦ παιδὸς τοῦ σου τοῦδε, ἐστεῶτος ἐν τοῖσι προθύροισι, βαλὼν τύχοιμι μέσης τῆς καρδίας (Ἡρ. Γ', 35) = τύχοιμι τοῦ παιδός, τῆς μέσης καρδίας δηλ. Ἡ πλοκή αὕτη διαφέρει τῆς διπλῆς γενι-

κῆς ἦν ἐνίοτε δέχονται, ἐνεργητικῶς τε καὶ παθητικῶς, τὰ ὀνόματα, ὡς Ἰστυαῖος ὑπέδνε τὴν τῶν Ἰώνων ἡγεμονίην τοῦ πρὸς Δαρείου πολέμου (Ἡρ. ζ', 2), καὶ τῆς ἄλλης πλοκῆς κατὰ τὴν περίστασιν ὅταν ἡ μία γενικὴ ἐξαρτᾶται τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν τοῦ βασιλέως ἰππέων στρατηγός, περὶ ὧν καὶ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν διαλάβομεν ὁμολογητέον ὅμως ὅτι δὲν εἶναι ἀδύνατον καὶ τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα νὰ ἐκληφθῆ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τύχοιμι μέσης καρδίας τοῦ παιδός, ἢ καὶ, τοῦ παιδός ἐστεῶτος, τύχοιμι μέσης καρδίας αὐτοῦ.

γ. Κατὰ δοτικὴν.

§. 20. Τὸ κατὰ δοτικὴν ὁμοιόπτωτον γίνεται μάλιστα ἐπὶ ἀντωνυμίας, ὅτε δηλ. πρὸς ταύτη τίθεται καὶ ὄνοματος δοτικὴ πρὸς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τοῦ γενικώτερον ἐκφρασθέντος· ἐν τ' ἄρα φῦ χειρὶ (Ἰλ. Ζ, 253, καὶ ἄλλαχού)— τὸν γὰρ οἱ ἐμβαλε χερσίν (Ἰλ. Ξ 218). — ὄν (κόσμον) σφί Ζεὺς γένει ὤπασεν (Πίνδ. Ὀλ. Η' 83). — κελαιῶπιρ δ' ἐπὶ οἱ νεφέλαρ ἀγκύλω κρατὶ κατέχευας (Πίνδ. Πυθ. Δ', 7). Οὕτω καὶ παρ' Ἡροδότῳ (Β', 18) μαρτυρεῖται δέ μοι τῇ γνώμῃ.

δ. Κατ' αἰτιατικὴν.

§. 21. Κατ' αἰτιατικὴν γίνεται, ὅταν ὡσαύτως τὸ μέρος ἔπῃται κατὰ τὴν πτῶσιν ταύτην, καθ' ἣν προτάσσεται καὶ τὸ ὄλον· Ἐκτορα δ' αἰδὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφιμελαίνας (Ἰλ. Ρ, 73). Ἦτον βέβαια ὁμαλώτερον καὶ εὐσυντακτότερον νὰ τεθῆ τὸ ὄλον κατὰ γενικὴν ὁ νοῦς ὅμως εὐρίσκει εὐκολώτερον νὰ συνδέσῃ ὁμοιον πρὸς ὁμοιον κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν μᾶλλον σχέσιν ἢ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν συνάφειαν. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον ἤθελεν εἶναι αἰδὸν ἄχος πύκασε τὰς φρένας τοῦ Ἐκτορος, κατὰ τὸν νῦν τρόπον εἶναι αἰδὸν ἄχος πύκασεν Ἐκτορα, τὰς φρένας δηλ. αὐτοῦ. Τοιαῦτα εἶναι τὰ βάλλειν τιὰ σῆθος, μέτωπον, μετάφρονον.— τὸν δ' ἄορι πλῆξ αὐχένα (Ἰλ. Λ, 240), κτλ. Ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ δοτικὴν ἐκφέρεται τὸ ὄλον· δάκε δὲ φρένας Ἐκτορι μῦθος (Ἰλ. Ε', 493. Ἴδε καὶ Ὀδ. Σ, 88).

§. 22. Ἡ τοιαύτη κατὰ δοτικὴν καὶ αἰτιατικὴν ὁμοιόπτω-

τος πλοκή τοῦ λόγου ἰδιάζει μάλιστα τοῖς ἐπικοῖς, ἀπαν-
τᾶται ὁμοῦ; ἐνίοτε καὶ παρὰ τοῖς δραματικοῖς τῶν Ἀττικῶν
πρόχειρον εἶτι σοι, τέκνον, πάρα ξίφος χειροῖν, πάταξον
εἰς ἄκρον πόδα (Σ. Φ. 747) = εἰ πάρεστί σοι, ταῖς χερσὶ δηλ.
— μέθεες με, πρὸς θεῶν, χεῖρα, φιλτάτον τέκνον (Σ. Φ.
1301) = καὶ τιν ἄρθρα κείνος ἐνζεύξας ποδοῖν (Σ. Τ. 717).
Τοιοῦτον δὲ φαίνεται καὶ τὸ σὺ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα κρύψον
κατ' ἄλλος, (Σ. Κ. 114), ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἀναλυθῆ κρύψον με
κατ' ἄλλος, τὸν πόδα μου δηλ. ὀρθότερον ἀναλύεται ἄγρονσα
πόδα μου (ἢ πόδα ἐμόν) ἐξ ὁδοῦ κρύψον με κατ' ἄλλος.
Ὡσαύτως καὶ τὸ (Εὐρ. Ἐκ. 812) ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα;
Σπανιώτερον δὲ τὸ σχῆμα τοῦτο παρὰ τοῖς πεζογράφοις ὤ-
κνον ἐπαγερέσθαι μὴ σοι ἐμποδῶν εἴην τῇ ἐπιδείξει (Πλ.
Ἰππ. Ἐλ. 364).

§. 23. Τὸ αὐτὸ ὁμοιοπώτων συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἐπι-
μερισμῶν, ἐπὶ τῶν λογικῶν δηλ. διαιρέσεων ἐνός τινος ὅλου,
ὅτε ἀντὶ νὰ τεθῆ τὸ ὅλον κατὰ γενικήν, ὡς ἦτον ἢ φυσικῶ-
τέρᾳ πλοκή, οἶον τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐφ' ἡμῖν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ'
ἡμῖν (Ἐπίκτ.), τίθεται ὁμοιοπώτως τοῖς μέρεσι τὰ δὲ δοῦρα
ἄλλα μὲν πάγειν, πολλὰ δὲ καὶ ἐν γαίῃ ἴσταρτο
(Ἰλ. Δ. 571). — οἰκίαι αἱ μὲν πολλαὶ πεπτώκεσαν, ὀλίγαι
δὲ περιῆσαν (Θ. Α', 89) Περὶ ἄλλων τινῶν σχημάτων ἴδε ἐν
τῷ ἐπομένῳ κεφαλαίῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ἰδιωμάτων.

§. 1. Εἴτε τὰ ἰδιώματα ἐκληφθῶσι συνώνυμα τοῖς σχή-
μασι, ὡς παρὰ πολλῶν γίνεται, εἴτε θεωρηθῶσιν ὡς γένη,
ὑπαγομένων ὑπ' αὐτὰ τῶν ἀνωτέρων καὶ ἄλλων παρομοίων σχη-
μάτων, εἶναι καὶ ταῦτα πάντοτε οἶον συγχωρητῆ παράβασις
τῆς κανονικώτερας καὶ τυπικώτερας πλοκῆς. Ὑπὸ τὴν δευτέ-
ραν ταύτην ἔποψιν θέλομεν ἐξετάσει διὰ βραχέων τὰ ἐξῆς τέσ-
σαρα γενικώτερα ἰδιώματα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τὴν Ἐλ-

λειψιν, τὸν Πλεονασμόν, τὴν Ἐλίξιν ἢ Ἐφελίξιν καὶ τὸ Ἀρακόλουθον, συμπεριλαμβάνοντες καὶ τὰ ὑπὸ ταῦτα ὑπαγόμενα σχήματα.

Α'. Περὶ Ἐλλείψεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 2. Τὸ ὄνομα δεικνύει τὴν φύσιν τούτου τοῦ ἰδιώματος Πολλάκις δηλ. ὁμιλοῦντες καὶ γράφοντες παραλείπομεν λέξιν ἢ λέξεις αἰτινες διὰ τὴν ἀκρίβειαν ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν, ἀλλ' ὁμῶς, καίπερ παραλειπόμεναι, ἦτοι διὰ τὴν συνάφειαν εὐκόλως ἐννοοῦνται, ἢ διὰ τὴν συχνὴν χρῆσιν κατήντησαν γνωσταί, εἰς τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα περίστασιν, ἐπὶ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς σημασίας ἀκριβοῖ τιθέμεναι, ὡς τόσοι τεχνικοὶ ὄροι. Τοῦτο καλεῖται Ἐλλείψις.

§. 3. Ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος πονήματος ἐπραγματεύθημεν περὶ ὑπαρκτικῆς καὶ συνδεδεικῆς σημασίας τοῦ εἶναι. Ἐν τῷ τοῦ Μενάνδρου (Θεοφορουμένη) ἐπὶ ἀποθάρης, αὐθις ἐξ ἀρχῆς ἔσει ἔσει δ' ὄ, τι βούλει, κύων, πρόβατον, τράγος, ἀρθρωπος, ἵππος, τὸ μὲν πρῶτον τίθεται καθ' ὑπαρκτικὴν ἐννοιαν—ὑπάρξεις, ὅθεν ἐν αὐτῷ περιέχεται τὸ κατηγορούμενον, τὸ δὲ δεύτερον κατὰ συνδεδεικὴν. Οὕτω κατὰ τὴν πρῶτην αὐτίκα βοή ἦν (Θ. Γ', 22).—τῶν ὀρθῶς δοθέντων ἀφαιρέσεις οὐκ ἔστιν (Πλ. Φιλ. 19)—*λειτουρηγήσουσιν, ἄν περ ἢ πόλις ἦ, πολλοί*. Οὕτω καὶ νόμῳ τὰ πάντα γίγνεται (Γν).

§. 4. Τοιαῦτα προσέτι μετ' ἄλλων καὶ τὰ ἡμέρα ἦν, ὡς καὶ ἡμέρα ἐγένετο (Θουκ. Ζ'. 84)—ἤδη δὲ ἦν ὄψε (Θ. Α, 50). Οὕτω καὶ νύξ ἐν μέσῳ, καὶ παρῆμεν τῇ ὑστεραῖα εἰς τὴν ἐκκλησίαν (Αἰσχ.) κατὰ παράλειψιν οὐχὶ συχνὴν ἐν τῷ πορατατικῷ. Ἐκ τούτου μετὰ τοῦ εἶναι καὶ γίγνεσθαι τίθενται καὶ τινὰ ἐπιρρήματα ἐξηγοῦντα τὴν ποιότητα αὐτῶν τὸ οὕτως ἢ ἄλλως εἶναι καὶ γίγνεσθαι. Ὡς λοιπὸν λέγεται *καλῶς ἔχει, οὕτω καὶ καλῶς ἐστι, καλῶς γίγνεται, κακῶς, ὀρθῶς, κτλ.* Τοιαῦτα μεταξὺ ἄλλων εἶναι καὶ τὰ ὀρθῶς ἐστι τῶν νέων πρῶτον ἐπιμεληθῆναι, ὅπως ἔσονται ὅτι ἄριστοι (Πλ.

Εὐθ. 2).—καλῶς ἔσται, ἢν θεὸς θέλη (Ξ).—μὴ οὕτω γένοιτο κακῶς τῇ πόλει (Δ).

§. 5. Διάφορα δὲ μετ' ἄλλων καὶ τὰ ἐξῆς· χωρὶς ἢ τοῦ ποιεῖν τέχνη καὶ ἢ τοῦ χρῆσθαι (Πλ. Εὐθ. 28).—ἑώρα οἶος ὁ κύνδιρος καὶ ὡς ἰγγύς ἦδη ἦν (Θουκ.) Οὕτω καὶ οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς ἐσθλὰ καὶ κακά (Εὐρ. Ἀποπ. Αἰόλου).—ἡ βοή πλείων τε ἐγίνετο καὶ ἐγγύτερον (Ξ). διότι ἐν τούτοις τὰ ἐπιρρήματα, ὡς ἄκλιτα, ἐπίθετα ἐπέχουσι τόπον κατηγορουμένου, ἀντικειμένου, ἢ προσδιορισμοῦ, καθάπερ μετ' ἄλλων ὁμοίων καὶ τὸ ἄλις κόρης σῆς θάνατος (Εὐρ. Ἐκ. 394)—ἄλις ἢ παροῦσα συμφορὰ (Εὐρ. Ἀлк. 335).—λύτης ἄλις ἔχων ἐλήλυθα.—ἄλις δὲ λύτης (Εὐρ. Ἐκ. 595. 1105).

§. 7. Αὐτόθι παρετηρήσαμεν ὅτι ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς σημασίας σπανίως γίνονται παραλείψεις, ἀπ' ἐναντίας ἐπὶ τῆς συνδετικῆς· οὕτως· εἶδομεν ὅτι παραλείπονται μὲν καὶ ἄλλα, συχνότατα δὲ ἐκ τῶν μερῶν τῆς ἀπλῆς προτάσεως τὸ συνδετικόν. Ἀλλ' οὐδὲν ἤττον καὶ εἰς τὸ οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη καὶ εἰς τὸ ἄριστον μὲν ὕδωρ, κτλ, καὶ ἡ θέσις τῶν μερῶν εἶναι τοιαύτη, καὶ τοιαύτη ἡ σχέσις τῶν ἐννοιῶν πρὸς ἀλλήλας, ὥστε οὐδεμίαν δυσκολίαν ἄπαντ' ὁ νοῦς ἵνα ἐνοήσῃ ὅτι τὸ ἐν εἶναι κατηγορούμενον τοῦ ἄλλου, καὶ ὅτι τὰ ἀνωτέρω—οὐκ ἀγαθὸν ἐστὶν ἢ πολυκοιρανίη, καὶ = τὸ ὕδωρ ἐστὶν ἄριστον κτλ. (σ. 4. §. 12—). Συνηθέστατον δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν γνωμικῶν, ὅποια πλείστα ὅσα καὶ γίγνεται ὑπάρχουσι παρὰ τοῖς ποιηταῖς. Οὕτω παρ' Ὀμήρῳ εἰς οἰωνός ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, οὕτω παρὰ Μενάνδρῳ γυγῆς μέγας χαλινός ἀνθρώποις νοῦς, κτλ.

§. 6. Ἐπίσης παρετηρήσαμεν ὅτι, ἐπὶ ὀρισμένων περιστάσεων, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ἀντικείμενον δυνατὸν νὰ παραλειφθῇ. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ μετοχῆς ἐπιπίπτων (Δημοσθένης) τοῖς Ἀμβρικιώταις ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς (Θ. Γ', 112) οὔσοι δηλ. — οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοὺς πρῶτους φύλακας, εὐθὺς διαφθείρουσιν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς (Θουκ. Δ', 32), ὄντας δηλ.—ὡς ἐμοῦ μόνης πέλας (Σ. Κ. 83) οὔτης δηλ.—ὦν ὑψηγητῶν (Σ. Τ. 966) ὄντων δηλ. Ὡ-

σαύτω; καὶ ὁλόκληρος πρότασις εἰς κόρακας (ἔρρε), — πρὸς σε γονάτων (ἰκετεύω, κτλ. σ. 5, §. 15—17, σ. 6, §. 18—20). Οὕτως οὐχ ὅτι = οὐ λέγω ὅτι. — μὴ ὅτι = μὴ εἶπω ὅτι. — ὅπως ἀνήρ ἔσει = ὅρα τίνι τρόπῳ ἔσει ἀνὴρ. — ὅπως ἔσεσθε ἀνδρες ἀξιοὶ τῆς ἐλευθερίας ἧς κέκτησθε (Ξ. Α' γ. Α', β' 3) — ὅπως μὴ ῥεῖς (Αρφ. Βατρ. 7.) — πρόσκειχε μὴ τὸ εἶπε; (Ἴδ. σ. 20 §. 15—20, καὶ σ. 110 §. 20).

* §. 8. Ἐκ τῆς συχνῆς δὲ καὶ ὠρισμένης χρῆσεως κατήντησαν ὅχι μόνον εὐληπτα πολλὰ ἐπίθετα ἀνευ οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἀλλὰ σχεδὸν κατέλαβον τὸν τόπον αὐτῶν. Οὕτω λέγομεν τῇ ὑστεραίᾳ, κατὰ γὰρ τὴν ἐμήν, δεξιὰ, διάμετρος, κτλ, μόλις ἔχοντες χρεῖαν νὰ ὑπεθυμίσωμεν ὅτι τὸ πλήρες ἐν τούτοις εἶναι ἡμέρα, γκώμη, χεῖρ, γραμμὴ, κτλ. Οὕτως ἐν μὲν Ἰλιάδος Σ, 22 λέγεται ἀμφοτέρῃσι χερσὶν ἐλῶν . . ., ἐν Ὀδυσσεύς Ε, 418 ἀμφοτέρῃσι χερσὶν ἐπεσσύμενος, ἐν δὲ Ὀδυσσεύς Σ, 28 κόπτω ἀμφοτέρῃσι. Τινὰ δὲ κατήντησαν οἷον ἐπιρρήματικά, ἐν μέρει μὲν πρόχειρον ἔχοντα τὸ κατ' ἀρχὰς ἔτος ἀναπληρούμενον τὸ οὐσιαστικόν, ὡς ἀπὸ τῆς ἴσης (Θ. Α', 15), μείρας δηλ. διὰ πάσης (Θ. Α', 14) τῆς γῆς (ἴσω) δυσκολώτερον δὲ ἄλλοτε, ὡς ἐκ καινῆς (Θ. Γ', 92), διὰ κενῆς (Θ. Γ', 130) κατὰ μόνας (Θ. Α', 32). Ἀλλὰ καὶ τεθέντος ὅτι εὐρίσκεται οὐπαστικὸν κατὰλληλον πρὸς ἀναπλήρωσιν, ἤθελεν εἶναι βεβαίως σχολαστικώτερον τοῦ δέοντος τὸ εἰπεῖν καὶ γράψαι, διὰ κενῆς χειρός, κατὰ μόνας μερίδας, καὶ εἶπε τοιοῦτον *

§. 9. Καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις ἐπὶ ὠρισμένων τινῶν περιπτώσεων γίνονται παραλείψεις, εὐληπτοὶ καταστάσαι διὰ τε τὴν φύσιν τῆς αὐτῶν πλοκῆς καὶ διὰ τὴν συχνὴν χρῆσιν ὧ φίλε Φαίδε, ποῦ δὴ καὶ πόθεν; (Πλ. Φαίδρ. Ἄρχ.) = ποῦ πορεύει καὶ πόθεν ἔρχει; τοιαῦτα καὶ τὰ ἡμέτερα πόθεν; ποῦ καὶ πόσα; — ἄρτι, ὧ Τερψίων, ἢ πάλαι ἐξ ἀγροῦ (Πλ. Θ. ἀρχ.); — δεῦρο παρὰ Σωκράτη (Πλ. Θ. 144) = ἐδῶ ἐλθέ καὶ κάθισον κτλ. — τί ἄλλο οὗτοι (ἐποίησαν) ἢ ἀπεβούλευσάν τε καὶ ἐπαρέστησαν μᾶλλον ἢ ἐπέστησαν — ἐπέβησαν τὰ πλοῖα, ὅπως ἀπόγνοια ἢ τοῦ ἄλλο τι (ποιεῖν) ἢ κρατεῖν τῆς

γῆς Δ', Γ', 39, 85). Συχνότατον παρὰ Πλάτωνι τὸ ἄλλο τι ἢ, ἔνθα ὑποννοεῖται ἀνάλογόν τι ἐκ τοῦ εἶναι ἢ ποιεῖν. Ἐνίοτε δὲ καταντᾷ ὡς ἀπλοῦν ἐρωτηματικόν, ὡς ἄλλο τι ἢ ὁμολογοῦμεν (Πλ Γοργ. 450), = ὁμολογοῦμεν, οὐκ ἔστιν ἀληθές ;

§. 10. Τοιαύτης φύσεως μετὰ πολλῶν ἄλλων εἶναι καὶ τὰ ἐξῆς: ἀλλ' οὐπω περὶ τούτων (Δ, = οὐκ ἔστιν ὁ λόγος, ἢ οὐ λεκτέον—ἀλλὰ μήπω τοῦτο (Δ. εἰρήσθω).—μή μοι μυρίους ξένους (Δ. λέγε).—ὑδωρ, ὑδωρ, ὦ γείτορες ('Αρ. φέρετε).—ἀρεθόα τις τῶν ξένων βοήθεια (Πολ.), = ἐλθέτω δηλ. Καὶ ταῦτα δὲ καὶ τὰ ὅμοια ἐν λίαν κατεπειγούσαις περιστάσεσιν, ὅτε ὁ νοῦς, σπεύδων εἰς τὸ ἀποτέλεσμα, ἀρχῆται εἰς μόνον τὸ ἀνιγκαῖον, πᾶν ἄλλο ὡς περιττὸν ἀποφεύγων, γίνονται παραλειπτικά ἐν πάσαις ταῖς γλώσσαις. Καὶ ἱστορικαὶ δὲ τούτου ὑπάρχουσιν ἀποδείξεις.

§. 11. Συνήθως τὸ τοιοῦτον καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφθεγμάτων μελέτη τὸ πᾶν—μηδὲν ἄγαν. Ὡσαύτως ἐπὶ τινων στρατιωτικῶν παραγγελμάτων. Κλέαρχος παραγγέλλει εἰς τὰ ὄπλα (Ξ.)—ἐκάλεσάν ἐπὶ τὰ ὄπλα. Ἐν τούτοις ὑποννοεῖται τὸ εἶναι, ὡς ἐν τῷ ἐγὼ μὲν εἰς τὸ βαλαρεῖον βούλομαι ('Αφρ.)—ὄρθην κελεύσας ('Αφρ. ὀδὸν εἶναι). Οὕτω δὲ καὶ κάτω τὰ δόρατα (κλίνατε, ἢ τοιοῦτόν τι) πλήρες δὲ τὸ ἀνωτέρω ἐκφέρεται παρὰ Ξενοφῶντι (Κ. Π. Γ', 6', 2) ἕτε ἐπὶ τὰ ὄπλα.

§. 12. Ὡσαύτως ἐπὶ τινων, οἷον παροιμιωδῶν γενομένων φράσεων γλαυκ' εἰς Ἀθήνας (πέμπειν δηλ.)—ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα (γινώσκει)—ἵππου εἰς πεδίον (ἀφιέναι)—ἐν πύθω τῆν κεραιεῖαν (μανθάνειν). Καὶ ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς Φίλιππος τοῖς συνέδροις χαίρειν (λέγει).—Ἰσοκράτης Φιλίππου χαίρειν. Βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῆ Βουλῆ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.—οἱ σύμμαχοι ἀριστεῖον τῆ Ἀθηναίων (ἀνέθηκαν) οἱ σύμμαχοι τὸν δῆμον ἀνδραγαθίας ἔρεκα καὶ δικαιοσύνης. Δ. (ἔστεφάνωσαν).

§. 13. Ἐλλείψεως εἶδος εἶναι καὶ ἡ ἀποσιώπησις, ἐν ἣ ὁ ἤρχισμένος λόγος, διὰ διαφόρους αἰτίας, καὶ πάντοτε ἐπὶ ῥητορικῇ σκοπῇ, διακόπτεται· εἰ μὲν δώσουσι γέρας Ἀχαιοῖ

(Ἰλ. Α, 135), ἔνθα ἔπρεπε ν' ἀνακολουθήσῃ καλῶς ἔχει, παύσομαι ἢ ἄλλο τι ὅμοιον, ἀλλ' ὁ νοῦς σπεύδων εἰς τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ σπουδαίτερον, παραλείπει τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πρώτου. Ὡσαύτως παρὰ Ξενοφῶντι (*Ἀρ. Β'. λ', 15*)· εἰ μὲν σὺ τι ἔχεις, ὦ Μηδόσαδες, λήγειν· εἰ δὲ μὴ, ἡμεῖς πρὸς σὲ ἔχομεν. — καὶ ἦν μὲν ξυμβῆ ἢ πείρα· εἰ δὲ μὴ (Θ. Γ', 3). Ἄλλὰ καὶ ὅλως ἀποσιωπώμενον τοῦ δευτέρου κώλου ἦν ὡς ἔλω ποτέ (Σ. Κ. 810). — καὶ μὴν, ἄρ σε ἔλω κατέ (Λοκ. Νεκρ. Διαλ. κγ'), καὶ παρ' ἡμῖν ἄρ σε πιάσω. Διὰ τοῦτου δὲ ὁ ἐπαπειλούμενος φαντάζεται τὴν συνέπειαν βαρυτέραν.

§. 14. Ἐπειδὴ ἐν τούτοις ἀποσιωπᾶται ἡ ἀπόδοσις, διὰ τοῦτο ἡ πλοκή αὕτη καλεῖται *Σχῆμα Ἀναρταπόδοτον*, συνηθέστατον ὄν παρ' Ἀττικαῖς (Ἴδε Ξ. Κ. Π. Η', Ζ', 22 *Ἀπομν. Γ', θ', 11. Πλ. Πρωτ. 325 Πολ. Θ', 675*, κτλ.)· ὅθεν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λέγεται *ἀττικὸν* δὲ καὶ τὸ *ἀναρταπόδοτον* (Γρηγ. Κορίνθ.). Ἀμφισβητοῦσι δὲ περὶ ἄλλων τε καὶ περὶ τοῦ (Ξ. *Ἀρ. Ζ', α', 31*) δοκεῖ εἰπεῖν ὅτι ἡμεῖς εὐδὲν βίαιον ποιήσοιτες παρεληλύθαμεν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἦν μὲν δυνώμεθα παρ' ὑμῶν ἀγαθόν τι εὐρίσκεισθαι· εἰ δὲ μὴ, κτλ'· ἔνθα τὸ ἦν δυνώμεθα οἱ μὲν ὡς ἐν παρεθέσει δέχονται = ἵνα ἰδῶμεν εἰ, κτλ. οἱ δὲ εἰς τὰ ἀνανταπόδοτα ἔλκουσιν· οὕτω καὶ τὸ θουκυδίδειον (Δ', 13) ἦν μὲν ἀντεκπλεῖς ἐθέλωσι σφίσις εἰς τὴν εὐρυχωρίαν, ἔνθα ὡς ἀπέδουσιν δυνάτον ἐννοῆσαι τὸ ὡς ἐν ταύτῃ (τῇ εὐρυχωρίᾳ) ναυμαχήσοιτες ἢ ἵνα ναυμαχήσωσιν.

§. 15. Τὸ ἀντίθετον τοῦ προηγουμένου εἶνε ὁ δυνατικὸς λόγος, ἀπόδοσις ὧν τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου, κατὰ παράλειψιν τῆς εἰκόλως ἐννοουμένης προτάσεως· *βορλοίμην ἄρ* = βουλοίμην ἄν, εἰ δυναίμην. — ἠδέως ἄρ ἤκουσα = ἠδέως ἄν ἤκουσα, εἰ ἐξῆν, εἰ ἐλέγετο. — οὐδ' ἄρ εἰς ἀντίποι (Δ.) — ἠδέως ἄρ ἔγωγ' ἐροίμην (Δ. — Ἴδε σ. 102. § 21 καὶ σ. 230. § 14).

§. 16. Ὡς δὲ διαφέρει τῆς ἀποσιωπήσεως ἡ ἔλλειψις καθ' ὅ τι ἡ μὲν πρώτη γίνεται διὰ ῥητορικόν, ἡ δὲ δευτέρα διὰ γραμματικόν σκοπόν, οὕτω διαφέρει κατ' ἄλλον λόγον καὶ τῆς *βραχυλογίας*.

§. 17. *Βραχυλογία* ἰδιαιτέρως παρὰ τῶν νεωτέρων φιλολόγων ὀνομάζεται: εἶδος ὠριτμένον ἑλλείψεως, ἐν ᾧ παρίστανται μὲν οἷον ἑλλείπον τι, ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ *ἑλλείψει*, ὅπερ ἔπρεπε, κατ' ἀκριβολογίαν καὶ πρὸς ὀλοκληρίαν τοῦ λόγου, νὰ τεθῆ, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον, ἄλλως; λαμβάνον ἐν τοῖς ἡγουμένοις, ἢ ἐπομένοις, ἥτοι αὐτὸ τοῦτο ἢ σύστοιχον τῇ ῥίζῃ τῆς λέξεως, διάφορον μὲν κατὰ σχηματισμὸν, συγγενὲς δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν, ἐνίοτε δὲ καὶ ὅλως; διάφορον ἢ καὶ τὸ ἀντίθετον, ἐπομένῳ; αὐτόθεν κατ' ἀνιολογίαν παραλαμβάνομενον.

§. 18. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον ἡ αὐτὴ λέξις ἀπαξ τεθεῖα πρέπει νὰ ἐννοῆται δις: ἅπαν θεοῦ μοι δῶμ' ἔν' ἀν λάβοι μ' ὑπὸς (Εὐρ. *Ἰωνι*, 315) = ἅπαν θεοῦ δῶμ' ἐςί μοι δῶμα.—*φιλόσογον* δὲ *χρῆμα* *θηλειῶν* ἔφν (Εὐρ. *Φ.* 206) = τὸ *χρῆμα* τῶν *θηλειῶν* ἔφν *φιλόσογον* *χρῆμα*. Εἰς ταῦτα ἔλκει: ὁ Ἑρμᾶνος καὶ τὸ (Σ. *Φ.* 81) *ἀλλ' ἠδὺ γάρ τοι κτῆμα τῆς νίκης λαβεῖν* = ἠδὺ κτῆμά ἐστι τὸ κτῆμα τῆς νίκης λαβεῖν. Καὶ ἐν τούτοις μὲν τὸ ὑποκείμενον παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ κατηγορουμένου, ἐν δὲ τῷ ἐπομένῳ παραλαμβάνεται τὸ κατηγορούμενον ἐκ τοῦ ὑποκειμένου: ἴσθι γὰρ ἐξ ἐμέου τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μήδων (Ἡρ. *Η'*, 80) = ἴσθι ἐξ ἐμέου ποιούμενα τὰ ὑπὸ Μήδων ποιούμενα.

§. 19. Ὡσαύτως τὸ αὐτὸ ῥῆμα εἰς τὸ ἐν κῶλον τιθέμενον ἐννοεῖται καὶ εἰς τὸ ἄλλο: ὁ μὲν πεπραμένος ἦν τοῦ σίτου, ὁ δὲ ἔνδορ ὑποκείμενος (Δ'. *Φαίριπ.* γ').—κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυραῖκα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα (Ἡρ. *Θ'*, 5).—ἐπέκειντο (οἱ Συρακούσιαι τοῖς Ἀθηναίοις), καὶ μάλιστα τοῖς ὑστάτοις προσπίπτοντες, (Θ. *Ζ'*, 70), δηλ. ἐπέκειντο τοῖς ὑστάτοις. Καὶ ἐν τούτοις μὲν παραλαμβάνεται ἡ λέξις ἐκ τοῦ πρώτου κώλου εἰς τὸ δεύτερον, ἀλλὰ τοῦ δὲ, τὸναντίον, ἐκ τοῦ δευτέρου εἰς τὸ πρῶτον, ὡς ἀνὴρ γὰρ ἄνδρα καὶ πόλις σώζει πόλιν. Καὶ πρόθεσις παραλαμβάνεται ἐκ κώλου εἰς κῶλον ἢ ἀλός ἢ ἐπὶ τῆς γῆς (Ὀδ. *Μ.*, 27).—*Χαρίτεσσί τε καὶ σὺν Ἀφροδίτῃ* (Πινδ.)—οὔτε σὺ κελίων (τῶν τόξων) χωρίς, οὔτε κείνα σοῦ (Σ. *Φ.* 115. Ἴδε καὶ ἐν στίχῳ 1434). Ὁμοίως: σύνδεσμος: ζῶει ὄγ' ἢ τέθνηκεν (Ὀδ. *Β.*, 132).—ἐκόρτα μὴ ἄ-

κοντα (Σ. Φ. 771) = μήθ' ἐκόντα μήτ. ἄκοντα. Ὁσαύτως λέγεται μηδὲ δρωσα (Εὐρ. Ἐκ. 331). — γῆ δ' ἀήρ, οὐδ' οὐρανός ἦν (Ἀρφ. Ὀργ. 694).

§. 20. Καὶ ὁλόκληρος λόγος ὁ προηγούμενος παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ πρώτου εἰς τὸ δεύτερον κῶλον. Οὕτως, εἰπόντος τοῦ Σωκράτους οὐκοῦν κακῶ ὑπερβάλλον τὸ ἀδικεῖν κάκιον ἂν εἴη τοῦ ἀδικεῖσθαι; ἀποκρίνεται ὁ Πῶλος δῆλον δὴ ὅτι (Πλ. Γοργ. 175) = δῆλον δὴ ὅτι κάκιον ἂν εἴη. Οὕτως ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων τὸ εἰ δὲ μὴ περιέχει ἐν ἑαυτῷ ὁλόκληρον προηγούμενον λόγων εἰ μοι θέμις, θέλοίμ' ἄρ, εἰ δὲ μὴ, πάρες (Σ. Φ. 661) = εἰ δὲ μὴ θέμις μοι. Ἡ τοιαύτη πλοκὴ τοῦ λόγου καλεῖται Σχῆμα ἀπὸ κοινοῦ, διότι ἡ αὐτὴ λέξις ἢ ῥῆσις, ἀπαξ τεθεῖσα, ἐννοεῖται ἀπὸ κοινοῦ εἰς ἀμφοτέρωτα τὰ κῶλα.

§. 21. Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον γίνεται ἡ βραχυλογία, ὅταν ἐννοῆται μὲν ἡ αὐτὴ λέξις, ἀλλὰ κατ' ἄλλον σχηματισμὸν διάφορον εἰς ἀριθμὸν, εἰς πρόσωπον, εἰς χρόνον, εἰς ἔγκλιτον κτλ, ἢ εἰς πολλὰ ὁμοῦ. σὺ τε Ἑλληὴν εἶ, καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες (Ξ. Ἀν. Β', ἀ, 16) = καὶ ἡμεῖς Ἕλληγες ἐσμεν. Οὕτω μετὰ πολλῶν ἄλλων καὶ τὸ γινωμικὸν χεῖρ χεῖρα τίπτει, δάκτυλοι δὲ (ρίπτοισι) δακτύλους. Ἐν τῷ τοῦ Θουκυδίδου (Β', 17) οὐ γὰρ διὰ τὴν παρόνομον ἐνόλησιν αἱ ξυμφοραὶ γενέσθαι τῇ πόλει, παραπλητέον τὸ δοκοῦσιν ἐκ τοῦ προσηγμένου δοκεῖ τοῦναντίον δὲ παρὰ τῷ αὐτῷ Θουκυδίδῃ ὀλίγον τι κατωτέρω (Β', 2.), λέγοντι τὸ πεδίον τεμεῖν καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν χωρήσεισθαι, παραληπτέον τὸ ἐδόκει ἐκ τοῦ προσηγμένου ἐδόκουν — οἱ στρατηγεὶ ἐν ἀθυμίᾳ ἦσαν, ὅτι αὐτοῖς τοῦτό τε πρῶτον ἀντεκεκρούκει καὶ οἱ Ῥηγινοὶ οὐκ ἐβελήσαντες ξυστρατεύειν (Δ. ζ', 46) = καὶ οἱ Ῥηγινοὶ ἀντεκεκρούεσταν. = ἡμεῖς δὲ ὁμοιοὶ τότε καὶ νῦν ἐσμεν (Θ. Α', 86) = καὶ τότε ἦμεν καὶ νῦν ἐσμέν.

§. 22. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ᾧ μῆτερ, ὡς πράσσεις κακῶς, ὅσον περιεῦ πογε (Εὐρ. Ἐκ. 56), ἐνθα παραλαμβάνεται τὸ ἔπρασσεσ. — σὺ μὲν τιμῆς, ἡμεῖς δὲ ἡσυχίας ἐπιθυμοῦμεν. — καὶ τοῖς γε Ἀθηναίοις βοηθεῖν, ὅταν ὑπ' ἄλλων, καὶ μὴ αὐτοὶ τοὺς πέλας ἀδικῶσιν (Θ. ζ'. 79) = ὅταν ὑπ' ἄλλων

ἀδικῶνται.—οἱ. (Ἀθηναῖοι) ἄρχειν τε τῶν ἄλλων ἀξιούσ' καὶ ἐπιόντες τὴν τῶν πέλας δημοῦν μᾶλλον ἢ τὴν ἑαυτῶν ὀρᾶν (Θ. Β', 11)=ὄρᾶν δημομένην.—ἡμεῖς δὲ ἐν οὐδεμιᾷ πῶ τοιαύτη ἁμαρτία ὄντες, οὔτ' αὐτοὶ οὔθ' ἡμᾶς ὄρωντες, λέγομεν ὑμῖν (Θ. Α', 78)=οὐθ' ὑμᾶς ὄρωντες, ἐν τοιαύτῃ ἁμαρτία ὄντας, — οὔτε πάσχοντες κακὸν οὐδέν, οὔτε μέλλοντες (ἴσ.)=μέλλοντες πάσχειν.

§. 23. Δυσκολώτερος εἶνε ὁ τρίτος τρόπος τῆς βραχυλογίας, καθ' ὃν οὐτ' ἡ αὐτὴ οὔτε σύστοιχος λέξις ἐπαναλιπτεία ἐκ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλον κῶλον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἔννοιαν μόνον συγγενής, εἰς εὐρεσιν τῆς ὁποίας πολλάκις πρέπει νὰ μοχθήσῃ ὁ νοῦς· ὡς ἐκάστῳ ἔργον προστάσων (Ἡρ. Α', 114)=ὡς ἐκάστῳ ἤρμοζεν.— ἀπέπλευσαν ὡς ἕκαστοι καὶ ἀ πόλεις (Θ. Α', 89)=ὡς ἕκαστοι εἶχον πατρίδος, οὔτως ἀπέπλευσαν ἕκαστοι εἰς τὰς ἑαυτῶν πατρίδας.

§. 24. Οὕτω βέβαια καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδη (Α', 142) τὸ δὲ ναυτικὸν τέχνης ἐστίν, ὥσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ οὐκ ἐνδέχεται, ὅταν τύχῃ, ἐκ παρέργου μελετᾶσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον μηδὲν ἐκείνῳ παρέργον ἄλλο γίγνεσθαι· ἐνθα πρὸ τοῦ γίγνεσθαι ἐννοητέον τὸ χρή, ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐνδέχεται κατ' ἀναλογίαν παραλαμβάνομενον.— καὶ βασιλεῖ ἐξεῖναι ἀεὶ ἐπὶ τοὺς αὐτοῦ (=αὐτίθι, ἐν Ἀσίᾳ) Λυπηροὺς τοὺς ἐτέρους ἐπάγειν (Θ. Η', 46)=ἐξεῖναι ἔσθην, ἐκ τοῦ προηγηθέντος παρήνει παραλαμβάνομενον. Ἐν δὲ τῷ (Θ. Δ. 85) καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἔξω πιστὴν ἀποδεικνύναι, ἀ.λ.λ' ἢ ἀδικον τὴν ἐλευθερίαν ἐπιφέρειν ἢ ἀσθενὴς καὶ ἀδύνατος τιμαρῆσαι τὰ πρὸς Ἀθηναίους, ἦν ἐπίωσιν ἀφίχθαι, ἐν τῷ δευτέρῳ κῶλῳ ἀναπληρωτέον τὸ δόξω, ἐξ ὅλης τῆς προηγουμένης ῥήσεως παραλαμβάνομενον.

§. 25. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ἐν αἷς ἀναπληρωτέα ἢ ἀντίθεσις ἔννοια· γυκτι δ' ὁμῶς πλείειν (Ὀδ. Θ, 34)=νοκτι καὶ ἡματι, ὅπερ πλήρες ἐκφέρεται κατωτέρῳ (στίχ. 436)· ἐξῆμαρ μὲν ἡμεῖς πλέομεν γύκτας τε καὶ ἡμαρ· εὐ πρᾶσσε· τὰ φίλων δ' οὐδέν, ἦρ τις δυστυχῆ (Βύρ. Φ. 406)=εὐ πρᾶσσε· καὶ τὰ φίλων ἔσται τι, κτλ. (Ἰδε σ. 32,

§. 2). ἄλλως δὲ ὁ Οὐαλκενχίρος· οὕτως ἐπὶ τοῦ οὐχ ἥκιστα
πολλάκις ἀντιθέτως ἐννοητέον τὸ μάλιστα.

§. 26. Κατὰ τὰ προηγουμένα (§. 21=22) μετὰ πλείων
ἄλλων εἶνε καὶ τὰ ἐπόμενα· τοῖς δὲ βοηθοῦσιν ἡ πόλις ἢ
πέμπουσα παρεχίτω μέχρι μὲν τριάκοντα ἡμερῶν σίτον, ἐ-
πὴν ἔλθῃ εἰς τὴν πόλιν τὴν παραγγέλλασαν βοηθεῖν (Θ. Β',
47), ἔνθα μετὰ τὸ ἔλθῃ ἐννοεῖται τὸ ἠβοήθεια, ἐκ τοῦ προη-
γηθέντος βοηθεῦσιν.—οὐ γὰρ οἱ ἄρχοντες ἄλλων, ὥσπερ
καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὗτοι δεινοὶ τοῖς νικηθεῖσιν, ἀλλ' ἦν οἱ
ὑπήκοοι πῶς τῶν ἀρχάντων αὐτοὶ ἐπιθέμενοι κρατήσωσιν
(Θ. Β', 94), ἔνθα μετὰ τὸ ἀλλὰ ἐννοητέον δεινόν, παραλαμ-
βανόμενον ἐκ τοῦ προηγηθέντος δεινοί.

§. 27. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἐξῆς, ἐν οἷς ἐκ τοῦ προηγουμέ-
νου ἐξακτέον τὸ ἀντίθετον ἀμελήσας ὥσπερ οἱ πολλοὶ (Πλ.
'Απολ. 37), ἐπιμελοῦνται δηλ.—ἀλλ' οὐ δίκαιοι (τοὺς μὲν
πολεμίους ὠφελῖν, τοὺς δὲ ξυγγενεῖς διασφθεῖραι), ἀμύνειν
δὲ (Θ. ζ', 79)—ἰμύνειν δὲ δίκαιον.—ὅτ' ἔχωρ ἀμφοτέρα
(τὸ γνῶναι τε καὶ σαφῶς διδύξαι), τῇ δὲ πόλει δύσρους, οὐκ
ἂν ὁμοίως τι οἰκείως φράζοι προσόντος δὲ καὶ τοῦδε (Θ.
Β', 60)=καὶ τοῦδε τοῦ εἴνου τῇ πόλει, κτλ.

§. 28. Εἰς τὴν βραχυλογίαν, γενικώτερον ἐκλαμβάνομένην,
πρέπει νὰ ἀναχθῇ βέβαια, καὶ πᾶσι ἄλλη πλοκὴ λόγου συνε-
πτυγμένη. Οὕτω, π. χ. τὸ (Ξ. Ἀρ. Ε', γ', 12) ἄλλος ἡμέρων
δένδρων ἐφυτεύθη, ὅσα ἐστὶ τρωκτὰ ὥραϊα=δένδρων ὅσα
ἐστὶν οἷα τρωκτὰ ὥραϊα φέρειν.—ὁ δὲ (Ξενοφῶν) τοὺς ἡμετέ-
ρους πόρους ἔχει (Ξ. Ἀρ. Ζ', ζ', 9)=τὸν μισθὸν τῶν ἡμε-
τέρων πόνων· οὕτως ἐν τῇ συνηθείᾳ τρώγει τοὺς κόπους μου.
—εἰ μέλλουσι τοιαῦται δόξοιαι ἐγγραφθῆσθαι ἀνθρώποις
(Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 52)=ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς.—ἐπιθυ-
μήσαντες δὲ κύριοι εἶναι πάντων, διὰ ταῦτα καὶ ὧρ εἶχον
ἀπέτυχον (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 45)=ὧν τε ἐπεθύμησαν καὶ
ἐκείνων ἃ εἶχον ἀπέτυχον.—καὶ εἴκοσι μάλιστα ἀτέμειναν
τῇ ἐξόδῳ, ἐβελονταὶ τρόπῳ τοιῷδε (Θ. Γ', 20)=τρόπῳ τοιῷδε
παρασκευασθείση.

§. 29. Ἀκριβῶς δὲ εἰπεῖν καὶ πολλὰ τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ

πονήματος τούτου, εἰς τὴν παράλειψιν ἐν γένει ἀναφερθέντων (σ. 4—5. §. 12—13, σελ. 5—6 §. 15—20) κυρίως εἰς τοῦτο τὸ εἶδος τῆς παραλείψεως ἀνάγονται, εἰς τὴν βραχυλογία. Τοιοῦτον καὶ τὸ τοῦτο μοι ἐν τοῖσιν θεϊότατον φαίνεται γενέσθαι (Ἡρ. Ζ', 137)—ἐν ταῖς θεῖαις θεϊότατον (σ. 60 §. 18), κατ' ἄλλους δὲ—ἐν ταῖς θεϊότατον (=θειοτάτως) γινομένοις.

§. 30. Οὕτω λοιπὸν καὶ τὸ ἀσύνδετον σχῆμα λεγόμενον εἰς τὴν βραχυλογία ἀνάγεται. Καλεῖται δὲ ἀσύνδετον σχῆμα ἢ ἄνευ συμπλεκτικῶν καὶ συνδετικῶν μορίων πλειόνων συμπλοκῆ ἢν τε ἐν τῷ αὐτῷ στρατεύματι τῶν Ἀθηναίων, ἕως ἀρχώματα ἐνανμάχουν, πάντα ὁμοῦ ἀκοῦσαι, ὀλοθυμὸς, βοή, ρικᾶντες, κρατούμενοι, ἄλλα ὅσα ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ μέγα στρατόπεδον πολυειδῆ ἀναγκάζοιτο φθέγγεσθαι (Θ. Ζ', 71).—συμβαλόντες τὰς ἀσπίδας ἐωθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέθνησκον (Ξ. Ἑ.λ.λ. Δ', Γ', 12). Οὕτως ἀσυνδέτως ἐκφέρεται τὸ ἄνω κάτω ἐν τῷ ἀνάτρεψον ἔμπαλιν ἄνω κάτω τὰ πάντα συγγέας ὁμοῦ (Εὐρ. Βάκ. 348). Ἴδε καὶ Ἰφ. Γ. 282), ἄλλως λεγόμενον ἄνω τε καὶ κάτω (Εὐρ. Φ. 188) κλ. Ἐκ τοῦτου δὲ ἴσως τὸ παρ' ἡμῖν κατωρικόν—ἐπιπλα' ἢ κινητὴ οἰσία, ἄνω καὶ κάτω μετακομιστή' ἢ καὶ ἐκ τοῦ κατόντα, περὶ οὗ ἴδε Κοραῆν ἐν Ἀτάκτοις (τόμ. Β', σελ. 186). καὶ Ἐλλισεν ἐν Ἀναλέκτοις (τόμ. Η', σ. 310).

§. 31. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ πλοκῆς ὀλοκλήρων λόγων καὶ ἐκ τῶν παρόντων ἐλπίδα χρῆ ἔχειν ἤδη τι εἰς καὶ ἐκ δεινοτέρων ἢ τοιούτων ἐσώθησαν (Θουκ. Ζ', 77), ἔνθα δικαιολογεῖται τὸ ἀσύνδετον, κατὰ τὸν Πόππον, διὰ τὸ πάθος τοῦ λαλοῦντος τὸ δὲ ἐκ τῶν παρόντων—κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις, οἷον ἐκ τῶν παρόντων ἐρμώμενοι, πολλαχοῦ τοῦτο κατὰ Θουκυδίδην οὕτω δὲ καὶ ἐκ τῶν ἔργων, ἐκ τῶν πραγμάτων—τοὺς τὰ τοιαῦτα παρὰ τῶν θιῶν πυρθανομένους ἀθέμιστα ποιεῖν ἠγείτο (Ξ. Ἀπομν. Α', α', 9), ὅπερ οἷον ἀνακεφαλαίωσις τῶν προηγουμένων—οὐκ ἄν πολλὴ ἀμαθία εἴη καὶ καχοδαιμονία τοῖς ἐπ' ὠφελεία πεποιημένοις ἐπὶ βλάβῃ χρῆσθαι (Ξ. Ἀπομν. Β', Γ', 19);—ἐνὶ δὲ μότῳ προέχουσιν

οὐ ἰππεῖς ἡμᾶς φεύγειν αὐτοῖς ἀσφαλέστερόν ἐστιν ἢ ἡμῖν (Ξ. Ἀρ. Γ', 6', 19)· ἔνθα τὸ τελευταῖον εἶναι ἀνάπτυξις τοῦ προεξαγγελθέντος· οὕτω καὶ ἐπὶ συμπαρασμάτων· μὴ καταφρόνει, ἔφη, ὦ Νικομαχίδη, τῶν οἰκονομικῶν ἀνδρῶν (Ξ. Απομν. Γ', 8', 12). Καὶ ἐπὶ ἄλλων προσέτι περιστάσεων γίνεται τὸ ἀσύνδετον, περὶ οὗ καὶ ἰδιοίτερα ποιήματα ἐγράφησαν (Ἴδε καὶ Λογγίνου Κεφ. 10').

§. 32. Εἰς τὴν βραχυλογίαν ἀνάγεται καὶ τὸ συντακτικὸν σχῆμα τὸ καλούμενον Ζεῦγμα. Καλεῖται δὲ Ζεῦγμα ἐκείνη τῶν λόγου ἢ πλοκῆ καθ' ἣν εἰς πλείονα κῶλα τίθεται ἔν κοινὸν ῥῆμα, οὕτινος ἕμως ἢ ἐπὶ τοῦ ἐνὸς σμασία δὲν ἀρμόζει εἰς τὸ ἄλλο, ἀλλὰ πρέπει ἢ τὸ αὐτὸ ἢ ἐκληφθῆ κατ' ἄλλην σμασίαν, ἢ ἐκ τῆς συγγενείας τῶν ἐνοιῶν τοῦ ἐνὸς καὶ ἄλλου κώλου πρέπει ἢ ἐξοχθῆ ἄλλο ῥῆμα κατάλληλον· ἔλεν δ' Οἰνομάου βίαν παρθένον τε οὐνευρον (Πίνδ. Ὀ. λ. Α', 88)· ἔνθα τὸ ἔλεν ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου κώλου σημαίνει τὸ ἐνίτησεν ἢ ἐφόνησεν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὸ ἔλαβεν— ἢ μὲν ἔπειτα (Θέτις) εἰς ἄ. λ. α. λ. το, Ζεὺς δ' εἰς πρὸς δῶμα (Ἰλ. Α', 532), ἔνθα παραληπτέον ἔβη ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἀνάλογον· ὅθεν καὶ ἐξ ἀναλόγου ἐννοῖσθαι λέγεται περὶ τῶν τοιοῦτων· οὕτω καὶ ἢ πρῶταισιν ἢ βαθυκαφεῖ κόνει κρήνον νιν (Σ. Ἥλ. 435), ἔνθα ἢ ἄγνοια τοῦ τοιοῦτου σχήματος ἐγέννησε τὰς ἀτόπους διορθώσεις παῖσιν καὶ ροαῖσιν· ἐν ᾧ ἐν τῷ πρῶταισιν, ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἐπιμέμφω κρήνον, παραληπτέον κατ' ἀναλογίαν κρήνον, ὁδὸς, ἢ ὁμοίον τι τοιοῦτον καὶ τὸ (Σ. Γ. 270) καὶ ταῦτα τοῖς μὴ δρῶσιν εὐχομαι θεοὺς μήτ' ἀστρῶν αὐτοῖς γῆν ἀνιέναι τιτά, μήτ' οὖν γυναικῶν παῖδας, οὕτω διορθωθέν. Ὡσαύτως καὶ τὸ (Πλ. Χαρμ. 191) ὑποδήματα σκυτοτομεῖν, καὶ λήκνυθον καὶ στελεγγίδα, καὶ τὰ. λ. λ. πάντα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον; ἔνθα κατ' ἀναλογίαν ἐκ τοῦ σκυτοτομεῖν παραληπτέον ποιεῖν, ἀπεργάζεσθαι ἢ τοιοῦτόν τι, εἰ δὲν ἐξέλιπέ τι τοῦ κειμένου· καὶ πολλότατα ἄλλα, περὶ ὧν ἐν τῇ Β'. Περιόδῳ.

§. 33. Εἰς τὸ ζεῦγος ἀνάγεται καὶ ἡ πλοκῆ τοῦ λόγου καθ' ἣν τὸ ῥῆμα τοῦ προηγουμένου κώλου, συνεπιγμένην ἐν-

νοϊαν ἔχον, συνάπτει δύο ἐννοίας εἰς μίαν ἀρίστατο εἰς ὀκνημά τι ὡς λουσόμενος (Πλ. Φαίδ. 146. = ἀρίστατο ἕνα πορευθῆ κτλ. — βοῶ πῦρ καὶ δικέλλας, ὡς κατασκάψων πόλιν (Εὐρ. Φ. 1161) = βοῶν αἰ-εῖ. (Ἴδε καὶ σελ. 269 §. 10). — ἐβουλεύοντο ἐκλειπεῖν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας (Ἡρ. 5', 100). Οὕτω παρ' ἡμῖν λείπει εἰς τὴν ξενίτιαν. Ὡσαύτως οἱ Ἀθηναῖοι μετέγνωσαν Κερκυραίοις ἔξιμαχίαν μὴ τοιῆσθαι (Θ. Α', 44) — μετέγνωσαν καὶ ἔγνωσαν, ἢ μεταβαλλόντες γνώμην ἔγνωσαν.

§. 34. Ζεύγματος εἶδος εἶνε καὶ ἐκείνη ἢ πλοκή τοῦ λόγου, κατ' ἣν δύο ἐνικὰ ὑποκείμενα ἔχουσι κοινὸν ῥῆμα, κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, μεσολαβοῦν ἔρθα εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ρέουσιν Κωκοτός θ' (Ὀδ. Κ. 514. Ἴδε καὶ Ὀδ. Ε, 216 καὶ Ἰλ. Β', 774. Υ. 138). Ὡσαύτως καὶ ἡ κατὰ πτωτικὴν σύνταξιν μεσολάβησις πληθυντικοῦ ἐπιθέτου εἰς δύο ἐνικὰ οὐσιαστικὰ ἀνήκοντο; τὸν μὲν Ἐχίονα, κεχλάδορτας ἦβα, τὸν δ' Εὐρυτορ (Πίνδ. Πυθ. Δ', 179). Τοῦτο καλεῖται ἰδιαιτέρας; Ἀικμαρικὸν Σχημα καὶ Προεπιζευκτικὸν ἢ Προεπίζευξις.

Β'. Περὶ Πλεονασμοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 35. Ὁ πλεονασμὸς εἶναι τὸ ἀντίθετον τῆς ἐλλείψεως διὰ τῆς ἐλλείψεως παραλείπομέν τι ὅπερ ἔπρεπε μὲν νὰ τεθῆ, ἀλλὰ δὲν τίθεται ὡς εὐκόλως ὑπὸ τοῦ νοῦς ἀναπληρούμενον, διὰ τοῦ πλεονασμοῦ προστίθεται τι ὅπερ φαίνεται περιττόν, ὡς δι' ἄλλης ἤδη συνωνύμου λέξεως ῥηθῆ: Ἀλέξανδρος ὁ Φαλίππου (υἱός); — ὠλομασμένος κέκληται, κτλ.

§. 36. Βί καὶ ὁ πλεονασμὸς φαίνεται εὐκολώτερος τῆς προεξηγηθείσης ἐλλείψεως, ἔχει ὅμως καὶ οὗτος τὰς δυσκολίας του· διότι, εἰ μὲν ὁ πλεονασμὸς ἐμφάνει τι περιττόν, πάνθ' ὅσα τιθέμενα εἰς τὸν λόγον δὲν προσθέτουσι μὲν νέαν ἐννοϊαν, ἀλλ' ἐμπροιοῦσι δύναμιν, χάριν, διάκρισιν, περιγραφὴν καὶ πληρεστέραν ἔκφρασιν, δὲν πρέπει νὰ ἀναχθῶσιν

εἰς τοὺς πλεορασμούς, δὲ ὅτι δὲν εἶναι πάντῃ πάντως περιττά, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ φύσις τοῦ πλεορασμοῦ.

§. 37. Διὰ τοῦτο, ἀφαιρέσιντες ἐκ τῶν καθαρῶν πλεορασμῶν τοὺς φαινομένους πλεορασμούς, ὡς ἐκ τῶν κυρίων ἐλλείψεων τὰς καταχρηστικώτερον ἐλλείψεις λεγομένας, ἤλαττωσαν παρὰ πολὺ τὸν ἀριθμὸν καὶ τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν πλεορασμῶν οἱ περὶ τὰ τριαῦτα ἀσχολούμενοι φιλόλογοι.

§. 38. Ἐπειδὴ τὸ ὑποκείμεον εἶναι ὄρισμένον, καὶ ἀπλούστατον τὸ καθαρὸν συνδετικόν, διὰ τοῦτο οἱ πλεορασμοὶ εὐκολώτερα πίπτουσιν ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν ἤγειρε γενναία σοφιστικὴ (Πλ. Σοφ. 231)—ἔθ' ὧ ἄναξ, ἔθ' ὧ γοῆ γενναῖε (Σ. Τ. 1469)—φεύγων φυγῆ (Πλ. Συμπ. 195)—φύσει πεφυκῶς (Ξ. Ἰερ. 3.)—ὧ πόνῳ κτηνῆς (Ἀρρ. Σρ. 466)—τινὲς χρόνῳ παλαιοί (Σ. Κ. 112). Ἴδε περὶ Βιγέρῳ ὑπὸ Ἑρμάνου πολλὰ ἄλλα παραδείγματα. Ἐξαιρέτως δὲ γίνεται ὁ πλεορασμὸς ἐπὶ τῶν κυρίων καὶ πολλῶ μετέπειτα χρόνῳ ὕστερον (Ἡρ.)—πάλιν αὐθις—ὡσάντως οὐτως (Πλ. Γοργ. 46).—ὅσοι ἀπὸ βοῆς ἔνεκα (Θ. Η'. 92), κτλ. Πλεοναστικὰ εἰ. α. καὶ τὰ παίδων ἅπαδες (Εὐρ. Ἀιδρ. 613)—οἰχοφύλαξ δόμων κλ.

§. 39. Χωρὶ ζουσι δὲ τῶν κυρίων πλεορασμῶν τὰς πολλῶν ἔνεκα γινομένας προσθήκας εἰς τὸν λόγον ἁ. περισσολογίας χάριν πρὸς μείζονα τοῦ πράγματος ἀνάδειξιν· πολεμίζειν ἠδὲ μάχισθαι, ἠγήτορες ἠδὲ μέδοτες, θάνατόν τε μόρον τε β'. ἐπεξηγήσεως χάριν ἵππους ἀθλοφόρους, οἱ ἀέθλια ποσὶν ἄροστο (Ἰλ. Ι. 124). Οὕτω δὲ, κατὰ Ν. τταν, καὶ τὸ πολύτροπον (=πολύπλαγκτον), δε μάλλα πολλα πλ. γχθη (Ὀδ. ἀρχ), διότι, λέγει, οὔτε τὸ ἐπόμενον ἀρμ. ζει· εἰς τὸ πολύτροπον ὡς ἐν ἄπσι τοῖς ὁμοίοις, οὔτε ὁ Ὀδισσεὺς χαρᾷ κτηρίζεται παρ' Ὀμήρῳ ὡς παρὰ τοῖς μετέπειτα γ'. περιγραφῆς καὶ πληρεστεράς ἐκφράσεως χάριν ὀδυρμάτων θρήνοι, θρήνων, ὀδυρμοί, κοίτης λέκτρον, λέκτρων κοῖται, καὶ ἄλλα τοιαύτης φύσεως. Συνήθη δὲ μάλιστα ἡ τοιαύτη λογοπλήθεια τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς πρὸς περιγραφὴν πάθους, εἰς ὑπερβολὴν πολλάκις κτηντώσα.

§. 40. Εἰς τούτους ἀνάγεται καὶ ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου καθ' ἣν ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται καταφορικῶς τε καὶ ἀποφατικῶς· κατ' αἴσαν οὐδ' ἐπὲρ αἴσαν (Ἰλ. Ζ, 333)—ἐκαστάτῳ, οὐδὲ μάλ' ἰγγύς (Ιδ. Κ. 443)—οὐ μὲν μοι δοκέεις ὁ κόκιστος Ἀχαιῶν ἔμμεναι, ἀλλ' ὄριστος (Ὀδ. Ρ. 445)—οὐκ ἦκυτα, ἀλλὰ μάλιστα (Ἡρ. Β'. 43). Σύνηθες δὲ τοῦτο τοῖς Ἴωσι μάλιστα, καὶ φύσει λαλιστέροις οὔσι καὶ πρῖσπαθοῦσι ἢ ἀφαιρέσωσι πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ πράγματος, πανταχέθεν θεωρουμένου. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἀπαντῶνται ἡ γνώτ' ἀοὺκ ἄγνωτα (Σ. Τ. 58). — ἐκόρτες οὐκ ἄκορτες (Εὐρ. Ἄνδ. 357)—μῆγιστον δὲ καὶ οὐκ ἦκιστα ἐβλάψεν ὁ παιωνισμός (Θουκ. Ζ', 44)—βία λαμβάνειν, οὐ πείθορτας (Ξ. Ἄν. Β', 4, 11).—λέξω πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι (Δημ. Χερσ. 15'). Τοῦτο δὲ μετὰ τῶν ὁμοίων ἐνεμάζεται Σχῆμα ἐκ παραλλήλου, παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις ἀντιθετ. παραλλ.λισμός.

§. 41. Εἰς τοὺς πλεονασμοὺς ἀνάγεται καὶ τὸ σχῆμα τὸ παρὰ τῶν γραμματικῶν καλούμενον ἐν διὰ δνεῖν οἷον χρυσὸν καὶ φιάλας=χρυσᾶς φιάλας. Τοιαῦτα καὶ τὰ παρ' Ἡροδότῳ (Α', 111) ἐθάμβειον δὲ ὀλίγων χρυσῶν τε καὶ εἴρασι κεκοσμημένοι=χρυσῶν, εἴρασι καὶ (Γ', 1) ἐν ἰσθῆτι τε καὶ χρυσῶ—ἐν ἰσθῆτι χρυσῆ· οὕτω καὶ (Πινδ. Πιθ. Α', 37) στεφάνοις ἵπποις τε—στεφάνοις ἵππικαῖς ἐν ἵππικοῖς ἀγῶσι διτλ. διδο μένοισ. Δὲν εἶναι δὲ ἀδύνατον ἐν τισι τῶν τοιούτων νὰ ἐνοηθῆ χωριστὰ ἑκάτερον.

§. 42. Καίπερ δὲ ἐπροσπάθεισαν εἰ φιλόλογοι νὰ διστευθῶσιν ἀκριβῶς τὰ τῆς κυρίας ἐλλείψεως καὶ τὰ τῆς βραχυλογίας, τὰ τοῦ κυρίως καὶ καθαροῦ πλεονασμοῦ καὶ τοῦ καταχρηστικῶς λεγομένου πλεονασμοῦ, μένοσιν ἔμως πολλὰ ἀμφισβ.λλόμενα, πολλὰ περὶ ὧν διαφωνεῖσιν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα δεινοί, εἰ πρέπει ἢ ἀναχθᾶσιν εἰς τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο εἶδος ἑκατέρου τοῦ γένους.

§. 43. Ἐὰν μὲν ὀνομασθᾶσι καθαροὶ πλεονασμοὶ τὰ ἐν τῷ παρόντι πῦν (Ξ. Κ. Π. Γ', 4, 29). — διὰ παντός ἀεὶ τοῦ χρόνου (Ξ. Κ. Π. Η', 6', 1)—ἐν δὲ δῶρον ἄπειμι ἔχωρ παρὰ σὺ, ἀπ' οὗ οἶδ' ἄν τὰ ἐν βαβυλωνίῳ, οὐδὲ τὰ παρταχοῦ,

ἀντὶ τούτου οὐ σύ μοι δεδώρησαι, ἥδιον ἂν ἔχων ἀπέ.λθοιμοι (Ξ. Κ. Π. Β', 6', 8), ἴσως καὶ τὸ αὐτόθεν ἐξ αὐτῆς (Ξ. Κ. Π. Ε', 6', 31) ὡσαύτως τὰ κραυγῆ βοᾶν (Ξ. Κ. Π. Α'. 5', 40), —δρόμω θεῖν (Ξ. Ἀρ. 5'. 24).—φεύγειν φυγῆ (Ὁλ. Συμπ. 495), κτλ. δυσκόλως ὁμως θέλουσιν ἰκληθῆ ὡς τοιοῦτοι πολλαὶ ἄλλαι φράσεις, ἐν αἷς τὸ προστιθέμενον χρησιμεύει εἰς ἀκριέστερον προσδιορισμὸν τοῦ ἡγουμένου· εἰς Μήδας ἐνθάδε (Ξ. Κ. Π. Α'. γ', 15).—οἴκοθεν ἐκ Περσῶν (Ξ. Κ. Π. Γ', 6', 29).—ἐνθάδε ποι πρὸς τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν (Ξ. Κ. Π. Ζ', γ', 4). Οὐδὲ τὰ ἐπίμεια δὲ εἶναι πάντη πάντως ἀργά· κατεθεῖτο ἀποβ.λίπων (Ξ. Ἀρ. Ε', α. 9)—ἀποσπάσας ἐστρατεπεδεύσατο χωρίς (Ξ. Ἀρ. Ζ', 6', 41)—σὺν τοιούτῳ ἔθει ἐθισθέντες (Ξ. Κ. Π. Α', 5', 33), κτλ. Ἀλλὰ ἔταν ἡ τοιαύτη ἐξακρίεωσις εἶναι ἀδύνατος, τότε ἀρκείτω, μέχρι δευτέρων φροντίδων, ἢ ἐπὶ τὸ γενικώτερον χαρακτηρήσας εἰ ἔστι πλεον ἢ ἔλαττον τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου.

Γ'. Περὶ Ἑλέξεως ἢ Ἑφέλεξεως καὶ τῶν ὑπὸ ταύτην ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 44. Ἑλέξις, Ἑφέλεξις ἢ Ἐφί.λκσις, κατὰ τὸν μακαρίτην Κοίμαν, ἢ, ἐρθότερον ἴσως, γραμματικὴ ὑπαλλαγή ἐν τῇ συντάξει καλεῖται κεινή τοῦ λόγου ἢ πλοκή, καθ' ἣν δύο κῶλα συνδεδεμένα οὕτως ἰπενεργῶσι πρὸς ἄλληλα, ὥστε ἡ τὸ ἐπόμενον ἔλκει καὶ συμμορφῶναι πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἡγούμενον ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον συμμεταβάλλει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἐπόμενον· τὸ οὗτος ἴστιν ὁ ἀνήρ ὃν εἶδες γίνεται οὗτος ἐσικ ὃν εἶδες ἀνδρα· ἐκ τοῦ χρῶμαι τοῖς ἀγαθοῖς ἃ ἔχω γίνεται χρῶμαι οἷς ἔχω ἀγαθοῖς. Ἐν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ ἀνήρ, εἰς τὸ ἡγούμενον κῶλον ἀνῆκον, μετατρέπεται εἰς τὸ ἀνδρα, κατὰ τὴν πτώσιν τοῦ ἀναφορικοῦ ὃν, εἰς τὸ ἐπόμενον κῶλον ἀνῆκοντος· ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι τὸ ἃ τοῦ δευτέρου κῶλου ἔγινεν εἷς, κατὰ τὸ ἀγαθοῖς τοῦ πρώτου, ὡς καὶ τὸ, ἐν §. 43, οὐ σύ μοι δεδώρησαι.

§. 45. Δὲν ὑπάρχει ἴσως ἰδίωμα ἢ σχῆμα ἐν τῇ ἑλληνικῇ

συντάξει οὔτε γενικώτερον οὔτε ποικιλώτερον παρὰ τὴν ἐφελ-
ξιν ἥτις, τείνουσα νὰ ἐνώση εἰς ἓν δῶο κεχωρισμένας ἐννοίας,
μεταβάλλει καὶ μεταμορφώνει τὰ κῶλα τοῦ λόγου εἰς τοιοῦ-
τον τρόπον, ὥστε πολλάκις καταντῶσι δυσδιάγνωστα.

§. 46. Παρατηρεῖται δὲ μάλιστα ἡ ἐφελξίς ἐπὶ τῶν ἀνα-
φορικῶν λόγων, μετασχηματίζουσα, ὡς εἴπομεν, ἥτοι τὸ ἡ-
γούμενον κατὰ τὸ ἐπόμενον ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἐπόμενον κα-
τὰ τὸ ἡγούμενον, ἅπερ εἶναι τὰ δύο κυριώτερα εἶδη τοῦ περὶ
οὗ ὁ λόγος, τούτου σχήματος ἢ ιδιώματος.

§. 47. Ἐκ δύο μερῶν συνισταμένων τῶν ἀναφορικῶν λόγων
(σ. 231. §. 2), ἡ φύσις αὐτῶν ἀπαιτεῖ ὥστε τὸ μὲν πρῶτον,
τὸ ἀναφερόμενον, νὰ περιέχῃ τὴν βᾶσιν τῆς ἀναφορᾶς, τὸ δὲ
δεύτερον μέρος νὰ ἔχῃ τὸ ἀναφορικόν, ἀναφίρον καὶ ἀναπο-
λοῦν τὸ ἐν τῷ πρώτῳ μέρει. Πτωτικὸν δὲ ὄν τὸ ἀναφορικὸν
πρέπει, ἐν συνήθει πλοκῇ, νὰ συμφωνῇ κατὰ γένος καὶ κατ'
ἀριθμὸν πρὸς τὸ προηγούμενον, τὸ ἀναφερόμενον, ἡ δὲ πτώσις
νὰ ἴηαι ὡς ἀπαιτεῖ τὴ ῥῆμα ἐκατέρου τοῦ κώλου· ἔστι δίκησ
ὀφθαλμός, δε τὰ πάνθ' ὄρα (Γν.) — Σωκράτης ἠναντιώθη
τοιαύτη ὀρμῇ τοῦ δήμου, ἦν οὐκ ἄν οἶμαι ἄλλοι οὐδένα
ἄνθρωπον ὑπομείναι (Ξ. Ἀπομν. Δ', δ', 2).

§. 48. Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὴν φυσικωτέραν πλοκὴν, δυ-
νάμει δὲ τῆς ἐφελξέως τοῦ πρώτου εἶδους, τὸ ἀναφερόμενον
οὐσιαστικόν, ὅπερ ἔπρεπε νὰ προτάσσεται, μεταβάλλον θέτιν,
μεταβάλλει καὶ πτώσιν, τιθέμενον ἐν τῷ κῶλῳ τοῦ ἀναφορι-
κοῦ καὶ κατὰ τὴν πτώσιν αὐτοῦ· ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν, ἐκ τοῦ
οὗτός ἐστιν ὁ ἀνὴρ ὃν εἶδες γίνεται οὗτός ἐστιν ὃν εἶδες
ἄνδρα· ἐμφάσεως δὲ καὶ μείζονος ἀναδείξεως χάριν καὶ προ-
τάσσεται ὀλόκληρον τὸ ἀναφορικὸν κῶλον, οὕτω μεταβεβλη-
μένῃ ἔχον τὴν πτώσιν· ὃν εἶδες ἄνδρα οὗτός ἐστιν.— τὸν
ἄνδρα τοῦτον ὃν πάλαι ζητεῖς οὗτός ἐστιν ἐπιθάδε. (Σ. Τ.
449). — τὴν ὄσσαν ἦν κατέλιπε τῷ νιῖ οὐ πλείονος ἀξία ἐ-
στίν (Λυσ. Ἀριστοφ. Χρημ. §. 49). — Μελέαγρος τὰς τιμὰς
ἃς ἔλαβε φανεραὶ (Ξ. Κυρηγ. Α', 10) = φανεραὶ αἱ τιμαὶ ἃς
Μελέαγρος ἔλαβεν.

§. 49. Ἐνταῦθα νομίζω, ἐφελκτέον καὶ τὸ τοῦ Λυσίου

(*Ερ. ατ. Φόρον Ἀπολογία* §. 32) *ἴάν τις ἄνθρωπον ἐλεύθερον ἢ παῖδα αἰσχύνῃ βία, διπλὴν τὴν βλάβην ἐφείλει, ἰάν δὲ γυναικα, ἐφ' αἷς περ ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐρέχεσθαι.* Ἄλλ' ἐν τούτῳ ἅ μὲν μετὰ τὸ γυναικα προσθετέον πειθεῖ αἰσχύνῃ ἕ'. τρεπίεν τὸ ἐφ' αἷς περ εἰς τὸ ἐφ' οἷς περ, ἵνα ἢ ἐφ' οἷς περ ἀμαρτήμασι ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐρέχεσθαι καὶ ἄνευ τούτου ἕως δυνατὸν, θηλυκοῦ προηγουμένου, ἵα ἔπηται εὐδέτερον, καὶ τούτο τὸ ὀρθότερον ἐφ' αἷς περ (αἰτίαις) ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐρέχεσθαι, ὅ ἐστιν ἀποκτείνεσθαι. (Ἰδε Ταύλωρον εἰς τούτο τοῦ Λυσίου τὸ χῳρίον).

§. 50. Συνήθως δὲ ἐκφέρονται οὕτω τὰ οὐδεὶς ὅστις εὐ—οὐδεὶς ἐστιν ὅστις οὐ' οὐδενός ὅτου οὐ πάντων ἄν ὑμῶν καθ' ἡλικίαν πατήρ εἴην (Πλ. Πρωτ. 317)=οὐδεὶς ἐστιν ὅτινος; οὐκ ἄν εἴην πατήρ.—Γοργίας οὐδενὶ ὅτι οὐκ ἀπεκρίνετο (Πλ. Μέν. 70)=οὐδεὶς ἦν ὅ-ω οὐκ ἀπεκρίνετο.—οὐδένα κίνδυνον ὄντινα οὐχ' ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι (Δ. Στεφ. νθ')=οὐδεὶς κίνδυνος ὄν οὐχ' ὑπέμειναν=πάντα.—Ἀπολλύδωρος κλαίων καὶ ἀγαρακτῶν οὐδένα ὄν τινα οὐ κατέκλασε τῶν παρόντων, πλὴν γε αὐτοῦ Σωκράτους (Πλ. Φαίδ. 117)=οὐδεὶς ἦν ὄντινα. Τὸ ἀρχαιότερον παράδειγμα τῆς τοιαύτης συντάξεως ἀπαντᾶται παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Σ. 482) ἄλλου δ' οὐ οἶδα, τεῦ ἄν κλυτὰ τεύχεα δύω, ὅπερ τινές, οὐ πάνυ ἐπιτυχῶς, παραβίλλοντες πρὸς τὸ (Ἰλ. Ο, 441) ὅς δά τε πάσης εὐ εἰδῆ σιφίης=ὅς εἰδήμων ἦ, ἀναλύουσιν=οὐδένα οἶδα οὐ τινος, κτλ. Τὸ ἐνταῦθα εἶναι=τίκος τεύχεα δύω οὐδενός ἄλλου οἶδα, εἰ μὴ Αἴαντος σάκος. Σπανιώτερον δ' ἐν τούτοις τὸ ἀπλοῦν ὅς.

§. 51. Τὸ δεύτερον εἶδος τῆς ἐφέλιξεως καθ' ὃ τὸ ἐπόμενον, ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου ἐφελκόμενον, συμμορφοῦται καὶ συσχηματίζεται κατ' αὐτό, γίνεται, ὅταν τὸ μὲν ῥῆμα τοῦ ἀναφορικοῦ κώλου ἀπαιτῇ αἰτιατικήν, τὸ δὲ ἀναφερόμενον οὐσιαστικὸν ἦναι κατὰ γενικὴν ἢ δοτικὴν. ἀπὸ τῶν δώρων ὦν λαμβάνουσι (Πλ.)=ἀπὸ τῶν δώρων, ἃ λαμβάνουσι.—χειμῶνος ὄντις οἶον οὐ λέγεις (Ξ. Ἄρ. Β', ἡ, 3)=οἶον οὐ λέγεις

—ἐξελεγχομένης τῆς αἰτίας ἧς εἶχον (Ἰσ. Ἀρειδ. ιζ').—
 τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν ἐν τῇ ψυχῇ (Ἰσ. Συμμαχ. ιβ').) Εἰς
 ταῦτά ἔλκουσι καὶ τὸ δημηρικόν (Ἰλ. Β, 265) τῆς γάρ τοι
 γενεῆς, ἧς Τρωῖ περ εὐρύοπα Ζεὺς δῶχ' ... Ἀλλὰ τοῦτο τότε
 ἀληθεύει, ὅταν ἐνοηθῇ ὅτι ὁ Ζεὺς ἔδωκε τῷ Τρωῖ δλόκληρον
 τὴν γενεάν τῶν ἵππων ἐκείνων, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν εἰς τὸ ἧς
 δοθῇ διαιρετικὴ ἔννοια—ἐξ ἧς ἔδωκε, κτλ. Ἰδε στίχον 268.
 Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐναλλασσομένης τῆς τάξεως: ἀπολαύω ὧρ ἔ-
 χω ἀραθῶν.—χρῶμαι οἷς ἔχω βιβλίοις, κτλ. καὶ παρχει-
 πομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ ἀμελῶ ὧρ με δεῖ πράττειν (Ξ.—
 ὧρ ἔλαβεν (ἢ πόλις ἡμῶν) ἅπασι μετέδωκεν (Ἰσ. Παρ. 5').

§. 52. Ἡ αὐτὴ ἐλιξὶς ἐπικρατεῖ ἐνίοτε, καὶ ὅτε τὸ ἀναφο-
 ρικὸν κῶλον ἔπρεπε κανονικῶς νὰ ᾔηται κατ' ὀνομαστικὴν ἀν-
 θρώπουσ αἰραῦμεθα τοὺς μὲν ἀπόλιδας, τοὺς δ' αὐτομόλους,
 τοὺς δὲ ἐκ τῶν ἄλλῶν κακουργιῶν συνερῆσηκότας, οἷς ὀπό-
 ταν τις πλείονα μισθὸν διδῶ, μετ' ἐκείνων ἐφ' ἡμᾶς ἀκολου-
 θήσουσιν (Ἰτ. Συμμ. ις')—οἱ, ὀπόταν, κτλ.—πολλὰ ἄρ εἰ-
 πεῖν ἔχειεν Ὀλύρθιοι νῦν, ἅ τότ' εἰ προείδοντο οὐκ ἄρ ἀ-
 πώλοτο (Δημ. Φ. Γ'. ιδ').

§. 53. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ τοῦ οἷος μετὰ τοῦ ρή-
 ματος εἶναι. Οὕτω π. χ. ἡδέως χαρίζονται οἷῳ σοὶ ἀνδρὶ
 (Ξ. Ἀπομν. Β', θ', 3). Τοῦτο κυρίως μετ' ἔπρεπε νὰ ᾔηται ἀνδρὶ
 τοιοῦτω, οἷος σὺ εἶ: διὰ δὲ τῆς ἐφέλεξως, παρχειπομένου
 τοῦ ρήματος εἶναι, γίνεται ἀνδρὶ τοιοῦτω οἷῳ σοί, ὅτερ κατὰ
 μενάθησιν γίνεται τοιοῦτω οἷῳ σοὶ ἀνδρὶ, καὶ, τελευταῖον,
 κατὰ παράλειψιν τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας, ἡδέως χαρίζονται
 οἷῳ σοὶ ἀνδρὶ. Παρλείπεται δὲ καὶ τὸ οὐπιστικόν, ὡς χα-
 λεπὸν ἦρον καὶ σχεδὸν εἶπεῖν, οἷῳ γε ἐμοὶ παντάπασιν ἄ-
 πορον (Πλ. Σοφ. 237) Τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ τὴν γυναικῆ εὐ-
 ρον ὄσην τ' ὄρεος κορυφῆν (Ὀδ. Κ, 113)—ὄση ἐστὶν ὄρεος
 κορυφή.—τὸ μὲν (ρόπαλον) ἄμεις εἰσχομεν εἰσορῶντες, ὄσ-
 σον θ' ἰσθὸν νηὸς εἰκοσόροιο (Ὀδ. Ι, 321)—τοῦτο ἡμεῖς ὀ-
 ρῶντες ἀπεικάζομεν εἶναι: τῆσιν, ὅτοι: ἐστὶν ὁ ἰσθὸς νηὸς εἰ-
 κοσῆρου: τὸ δὲ εἰκοσόροιο ἐκ τοῦ ἔρω—ἐρέσσω, ὡς τριακόρ-
 τορος καὶ πετηκόρτορος.

§. 54. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ μεταβολῆς τῆς πτώσεως, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν ἢ ἐφελίξις, φέρει μεταβολὴν καὶ εἰς τὸ γένος καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν. Γίνεται δὲ τοῦτο, ὅταν τὸ ἀναφορικὸν μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι, καλεῖσθαι, ὀνομάζεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων, προσλαμβάνη ὁμοίωτον ἄλλο ὄνομα· ὁ φόβος ὁ τότε παρών, ἢ αἰδῶ εἶπομεν (Πλ. Γ', Ν. 699).—τὸν οὐρανόν, δε δὴ πόλλοις καλοῦσι (Πλ. Κρατ. 405).—λόγοι μὴ εἰσιν ἐν ἐκάστοις ἡμῶν, ἃς ἐλπιδας ὀνομάζομεν (Πλ. Φιλ. 40). Τῆς αὐτῆς φύσεως εἶναι καὶ τὸ (Θ. Α', 68) ὦν τὸ μὲν (ἢ Ποτίδαια) ἐπικαιρότατον χωρίον. Ὡς αὐτῶς δὲ (Θ. Β', 18) καὶ αὐτῷ φρουρίῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο, ὅποτε πόλιμος καταλάβοι—καὶ αὐτῇ (τῇ Οἰνῳ).

§. 55. Συνήθως δὲ ἡ μεταβολὴ τοῦ ἀριθμοῦ ἐπὶ τοῦ δε καὶ ὅστις περιληπτικὴν ἰδέαν ἔχόντων· κακείρους στυγῶτος παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσερος πατρὸς οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μητρὸς ἐν πόλει (Εὐρ. Ἡλ. 934).—γίγνονται πάνθ' ὅτι βούλοισαι (Ἀρφ. Ν. 348)· καὶ ἀντιστρόφως· τοῦτ' ἢ ἄρῃν σοι φανερά σημαίνω κακά. (Εὐρ. Ἰων. 945). τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλείῳ πρὸς αὐτόν, πάντας οὕτω διατιθεῖς ἀπεπέμπετο ὥσθ' εαυτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι ἢ βασιλεῖ (Ξ. Ἄν. Α', α, 5) — τῶν βαρβάρων τινὲς ἰπέων διὰ τοῦ πεδίου ἐλαύνοντες ᾧ τιμῇ ἐντυγχάνοιεν πάντας ἔκτεινον (Ξ. Ἄν Β', ε, 32).—ἐκέλευε δὲ καλεῖν ἅπαντα ὅτω ἐντυγχάνοιεν κανσίμῳ (Ξ. Ἄν. ζ', α, 15).

§. 56. Εἶναι δὲ σημειωτέα καὶ ἡ περίστασις καθ' ἣν τὸ ἀναφορικὸν, ὑπὸ τῆς μετοχῆς ἐλκόμενον, μόνον εἰς αὐτὴν ἀναφέρεται, καὶ οὐδ' ἂν εἰς τὸ ῥῆμα εἰς δ καὶ ἡ μετοχὴ ἀποδίδεται. Ἐὰν π. χ. εἶπωμεν τεῖχος ὅποτε Ἀκαρῶνες τειχισάμενοι κοινῶν δικαστήριον εἶχον, τὸ ἀναφορικὸν δ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ ῥῆμα εἶχον καὶ εἰς τὴν μετοχὴν τειχισάμενοι, δι' ἣς, οἷον διὰ μέσου, εἰς τὸ ῥῆμα, ὡς πρὸς τέλος, φθάσομεν. Ἔστι δὲ τοῦτο—δ' ἐτείχισαν καὶ δ' εἶχον οἱ Ἀκαρῶνες. Ὡς τὸ (Θ. Γ', 405) τεῖχος ὅποτε Ἀκαρῶνες τειχισάμενοι κοινῷ δικαστηρίῳ ἐχρῶντο, τὸ αὐτὸ ἀναφορικὸν εἰς τὴν μετοχὴν ἀναφέρεται, ὡς καὶ τὸ ποτέ, ἀλλὰ δυσκλήως εἰς τὸ ἐχρῶν-

το, μετὰ δικτικῆς συντασσόμενον τοῦτο δὲ=ὅποτε οἱ Ἄκαρ-
 νᾶνες ἐτείχισαν, καὶ ἐχρῶντο σὺτῶ κοιῶ δικαστηρίῳ. Οὕτω
 καὶ (Θ. Β', 39) ὁ μὴ κρυφθὲν ἄν τις τῶν πολεμίων ἰδὼν ὤ-
 φεληθείη=εἴ τις δὲ τῶν πολεμίων τοῦτο, μὴ κρυφθὲν, ἴδοι
 ὠφεληθείη ἄν. Οὕτω δὲ (Θ. Ε', 9). καὶ τὰ κλέμματα ταῦτα
 καλλίστην δόξαν ἔχει, ἃ τὸν πολέμιον μάλιστ' ἄν τις ἀπα-
 τήσας τοὺς φίλους μέγιστ' ἄν ὠφελήσειεν—εἶναι τινας φα-
 σιν ἐπωδάς ἃς οἱ ἐπιστάμενοι ἐπάδορτες αἷς ἄν βούλωνται
 φίλους ἑαυτοῖς ποιοῦνται (Ξ. Ἀπ. Β', 5', 10).—τῶν σοι γρά-
 σω πρᾶγμ' ὅ οὐ μαθὼν ἄγῆρ ἔσαι (Αρφ.).

§. 57. Οὕτω καὶ ἐπὶ μορίων ἀναφορικῶν· ἐμοὶ πειθόμενος
 ἀκολούθησον ἐνταῦθα, οἱ ἀφικόμενος εὐδαιμονήσεις (Πλ.
 Γοργ. 527).—ἦν (τιμωρίαν) πρὶν ἐμπεσεῖν, εἰκὸς εἶναι τοῦ
 βίου τε ἀπολαῦσαι (Θ Β', 53) τοῦτο ἐν τῇ συνηθείᾳ ἤθελεν
 εἶναι πρὸ τῆς ἐμπτώσεως τῆς ὀπίας· τὸ αὐτὸ δὲ δικτικῶς
 ἤθελεν εἶναι καὶ πρὶν ταύτην ἐμπεσεῖν.

§. 58. Ἐπι μεζῶν ἀνωμαλία γίνεται, ὅταν τὸ ὅς ἢ ὅστις
 ἀντὶ νὰ ἀναφέρηται εἰς πρόσωπον (οὔτος—ὅς), ἀναφέρηται εἰς
 πραγματικόν τι, καὶ οὕτως ἐναλλάσσεται ὁ πρόων εἰρμὸς τοῦ
 λόγου· συμφορὰ ὅς ἄν τύχη κακῆς γυναικός (Γν.)=εἰάν τις
 τύχη, τὸ τυχεῖν.—σκαίοντι δὴ τὸ χρῆμα γίγνεσθαι φιλεῖ,
 θεῶν ἀνάγκας ὅστις ἰᾶσθαι θέλει (Εὐρ. Δίκτ. Ἀποσπάσμ.)—
 εἴ τις θέλει, τὸ θέλειν.—τὸ καλῶς ἄρξαι τοῦτι' ἐστὶν ὅς ἄν
 τὴν πατρίδα ὠφελήσῃ ὡς πλεῖστα, ἢ ἐκὼν εἴαι μηδὲν βλά-
 ψῆ (Θ', 5', 10')=τὸ ὠφελῆσαι ἢ μηδὲν βλάψαι.

§. 59. Προσόμοια δὲ καὶ τὰ σωφροῶν ἀνδρῶν, οἵτινες
 τάγαθὰ ἐς ἀμφίβολον ἀσφαλῶς ἔθερτο (Θ. Δ', 18)—σωφρό-
 νων ἀνδρῶν ἔργον ἢ ἴδιον εἴτινες κτλ, ἢ=σωφρόων ἀν-
 δρῶν ἔργον ποιοῦσιν οἵτινες κτλ. παρτάπασι δὲ ἀπό-
 ρων ἐστὶ καὶ ἀμηχάνων καὶ ἀνάγκη ἐχομένων, καὶ τούτων πο-
 ρηρῶν, οἵτινες ἐθέλουσι δι' ἐπιτοκίας τε πρὸς θεοῦς καὶ ἀπιστίας
 πρὸς ἀνθρώπους πράττειν τι (Ξ. Ἀπ. Β', 5, 21) Οὕτω καὶ ἀπὸ
 τῆς ἀδύνατον καὶ πολίτης εὐθελείας ὅστις εἴεται τῆς ἀρθρωπέας
 φύσεως ὀρμωμένης προθύμως τι πράξαι ἀποτροπήν τινα ἔχειν
 (Θ. Γ. 45) ἐνθα ὁ Κρύγερος γενικῶν ἀπόλυτον δέχεται τὸ ὀρμωμένης

§. 60. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν, τρεπομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ πραγματικοῦ εἰς τὸ χρονικὸν εἶδος, γίνηται μεταβολὴ τοῦ εἰρημοῦ· οὐδὲν ἄλλο, πλὴν ὅταν κείνω δοκῆ (Αἰσχ. Πρωμ. 258), ὅπερ ὀμαλάτερον ἂν εἴη οὕτως ἐκφερόμενον· οὐδὲν ἄλλο, πλὴν ὅτι ἐκείνω δο· εἶ—τὸ ἐκείνω δοκοῦν, ἢ=οὐδέποτε ἄλλοτε, πλὴν ὅταν ἐκείνω δοκῆ. Καὶ ἀντιστρόφως δὲ ἐκ χρονικοῦ εἰς πραγματικὸν εἶδος· καὶ ὅταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάνταις διατέμῃ, τοῦτ' ἐστὶ τὸ τὸν βίον ἀβίωτον βιοῦν (Λυσ. κατ' Ἀρδ. §. 31).

§. 61. Ἡ ἔφελιξις ἐπενεργεῖ καὶ ἐπὶ τῶν τοπικῶν σχέσεων. Ἐν τούτοις δηλ. τὸ πλῆρες τοῦ λόγου ἀπαρτίζεται ἐκ δύο, ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐκεῖ ἢ ἐκεῖσε καὶ ὅπου ἢ ὅπως, ἐκ τῆς τοῦ ἐντεῦθεν ἢ ἐκεῖθεν καὶ ὅθεν ἢ ὅπως· οὗ ἂν τις ἑαυτὸν τάξῃ, ἐνταῦθα δεῖ μένοντα κινδυνεύειν (Πλ. Ἀπολ. Σωκρ. 28).—ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἢ ὁρμῆ ἔσται, ὅθεν περ καὶ ἐκεῖνος ἐμὲ ἐπεδέξατο γυμνήν (Ἠρ. Α'. 41).—ἐνθεν μ' ὦδ' ἀνέστησεν μολεῖν ὁ κοῖταρος (Σ. Κ. 1286), διότι τὸ ὦδε = ἐνταῦθα, οὐχὶ=οὕτως, ὡς ἀλλαχοῦ ἔθεν=ἐκ τοῦ βωμοῦ τοῦ θεοῦ ἐνταῦθα μολεῖν.

§. 62. Τούτων δὲ παραλειπόμενον πολλάκις τὸ ἐν ὑπονοεῖται· μαχόμενοι δὲ οἱ πολέμιοι, καὶ ἐκεῖ ὅπη εἴη στενὸν χωρίον προκαταλαμβάνοντες, ἐκώλνον τὰς παρόδους Ξ. Ἀν. Δ', 6', 24).—ἐπεσθε (ἐκεῖσε) ὅτη ἂν τις ἠγῆται (Θ. Β', 11)—φοβοίμην δ' ἂν τῷ ἠγεμόνι, ὧ ἂν δοίῃ, ἐπεσθαι, μὴ ἡμᾶς ἀγάγοι, ὅθεν οὐχ οἶόν τε ἔσται ἐξελεῖν (Ξ. Ἀν. Α', γ', 17 = ἐκεῖσε ὅθεν).

§. 63. Δυναμίει δὲ τῆς ἐλξεως τὸ ἠγώμενον κῶλον λαμβάνει τὸ εἶδος τοῦ ἐπομένου ἢ ἀντιστρόφως· βῆναι κείθεν ὅθεν περ ἦκει (Σ. Κ. 1227)=κεῖσε ὅθεν.—διεχομίζοντο (Ἀθηναίων τὸ κοινόν) εἶθός, ὅθεν ὑπεξέθετο παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ τὴν περιόσσαν κατασκευήν (Θ. Α', 89)=ἐκεῖθεν ὅπη ἢ ὅπου.—ἐκ γῆς, ὅθεν προὔκειτ', ἀγαζέουσι θρεμβώδεις ἀφροί (Σοφ. Τρ. 701)=ἐκ γῆς ἐν ἣ ἢ ἐνθα προὔκειτο.—καὶ ἄλλοσε, ὅποι ἂν ἀφίκη, ἀγαπήσουσί σε (Πλ. Κρίτ. 45)=καὶ ἀλλοχοῦ ὅποι ἄλλοσε ἂν ἀφίκη.

§. 64. Ἐκ τούτων ἐγεννήθησαν τὰ συνεπτυγμένην ἔννοιαν ἔχοντα τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο ἤζοντα (Δ. Ὀ.Ι. Γ', 5') = τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἐκεῖθεν δεῦρο ἤζοντα. — ὅπως εἴρωσι τοὺς ἐκεῖθεν ἐπιβοηθεῖν (Θ. Α', 62). — τῶν ἐκεῖθεν ζυμύχων παραλαβῶν (Θ. Ζ'. 26). — ἐπεχείρησαν διαφορῆσαι τὰνδοθεν (Δ. Εὐβου.Ι. 15') — τοῦτο δὴ τὸ κρεάδιον τῶν ἐνδοθεν τις εἰσενεγκάτω λαβῶν ('Αρφ. Π.Ι. 227) — τῶν ἐνδον ὄντων ἐνδοθεν ἐλθῶν καὶ λαβῶν εἰσενεγκάτω. Οὕτω καὶ διὰ τοῦ αὐτόθεν· ὁ ἐκ τῆς γῆς στρατὸς ἀμφοτέρων πολλὸν τὸν ἀγῶνα καὶ ζύστασιν τῆς γνώμης εἶχον, φιλονεικῶν μὲν ὁ αὐτόθεν περὶ τοῦ πλείονος ἤδη καλοῦ (Θ. Ζ', 71)· ἔνθα τὸ ὁ μὲν ἐκ τῆς γῆς στρατὸς = ὁ ἐν τῇ γῇ στρατὸς ἀμφοτέρων, τὸ δὲ ὁ αὐτόθεν = ὁ Συρακουσίαν στρατὸς. Οὕτως (Θ. Γ', 7) ὑπὸ τῶν αὐτόθεν ζυμβοηθησάντων ("Ἰδε καὶ Θ. Β', 25. Δ', 129. Ε', 52. 5'. 25. Ζ, 34).

§. 65. Καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις ἐπικρατεῖ ἡ τοιαύτη ἐφέλικυσις ἢ γραμματικὴ ὑπαλλαγή. Οὕτω π. χ. περὶ Αἰσχύλῳ ('Επτ. Θ. 40) ἤκω σαφῆ τάκειθεν ἐκ στρατοῦ φέρων κερὰ Πλάτωνι ('Απολ. Σ. 40) τὸ τεθράναι μεταβολὴ τις τυγχάνει οὔσα καὶ μετοίκησις τῆς ψυχῆς τοῦ τόπου τοῦ ἐνθένδε εἰς ἄλλον τόπον. Ἐν τῷ τοῦ Ἰσοκράτους (Πανηγ. μ5') περὶ παντὸς ποιητέον ὅπως ὡς τάχιστα τὸ ἐνθένδε πόλεμον εἰς τὴν Ἑπειρὸν ἀφοριοῦμεν, ὡς καὶ ἐν τῷ τοῦ Εὐριπίδου (Β. 48) εἰς δ' ἄλλην χθόνα, τὰνθένδε θέμενος εὖ, μεταστήσω πόδα τὸ ἐνθένδε = τῷ ἐνταῦθα ἐξελάμβανεν ὁ μακκρίτης Κοραῆς, ἀλλ' ἀναντιρρήτως ἀμφοτέρω τὰ χωρία ταῦτα εἰς τὴν περὶ οὗ ὁ λόγος ἐνταῦθα ἐφελξιν ἀνακτέα = ὅπως (= τίνι τρόπῳ) τὸν ἐνταῦθα πόλεμον ἐντεῦθεν εἰς τὴν Ἀσίαν περιορίσομεν ποιητέον, κτλ.

§. 66. Εἰ δὲ εἰς πάντα ἐν γένει καὶ ἀνεξαιρέτως τὰ εἰς θὲν ἐπιρρήματα ἐπικρατεῖ ἡ τοιαύτη σημασία τῆς ἕκ τινος ὁρμῆς, δι' ἣν γίνεται ἡ προεξηγηθεῖσα ἐφελξις, ἢ πολλότατα κατήντησαν ἰσοδύναμα πῶς ἰδίῳ πρωτοτύποις, τὸ κάτωθεν = κάτω, τὸ ἀνωθεν = ἄνω, κτλ, περὶ τούτων φιλονεικοῦσιν οἱ φιλόλογοι. Ζητεῖται, π. χ. εἰ τὸ οἱ κάτωθεν θεοὶ (Σ. Ἄρτ.

1070) = ἡ κάτω θεοὶ ἢ = ἡ κάτωθεν ἐνεργοῦντες· εἰ τὸ οἰ
 ἄνωθεν οἰωνοὶ (Σ. Ἡ. λ. 1058) = οἱ ἄνω οἰωνοὶ ἢ οἱ ἄνωθεν
 πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὴν γῆν, πετόμενοι. ἵνα ἐφκρυσθῆ εἰς
 πολλὰ ἄλλα ἢ δευτέρα ἐκδοχὴ, πρέπει νὰ ἐννοηθῆ ἢ ἐκ τῶν
 ἄνω πρὸς τὰ κάτω ἢ ἀντιστρόφως κίνησις τῶν ὀμμάτων. Οὐ-
 τως ἤθελεν εἶναι τὸ (Σ. Φ. 28) ἄνωθεν ἢ κάτωθεν; — τοῦ
 πλοίου τὰ κάτωθεν (Δ. Φ. Β', δ.) ὁ κάτωθεν νόμος (Δημ.
 Ἀριστοκρ. Α', ε'), ὅπερ ἤθελεν εἶναι ὡς τὸ τῆς συνθηρίας
 ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος, κάτωθεν δηλ. θεωρουμένου τοῦ
 γράμματος. Ἐπάρχουσιν ὁμοῦ καὶ χωρὶς ἄτινα καὶ πρωτό-
 τυπα οὐσυνεῖχα οὐκ ἔχουσι, καὶ τοιαύτην θεωρίαν δυσκόλως
 ἐπιδέχονται. Ἀλλὰ περὶ τούτων ἀλλαχοῦ.

§. 67. Συνθησεστάτη δὲ ἡ τοιαύτη ἐφελξίς ἐπὶ τῶν προ-
 θέσεων ἀπὸ καὶ ἐκ' διήρησαστο ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ στρατεύ-
 ματος καὶ αὐτὰ τὰ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ξύλα (Ξ Ἀρ. Β', 6',
 16) = τὰ ἐν ταῖς οἰκίαις ξύλα διήρησαστο ἀπὸ τῶν οἰκιῶν. =
 ἐφευροχοὶ ἀπὸ τῶν ἐκ δεξιᾶ οἰκιῶν (Ξ Ἀρ. Β', 6', 24) =
 ἄρας τι τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης (Θεόφ. Χαρ. Β') — I prend
 ensuite quelques morceaux choisis de ce qui est ser-
 vi sur la table (Κορ.) — οἱ ἐκ τοῦ πλοίου σύσκηροι (Σ. Ἀρ.
 Β', ζ', 15). — ἀπολωλεκὼς ἅπαντα τὰ τῆς οἰκίας (Ἀρρ. Πλ.
 857). Οὕτω παρὰ τῶ ἀντὶ Ἀριστοφάνει τῶν στρατηγῶν
 ἐπέδραμε τοὺς ἐκ τῆς Πύλου, παρὰ Πλάτωνι ἦν γέλως ὑπὸ
 τῶν ἐκ τῆς Ὀλύκιδος, παρὰ Ξενοφῶντι ἠρώτα τοὺς αὐτομό-
 λους τὰ ἐκ τῶν πολεμίων.

§. 68. Πλεῖστα ὅσα παρδείγματα τούτου εὐρίσκονται
 παρὰ Θεουκιδίδῃ οἱ Πλαταιῆς τὰ ἐκ τῆς χώρας κατὰ τάχος
 ἐσεχομίσαστο (Β', 5). — οἱ Κερκυραῖοι δεισαρτες μὴ σφίσιν
 ἐπιπλεύσαρτες ἐπὶ τὴν πόλιν οἱ πολέμιοι ἢ τοὺς ἐκ τῆς γῆ-
 σου ἀναλάβωσιν ἢ καὶ ἄλλο τι ρεωτερίσωσι, τοὺς τε ἐκ τῆς
 γῆσου πάλιν εἰς τὰ Ἑραῖον διεχομίσαν καὶ τὴν πόλιν ἐ-
 φύλαττον (Γ', 79) — ἔτυχοι δὲ δύο φυλαὶ (Μεσσηνία) φρου-
 ροῦσαι καὶ τινα καὶ ἐνέδραν πεποιημένας τοῖς ἀπὸ τῶν
 νεῶν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι τοὺς τε ἐκ τῆς ἐνέ-
 δρας τρέπουσι καὶ διαφθείρουσι πολ. λούς (Γ', 90) — ἐτι

γὰρ ἐτύχαιεν ὦν (ὁ Δημοθόνης) μετὰ τὰ ἐκ τῆς Αἰτωλίας
 περὶ Ναύλακτον (Γ', 102).—ξυνεπέυχοντο δὲ καὶ ὁ ἄλλος
 ὄμιλος ὁ ἐκ τῆς γῆς (ς', 32) ὅ ἐν τῇ γῆ ὦν ἐκ τῆς γῆς ἢ
 αὐτόθεν ξυνεπέυχοντο—οἱ τ' ἐπιβάται ἐθεράπευον, ὅτι προσ-
 πέσοι γαῦς γῆ, μὴ λείπεσθαι τὰ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος
 τῆς ἄλλης τέχνης (Ζ', 70).

§. 69. Τιοῦτον καὶ τὸ (Ξ. Ἀν. Α'. Ε'. 18) ἦτε Κίλισσα
 ἔφυγεν ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς καταλιπόρ-
 τεσ τὰ ὦνια ἔφευγον· ἔνθα τὸ μὲν δεύτερον προφηνῶς—καὶ
 οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔφευγον ἐκ τῆς ἀγορᾶς· δυσκόλως δὲ δυνατόν
 εἶπεν ὅτι καὶ ἡ Κίλισσα καταλιποῦσα τὴν ἀρμαμάξαν ἔφυγε
 διότι εὐκολώτερον ἤδύνατο φεύγειν ἐπὶ τῆς ἀρμαμάξης ἐλαύ-
 νουσα· ὅθεν ἐκληπτέον—ἔφυγεν ἐκ τῆς θέσεως τῆς ἀρμαμάξης
 ἐκ τοῦ τόπου ἔνθα ἴστατο ἡ ἀρμαμάξα. Ταῦτα ὁ Κρύγερος,
 ὀρθῶς βέβαια, οὐκ ἔστιν ὅμως πάντῃ ἀδύνατον ἴσως νοῆσαι ὅτι
 ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, ὑπὸ βροῶν ἐλκομένης, ἔφυγεν ἐφ' ἵππου.

§. 70. Οὐδὲ ἡ παρὰ καὶ ἡ περιμένουσι τοῦ τοιοῦτου πάντῃ
 ἐλεύθεραι· ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βασιλείως πρὸς αὐ-
 τόν (Ξ. Ἀν. Α', α, 5)—ἔστις τῶν παρὰ βασιλεῖ ὄντων παρὰ
 βασιλείως ἀφικνεῖτο.—οἱ παρὰ Ἀρταίου (Ξ. Ἀν. Β', β', 1).—
 ἐξήγγελλον γὰρ τινες τῶν παρὰ Τισσαφέρους Ἑλλήνων
 (Ξ. Ἀν. Β', δ', 24)—τὰ παρ' Ἐγεσταίων (Θ. ς', 22).

§. 71. Οὕτω καὶ τὰ περὶ δίκης (Πλ. Φαίδ. 58).—τὰ
 περὶ τοῦ φρουρίου (Ξ. Κ. Π. Β', γ', 26).—τὰ περὶ Προξένου
 (Ξ. Ἀν. Β', ε, 37)—τὰ περὶ τοῦ Ἐτειονίκου (Ξ. Ἑλλ. Α',
 ζ', 28.) κτλ. Ταῦτα ἵνα ὁμοιάσωσι τοῖς προηγουμένοις, πρέ-
 πει νὰ ἐκληφθῶσι—τὰ ἐν τῇ δίκῃ γεγόμενα καὶ τὰ περὶ δί-
 κης πυθέσθαι—τὰ τῷ Προξένῳ συμβάντα καὶ τὰ περὶ
 Προξένου. Ἄλλ' εὐκολώτερον ἐν τούτοις δυνατόν ἐννοῆσαι τὰ
 λεγόμενα· ὁ Βινδόρφιος εἰς τὴν τοιαύτην ἐφελξεν ἀνάγει καὶ
 τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐν ἀρχῇ τοῦ Τιμαίου, ἔνθα ἰρωτηθεὶς ὑπὸ
 Σωκράτους ὁ Τιμαίος διὰ τί ἔλειπεν ὁ τέταρτος τῶν χθὲς
 δαιτυμόνων (ὁ Πλάτων), ἀποκρίνεται ὅτι ἀσθένεια συμπε-
 σοῦσα ἐκόλυσεν αὐτόν, ὁ δὲ Σωκράτης ἐρωτᾷ· οὐκοῦν σὸν
 τῶν δε τε ἔργον καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ἀπόρκτος ἀγαπῆροῦν μὲ-

ρος; Τοῦτο δὲ ἐνοεῖ ὡς φαίνεται, ὁ Ἐὐνδόρφοις = τὸ μέρος τοῦ ἀπόντος ὑπὲρ τοῦ ἀπόντος· c'est donc à toi et à ceux-ci de remplir la place de l'absent'.

§. 72. Τὸ παραβολικὸν ὡς περ συντάσσεται ὀμκλώτερον μὲν κατὰ τὸ ῥήμα εἰς ὃ ἀναφέρεται· καὶ στρεπτόν δὲ ἐφόρει καὶ ψέλλια καὶ τάλλα, ὡς περ (φοροῦσιν) οἱ ἄριστοι Περσῶν (Ξ. Αρ. Α', ἡ, 29). Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δυνάμει τῆς ἑλξεως ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ ἄλλο κῶλιν·—οἶμαι τοὺς νεωτέρους πινθάρεσθαι, ὡς περ καὶ ἐμέ (Ἀντιφ.)·—εὐχισθε πᾶσι τοῖς θεοῖς τὴν αὐτὴν λαβεῖν παράνοιαν ἐκεῖνον ἢν περ ποτὲ τοὺς προγόνους αὐτοῦ (Δ).—καὶ νῦν τοὺς Ἀθηναίους οὐχ ἑκάς, ὡς περ ἐκεῖνον, ἀλλ' ἐγγὺς ὄντας περιορίτε (Θ. Α. 69.)=οὐχ ἑκάς ὄντας, ὡς περ ἐκεῖνος ἦν.—πρὸς ἄνδρας παρθημεῖτε ἀμυρομένους καὶ οὐκ ἀπολέκτους ὡς περ καὶ ἡμᾶς (Θ. ζ', 68).—πρὸς ἄνδρας τολμηροὺς ὄλους καὶ Ἀθηναίους (Θ. Ζ', 21).

§. 73. Σημειωτέον δ' ἐν ταῦθα, ὅτι ἐν ταῖς τοιαύταις παρομοιώσει διὰ τῶν ἀναφορικῶν πρὸς τὰ ἀναφερόμενα ποτὲ μὲν τίθεται ὁ καὶ σύνδεσμος ἐν τῷ ἀναφερομένῳ κῶλῳ, ὡς καὶ τοῦτ' ἐστὶν ὅπερ ἐλέγομεν—καὶ νῦν ὡς περ τὸ πάλαι—πότερον καὶ τοῦτό σι δοκεῖ ὡς περ τῆς πολλῆ; ἀνθρώποις (Πλ. Πρωτ. 352); ἀλλὰ σπανιώτερον τοῦτο. Συχνότερον τίθεται ὁ σύνδεσμος ἐν τῷ ἀναφορικῷ κῶλῳ, ὡς ἐν τῷ; ἀνωτέρῳ παραδείγματι, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐν ἀμφοτέροι;· δεῖ ὑμᾶς, ὡς περ καὶ τιμῆς μεθέξετε, οὕτω καὶ τῶν κινδύνων μετέχειν (Ξ).

§. 74. Ἄλλο εἶδος ἐφέλξεως, ἐκτὸς τούτου τοῦ ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, γίνεται ἐπὶ τῶν προσηληθέντων εἰδικῶν λόγων, ὅταν ἦναι μὲν τὰ δύο κῶλα τοῦ λόγου κεχωρισμένα, καὶ ὅχι εἰς ἓν συγχωνευμένα, ὡς ἡ φύσις τῆς ἐφέλξεως ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ ἡ πτώσις, ἥτις ἐπρεπε νὰ ἦναι ὑποκείμενον τοῦ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἢ ὡς ἐκφερομένου κῶλου, μεταφέρεται εἰς τὸ πρῶτον κῶλον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἐν αὐτῷ ῥήματος· ἔγνωρ δημοκρατίαν ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ἐτέρων ἄρχειν (Θ. Γ'. 37).—λέγουσι δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν καὶ οἴκους (Εὐρ Μηδ. 248)=λέγουσιν ὡς ἡμεῖς ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν.—εἰ βούλεσθ' ἀκούσαι τήνδ' ὅπως ἀπώλετο (Ἄρφ.

Εἰρ. 604). Ἐνταῦθα ἀνάγεται καὶ τὸ τὴν γῆν ὕπόση ἐστὶν εἰδέναι (Ξ Ἄπ. Δ', ζ', 2).

§. 75. Ὡς δὲ τὸ τελευταῖον (§. 74) εἶναι διάφορον τῶν δύο προεκτεθέντων εἰδῶν τῆς ἐφέλξεως, εὐτὼ πάλιν διάφορον τούτου εἶδος εἶναι ὅταν ἡ ἀπρόσωπος σύνταξις τῶν ἀπαρεμφάτων τρέπηται εἰς προσωπικήν· πρέπων ἔφους πρὸ τῶνδε φωνεῖν (Σ. Τ. 9) = πρέπεισε πρὸ τῶνδε φωνεῖν. — οὐ προσήκομεν κολάζειν τοῖσδε, ἀλλὰ Φωκέων γῆ (Εὐρ. Ὀρ. 769) = οὐ τούτους προσήκει κολάζειν ἡμᾶς, ἀλλὰ τῇ Φωκέων γῆ.

§. 76. Ὡσαύτως ἐγὼ δίκαιός εἰμι τῶνδ' ἀπηλλάχθαι κακῶν. (Σ. Ἀγρ. 400) = δίκαιόν ἐστιν ἐμέ. — καὶ σὺ οὖν ἡμῖν δίκαιος εἰ ἀντιχαρίζεσθαι (Ξ. Κ. Π. Δ', α, 20). Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἄξιος, ἀναγκαῖος, δῆλος, ἄδηλος καὶ τῶν τοιούτων ἐστὶ δὲ ἐκεῖνο ἐκ ἄδηλος ἐρῶν (Δ. Μειδ. 1θ.) — οὐκ ἄδηλόν ἐστιν ἰκεῖνο αὐτὸν ἰρεῖν· καὶ τεῦτο διὰ τὴν συγγένειαν αὐτῶν πρὸς τὰ ἀπρόσωπα (σ. 112. §. 30), καὶ διὰ τὴν κλίσιν ἴσως τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ προτιμᾶν, ὅπου ἔνεστιν, ἐμψυχον ὑποκείμενον (σ. 90, §. 14). Κατὰ μίμησιν δὲ καὶ τὰ οὐκ οὐκ γέλωσ ἠδιστος εἰς ἰχθρὸς γελᾶν (Σ. Αἰ 79); = οὐκ ἠδιστόν ἐστιν εἰς ἰχθρὸς γελᾶν; — ἐπιθυμουμένους ὅτι ἡμῖς βίος βιῶναι κρείττων ἀλύπως ἐστὶν ἢ διπλάσιος ληπουμένῳ, ὥσπερ οὗτος (Λυσ. κατ' Ἀρδοχ. §. 32).

§. 77. Ἐφέλιξις ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὴν ἐπὶ ταῦτο προσωπίας σύνταξιν τοῦ ἀπαρεμφάτου. Ἀλέξανδρος ἐφασκεν εἶναι Διδὸς υἱός. Ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἐδέορτο αὐτοῦ εἶναι προθύμου. — ἐξεστὶ μοι γενέσθαι εὐδαίμονι. — Δημοσθένης σεμνύεται τῷ γραφεῖς ἀποδυεῖν, κτ.λ. διότι τὸ προτασσόμενον ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον ἐφέλκει καὶ συσχηματίζει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἐπόμενον. (*Ἴδε σ. 117, §. 14 καὶ ἀνωτέρω § 44). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μετοχῆς· θαρῶν γοῦν ὧδε κάλλιον θαρεῖν (Εὐρ. Ὀρ. 779) = κάλλιον τὸ θαεῖν σε ὧδε.

§. 78. Καὶ ἐπὶ τούτων μὲν φαίνονται δύο κῶλα τοῦ λόγου, εἴτε καὸ' ὄλου (§. 48—52), εἴτε κατὰ μέρος (§. 74), ἐνούμενα διὰ τῆς ἐφέλξεως. Ἀλλ' ἡ δύσμις αὐτῆς ἐκτείνεται καὶ εἰς λόγον ἐξ ἑνὸς μόνου κώλου συγχεόμενον. Γίνεται δὲ

τοῦτο μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι, γίγνεσθαι, καλεῖσθαι ὅταν ἐφελκόμενα ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου τίθωνται μᾶλλον κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ, ἢ κατὰ τὸν τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ἡ κοινὴ χρῆσις ἀπαιτεῖ· τὸ μῆκος τοῦ ὀρύγματος ἐπὶ στάδιοι εἰσι (Ἡρ.)— πὸ δ' ὄν πάλαι αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλεῖτο (Ἡρ. Β', 15)—Χάριτες δ' ὁμοίως κέκληντε γῶος εὐκλείης (Αἰσχ. Χ. 318)—δ γῶος κέκληνται Χάριτες.

§. 79. Καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων περιστάσεων παρατηρεῖται ἡ δύναμις τῆς ἐφέξεως, αἵτινες ὅμως δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν γενικὴν ταύτην περίστασιν· "Ὅπου καὶ ὁσάκις ἡ δύναμις τοῦ ἡγουμένου ὑπερισχύουσα ἐφέλκει πρὸς ἑαυτὸ καὶ συσχηματίζει κατὰ τι τὸ ἐπόμεον, ἢ ἀντιστρόφως τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἡ δύναμις τοῦ ἐπομένου πρὸς τὸ ἡγούμενον, καὶ οὕτω μεταβάλλεται ἡ φυσικωτέρα τοῦ λόγου πλοκή, ὑπάρχει ἑλξίς ἢ ἐφελξίς, τείνουσα εἰς τὸ καταστῆσαι τὸν λόγον μᾶλλον συντεταμένον καὶ ἀπληρτισμένον, δεικνύουσα καὶ διὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος τὴν ἐν ταῖς ἐννοίαις ὑπάρχουσαν ἐνότητα.

§ 80. Τοῦ ιδιώματος ἢ σχήματος τούτου παρὰ τοῖς Ἑλλησι γραμματικαῖς ὄνομα γενικὸν δὲν εὐρίσκεται, διαφόρως ἀποκαλοῦσι τὰς κατὰ μέρος περιστάσεις αὐτοῦ, ἐμοὶ τοῦλάχιστον δὲν εἶναι γνωστὸν. Ὑπάρχει ἡ λέξις ὑπαλλαγῆ, σχῆμα ἐν ᾧ τὸ ἐπίθετον, ἀντὶ νὰ συμφωνήσῃ πρὸς τὸ κύριον καὶ κατάλληλον οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ πρὸς ἄλλου ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτώμενον, οἷον κυρὸς λαχάλιης ὡς τινος εὐρείος βάσις (Σ. Αἴ. 8), ἐν ᾧ κυρίως οὐχὶ ἡ βάσις ἦτοι πορεία, ἀλλὰ ἡ κῶν ἐστὶν εὐρινος, ἦτοι εὐόσφρητος· οὕτω καὶ λευκοπήχης κτύπους χερσῶν (Εὐρ. Φ. 1360), ἐν ᾧ κυρίως αἱ χεῖρές εἰσι λευκοπήχεις, κτλ τοιοῦτον καὶ τὸ (Ἀρφ. Εἰρ. 155) χρυσοχάλινον πάταγον ψαλίω=χρυσοχάλινον ψαλίω πάταγον, καίπερ ἀντιλέγοντες τῷ Βοθίω (Boutho). Βραστος βεβαίως βλέπει ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο ἤθελε περιλάβει μόνον μέρος τῆς εὐρυτέρας ἐφέξεως, δυνατὸν ὅμως νὰ μεταχειρισθῶμεν ταῦτο ὡς ἐλληνικώτερον, ἐπεκτείνοντες τὴν ἐννοίαν. Οἱ Ῥωμαῖοι γραμματικοὶ καὶ οἱ νεώτεροι φιλόλογοι ὀνομάζουσι τὸ σχῆμα τοῦτο attractionem ἑλξίς, ἐφελξίς, ἢ ἐφέλκυσίς,

κατὰ τὸν μακαρίτην Κούμαν. Εἰσὶ δὲ τῶν νεωτέρων καὶ φιλόλογοι, ὡς ὁ Κρύγερος, οἵτινες, εἰς τὴν ἀφροσυμματικὴν δύναμιν τούτου ἀποερίποντες, προτιμῶσι τὸ ὄνομα ἀφομοίωσις (assimilatio) ἢ πρόληψις (impeccatio), πάντη ἀνοίκεται καὶ ἀνάμυστον εὐρίσκοντες τὸ πρῶτον.

§ 81. Ἐστω δὲ τὸ ὄνομα ἐποιοιδήποτε, ὑπὸ τὸ ἴδιωμα τοῦτο πρέπει νὰ ἀνυχθῆ καὶ ἡ μετάθεσις τῶν λέξεων, τὴν ἐποίαν ἰδιαιτέρον σχῆμα ὀρίζει ὁ Βουττριάνος. Ἐστί δὲ μετάθεσις ἢ ἐκ τῆς οἰκείας εἰς ἄλλην θέσιν μετατόπισις τινος λέξεως, γινόμενη διὰ πολλοῦ; λόγους τὴν δ' ἐθίλουσαν ἐθίλων ἀνήγαγε ὄνδε ὄμοιονδε (Ὀδ. Γ', 722). — παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελοῦση (Ὀδ. Β', 155). — αἰσχύνει πόλις τὴν αὐτὴς αὐτοῦ. — ἐν ἄλλοτε ἄλλῃ = ἄλλοτε ἐν ἄλλῃ.

§ 82. Εἰς τὴν μετάθεσιν ἀνάγεται καὶ τὸ Ὑπερβατὸν Σχῆμα λεγόμενον, ὑπερβατὴς σχῆμα πρῶτῶν Ῥωμαίων, ὅπερ δύο λέξεις εἰς μίαν ἐννοίαν ἀνηκῶσας διαχωρίζει μετολχῶσθαι ἄλλων λέξεω· ἄλλ' ἀτερύκει καὶ Ζεὺς κικὰρ καὶ Φίβος Ἀργείων φίτιν (Σ. Αἴ. 187), ἐνθα τὸ κακὰ χωρίζεται ἐκ τοῦ φίτιν εἰς θ' ἀνήκει· — εὐ προσαρταγκιστέον τὴν τοῦ ἀραθοῦ εἰκόνα ἠθως ἐμπνεῖν τῷ πηήισιν (Πλ. Πολ. Γ', 491); — ἰξῶ μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ' ὀμῶν ὄργην γενέσθαι (Σ. Φ. Γ', 5). — στείρουσι δ', ἢ ἰῶ ζῶσι, Δήμιτρος σιάχου (Ἡρ. Κόκλ. 121); Πηχάδωξον δὲ ὑπερβατὴν προθέσων εὐρίκει ὁ Βουττριάνος ἐν τῷ (Σ. Φ. 668) ἐξετεῖξασθαι ἀντὶ ἐπεξέτασθαι = ἐπὶ τινι εὐξίχθαι, ὅπερ ἀνίπαρτον.

§ 83. Εἰς τὸ ὑπερβατὸν ἀνάγεται καὶ τὰ ἐτόισιν Ἀγροῦσι δ' ἐν καὶ θαλάσσοι (Πίνδ. Ὀλ. Β', 31) = καὶ ἐν θαλάσῃ — ἢ θ' ἔγοντες σοφοὶ καὶ πολῖταις ἔδοξαν ἔμμεν (Πίνδ. Ὀλ. Β', 16) = καὶ σοφοὶ ἔδοξαν εἶναι. — διως ἐξηγησάμενος πῶσιν καὶ ἐπιδέξαι τὴν Ἑλλίδα τοῖσι Πέρσησι ὀπίσω ἦξι (Ἡρ. Γ', 135). — ἦξιεν αὐτῶ σὲ πολὺ Ἀράσπου ἄνδρα καὶ πιστότερον καὶ ἀμείνορα (Ξ. Κ. Π. ζ', δ', 8). — οἶμαι οὖν πολὺ ἂν τὴν κατασκευὴν μοι λιμπροτ ἔραρ φαῖνται (Ξ. Συ. π. Α', δ').

§ 84. Ὡς δὲ τὰ ὁμοῖα ἢ καὶ τὰ ἀντίθετα ἀναδεικνύον-

ται καλλιώτερον ἀλλήλοις πρκαίμενα, οὕτω δ' αὖ τοῦ ὑπερβατοῦ χωριζομένη ἡ λέξις ἐκ τῆς οἰκείας θέσεως ἐλκύει μᾶλλον τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου πρὸς τὴν δι' αὐτῆς παρασταμένην ἔννοιαν. Ὡς διὰ τοῦ πρώτου γίνονται τὰ ποικίλους μὲν ποικίλη ψυχῇ καὶ παραρμονίους διδοὺς λόγους, ἀπλοῦς δὲ ἀπ.λῇ (Πλ. Φίδρ. 277).—αἰσχύρει πόλις τὴν αὐτὸς αὐτοῦ.—παρ' οὐκ' ἐθέλωρ ἐθειλοῦση, οὕτω διὰ τοῦ δευτέρου μετὰ τῶν ὁμοίων καὶ τὸ ἀ.λ.λ' ἀπερύχοι καὶ Ζεὺς κακὰν καὶ Φοῖβος' Ἀπό.λ.λωρ φάτιν.

§. 85. Πολλίως μὲν καὶ ἡ μετάθεσις καὶ τὸ ὑπερβατὸν φέρουσι εὐφωίαν, καὶ ἐξάιρουσι, ὡς εἶπομεν, τὴν ἔννοιαν· ἀλλὰ καὶ δυσκολίαν φέρουσι ἄλλοτε διὰ τὸν χρῆσμον τῶν οἰκείων καὶ τὴν μετὰ τῆσιν ἔχεις πάλαι ὧρ ἐπεθύμεις (Θεόκρ. 1', 17) = ἔχεις ὧρ ἐπεθύμεις πάλαι. Πρὸς τοῦτο πρκαίλλουσι τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Νεφ. 1315) οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ' ἐβρήτειν ὅπερ πάλαι ποτ' ἐζήτει.—περὶ γὰρ τίνας ἄρ μᾶλλον πολλάκις τις τοῦθ' ἔρωρ χαίροι λέγων καὶ ἀκούων (Πλ. Πολ. Β', 358); = πολλάκις λέγων καὶ ἀκούων.

§. 86. Ὅτι τὸ ὑπερβατὸν φέρει δυσκολίαν πρὸ πολλοῦ πρκατήρησεν ὁ συγγραφεὺς τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον Ῥητορικῆς (Κερ λξ) « Σαρῶς μὲν δηλώσομεν... ἀπὸ μὲν τῶν πρκαμάτων, ἐὰν μὴ ὑπερβατῶς αὐτὰ δηλώμεν, ἀλλὰ τὰ πρῶτα πρκαθιέντα, ἢ πρκαττόμενα, ἢ πρκαχθιτόμενα, πρῶτα λέγομεν τὰ δὲ λοιπὰ ἐφεξῆς τάττωμεν· ἀπὸ δὲ τῶν ὀνομάτων, ἐὰν μὴ ὑπερβατῶς αὐτὰ τιθῶμεν, ἀλλ' αἰετὰ ἐχόμενα ἐξῆς τάττομεν. » Ἐνίοτε δὲ δι' αὐτοῦ ἀναγκάζονται πολλάκις νὰ ἐξηγήτωσι χωρία, ἄτοπον ἄλλως ἢ δίσκολόν τι πρκαστῶντα.

Εἰς τὸ ὑπερβατὸν ἠναγκάσθη ὁ Πλάτων νὰ πρκατρέξῃ νὰ ὑπερκασπίσῃ τὸ ὑπὸ τοῦ Πρωταγόρου κριταδικάζόμενον πρκαίωσιμον χωρίον τοῦ Σιμωνίδου ἄνδρα ἀγαθὸν μὲν ἀλαθέως γενέσθαι χαλετόν (Ἰστορ. Ἑλλήν. Ποιητ.) κτλ.

§. 87. Διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ Χιαστὸν Σχῆμα λεγόμενον, καθ' ὃ δύο σχετικὰ κῶλα τοῦ ἐπομένου λόγου τίθενται κατὰ τάξιν ἐναντίαν τοῦ ἡγουμένου, ὥστε τὸ ἀντίθετον πρκαίκεται εἰς τὸ ἀντίθετον· οὕτω, π. χ. εἰς τὸ τοῦ

ποιητοῦ οἰμωγῇ τε καὶ εὐχολῇ πέλει ἀνδρῶν ὀλλύρτων τε καὶ ὀλλυμένων (Ἰλ. Δ, 450), οὕτε τὸ ὀλλύρτων ἀναφέρεται εἰς τὸ προταχθὲν οἰμωγῇ, οὕτε τὸ ὀλλυμένων εἰς τὸ ἐπιταχθὲν εὐχολῇ· διότι ἢ μὲν οἰμωγῇ εἶναι τῶν ὀλλυμένων, ἢ δὲ εὐχολῇ τῶν ὀλλύρτων· ὅθεν ἡ κανονικωτέρα πλοκὴ ἦτον ὀλλυμένων τε καὶ ὀλλύρτων.

§. 88. Λέγεται δὲ χιαστόν, διότι ἡ ἀληθὴς θέσις τῶν κώλων παρίσταται διὰ τοῦ γράμματος Χῖ, σκυροειδῶς ἀναγινωσκομένων·

οἰμωγῇ Ἐ εὐχολῇ
ὀλλύρτων Ἰ ὀλλυμένων

Τὸ αὐτὸ δὲ καλεῖται καὶ χιασμός. Διάφορα τούτου παραδείγματα ἴδε παρ' Ἰσοκράτει, σημειούμενα ὑπὸ Κοραῆ (Ἰσ. Β', σ. 16. 43. 67. 293).

§. 89. Ὡσαύτως διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ λεγόμενον Πρωθύστερον ἢ Ὑστερόπρῳτον Σχῆμα. Καλεῖται δὲ οὕτως ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκὴ, καθ' ἣν προτάσσεται εἰς τὸν λόγον τὸ φύσει ὕστερον καὶ ἐπιτάσσεται τὸ φύσει πρότερον· ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι (Ἰλ. Ι', 97).—ὡς τ' ἀπλοῖκα τῶν λόγων σὺ μὲν κλύης, ἐγὼ δὲ φράζω (Σ. Φ. 25).—οἰκτρότατα θοιράματα καὶ σφάγια γενναίων τέκνων (Εὐρ. Ὀρ. 812). Οὕτως ἐκλαμβάνουσι καὶ τὸ (Εὐρ. Φ. 24) ὁ δ' ἡδονῇ δοὺς εἰς τε βακχεῖον πεσῶν = κάτοιος γενόμενος ἔδωκεν (ἑαυτὸν) τῇ ἡδονῇ.

§. 90. Τοιαῦτα καὶ τὰ (Ξ. Ἀπομν. Γ', ε, 10) λέγω καὶ τὴν Ἐρεχθέως γε τροφήν καὶ γένεσιν, κατὰ μίμησιν τοῦ δμηρικοῦ Ἀθήνη θρέψε, τέκε δὲ ζειδωσος ἄρουρα (Ἰλ. Β', 547. ἴδε καὶ Ὀδ. Η. 81).—ἐρπιεῖν καὶ φαγεῖν (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 1)—πίοντα ἢ φαγόντα (Πλ. Πρωτ. 314), καίπερ προηγθέντος οἰκία καὶ ποτὰ πριάμενον. Εἰς τοῦτο τὸ σχῆμα ἀνάγει ὁ Κρίγυρος καὶ τὸ Θ. Η', 88) καὶ ὁ μὲν ἄσας εὐθὺ τῆς Φασήλιδος καὶ Καύρου ἀνω τὸν πλοῦν ἐπισειτῶ· διότι βέβαια ἡ Καῦρος προηγεῖται τῆς Φασήλιδος τῷ πρὸς ἀνατο-

λας βαίνοντι· τούναντίον δὲ ἐν τῷ (Θ. Η', 408) ἀπὸ τῆς Καύρου καὶ Φασήλιδος εἰς τὴν Σάμον.

§. 91. Ἄλλ' ἐν τούτοις ἔστι σημειῶσαι ὅτε οὐδεὶς δύναται νὰ ἀναγκάσῃ τὸν νοῦν νὰ προτάξῃ τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο, νὰ θεωρήσῃ τὸ δένδρον ἐκ τῆς ρίζης ἢ ἐκ τῆς κορυφῆς, τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς γεννήσεως, ἢ ἐκ τῆς τελευτῆς. Διὰ τοῦτο οὐδὲ εἰς τὸ (Ξ. Κ. Π. Δ', 6', 22) νυκτερεῦσαι καὶ δειπνήσαι καὶ βιοτεῦειν εἶναι ἀνάγκη νὰ προταχθῇ τὸ δειπνήσαι ὡς πολλοῖς ἔδοξεν.

Δ'. Περὶ Ἀκολούθου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ ἀναγομένων Σχημάτων.

§. 92. Ἀνακόλουθον καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκὴ ἥτις, ἐκτρεπομένη τοῦ κατὰ φύσιν καὶ ἀκριβοῦς εἰρημοῦ τῆς ἀρχισθεῖστος σειρᾶς, ἐκφέρει τὸ τέλος διάφορον παρὰ τὴν ἀρχὴν. Ἀνακόλουθον εἶναι παρ' ἡμῖν, μεταξύ ἄλλων, τὸ ἐγὼ διὰ ταῦτα δὲν με μέλει· διότι ἀρχίσας ὁ λόγος διὰ τοῦ ἐγὼ, ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀκολουθήσῃ διὰ καταλλήλου ῥήματος, δὲν φροντίζω ἢ τοιούτου τινός, μεταβάλλεται ἀκολούθως, ὡς εἰ, ἀντὶ ἐγὼ, ὑπῆρχεν ἐμέ.

§. 93. Τὸ ἀνακόλουθον εἶναι τὸ ἀντίστροφον τῆς ἐφέλξεως· διότι, ἐν ᾧ αὕτη τείνει νὰ συγχωνεύσῃ τὰ δύο εἰς ἓν, τρέπουσα, π. χ. τὸ ὄργας ἄφες, ἃς ἔχεις, εἰς τὸ ἃς ἔχεις, ὄργας ἄφες, ἐκεῖνο χωρίζει τὸ ἐν εἰς δύο. Οὕτως εἰς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἀποβλέψας πρὸς τοῦτον τὸν στόλον ἔδοξέ μοι πάγκαλος εἶναι (Ν. Γ', 686), ἡ μία ἔννοια τὴν ὁποῖαν ἔπρεπε νὰ ἐκφέρῃ ὁ λόγος, κατὰ σειρὰν ἑμαλήν· ἀποβλέψαιτί μοι ἔδοξεν ἢ ἀποβλέψας ἠρησάμην, κτλ. χωρίζεται διὰ τοῦ ἀνακολούθου εἰς δύο· 1. ἀποβλέψας, κτλ· 2. ἔδοξέ μοι κτλ.

§. 94. Ἐπίσης ἐκτεταμένη καὶ ποικίλη εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ ἀνακολούθου ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει, ὡς ἡ τῆς ἐφέλξεως, κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους γινομένων ἀμφοτέρων, ἰδιαίτερων πονημάτων καὶ περὶ τούτων γραφέντων.

§. 95. Καὶ πρῶτον μὲν γίνεται τὸ ἀνακόλουθον ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει, ὅταν, ἀρχίζων ὁ λόγος δι' ὀνομαστικῆς, ἀντινα ἀκολουθήτῃ τὸ κτᾶλληλον ῥῆμα εἰς ὃ ἔπρεπε ν' ἀποδοθῆ, τρέπηται εἰς ἄλλοίαν σειράν, ὡς εἰ ὑπῆρχε δοτικὴ, καθάπερ εἶναι τὸ ἀνωτέρω χωρίον τοῦ Πλάτωνος (§. 93), τὸ τοῦ Ξενοφῶντος βουλόμενος (ὁ Κύρος) κατάσκαπὸν τινα πέμψαι, ἔδοξεν αὐτῷ ἐπιτήδειος εἶναι ὁ Ἀράσπας ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο (Ξ. Κ. Π. 5', α', 31) καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα.

§. 96. Εἰς τὸ τριούτον ἀκόλουθον ἀνάγονται ἐν μέρει καὶ αἱ ἀπόλυτοι ὀνομαστικαί· διότι καὶ ἐν αὐταῖς ἀρχόμενος ὁ συγγραφεὺς τοῦ λόγου δι' ὀνομαστικῆς καὶ προβαίνων μέχρι τινὸς κατ' αὐτὸν τὸν εἰρηδόν, παραιτῶν αὐτὸν μετέπειτα λαμβάνει ἄλλον, δι' οὗ γραμμικῆς ἀκαταλληλίας γινομένης, ἡ ὀνομαστικὴ μένει ἄνευ ῥήματος, ἐκκρεμῆς καὶ ὄντως ἀπόλυτος· μέλλων δὲ πέμπει μὲ Ὀιδίπου κλεινὸς γόνος, ἐν τῷ δ' ἐπεσράτευσαν Ἀργεῖοι πόλιν (Εὐρ. Φ. 290). — Αἴας, πάλαι δὴ σ' ἐρωτῆσαι θέλω, σχολῆ μὲν ἀπέειγεν (Εὐρ. Πηλμ. Ἀποσπ.).

§. 97. Δεύτερον δὲ γίνεται τὸ ἀνακόλουθον, τρεπωμένου τοῦ κώλου ἀντιθέτως, ἢ ἐν τῷ προηγουμένῳ, ἀρχίζοντος δηλ. τοῦ λόγου διὰ δοτικῆς καὶ τελευτῶντος εἰς ὀνομαστικὴν καὶ τοῖς Συρακουσίοις κατὰ π.ληξίς οὐκ ὀλίγη ἐγένετο, . . ὁ ἴωντες κτλ., (Θ. Ζ. 42). Ὡς δὲ τὸ ἀνωτέρω εἶναι = βουλομένῳ τῷ Κύρῳ ἔδοξε, κτλ., οὕτω τοῦτο εἶναι = ἰ Συρακούσιοι κατεπλάγησαν ὄρνυτες. Προῆλθε λοιπὸν ἐν τοῖτοις τὸ ἀνακόλουθον ἐκ τῆς κατὰ τῆ ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν συντάξεως.

§. 98. Διὰ τῆς κατ' ἐννοιαν ἤτοι διὰ τῆς κατὰ τὸ νοούμενον ἢ σημαιρόμενον συντάξεως, γεννᾶται τὸ ἀνακόλουθον καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις. Οὕτω παρ' Εὐριπίδῃ (Βάκ. 1130) ἦν δὲ πᾶσ' ὁμοῦ βοή, ὁ μὲν στεγάζων, ὅσον ἐτύγχανε πρέων, αἱ δ' ἠλάλαζον· ἔνθα, κατὰ κανόνα, ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ ἔπρεπε νὰ ἔπηται γενικὴ ἀπόλυτος λεγομένη. Οὕτω παρὰ Θουκυδίδῃ τὰ περὶ Πύλον ὑπ' ἀμφοτέρων κατὰ κράτος ἐπολεμείτο. Ἀθηναῖοι μὲν δυοῖν νεοῖν ἐνακτίαιν αἰετὴν νῆσον παραπλέοντες τῆς ἡμέρας, Πελοποννήσιοι δ' ἐν τῇ ἡπείρῳ στρατοπεδεύομενοι καὶ προσβολὰς ποιούμενοι τῷ τείχεϊ Θ.

Δ', 23), ὡς εἰ προϋπῆρχεν ἀμφοτέρω ἐπο. λέμεν· οἱ μὲν . . . οἱ δὲ . . . κτλ. (Ἴδε προσέτι Θ. Β', 53. Ἡρ. Η, 74. Ξ. Ἐλ-λην. Β'. 6'. 2 κτλ.).

§. 99. Ἀνακόλουθος εἶναι βέβαια καὶ ἡ πλοκὴ ἐπὶ τῶν πι-ραβολικῶν λόγων, ὅταν τὸ ῥῆμα, ἀντὶ νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ κύ-ριον κῶλον, διὰ τῆς ἔλξεως φέρεται πρὸς τὸ διὰ τοῦ ὡσπερ ἀρ-χόμενον ὅσοι ὡσπερ καὶ ἡμεῖς ὑπ' Ἀθηναίων ἐπιβουλεύομεθα (Θ. Α', 82).—ἢν οἱ ἡγεμόνες ὡσπερ νῦν ἡμεῖς διαγνώμονας ποιήσῃθε (Θ. Γ', 67). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ συγκρίσεων ἢ περὶ (τύχη) αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα (Δ Φ. Α', 6).

§. 100. Καὶ κατὰ πολλοῦς ἄλλους τρόπους γίνεται τὸ ἀ-νακόλουθον, εἴτε ῥήματος τιθεμένου ὅπου ἔπρεπε, κατὰ τὰ προηγούμενα, νὰ ἦναι μετοχὴ, εἴτε διὰ πολλῶν παρενθέσεων διακοπτομένου τοῦ λόγου καὶ οἷον λησμονουμένης τῆς πρώην σειρᾶς, κτλ. ὡστε ὡς ὅπου δῆποτε τὸ ἐπόμενον ἐνεργοῦν εἰς τὸ ἡγούμενον συμμεταβάλλει αὐτὸ κατὰ τι ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον εἰς τὸ ἐπόμενον, ἐπικρατεῖ ἔφελιξις, οὕτως ὑ-πάρχει ἀνακολουθία λόγου καὶ ἀνακόλουθον σχῆμα ἢ ἰδιώ-μα ὅπου τὸ τέλος δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου.

§. 101. Τοσαῦτα καὶ περὶ τούτου, εἰ μὲν οὐχὶ ἄλλο, ἰκανὰ δ' ὅμως, νομίζω εἰς νύξιν πρὸς περαιτέρω ἔρευναν. Ἄλλων πληρέστερα πονήματα θέλουσι πραγματευθῆ τὸ θέμα τοῦτο τελειότερον, ἐξακριβοῦντα τὴν γένεσιν, τὴν ἀνάγκην, τὴν χρῆ-σιν, τὴν διαίρεσιν τῶν σχημάτων καὶ ἰδιωμάτων, τὴν ἀναγω-γὴν αὐτῶν εἰς γένη καὶ εἶδη, τὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸ πολλῶν σχημά-των πολλάκις σύμπτωσιν, τὴν διάκρισιν τῶν ῥητορικῶν καὶ συντακτικῶν σχημάτων, τὸν σκοπὸν ἐκαστέρων καὶ τὰ ὅμοια.

§. 102. Ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη ἐξέτασις καὶ ἐξήγησις τῶν συν-τακτικῶν σχημάτων βοηθεῖ μεγάλως εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων, διὰ τοῦτο τοιοῦτον σύγγραμμα ἔσαι ἀναντιρρήτως εὐπρόσδεκτον εἰς τοὺς περὶ τὴν ἑλληνικὴν σύν-ταξιν ἀσχολουμένους, τῆς ὁποίας μόνον τὰ στοιχεῖα πραγμα-τεύεται τὸ παρὸν σχεδίασμα, καὶ τοῦτο ἄνευ ἀξιώσεων, ἀσμέ-ως παραχωρουμένων εἰς τὴν φιλοτιμίαν τῆς νέας γενεᾶς, ἥτις θέλει διαδεχθῆ τοὺς πρεσβυτέρους ἡμᾶς ἐν τῷ βίῳ τε καὶ ἐν

ταῖς γραμμασιν. Καὶ τὰ μὲν τῆς παλαιότερας γενεᾶς ἔργα διὰ τῶν προόδων τῆς νεωτέρας θέλουσι συγκαλυφθῆ βέβαια ὑπὸ κρειττόνων ἄλλων, ὡς κρύπτονται οἱ ἀκτιτέργαστοι λίθοι ἐν τοῖς θεμελίοις τῶν οἰκοδομῶν, ἡ δὲ νεωτέρα, καὶ τὰς δυσχερεΐας καὶ τὰς ὀλίγας τότε ἐλπίδας τῆς ἀρχαιοτέρας ἀναλογισθεῖσα, θέλει κρίνει ὀρθότερον περὶ αὐτῆς, ἐὰν θέλῃ νὰ ᾖναι δικάια.

Ξὺν τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεστι φρονεῖν (Σ. Αἴ. 1125)

ΤΕΛΟΣ.

ΠΙΝΑΞ

ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Πρόλογος Σελ. γ΄.

ΠΡΟΛΟΓΙΚΗΣ.

Περὶ Συντάξεως καὶ Συντακτικοῦ, καὶ περὶ διαιρέσεως
τοῦ παρόντος πονήματος. ιά.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΚΕΦ. Α΄. Περὶ Λόγου	15
— Β΄. Περὶ Ὀνομάτων	20
— Γ΄. Τὰ Ὀνόματα ὡς Προσδιορισμοί	27
— Δ΄. Περὶ Ἀντωνυμιῶν	40
— Ε΄. Περὶ Ἄρθρου	60
— ΣΤ΄. Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν	66
— Ζ΄. Περὶ Ῥημάτων	74
— — Σύνταξις τοῦ εἶναι καὶ τινῶν ἄλλων οἶον ἰσοδυνάμων	—
— Η΄. Διαίσεις καὶ Σύνταξις τῶν ἄλλων Ῥημάτων ἐκτὸς τοῦ εἶναι.	78
— Θ΄. Σύνταξις τῶν Ἐνεργητικῶν Ῥημάτων	80
— — Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἐνεργητικῶν	—
— Ι΄. Σύνταξις τῶν Μεταβατικῶν Ἐνεργητικῶν	81
— ΙΑ΄. Σύνταξις τῶν Διπτῶτων Μεταβατικῶν	86
— ΙΒ΄. Σύνταξις τῶν Πιθητικῶν Ῥημάτων	91
— ΙΓ΄. Σύνταξις τῶν Μίσων Ῥημάτων	95
— ΙΔ΄. Σύνταξις τῶν Ἀποθετικῶν Ῥημάτων	100
— ΙΕ΄. Περὶ Ἐγκλίσεων	102
— — Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.	—

ΚΕΦ. ΙΣΤ'. Αἱ Παρρησιαστικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἔξαρτήσεσι	106
— ΙΖ'. Περὶ Ἀπαρρησιαστικῶν καὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων	115
— ΙΗ'. Περὶ Μετοχῆς καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τὸ εὖς Ῥη- ματικῶν	125
— ΙΘ'. Περὶ Χρόνων τοῦ Ῥήματος	134
— Κ'. Περὶ Ἐπιρρημάτων καὶ Ἐπιφωνημάτων.	145
— ΚΑ'. Περὶ Ἀποφατικῶν Μορίων	154
— ΚΒ'. Περὶ Προθέσεων	166
— ΚΓ'. Περὶ Συνδέσμων καὶ Πολυσήμων Μορίων.	190

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΕΦ. Α'. Περὶ Συνδέσ. καὶ τῶν διαφορῶν αὐτῆς τρόπων.	193
— Β'. Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν	194
— Γ'. Περὶ Λόγων Διαζευκτικῶν	201
— Δ'. Περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν	204
— Ε'. Περὶ Λόγων Αἰτιολογικῶν	207
— ΣΤ'. Περὶ Λόγων Τελικῶν	211
— Ζ'. Περὶ Λόγων Ὑποθετικῶν.	214
— Η'. Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν.	221
— Θ'. Περὶ λόγων Χρονικῶν	224
— Ι'. Περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν ἢτοι Λόγων Συνεπειᾶς	228
— ΙΑ'. Περὶ Λόγων Βίδικῶν ἢτοι Διηγηματικῶν.	236
— ΙΒ'. Περὶ Λόγων Ἐρωτηματικῶν	238

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦ. Α'. Περὶ Σχημάτων	245
— Β'. Περὶ Ἰδιωμάτων	252

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000076005